

ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН

ТРЕСКАВ БЛЯН

ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН ТРЕСКАВ БЛЯН

Превод: Слави Ганев

chitanka.info

„Книгата ще очарова почитателите на Стивън Кинг и Марк Твен... Мрачна и романтична, пълна с емоции, едновременно смразяваща и вдъхваща надежда, това е история, която ще запомните. Грандиозен успех.“

Роджър Зелазни

ВЪЛНУВАЩ НОВ ПРОЧИТ НА ВАМПИРСКИЯ МИТ ОТ АВТОРА НА „ПЕСЕН ЗА ОГЪН И ЛЕД“!

Сред мъглите на Ню Орлиънс, по бавните води на Мисисипи, сред плантациите на Американския юг се надига ужас. Едно същество на нощта търси начин да спаси своя народ. Един капитан сключва сделка с мрака и в замяна получава възможност да осъществи мечтите си и да построи най-бързия и най-красив параход, който някога е плавал по реката.

Действието в романа на Джордж Р. Р. Мартин „Трескав блян“ се развива в САЩ малко преди Гражданската война. В южните щати все още има робство, а цената на човешкия живот понякога се оказва твърде ниска. Това са времена на кръв и страдание, но и времена на чест и лоялност. Капитан Абнър Марш е на път да стане поредната жертва на този жесток свят, след като почти всичките му кораби са унищожени. Спасението идва в лицето на Джошуа Йорк — мистериозен инвеститор, който никога не се показва през деня. Предложението на този странен благодетел е твърде добро, за да бъде отклонено. То обаче си идва с цена, която Абнър Марш ще трябва да плати.

В „Трескав блян“ Джордж Р. Р. Мартин разказва една история, която може да съперничи на най-добрите примери от готическата литература. Спазвайки всички канони на този жанр, писателят е създал роман за човешката свобода, за различията и предразсъдъците, за правото на избор и за непостижимото съвършенство, което, макар и винаги да ни убягва, никога не спира да ни привлича.

СЛАВИ ГАНЕВ

ДЖОРДЖ Р. Р. МАРТИН И ЛИТЕРАТУРАТА НА СВОБОДАТА

*Робството не е случайност.
То е създадено от хора.
Само други човеци могат да го премахнат.*
Нелсън Мандела

Една нощ в началото на юли 1764 година Хорас Уолпоул — дългогодишен народен представител в Англия и член на избирателната колегия на парламента, сънува кошмар: *Бях в древен замък и край най-горното перило на огромното стълбище видях великанска ръка в метална ръкавица.* Още същата година това откъслечно съновидение се превръща в „Замъкът Отранто“ — първия образец на готическата литература, променил цялото човешко изкуство завинаги.

Трябва да сме твърде наивни, за да решим, че Уолпоул е вложил в сложната картина на шедьовъра си само мъгляв щрих от сън, че този кошмар единствен го е накарал да напише творбата си такава, каквато е.

Готиката е особено явление в изкуството. Парадокс, роден от светлината на света, възхищаващ се на мрака, боготворящ тъмнината, меланхолията, страха и ужаса, нощта, гротеската, безумието. Тя черпи голяма част от енергията си от средновековните сказания, от фантастичното във фолклора и псевдонауката, но винаги опитва да обясни новото, модерното, понеже обожава техническия напредък.

Първата вълна на готиката започва със „Замъкът Отранто“ и завършва около 1820 г. Лесно е да забележим при какви условия: философията и науката на Просвещението са разклатили устоите на Църквата невъзвратимо; техническият прогрес е довел до индустриалната революция, извършила чудеса за добруването на

човечеството, но и оставила милиони без препитание; Европа, опознала десетки нови земи, е поробила местните народи и ги експлоатира безпощадно; по улиците на Лондон, Хага и Париж озверели тълпи убиват хора с камъни заради нестандартната им сексуална ориентация; лишени от десетки права, жените се борят за равенство; Седемгодишната война (1756 — 1763) бушува из почти целия свят.

Раждането на модерния свят се оказва трудно. Борбата му с миналото продължава столетия.

Свърхестествените и гротескни нюанси в готическите сюжети се оказват най-лесният начин авторите да засегнат теми, белязани с етикет „табу“. Литературните наследници на Уолпоул успяват да вкарат в творбите си десетки подобни проблеми. Клара Рийвс и Ан Радклиф нападат средновековните вярвания в привидения и нетипични феномени; Матю Грегъри Луис обвинява религията, тесногърдието, суеверията и защитава правата на жените, робите, психично болните, хората с ЛГБТ ориентация; Мери Шели пише за силата на науката и пагубните фикс идеи.

Изглежда, че след първите две десетилетия на XIX век готиката постига началните си цели и постепенно заглъхва. Щрихите ѝ се разпръсват сред останалите жанрове, които неусетно започват да боравят с нейните оръжия.

Науката скоро преживява втори бум след тласъка на индустриалната революция: железницата процъфтява, Дарвин публикува бележитата си теория „За произхода на видовете“ (1859), човечеството надвива природата в борбата си да прокопае Суецкия канал, а в Лондон за пръв път удрят камбаните на Биг Бен.

Твърде скоро обаче се оказва, че изкуството не е разкъсало напълно оковите на човека, не е освободило съзнанието му. Въпреки колосалния технически напредък сянката на стария свят е надвиснала над модерността и опитва да я задуши с тъмнината си.

Мирът след краха на Наполеон се оказва крехък. През 1848 година народите на Франция, Австрия, германските и италианските държави се вдигат на оръжие против останките от феодалната система. В същото време отвъд океана избухва масовото феминистко движение и се заражда организацията на аболиционистите — противниците на

робството. Само няколко години по-късно започва кръвопролитията Кримска война (1853–1856).

Мракът отново изпълзва от затвора си и обгръща света.

И тогава тя възкръсва.

Вдъхновени от предците си, световните майстори на литературата създават неоготиката, за да я превърнат в своя трибуна. Повлиян от Мери Шели и Матю Грегъри Луис, Едгар Алън По утвърждава психологичното и свръхестествено начало във втората вълна на готиката. След него Шеридан лъо Фану описва силата на женския нрав в „Чичо Сайлас“ (1864) и „Кармила“ (1874). Р. Л. Стивънсън ни показва колко лесна за покваряване е човешката природа в „Странният случай с доктор Джекил и мистър Хайд“ (1886), а Оскар Уайлд бичува нравите на хайлайфа в „Портретът на Дориан Грей“ (1891). През 1897 година Брам Стокър публикува своя шедьовър „Дракула“, в който засяга темите за феминизма, сексуалната природа на човека, отношенията между етносите.

Втората вълна на готиката избледнява с Първата световна война. След нея за кратко импресионизмът и диaboликата опитват да изземат функциите ѝ. Светът утихва преди голямата буря, която го очаква.

След Втората световна война хората вече са наясно, че човешките права отново са погазени. Вместо да настане ера на мир и благоденствие обаче, политическите свръхсили се вкопчват помежду си в Студената война (1947–1991). Народите от двете страни на бариерата се борят за правата си. Петдесетте години на новия век са белязани отново от тежки военни конфликти: Корейската война (1950–1953) и Виетнамската война (1956–1973). В Южна Африка започва епохата на Апартейда (1948–1990) — едно от най-големите престъпления срещу човечеството, а афроамериканците в САЩ се борят за граждански права. Междувременно Европа трябва да преосмисли политиката си към колониите в Африка и Азия.

И докато световната политика отново е в хаос, науката изживява нечуван подем, довел до космическата надпревара между САЩ и СССР.

Всички нужни съставки отново са хвърлени в големия казан на изкуството. Готиката се събужда за нов живот.

Вълната, наречена „нова готика“, просъществува от 50-те години на XX век до началото на 80-те и носи на света ярки представители

като Дафни дьо Морие, която описва разочарованието си от човешкия род в „Птиците“ (1952). Господарят на света е недостоен за величие, затова другите видове на планетата имат дълга да му го отнемат. Човеците, избиващи се помежду си във войни, не са призвани властници за останалите живи същества на планетата, които преди са били експлоатирани от тях.

„Интервю с вампир“ (1976) на Ан Райс се оказва един от най-могъщите двигатели на „вампирската литература“. Основан на знаковия „Дракула“, той доразвива идеите на Стокър. Подобно на великия си предшественик, авторката дори създава цял нов *locus classicus* за вампирите — Ню Орлиънс, който се оказва толкова силен, че днес в южняшкия американски град има общество на кръвопийците, което се събира веднъж седмично, за да се отдаде на вампирски страсти. Подтикната да напише своето произведение от смъртта на дъщеря си, Райс засяга предимно темата за края на човешкия живот, но заедно с нея намира място да изрази мнение за правата на робите, хомосексуализма, епохите, които идват и си отиват.

С нейното произведение възниква и т.нар. южняшка готика, която ползва за свой топос американския Юг преди и след Гражданската война.

Повлиян твърде силно от „Интервю с вампир“, Джордж Р. Р. Мартин избира да постави своя „Трескав блян“ именно в рамките на този поджанр, за да ни разкаже историята на необичайно приятелство, по-силно от кръвта. Способно да преживее вековете, то влага нов смисъл в безсмъртието като философска категория.

Книгата на Мартин излиза през 1982 година, когато новата готика вече затихва. Вероятно това е причината да напомня рамка на всички послания, отправени в по-ранни произведения.

Изключително повлиян от цялостната линия на готиката, романът описва борбата между новото и старото. Също като „Дракула“ на Брам Стокър, „Трескав блян“ е книга за края на предразсъдъците, на цялото онова всемогъщо тесногърдие от отмиращи епохи, което не допуска съвременето на бял свят. Печатът на миналото напомня, че „отминалите векове са имали и имат сила, която простата «модерност» не може да погуби“^[1].

Понякога личностите са готови да продължат напред, да заклеят грешките от миналото и да творят добро, но обществото

изостава от този устрем. То не възприема новото, не се чувства неудобно сред комфорта на старото. Просветените индивиди се превръщат в маргинали и борци за собствените си права и свободи. Мартин описва този феномен блестящо. Защо на човечеството са му трябвали столетия, за да отхвърли робството? Да заклеми расизма? Да признае свободата на словото? Независимостта на науката? Да отдели Църквата от държавата? Да поправи всички тези очевидни грешки? Именно по причините, посочени от Мартин.

Авторът е изключително повлиян и от Дафни дьо Морие и основната идея на „Птиците“. Не е силен онзи, който упражнява господство над другите, който умее да пролива кръв, а другият — творецът на красотата, който помага на по-слабите да живеят добре — споделящият сътворения от него напредък. По-силен ли е звярът на кръвта — желанието на хората да унищожават, от съзиданието? Това са две противоположни дейности, които се стискат за гушите в смъртоносна борба още от зората на човечеството и вълнуват литературата поне от мита за Прометей насам. Очевидно е от коя всички печелим повече, но защо толкова често другата побеждава? Защо изобщо ѝ даваме шанс?

Мартин опитва да отговори на всичките тези въпроси в „Трескав блян“.

Нациите обичат да изтъкват превъзходството си над себеподобните, да славят кръвопролитията, които заедно са си организирали. Ала нужно ли е това? „Да застреляш някого, не е нещо, с което да се хвалиш, по дяволите“, както по-долу ще каже капитан Марш. Важен остава съзидателният резултат, не войната. Въпреки това ние предпочитаме да описваме историята си с дати на сражения и цифри, сочещи броя загинали.

Авторът продължава типичното за готиката отрицание на расизма и робството, започнало още в творчеството на Матю Грегъри Луис в края на XVIII век. Изглежда пътят на злото е много по-лесен. Човечеството непрестанно търси начин да измъчва една прослойка, раса или народ заради добруването на друга, вместо да помисли как всички могат да съществуват, без да се експлоатират взаимно. Не е ли това измяна към кръвнородствените, както може би щеше да се изрази Джошуа Йорк?

Доброто и злото съществуват само когато имаш избор. Ако се върнем назад, ще видим, че почти винаги, когато са отдавали усилията си на второто, хората са разполагали с избор. Можели са да не го направят, но са предпочели него.

Мартин описва всички тези явления от човешкия живот, всички блянове, които могат да победят злото в тях, недостатъците им. Той ни убеждава, че Дамон Жулио е реален, не просто още едно от модерните превъплъщения на Дракула, а подобно на своя първоизточник — алюзия за нещо съвсем истинско. Ала Мартин ни оставя надежда — Джошуа Йорк е също толкова реален. Двамата с капитан Абнър Марш никога не са преставали да бродят сред човеците, да се сливат с душите им, да ги подтикват към добро, към отрицание на злото.

Двамата все тъй ще „блуждаят късно през нощта“.

Мартин, Йорк и Марш ни учат, че с всяка епоха злото губи почва под краката си. Устоите му се разклащат и то пропада в бездната на забравата. Процесът е бавен, но необратим. Всички ние можем да спомогнем за развитието му, независимо колко дребни изглеждаме на фона на цялото човечество, независимо че на пръв поглед действията ни са само пращинки. Капката дълбае камъка с търпение. Всяка ваша постъпка има отражение в бъдещето и не просто може, а със сигурност ще промени историята.

Третата вълна на готиката заглъхва през 80-те години на ХХ век, е отслабването на СССР. Империята на злото бавно среща края си. Изкуството отново притъпява своята острота.

Днес светът е изправен пред много нови проблеми. Пред религиозни конфликти, нарастваща заплаха от повторна Студена война, пред борбата за свобода на движението и намаляване значимостта на нациите и държавата. В същото време науката изживява грандиозен подем в борбата си да направи живота на хората по-съвършен. В последните литературни тенденции се усеща полъх... от миналото. Завръща ли се тя? Нужно ли е да възкресяваме готиката на всеки няколко десетилетия, за да се подсетим за изначалното добро у човека? Да си спомним кои сме?

24 май 2016

Слави Ганев

---

[1] Стокър, Брам. „Дракула“, Deja Book, С., 2015, с. 52. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

*Сейнт Луис,
април 1857*

Абнър Марш рязко удари по бюрото на рецепцията с хикориновия^[1] си бастун, за да привлече вниманието на служителя.

— Имам среща с някой си Йорк — каза той. — Джош Йорк. Така се казва. Има ли тук човек с това име?

Рецепционистът беше старец с очила. Той подскочи, стреснат от почукването, обърна се и веднага се усмихна на посетителя.

— Бре, че т'ва е капитан Марш — изрече той дружелюбно. — От поло'ин година не съм ва виждал, капитане. Чух за нещастieto ви де. Ужасно, наистина ужасно. Тука съм от тридесет и шеста, а не съм виждал такъв лед по реката.

— Да не ви пука — отвърна Абнър Марш раздражено.

Той очакваше подобни подхвърляния. „Домът на плантатора“ беше популярен хотел сред моряците. Самият той често бе вечерял тук, преди да настъпи онази сурова зима. След ледения заповор^[2] се държеше настрана, и то съвсем не само заради цените. Обичаше храната в „Домът на плантатора“ точно толкова, колкото ненавиждаше редовните посетители: кормчии, капитани, боцмани, всякакви моряци, стари приятели и стари врагове, всеки от които беше наясно с негодите му.

Абнър Марш не търсеше съжаление.

— Просто кажи в коя стая е Йорк — каза той с тон, нетърпящ възражение.

Рецепционистът поклати глава нервно.

— Няма да намерите господин Йорк в стаята му, капитане. В трапезарията е, нагъва.

— Сега? По *това* време? — възкликна Марш и хвърли един поглед на помпозния часовник зад рецепцията. След това разкопча месинговите копчета на палтото си и извади своя златен джобен часовник. — Има десет минути до полунощ — добави той, невярващ на очите си. — И *нагъва*?

— Да, господине, нагъва. Господин Йорк сам си знае кога и не е от ония, на които мо'е се възразява, капитане.

Абнър Марш прочисти гърлото си шумно, прибра часовника, извърна гръб, без да продума, и тръгна с големи, тежки крачки към добре обзаведеното лоби. Той беше едър мъж, но му липсваше търпение и не беше свикнал с делови срещи в полунощ. Въртеше бастуна си отривисто, сякаш нямаше никакви проблеми, сякаш все още беше същият онзи човек отпреди. Трапезарията изглеждаше почти толкова просторна и пищна, колкото салон^[3] в голям параход: полилеи от шлифовано стъкло, полирани медни лампи, маси, покрити с фин бял лен, изящни порцеланови и кристални съдове. В нормален час всички столове щяха да са заети от пътешественици и моряци, но сега нямаше никого и повечето лампи бяха угасени. Марш реши, че от късните срещи все пак има някаква полза: поне нямаше да търпи чуждото съчувствие.

Недалеч от кухненската врата двама негри сервитьори си шушукаха. Марш не им обърна внимание и продължи към далечния край на залата, където един добре облечен непознат вечеряше сам. Той навярно беше чул, че някой приближава, но дори не вдигна поглед, защото беше зает с порцелановата си паница и супата лъжекостенурка^[4] в нея.

Кройката на дългото му черно палто издаваше, че не е моряк. Вероятно беше от източните щати или дори чужденец. Имаше едро телосложение, макар и да отстъпваше на Марш. Както беше седнал, изглеждаше по-висок, но със сигурност не притежаваше неговата физика. Отначало капитанът взе господина за старец заради бялата му коса. Щом се приближи обаче, забеляза, че тя всъщност е бледоруса, а лицето на непознатия — почти момчешко. Йорк беше гладко обръснат. На издълженото му, студено лице нямаше нито мустаци, нито бакенбарди, а кожата му беше бледа като косата. Марш реши, че дланите му са също като на жена. Той почука на масата с бастуна. Покривката заглуши звука и го превърна в деликатен повик за внимание.

— Вие ли сте Джош Йорк? — попита капитанът. Господинът вдигна очи и погледите им се срещнаха. Абнър Марш щеше да помни този миг до края на дните си. Беше погледнал в очите на Джошуа Йорк. Всичките му мисли, всичките му кроежи потънаха във

водовъртежа на неговия взор. Младеж и старец, конте и чужденец, всички тези епитети изгубиха смисъл. Остана само Йорк, самият той, изпълнен с власт, блян, могъщество.

Очите на Йорк бяха сиви, но на бледото му лице изглеждаха изумително тъмни. Зениците му бяха също като връхчета на игли, направени от тлеещ мрак. Те пронизаха Марш и нахлуха в душата му. Сивото около тях беше живо, движеше се като мъгла над реката в тъмна нощ, когато бреговете и светлините чезнат, когато на света не остава нищо освен кораба ти, реката и белите валма. В тази мъгла Абнър Марш забеляза нещо. Виденията се появяваха за миг пред взора му и веднага се разсейваха. Сред бялата пара надничаше проникателен ум, но в нея витаеше и звяр, мрачен и смразяващ, окован, ала гневен и беснеещ. Смях, самота, коварни страсти. Всичко това се таеше в погледа на Йорк, но най-силното чувство, което излъчваше, беше сила, чудовищна сила, сила безмилостна и неумолима като леда, скършил бляновете на Марш. Някъде сред мъглата той почувства как ледените блокове се носят бавно, бавно. Чу как корабът му се разбива, а с него — и всички надежди. Капитанът никога не бе отмествал поглед пръв пред когото и да било. Ръката му стискаше бастуна толкова силно, че той се уплаши да не го счупи. Накрая обаче не издържа и извърна очи. Господинът сложи супата настрана, махна и каза:

— Капитан Марш, очаквах ви. Моля ви, седнете.

Гласът му притежаваше приятен тембър, изтънченост, спокойствие.

— Добре — отвърна капитанът непривично тихо.

Той дръпна стола от другата страна на масата и се отпусна на него.

Марш беше грамаден мъж, висок около шест фута и с тегло от почти триста паунда^[5]. Лицето му беше червендалесто, а черната си брада капитанът не бръснеше, за да прикрива сплескания си нос и многобройните брадавици. Дори това обаче не можеше да му помогне. Имаше славата на най-грозния мъж, плаващ по реката, и знаеше това. В тежкото синьо капитанско палто с два реда месингови копчета изглеждаше внушително и страшно. Очите на Йорк обаче сякаш погълнаха цялата му напереност. Марш реши, че господинът е фанатик. И друг път беше виждал очи като тези. Носеха ги безумците, проповедниците, хвърлящи огън и жупел, бе ги забелязал и у един мъж

на име Джон Браун в проклетия Канзас. Марш не искаше да си има нищо общо с фанатици, проповедници, аболиционисти^[6] и трезвеници.

Когато Йорк заговори обаче, съвсем не звучеше набожен.

— Казвам се Джошуа Антън Йорк, капитане. Дж. А. Йорк — по служба, Джошуа — за приятели. Надявам се, че след време с вас ще бъдем едновременно съдружници и приятели.

Тембърът му беше сърдечен и вещаеше благоразумие.

— Ще видим — отвърна Марш.

На такова разстояние сивите очи нямаха такъв ефект. Всичко, което бе видял в тях, се беше изпарило. Чувстваше се объркан.

— Получихте писмото ми, надявам се.

— Нося го — каза капитанът и извади от джоба на палтото си един сгънат плик.

Когато пристигна, предложението изглеждаше като манна небесна, като спасение след всичко онова, което считаше за изгубено. Сега обаче не се чувстваше сигурен в това.

— Искате да се захванете с параходство, така ли? — попита накрая, приведен напред.

В същия миг се появи сервитьор.

— Ще вечеряте ли с господин Йорк, капитане?

— Не отказвайте — прикани го Джошуа Йорк.

— Ами че да — каза Марш. Йорк го победи в погледите, но нямаше как някой да изяде повече от него. — Искам една такава супа, десетина стриди, две печени пилета с компирчета и плънка. Хуба'о да ги препечете, ей! И нещо да ги поля. Какво пиете, Йорк?

— Бургундско.

— Добре, донесете ми една бутилка такава.

Йорк изглежда се забавляваше.

— Имате забележителен апетит, капитане.

— Животът в този град е за-бе-ле-жи-тел-но труден — каза Марш отчетливо. — По реката също е за-бе-ле-жи-тел-но трудно, господин Йорк. Човек трябва да трупа сили. Т'ва ней Нью Йорк или пък Лондон.

— Сигурен съм в това — отвърна Йорк.

— Ми, надявам се, щом ще се пуцтите по реката. Това си е за-бе-ле-жи-тел-но труден занаят.

— Тогава нека направо поговорим за работата. Притежавате параходна линия, занимаваща се с товарни и пътнически превози. Искам да купя половината от дяловете. Понеже дойдохте, предполагам, че имате интерес към предложението.

— Значителен интерес — съгласи се Марш. — Но и съм доста учуден. Изглеждате интелигентен. Без съмнение, сте проверили кой съм още преди да изпратите писмото. — Той почука с пръст по масата. — Редно е да знаете, че тази зима ме разори.

Йорк не продума, но изражението му подканваше капитана да продължи.

— Параходно дружество „Река Треска“ — каза Марш. — Това бях аз. Нарекох го на родното си място — горното поречие на Треска^[7], недалеч от Галена^[8], а не толкова щото работя предимно по тая река. Съвсем не беше така. Имах шест кораба. Обслужвах предимно търговията по-нагоре по Мисисипи, от Сейнт Луис до Сейнт Пол, с леки отклонения към Треска, Илинойс и Мисури. Добре се справях. Купувах по един-два кораба всяка година и мислех да разширя търговията си в Охайо или даже Ню Орлиънс. Миналия юли обаче на моята „Мери Кларк“ се взриви котел и корабът изгоря недалеч от Дъбюк. Изгоря, та нищо не остана. Загинаха стотина. А тази зима... тази зима беше кошмарна. Четири от корабите ми зимуваха тук, в Сейнт Луис. „Никълъс Перо“, „Дънлийт“, „Милата Треска“ и „Елизабет А.“. Последният беше чисто нов, само на четири месеца, доста добър съд: триста фута дължина, дванадесет котела, по-бърз от всички други параходи по реката. Много се гордеех с моята „Госпожица Лиз“. Цената ѝ беше двеста хиляди долара, но си струваше и последното пени. — Супата пристигна, Марш опита една лъжица и се намръщи. — Много е гореща. Все тая, Сейнт Луис е хубаво място за зимуване. Не замръзва много, нито задълго. Тази зима обаче беше различна. Мда. Леден запор. Проклетата река замръзна здравата. — Капитанът протегна червендалестата си ръка напред, разтвори пръсти и бавно ги сви в юмрук. — Представете си, че държа яйце, Йорк, и ще разберете какво имам предвид. Ледът ще смаже по-лесно параход, отколкото аз — яйце. Когато запорът се отвори, става дори по-лошо. Огромни късове лед се носят по реката, помитат пристани, кейове, кораби, всичко. Зимата премина и загубих всичките съдове, с които разполагах... и четирите. Ледът ги отнесе.

— Застраховка? — попита Йорк.

Марш започна да сърба шумно от супата си, клатейки глава след всяка лъжица.

— Не съм хазартен тип, господин Йорк. Нищо не беше застраховано. Хазарт си е това, освен ако не зала'аш срещу се'е си. К'вото съм изкарал, съм го вложил в параходи.

Йорк кимна.

— Би трябвало да ви е останал един кораб.

— Така е — съгласи се Марш, довърши супата и поиска следващото. — „Илай Рейнолдс“ — малък колесен параход^[9]. Сто и петдесет тона^[10]. Използвах го в Илинойс, щото не тегли много. Зимува в Пеория. Така се отърва от леда. Само с това останах, уважаеми. Проблемът е, че „Илай Рейнолдс“ не струва кой знае к'во. Беше двадесет и пет хиляди долара нов, и то през петдесета.

— Само седем години — каза Йорк. — Това не е много.

Марш поклати глава.

— За параход седем години е дълга работа — заяви той. — По'ечето изкарват най-много четири-пет. Реката ги изяжда. „Илай Рейнолдс“ беше добре направен, но не му остава много.

Капитанът се захвана със стридите. Загребваше ги с черупката и ги поглъщаше цели, а след това поливаше всяка с голяма глътка вино.

— Озадачавате ме, господин Йорк — продължи той, щом преполови ястието. — Искате да купите половината дялове от моята линия, а тя се състои само от един малък стар кораб. В писмото си сочите сума. Доста голяма сума. „Река Треска“ вероятно е струвала толкова с всичките си шест парахода, но сега не е така. — Капитанът погълна още една стрида и продължи. — Няма да си върнете вложението през следващите десет години, не и с „Рейнолдс“. Не може да пренесе достатъчно товар или пътници.

Марш изтри устни със салфетката си и погледна към Йорк. Храната му беше върнала силите. Отново се чувстваше на себе си — господар на положението. Погледът на събеседника му беше силен, но не и страшен.

— Трябват ви парите ми, капитане — каза господинът. — Защо ми разказвате всичко това? Не се ли боите, че ще си потърся друг партньор?

— Не работя така — отвърна Марш. — Тридесет години плавам по реката, Йорк. Почнах със сал надолу до Ню Орлиънс, когато бях дете, работил съм на плоскодънни лодки и шлепове още преди да се хвана с параходите. Бях кормчия, помощник-капитан, харпунджия, дори черен сметководител^[11]. Всичко съм бил в бранша. Всичко, но не и мошеник.

— Вие сте честен човек — каза Йорк с достатъчно твърдост в гласа, че Марш да не помисли думите му за присмех. — Признателен съм, задето счетохте за подходящо да ми кажете в какво положение се намира дружеството ви, капитане, но вече бях наясно. Предложението ми все още е в сила.

— Защо? — попита рязко Марш. — Само глупак би хвърлил пари на вятъра. Не изглеждате като такъв.

Храната пристигна, преди Йорк да отвърне. Пилетата бяха препечени точно както капитанът харесваше. Той си отрязва една кълка и лакомо започна да похапва. Пред събеседника му беше сервирано дебело парче телешко, алангле, плувнало в кръв и собствен сос. Марш наблюдаваше работата на събеседника си върху него, пъргава и ловка. Ножът минаваше през месото, сякаш беше масло, не беше нужно Йорк нито да използва зъбците му, нито да натиска, за разлика от капитана, който често трябваше да прибъгва до това. Държеше вилицата като истински джентълмен. Сила и грациозност — притежаваше и двете в издължените си бледи длани, а Марш му се възхищаваше. Зачуди се как изобщо ги е оприличил на женствени. Бяха светли, но силни, здрави като белите клавиши на големия роял в салона на „Еклипс“.

— Е? — напомни му капитанът. — Не ми отговорихте.

Джошуа Йорк спря за секунда и накрая продума:

— Бяхте честен с мен, капитан Марш. Няма да се отплатя за добросъвестността ви с лъжи, както възнамерявах да направя, но няма и да ви обременя с цялата истина. Има неща, които ще запазя в тайна. Не е нужно да ги знаете. Нека изложи изискванията си и да видим дали ще стигнем до споразумение. Ако ли не, ще се разделим приятелски.

Марш си отрязва бяло месо от второто пиле.

— Давайте — каза той. — Тук съм си.

Йорк остави ножа и вилицата и опря пръстите на едната си ръка в тези на другата.

— Имам някои свои съображения, поради които настоявам да притежавам параход. Трябва да пропътувам цялата река без неудобства и безпокойство, не като пътник, а като капитан. Имам си блян, цел. Търся другари, съмишленици, но имам врагове, много врагове. Подробностите не ви интересуват. Ако настоявате да ги научите, ще чуете само лъжи. Не ме притискайте. — За миг погледът му стана заплашителен, но това бързо отмина. Йорк се усмихна. — Единственото, което трябва да знаете, е, че ми трябва параход, който да притежавам и управлявам, капитане. Сам виждате, че не съм моряк. Не знам нищо за параходите и Мисисипи, освен написаното в няколко книги и наученото през тия вече няколко седмици, които прекарвам в Сейнт Луис. Нуждая се от съдружник, който е запознат с реката и хората, които прекарват живота си в плаване. Някой, който да ръководи всекидневните задачи на кораба, за да преследвам свободно собствените си цели. Този съдружник трябва да притежава и други качества. Трябва да пази тайна, понеже не искам привичките ми — признавам, че понякога са доста чудновати — да станат обект на разговори по кейовете. Важно е да заслужи доверие — на него ще предоставя цялото ръководство. Нужна му е смелост. Не искам страхливец или някой суеверен, нито пък прекомерно религиозен. Вие такъв ли сте, капитане?

— Не — отвърна Марш. — Никога не ми е пукало за ония, дето само размахват библии, нито пък на тях за мен.

Йорк се усмихна.

— Прагматик сте. Трябва ми прагматик. Някой, който ще се съсредоточи над собствените си задължения и няма да ми задава прекалено много въпроси. Държа на личното си пространство и ако понякога действията ми изглеждат странни, своеволни или капризни, не бих искал някой да ги оспорва. Разбирате ли тези изисквания?

Марш приглади брадата си.

— Ако кажа, че ги разбирам?

— Ставаме съдружници — каза Йорк. — Оставете адвокатите и чиновниците да се погрижат за вашата линия, а вие елате да пътувате с мен по реката. Аз ще бъда капитан, а вие ще носите званието кормчия, помощник-капитан, втори капитан или каквото си изберете. Управлението на кораба ще бъде изцяло ваше задължение. Заповедите ми няма да са чести, но дам ли някоя от тях, ще се погрижите да бъде

изпълнена безропотно. Имам приятели, които ще пътуват с нас безплатно. Може би ще им определя длъжности на борда, стига да счита, че са подходящи за нещо такова. Няма да оспорвате и тези мои решения. По пътя мога да кача на парахода и други мои приятели. Ще ги посрещате. Стига да се съгласите на тези условия, капитан Марш, заедно ще забогатеем, както си пътуваме по вашата река, потънали в разкош и обладани от безметежност.

Абнър Марш се разсмя.

— Е, що не, но това ней мойта река, господин Йорк, и ако си мислите, че ще тънете в разкош на стария „Илай Рейнолдс“, ще останете ужасно разочарован, като се качите на борда. Той си е скърцащо старо корито с доста скромни каюти и обикновено се пълни с чужденци, които пътуват от едно сиротно място към друго. От две години не съм се качвал на него. Старият капитан Йегър го управлява. Последния път, когато бях на борда, вонеше ужасно. Ако искате разкош, трябва да купите „Еклипс“ или „Джон Симъндс“.

Джошуа Йорк отпи от виното с усмивка.

— Нямам предвид „Илай Рейнолдс“, капитан Марш.

— Нямам друг кораб.

Йорк остави чашата.

— Елате — каза той. — Нека се преместим. Можем да продължим разговора в стаята ми.

Марш възнегодува — „Домът на плантатора“ предлагаше отлични десерти, които не искаше да пропуска. Йорк обаче настоя.

Беше наел просторен, добре обзаведен апартамент — най-добрия в хотела. Обикновено беше запазен за богати плантатори от Ню Орлиънс.

— Седнете — каза властно Йорк и посочи на Марш голям, удобен стол в дневната.

Капитанът го послуша, а той отиде до една от другите стаи и след малко се върна с малко сандъче, обковано в желязо. След това седна с него на масата и го отключи.

— Елате — каза той, но Марш вече беше застанал зад него. Йорк повдигна капака.

— Злато — промълви капитанът.

Той протегна ръка и докосна монетите, които започнаха да се изплъзват между пръстите му. Усещаше допира на мекия жълт метал,

блясъка, звънтежа му. Поднесе една от монетите към устата си и я захапа.

— Съвсем истинско — каза той и се изплю, а след това хвърли монетата обратно в ковчежето.

— Десет хиляди долара в златни монети по двадесет — поясни Йорк. — Имам още две такива сандъчета, а също кредитни писма^[12] от банки в Лондон, Филадельфия и Рим за много по-значителни суми. Приемете предложението ми, капитан Марш, и ще имате втори кораб, доста по-впечатляващ от „Илай Рейнолдс“. Или може би е по-точно, ако кажа, че *ние* ще имаме втори кораб.

Йорк се усмихна.

По-рано Абнър Марш бе възнамерявал да отхвърли предложението на Йорк. Парите наистина му трябваха, но беше мнителен човек, който изобщо не харесваше тайни, а събеседникът му искаше от него да му окаже твърде голямо доверие. Офертата звучеше прекалено добре. Капитанът не се съмняваше, че някъде има уловка, която не би могъл да избегне, ако приеме. Сега обаче, когато се взираше в богатството на Йорк, решителността му отслабваше.

— Нов кораб, значи? — промълви той.

— Да — отвърна Йорк. — А това е доста по-голяма сума от онази, която бях готов да платя за половината дялове от параходната ви линия.

— Колко... — подхвана Марш. Устните му бяха сухи и той прокара по тях нервно език. — Колко сте готов да платите за този нов параход, господин Йорк?

— Колко са необходими? — попита тихо събеседникът му.

Марш напълни шепата си с монети и ги остави да изпаднат между пръстите му обратно в ковчежето. Мислеше си за блясъка им, но когато продума, рече:

— Не бива да носите толкова много пари с вас, Йорк. Има главорези, които биха ви убили дори само за *една* от тези монети.

— Зная как да се пазя, капитане — каза господинът.

Марш погледна в очите му и почувства студ. Испита съжаление към всеки престъпник, който би посмял да открадне от Джошуа Йорк.

— Ще се поразходите ли с мен на пристана?

— Не ми отговорихте, капитане.

— Ще ви кажа. Елате първо. Искам да видите нещо.

— Добре — отвърна Йорк.

Той затвори ковчежето и жълтият блясък секна. Изведнъж стаята стана отново мрачна и тясна.

Нощният въздух беше хладен и влажен. Стъпките на двамата мъже ехтяха, докато се разхождаха по мрачните и пусти улички. Йорк крачеше пъргаво и елегантно, а Марш — тежко, но с достойнство. Джентълменът носеше широко лоцманско палто, скроено като наметало, и висока, стара шапка от боброва кожа, която на лунната светлина хвърляше издължени сенки. Марш се вираше в мрачните алеи между унилите тухлени складове и се стараше да придаде на лицето си достатъчно свирепо изражение, за да стопи смелостта на главорезите, които може би се спотайваха в мрака. Пристанът бе обграден от параходи. Поне четиридесет бяха привързани към местата за акостиране или към подвижни пристани^[13]. Дори в този час наоколо не беше съвсем тихо. Огромни палети със стоки хвърляха сенки на лунната светлина. Двамата преминаваха покрай пристанищни работници, излежаващи се върху бали сено, които си подаваха бутилки от ръка на ръка и пушеха глинени лули. В каютите на десетина кораба още светеше. Над мисурския „Уайъндот“ се издигаше пушек. Забелязаха, че някакъв човек, застанал върху тексаската палуба^[14] на един голям параход със странични колела, ги наблюдава любопитно. Абнър Марш и Йорк го подминаха, подминаха и редицата от мрачни притаени параходи, чиито високи комини се издигаха като стволоче на обгърнати в тъма дървета с необичайни корони. Накрая се спряха пред голям и богато украсен параход със странични колела и многобройни палети, натоварени на основната палуба. Подвижното му мостче беше вдигнато, за да не влизат неканени гости. Корабът беше навирил нос срещу стария си ръждив подвижен пристан. Дори на бледата светлина, хвърляна от сърпа на луната, великолепието на съда беше очевидно. Наоколо нямаше друг толкова царствен и грамаден параход.

— Е? — промълви Джошуа Йорк почтително.

Именно това се бе оказало решително, мислеше си Марш години по-късно — почтителността в гласа му.

— Това е „Еклипс“ — отвърна Марш. — Името е изписано на корпуса на колелото, ей там — той вдигна бастуна си и посочи с него. — Разчитате ли?

— Напълно. Виждам чудесно през нощта. Значи това не е какъв да е кораб?

— По дяволите, никак дори! Съвсем не е обикновен. Това е „Еклипс“^[15]. Всеки проклетник, млад или стар, по тая река го знае. Вече е на възраст. Строен е през петдесет и втора. Пет години. Още си е достолепен обаче. Цената му е триста седемдесет и пет хиляди долара и казват, че си струва парите. Ней имало по-голям, разкошен, здрав параход. Добре го познавам. Качвал съм се като пътник. Размерите са триста шестдесет и пет фута на четиридесет, а салонът е триста и тридесет фута. Няма друг като него. На единия край са вдигнали златна статуя на Хенри Клей^[16], а на другия — на Анди Джаксън^[17]. Дватама се гледат през цялото това проклето разстояние. Вътре има повече кристал, сребро и стъклописи, отколкото в „Домът на плантатора“ могат изобщо да си мечтаят, маслени картини, храна, която никога дори не сте опитвали, и огледала... *какви* огледала. Но всичко това е нищо пред скоростта му. Под главната палуба има петнадесет котела. Ходът^[18] му е единадесет фута. Казвам ви, никъде няма кораб, който може да се мери с него, когато капитан Стърджън му вдигне парата. С лекота прави осемнадесет мили в час срещу течението. От петдесет и трета държи рекорда за отсечката от Ню Орлиънс до Луисвил. Зная времето наизуст: четири дни, девет часа и тридесет минути. Бие проклетия „А. Л. Шотуел“ с петнадесет минути, а „Шотуел“ е бърз. — Марш се обърна, за да погледне към Йорк. — Надявах се, че един ден моята „Госпожица Лиз“ ще победи „Еклипс“, като подобри времето или го изпревари в пряко състезание. Това обаче няма как да стане. Вече е ясно. Заблуждавал съм се. Нямам пари за кораб, който може да победи „Еклипс“. Дайте ми такава сума, господин Йорк, и ще бъда ваш съдружник. Ето ви отговор. Искате половината дялове на Параходно дружество „Река Треска“ и някой, който да движи нещата тихомълком и без въпроси за ваш'те си неща? Добре. Трябва обаче да ми дадете пари за съд като този.

Джошуа Йорк се вираше в огромния параход със странични колела, който стоеше тихо и мирно, обгърнат в мрак и неподвижен, готов за всяко предизвикателство. Той извърна лице към Абнър Марш с усмивка и тлеещи пламъчета в очите си.

— Имаме сделка — каза Йорк и му подаде ръка.

Марш се ухили и от разкривените му устни се показва един счупен зъб. Капитанът сграбчи слабата бяла длан на Йорк с грубата си лапа и я стисна.

— Имаме сделка — потвърди той и впрегна цялата си мечешка сила, както правеше винаги при делови поводи, за да изпита волята и смелостта на човека срещу него. Стискаше, докато не долови болката в очите на другия.

Погледът на Йорк обаче остана непроменен. Неговата длан се впи в тази на Марш с изненадваща сила. Той затягаше захвата си все повече, мускулите под бледата му кожа изпъкнаха като стоманени нишки. Капитанът преглътна и сдържа вика си.

Йорк го пусна.

— Хайде — каза той и потупа събеседника си толкова силно по гърба, че Марш залитна. — Имаме работа за вършене.

---

[1] Хикори — дърво с твърда дървесина от семейство Орехови. ↑

[2] Леден запор — термин в речното корабоплаване. Използва се, когато реката е замръзнала напълно и плавателните съдове останат в капан. ↑

[3] Салон — главната каюта за първа класа в кораб. ↑

[4] Лъже-костенурка — супа, направена от телешки мозък, очи, рога и други части на главата, която ресторантьорите в миналото са представяли за приготвена от костенурка. Целта е била да се продаде отпадъчният материал от животното. ↑

[5] Приблизително 182 см и 140 кг. Един фут е равен на 30,48 см, а 1 паунд — на ок. 0,45 кг. ↑

[6] Аболиционист — поддръжник на движението за освобождение на чернокожите в САЩ. ↑

[7] Треска (*Fevre* — англ.) — приток на Мисисипи, пресичащ щата Илинойс. Името на реката произлиза от френската дума *Feves* (фасул) поради бобовите растения, които растат по бреговете ѝ. След като САЩ купува Луизиана от Френската империя, обаче всички топоними задължително трябвало да приемат английски имена. Така името на реката се изменя на *Fevre*. Думата се чете също като *Fever* („треска“ — бълг.). Така заглавието на романа („*Fevre Dream*“), освен име на параход, означава „бълнуване“, „делириум“, предизвикан от треска. През 1948 г. разказ със същото име пише Рей Бредбъри, от

което вероятно авторът се е вдъхновил. Поради тази игра на думи в това издание името на реката е преведено. ↑

[8] Галена — малък град в щата Илинойс, известен с рудодобива си. ↑

[9] Колесен параход — параход, задвижван от голямо колело, закрепено зад кърмата. ↑

[10] Размерът на корабите се определя според тяхната водоизместимост. ↑

[11] Черен сметководител — така са наричали общите работници на южняшките кораби по Мисисипи, особено на параходите. Те не са получавали нищо за труда си, а са се надявали на повишение. ↑

[12] Кредитно писмо — нареждане на една банка до друга, което я упълномощава да извърши плащане на точно определена сума или до някакъв лимит на конкретно лице. ↑

[13] Подвижен пристан — лодка или малък кораб, който служи като пристан, когато нивото на водата е толкова променливо, че не може да се изгради кей. ↑

[14] Тексаска палуба — част от парахода, издигната над горната палуба, на която се намират лоцманската будка и каютите на екипажа. ↑

[15] „Еклипс“ — данните, които Марш дава по-долу, се отнасят за действително съществувалия параход „Еклипс“. След построяването си той е считан за най-голямото световно постижение в строителството на параходи. Посоченото в книгата съвпада с действителността, като изключим цената, която е била много по-висока. Само килимът на главната палуба е струвал пет хиляди долара. Повечето имена на параходи, сгради и капитани в книгата са действителни. ↑

[16] Хенри Клей (1777–1852) — дългогодишен сенатор на щата Кентъки и блестящ американски политик, борец за свободата на робите и правата на потиснатите. ↑

[17] Анди Джаксън (1767–1845) — седмият президент на САЩ. ↑

[18] Ход — разстоянието, което параходът изминава с едно загребване на колелото. ↑

ВТОРА ГЛАВА

*Ню Орлиънс,
май 1857*

Били Типтън, известен с прякора Киселия, пристигна на Френската стокова борса малко след десет. Проследи търговете за четири бъчви вино, седем палета манифактура и една пратка с мебели. Накрая изведоха робите. При вида им остана мълчалив. Отпиваше от абсента си, опрял лакти върху мраморния плот на бара, заемащ половината от обиколката на ротондата. Междувременно търговците изтъкваха стоката си на два езика. Киселия Били беше мрачен, смъртноблед мъж. Издълженото му конско лице беше надупчено от шарката, която беше прекарал като дете, а мазната му коса — кафява и с тънък косъм. Не се усмихваше често, а сините му като лед очи имаха плашещ вид. Тяхната студенина и заплашителност бяха най-силната защита на Киселия Били.

Френската стокова борса беше великолепно място, макар и прекалено разкошно за неговия вкус. Всъщност той съвсем не обичаше да идва тук. Намираще се в ротондата на хотел „Сейнт Луис“, тъкмо под извисяващия се купол, от който дневната светлина обливаше трибуната за оконтъора^[1] и наддавалите. Обиколката на купола беше поне осемдесет фута. Високи колони обграждаха помещението, пищна украса и фрески покриваха тавана, по стените стояха окачени причудливи картини, плотът на бара беше от масивен мрамор, също както и подът и трибуните на оконтъорите. Редовните клиенти не отстъпваха на обстановката: богати плантатори от горното течение на реката и млади креолски^[2] контета от стария град. Киселия Били ненавиждаше креолите с техните пищни дрехи, високомерни обноски и тъмни очи, изпълнени с презрение. Не му харесваше да е покрай тях. Бяха студенокръвни, свадливи, лесно налитаха на дуели. От време на време някои от по-младите виждаха оскърбление в начина, по който Киселия Били изопачаваше речта им и заглеждаше жените им, заради лошата му слава, небрежност и дръзка американщина. След това обаче

поглеждаха в неговите бледи, изпъкнали, коварни очи и често това ги караше да се извърнат.

Ако можеше да избира сам, щеше да си купи негри от Американската стокова борса в „Сейнт Чарлс“. Там обноските на хората бяха по-търпими, говореше се английски, а не френски, и той се чувстваше на мястото си. „Сейнт Луис“ не го впечатляваше с нищо освен с добрите питиета, които предлагаша. Въпреки това обаче идваше тук веднъж месечно, понеже нямаше друг избор. От Американската стокова борса можеха да се купят добри полски работници или готвачи, от черни почерни, но за по-засукано момиче, за някоя млада смугла октарунска^[3] красавица, каквито харесваше Жулио, човек трябваше да посети Френската борса. А ако Жулио искаше някоя красавица, значи настояваше да я получи. Киселия Били правеше каквото му нареди Дамон Жулио.

Минаваше единадесет, когато разкараха и последните бъчви вино и търговците доведоха стоката от робските колиби на улици „Моро“, „Есплънейд“ и „Комън“: мъже и жени, стари и млади, дори деца. Твърде много от тях притежаваха светла кожа и лица, а и интелект, предполагаше Киселия Били. Вероятно говореха френски. Разположиха ги в редица в единия край на помещението, за да ги огледат. Няколко млади креоли минаха безгрижно покрай тях, като си хвърляха един на друг по някой лек коментар, докато оглеждаха стоката отблизо. Киселия Били остана на бара и си поръча още един абсент. Този следобед беше разгледал повечето колиби и знаеше какво предлагат. Вече знаеше какво търси. Един от оконтъорите удари с дървения си чук по мраморната трибуна и наддавачите на мига замълчаха, за да обърнат поглед към него. Той махна с ръка и една млада жена на около двадесет години стъпи неуверено върху сандъка до нея. Беше слабичка кварталонка^[4] с големи очи, красива посвоему. Носеше басмена рокля, а в косите си имаше зелени панделки. Оконтъорът започна да излага ценните ѝ качества едно след друго. Киселия Били наблюдаваше незаинтересувано, докато двама млади креоли наддаваха за нея. Накрая единият я купи за хиляда и четиристотин долара. След това дойде редът на една по-възрастна жена, които представиха като опитна готвачка. Трета беше млада майка с две деца, които се продаваха заедно с нея. Киселия Били изчака да преминат още няколко продажби. Беше дванадесет и петнадесет на

обед и във Френската стокова борса имаше един куп наддавали и зрителни, когато се появи очакваната вещ. Оконтьорът я представи като Емили.

— Вижте я, господа — измърмори той на френски. — Вижте я само. Какво изящество! От години тук не е била предлагана такава стока и години ще минат, преди да се появи нещо като нея.

Киселия Били бе съгласен с това. Емили изглеждаше на шестнадесет-седемнадесет години, но вече приличаше на жена. Застанала върху сандъка, тя изглеждаше малко уплашена, но семплата рокля подчертаваше фигурата ѝ по превъзходен начин. Имаше красиво лице и нежна кожа с цвят *Café-au-lait*^[5]. Жулио щеше да я хареса.

Започна бурно наддаване. Плантагорите нямаха полза от толкова издокарано момиче, но шестима-седмина от креолите се разгорещиха. Без съмнение, другите роби бяха просветили Емили за бъдещата ѝ съдба. Тя беше достатъчно красива, за да извоюва свободата си след време. Някой от тези хубави креолски контета можеше да я направи своя държанка в една от къщичките на улица „Рампарт“ поне докато не се ожени за друга. Щеше да отиде на кварталонските балове в Нюорлиънската бална зала, облечена в копринена рокля и с панделки в косите, щеше да се превърне в причина за не един дуел. Дъщерите ѝ щяха да имат по-бледа кожа от нея и да се наслаждават на същия живот. Като остарееше, може би щеше да стане фризьорка или управителка на пансион. Киселия Били запази каменното си изражение и продължи да отпива от абсента. Цената се покачваше. На две хиляди долара останаха само трима наддавали. В този миг един от тях — мургав плешивец, поиска да я съблекат. Оконтьорът веднага нареди това да стане. Емили бързо развърза роклята си и я остави да се свлече на земята. Някой подхвърли похотлив комплимент, който предизвика вълна от смях в залата. Момичето се усмихна плахо, когато оконтьорът сам изказа мнението си. Наддаването започна отново. На две хиляди и петстотин долара плешивецът се отказа. Изглежда един поглед му стигаше. Останаха двама креоли. Единият от тях вдигна цената на три хиляди и двеста. Последва мълчание. Оконтьорът прикани по-младия за последен опит: три хиляди и триста.

— Три хиляди и четиристотин — каза тихо опонентът му.

Киселия Били го разпозна. Беше слабават млад креол на име Монтрой — прочут комарджия и дуелист.

Другият мъж поклати глава. Търгът беше приключил. Монтрой гледаше към Емили със самодоволна усмивка и нетърпение. Киселия Били преброи до три. Чукът тъкмо щеше да удари, когато той най-накрая остави абсента.

— Три хиляди и седемстотин — каза Били силно и отчетливо.

Оконтърът и момичето го изгледаха изненадано. Монтрой и няколко от приятелите му му хвърлиха мрачни и заплашителни погледи.

— Три хиляди и осемстотин — заяви Монтрой.

— Четири хиляди — наддаде Киселия Били.

Цената беше висока дори за красавица като тази. Монтрой каза нещо на двамата мъже край него. Тримата ненадейно се завъртяха на токовете си и тръгнаха към изхода. Стъпките им отекнаха гневно по мрамора.

— Изглежда търгът е мой — продума Киселия Били. — Сложете й нещо и я пригответе за път.

Всички в залата се взираха в него.

— Разбира се! — заяви оконтърът.

Негов колега се качи на трибуната си и с дървения чук привлече вниманието на присъстващите към друга засукана девойка. Френската стокова борса отново се разбушува.

Киселия Били Типтън изведе Емили през засводената галерия, където беше изходът от ротондата на улица „Сейнт Луис“, премина с нея покрай няколко изтънчени магазина. Минувачи и богати туристи им хвърляха любопитни погледи. Когато ги обля дневната светлина, Били замижа, заслепен от сиянието. В същия миг Монтрой се приближи към него.

— Мосю — подхвана той.

— Ако ще говориш с мен, давай на английски — прекъсна го рязко Киселия Били. — И ми викай „господин Типтън“, Монтрой.

Дългите му пръсти потрепнаха нервно и той прикова креола с ледените си очи.

— Господин Типтън — произнесе Монтрой на превъзходен английски, без акцент. Лицето му беше леко почервеняло, а зад него наперени стояха двамата му приятели — И преди съм губил момичета — каза креолът. — Тя е поразителна, но загубата ми не е нищо особено. Начинът, по който наддавахте, обаче ме обижда, господин

Типтън. Подиграхте ми се. Привидно ми подарихте победата, а после ме направихте на глупак.

— Бре, бре — каза Киселия Били. — Бре, бре.

— Това е опасна игра — предупреди го Монтрой. — Знаете ли кой съм? Ако бяхте джентълмен, щях да ви предизвикам, господине.

— Дуелите са незаконни, Монтрой — скастри го Били. — Не сте ли чували? Пък и не съм джентълмен.

Той се извърна към кварталонката, която стоеше край стената на хотела и ги наблюдаваше.

— Хайде — каза ѝ Типтън и тръгна надолу по тротоара, а тя веднага го последва.

— Ще си платите за това, мосю! — викна Монтрой зад гърба му.

Киселия Били не му обърна внимание и сви зад ъгъла. Движеше се бързо, а походката му се отличаваше с достойнство, което липсваше във Френската стокова борса. На улицата Киселия Били се чувстваше като у дома си. Беше израснал там. От нея знаеше как да оцелява. Робинята крачеше зад него, боса по паважа. Край улиците на „Вьо Кар“^[6] се издигаха тухлени къщи, някои измазани с хоросан. Всички имаха изкусно изковани метални тераси, надвиснали над тесния тротоар. Пътищата обаче нямаха настилка и последните дъждове ги бяха превърнали в кални реки. По протежението им имаше канавки, дълбоки изкопи, препълнени със застояла вода, вонящи на нечистотии. Преминаваха покрай спретнати магазинчета, робски колиби със заковани прозорци, луксозни хотели и кръчми, пълни с цели тълпи свободни негри, тесни, влажни алеи, открити дворове, всеки със собствен кладенец или чешма, разминаваха се с горделиви креолки с техните придружители или гувернантки, цели групи заловени роби бегълци с железни нашийници и вериги, чистещи канавките под зоркото око на бял мъж със суров поглед и камшик. Не след дълго вече бяха преминали през целия френски квартал и навлязоха в по-неуредените и нови американски части от Ню Орлиънс. Киселия Били беше завързал коня си до кръчмата. Той се качи на него и каза на робинята да крачи редом с животното. Продължиха южно от града и скоро оставиха главния път зад себе си. Спряха само веднъж за кратко, за да си почине конят, пък и Били искаше да изяде твърдото, сухо парче хляб и сиренето в дисагите на седлото. Позволи на Емили да пийне малко вода от потока.

— Вие ли сте новият ми гус'дар, господине? — попита тя на доста добър английски^[7].

— Надзирател — отвърна Киселия Били. — Тази вечер ще се срещнеш с Жулио, момиче. След мръкнало — той се усмихна. — Ще те хареса.

После ѝ каза да мълчи.

Понеже момичето ходеше пеша, се движеха мудро. Стигнаха плантацията на Жулио едва по здрач. Пътят минаваше край разклонение на реката и пресичаше гъсталак от дървета, покрити с испански мъх^[8]. Заобиколиха масивен, изсъхнал дъб и излязоха сред открито поле, обаяно в червено от мъжделивите лъчи на залязващото слънце. То се простираше, пустеещо и буренясало, от речния бряг до къщата. Наблизо имаше стар прогнил пристан и склад за дърва, разположен край разклонението, предназначено за преминаващи параходи, а зад голямата къща имаше редица робски колиби. Вътре обаче нямаше никой, а полетата пустееха от години. Домът на Жулио не бе голям колкото къщите на повечето плантатори и не изглеждаше особено впечатляващ. Представляваше занемарена, четвъртита сграда от посивяло дърво и излющена боя. Впечатляващо в постройката бе единствено високата ѝ вдовича кула^[9].

— Вече сме вкъщи — каза Киселия Били.

Момичето попита дали плантацията носи някакво име.

— Преди имаше. Доста години минаха. Тогава беше на Гару. Той обаче се разболя и почина, а с него и всичките му синове. Вече няма име. Сега си затваряй устата и побързай.

Поведе я по заобиколен път. Като стигнаха до входа, отключи катинара с ключа, който носеше на верижката около шията си. Имаше на разположение три стаи в крилото за прислугата. Влязоха и той завлече Емили в спалнята.

— Махай ги тия дрехи — нареди ѝ рязко.

Момичето побърза да се подчини, но се взираше в него, изпълнена със страх.

— Не гледай така — заповяда ѝ той. — За Жулио си, не'а се разправям с теб. Ще затопля малко вода. В кухнята има вана. Ще измиеш цялата си мръсотия и после ще се облечеш. — С тези думи Били отвори изцяло резбования гардероб и извади черна рокля, украсена с брукат. — Това ще ти стане.

Момичето ахна.

— Не мога да нося нещо толкова. Тази рокля е като за някоя бяла дама.

— Затваряй си устата и прави каквото ти казвам — скастри я Киселия Били. — Жулио̀ иска да си красива, момиче.

След това я остави и се отправи към централната част на имението.

Завари Жулио̀ в библиотеката. Седеше кротко, обгърнат от тъма, на един голям кожен фотьойл, с чаша бренди в ръка. Всичко наоколо тънеше в прах. Това бяха книгите на стария Рене Гару и неговите синове. Никой не ги беше докосвал от години. Дамон Жулио̀ не четеше.

Киселия Били влезе, без да продума, и застана на почтително разстояние.

— Е? — прозвуча гласът в тъмнината.

— Четири хиляди — каза Били. — Но ще я харесате. Млада е, хубава, крехка. Красавица, истинска красавица.

— Другите ще дойдат скоро. Ален и Жан, тия глупаци, вече пристигнаха. Жаждата ги измъчва. Заведи я в балната зала, когато се приготви.

— Да — отвърна веднага Киселия Били. — На търга имаше малко неприятности, господин Жулио̀.

— Неприятности?

— Един креол мошеник. Казва се Монтрой. Той също я искаше и не му харесва, че я взех. Може би ще е любопитен. Комарджия е, навърта се постоянно из казината. Да се погрижа ли за него още тази вечер?

— Кажи ми повече — нареди Жулио̀.

Гласът му беше ясен, мек, дълбок и чувствен, също като добър коняк.

— Млад, смугъл, с черни очи и коса, висок. Казват, че се дуелира. Здрав мъж. Силен и жилав, но с красиво лице. Повечето дуелисти са такива.

— Аз ще се занимаю с него — каза Дамон Жулио̀.

— Да, господине — отвърна Киселия Били Типтън, обърна се и тръгна към своята част от дома.

Щом облече брокатената рокля, Емили стана неузнаваема. Вече не приличаше нито на робиня, нито на дете. Изкъпана и облечена подобаващо, тя бе вече жена, притежаваше мрачна, почти неземна красота. Киселия Били я огледа внимателно.

— Ставаш — каза ѝ той. — Айде, ще ходиш на бал.

Залата беше най-просторната и пищна стая в къщата. Осветяваха я три големи кристални полилея, на които пламтяха стотици свещници. На стените бяха окачени маслени картини, изобразяващи речни пейзажи, а подът бе облицован с красиво полирано дърво. В единия край на залата имаше двукрили врати, водещи към фойето, а в другия се издигаше голямо стълбище с искрящи парапети, разклонено наляво и надясно.

Когато Киселия Били я въведе, другите вече очакваха появата ѝ.

Девет от тях бяха вътре, включително и Жулио. Шестима мъже и три жени. Мъжете бяха в черни костюми с европейска кройка, а жените — в копринени рокли. Като изключим господаря на имението, останалите бяха застанали на стълбището неподвижни, мълчаливи, почтителни. Киселия Били ги познаваше всички: бледите дами, носещи имената Адриен, Синтия и Валерї; смуглият красавец с момчешко лице Раймонд; Кюрт, чиито очи пламтяха като нажежени въглени. Един от тях — Жан, тръпнеше в очакване. Устните му не можеха да скрият дългите му бели зъби, а едната му ръка се свиваше в нервни спазми. Жаждата го измъчваше ужасно, но не помръдваше. Чакаше Дамон Жулио. Всички чакаха Дамон Жулио. Той прекоси балната зала и посрещна робинята Емили. Движеше се с грацията като котка и с величието на крал. Приближаваше като тъмата — напорист, неизбежен, всепоглъщащ. Носеше със себе си мрак, въпреки бледата кожа. Косата му беше черна и къдрава, дрехите му бяха почти траурни, а очите пръскаха искри като кремък.

Той спря пред Емили и се усмихна. Имаше чаровна, изискана усмивка.

— Удивително — каза той.

Емили се изчерви и запелтечи в опит да отговори.

— Млъквай — прекъсна я рязко Киселия Били. — Ще говориш само ако ти позволи господинът.

Жулио прокара пръст по нежната ѝ, смугла страна. Момичето потръпна и едва остана на краката си. Той погали разсеяно косите ѝ,

след това я подкани да вдигне лице и изпи погледа ѝ със своя. Емили понечи да се отдръпне и изпищя от страх, но Жулио обгърна страните ѝ с ръце, за да не се извърне.

— Прекрасна — каза той. — Красиво си, дете. Тук ценим хубостта. Всички ние я ценим.

Пусна я, хвана малката ръка на момичето, вдигна я и целуна нежно дланта ѝ. Момичето още трепереше, но не можеше да се противопостави. Жулио внимателно я извърна и подаде ръката ѝ на Били Типтън.

— Ще ни окажеш ли тази чест, Били?

Киселия се премести зад него и извади ножа от калъфа, който висеше в задната част на колана му. Емили разтвори широко тъмните си очи и се вцепени. Опита се да се отдръпне, но ръката му се оказа твърде силна, а и беше бърз, много бърз. Острието едва се показа и вече бе обагрено в червено. Бързият разрез нарани дланта ѝ на мястото, където я бе целунал Жулио. Кръвта потече и започна да се стича по пода. Капките отекваха сред тишината на балната зала.

Момичето изплака само за миг, но преди дори да разбере какво се случва, Киселия Били беше прибрал ножа и Жулио отново държеше ръката ѝ. Той поднесе дланта към устните си и започна да пие.

Киселия Били се оттегли до вратата. Останалите слязоха по стълбището и приближиха. Стъпките им не се чуваха, единствено роклите на дамите шумоляха тихо. Застанаха в кръг около Жулио и жертвата му. Тъмните им очи бяха изпълнени с плам.

Когато Емили загуби съзнание, Киселия Били се втурна напред и я хвана под мишниците. И без това беше много лека.

— Каква красавица — прошепна Жулио, когато я остави.

Устните му бяха влажни, очите — помътнели, притворени. Усмиваше се.

— *Моля ви, Дамон* — каза Жан, който трепереше като болен от треска.

Жулио погледна към него студено, злостно. Кръвта бавно се стичаше по ръката на Емили.

— Валерì, твой ред е — промълви той.

Бледата млада жена с теменужени очи и жълта рокля пристъпи напред, коленичи с финес и прокара език по кървавата диря. Щом стигна до дланта, притисна устни към раната. Следващ бе Раймонд,

после Адриен и Жорж. Накрая, когато всички останали привършиха, Жулио се обърна към Жан с усмивка и му махна да пристъпи. Той се приведе към момичето със сподавен вопъл, откъсна я от прегръдката на Киселия Били и разкъса нежната плът на шията ѝ. Дамон Жулио се намръщи отвратен.

— Като свърши — каза той на Били, — разчисти.

---

[1] Оконтъор — служител, водещ търга. ↑

[2] Креол — в случая под тази дума се разбира наименованието, което е било използвано за разграничаване на родените в Америка граждани от онези, пристигнали от други части на света. ↑

[3] Октарун — южняшко произношение на „окторун“ — човек с една осма африканска кръв. ↑

[4] Квартерон — човек е една четвърт африканска кръв. ↑

[5] *Café-au-lait* (фр.) — кафе с мляко. ↑

[6] „Вьо Кар“ — френският квартал на Ню Орлиънс. ↑

[7] Робинята използва думата *massa* вместо *master* (господар), понеже говори на южняшки диалект. ↑

[8] Испански мъх — тропическо, паразитиращо растение, което виси от клоните на дърветата, подобно на завеса или водопад. ↑

[9] Вдовича кула — издигната платформа или стая, предназначена за наблюдаване на далечни точки. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

*Ню Олбани, Индиана,
юни 1857*

Гъстата мъгла се стелеше над реката, а въздухът бе влажен и студен.

Тъкмо минаваше полунощ, когато Джошуа Йорк най-накрая пристигна от Сейнт Луис, за да срещне Абнър Марш в пустата корабостроителница на Ню Олбани. Марш чакаше от почти половин час, когато Йорк излезе от мъглата като някое привидение. Зад него, мълчаливи като сенки, се движеха още четирима души.

Марш се ухили до уши.

— Джошуа — каза той.

След това кимна на останалите. Беше ги срещнал за кратко през април в Сейнт Луис още преди да пристигне в Ню Олбани, за да наглежда как върви строителството на неговия блян. Бяха приятели на Йорк и негови спътници. Марш никога не бе срещал по-чудата пасмина. Двама от тях бяха на неопределена възраст и носеха чуждестранни имена, които не можеше нито да запомни, нито да произнесе. Казваше им Смит и Браун, което развеселяваше Йорк. Те вечно си дърдореха на някакъв непознат език. Третият беше мъж с изпити страни от източните щати, който се обличаше като собственик на погребално бюро. Казваше се Симо и никога не говореше. Наричаха жената Катрин — британка. Беше висока, но ходеше леко прегърбена. Имаше болнав и изнемощял вид. Марш я оприличаваше на голям бял лешояд. Тя обаче бе част от сподвижниците на Йорк, а той го бе предупредил, че другарите му ще изглеждат странно. По тази причина Абнър Марш си държеше езика зад зъбите.

— Добър вечер, Абнър — каза Йорк.

Той спря и огледа корабостроителницата. Сред гъстата сива мъгла надничаха многобройните скелети на полузавършени параходи.

— Нощта е студена за юни, нали?

— Така е. Отдалече ли пристигаш?

— Наел съм апартамент в „Галт Хаус“ в Луисвил. Стигнахме дотук с кораб — студените ми сиви очи изучаваха близкия параход с интерес. — Този ли е нашият?

— Тоя малчуган? — изсумтя Марш. — По дяволите, не! Това е няк'ъв евтин колесар, който правят за Синсинати. Не смяташ, че ще тикна колело отзад и на *нашия* кораб, нали?

Йорк се усмихна.

— Прости ми невежеството. Къде е нашият параход?

— Ела, нататък — каза Марш и посочи с бастуна си. Преди да стигнат, прекосиха половината корабостроителница. — Ей там.

Мъглата сякаш се отдръпна заради тях и те се изправиха пред кораба — висок и царствен. Пред него всички останали наоколо изглеждаха като джуджета. Каютите и перилата, наскоро боядисани в снежнобяло, блестяха дори под сивкавия саван на мъглата. Високо горе, на тексаската палуба, която като че ли се издигаше сред звездите, лоцманската будка^[1] сякаш сияеше. Приличаше на стъклен храм. Изящният му купол бе богато украсен с дърворезба, фина като ирландска дантела. Комините, два еднотипни черни стълба, се издигаха царствено и без никакъв наклон на цели сто фута височина тъкмо пред тексаската палуба. Върховете им приличаха на цветя от тъмен метал. Корпусът беше фин и сякаш нямаше край, понеже мъглата скриваше кърмата. Като при всички първокласни параходи, колелата и на този се намираха отстрани. По средата на кораба се издигаха огромните обли корпуси, загатващи за мощта на скритите зад тях загребващи колела. Те направо си плачеха за името, което скоро щеше да бъде изписано върху тях. Нощес и в мъглата, сред всички тези малки, простовати корабчета, този параход изглеждаше като привидение, бял фантом от съня на някой моряк. Когато застанаха пред него, Марш си помисли, че може да ти пресече дъха. Смит бърбореше на Браун, който му отвръщаше по същия начин, а Джошуа Йорк само наблюдаваше. Дълго време той остана мълчалив, но накрая кимна и заговори.

— Създали сме нещо красиво, Абнър — каза той и Марш се усмихна. — Не очаквах, че строителството ще е напреднало толкова.

— Това е Ню Олбани — отвърна събеседникът му. — Затова дойдох тук, а не в някоя корабостроителница в Сейнт Луис. Тук правят параходи от детските ми години насам. Само миналата година са

завършили двадесет и два. И тази година сигурно ще са поне толкова. Знаех, че ще ни свършат работа. Трябваше да го видиш сам. Дойдох с едно от ония малки ковчежета със злато и го изсипах върху бюрото на директора. Казах му: „Искам параход, и то възможно *най-скоро*. Искам да бъде най-бързият, най-красивият, най-добрият шибан кораб, който някога сте правили тук, ясно? Хайде ся доведи инженерите, най-умелите, с които разполагаш. Не ми пука дори да са в някой от бардаците в Луисвил, ще ги довлечеш тук още тая нощ, за да започнем. С тях докарай най-добрите си скапани дърводелци, художници, параджии и всички останали, щото ако не получа най-доброто, бая ще съжбялаш, човече“ — Марш се разсмя. — Трябваше да го видиш. Не знаеше дали да гледа златото, или да ме слуша. Уплаших го до смърт. Но направи всичко както си му е редът — той кимна към кораба. — Ама не е готов още. Корпусът трябва да се боядиса. Ще го направим в синьо и сребро, да се връзва със среброто, което поиска в салона. Още чакаме всички шантави мебели и огледала, дето поръча от Филадельфия. Почти готов е обаче, Джошуа, почти готов е. Ела да ти покажа.

Работниците бяха оставили един фенер върху купчина дъски край кърмата. Марш запали клечка на коляното си и светилникът засия. След това го подаде на Браун.

— Ето, носи го — каза рязко Марш.

С тези думи той тръгна по голямата дъска, водеща към главната палуба. Другите го последваха.

— Внимавайте къде пипате. Някъде боята още не е изсъхнала.

Най-ниската, наречена още основна, палуба беше пълна с машини. Фенерът хвърляше ярка светлина, но Браун все се движеше насам-натам и сенките на тежките съоръжения трептяха и се мърдаха злокобно, все едно са живи.

— Я задръж тук — нареди му Марш.

Той се обърна към Йорк и вдигна бастуна си като голям хикоринов пръст, за да му посочи котлите — огромни метални цилиндри в две редици по протежение на палубата.

— Осемнадесет са — каза гордо Абнър. — С три повече от „Еклипс“. Тридесет и осем инча диаметър, двадесет и осем фута високи. Всички са така. — Отново махна с бастуна. — Пещите са направени с огнеупорни тухли и железни листа. Вдигнати са със скоби

над палубата, за да се намали вероятността от пожар. — Той проследи с бастуна тръбите за парата, които излизаха от котлите и стигаха до машината, и всички се обърнаха към кърмата. — Цилиндриите са тридесет и шест инчови с високо налягане и ход от единадесет фута, също като „Еклипс“. Тоя параход ще изгълта цялата река, казвам ви.

Браун и Смит се засмяха, а Джошуа Йорк го погледна с усмивка.

— Елате горе — подкани ги Марш. — Твоите хора май не се интересуват от машината, но със сигурност ще им хареса на другата палуба.

Стълбицето от полиран дъб беше широко, с изящно резбовани перила и богато украсено. Започваше почти от носа на кораба и, поради размерите си, скриваше котлите и машината от погледа на пътниците, след това се разклоняваше и извиваше грациозно в две различни посоки, за да стигне до втората палуба, наречена още котелна. Тръгнаха по протежението на десния борд. Най-отпред крачеха Марш с бастуна си и Браун с фенера, за да показват пътя. Обувките им скърцаха по дървения под, докато се дивяха на готическите резби по колоните и парапета^[2]. Дървото бе старателно обработено и украсено с цветя, орнаменти и жълъди. Вратите и прозорците на каютите се разполагаха едни след други от предната до задната част на кораба. Първите бяха изработени от тъмен орех, а стъклата на вторите бяха изрисувани.

— Каютите още не са обзаведени — каза Марш, отвори една от вратите и ги поведе вътре. — Но ще получим само най-доброто: пухени легла и възглавници, огледало и маслена лампа за всяка стая. Нашите каюти са по-големи от тези на останалите кораби. Няма как да вземем повече пътници от параходите с нашите размери, но пък ще имаме повече място за всеки — той се усмихна. — Освен това можем да ги обзаведем по-добре.

Всяка каюта имаше по две врати. Едната водеше към палубата, а другата — към вътрешността на кораба и салона — главната каюта^[3] на парахода.

— По главната каюта има още много работа — поясни Марш. — Елате да я видите.

Те влязоха и спряха вътре. Браун вдигна фенера високо над главата си, за да освети целия й простор. Салонът се ширеше от единия

до другия край на котелната палуба. Пред погледа им нямаше нищо чак до отсрещната стена, с изключение на един пасаж по средата.

— Предната част е за господата, а задната — за дамите^[4] — поясни Марш. — Разгледайте. Ней готово, но ще е за чудене и маене, като стане. Мраморният бар, ей там, е дълъг четиридесет фута. Зад него ще сложим поне толкова голямо огледало. Вече е поръчано. Ще има огледала и във всяка каюта. Предвидени са със сребърни рамки. И там също, огледало, високо дванадесет фута за дамите. — Той посочи напред с бастуна си. — Сега нищо не се вижда в тъмното, но таванският прозорец е със стъклопис и минава по цялото протежение на главната каюта. Долу ще сложим един от ония брюкселски килими^[5]. Ще има килими и в другите каюти. Избрали сме и сребърна машина за вода със сребърни чаши, ще я турим върху една засукана дървена маса. Разполагаме с роял, съвсем нови кадифени кресла, покривки от чист лен. Още обаче нищо не е внесено.

Дори без килим, огледала и мебели, просторната главна каюта изглеждаше разкошно. Те продължиха да се разхождат мълчаливо из залата. На трепкащата светлина от фенера се откриваха фрагменти, които миг по-късно тъмнината поглъщаше отново. Извитите греди на сводестия таван бяха резбовани и изрисувани с всякакви детайли, фини като на скъпа дантела. От всяка страна на вратата, водеща към главната каюта, се разполагаше стройна редица тънки колони, украсени с изящни орнаменти. Черният мрамор на бара беше набразден от дебели жилки. Гланцирано тъмно дърво. Два реда полилеи, всеки с по четири големи кристални глобуса, висяха на тънка като паяжина кована желязна нишка. Нуждаеха се само от масло и пламък, за да залепят целия салон и огледалата със светлина.

— Каютите са твърде малки — каза неочаквано Катрин, — но тази зала е огромна.

— Каютите са големи, мадам — отвърна ѝ Марш. — Осем на осем фута. Обикновено са по шест. Все пак сме на параход — той се извърна и вдигна бастуна, за да посочи нещо. — Сметководителят ще е ей там. Кухнята и умивалнята се намират до корпусите на колелата. Вече знам и кой ще е готвачът. Работеше на моята „Госпожица Лиз“.

Таванът на котелната палуба служеше за под на ветровитата^[6]. Тръгнаха нагоре по тясното стълбище и се озоваха пред високите черни комини. След това продължиха нагоре по друго стълбище и се

качиха до тексаската палуба, която се простираше между корпусите за колелата.

— Каютите на екипажа — каза Марш, без да им отделя особено внимание.

Лоцманската будка се намираше върху тексаската палуба. Той ги поведе вътре. От там се виждаше цялата корабостроителница, всички по-малки кораби, гушещи се в мъглата, черните води на река Охайо отвъд тях и дори отдалечените светлини на Луисвил, мъждукащи призрачно сред валмата. Вътрешността на просторната лоцманска будка беше луксозна. Прозорците имаха кристалночисти стъкла, осигуряващи ясна видимост, и стъклопис около тях. На светлината от фенера тъмното дърво лъщеше, а полираното сребро хвърляше бледи студени отблясъци.

И точно тук беше кормилото. Виждаше се само горната му половина. Бе толкова голямо, че стигаше до челото на Марш. Долната му част минаваше през жлеб в пода. Беше изработено от черен тик, студен и гладък, а ръкохватките му имаха сребърен обков, приличаше на жартиери на танцорка в кабаре. Кормилото сякаш плачеше за ръцете на лоцман.

Джошуа Йорк се приближи до него и прокара бледата си длан по черното дърво и среброто. След това го хвана, сякаш сам беше кормчия. Остана така за миг. Сивите му очи помръкнаха, докато се взираха в необичайната за юни мъгла. Другите не продумаха. За секунда Абнър Марш сякаш почувства, че параходът се понася по черните води и въображението му го поведе към едно невероятно и безкрайно пътешествие. Джошуа Йорк се обърна към него и наруши мълчанието.

— Абнър — каза той, — искам да се науча как да кормувам. Ще ми покажеш ли как го правят лоцманите?

— Лоцманите? — отвърна Марш изненадан.

Лесно можеше да си представи как Йорк влиза в ролята на собственик и капитан, но управлението беше нещо по-различно. Някак обаче въпросът го предразположи към съдружника му. Марш го разбираше напълно, понеже познаваше копнежа да бъдеш кормчия.

— Е, Джошуа — каза той. — Аз съм заставал на кормилото и това е най-върховното чувство на света. Да си капитан, ней нищо в

сравнение с това. Ней обаче нещо, дето можеш да направиш просто ей така, ако ме разбираш.

— Кормилото изглежда просто за усвояване — отвърна Йорк.

Марш се засмя.

— По дяволите, така е. Не бива обаче да изучиш кормилото, а реката, Йорк, реката. Старата Мисисипи. Самата нея. Осем години съм бил лоцман, преди да си купя свой кораб. Имах разрешително за горното течение на Мисисипи и Илинойс. Не и за Охайо и долното течение. Въпреки всичко, дето знаех за параходите, нямаше как да кормувам и да оцелея по тия реки. Не ги познавах. Трябваша ми години да изуча другите, а ученето никога не свърши. От толкова време не съм бил на кормилото, че ще трябва да започна отначало. Реките се променят, Джошуа, така си е. Дори на втория път вече не са същите. Трябва да познаваш всеки инч.

Марш пристъпи към кормилото и също постави ръка върху него грижовно.

— Сега обаче мисля да застана тук поне веднъж. Толкова отдавна бленувам за този кораб, че не бих пропуснал. Като се изправим срещу „Еклипс“, ще отида за малко в лоцманската будка. Мда. Но този параход е твърде величествен за нещо, различно от стокооборота на Ню Орлиънс, а това означава — долното течение на реката. Ще трябва да изуча всеки проклет фут. Отнема време и доста труд. — Марш погледна към Йорк. — Сега, като знаеш всичко това, още ли искаш да си кормчия?

— Можем да се учим заедно, Абнър — отвърна Йорк.

Другарите на Джошуа вече ставаха неспокойни. Поглеждаха ту през един прозорец, ту през друг. Браун непрестанно прехвърляше фенера от дясната си ръка в лявата, а Симо изглеждаше мрачен като труп. Смит каза на Йорк нещо на техния си чужд език и последният кимна.

— Трябва да се връщаме — каза той.

Марш хвърли още един поглед на всичко. Дори в този миг не му се тръгваше, но накрая ги изведе от лоцманската будка. Когато почти бяха преминали по част от пътя през корабостроителница, Йорк се обърна, за да види отново парахода, положен върху неговия степел^[7]. В тъмата корабът изглеждаше съвсем блед. Останалите също спряха и зачакаха мълчаливи.

— Познат ли ти е Байрон? — попита Йорк.

Марш се замисли за миг.

— Познавам един Блекджек Пит. Беше кормчия на „Великият турчин“. Май фамилията му беше Брайън.

Йорк се усмихна.

— Не Брайън, а Байрон. Лорд Байрон, английски поет.

— А — възкликна Марш. — Тоя. Съвсем не съм по поезията. Сякаш съм го чувал обаче. Беше куц, нали? И си падал доста по жените.

— Същият, Абнър. Забележителен човек. Веднъж имах щастието да го срещна. Параходът ме накара да си спомня за едно от неговите стихотворения.

Той започна да рецитира:

*Тя ходи в красота като нощта,
в безоблачни страни с безброй звезди,
най-чудното от мрак и светлина
в лика ѝ среща се, в очите ѝ.
И стихва то до нежната зора,
що раят на деня не подари.^[8]*

— Байрон пише за някоя дама, разбира се, но стихът подхожда и на нашия кораб, нали? Виж го, Абнър! Какво мислиш?

Абнър Марш не знаеше какво да каже. Моряците по параходите обикновено не редяха стихове и той нямаше представа какво да отговори на първия, когото бе чул да го прави.

— Много интересно, Джошуа — продума той.

— Как ще се казва? — попита Йорк. Още се взираше в кораба с лека усмивка. — Стихотворението не ти ли подсказва нещо?

Марш се намръщи и отвърна раздражено:

— Няма да го кръстим на някакъв куц англичанин, ако това си намислил.

— Не — отвърна Йорк. — Нямах това предвид. Мислех за нещо като „Смуглата лейди“^[9] или...

— Мен пък друго ми дойде на акъла — каза Марш. — Ний сме Параходно дружество „Река Треска“, а тоя параход е всичко, за което някога съм бленувал — той вдигна хикориновия си бастун и посочи корпуса на колелото от тяхната страна. — Там ще го напишем с големи букви в синьо и сребърно, бая красиво ще е: „Трескав блян“ — той се усмихна. — „Трескав блян“ срещу „Еклипс“. Ще говорят за това съперничество поне докато сме живи.

Само за миг нещо необичайно блесна в сивите очи на Джошуа Йорк, но изчезна също толкова бързо, колкото се беше появило.

— „Трескав блян“ — каза той. — Не мислиш ли, че е малко... зловещо? Звучи ми като болест, треска, смърт, кошмари. Като сънища, които не бива да бъдат сънувани, Абнър.

Марш се намръщи.

— Не знам за т'ва. Мен ми харесва.

— Дали хората ще се качат на кораб с такова име? Някои казват, че на параходите се хваща тиф и жълта треска. Няма ли да им напомним за това?

— Качваха се на моя „Милата Треска“ — отвърна Марш. — Качваха се и на „Бойният орел“, и на „Призрак“, дори на кораби с имена на червенокожи индианци. Ше се кач'ат.

Слабоватият, блед Симо каза нещо. Гласът му стържеше като ръждив пирон. Езикът, на който заговори, звучеше необичайно, не беше онзи, на който мърмореха Смит и Браун. Щом чу думите му, Йорк придоби замислено изражение, макар че все още изглеждаше притеснен.

— „Трескав блян“ — повтори той. — Мислех си за някое... по-здравословно име, но Симо ми отвори очите. Така да е, Абнър. Нека е „Трескав блян“.

— Добре — отвърна Марш.

Йорк кимна разсеяно.

— Нека утре се срещнем на вечеря в „Галт Хаус“ в осем. Ще планираме пътуването до Сейнт Луис, ще обсъдим екипажа и продоволствията. Стига да си съгласен, разбира се.

Марш изрази готовността си със сумтене, а Йорк и сподвижниците му тръгнаха към кораба, с който бяха пристигнали, и потънаха в мъглата. Дълго след като си отидоха, Марш продължаваше да стои в корабостроителницата. Взираше се в притихналия параход.

— „Трескав блян“ — каза силно той само за да вкуси от думите.
Странно, но за пръв път името не му прозвуча както трябва.
Беше изпълнено с допълнително значение, което не харесваше.
Потръпна само за миг, почувствал мраз, изсумтя и тръгна да си ляга.

---

[1] Лоцманска будка — кабина, предназначена за кормчията, от която се управлява корабът. ↑

[2] При речните параходи втората палуба е опасана от коридор, открит откъм външната страна на кораба, като вместо стена има колони и парапет. ↑

[3] Главна каюта — общо помещение на кораба, където екипажът и пътниците се събират заедно. ↑

[4] В параходите през XIX в. тази сегрегация по полов признак е била нещо обичайно. ↑

[5] Брюкселски килим — цветен килим с геометрични форми, съставени от многобройни части, които били особено популярни през първата половина на XIX в. ↑

[6] Ветровита палуба — най-високата палуба на парахода (в случай че не разполага с тексаска палуба). Името ѝ идва от непрестанния вятър, който се носи над нея. ↑

[7] Степел — съоръжение за строителство и поправка на кораби.
↑

[8] Цитат от стихотворението на Джордж Байрон „Тя ходи в красота като нощта“ (превод Николай Тодоров). ↑

[9] Смуглата лейди — лирическа героиня в около двадесет Шекспирови сонета, на която те са посветени. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Охайо,
юли 1857*

Трескав блян напусна Ню Олбани по мръкнало. Беше гореща вечер в началото на юли. За всичките си години плаване по реката Абнър Марш никога не се бе чувствал по-жизнен. Той прекара сутринта в грижи за последните приготовления в Луисвил и Ню Олбани. Нае бръснар, обядва с хората от корабостроителницата и пусна цял куп писма. Следобед се настани в каютата си, обиколи за последно парахода, за да се убеди, че всичко е наред, и приветства някои от пътниците в първа класа, които бяха пристигнали. Вечеря набързо и след това слезе до основната палуба, за да провери машиниста и огнярите и да нагледа работата на боцмана и пренасянето на последните товари. Слънцето печеше безмилостно и въздухът беше душен, а докерите, пренасящи сандъци, бали и варели по тесните талпи, лъцяха от пот. Боцманът ги ругаеше през цялото време. Марш знаеше, че от другата страна на пристанището в Луисвил за отпътуване се подготвят и други параходи: големият и тромав „Джейкъб Стрейдър“ от Пощенската параходна линия на Синсинати, бързият „Южняк“ на Параходно дружество „Синсинати & Луисвил“ и още половин дузина по-малки съдове. Внимателно следеше дали някой от тях тръгва надолу по реката и се чувстваше ужасно добре въпреки жегата и рояците комари, които се надигнаха от водата, когато слънцето вече клонеше към заниз.

Основната палуба беше претъпкана от предната част до кърмата с товари, които запълваха почти цялото място, незаето от котлите, пещите и машината. Корабът щеше да пренесе сто и петдесет тона бали е тютюневи листа, тридесет тона желязо, безброй каци със захар, брашно и бренди, сандъци, пълни с изискани мебели за някакъв богаташ от Сейнт Луис, два блока каменна сол, няколко топа коприна и памук, тридесет бурета, пълни с пирони, осемнадесет кутии с пушки,

малко книги, хартия и други дреболии. И накрая, свинска мас. Една дузина големи бъчви, пълни с най-фина свинска мас. Тя обаче не беше част от товарите. Марш я беше купил собственоръчно, за да я приберат с товара. На основната палуба имаше и пътници: мъже, жени, деца, многобройни като речните комари и кръжащи на групи край товарите. Вътре бяха натъпкани почти триста души, платили по долар, за да стигнат до Сейнт Луис. Имаха билет само за пътя. Хранеха се с храната, която бяха донесли на борда, а късметлиите си намираха дори някое местенце да подремнат. Повечето бяха чужденци — ирландци, шведи, едри холандци, и всички бръщолевеха на собствените си езици, които Марш съвсем не разбираше. Пиеха, ругаеха, удряха по някой шамар на децата си. Долу имаше и трапери, както и общи работници, които бяха твърде бедни, за да си позволят нещо повече от пътя по ценоразписа на Марш.

Пътниците в първа класа бяха платили по десет долара или поне ония, които щяха да пропътуват целия път до Сейнт Луис. Дори при тази цена почти всички каюти бяха заети. Сметководителят каза на Марш, че имат сто седемдесет и седем пътници от първа класа на борда. Марш прецени, че число с толкова седмици трябва да е на късмет. Списъкът включваше дузина плантатори, директора на едно голямо дружество за кожени изделия в Сейнт Луис, двама банкери, богат британец с трите си дъщери и четири монахини, пътуващи за Айова. На борда имаше и проповедник, но това не беше проблем, защото не пренасяха нито една сива кобила. Всеки моряк от речния флот знаеше, че да имаш едновременно свещеник и сива кобила на кораба си, носи голямо нещастие.

Колкото до екипажа, Марш беше доста доволен от него. Двамата кормчии не бяха нищо особено, но ги държеше само временно, докато стигнат Сейнт Луис, понеже те познаваха добре река Охайо, а „Трескав блян“ щеше да обслужва стокооборота в Ню Орлиънс. Вече беше пратил писма до Сейнт Луис и Ню Орлиънс и двама лоцмани, познаващи долното течение на Мисисипи като петте си пръста, щяха да ги очакват в „Домът на плантатора“. Останалите моряци бяха поне толкова добри, колкото екипажите на всеки друг параход по всяка една река. Марш не се съмняваше в това. Машинистът се казваше Уайти Блейк — сприхаво ниско човече, чиито дълги бели бакенбарди бяха вечно оцапани с грес. Той беше работил с Абнър Марш на „Илай

Рейнолдс“, а по-късно — на „Елизабет А.“ и „Милата Треска“. Никой не познаваше парните машини по-добре от него.

Джонатон Джефърс, сметководителят, имаше златни рамки на очилата, сресана назад кафява коса и изтънчени гети с копчета на глезените, но се славеше като истински факир на сметките и търговията, пък и никога не забравяше. Беше майстор на сделките и още по-голям майстор в игрите на шах със залози. Джефърс работеше в главната канцелария на параходната линия, докато Марш не му писа да дойде на „Трескав блян“. Направи го на минутата. Въпреки че приличаше на конте, Джефърс беше моряк до дъното на сметководната си душица. Със себе си беше взел и бастуна си със златна ръкохватка, в който бе скрита сабя.

Готвачът беше освободен цветнокож на име Тоби Лейнърд. Той работеше с Марш вече четиринадесет години. Това се случи, след като веднъж в Начес капитанът опита гозбите му. Купи го от тогавашния му собственик на мига и след това му подари свободата.

Боцманът се казваше Майкъл Тиъдър Дън. Всички му викаха Косматия Майк освен докерите, които се обръщаха към него с „господин Дън“. Той беше един от най-едрите, сурови и твърдоглави хора в речния флот. На височина достигаше над шест фута, имаше зелени очи, черни бакенбарди и гъсти, черни, къдриви косми по ръцете, краката и гърдите си. Беше цапнат в устата, с труден характер и никога не се разделяше със своята черна желязна палка, дълга цели три фута. Абнър Марш го беше виждал да удря някого с нея само един-два пъти, но той винаги я стискаше в ръка. Сред докерите се носеше слух, че веднъж разбил главата на един работник, който изтървал буре с бренди в реката. Беше корав, справедлив боцман и всички внимаваха да не изпуснат нещо, докато е наблизо. Всички в бранша уважаваха адски много Косматия Майк Дън.

Страшен екипаж имаше „Трескав блян“. Още от първия ден всички започнаха да вършат работата си и преди звездите да изгреят над Ню Олбани, товарът и пътниците вече се намираха на борда и в регистрите. Парата се беше вдигнала и пещите ревяха, изпълнени с яркочервена светлина и достатъчно жар, че да разгорещат основната палуба повече от Начес-под-хълма^[1] по време на забава. В същото това време месото се приготвяше в кухнята. Абнър Марш провери всичко и

когато се увери, че нещата са наред, отиде горе до лоцманската будка, издигаща се величествено сияйна над целия хаос, царящ долу.

— Дай назад — каза капитанът на кормчията.

Той подаде пара и двете огромни колела се завъртяха на заден ход. Абнър Марш стоеше достолепно край него, а „Трескав блян“ се понесе полека по черните, облени от звездна светлина води на Охайо.

Щом излязоха от пристанището, кормчията смени посоката на колелата и тръгна надолу по течението. Огромният параход потрепна леко и потегли в основния канал. Колелата пееха *чунка-чанка, чунка-чанка*, докато загребваха и пенеха водата. Благодарение на течението и парната машина, корабът постепенно увеличаваше скоростта си. Носеше се бързо като блян на моряк, като грях, като самия „Еклипс“. Високо над тях двата комина изпускаха черен дим и цял облак от искрици се носеше сред небесата само за да се стопи и разнесе като рояк от червени и оранжеви светулки. За Абнър Марш пушекът, парата и искрите бяха много по-красиви и внушителни от всички фойерверки, които пускаха в Луисвил на Четвърти. Кормчията се протегна и наду парната свирка. Протяжният ѝ остър писък проеча оглушително. Беше невероятна. Звукът ѝ бе пронизителен и вероятно се чуваше на цели мили разстояние.

Едва когато светлините на Луисвил и Ню Олбани изчезнаха зад тях и „Трескав блян“ продължи да плава между тъмните и пусти брегове, Абнър Марш разбра, че Джошуа Йорк се бе качил в лоцманската будка и стоеше до него.

Той беше безупречно облечен в чисто бели панталони и фрак, тъмносиня жилетка, бяла риза с многобройни дипли и орнаменти и синя копринена вратовръзка. Верижката на джобния му часовник, увиснала от жилетката, беше сребърна, а на един от белите му пръсти имаше голям пръстен от същия метал, украсен с бляскав син камък. Бяло, синьо и сребро. Такива бяха цветовете на „Трескав блян“ и Йорк изглеждаше като част от него. В лоцманската будка висяха завеси в яркосиньо и сребърно. Голямата кушетка и линолеумът също бяха сини.

— Ама че добре си се пременил, Джошуа — каза му Марш.

Йорк се усмихна.

— Благодаря ти — отвърна той. — Стори ми се подходящо. И ти изглеждаш чудесно.

Марш си беше поръчал ново капитанско палто с лъскави месингови копчета и шапка, на която със сребърна нишка беше избродирано името на кораба.

— Да — отвърна Абнър. Никога нямаше настроение за комплименти. Възприемаше по-лесно ругатните. — Беше ли станал, като тръгнахме?

Йорк бе проспал по-голямата част от деня в капитанската каюта, намираща се на тексаската палуба. В това време, с пот и притеснения, Марш изпълняваше всички първостепенни капитански задължения. С времето той беше свикнал с начина на живот, демонстриран от Йорк и сподвижниците му: те будуха през нощта и спяха денем. Не познаваше други, които го правят, а веднъж, когато попита Йорк за това, той му отвърна отново с последния ред на онзи стих: „*що раят на деня не подари*“.

— Бях на ветровитата палуба, точно пред комините, и наблюдавах всичко. Там доста захладна, когато потеглихме.

— Бързите параходи сами си правят вятъра — отвърна Марш. — Горещината в пещта е без значение. Там горе винаги е хладно. Понякога ми става бая мъчно за тия долу, на основната палуба, но, по дяволите, плащат само по долар.

— Разбира се — съгласи се Джошуа Йорк.

В същия миг се чу шум като от сблъсък и корабът се разтреса.

— Какво беше това? — попита Йорк.

— Вероятно минахме над дънер от някое паднало дърво — отвърна Марш. — Нали така? — попита той кормчията.

— Закачихме го — отвърна той. — Да ни ва е яд, капитане. Няма повреди.

Абнър Марш кимна и се обърна отново към Йорк.

— Е, да слезем ли в главната каюта? Пътниците ще щъкат нагоре-надолу. Това е първа вечер на кораба. Можем да се видим с някои от тях, да поговорим, за да сме наясно, че всичко е наред.

— С удоволствие — отвърна Йорк. — Първо обаче, ще дойдеш ли в каютата ми за едно питие? Трябва да отбележим отплаването, нали?

Марш сви рамене.

— Питие? Че защо не. — Той отдаде чест на кормчията. — Лека вечер, господин Дейли. Ще им кажа да ви донесат кафе, в случай че ви

се допие.

Двамата съдружници излязоха от лоцманската будка и се запътиха към капитанската каюта. Спряха само за миг, докато Йорк отваряше вратата. Беше настоял неговата стая, а и всички останали каюти на кораба да имат здрави ключалки. Марш смяташе, че това е странно, но нямаше причина да не се съгласи. Все пак Йорк не беше привикнал към живота на параход, а и повечето му други желаниа бяха разумни като всичкото сребро и огледалата, които правеха толкова пищен салона.

Каютата на Йорк беше три пъти по-голяма от останалите на дължина и два пъти — на ширина. Спрямо обичайното за параходите бе огромна. Абнър Марш влизаше за пръв път, след като Йорк се бе настанил в нея, и я огледа с любопитство. Двете маслени лампи изпълваха стаята с уютна светлина. Продълговатите прозорци, украсени със стъклописи, бяха скрити зад кепенци и черни кадифени завеси, наситени и меки на вид, така както бяха осветени от лампата в каютата. В ъгъла стоеше висок шкаф с чекмеджета и леген с вода върху него. На стената висеше огледало със сребърна рамка. Имаше тясно, но удобно на вид пухено легло, два кожени фотьойла и голямо писалище от палисандър^[2] с много чекмеджета, места за книги и шкафчета, което стоеше до стената. Над него бе закачена стара карта на река Мисисипи. Счетоводни книги с кожена подвързия и купища вестници покриваха бюрото — още една от странностите на Джошуа Йорк. Той четеше извънредно голямо количество вестници откъде ли не: от Англия, както и такива на чужди езици, и, разбира се, „Трибюн“ на господин Грийли^[3], и „Хералд“^[4] от нюйоркските, всички вестници от Сейнт Луис и Ню Орлиънс, всякакви седмичници от крайречните градове. Всеки ден му носеха цели пакети с вестници, а също и книги. В каютата му имаше висока претъпкана секция. Още томовете бяха наредени върху масичката до леглото, заедно с полуразтопена свещ за четене до тях.

Абнър Марш не си губеше времето да разглежда книгите. До секцията имаше дървена стойка за вино с двадесет-тридесет бутилки, облежани настрана. Той се насочи право натам и взе една от тях. Нямаше етикет, а течността беше наситено червена, толкова тъмна, че изглеждаше почти черна. Тапата беше запечатана с лъскав черен восък.

— Имаш ли нож? — попита той и се извърна към Йорк с бутилката в ръка.

— Едва ли държиш толкова на тази реколта, Абнър — каза Йорк, който държеше табла с два сребърни бокала и кристална гарафа. — Разполагам с отлично шери. Защо не опитаме него?

Марш се поколеба. Шерито на Йорк винаги беше добро и съвсем не смяташе да го отминава, но, доколкото познаваше Джошуа, реши, че виното, което държи в личната си каюта, трябва да е върховно. Пък и беше любопитен. Той прехвърли бутилката от едната си ръка в другата. Течността вътре се движеше полека, по гъстота напомняше на сладък ликьор.

— Но какво е? — попита Марш намръщен.

— Домашно питие — отвърна Йорк. — Донякъде вино, донякъде бренди, донякъде ликьор, но на вкус не прилича на нито едно от тях. Рядко срещана напитка, Абнър. С моите спътници сме привързани към него, но повечето хора не го харесват. Сигурен съм, че предпочиташ шери.

— Ами — каза Марш и вдигна бутилката, — сигурен съм, че това, дето го пиеш, ще хареса и на мен, Джошуа. Признавам, шерито ти е добро. — Той придоби ведро изражение. — Да кажем, че не бързаме за никъде, пък аз съм бая жаден. Защо не опитаме и двете?

Джошуа Йорк се засмя сърдечно и мелодично.

— Абнър, ти си уникат. Ненадминат! Харесваш ми. Няма обаче да харесаш моето питие. Щом настояваш, нека опитаме и двете.

Йорк постави таблата на масичката и с Марш седнаха на двете кожени кресла. Абнър подаде виното, или каквото там беше. Приятелят му извади отнякъде ножче с дълго сребърно острие и дръжка от слонова кост. След това отрязва восъка и с едно ловко движение заби острието в тапата и я изкара с пукот. Питието се стичаше бавно в сребърните бокали като червеникавочерен мед, непрозрачен и изпълнен със ситни, тъмни на цвят, частици. Сигурно беше силно. Марш го поднесе към лицето си и помириса. От алкохола очите му се насълзиха.

— Да вдигнем тост — каза Йорк и направи жест с бокала си.

— За всички пари, които ще направим — пошегува се Марш.

— Не — отвърна строго Йорк.

Абнър реши, че сивите му демонични очи бяха изпълнени с дълбока печал. Надяваше се, че няма отново да рецитира поезия.

— Абнър — подхвана отново Йорк. — Знам какво означава „Трескав блян“ за теб. Искам да разбереш какво означава и за мен. От днес започвам един съвършено различен живот. Ти и аз, ние заедно, направихме този параход такъв, какъвто е, но след време ще го превърнем в легенда. Винаги съм се възхищавал на красотата, Абнър, но за първи път през дългия си живот аз съм неин създател, или поне съм помогнал в сътворението ѝ. Чувството да покажеш на бял свят нещо толкова прекрасно е удивително. Особено за мен. Благодарен съм ти за всичко — и той вдигна бокала си. — Да прием за „Трескав блян“ и всичко, което той въплъщава, приятелю — красотата, свободата, надеждата. За нашия кораб и за един по-добър свят!

— За най-бързия параход по реката! — отвърна Марш и отпиха заедно.

Абнър се задави. Специалното питие на Йорк прогори гърлото му като жарава и разпростря горещината си по цялото му тяло. Сладостта му бе почти горчива, а мирисът — толкова неприятен, че дори парливостта и наситеният вкус не можеха да го прикрият. Сякаш нещо беше загнило в бутилката.

Джошуа Йорк изпи съдържанието на бокала си на един дъх с изпъната назад глава. След това го остави настрана, изгледа Марш и се разсмя.

— Виж си изражението, Абнър, каква забележителна гротеска! Няма нужда да бъдеш учтив. Предупредих те. Искаш ли от шерито?

— Мисля, че да — отвърна Марш. — Мисля, че да.

По-късно, когато две пълни чаши шери отмиха вкуса от питието на Йорк, двамата започнаха да разговарят.

— Какво правим, след като стигнем Сейнт Луис, Абнър?

— Ще търгуваме в Ню Орлиънс. Няма нищо по-подходящо за толкова голям параход.

Йорк поклати нетърпеливо глава.

— Зная, Абнър. Чудех се как възнамеряваш да осъществиш бляна си да победиш „Еклипс“. Ще го потърсиш за състезание? Аз съм съгласен, стига да не ни забави прекалено много или да ни отклони от пътя.

— Де да беше толкова лесно, ама не е. По дяволите, Джошуа, по реката има хиляди параходи и всички биха искали да сразят „Еклипс“. Той обаче също си има работа като нас самите: пътници, стоки. Не може да се състезава през цялото време. Пък и капитанът му трябва да е доста глупав да се съгласи на нашето предизвикателство. Че кои сме ние? Някакъв нов кораб, тъкмо излязъл от Ню Олбани, дето никой не го е чувал. „Еклипс“ може само да загуби от състезание с нас. — Той довърши още една чаша шери и я подаде на Йорк, за да бъде напълнена отново. — Първо трябва да си въртим търговията и да градим репутация. Да опознаем горното и долното течение на реката. Хората скоро ще заговорят колко сме бързи и ще се зачудят дали „Трескав блян“ може да бие „Еклипс“. Може би ще го засечем няколко пъти и ще го подминем. Ще запалим интереса, а хората ще се обзалагат. Можем да минем по някоя от отсечките, които взема „Еклипс“, и да бием времето му. Бързите параходи обират товарите, нал' тъй? Плантаторите, спедиторите^[5] и подобните искат стоките им да стигнат пазара възможно най-бързо. Пътниците пък им харесва да са на известни кораби, стига да имат пари. Така че, както виждаш, след време хората ще решат, че сме по-бързи по долното течение и търговията ще се завърти към нас. Това па ще удари „Еклипс“ по кесията. И само гледай колко лесно ще си уредим състезание тогава, та да докажем пред всички кой е по-бърз.

— Разбирам — каза Йорк. — Пътуването ни до Сейнт Луис част от тази репутация ли е?

— Ми, тука не се опитвам да правя рекорди. Параходът е нов и трябва да се поочупи. Даже не сме взели постоянните кормчии. Още не го познаваме добре, пък и трябва да оставим достатъчно време на Уайти да се справи с всички дреболии по машината и добре да обучи огнярите — Марш остави на масата празната си чаша. — Това не значи, че няма да опитаме нещо друго обаче — каза той и се усмихна. — Имам си нещо наум покрай всичко това. Ще видиш.

— Добре — отвърна Джошуа Йорк. — Още шери?

— Не. Трябва да слезем в салона. Ще те черпя питие на бара. Гарантирам, че ще е по-добро от тая твоя проклетия.

— Удоволствието е изцяло мое — каза Йорк с усмивка.

За Абнър Марш тази нощ бе необикновена. Приличаше на вълшебство, на блян. Сякаш продължи четиридесет-петдесет часа,

всеки от тях — безценен. Двамата с Йорк останаха будни до разсъмване. Пиха много, разговаряха дълго и славеха парахода си. На другия ден Марш се събуди с такова главоболие, че едва помнеше какво се е случило. Не всичко обаче беше изличено. Сети се как влиза в главната каюта, а тя бе по-люксовна и от най-изпипания хотел на света. Полилеите искряха, лампите сияеха, призмите блестяха. Огледалата караха каютата да изглежда два пъти по-широка, отколкото беше в действителност. Около бара имаше цяла тълпа. Говореше се за политика и други подобни. Марш се присъедини към тях и послуша оплакванията им от аболиционизма и споровете дали Стивън А. Дъглас^[6] заслужава да бъде президент. В това време Йорк поздрави Смит и Браун, които играеха карти на една от масите с няколко плантатори и един прочут комарджия. Някой свиреше на рояла, а вратите на каютите непрестанно се отваряха и затваряха. Цялата зала беше изпълнена със смях и светлини.

По-късно слязоха в един съвсем различен свят — основната палуба. Навсякъде бяха наредени товари, докери и палубни работници спяха върху въжени намотки и чували със захар, някакво семейство се бе събрало около огъня, който си бяха запалили, и готвеха или правеха нещо друго, а зад стълбището дремеше пияница. Машинното се къпеше в червена светлина като преизподнята, а Уайти беше в стихията си, с риза, подгизнала от пот, и изцапана с грес брада. Той непрестанно крещеше на подчинените си, за да го чуят въпреки писъка на парата и непрестанното *чунка-чанка* на колелата. Исполинските мотовилки^[7] се движеха нагоре-надолу с мощни тласъци. Марш и Йорк ги погледаха за известно време, докато горещината и миризмата на машинно масло не им дойдоха в повече.

Не след дълго се качиха на ветровитата палуба. Подаваха си бутилка, разхождаха се и разговаряха, брулени от студения вятър. Звездите блестяха като елмазената огърлица на някоя дама. Знамето на „Трескав блян“ се ветрееше на флагщоките^[8] в предната и задната част на кораба, а водите на реката бяха по-черни от най-черния роб, който Марш беше виждал.

Пътуваха цяла нощ. Дейли изкара продължителна вахта в лоцманската будка и поддържаше добра скорост — макар и нищо особено, в сравнение с възможностите им — по тъмната река Охайо. Пътуването премина приятно, без дънери или наноси, които да ги

затруднят. Само на два пъти се наложи да изпращат измервателната лодка. Оловото показва, че е достатъчно дълбоко и „Трескав блян“ продължи нататък. Минаха покрай няколко къщи на брега, повечето със спуснати кепенци, но прозорците на една светеха. Марш се зачуди кой ли стои буден в нея и какво ли си е помислил, когато е преминал корабът. Сигурно е бил хубава гледка, със залетите от светлина палуби, музиката и смеха, искрите и пушека на комините, името, изписано с големи, красиви, сини букви със сребърен контур. Почти му се прииска да се намира на брега само за да го види.

След като се нагледа на всичко това, Марш хвана Йорк под лакътя и го поведе към лоцманската будка. Там беше претърпкано. Дейли стоеше на кормилото и пиеше кафе, а други двама лоцмани бяха седнали на кушетката заедно с трима пътници. Нито един от тези кормчии не беше нает от Марш, но според закона на реката професията им позволяваше да се возят безплатно. Обикновено се събираха в лоцманската будка да поговорят с рулевия на вахта и да следят пътя. Абнър не им обърна внимание.

— Господин Дейли — каза той, — пред вас има параход.

— Виждам, капитан Марш — отвърна кормчията с плаха усмивка.

— Кой е? Знаеш ли го, Дейли?

Корабът не беше нищо особено — малък параход с колело на кърмата и лоцманска будка, квадратна като кутия от бисквити.

— Никаква идея — отвърна лоцманът.

Абнър Марш се обърна към Джошуа Йорк.

— Джошуа, ти си истинският капитан и не ща да ти казвам какво да правиш, ама много ми се ще да разбере кой е параходът пред нас. Що не наредиш на Дейли да го настигне, та да си поотдъхна от тая работа.

— Разбира се — каза Йорк с усмивка. — Господин Дейли, чухте капитан Марш. Смятате ли, че „Трескав блян“ може да настигне кораба пред нас?

— *Всичко* може да настигне — отвърна кормчията.

Той поиска още пара от машиниста и наду свирката отново. Призрачният й писък проеца над реката като предупреждение за другия съд, че „Трескав блян“ идва за него. Екът беше достатъчен, за да накара всички пътници да напуснат главната каюта и да излязат на

палубата. Дори накара пасажерите от основната палуба да оставят чувалите си с брашно. Двамина дори опитаха да влязат в лоцманската будка, но Марш ги изгони заедно с тримата, които вече бяха вътре. Както обикновено правят пътниците, всички се втурнаха към предната част на кораба, а след това — към бакборда^[9], когато стана ясно, че от тази страна ще минат покрай другия параход.

— Проклетите пътници — измърмори Марш. — Винаги се тъпчат от едната страна. Един ден, като се скупчат всички, ще обърнат някой нещастен параход, сигурен съм.

Въпреки оплакването си Марш се радваше. Там долу Уайти нареди да хвърлят повече дърва, пещите ревяха, а големите колела се движеха все по-бързо. Всичко свърши почти мигновено. „Трескав блян“ поглъщаше милите между двата съда и когато подмина опонента си, от палубите долу се надигна вълна от весели възгласи — истинска музика за ушите на Марш. Докато минаваха покрай малкия колесар, Йорк прочете името му, написано върху лоцманската будка.

— Мисля, че е „Мери Кей“ — каза той.

— Бре, гръм да ме удари! — възкликна Марш.

— Известен кораб ли е? — попита Йорк.

— Не, разбира се. Никога не съм го чувал. К'во ще кажеш за това, а? — Той се разсмя гръмогласно и потупа Йорк по гърба. Не след дълго всички в лоцманската будка се смееха.

Преди да се съмне, „Трескав блян“ подмина още половин дузина параходи, включително един със странични колела, който беше не по-малък от самия него. Нищо обаче не ги развълнува, колкото надпреварата е „Мери Кей“.

— Искаше да знаеш как ще започнем работата — каза Марш на Йорк, когато излязоха от лоцманската будка. — Е, Джошуа, започнахме я.

— Да — каза Йорк и погледна назад. Светлините на „Мери Кей“ искряха в далечината. — Така е.

---

[1] Град Начес, намиращ се по поречието на р. Мисисипи, се дели на две. Горна част, която била построена върху хълм, и долна, която служела като пристанище за корабите, плаващи по реката. Посещенията в долната част на града били известни с пошлостта си, тъй като там се намирали множество барове, публични домове,

игрални зали и др. Тази част от града, по думите на един пътешественик от първата половина на XIX в., била „най-безнравственото място по цялото поречие на Мисисипи“. ↑

[2] Палисандър — дърво с тъмнокафяв цвят, срещащо се в джунглите на р. Амазонка. ↑

[3] Един от най-известните вестници в САЩ от този период, издаван в Ню Йорк. Негов главен редактор е Хорас Грийли (1811–1872). Тиражът му надминавал 200 хиляди. Излиза от 1841 до 1966 г. ↑

[4] „Хералд“ — друг нюйоркски вестник, излизал между 1835 и 1924 г. ↑

[5] Следитор — страна по спедиционен договор, която се задължава да сключи договор за превоз на товари от свое име, но за сметка на другата страна по съглашението. ↑

[6] Стивън Арнолд Дъглас (1813–1861) — бележит американски политик от Демократическата партия, който е кандидат за президент на изборите през 1860 г., но е победен от републиканеца Ейбрахам Линкълн. ↑

[7] Мотовилка — машинен елемент, свързващ буталото с колянвия вал. ↑

[8] Флагщок — корабен пилон за знаме. ↑

[9] Бакборд — лявата страна на кораба, гледан от кърмата. ↑

ПЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Охайо, юли 1857*

Макар и с главоболие, Абнър Марш беше прекалено съвестен моряк, за да проспие такъв важен ден като този. Надигна се от леглото около единадесет, след едва няколко часа сън, наплиска се с малко хладка вода от легена на нощното шкафче и се облече. Имаше работа за вършене, а Йорк нямаше да се появи до мръкнало. Марш нахлупи шапката си, намръщи се пред огледалото и поприглади брадата си. След това взе бастуна и се запъти с тежки стъпки към котелната палуба. Първо отиде до умивалните, след това се дотързуи в кухнята.

— Пропуснах закуската, Тоби — каза той на готвача, който вече приготвяше обяда. — Кажете на едно от твоите момчета да ми сложи половин дузина яйца и едно дебело парче шунка и да ги качи на тексаската, ясно? И кафе. Много кафе.

В главната каюта Марш изпи набързо едно-две питиета, които го накараха да се почувства малко по-добре. Побърбри любезно с един пътник и сервитьорите, а след това побърза да се качи горе, за да посрещне храната. Когато се справи с нея, отново дойде на себе си. Отиде в лоцманската будка и видя, че вахтата се е сменила. На кормилото стоеше другият кормчия. При него беше и един от авантаджиите.

— Добро утро, господин Кич — каза Марш на лоцмана. — Как е параходът?

— Ни са оплаквам — отвърна кормчията и хвърли поглед към капитана. — Бая е скоклив този кораб. Ако ще плавате надолу от Ню Орлиънс, намерете си добри хора. Опитна ръка си трябва, аха.

Марш кимна. Очакваше го. Обикновено бързите кораби бяха трудни за управление. Това не го притесняваше. Нямаше как лоцман, който не знае какво върши, да се озове на кормилото на „Трескав блян“.

— А к'ва е скоростта? — попита Абнър.

— Достатъчна — отвърна лоцманът със свиване на рамене. — Може и повече, но господин Дейли каза, че не бързате, затова се мотаем.

— Акостирай, като стигнем Падука — нареди Марш. — Няколко пътници трябва да слязат. Имаме и товари за там.

Той поговори още няколко минути с рулевия и накрая слезе отново на котелната палуба. Главната каюта беше подготвена за обед. Яркото слънце обливаше всичко с разноцветни лъчи през стъклописа. По цялата дължина на салона се простираше дълга редица от маси. Сервитьорите носеха сребърни прибори и порцелан, а кристалните чаши светеха като брилянти. Откъм кухнята Марш долови чудна миризма и веднага му потекоха лигите. Спря се и погледна менюто. Веднага реши, че още е гладен. Освен това Йорк го нямаше. Беше подходящо един от капитаните да се храни с пътниците и останалите длъжностни лица. Марш оцени обяда като превъзходен. Справи се с голяма чиния печено агнешко в сос от магданоз, дребен гълъб, много ирландски картофи. Чувстваше се превъзходно. Дори разреши на свещеника да разкаже подробно за християнизацията на индианците, макар че обикновено не понасяше бръщолевене за религия на борда. Все пак пътниците трябваше някак да се развличат. Дори най-прекрасният интериор омръзваше след време.

Още през ранния следобед „Трескав блян“ достигна Падука — пристанище в Кентъки, тъкмо където Тенеси се влива в Охайо. Бяха спирали още два пъти, но за първи път — толкова продължително. През нощта, докато Марш спеше, бяха оставили трима пътници в Роузбъро и качиха малко дърва и други товари в Евънсвил. В Падука обаче разтовариха дванадесет тона железни кюлчета, а с тях — и малко брашно, захар и книги. След това качиха поне петдесет тона дървен материал. Градът беше известен с дърводобива си. Надолу по Тенеси непрестанно плаваха цели стволоче под формата на салове, които все препречваха пътя на параходите. Като повечето моряци, Марш не понасяше саловете. Обикновено те нямаха светлини през нощта и някой кораб с по-малко късмет неизбежно ги засичаше. Тогава екипажите им започваха да викат, ругаят и да замерят съда. За щастие, когато акостираха, в Падука нямаше салове. Марш хвърли един поглед на товара, чакащ на брега. В него влизаха няколко големи палета със сандъци и бали с тютюн. Капитанът реши да използва мястото на

основната палуба, за да качи още стока. Щеше да е грехота да остави толкова много на другите кораби. „Трескав блян“ вече се намираще до пристана и цяла тълпа докери спусна талпите, за да пренесе по тях товара. Косматия Майк премина покрай тях и започна да крещи:

— По-бързо, не сте ми първа класа да се шляете. Ей, момко, изпуснеш ли това, ще хвърля желязото по тиквата ти — и така нататък.

Подвижното мостче се спусна с грохот и пътниците за Падука слязоха.

Марш най-накрая взе решение. Той отиде в кабинета на сметководителя, който работеше по няколко коносаментата^[1].

— Спешна ли е работата ви, господин Джефърс? — попита Абнър.

— Съвсем не, капитан Марш — отвърна Джонатоун, а след това свали очилата си и ги изтри с кърпичка. — За Кайро са.

— Добре — каза Марш. — Ела с мен. Отиваме на брега да разберем на кого е цялата тази стока, дето седи на брега и я пече слънцето. Мисля, че поне част от нея е за Сейнт Луис или някъде нататък. Може би ще направим малко пари.

— Отлично — отвърна Джефърс. Той стана от стола, приглади спретнатата си прическа, провери дали голямата желязна каса е заключена и взе бастуна си. — Знаем една хубава кръчма в Падука.

Сделката си струваше. Лесно намериха собственика на тютюна и го заведоха в кръчмата, където Марш се оказа достатъчно убедителен, за да вземе товара на „Трескав блян“, а Джефърс спазари добра цена. Отне им три часа, но Абнър се чувстваше изключително удовлетворен, когато заедно със сметководителя се връщаха към кораба.

Косматия Майк се излежаваше на пристана, пушеше пура и разговаряше с боцмана на някакъв друг кораб.

— Тия вече са ваши — каза Марш и посочи към тютюна с бастуна си. — Казвай на момчетата да ги натоварят бързо, че тръгваме.

Абнър се облегна на парапета на котелната палуба и наблюдаваше със задоволство как докерите пренасят пъргаво балите, преди Уайти да е подал пара. Успя да забележи и още нещо: на пътя, недалеч от пристанището, имаше цяла редица от хотелски омнибуси^[2], теглени от коне. Вгледа се в тях с любопитство, подръпвайки бакенбардите си. След това се качи до лоцманската будка.

Кормчията се подкрепяше с парче пай и чаша кафе.

— Господин Кич — каза му Марш. — Не потегляйте, преди да ви дам сигнал.

— Защо, господин капитан? Корабът е почти натоварен, а парата вече се вдига.

— Погледни ей там. — Капитанът вдигна бастуна си. — Тия омнибуси водят пътници до пристанището или пък ги чакат да пристигнат. Не става дума за наши пътници, а в същото време едва ли биха се подредили толкова много за някой малък колесар. Имам предчувствие.

Само няколко мига по-късно всички догадки се оказаха оправдани. Пръскайки пара, пушек и искри по Охайо, бърз като самия дявол, се появи първокласен параход със странични колела. Марш го позна веднага, дори преди да е прочел името му. Беше „Южняк“ от Параходно дружество „Синсинати & Луисвил“.

— Знаех си! — възкликна Марш. — Тръгнаха са от Луисвил половин ден след нас. Значи се движат по-бързо.

Той се премести до страничния прозорец, дръпна изящните завеси, потулили жаркото обедно слънце, и загледа, докато другият кораб акостираше.

— Няма да останат дълго — каза Абнър на лоцмана. — Няма да товарят или разтоварват, имат само пътници. Остави ги да тръгнат преди нас, ясно? Нека тръгнат по реката, след това потегли след тях.

Кормчията излапа последната хапка пай и избърса глазурата от устата си с кърпичка.

— Искате да оставя „Южняк“ пред нас и след това да го изпреваря? Ще му дишаме парата чак до Кайро, капитане, а след това ще го изгубим от поглед.

Абнър Марш се разгневи като буреносен облак.

— Какви ги говорите, господин Кич? Не ми се слушат такива. Ако не можете да го направите, признайте си и ще изритам господин Дейли от леглото, за да хване кормилото.

— Но това е „Южняк“ — настоя Кич.

— А това е „Трескав блян“, не го забравяй! — извика Марш.

Той се обърна и излезе намръщен от будката. Всички проклети лоцмани си въобразяваха, че са царе на реката. Естествено, те си бяха

такива, само корабът да е в движение, но това не им даваше причини да хленчат заради някое дребно състезание или да се съмняват в парахода си.

Яростта му отмина, щом видя, че „Южняк“ приключва с пътниците. Надяваше се на нещо такова още откакто видя другия параход край Луисвил, но не се бе осмелявал да стигне чак дотук в мечтите си. Ако „Трескав блян“ можеше да задмине „Южняк“, репутацията му щеше да е наполовина изградена, стига да се разчуе сред местните. Този кораб, заедно със своя близник „Северняк“, бяха гордостта на параходната си линия. Построени през петдесет и трета, те бяха необикновени съдове — проектирани специално за висока скорост. Бяха по-малки от „Трескав блян“ и Марш не знаеше за други параходи, които да превозват само пътници, никакъв друг товар. Недоумяваше как изобщо печелят нещо, но това нямаше значение. Беше по-важно колко са бързи. През петдесет и четвърта „Северняк“ постави нов рекорд за отсечката Луисвил-Сейнт Луис. „Южняк“ го подобри на следващата година и още държеше най-доброто време — ден и деветнадесет часа без прекъсване. Високо на лоцманската му будка бяха окачени позлатените еленови рога, които обозначаваха най-бързия параход по Охайо.

Вълнението на Абнър Марш нарастваше все повече при мисълта, че би могъл да изпревари този кораб. Изведнъж му хрумна, че Джошуа не би пропуснал нещо подобно, независимо дали се прави на спящата красавица или не. Капитанът се втурна към каютата на Йорк, решен да го изкара от там. Почука силно по вратата с дръжката на бастуна. Никой не му отвърна. Удари отново, но този път по-силно.

— Ехо — викна той. — Ставай, Джошуа, ще има надпревара!

От каютата на Йорк не се чу нито звук. Марш опита да отвори, но беше заключено. Разтресе вратата, заблъска по стените, почука по закритите прозорци, крещеше, но без никакъв ефект.

— По дяволите, Йорк — каза накрая. — Ставай, че всичко ще изпуснеш.

Тогава му хрумна нещо и се върна до лоцманската будка.

— Господин Кич — викна той. Когато използваше цялата сила на дробовете си, Абнър Марш можеше да крещи като никой друг. Кормчията надникна от вратата и се вгледа в него. — Надувай свирката — каза Марш. — Надувай, докато не ти махна да спреш. Ясно?

Той се върна при заключената врата и отново заблъска. Изведнъж парната свирка проеча. Веднъж. Втори път и после трети. Продължителни екове, изпълнени с ярост. Марш удряше с бастуна си. Накрая вратата се отвори.

Капитанът се вгледа в очите на Йорк и остана със зяпнала уста. Свирката изпищя отново и той махна бързо с ръка. Всичко утихна отново.

— Влез вътре — прошепна студено Джошуа Йорк.

Марш го послуша и съдружникът му затвори вратата зад него. След това чу превъртането на ключ. Не го видя обаче. Не видя нищо. В каютата на Йорк беше тъмно като в рог. През вратата и закритите със завеси и кепенци прозорци не се процеждаше нито лъч светлина. Марш се чувстваше все едно е ослепял. В съзнанието му обаче тлееше едно видение — последното нещо, което бе видял, преди да го погълне тъмнината: Джошуа Йорк, гол като в деня на раждането си, с мъртвешки бледа кожа — също като алабастър, устни — разкривени в животински гняв, и очи като тъмносиви проходи към ада.

— Джошуа — каза Марш, — може ли да светнеш, или да дръпнеш завесите? Не виждам.

— Аз виждам отлично — чу се гласът на Йорк някъде зад него. Марш не го чуваше да помръдва. Той се обърна и тръгна слепешката. — *Стой мирен* — нареди Йорк с такава деспотичност и гняв, че съдружникът му нямаше друг избор, освен да го послуша. — Ще ти дам свещ, преди да си изпочупил всичко.

В другия край на стаята блесна клечка кибрит. Йорк запали свещта си за четене и след това седна на разхвърляното си легло. Някак си беше обул чифт панталони, но изражението му изглеждаше строго и плашещо.

— Ето — каза той. — *Защо дойде?* Предупредил съм те, че трябва да имаш важна причина!

Марш почувства гняв у себе си. Никой не говореше така с него. Никой.

— „Южняк“ е точно до нас, Йорк — процеди той. — Това е най-бързият кораб по тая река. Има си рога и всичко останало. Реших да го догоня и предположих, че ще искаш да гледаш. Ако не смяташ това за достатъчно сериозна причина, значи нито си бил, нито ще станеш истински моряк! И не се дръж така с мен, ясно?

Нещо тлееше в очите на Джошуа Йорк. Той понечи да се изправи, но спря и се обърна.

— Абнър — каза той намръщен и прекъсна за кратко. — Съжалявам. Не исках да се отнеса неуважително или да те изплаша. Намеренията ти са добри.

Марш се сепна, щом осъзна, че ръката му се е свила яростно в юмрук. Отпусна я. Йорк прекоси мрачната стая с няколко бързи крачки. На бюрото му стоеше бутилка от любимото му питие, същата, която Марш го бе накарал да отвори снощи. Той наля бокала си догоре, отметна глава и го изпи наведнъж.

— Ех — въздъхна той тихо и се обърна отново към Марш. — Абнър, дадох ти кораба на твоите блянове, но това не беше подарък. Сключихме сделка. Трябва да се подчиняваш на заповедите ми, да зачиташ ексцентричността ми, да не задаваш въпроси. Ще спазиш ли уговорката?

— Държа на думата си — каза той отчетливо.

— Добре — отвърна Йорк. — Слушай сега. Имаш добри намерения, но не е правилно да ме събуждаш по този начин. Не го прави повече. Никога. Независимо от причината.

— Ако котлите гръмнат и стане пожар, да те оставя да се опечеш, така ли?

Очите на Йорк блеснаха в сумрака.

— Не, но може би ще е по-добре за теб, ако го направиш. Когато се събудя, съм неспокоен. Не съм на себе си. Понякога правя неща, за които после съжалявам. Затова бях толкова рязък. Извинявам се за това, но ще се случва отново. Може би ще е и по-зле. Разбираш ли, Абнър? Никога не идвай тук, когато вратата е заключена.

Марш се намръщи, но нямаше какво да отвърне. Все пак беше сключил сделка. Ако Йорк се разстройваше толкова от липсата на сън, това си беше негов проблем.

— Разбирам — каза той. — Приемам извинението и ти предлагам моето, ако изобщо има значение. Искаш ли да гледаш как задминаваме „Южняк“? И без това вече си буден.

— Не — отвърна Йорк с мрачно изражение. — Но не е, защото не искам да го видя, Абнър. Искам. Трябва обаче да разбереш — нуждая се от отдих. Жизненоважно е. Не обичам и слънцето. Светлината му е хаплива, пареща. Някога изгарял ли си лошо? Ако си,

ще разбереш. Знаеш колко съм бял. Не се разбираме със слънцето. Това е здравословен проблем, Абнър. Не ми се говори повече за него.

— Добре — примири се Марш и усети как палубата потръпна леко. Свирката нададе пронизителен писък отново. — Тръгваме. Трябва да вървя, Джошуа. Извинявай, че те обезпокоих. Извинявай.

Йорк кимна, обърна се и наля още от противното си питие.

— Зная — той отпи малко. — Тръгвай. Ще се видим по-късно, на вечеря. — Марш се втурна към вратата, но гласът на приятеля му го спря. — Абнър.

— Да?

Джошуа го възнагради с усмивката на бледите си устни.

— Победи ги, Абнър. Победи ги.

Марш се ухили и излезе от каютата.

Когато се качи в лоцманската будка, „Трескав блян“ беше напуснал пристанището и обръщаше хода на колелата си напред. „Южняк“ вече плаваше надолу по реката. Около будката се бяха събрали поне шестима кормчии с безплатен билет. Те разговаряха, дъвчеха тютюн или се обзалагаха дали ще настигнат другия параход. Дори господин Дейли прекъсна дрямката си, за да дойде. Всички пътници усетиха, че се готви нещо. Палубите долу бяха претъпкани. Някои се надвесваха над перилата, а други се отправиха към бака^[3], за да виждат по-добре.

Кич завъртя голямото колело в черно и сребърно. „Трескав блян“ тръгна по главния канал и се понесе зад своя съперник. Кормчията поиска още пара. Уайти хвърли въглища в пещта и хората на брега се насладиха на истинско зрелище, когато комините изпуснаха огромни облаци гъст черен дим. Абнър Марш стоеше зад лоцмана, подпираше се на бастуна и присвиваше очи. Този следобед слънцето обливаше с лъчите си кристалночистите сини води на реката, които хвърляха ослепителни танцуващи отблясъци, ярки и болезнени за очите. Пяната, образувана от колелата на „Южняк“, ги разсичаше на хиляди пламтящи късчета. За миг всичко изглеждаше твърде лесно. „Трескав блян“ се понесе напред като вълна, от него се надигнаха пара и пушек. Американските знамена плющяха страховито, колелата загребваха вода с нарастваща скорост, някъде долу машината бучеше. Разстоянието между двата парахода се стопяваше. „Южняк“ обаче не беше „Мери Кей“ — невзрачен колесар — та да остане някъде назад.

Не след дълго капитанът или лоцманът му схвана какво се случва и отговори, ускорявайки предизвикателно. Пушекът му се сгъсти и се понесе към парахода отзад, калватерът^[4] се разпени и развълнува. За да го избегне, Кич трябваше да отклони курса на „Трескав блян“, но така изгуби част от скоростта. Разстоянието между корабите отново се увеличи и остана такава.

— Продължавай да ги следваш — каза Марш на кормчията, след като стана ясно, че позициите на параходите засега са постоянни.

Той излезе от лоцманската будка, за да намери Косматия Майк Дън. Накрая го откри на бака с крака, вдигнати върху един сандък, и дебела пура в уста.

— Събери всички моряци и докери — нареди му капитанът. — Ще балансираме кораба.

Косматия Майк кимна, стана от мястото си, загаси пурата и почна да крещи.

След няколко мига почти целият екипаж се струпа край носа и на бакборда, за да преместят поне частично тежестта на пътниците. Повечето се намираха в предната част на кораба и дясно на борд, за да наблюдават състезанието.

— Проклети пасажери — измърмори Марш.

Сега „Трескав блян“ се оказа с по-добър баланс и бавно започна да се доближава към „Южняк“. Марш се върна в лоцманската будка. И двата парахода плаваха на пълни обороти и бяха сравнително равностойни. Абнър Марш знаеше, че „Трескав блян“ е по-бърз, но това не беше достатъчно. Товарът тежеше много и параходът пътуваше потопен ниско във водата, и то в калватера на опонента си. Вълните се разбиваха в носа му и го забавяха. „Южняк“ напредваше с лекота. Тежаха му само пътниците, а пред него се простираха спокойните води на реката. Стига да нямаше повреди или сблъсък, всичко вече зависеше от лоцманите. Кормилото сякаш се превърна в част от Кич. Той го въртеше с лекота и се вкопчваше във всяка възможност да измъкне минута-две. Зад него Дейли и останалите кормчии оживено даваха съвети за отделни отсечки от реката и как е най-добре да бъдат преодолені.

За час преследване „Трескав блян“ изгуби „Южняк“ от поглед един-два пъти, но го настигаше всеки път, когато Кич минаваше близо до брега при завой. Веднъж бяха толкова близо, че Марш можеше да

види лицата на пътниците, надвесени през перилата на „Южняк“, но в същия миг той излезе напред и възстанови дистанцията.

— Обзалагам се, че смениха лоцмана — каза Кич и изплю една тютюнева хрчка в плювалника. — Видяхте ли как се съвзеха преди малко?

— Видях — изръмжа Марш. — А сега нека видя как ние се съвземаме малко.

В същия миг изникна възможност. „Южняк“ се понесе край един силно залесен завой, когато изведнъж свирката му изпищя и той започна да забавя, корпусът се разтресе и колелата обърнаха на заден.

— Внимавай — каза Дейли на Кич.

Лоцманът се изплю отново, завъртя кормилото предпазливо и „Трескав блян“ премина през бурния калватер на другия параход, за да го подмине от дясната страна. Когато преминаха половината от отклонението, видяха причината за проблема — още един грамаден параход, чиято основна палуба бе препълнена с бали тютюн, се опитваше да заобиколи голям пясъчен нанос. Екипажът му, начело с боцмана, беше излязъл с талпи и пръти, за да го преведе. „Южняк“ почти се беше сблъскал с тях. Навсякъде цареше хаос. Мъжете долу крещяха и ръкомахаха, „Южняк“ даваше с всички сили на заден, а „Трескав блян“ продължаваше надолу по реката. Тогава „Южняк“ отново измени хода си и се спусна напред, сякаш опитваше да мине под носа на опонента си.

— Проклет малоумен бунак — каза Кич, завъртя още малко кормилото и каза на Уайти да намали парата към лявото колело, но не даде назад, нито опита да спре. Двата парахода приближаваха един до друг все повече. Марш чуваше как пътниците крещат ужасени. За няколко секунди той самият помисли, че ще се сблъска. Тогава обаче „Южняк“ намали, лоцманът му отмести носа и „Трескав блян“ мина покрай него на няколко фута. Някой долу нададе радостни възгласи.

— Продължавай — измърмори Марш толкова тихо, че никой не го чу.

Другият параход започна да пръска вода с колелата си. Следваше ги по петите. Беше само една дължина зад тях. Всички проклети пътници на „Трескав блян“ се втурнаха напред, а екипажът трябваше да се премести назад. Параходът се разтресе от трополенето на множество крака.

„Южняк“ отново напредваше и скоро ги настигна отляво. Носът му почти опираше в кърмата на „Трескав блян“. Извоюваше си инч след инч. Двата кораба бяха толкова близко, че пътниците можеха да прескочат от единия в другия, стига да искаха.

— Мамка му — каза Марш, когато „Южняк“ почти ги изравни — Чашата преля. Кич, кажи на Уайти да хвърля маста.

Лоцманът се усмихна до уши.

— Мас, капитане? Знаех си, че сте гад!

Той предаде заповедта към машинното по говорителната тръба.

Двата парахода вече се движеха наравно. Марш стисна бастуна с потната си длан. Някъде долу докерите се караха с група чужденци, които бяха насядали по каците с мас. Трябваше да ги изгонят, преди да занесат всичко на огнярите. Капитанът гореше от нетърпение. Хубавата свинска мас беше скъпа, но и твърде полезна за един параход. Можеше да потрябва на готвача, а и развиваше адска температура. Точно това им трябваше — хубава сгорещена пара под високо налягане, която не можеха да извлекат само от дървата. Когато сложиха мас вътре, в лоцманската будка веднага разбраха за това. Отдушните тръби изпуснаха висока колона бяла пара с писък, а от комините се издигна пушек. Те избълваха огън, „Трескав блян“ се разклати леко, шумът на колелата зачести като този на локомотив. От ударите на буталата палубата се тресеше. Корабът се понесе пред „Южняк“ и когато спечелиха достатъчно разстояние, Кич завъртя кормилото, за да са точно пред опонента си — така той бе принуден да плава в калватера им. Всички безполезни кормчии без билет се кикотеха и надаваха яростни възгласи колко адски добър параход е „Трескав блян“. В това време „Южняк“ изоставаше, а Абнър се хилеше като глупак.

Имаха преднина от цели десет минути, когато навлязоха в Кайро, където бистрите води на Охайо се вливаха в калната Мисисипи. По това време Абнър Марш почти беше забравил за дребната случка между него и Джошуа Йорк.

---

[1] Коносамент — ценна книга, по силата на която капитанът на кораба, който я е издал, поема задължение да превози товара до определено място. Представилият същия документ на местоназначението има право да получи товара. ↑

[2] Омнибус — предшественикът на днешния автобус, който се придвижва чрез живата сила на различни впрегатни животни. „Хотелски“ означава, че превозва посетители на хотел от и до него. ↑

[3] Бак — издигнатата част от палубата в предната част на кораба. ↑

[4] Калватер — дирята, която корабът оставя върху водната повърхност. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

*Плантацията на Жулио̀,
Луизиана,
юли 1857*

Киселия Били Типтън беше пред къщата и хвърляше ножа си по голямото изсъхнало дърво край песъчливия път, когато конниците пристигнаха. Макар и рано сутрин, слънцето печеше като в ада. Киселия Били мислеше да поплува, щом приключи с ножа. Тогава обаче ги видя да излизат от гората, край която се виеше старият път. Той пристъпи към дървото, извади ножа и го втъкна в колана зад гърба си, забравяйки напълно за плуването.

Яздеха бавно, но наперено, и то посред бял ден, сякаш всичко наоколо им принадлежеше. Със сигурност не бяха местни. Всички съседи знаеха, че Дамон Жулио̀ не обича чужди хора да навлизат в земите му без позволение. Докато още не бяха наближили достатъчно, за да ги разпознае, Били се замисли дали това не са другарите на Монтрой, решени да им създадат тревоги. Ако се окажеше така, щяха да съжаляват.

Тогава видя защо са толкова бавни и се успокои. Зад конниците крачеха двама оковани негри. Били скръсти ръце, облегна се на дървото и зачака да приближат.

След малко дръпнаха юздите. Един от ездачите загледа къщата. Боята ѝ се ронеше, а стълбището беше прогнило. Мъжът на коня изплю тютюнева хрчка и се обърна към Киселия Били.

— Това ли е плантацията на Жулио̀? — попита той.

Беше червендалест и с брадавица на носа, а облеклото му се състоеше от миризливи кожени дрехи и шапка с периферия.

— Точно тя — отвърна Били.

Той обаче не гледаше към конника и неговия придружител — слабоват и румен младеж, вероятно негов син. Типтън пристъпи напред към негрите, които изглеждаха съвсем посърнали и отчаяни в оковите си.

— Гледай ти — каза Киселия Били с усмивка. — Ма това не са ли Сам и Лили. Съвсем не предполагам, че ще ви върнат. Поне преди две години избягахте. Господарят Жулио ще ви се зарадва много.

Сам, грамаден и силен мъж, вдигна глава и втренчи поглед в Типтън. В очите му не се четеше дързост — само страх.

— Фанахме ги в Арканзас. Мойто момче и аз — каза червендалестият. — Опитаха да ме убедят, че са свободни негри, ама и за миг не им повярвах, господине.

Киселия Били изгледа ловците на роби.

— Продължавай — прикани той.

— Тия двамата са големи инати. Не ми казваха откъде са бая време. Доста камшик отнесоха. Така е при негрите. Уплашваш ги малко и си изпяват всичко. Ама не и тези — той се изплю. — Ама накрая признаха. Покажи му, Джим.

Момчето слезе от коня, приближи жената и вдигна дясната й ръка. Липсваха три пръста. Едно от чукачетата още бе покрито с коричка съсирена кръв.

— Почнахме отдясно, понеже видяхме, че е левичарка — каза мъжът. — Не искахме да я осакатяваме много, нал' разби'ате, ама във вестниците и по плакатите нямаше нищо, тъй че... — той сви рамене красноречиво. — До третия пръст стигнах, виждате сам, и мъжът ни каза. Жената го накле бая мощно. — Мъжът се захили. — Ама все тая, ето ви ги. Два такива роба сигурно струват нещо. Т'ва ли е къщата на господин Жулио?

— Не — отвърна Киселия Били и хвърли поглед на слънцето.

Имаше поне два часа до пладне.

— Е — каза червендалестият. — Вие сигурно сте надзирателят, а? Оня, дето му викат Киселия Били — и мъжът отново се засмя. — Те бая се разприказваха, щом признаха отде са. През целия път говореха. С мойто момче няколко пъти им затваряхме устите, ама след това почваха пак. И то к'ви истории.

Киселия Били изгледа бегълците със студените си презрителни очи, но никой не издържа на погледа му.

— Май е най-добре да ги вземеш и да ни дадеш наградата, пък да си тръгваме след това — каза мъжът.

— Няма — отвърна Типтън. — Трябва да почакате. Господин Жулио ще иска да ви благодари лично. Няма да е след много време. Ще

пристигне по мръкнало.

— По мръкнало, а? — каза мъжът и се спогледа със сина си. — Шантава работа, господин Кисел Били, ама тия негри казаха, че точно тъй ще отговорите. Бая странни неща разправяха да се случват тука по тъмно. Ако не ви пречи, дайте ни парите и да си ходим.

— Ще пречи на господин Жулио. Пък и аз не мога да ви дам пари. Наистина ли ще повярвате на глупостите, дето ги разказват две чернилки?

Мъжът се намръщи, без да спира да дъвче тютюна си.

— Негърските истории са едно на ръка — каза той накрая. — Зная обаче, че и те казват по нещо вярно от време на време. Ся, както казахте вие, господин Кисел Били, ще почакаме господин Жулио да се прибере. Ама не мислете, че ще се оставим да ни лъжат — и той потупа пищова на колана си. — Ще поседим тук с това приятелче. Момчето ми също има един. И с ножовете се оправяме добре. Ясно е, нали? Тия негри ни казаха всичко за онова ножче, дето го криеш зад гърба си, тъй че не посягай там, ужким да се почешеш, че да не 'земат и нас да ни засърбят пръстите. Нека само почакаме и да бъдем приятели.

Киселия Били изгледа ловеца на роби със студените си очи, но грамадният мъж нямаше достатъчно ум дори да забележи.

— Да чакаме вътре — каза Типтън, докато държеше ръце далеч от кръста си.

— А така — каза събеседникът му и слезе от коня. — Аз съм Том Джонстън, между другото, а т'ва е синът ми Джим.

— Господарят Жулио ще се радва да ви срещне — отвърна Киселия Били. — Вържете си конете и доведете негрите вътре. Внимавайте със стълбите, поизгнили са.

Когато я повлякоха към къщата, жената изплака, но Джим Джонстън я удари през устата и тя отново замълча.

Киселия Били ги поведе към библиотеката и дръпна тежките завеси, за да влезе малко светлина в мрачната, покрита с прах стая. Робите седнаха на пода, а двамата ловци се настаниха върху големите кожени фотъйоли.

— Това вече е друга работа — каза Том Джонстън.

— Всичко е изгнило и прашасало, тате — заяви младежът. — Тъй казваха и негрите.

— Бре, бре — възкликна Киселия Били и гледаше към робите. — Бре, бре. Господин Жулио няма да остане доволен, че сте разнасяли такива неща за неговия дом. Заслужавате си камшика.

Големият черен мъж — Сам, събра достатъчно смелост, за да го изгледа намръщено.

— Ник'ъв камшик не ме плаши!

Киселия Били се усмихна.

— Има и по-лоши неща от камшика, Сам. Наистина има.

Лили не можа да се сдържи при този намек.

— Право ви говори, гус'дарю Джим. Послушайте го. Да си ходим преди мръкнало. С баща ви ще сте ни гус'дари. Ще работим много здраво за вас, наистина. Няма да бягаме. Добри негри сме. Никога няма да бягаме, ама... ама... не чакайте до мръкнало, гус'дарю, не чакайте. Късно ще е тогава.

Момчето я удари силно с дръжката на пистолета. По страната ѝ се образува червенина и тя падна назад върху килима. Остана там, разтреперана и обляна в сълзи.

— Затваряй си черната лъжлива уста — каза той.

— Искате ли питие? — попита го Киселия Били.

Часовете минаваха. Вече бяха изпили две бутилки от любимото бренди на Жулио. Гаврътваха го, сякаш беше евтино уиски. Хапнаха, а след това и поговориха. Киселия Били не се включваше често в разговора. Само понякога задаваше по някой въпрос на Том Джонстън, за да го предразположи. Той беше съвсем пиян, горделив и обожаваше звука на собствения си глас.

Ловците на роби изглежда работеха край Наполеон, Арканзас, но не се задържаха дълго там. Често им се налагаше да пътуват. Оказа се, че има „гус'жа Джонстън“, но тя стояла къщи с дъщерята. Не ѝ казвали много за дейността си.

— Жената няма що да знае де ходи мъжът ѝ, нито к'во прави. Казваш т'ва-онова само да видиш дали ще та занимава с въпроси защо закъсняваш. Ако го прави, я пошляпваш. — Той се изплю. — Като не казваш нищо, се радва, като са покажеш.

Джонстън остави у Киселия Били впечатлението, че предпочита да чука негърски курви, така че съвсем не се интересуваше какво става с жена му.

Навън слънцето се скриваше на запад.

Когато сенките в стаята се издължиха, Киселия Били стана да дръпне завесите и запали няколко свещи.

— Ще отида да доведа господин Жулио — каза той.

Младият Джонстън пребледня и се обърна към баща си.

— Тате, не чувам кон отвън — заяви той.

— Почакайте — намеси се Киселия Били Типтън.

След това излезе, прекоси тъмната, пуста бална зала и се изкачи по голямото стълбище. На горния етаж влезе в просторната спалня с широки френски прозорци и пищно украсено легло с балдахин от черно кадифе.

— Господин Жулио — каза тихо той от вратата.

В стаята беше тъмно и задушно.

Нещо надникна иззад балдахина. Кадифените завеси бяха дръпнати. Дамон Жулио се появи блед, мълчалив и студен. Черните му очи сякаш можеха да посегнат към Киселия Били и да го проният.

— Да, Били? — чу се шепот.

Типтън му разказа всичко и Дамон Жулио го погледна с усмивка.

— Заведи ги в трапезарията. Скоро ще дойда при вас.

Там имаше голям стар полилей, който Били никога не беше виждал запален. Когато въведе ловците на роби, намери кибрит и запали малка маслена лампа, която постави по средата на дългата маса, която хвърли пръстен от светлина върху бялата ленена покривка, но остави останалата част от тясната и висока стая в сенките. Двамата Джонстън седнаха. По-младият се оглеждаше неспокойно. Ръката му не изпускаше пищова и за секунда. Негрите се държаха за ръце уплашени в единия край на масата.

— Къде е тоя Жулио? — изръмжа Том Джонстън.

— Ей сега, Том — отвърна Киселия Били. — Още малко търпение.

В следващите десет минути никой не продума. Изведнъж дъхът на Джим Джонстън секна.

— Гледай, тате, някой стои на вратата!

Входът водеше към кухнята. Там нямаше никаква светлина. Вече беше нощ и единствено маслената лампа на масата мъждукаше в тази част на къщата. Нищо не се виждаше в другата стая освен мрак, заплашителни сенки и нещо като очертанията на човек, който не помръдваше.

Лили изплака и негърът Сам я притисна към себе си. Том Джонстън скочи на крака и столът му изскърца върху дървения под. Лицето му беше сурово. Той извади пищова си и дръпна петлето.

— Кой е там? Излез!

— Не се тревожете — каза Дамон Жулио̀.

Всички се извърнаха на другата страна, Джонстън подскочи, все едно бе видял призрак. Жулио̀ стоеше под засводения вход в преддверието на трапезарията върху фон от тъмнина. Усмиваше се чаровно.

Беше облечен в дълъг черен костюм с червена копринена вратовръзка. На светлината от лампата очите му изглеждаха мрачни и присмехулни.

— Това е Валер̀и — каза Жулио̀.

Чу се шумолене на рокля. Тя излезе от мрака и застана на кухненската врата. Беше бледа, мълчалива и поразително красива. Джонстън я изгледа и се засмя.

— Аха — каза той. — Жена. Простете, господин Жулио̀. Тия негърски истории са ме наплашили.

— Напълно ви разбирам — каза Дамон Жулио̀.

— *Зад него има и други* — прошепна Джим Джонстън.

Всички ги видяха. Мрачни силуети, неясни и стопяващи се в мрака зад господаря на дома.

— Мои приятели — каза Жулио̀ с усмивка.

От дясната му страна се появи жена в светлосиня рокля.

— Синтия — каза той.

Отляво пък изплува още една дама, в зелено.

— Адриен — представи я Жулио̀ и направи муден жест с ръка към останалите. — Това пък са Раймонд, Жан и Кюрт. — Тихи като котки, те изплуваха заедно от мрака през други от многобройните врати на стаята. — Зад вас са Ален, Жорж и Венсан.

Джонстън се извърна внезапно и ги видя как излизат от сенките. Зад Жулио̀ се появиха и други. Чуваше се единствено шумоленето на дрехите им. Движеха се напълно безшумно. Всички се усмихваха и гледаха приветливо.

Киселия Били не издаваше емоциите си, въпреки че начинът, по който Том Джонстън грабна оръжието си и се оглеждаше наоколо като уплашено животно, го развеселяваше.

— Господин Жулио̀ — каза той. — Длъжен съм да ви съобщя, че господин Джонстън, който стои пред вас, следи да не остане излъган. Разполага с *оръжие*, господин Жулио̀. Синът му също има револвер. Освен това са много сръчни с ножа.

— Ех! — възкликна Дамон Жулио̀.

Негрите започнаха да се молят, а младият Джим Джонстън погледна към него и също извади оръжието си.

— Довели сме робите ви — каза той. — Няма да ви безпокоим с възнаграждения. Просто ще си вървим.

— Ще си тръгвате? — учуди се Жулио̀. — Но как ще ви пусна без награда? Дошли сте чак от Арканзас само за да ни доведете две чернилки. Няма да го допусна.

Той прекоси стаята. Джим Джонстън, неспособен да отклони поглед от тъмните му очи, вдигна пистолета и остана неподвижен. Жулио̀ го взе от ръката му и го остави на масата. След това погали една от страните на младежа.

— Като изключим цялата мръсотия, ти си красавец — каза му той.

— К'во правиш със сина ми? — извика Том Джонстън и му направи жест с револвера си да се отдръпне. — *Остави го!*

Дамон Жулио̀ се обърна за миг.

— Синът ти притежава някаква примитивна, груба красота — каза той. — Ти пък имаш брадавица.

— Той е брадавица — заяви Киселия Били. — Също толкова е неприятен.

Том Джонстън се изпълни с ярост, а Дамон Жулио̀ разтегли устни в усмивка.

— Наистина — каза той. — Забавно, нали, Били?

Жулио̀ махна на Валер̀и и Адриен. Те минаха плавно край него и всяка хвана младия Джим Джонстън под ръка.

— Имате ли нужда от помощ? — попита Киселия Били.

— Не, но благодаря — отвърна Жулио̀.

С грациозен, почти незабележим жест той вдигна длан и нежно я опря в издължената шия на младежа. Джим Джонстън нададе хриплив, сподавен вопъл. В същия миг върху гърлото му се появи тънка червена линия — алена огърлица, чиито ярки на цвят зърна набъбваха пред очите им. Накрая се разпукаха и кръвта се стече по кожата му. Джим

Джонстън опита да се измъкне, но желязната хватка на бледите жени беше непреодолима. Дамон Жулио се приведе и притисна устни към струйките, за да погълне парещата червена течност.

Том Джонстън нададе нечленоразделен животински вой. Отне му доста време да реагира. Накрая дръпна петлето на пистолета и се прицели. Ален застана пред него, а в същия миг Жан и Венсан се оказаха зад гърба му. Студените като лед ръце на Раймонд и Синтия се плъзнаха по гърба му. Джонстън ги наруга и стреля. За миг блесна ярка светлина и се разнесе пушек и мирис на барут. Тънкият като вейка Ален се олюля и падна на земята, съборен от силата на куршума. Тъмночервена кръв обагри бялата му риза. Ален се надигна и опипа гърдите си. Ръката му бе покрита с кръв. Раймонд и Синтия вече бяха хванали здраво Джонстън. Жан взе оръжието му с едно плавно и спокойно движение. Едрият червендалест мъж не се съпротивляваше. Взираше се в Ален. Кръвта спря, той се усмихна, разкривайки дългите си бели, страховити и остри зъби. Стана и приближи.

— Не — извика Джонстън. — Не. Гръмнах та, мъртъв си, гръмнах та.

— Негрите понякога говорят истината, господин Джонстън — каза Киселия Били Типтън. — Цялата истина. Трябваше да ги послушате.

Раймонд бръкна под шапката на Джонстън, сграбчи здраво косата му и я дръпна рязко, за да изпъне гърлото на мъжа. Ален се засмя и го разкъса със зъби. Другите също се приближиха.

Киселия Били Типтън извади ножа си и пристъпи бавно към негрите.

— Хайде — каза им той. — Тая вечер господин Жулио няма да се занимава с вас, но повече никъде няма да бягате. Отивате в мазето. Хайде, побързайте или ще ви оставя при тях.

След тези думи те закрачиха напред точно както очакваше Киселия Били.

До тясното мазе се стигаше през вратичка под килима. Почвата в тези части на страната беше твърде влажна, за да се направи нормално мазе, но това и нямаше вид на такова. На пода имаше два инча застояла вода, таванът беше толкова нисък, че човек не можеше да стои изправен, а зеленикав мухъл покриваше стените. Киселия Били окова

негрите здраво и толкова близо един до друг, че можеха да се докосват. Реши, че е постъпил много мило. Даже им донесе топла вечеря.

След това той също похапна и изпи каквото бе останало във втората бутилка бренди, която двамата Джонстън бяха отворили. Тъкмо привършваше, когато Ален влезе в кухнята. Кръвта по ризата му беше засъхнала, върху нея се виждаше обгоряла дупка от изстрела. Като изключим това, изглеждаше както обичайно.

— Свърши се — каза Ален. — Жулио те очаква в библиотеката.

Киселия Били дръпна чинията си и тръгна натам. Когато мина през трапезарията, забеляза, че ще има нужда от почистване. Адриен, Кюрт и Арманд се наслаждаваха на по чаша вино сред мрака и тишината. Телата — или каквото беше останало от тях — лежаха в краката им. Някои от другите разговаряха в гостната.

В библиотеката цареше пълен мрак. Киселия Били очакваше да завари Дамон Жулио сам, но щом влезе, видя два неясни силуета в сенките. Той остана да почака на вратата.

— Повече никога не води такива хора в библиотеката — каза му Жулио. — Бяха мръсни. Още мирише.

Киселия Били усети как страхът го пронизва.

— Да, господине — каза той и погледна към стола, откъм който идваше гласът на господаря му. — Съжалявам, господин Жулио.

Настана кратко мълчание.

— Затвори, Били. Ела тук. Можеш да вземеш и лампата.

Тя беше направена от червеникаво стъкло. Пламъкът ѝ обагреше стаята в цвят на съсирена кръв. Дамон Жулио седеше върху стол с висока облегалка. Беше подпрял брадичка с върховете на фините си дълги пръсти, а на лицето му личеше лека усмивка. На стола от дясната му страна седеше Валерї. Ръкавът на роклята ѝ се бе разкъсал при борбата, но сякаш не бе забелязала. На Киселия Били му се видя, че е по-бледа отпреди. На няколко фута разстояние Жан стоеше изправен до друго кресло и въртеше непрестанно масивния златен пръстен на ръката си. Изглеждаше сякаш едва обуздава нервите си.

— И той ли трябва да е при нас? — попита Валерї.

Тя хвърли бегъл, презрителен поглед към Били с теменужените си очи.

— Валерї — отвърна Жулио и протегна ръка, за да поеме дланта ѝ. Тя потръпна и стисна силно устни. — Повиках Били, за да те

успокои.

Жан събра смелост и погледна намръщено към Типтън.

— Този Джонстън има жена.

„Значи затова било всичко“ — помисли си Били.

— Страх ли те е? — отправи той въпроса си към Жан, който не беше сред любимците на Жулио. По тази причина можеше да го подиграва. — Имаше жена, но няма защо да се притеснявате. Никога не е споделял с нея къде отива и кога ще се прибере. Няма да го търси тук.

— Това не ми харесва, Дамон — изсъска Жан.

— А робите? — попита Валерй. — Били са навън две години. Онези знаеха някои неща от тях. Това е опасно. Сигурно са разказали и на други.

— Били? — каза Жулио.

Типтън вдигна рамене.

— Сигурно са разказвали това-онова на всеки шибан черньо и тук, и в Арканзас — каза той. — Това не ме тревожи. Просто някакви негърски истории. Никой няма да им повярва.

— Чудя се... — подхвана Валерй. Тя се обърна умолително към Жулио: — Дамон, Жан е прав. Задържахме се тук твърде дълго. Вече не е безопасно. Помниш ли какво сториха на онази Лалори в Ню Орлиънс, която измъчваше робите си за удоволствие^[1]? Слуховете най-накрая я застигнаха. А онова, което беше направила, не може да се сравнява с... — Тя замълча, преглътна и добави тихичко: — С всичко, което вършим ние. Което сме принудени да вършим.

Тя отмести погледа си от Жулио.

Той бавно и внимателно протегна бледата си ръка, погали я по страната, прокара длан под брадичката ѝ в нежна милувка, а след това стисна здраво и извърна лицето ѝ, за да го гледа.

— Толкова ли си страхлива, Валерй? Да ти напомня ли коя си? Отново ли си слушала Жан? Вече той ли ти е господар? Той ли е кръвник?

— Не — каза тя. Теменужените ѝ очи бяха широко отворени, в гласа ѝ се чувстваше страх. — Не.

— Кой е кръвник, мила Валерй? — попита Жулио.

Той я пронизваше с тежкия си поглед.

— Ти, Дамон — прошепна тя. — Ти.

— Погледни ме, Валерѝ. Смяташ ли, че трябва да се боя от разни истории, разказани от двама роби? Защо да ме интересува какво са казвали за мен?

Жената отвори уста, но не продума.

Доволен, Дамон Жулио̀ я пусна. По кожата ѝ бяха останали тъмночервени белези от пръстите му. Той се усмихна на Киселия Били, докато Валерѝ се отдръпваше.

— Какво мислиш, Били?

Типтън сведе поглед в краката си и нервно пристъпи от крак на крак. Знаеше какво трябва да каже, но напоследък беше размишлявал и имаше да сподели нещо с Жулио̀. Нещо, което нямаше да му хареса. Досега отлагаше, но вече нямаше избор.

— Не зная, господин Жулио̀ — каза той тихо.

— Не знаеш ли, Били? Какво не знаеш? — Тонът му беше студен и почти заплашителен.

Киселия Били поде безразсъдно:

— Не знам колко време можем да продължаваме така, господин Жулио̀ — каза той смело. — Мисля за това от известно време. Някои неща не ми се нравят. Тая плантация изкарваше много пари, докато я управляваше Гару, но сега е безполезна. Знаете, че мога да накарам всеки роб да работи, мамка му, наистина мога, но от нещо мъртво или изчерпано полза няма. Проблемите започнаха, когато заедно е приятелите си започнахте да взимате деца от колибите им и да каните по-шавливите слугини в имението, та не се връщаха. Вече повече от година нямате роби освен онези засуканите, които не се задържат дълго. — Той се засмя нервно. — Не сме засели нивите. Продадохме половината плантация — най-добрата част от земята. А красавиците, господин Жулио̀? Те са скъпи. Парите не ни достигат, но това не е всичко. Негрите са едно на ръка, но да задоволявате жаждата си с бели хора, е опасно. Е, може би в Ню Орлиънс не е проблем, но и двамата знаем, че Кара уби най-малкия син на Хенри Касънд. Той ни е съсед, господин Жулио̀. Всички знаят, че тук се случва нещо необичайно. Ако техните деца и робите им почнат да измират, ще сме в беда.

— Беда? — каза Дамон Жулио̀. — Заедно с теб сме почти двадесет. Какво може да ни стори добитъкът?

— Господин Жулио̀ — отвърна Киселия Били, — ами ако дойдат през деня?

Дамон махна небрежно с ръка.

— Няма как да стане. Ако се случи, ще си получат заслуженото.

Били направи кисела гримаса. На Жулио̀ не му пукаше, но именно Типтъ̀н поемаше най-голям риск.

— Мисля, че тя е права, господин Жулио̀ — каза той унило. — По-добре да отидем някъде. Това място е оглозгано. Опасно е да останем.

— На мен ми харесва тук, Били — отвърна господарят. — Храня се с добитъ̀ка, не бягам от него.

— Ами парите? Как да намерим пари?

— Посетителите ни оставиха конете си. Утре ги продай в Ню Орлиъ̀нс. Внимавай да не ги познаят. Можеш да прехвърлиш и още от земята. Невил от Баю Крос ще купува още. Намери го, Били — каза Жулио̀ с усмивка. — Защо не го поканиш на вечеря да обсъдим предложението? Кажи му да доведе прелестната си съпруга и малкото им момченце. Сам и Лили ще се погрижат за трапезата. Ще бъде както преди да свършат робите.

Киселия Били схвана подигравката, но никога не беше безопасно да подценяваш някоя от думите на Жулио̀.

— Къщата — каза Типтъ̀н. — Ще дойдат на вечеря и ще видят в какво се е превърнала. Не е безопасно. Ще започнат да говорят, когато се приберат.

— Ако се приберат, Били.

— Дамон — каза Жан притеснено, — не искате да кажете, че...

В мрачната, обагрена в червено, стая беше горещо. Киселия Били бе облян в пот.

— Невил е... моля ви, господин Жулио̀, не може да нападнете Невил. Не може повече да го правите с местните или да купувате красавици.

— Веднъж и домашният ти любимец да е прав — промълви тихичко Валерѝ. — Послушай го.

Жан кимаше, изпълнен със смелост от съгласието на останалите.

— Можем да продадем всичко — каза Били. — И без това цялото място е западнало. След това всички ще се пренесем в Ню Орлиъ̀нс. Там е по-добре. Покрай всички креоли, свободни негри и всякаква речна измет, няколко плюс или няколко минус, кой ще забележи?

— Не — каза студено Дамон Жулио̀.

Тонът му не търпеше възражение. Киселия Били замлъкна на мига. Жан отново започна да си играе с пръстена. Изражението му издаваше униние и страх. За всеобщо учудване обаче Валерѝ заговори:

— Тогава *ние* ще заминем.

— Ние? — обърна се Жулио̀ към нея с апатия.

— Аз и Жан — каза тя. — Отпрати ни. Така ще е... по-добре. Дори за теб. Когато сме по-малко, е безопасно. Красавиците ти ще стигат за по-дълго.

— Да те отпратя, мила Валерѝ? Но ти ще ми липсваш. Ще се тревожа за теб. Чудя се къде ли би отишла?

— Някъде. Където и да е.

— Още ли се надяваш, че ще откриеш мрачния град в пещерата? — попита иронично Жулио̀. — Вярата ти е трогателна, дете мое. Нима си объркала клетия слаб Жан с твоя блед цар?

— Не — отвърна Валерѝ. — Не. Просто ни трябва малко почивка. Моля те, Дамон. Ако останем всички, ще ни разкрият, ще ни намерят и убият. Нека вървим.

— Толкова си красива, Валерѝ. Изящна.

— *Моля те* — каза тя трепереща. — Нека вървим. Само почивка.

— Бедната малка Валерѝ — каза Жулио̀. — Няма почивка. Където и да отидеш, жаждата ще те преследва. Никъде няма да ходиш.

— *Моля те* — повтори тя едва чуто, — мой кръвнико.

Дамон Жулио̀ присви леко очи и усмивката му изчезна.

— Ако толкова много искаш да си вървиш, може би трябва да ти позволя — Валерѝ и Жан се вгледаха в него с надежда. — Може би трябва да ви отпратя. И двамата. Но не заедно. Толкова си красива, Валерѝ. Заслужаваш много повече от Жан. Какво мислиш, Били?

— Отпратете ги, господин Жулио̀ — каза Типтън със самодоволна усмивка. — Не ви трябва, имате мен. Пуснете ги и нека видят колко ще им хареса.

— Интересно — каза Дамон Жулио̀. — Ще си помисля. Сега ме оставете сам. Били, продай конете и говори с Невил за земята.

— Без обяд? — попита Киселия Били с облекчение.

— Без — отвърна Жулио̀.

Типтън стигна последен до вратата. Зад него господарят изгаси свещта и мракът отново се възцари в стаята. С колебание Киселия Били застана на прага и се обърна.

— Господин Жулио̀ — каза той. — Обещахте ми... Изминаха години. Кога?

— Когато вече не се нуждая от теб, Били. През деня ти си очите ми. Вършиш онова, което аз не мога. Как да се лиша от теб точно сега? Не се притеснявай. Няма да продължи дълго. Времето ще бъде без значение, когато станеш един от нас. Годините и дните са едно и също, ако разполагаш с вечен живот.

Обещанието изпълни Киселия Били с решителност и той се зае с работата си.

Нощта беше изпълнена с блянове. В сънищата си той беше мрачен и елегантен като самия Жулио̀, галантен, но и кръвожаден. Във вечната нощ той скиташе из улиците на Ню Орлиънс под пълната бледа луна. Хората го гледаха от прозорците си или от малките балкони с железни перила. Чувстваше погледите им върху себе си — мъжките, изпълнени със страх, женските — привлечени от тъмната му мощ. Дебнеше ги в мрака, носеше се безшумно по павираните тротоари, чуваше стъпките им, изпълнени с ужас, и тежкото им дишане. Под пламъка на една люлееща се маслена лампа той хвана красиво младо конте и разкъса гърлото му през смях. Знойна креолска красавица го гледаше в далечината. Хукна след нея. Преследваше я по алеи и през градини. Накрая, в един двор, осветен от изкусно изкован железен факел, тя се извърна към него. Приличаше на Валер̀и. Очите ѝ бяха теменужени и изпълнени с плам. Той се приближи и изпъгна шията ѝ, преди да я обладае. Креолската кръв беше също толкова гореща и питателна, колкото креолската храна. Нощта му принадлежеше, а с нея — и всички следващи нощи. Негова спътница бе алената жажда.

Отвори очи и се изтръгна от тия сънни блянове. Беше му горещо, чувстваше се като болен от треска. Чаршафите му бяха подгизнали от пот.

---

[1] Препратка към историята на серийната убийца мадам Делфин Лалори (1780–1849), която измъчвала и убивала роби по изключително жесток начин за удоволствие в продължение на години. Когато властите разбрали за нейните престъпления, озверяла тълпа щурмувала дома ѝ. Лалори обаче успяла да избяга във Франция, което я спасило от всякакви наказания. ↑

СЕДМА ГЛАВА

*Сейнт Луис,
юли 1857*

Трескав блян остана в Сейнт Луис за дванадесет дни. Като изключим Джошуа Йорк и странните му сподвижници, целият екипаж беше много зает. Абнър Марш ставаше рано всяка сутрин. До десет беше въвн по работа. Разговаряше с товародатели и хотелиери, изтъкваше кораба си и опитваше да склучи сделки. Имаше подготвени един куп рекламни листовки за Параходно дружество „Река Треска“ и нае няколко момчета да ги раздадат из целия град. Докато се угощаваше и пиеше в най-добрите заведения в Сейнт Луис, Марш разказваше отново и отново как „Трескав блян“ беше изпреварил „Южняк“, за да е сигурен, че ще се разчуе. Дори поръча обявления в три от местните вестници.

Опитните кормчии, които беше наел за долното течение на реката, се качиха на борда веднага щом стигнаха пристанището и още тогава получиха заплатите си, задето са седели без работа, докато чакат. Лоцманите съвсем не бяха евтини, особено ако са като тия двамата, но Марш не пестеше, понеже искаше само най-доброто за своя параход. Щом получиха парите си, новите продължиха да бездействат. Рулевите винаги получаваха пълно заплащане, но не си помръдваха пръста, преди да стане време за потегляне. Всичко, освен управлението на кораба, беше под достойнството им.

Както Марш установи след време, двамата кормчии имаха свой собствен начин за мързелуване. Дан Олбrait — стеснителен, мълчалив и елегантен, се качи в деня, в който „Трескав блян“ акостира. Разгледа кораба, машинното, лоцманската будка, кимна доволен и веднага се оттегли в каютата си. Прекарваше целите си дни сред книгите в богатата библиотека на парахода и поигра няколко пъти на шах с Джонатоун Джефърс в салона. Разбира се, сметководителят го побеждаваше неизменно. За разлика от него, Карл Фрам обикновено се намираше в билиардните зали на брега, ухилен до уши под шапката си с

широка периферия, и непрестанно плямпаше как ще изпревари всички по реката с новия си параход. Фрам имаше адска репутация. Обичаше да се майтапи, че една съпруга го чака в Сейнт Луис, втора — в Ню Орлиънс, а трета — в Начес-под-хълма.

Абнър Марш нямаше време да се безпокои за действията на кормчиите. Той си имаше предостатъчно работа. Почти не се виждаше с Джошуа Йорк и другарите му, макар че знаеше за неговите продължителни нощни посещения в града. Често отиваше със Симо — мълчаливия. Същият се учеше и как да смесва питиета. Джошуа беше казал на Марш, че смята да го назначи за барман на нощна смяна за пътуването до Ню Орлиънс.

Марш често срещаше съдружника си на вечеря. По това време Джошуа Йорк обикновено беше в главната каюта с останалите високопоставени членове на екипажа. След това се оттегляше в стаята си или в библиотеката, за да чете вестници, писма или каквото му бяха донесли през деня по новопристигащите параходи.

Веднъж Йорк обяви, че ще посети града, за да наблюдава танците. Той покани Абнър и останалата част от ръководния персонал да го придружат, но Марш отказа. По тази причина Джошуа отиде с Джонатоун Джефърс.

— Стихотворения и танци — измърмори Марш на Косматия Майк Дън, докато се разхождаха. — Накъде, по дяволите, ни води тая река.

След това Джефърс се захвана да учи Йорк на шах.

— Тоя е голям мозък, Абнър — каза сметководителят на Марш на осмата сутрин, откакто бяха в Сейнт Луис.

— Кой?

— Кой... Джошуа, разбира се. Преди два дена го научих на правилата. Снощи го заварих в салона да изучава една от партиите на Мърфи^[1], публикувана в някакъв нюйоркски вестник. Странен човек. Какво си чувал за него?

Марш се намръщи. Не искаше хората да проявяват любопитство към Джошуа Йорк. Това беше част от сделката.

— Той не обича да говори за себе си. Не го питам. Миналото му не е моя работа. Най-добре вземете пример от мен, господин Джефърс. Всъщност точно така трябва да направите.

Сметководителят повдигна черните си вежди.

— Щом казвате, капитане — отвърна той.

На лицето му обаче се изписа хладна усмивка, която обезпокои Абнър.

Джефърс не беше единственият, който задаваше въпроси. Косматия Майк също се появи и каза, че докерите и носачите говорят някакви смехории за Йорк и четиримата му другари, а след това попита дали да вземе някакви мерки.

— Какви смехории?

Косматия Майк вдигна рамене красноречиво.

— Че излизал само нощем. За тия не'ови шантави приятели. Нали знаеш Том, дето поддържа центъра на бакборда? Той вика, че оная нощ, дето напуснахме Луисвил... нал' помните к'ви бяха тлъсти комарите, ми Том вика, че видял Симо да стои на основната палуба и са оглеждал. Един комар му кацнал на ръката и той го плеснал с другата. Смазал го. Ама знайш к'ви са пълни гадините някой път. Кат' ги смачкаш, става кръв. Том вика, че тъй станало с комара на Симо. Целият са омазал с червено. Ей тогава са загледал в ръката си за бая дълго, дигнал я и, проклет да съм, ама я облизал.

Абнър Марш го изгледа смръщен.

— Кажу на Том да спре с тия приказки, ако не иска да поддържа бакборда на друг параход.

Косматия Майк кимна, прехвърли желязната палка в десницата си с такава сила, че дланта му изплющя.

— Не — спря го Марш. — Чакай. Кажу му да не разнася повече такива истории. Ако види още някоя смехория обаче, нека я каже на теб или на мен. Предложи му половин долар.

— За половин долар ще ни излъже.

— Добре, остави тоя половин долар. Предай му останалото.

Колкото повече мислеше за историята на Том, толкова по-силно притеснение изпитваше Абнър. Радваше се, че Джошуа Йорк ще назначи Симо за барман. Така щеше да е сред хора, а това го правеше твърде лесен за наглеждане. Марш никога не бе харесвал собствениците на погребални бюра, а Симо все още му напомняше на човек с такава професия, когато не приличаше на клиент в същия този занаят. Единствено се надяваше, че няма да ближе смачкани комари, докато сервира питиета на пътниците от първа класа. Нещо такава можеше да развали доброто име на кораба.

Марш скоро забрави за случката и се захвана с работата си. В нощта преди потеглянето им обаче го обезпокои нещо друго. Тогава посети Джошуа Йорк в каютата му, за да обсъдят някои подробности около пътуването. Йорк седеше на бюрото си с тънкия нож с дръжка от слонова кост в ръка и изрязваше някаква статия от един вестник. Двамата с Марш поговориха за кратко по работа. Абнър тъкмо щеше да си върви, когато забеляза броя на „Демократ“ върху писалището.

— Днес трябваше да пуснат едно от нашите обявления — каза той и посегна към вестника. — Прочете ли го, Джошуа?

Йорк избута вестника към него с ръка.

— Ако искаш, го вземи.

Абнър Марш отнесе новата си придобивка в главната каюта и я разлисти, докато очакваше Симо да приключи с питието си. Ядоса се. Не можеше да открие обявлението. Това, разбира се, не беше пропуск от негова страна. Йорк беше изрязал статия от другата страна и по тази причина имаше дупка в колонките с корабни новини. Марш пресуши чашата си, сгъна вестника и отиде право в кабинета на сметководителя.

— Имаш ли последния брой на „Демократ“? Онзи проклетник Блеър май е пропуснал обявлението ми.

— Ей там е — отвърна Джефърс. — Не го е пропуснал. Виж страницата с корабни новини.

Сред еднотипните колонки имаше една, в която се четеше следното:

ПАРАХОДНО ДРУЖЕСТВО „РЕКА ТРЕСКА“

Прелестният параходен кораб „Трескав блян“ ще отпътува с пълна скорост за Ню Орлиънс, Луизиана, и всички междинни спирки и пристанища този четвъртък, навигиран от опитен ръководен персонал и екипаж. За пренос на товари или пътници заповядайте на борда или в централата на дружеството на улица „Пайн“.

АБНЪР МАРШ, УПРАВИТЕЛ

Марш прочете обявлението, кимна и обърна страницата, за да види какво е изрязал Йорк. Материалът изглежда беше препечатан от вестник, излизащ някъде по долното течение на реката. Беше за неизвестен възрастен дървар, открит мъртъв в колибата си край реката, северно от Ню Мадрид. Открил го боцманът на някакъв параход, който трябвало да разтовари дърва в склада. Той почукал, но никой не отворил. Някои твърдели, че са го направили индианци, други обвинявали вълците, понеже тялото било разкъсано и полуизядено. Общо взето, това беше всичко.

— Има ли нещо, капитан Марш? — попита Джефърс. — Гледате шантаво.

Абнър сгъна вестника и го сложи под мишницата си до броя на Йорк.

— Не, няма нищо. Проклетниците са написали някои неща погрешно.

— Сигурен ли сте? — каза сметководителят с усмивка. — Знам, че правописът не ви е силната страна, капитане.

— Не ме закачайте отново за това, че ще ви хвърля зад борда, господин Джефърс — отвърна Марш. — Ще задържа вестника, ако нямате нищо против.

— Нямам. Прочел съм го вече.

Абнър се върна в бара и прочете статията за дърваря отново. Защо Джошуа Йорк ще изрязва новина за някакъв стар несретник, изяден от вълци? Не можеше да намери отговор, но всичко това го притесняваше. Той вдигна поглед и видя, че Симо го наблюдава в огледалото зад бара. Марш бързо сгъна вестника и го натъпка в джоба си.

— Налей ми едно малко уиски — каза той.

Пресуши чашата си наведнъж и въздъхна продължително, докато горещината на течността се разнасяше в гърдата му. Съзнанието му се проясни на мига. Имаше начини да се сдобие с повече информация, но статиите, които Джошуа Йорк харесваше да чете, съвсем не му влизаха в работата. Освен това беше дал дума да не се меси в делата му, а Абнър Марш се славеше като човек, който държи на обещанията си. Взел решение, той остави чашата си на бара и тръгна.

Слезе спокойно по витата стълба към основната палуба и хвърли двата вестника в една от пещите. Моряците го изгледаха учудено, но на

Марш веднага му олекна. Човек не бива да е толкова подозрителен към съдружниците си, особено що се отнася до толкова щедър и възпитан човек като Джошуа Йорк.

— К'во зяпате, бе? — сопна се Марш на другите. — Нямате ли си друга работа? Ей сега ще повикам Косматия Майк!

Всички веднага си намериха занимание. Абнър Марш се качи отново в главната каюта и поръча още едно питие.

На другата сутрин отиде в централата на дружеството на улица „Пайн“, за да се погрижи за деловодството. Обядва в „Домът на плантатора“, заобиколен от стари приятели и съперници. Чувстваше се великолепно. Изля цял порой хвалебствия за парахода си. Наложил му се обаче да изтърпи брътвежите на Фаръл и О'Брайън за техните кораби. Но какво пък толкова.

— Е, момчета, може би ще се срещнем на реката — каза им той с усмивка. — Няма ли да бъде прекрасно?

Никой вече не споменаваше някогашните му несгоди, а поне трима непознати го попитаха дали не се нуждае от кормчия за долното течение на Мисисипи.

По пътя към пристанището Марш мина през една шивачница. Известно време стоеше пред входа ѝ, пригладваше брада и обмисляше идеята, която внезапно го бе осенила. След малко взе решение, влезе усмихнат и поиска да му направят ново капитанско палто: бяло, с два реда сребърни копчета, точно каквото имаше и Джошуа. Остави два долара предплата и уговори да го вземе, когато „Трескав блян“ се върне в Сейнт Луис. Чувстваше се доволен.

На брега цареше оживление. Пратка манифактура бе пристигнала късно и пристанищните работници се опитваха да я натоварят възможно най-бързо. Уайти вече подаваше пара. От отдушните тръби се издигаха високи бели стълбчета, а красивите върхове на комините бълваха черен пушек. Параходът вляво от „Трескав блян“ се движеше на заден и изпускаше пушек на талази. Свирката му пищеше диво и наоколо се разнасяха викове. Големият кораб отдясно пък товареше стока на подвижния пристан, който представляваше стар корпус на параход в окаяно състояние, привързан към пристанището. Брегът бе зает докъдето ти стига погледът. Марш не си играеше да брой корабите. Той видя първокласния параход с три палуби „Джон Симъндс“, в който вече се качваха пътници. До него се

намираше „Северна светлина“, с пищна рисунка на Аврора върху корпусите на колелата. Беше чисто нов съд, предназначен за горното течение на Мисисипи и от Северозападната параходна линия казваха, че е най-бързият по тези води. До него стоеше „Сив орел“, който „Северна светлина“ трябваше да изпревари, за да оправдае претенциите си. Тук беше и „Северняк“ заедно с тромавия, мощен колесар „Свети Джо“, „Ди Върнон II“ и „Начес“.

Марш ги огледа един по един, хвърли поглед на изящните украшения, окачени между комините им, прелестните им ажурни дърворезби, ярката боя, вдигащата се с писък пара, могъщите им колела. След това погледна „Трескав блян“, целия в бяло, синьо и сребро. Стори му се, че неговата пара се вдига по-високо от тази на другите, че свирката му притежава по-сладка песен, по-чист тон, че боята е по-красива, а колелата — по-мощни, че не е по-висок само от три-четири кораба, но е по-дълъг дори от тях.

„Бием ги всичките“ — каза си той и тръгна към своя красавец.

---

[1] Пол Мърфи (1837–1884) — американски шахматист. Един от най-добрите играчи в историята, започнал да побеждава grosмайстори едва на дванадесет, а на двадесет и една бил вече световен шампион. ↑

ОСМА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Мисисипи, юли 1857*

Абнър Марш си отрязва резен чедър от подноса на масата, постави го внимателно върху онова, което беше останало от ябълковия му пай, и заби вилицата си в тях с бързо движение на голямата си червендалеста ръка. Погълна ги, оригна се, изтри уста с кърпата на масата, изтърси няколко трохи от брадата си и се отпусна на стола с усмивка.

— Хубав ли е паят? — попита усмихнат Джошуа Йорк, който стоеше с чаша бренди в ръка.

— Тоби само такива прави — отвърна Марш. — Трябваше да опиташ — той стана от масата. — Хайде, пий, Джошуа. Време е.

— Време?

— Искаше да изучиш реката, нали? Няма да стане, както си седиш на масата. В това съм сигурен.

Йорк пресуши чашата си и се качи заедно с Марш в лоцманската будка. На вахта беше Карл Фрам. Той се излежаваше на кушетката и изпускаше къдрав дим с лулата си, докато чиракът му — висок младеж с коса до раменете — стоеше на кормилото.

— Капитан Марш — каза Фарм и кимна. — А вие сигурно сте тайнственият капитан Йорк. Радвам се да ви срещна. Никога досега не съм бил на параход с двама капитани. — Той се ухили с дълга, налудничава усмивка, която разкри един златен зъб. — Капитаните на този кораб са почти колкото жените ми. Разбира се, за това си има причина. Все пак котлите тук, огледалата и среброто са повече, отколкото на всеки друг съд, така че са му нужни и повече командири. — Слабоватият кормчия се приведе напред, изтръска пепелта от лулата си в голямата желязна печка, която бе мрачна и студена в плътната тъма на горещата нощ. — Какво да направя за вас, господа?

— Трябва да изучим реката — каза Марш.

Кормчията вдигна вежди.

— Да изучите реката? Аз си имам чирак. Нали тъй, Джоди?

— Точно така, господин Фрам.

Лоцманът се усмихна и вдигна рамене.

— Сега обучавам Джоди. Всичко е уговорено предварително. Ще ми даде шест хиляди долара от заплатите си, след като си получи разрешителното и го приемат в лоцманския съюз. Правя го за малко пари, понеже познавам родителите му. Вашите не ги познавам, не ги познавам *изобщо*.

Джошуа Йорк разкопча тъмносивата си жилетка. Под нея носеше чантичка с пари. Извади една златна монета от двадесет долара и я постави на печката. Жълтеникавият метал нежно засия върху черното желязо.

— Двадесет — каза Йорк и постави още една монета върху тази. — Четиридесет — последва трета. — Шестдесет — той преброи до триста и закопча отново жилетката си. — Боя се, че толкова нося със себе си, господин Фрам, но ви уверявам, че не страдам от липса на финанси. Нека се разберем за седем хиляди долара. Още толкова ще получи господин Олбрайт, ако двамата ме научите на всичко за управлението и опресните познанията на капитан Марш. Получавате ги веднага, не от заплати. Какво мислите?

Фрам остана съвсем спокоен. Той ухапа лулата си дълбокомислено, сякаш преценяваше предложението, и накрая протегна ръка, за да събере златните монети.

— Не мога да говоря от името на господин Олбрайт, но колкото до мен — аз харесвам цвета на златото. Ще ви науча. Защо не дойдете утре сутрин, когато започва вахтата ми?

— Капитан Марш не би имал затруднения с това — каза Йорк, — но аз предпочитам да започна незабавно.

Фрам се огледа наоколо.

— По дяволите. Не виждате ли, че е *нощ*? Обучавам Джоди поне от година. Едва от месец му разрешавам да кормува по тъмно. Съвсем не е лесно. Отказвам — тонът му беше строг. — Първо ще ви науча през деня, когато се вижда накъде отиваме.

— Ще се науча през нощта. Имам по-особен график, господин Фрам. Няма защо да се притеснявате. Виждам прекрасно в тъмното, вероятно доста по-добре от вас.

Лоцманът се изправи на дългите си крака, отправи се наперено към кормилото и пое управлението.

— Слизай, Джоди — каза той и момчето се отдръпна. — Няма човек, който да вижда достатъчно добре, за да прекоси трудна отсечка в тъмното. — Стоеше с гръб към тях и се взираше в черните води, в които се отразяваха звездите. Някъде в далечината виждаха светлините на друг параход. — Днес нощта е ясна, безоблачна, луната е наполовина, а реката не буйства. Вижте я. Като черно стъкло е. А бреговете? Лесно се виждат къде са, нали?

— Да — каза Йорк.

Марш се усмихна, но замълча.

— Е — отвърна Фрам, — невинаги е така. Понякога няма луна и облаците скриват цялото небе. Тогава е много тъмно. Толкова, че нищо не се вижда. Бреговете се отдръпват и не разбираш къде са. Ако не знаеш какво правиш, можеш да заседнеш. Друг път ти се изпречват сенки, които са толкова плътни, че приличат на суша. Трябва да ги разпознавате, иначе цяла нощ ще заобикаляте несъществуващи препятствия. Откъде мислите, че кормчиите знаят тия неща, капитан Йорк? — Фрам не го остави да отговори. Той потупа едното си слепоочие. — Памет. Наблюдават проклетата река през деня и я запомнят. Цялата. Всеки завой, всяка къща край пътя, всеки склад за дърва, къде е дълбока и къде плитка, местата, от които да преминеш. Параход се управлява със знания, капитан Йорк, не със зрение. Първо обаче се гледа, за да запомниш, а през нощта не се вижда добре.

— Така е, Джошуа — потвърди Абнър Марш и положи ръка върху рамото на приятеля си.

— Корабът пред нас е параход със странични колела — започна спокойно Йорк. — Украсата между комините му има формата на буквата „К“, а лоцманската будка има куполовиден покрив. В момента преминава покрай склад за дърва. До него има стар прогнил пристан. На външния му край е седнал цветнокож мъж, който гледа към реката.

Марш пусна рамото на Йорк и се приближи към прозореца с присвити очи. Другият съд беше твърде далеч. Личеше си, че наистина е със странични колела, но украсата между комините... те бяха черни също като небето. Едва ги виждаше, и то само заради искрите, които се носеха край тях.

— По дяволите — възкликна Марш.

Фрам погледна към Йорк с почуда.

— И половината от тия неща не ги знам — каза той. — Ама съм сигурен, че сте прав.

Едва след няколко мига „Трескав блян“ премина край склада за дърва, където седеше старият цветнокож мъж, което потвърди думите на Джошуа.

— Пуши лула — каза Фрам с усмивка. — Това го пропуснахте.

— Съжалявам — отвърна му Джошуа Йорк.

— Гледай ти — започна кормчията замислено, — гледай ти. — Той захапа лулата си и погледна към реката пред тях. — Наистина виждате добре през нощта. Това е ясно. Все още обаче не съм сигурен. Не е толкова трудно да видите склад за дърва през ясна нощ. За старите черньовци — признавам, те бая се сливат с тъмата. Това е едно на ръка обаче — реката е друга работа. Има си дреболии, на които вашите пътници от първа класа хептен няма да обърнат внимание, но лоцманът трябва винаги да забелязва. Като повърхността на водата, когато под нея се крие клон или паднало дърво. Гнилите дънери ще ви покажат какво е състоянието на течението цели мили напред. Как се разпознава истински от привиден риф. Трябва да четете по реката, все едно е книга, сякаш всяка вълничка и водовъртеж представлява дума. Понякога нищо не се вижда и няма как да различите знаците. Тогава се разчита на онова, което помните, когато за последно сте чели тия страници. Няма да четете в тъмното я!

Йорк не обърна внимание на тези думи.

— Ще забележа вълна също както видях склада. Трябва само да знам за какво да следя. Господин Фрам, ако не можете да ме научите, ще намеря друг кормчия. Напомням ви, че аз съм собственик и капитан на „Трескав блян“.

Фрам се огледа наоколо с намръщена физиономия.

— Още работа за през нощта — каза той. — Ако искате да се учите по тъмно, ще ви струва осем хиляди.

Изражението на Йорк бавно се превърна в усмивка.

— Така да бъде — каза той. — А сега да започваме.

Карл Фрам вдигна шапката си високо и въздъхна тежко, сякаш го бяха изнудили.

— Добре. Парите и параходът са си ваши. Не ме обвинявайте обаче, когато го продъните. Слушайте сега. Реката тече по права линия

от Сейнт Луис до Кайро, където се влива Охайо. Това трябва да се знае. Тая отсечка я наричат „гробище“, понеже много кораби потъват. На някои още им стърчат комините над водата. Когато реката е плитка, целият проклет параход се вижда, заровен в калта. Точно тия, дето са целите под водата, трябва да се знаят къде са, или следващият шибан кораб, който преминава през това място, ще заобикаля вас. Трябва да си подобрете ориентирите и трябва да научите как се управлява. Елате тук и хванете кормилото, почувствайте как се движи корабът. На това място дори да потопите църковна камбанария, няма да стигне дъното, безопасно е — Йорк и Фрам размениха местата си. — Сега, първата спирка след Сейнт Луис...

Докато Фрам говореше, Абнър Марш седеше на кушетката и слушаше. Лоцманът се луташе между приказки за ориентирите, хитрости при кормуването и дълги истории за параходи, потънали в „гробището“. Беше умел разказвач, но след всяка история бързо започваше отново да дава инструкции. Йорк попиваше всичко мълчаливо и бързо усвояваше тънкостите на навигацията. Винаги, когато Фрам млъкнеше и го накараше да повтори казаното, той се справяше отлично. Накрая, точно след като застигнаха и подминаха парахода със странични колела, който по-рано бяха видели, Марш осъзна, че започва да се прозява. Беше приятна, ясна нощ и той не искаше да си ляга. Стана, слезе до заведението на тексаската палуба и се върна с каничка горещо кафе и чиния тартове. Щом влезе в будката, видя, че Карл Фрам беше започнал да разправя ония дивотии за останките на „Дренън Уайт“^[1], който се изгубил край Начес през петдесета с цяло съкровище на борда. „Евремонд“ се опитал да го изкара от водата, но се запалил и потънал. „Елън Адамс“, спасителен кораб, дошъл да търси съкровището през петдесет и първа, но заседнал и едва не потънал.

— Тия пари са прокълнати, нал' разбирате — каза Фрам. — Или е туй, или старият речен дявол не ги дава.

Марш се усмихна и си сипа кафе.

— Джошуа — каза той, — тая история си е самата истина, но не вярвай на всички, които Фрам разправя. Той е най-прочутият лъжец по цялата река.

— Що бе, капитане! — възкликна лоцманът ухилен и се обърна към реката. — Виждате ли оная стара колиба с рухналия покрив ей

там? — подхвана той. — Добре, ще се наложи да я запомните... — и така той отново се върна към обучението на Йорк.

Изминаха поне двадесет минути, преди да се отплесне отново и да разкаже историята за „Е. Дженкинс“ — парахода, който бил дълъг тридесет мили и затова му сложили хармоника по средата, за да взема завоите. При тези думи дори Джошуа Йорк погледна скептично към Фрам. Той обаче продължи да се усмихва.

Марш се оттегли час след като изяде и последния си тарт. Фрам беше много забавна компания, но той реши да се учи от него през деня, за да може да вижда проклетите ориентири.

Когато отвори очи, беше сутрин, а „Трескав блян“ се намираше в Кейп Джирардо и товареше смлян фураж. Фрам избрал да акостира там по някое време през нощта, когато се спуснала мъгла. Градът бе разположен високо, върху отвесна скала, на около сто и петдесет мили южно от Сейнт Луис. Марш помисли малко и остана доста доволен от скоростта на кораба. Не бяха поставили рекорд, но се движеха бързо.

След час параходът отново потегли надолу по реката. Юлското слънце беше жарко, въздухът — наситен с горещина, влага и насекоми, но на тексаската палуба лъхаше свежест и спокойствие. Спираха често. Трябваше да поддържат осемнадесет бойлера. Пещите гълтаха дърва като обезумели, но нямаха проблеми с горивото. По пътя им непрестанно изникваха складове за дърва. Винаги, когато горивото беше на свършване, боцманът съобщаваше на кормчията и корабът спираше край някоя разнебитена, схлупена колиба, обградена от грамадни, разцепени на две, стволоче от бук, дъб или кестен. Марш или Джонатоун Джефърс слизаха на брега, за да се пазарят с дърваря. След това даваха знак на докерите, които се нахвърляха върху дървата. Докато мигнеш три пъти, всичко вече се оказваше на борда. Пътниците от първа класа наблюдаваха как товарят горивото от перилата на котелната палуба. Всички от основната палуба пък непрестанно се пречкаха.

Параходът спираше и в малки градчета по пътя и там ставаше причина за всеобщо оживление. Веднъж акостира извън населено място, за да слезе пътник. От частен пристан пък се качи друг. Към обяд спряха за жена с дете, които им магнаха от брега, а към четири се наложи да забавят ход, за да ги настигнат трима мъже с гребна лодка. През този ден „Трескав блян“ не измина много и не се движеше бързо.

Когато оттеглящото се на запад слънце обagri реката в пламтящо червено, корабът най-после стигна до Кайро. Дан Олбрайт реши да акостира там за през нощта. Южно от града Охайо се вливаше в Мисисипи. Двете реки представляваха причудлива гледка. Водите им не се смесваха веднага и чистият син поток на Охайо продължаваше да тече като кристална нишка по източния бряг на мътната кафеникава Мисисипи. Именно тук долното течение на реката показваше особения си характер. От Кайро до Ню Орлиънс и Залива^[2], разстояние от близо хиляда и сто мили, Мисисипи правеше остри завои като гърчеща се змия, сменяйки посоката си дори при най-лека прищявка. Поглъщаше меката почва по съвсем непредвидими начини. Понякога оставяше пристаните на сухо, а друг път заливаше цели градове. Според кормчиите реката никога не минаваше през едно място повече от веднъж. Абнър Марш бе роден и се беше учил на търговия на съвсем различно място — в горното течение на Мисисипи, където тя минаваше между високи, скалисти брегове и течеше почти по права линия. Капитанът остана дълго на ветровитата палуба, взираше се вменящите се пейзажи и изучаваше реката. С преминаването от горното към долното течение на Мисисипи сякаш бе започнал съвършено нов етап от живота му.

Не след дълго, докато Марш си бърбеше с Джефърс в кабинета му, той чу камбаната да удря три пъти — сигнал за акостиране. Абнър се намръщи и погледна през прозореца. Виждаха се само силно залесените брегове.

— Защо спираме — запита Марш. — Следващата спирка е Ню Мадрид. Не познавам тая част от реката, но това със сигурност не е град.

— Може би са ни махнали да се отбием? — сви рамене Джефърс.

Марш помоли за извинение и се качи в лоцманската будка. На смяна беше Дан Олбрайт.

— Някой ни е махнал да спрем ли? — попита капитанът.

— Не, господине — отвърна кормчията.

Винаги беше пестелив. Отговаряше само на зададения въпрос и не казваше нищо повече.

— Къде спираме?

— Склад за дърва, капитане.

Марш видя, че по-напред, на западния бряг наистина има такъв.

— Господин Олбрайт, сигурен съм, че заредихме гориво преди по-малко от час. Едва ли сме изгорили всичко. Косматия Майк ли ви каза да акостирате?

Боцманът имаше задължение да следи за горивото.

— Не, господине. Това е заповед на капитан Йорк. Според него трябва да спра точно тук, без значение дали се нуждаем от гориво или не — Олбрайт хвърли един поглед напред. Беше дребен, спретнат мъж с тънък черен мустак, червена копринена вратовръзка и ботуши от лачена кожа. — Трябва ли да продължа?

— Не — отвърна Абнър Марш колебливо и се замисли, че Йорк би трябвало да го предупреждава за такива неща. Сделката обаче си беше сделка и даваше възможност на Джошуа да раздава шантави нареждания. — Знаете ли колко дълго ще останем?

— Чух, че Йорк има някаква работа на брега. Ако не се появи до мръкнало, значи цял ден.

— Мамка му. Графикът... пътниците ще задават куп досадни въпроси — Марш смръщи вежди. — Е, предполагам, че не можем да направим нищо по въпроса. Нека поне натоварим малко дърва, докато сме тук. Ще се заема с това.

Абнър се разбра с момчето, завеждащо склада — слабовато негърче с тънка памучна риза. То изобщо не се пазареше за стоката. Капитанът купи от него бук на цена като за канадска топола и дори го убеди да добави няколко снопа борови трупи. Докато пристанищните работници и докерите товареха, Марш погледна цветнокожото момче в очите и се усмихна.

— Нов си, нали?

То кимна.

— Аха, гус'дин капитан.

Марш му кимна в отговор и тъкмо се обръщаше да си тръгва, когато момчето отново заговори.

— От седмица съм тука, капитане. Старият бял, дето беше тука, го излапаха вълците.

Абнър изгледа строго събеседника си.

— Намираме се на няколко мили северно от Ню Мадрид, нали, момче?

— Тъй сий, капитане.

Когато се върна на парахода, капитанът не можеше да си намери място от яд. Проклетият Джошуа Йорк. Какво беше намислил? Защо трябваше да си губят целия ден край тоя проклет склад? Отначало Марш искаше да изтича до каютата на Йорк и добре да си поговорят, но после реши да не прибързва. Не беше негова работа. Насили се да приеме това и зачака.

Часовете минаваха бавно, а „Трескав блян“ стоеше неподвижен край склада за дърва. Десетина парахода минаха край него и продължиха надолу по течението. Това само раздражни Абнър Марш още повече. Поне още толкова отплаваха и в другата посока. Кратка схватка с ножове между двама пътници от основната палуба доведе до оживление на борда. Повечето пасажери и членове на екипажа бяха изнесли столовете си на палубата, за да се излежават на припек, пушеха, дъвчеха тютюн или спореха за политика. Джефърс и Олбрайт играеха шах в лоцманската будка. Фрам разказваше небивалици в главната каюта. Някои от дамите започнаха да уговарят танци. А Абнър Марш вече започваше да губи търпение.

След залез, докато Марш седеше на тексаската палуба, пиеше кафе и убиваше комари с плесници, той стана свидетел как Джошуа Йорк напуска кораба заедно със Симо. Капитанът видя как те спират до колибата, как разговарят с момчето от склада и след това продължават по набраздения от колела разкалян път към гората.

— Така значи — каза Марш и се изправи, — нито ще споменат, че излизат, нито ще кажат здравей — той се намръщи. — Дори забравиха за вечерята. Това подсети Абнър да слезе до основната палуба и да си вземе нещо за ядене.

Часовете отминаваха един след друг, а пътниците и екипажът започваха съвсем да губят търпение. Някои вече пиеха здраво. Някакъв плантатор започна игра на браг^[3], друг запя, а един твърдоглав младеж получи удар с бастун, задето агитира за аболиционизъм.

Към полунощ Абнър Марш беше в салона с Косматия Майк и го потупваше по рамото. Капитанът беше дал заповед да го извикат веднага, щом Йорк се появи. Научи обаче, че се е завърнал Симо.

— Викай твоята сбирщина на борда и кажи на Уайти да подава пара — сопна се той на Майк. — Имам много път за наваксване.

След това отиде да намери Йорк, но откри, че той така и не се е върнал на борда.

— Джошуа каза да продължиш към Ню Мадрид — съобщи му Симо. — Той ще върви по сушата и ще се срещнете там.

Марш го заля с въпроси, но не успя да изкопчи нищо. Симо го прикова с дребните си студени очи и повтори, че „Трескав блян“ трябва да чака Йорк в Ню Мадрид.

Последва кратко, но приятно пътуване. Градът не беше далеч от склада за дърва и Абнър Марш се зарадва, че е време да оставят това пусто място и да продължат напред.

— По дяволите, Джошуа — мърмореше си капитанът.

В Ню Мадрид изгубиха почти два пълни дена.

— Мъртъв е — заяви Джонатоун Джефърс, щом измина ден и половина.

В Ню Мадрид имаше хотели, бiliarдни зали и всякакви други развлечения, които липсваха в складовете за дърва. По тази причина времето, прекарано в пристанището, не премина толкова скучно, но въпреки това всички изгаряха от нетърпение да потеглят. Поне половин дузина недоволни пътници се качиха при Марш и поискаха отстъпка от цената на билетите си. Те не разбираха защо корабът се бави, при положение че изглежда в добро състояние, а времето е прекрасно. Капитанът им отказа с възмущение, но продължи да се ядосва и да се чуди къде, по дяволите, се е дянал Джошуа Йорк.

— Жив е — убеден беше той. — Не казвам, че няма да му се прище да е мъртъв, като го набарам, но съм сигурен, че още е жив.

Зад златните рамки на очилата си Джефърс вдигна вежди.

— Откъде сте толкова сигурен, капитане? Тръгна сам пеша в гората, и то посред нощ. Пълно е с разбойници, а също и с животни. Знам, че в последните години край Ню Мадрид са станали поне няколко убийства.

Марш го прикова с поглед.

— Какво имате предвид? — попита той. — Откъде знаете?

— Чета вестниците — отвърна Джефърс.

Марш се намръщи.

— Е, какво значение има? Йорк не е мъртъв. Знам го. Сигурен съм в това, господин Джефърс.

— Тогава може би се е изгубил? — предположи сметководителят с хладна усмивка. — Дали да не съберем група, за да го потърсим, капитане?

— Ще го обмисля — заяви Абнър Марш.

Това обаче не се оказа необходимо. Същата вечер, час след залеза, Джошуа Йорк се появи на пристанището. Съвсем не изглеждаше да е прекарал сам два дни в гората. Обувките и панталоните му бяха покрити с прах, но, като изключим това, изглеждаше елегантен като през нощта, в която изчезна. Крачеше припряно, но грациозно. Качи се на борда и се усмихна на Джек Или — втория машинист.

— Намери Уайти и му кажи да подава пара — нареди му Йорк още в същия миг. — Тръгваме.

След това, преди някой да го попита каквото и да било, вече бе изкачил наполовина голямото стълбище.

Въпреки гнева и безпокойството си Марш се почувства изключително облекчен след завръщането на Джошуа.

— 'Земи да удариш шибаната камбана, че тия на брега да разберат за отплаването — каза той на Косматия Майк. — Искам ни възможно най-скоро отново по реката.

Йорк се беше прибрал в каютата и миеше ръцете си на легена върху шкафа с чекмеджета.

— Абнър — каза той учтиво, когато Марш нахълта вътре, след като беше ударил силно по вратата за предупреждение. — Ще обезпокоя ли много Тоби, ако поискам късна вечеря?

— Аз ще те обезпокоя, като попитам защо губим цялото това време — отвърна Марш. — По дяволите, Джошуа, зная, предупреди, че ще постъпваш необичайно, но *два дни!* Така не се управлява параходна линия.

Йорк подсуши своите дълги, бледи ръце и се обърна.

— Беше важно. Предупреждавам те, че мога да го направя отново. Трябва да свикнеш с навиците ми, Абнър. Направи необходимото да няма въпроси.

— Имаме товари и пътници, които са си платили, и то не за нощувки край складове за дърва. Какво да им кажа, Джошуа?

— Каквото решиш. Разполагаш с въображение, Абнър. Осигурих парите за дружеството ни. Извиненията са от теб — гласът му звучеше любезно, но и студено. — Ако е някаква утеха, само първото пътуване ще е такова. При следващите ни плавания ще се наложат не повече от няколко подобни тайнствени разходки. Ще имаш време за рекорди.

Няма да ти преча — каза той с усмивка. — Дано това ти допада. Трябва да сдържаш нетърпението си, приятелю. Все някога ще стигнем Ню Орлиънс и тогава всичко ще стане по-лесно. Това приемливо ли е за теб, Абнър? Абнър? Има ли нещо?

Марш беше присвил силно очи и почти не слушаше Йорк. Помисли си, че сигурно има доста странно изражение.

— Не — побърза той да отговори, — просто тези два дни. Само това е проблемът, но няма значение. Няма никакво значение. Сам го каза, Джошуа.

Йорк кимна с привидно съгласие.

— Ще се преоблека, след това ще кажа на Тоби за вечерята, а после имам да отида до лоцманската будка, за да науча още за реката. Кой е на смяна довечера?

— Господин Фрам.

— Чудесно. Карл е доста приятен.

— Точно така — отвърна Марш. — Извини ме, Джошуа. Трябва да слеза долу, за да съм сигурен, че ще потеглим още тази нощ.

Той се извърна рязко и излезе от каютата. Отвън нощта беше жежка. Абнър Марш се отпусна на бастуна си и погледна към обсипаното със звезди небе. Опитваше да си спомни точно онова, което бе видял в каютата. Само ако можеше да вижда по-добре в тъмното. Ако Йорк бе запалил две лампи вместо една. Или ако се бе осмелил да го приближи повече. Не можеше да е сигурен при цялото това разстояние до шкафа с чекмеджетата, но не можеше и да си изкара гледката от главата. Кърпата, с която Йорк бършеше ръцете си, беше цялата в петна. Тъмни петна. Червеникави. Приличаха страшно много на кръв.

---

[1] Историята, разказана от Фрам, е истина. „Дренън Уайт“ потънал след взрив на котел през 1850 г. Според легендата на борда имало 100 хиляди златни долара. В следващите двадесет години имало многобройни безплодни опити те да бъдат открити. Накрая всички решили, че съкровището е само мит. През 1871 г. обаче Ейнсил Фочън, син на капитана на спасителния кораб, споменат от Фрам, открива всички пари, заключени в сандък, заровен в тинята. ↑

[2] Залива — има се предвид заливът на Мисисипи — край делтата на реката, част от по-големия Мексикански залив. ↑

[3] Браг — игра с карти, подобна на покера. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Мисисипи,
август 1857*

Докато „Трескав блян“ пълзеше надолу по Мисисипи, дните се нижеха, изпълнени със скука. Бърз параход можеше да измине разстоянието от Сейнт Луис до Ню Орлиънс и обратно за около двадесет и осем дни, дори ако си бе позволил да изгуби седмица в междинни спирки, товарене, разтоварване и престой заради лошо време. С тази скорост обаче на „Трескав блян“ щеше да му трябва месец само за да стигне до Ню Орлиънс за месец. На Абнър Марш му се струваше, че времето, реката и Джошуа Йорк правят всичко възможно, за да ги забавят. Два дни Мисисипи остана обвита в мъгла, гъста и сивкава като мръсен памук. Дан Олбрайт кара в нея около шест часа, като предпазливо направляваше кораба сред плътните и променливи стени, които чезнеха и пропускаха кораба нататък. Това изпъна нервите на Марш до краен предел. Ако той беше на кормилото, щеше да отбие веднага, щом мъглата ги беше обградила, вместо да рискува „Трескав блян“. По време на плаване обаче всичко това зависеше от решенията на кормчията, а не на капитана, и Олбрайт продължи нататък.

Накрая мъглата стана прекалено гъста дори за него. Загубиха ден и половина в някакво пристанище недалеч от Мемфис. Можеха само да наблюдават как водата връхлита и се отдръпва и да слушат далечните плисъци някъде из мъглата. Веднъж наблизко премина сал. На палубата му гореше огън. Екипажът му се развика, щом ги видя. Неясните слаби възгласи се понесоха над реката, преди мъглата да ги погълне заедно с всичко останало.

Когато времето се проясни достатъчно, Карл Фрам реши, че е безопасно да продължат. Само след около час обаче навлязоха в плитчините, когато лоцманът се опита да мине по несигурна отсечка, за да навакса малко време. Наложил се под надзора на Косматия Майк

моряците, огнярите и докерите да се изсипят на брега, за да преведат кораба. Отне им цели три часа, след което продължиха бавно напред, водени от Олбрайт, който беше на малка лодка пред тях и измерваше дълбочината. Накрая се измъкнаха от скосения участък и навлязоха в добри води, но проблемите не секнаха. Три дни по-късно ги връхлетя гръмотевична буря, а „Трескав блян“ неведнъж бе принуден да заобикаля остри скали или плитчини в бързите течения. Продължаваше напред бавно, загребващите колела едва се въртяха, а в измервателната лодка се бяха събрали кормчията, който не беше на смяна, член на ръководния състав и отбран екипаж, за да хвърлят олово във водата и да оповестяват данните: „Две и четвърт“ или „Три без четвърт“ или „Три“. Нощите бяха тъмни и никаква светлина не проникваше до кораба, когато беше мъгливо. Ако параходът изобщо се движеше, това ставаше много внимателно, и то с една четвърт от скоростта му или дори по-малко. Забраниха пушенето в лоцманската будка, а всички прозорци на долните палуби бяха закрити с пердета и кепенци, за да не пречат отблясъците им във водата на видимостта. Бреговете бяха тъмни и пусти. Нямаше как да разбереш къде реката е дълбока, нито дори къде свършва и започва сушата. Реката се носеше черна като грях, без луна, беззвездна. През някои нощи беше трудно дори да се види нощната птица — устройството недалеч от флагщока, по което лоцманите правеха замервания.

Макар и твърде различни, Фрам и Олбрайт бяха много опитни кормчии и гледаха да печелят време винаги, когато беше възможно. Спираха само в моменти, когато абсолютно *нищо* не се движеше по реката, освен салове, трупи и шепа плоскодънни лодки.

Джошуа Йорк помагаше на кормчиите. Всяка нощ той се качваше в лоцманската будка, за да изкара смяната си като истински чирак.

— Казах му аз, че нощи като тая не са подходящи — оплака се Фрам на Марш веднъж, докато вечеряха. — Не мога да го уча на ориентири, когато аз самият не ги виждам, нали? Ама тоя човек има най-шантавите очи като за нощ. Някой път съм сигурен, че вижда всичко по водата, без значение колко е черна. Продължавам да го наглеждам и му казвам знаците, но поне девет от десет пъти ги вижда преди мен. Снощи, като се преполови вахтата, щях да спра кораба, ако не беше Джошуа.

Йорк обаче понякога бавеше парахода. По негово нареждане спряха непредвидено цели шест пъти: в Грийнвил, в два по-малки града, на частен пристан в Тенеси и край два склада за дърва. На два пъти отсъства цяла нощ. В Мемфис Йорк не слезе, но навсякъде другаде ги забавяше непоносимо. Когато спряха в Хелена, изчезна почти до сутринта, а в Наполеон ги задържа цели три дни, понеже заедно със Симо отидоха бог знае къде. Във Виксбърг беше още по-лошо. Бездействаха цели три нощи, преди Джошуа най-накрая да се завърне на борда.

Когато напуснаха Мемфис, залезът беше прекрасен. Няколко виещи се къдрици мъгла засияха в оранжево, облаците на запад се обагриха в бляскаво и приказно червено. Сякаш самото небе пламтеше. Абнър Марш обаче стоеше на тексаската палуба и виждаше само реката. Наблизо нямаше други параходи. Водата беше спокойна. Някъде вятърът превръщаше повърхността ѝ в килим от гребенчета, другаде потокът заливаше разкривените клони на паднало дърво. Когато слънцето се сниши, калните води се обагриха в толкова наситено алено, сякаш „Трескав блян“ се носеше по река от кръв. След това слънцето потъна зад дървета и облаци. Червеното бавно потъмня и премина в кафяво — като истинска кръв, когато засъхне. Накрая водата се превърна в чернилка, навяваща мисли за смърт и гроб. Марш видя как и последните вълни загубиха пурпура си. Тази нощ остана беззвездна. Капитанът се запъти към вечерята си с мисълта за кръв.

Бяха изминали много дни от престоя им в Ню Мадрид, а той бездействаше. Остана мълчалив. Продължаваше да размишлява усилено над всичко, което бе видял или пропуснал да забележи в каютата на Джошуа. Не можеше да е сигурен, че е било кръв. Освен това какво толкова, ако беше? Може би Джошуа се беше наранил в гората... макар че по-късно Марш не пропусна да огледа внимателно дланите му и не видя нито драскотина. Ами ако бе убил животно или разбойник? Имаше поне дузина възможности, но Джошуа мълчеше. Ако няма какво да крие, защо пази всичко в тайна? Колкото повече мислеше за това, толкова повече не му допадаше.

Съвсем не виждаше кръв за първи път: юмручни боеве, удари с тояги, дуели, престрелки. Реката се носеше надолу към робските земи, а там кръвта на ония, които имаха черна кожа, се лееше с лекота. В свободните щати положението им беше много по-добро. За кратко

обаче Марш бе живял в проклетия Канзас. Там беше видял как се стреля по хора. На млади години служеше в илинойското опълчение и участва във Войната на Черния ястреб^[1]. Понякога още сънуваше Битката при Бед Екс^[2], където избиха хората на вождя заедно с жените и децата, докато опитваха да прекосят Мисисипи, за да достигнат безопасния западен бряг на реката. Кървав ден, но необходим. Все пак вождът сам нахълта в Илинойс.

Кръвта, която може би обагреше ръцете на Йорк онази нощ, обаче беше някак си различна. Тя притесняваше Марш, безпокоеше го.

Въпреки това той знаеше, че е сключил сделка, а дадената дума си е дадена дума. Един мъж трябва да спазва обещанията си, независимо дали е за добро или пък не и без значение кой стои от другата страна — светец, мошеник, самият дявол. Джошуа Йорк бе споменал, че има врагове, а как да се разправя с тях, той решаваше сам. Въпреки всичко той се отнасяше към Марш много почтено. По тази причина капитанът реши да остави всички лоши мисли настрана.

Надеждите му обаче кървяха също като Мисисипи. Палубите на „Трескав блян“ бяха изпълнени с отегчение и мрак. Един от огнярите се изгори на парата поради невнимание. Наложиха се да го оставят в Наполеон. При Виксбърг някакъв докер избяга — пълна лудост. Там имаше робство, а той беше свободен цветнокож. На основната палуба започнаха боеве. Според Джефърс скуката и душната августовска жег бяха причината за всичко това. „Тази измет откача, когато стане горещо“, пригласяше му Косматия Майк. Абнър Марш не беше убеден в това. Сякаш нещо ги тормозеше. Отминаха Мисури и Тенеси, а капитанът продължаваше да се терзае. Оставяха зад себе си градове и складове за дърва, дните се превръщаха в безкрайни седмици. Непрестанно губеха пътници и товари заради забежките на Йорк. Марш посети много салони и хотели, популярни сред моряците, слушваше се и не хареса онова, което чуваше за кораба си. Според една от историите „Трескав блян“ бил твърде голям и тежък заради всичките си котли, което го правело тромав. Други разказваха за проблеми с машината. Котлите скоро щели да избухнат. Тези приказки не бяха приятни. Всички се страхуваха от проблеми с котлите. Един боцман от някакъв нюорлиънски параход каза на Марш във Виксбърг, че „Трескав блян“ изглежда прелестно, но разполага с некадърен капитан от горното течение на реката, който се страхува да потегли с

пълна скорост. Абнър едва се сдържа да не му разбие главата. Приказваше се и за Йорк, неговите странни сподвижници и навиците им. Параходът скоро щеше да си спечели слава, но не каквато Абнър Марш търсеше.

Когато най-после стигнаха Начес, Марш вече се беше наслушал на такива приказки.

Влязоха в града час преди мръкнало. Светлината тлееше в аленеещия следобед, сенките се издължаваха от запад. Като изключим жегата, денят беше приятен. Откакто напуснаха Кайро, не се бяха придвижвали толкова бързо. Реката се къпеше в златисто сияние, а слънцето се отразяваше в нея като лъскаво украшение от месинг, трептеше и танцуваше при всеки полъх над водата. Марш посрещна следобеда в леглото заради неприятното време, но когато чу писъка на свирката, излезе от каютата. Отговаряха на друг параход, който гордо се носеше по водата. Говореха си. Двата кораба решаваха кой да мине вляво и кой — вдясно. Случваше се поне дузина пъти дневно. В гласа на другия параход имаше нещо, което сякаш го привикваше, притегляше го да се надигне от меките чаршафи. Той излезе на тексаската палуба само за да го види как преминава. „Еклипс“ — бърз и горд. Позлатеното украшение между комините блестеше на слънцето. На палубите му имаше цели тълпи от пътници. Марш наблюдаваше как се изкачва по реката, докато пред очите му не остана само пушекът му. През цялото време стомахът му бе на кълбо, незнайно защо.

„Еклипс“ изчезна в далечината като сънен блян при изгрева. Марш се обърна и видя Начес пред тях. Чу камбаната, оповестяваща акостиране, и свирката запищя отново. Край пристанището се бяха струпали параходи, а отвъд тях два града очакваха „Трескав блян“. Горе на стръмните височини беше Начес-на-хълма — порядъчен град с широки улици, зеленина, цветя и масивни къщи. Всяка си имаше име: Монмут, Линдън, Оубърн, Равена, Конкорд, Белфаст, Уинди Хил, Бърн. Марш беше посещавал Начес поне шест пъти на млади години. Тогава още не беше собственик на кораб и по традиция се качваше горе, за да разгледа всички тези легендарни домове. Изглеждаха като истински проклетни дворци и го караха да се чувства некомфортно. Старите семейства, които живееха в тях, се държаха като царски особи. Надменни и арогантни, те пиеха джулеп^[3] и шери коблер^[4],

изстудяваха проклетото си вино, забавляваха се на състезания с расови коне, ловуваха мечки, дуелираха се с револвери и бауи^[5] дори при най-дребната кавга. Марш беше чул, че ги наричат набоби^[6]. Славна дружина — всички тия проклетници се мислеха поне за полковници. Понякога идваха на пристанището. Тогава трябваше да ги поканиш в парахода си на пури и питие, без значение как се държат. Странно защо, но сякаш бяха напълно слепи. От своите къщи, издигащи се върху скалите, набобите виждаха сияйно царствената река, но някак пропускаха всичко, което се намираше точно под тях.

Някъде надолу от именията, между реката и склоновете, се издигаше още един град: Начес-под-хълма. Там нямаше мраморни колони, нито пък особено много цветя. Улиците бяха покрити с кал и прахоляк. Пристанището бе обградено от бардаци. Край него минаваше улица „Силвър“ или каквото беше останало от нея. Голяма част от нея се свлече в реката преди двадесет години, а отсечките, които още бяха достъпни, се намираха наполовина под водата. По тях се движеха предимно жени е безвкусно пищно облекло и опасни на вид, студени и суетни млади мъже. По главната улица имаше само салони, билиардни и игрални зали. Всяка вечер този град под града сякаш кипеше. Крамоли, кръв, нечестни игри на покер, курви, готови да направят всичко, мъже, които ти се хият, вземат парите ти и след това ти виждат сметката. Това беше Начес-под-хълма. Уиски, плът и карти, червени фенери, мръсни песни, разреден джин — така беше край реката. Моряците обожаваха и ненавиждаха това място и населението му, състоящо се от евтини жени, главорези, комарджии, свободни чернилки, мулати. Старците дори се кълнях, че днес градът под възвишенията не достига и частица от лудостта, обгръщала го преди четиридесет години и преди торнадото, което Бог изпратил, за да поразчисти наоколо през 1840 година. За Марш обаче и сега всичко тук беше достатъчно безумно. Преди години прекара няколко запомнящи се нощи в града. Този път обаче нямаше добри предчувствия. За миг поиска да го подминат. Можеше да се качи в лоцманската будка и да каже на Олбрайт да продължи, но имаха пътници за Начес и стоки, които трябваше да се натоварят. Пък и екипажът нямаше търпение да прекара една нощ в прочутия град. „Трескав блян“ се понесе към пристанището, за да прекара там вечерта. Спряха парахода, снишиха парата, оставиха огъня в търбуха

на кораба да изгасне. Тогава екипажът се изля, сякаш беше кръвта от вените му. Някои спряха на пристанището, за да си купят сладолед или плодове от черните продавачи, които обикаляха наоколо с колички, но повечето продължиха към улица „Силвър“ и парещите ѝ ярки светлини. Абнър Марш остана на тексаската палуба, докато звездите не започнаха да изгряват. Над реката се понесоха песни, идващи от прозорците на публичните домове, но това не оправи настроението му.

Най-накрая Джошуа Йорк излезе от каютата си и пристъпи напред.

— Ще слизаш ли, Джошуа? — попита го Марш.

— Да, Абнър — отвърна той с хладна усмивка.

— Колко време ще отсъстваш този път?

Йорк елегантно сви рамене.

— Не зная. Ще се върна при първа възможност. Чакай ме.

— По-добре да дойда с теб, Джошуа. Това е Начес. Начес-подхълма. Градът е опасен. Можем да си чакаме тук цял месец, докато ти лежиш в някоя канавка с прерязано гърло. Нека те разведа наоколо. Аз съм моряк, ти — не.

— Не — настоя Йорк. — Имам работа долу, Абнър.

— Нали сме съдружници? Твоите дела са и мои, стига „Трескав блян“ да е намесен.

— Грижите ми не са само за парахода, приятелю. За някои неща няма как да ми помогнеш. Трябва да ги свърша сам.

— Но Симо идва с теб.

— Понякога. Различно е, Абнър. Със Симо споделяме... някои интереси, които липсват между теб и мен.

— Веднъж спомена нещо за врагове, Джошуа. Ако става дума за това и смяташ да се погрижиш за тези, които са ти навредили, можеш да ми кажеш. Ще помогна.

Йорк поклати глава.

— Не, Абнър. Моите врагове може би не са и твои.

— Нека сам реша това. Винаги си бил честен с мен. Довери ми се и нека ти отвърна със същото.

— Не мога — отвърна Йорк с тъга. — Абнър, имаме сделка. Не задавай въпроси. Моля те. Сега, ако обичаш, ме пусни да вървя.

Абнър Марш кимна и се отдръпна. Джошуа Йорк мина покрай него и тръгна надолу по стълбите.

— Джошуа — извика Марш, когато Йорк почти беше слязъл. — Внимавай, Джошуа. Понякога Начес е... кървав.

Йорк се загледа продължително в него. Сивотата на погледа му бе непроницаема като дим.

— Добре — отвърна накрая. — Ще внимавам.

С тези думи той се обърна и замина.

Абнър Марш го изпроводи с поглед чак докато изчезна в Начес-под-хълма — слабата му фигура хвърляше сенки под пламтящите, фенери, а сетне, когато Джошуа Йорк се скри напълно, Марш продължи към капитанската каюта. Вратата бе затворена, както очакваше. Марш бръкна в дълбокия си джоб и извади ключ.

Поколеба се, преди да го пъкне в ключалката. Имаше копие в касата на парахода — не беше предателство, а проста предвидливост. В заключените каюти умираха хора. Винаги бе по-добре да имаш ключ, отколкото да разбиваш врата. Случаят обаче беше по-различен. Все пак беше сключил сделка с Йорк. Но, от друга страна, съдружниците си дължат доверие. След като Джошуа не му вярваше, как можеше да очаква той да му има доверие? Взел решението си, Марш отключи и влезе в каютата. Вътре запали една от маслените лампи и затвори зад себе си. За миг остана на място. Огледа се, без да знае какво търси. Стаята на приятеля му изглеждаше просто като по-голяма каюта. Беше го разбрал от другите си посещения. Трябваше да има нещо, което да му подсказва повече за Йорк, някакво обяснение за странностите на съдружника му. Марш пристъпи към писалището. Нямаше по-добро място, от което да започне. Седна внимателно върху стола на Джошуа и започна да разглежда вестниците. Докосваше ги внимателно и запомняше къде са били поставени, преди да ги разлисти. Така щеше да ги подреди на точните им места, преди да си тръгне. Вестниците бяха... Просто вестници. На бюрото имаше поне петдесет броя. Някои стари, други — нови: нюйоркските „Херълд“ и „Трибюн“, няколко заглавия от Чикаго, всички от Сейнт Луис и Ню Орлиънс, други издания от Наполеон, Батън Руж, Мемфис, Грийнвил, Виксбърг, Баю Сара, седмичници от дузина речни градчета. Повечето не бяха докосвани. От няколко липсваха изрязани статии. Под купчината с вестници Марш намери две подвързани с кожа книги. Взе ги внимателно, като опитваше да не обръща внимание на свития си от нерви стомах. Вероятно това беше някакъв дневник, помисли си

Марш. Може би щеше да разбере откъде идва Йорк и накъде се е запътил. Отвори първата книга и остана разочарован. Нямаше записки. Само статии, внимателно изрязани и залепени. Всички бяха надписани с дата и място с разлатия почерк на Джошуа. Марш прочете първата история. Беше от някакъв виксбъргски вестник. Разказваше за тяло, намерено на речния бряг. Датата сочеше ден отпреди шест месеца. На другата страница имаше още две изрезки, отново от Виксбърг: семейство, намерено мъртво в схлупена колиба на двадесет мили от града, и млада негърка — вероятно избягала робиня — открита посиняла в гората, загубила живота си при неизяснени обстоятелства. Марш разгърна напред, прочете и отново разгърна. След време затвори книгата и отвори другата. Никаква разлика. Страница след страница — трупове, тайнствени убийства, намерени тела, и всички подредени по градове. Абнър остави томове на местата им и опита да помисли. Вестниците бяха пълни с писания за смърт и убийства, които Йорк бе изрязал. Защо? Разлисти няколко вестника и ги прегледа, докато не доби представа. Марш смръщи лице. Изглежда Джошуа не се интересуваше от престрелки и ножове, от удавници и моряци, загинали при взривове в котелните и пожари, от комарджии и разбойници, обесени в името на закона. Неговите истории бяха различни. Неизяснена смърт. Хора с разкъсани гърла, осакатени и разчленени тела или пък толкова изгнили, че няма как да се установи случилото се. Трупове, без никакви следи по тях, на хора, които сякаш са починали безпричинно, с рани, твърде дребни, за да бъдат забелязани първоначално, открити непокътнати, ала обезкървени. В двете книги вероятно имаше между петдесет и шестдесет такива истории — деветмесечна хроника на смъртта по долното течение на Мисисипи.

За миг една мисъл сви сърцето на Абнър Марш, мисълта, че Джошуа пази сведения за собствените си злодеяния. Веднага обаче се досети, че това е невъзможно. За някои случаи — може би, но другите не отговаряха по дата. Джошуа беше с него в Сейнт Луис, в Ню Олбани или на „Трескав блян“, когато повечето от тези хора бяха срещнали злокобния си край. Нямаше как да е отговорен. Въпреки това Марш забеляза, че има някаква връзка с престоите на кораба и тайнствените му нощни разходки. Посещаваше местопроизшествията едно по едно. Какво търсеше? Какво... или кого? Враговете си?

Враговете, които вършеха всичко това, придвижвайки се нагоре и надолу по реката? Ако е така, значи Джошуа защитаваше правдата. Но защо криеше всичко, ако целите му бяха справедливи? Вероятно враговете бяха повече от един. Едва ли само един човек можеше да бъде отговорен за всички убийства в книгите. Пък и Йорк беше казал „врагове“ и се върна от Ню Мадрид с кръв по ръцете, но това не сложи край на странстванията му. Нямаше логика.

Марш започна да тършува в чекмеджетата и шкафовете на писалището: хартия, луксозни канцеларски принадлежности с рисунки на „Трескав блян“ и името на параходната линия, пликове, мастило, един куп моливи, преса за попиване, карта на реката и притоците ѝ с ориентири, лустро за обувки, восък за писма... с две думи: нищо полезно. В едно от чекмеджетата намери писма и се обнадежди, но и те не му помогнаха да научи нещо повече. Две бяха кредитни, останалите — просто делова кореспонденция с представители в Лондон, Ню Йорк, Сейнт Луис и други градове. Натъкна се на едно от banker в Сейнт Луис относно Параходно дружество „Река Треска“:

Мисля, че то е най-подходящо, съобразно описаните от вас цели — пишеше непознатият. — Собственикът е опитен капитан, прочут с почитеността си. Казват, че е изключително грозен, но много честен. Наскоро е претърпял вреди, които ще го направят по-склонен към предложението ви.

Писмото продължаваше, но не помагаше с нищо ново. Абнър Марш върна писмата на местата им, стана и се разходи из каютата. Оглеждаше за нещо, което да му подсказже още. Не откри нищо: дрехи в шкафовете, отвратителното питие на Йорк по рафтовете за вино, костюми, закачени в гардероба, много книги. Погледна томовете, оставени край леглото на Йорк: стихосбирка от Шели и някаква медицинска книга, от която не можеше да разбере и ред. Във високата библиотека имаше подобни заглавия: много художествена проза и поезия, немалко история, книги за медицина, философия, естествени науки, един стар том по алхимия, цял рафт с текстове на чужди езици. Няколко тома нямаха заглавия. Бяха ръчно подвързани с прекрасно обработена кожа и позлатени страници. Марш взе една с надеждата, че ще се окаже дневник или очерк, който може да отговори на въпросите му. Дори и да беше така обаче, нямаше как да разбере. Всички думи бяха записани с някакъв причудлив, вретеновиден код. Почеркът със

сигурност не беше широк като този на Джошуа, а нечетлив и ситен. Марш огледа каютата за последно, за да е сигурен, че не пропуска нещо, и най-накрая реши да си върви, без да е научил нещо съществено. Той постави ключа, превъртя го внимателно, загаси лампата, излезе навън и заключи отново. Вън беше захладняло. Абнър бе плувнал в пот. Той прибра ключа обратно в джоба си и понечи да си върви, но спря. Няколко ярда по-нататък бледата възрастна Катрин стоеше и го наблюдаваше със студен и злостен поглед. Марш реши да се държи все едно нищо не се е случило.

— Добър вечер, госпожо — каза той и вдигна шапка за поздрав.

Устните на Катрин бавно се разтеглиха в усмивка, която разкриви лисичката ѝ физиономия в изражение на зловещ триумф.

— Добър вечер, капитане — отвърна тя.

Марш забеляза, че зъбите ѝ са жълтеникави и много дълги.

---

[1] Войната на Черния ястреб (май-август 1832) — кратък военен конфликт, започнат от индианския вожд Черен ястреб, опитал се да откъсне територии от щата Илинойс — някогашна племенна земя на народа му, в нарушение на няколко международни договора. ↑

[2] Битката при Бед Екс (още Клането при Бед Екс) — финалното кръвопролитие във Войната на Черния ястреб, състояло се в нощта на първи срещу втори август 1832 г. След поражението при Уисконсинските височини индианците опитват да избягат, като прекосят река Бед Екс, където са застигнати от американската войска и опълчение. Загиват стотици мъже, жени и деца, някои убити от своите, за да избегнат американски плен. ↑

[3] Джулеп — коктейл от бърбън, захар, мента и лед. ↑

[4] Шери коблер — коктейл от вино шери, захарен сироп и сок от портокал. ↑

[5] Бауи — нож с дължина 24 см и около 4 см широчина. По-долу е разказана историята на неговия пръв притежател. ↑

[6] Набоб — дума с испански произход. Означава богаташ, натрупал парите си в чужбина. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

Ню Орлиънс,
август 1857

Когато Адриен и Ален се качиха на парахода „Котън Куин“, пътуващ за Батън Руж и Баю Сара, Дамон Жулио се разходи по брега на реката и влезе във френското кафене. Киселия Били Типтън вървеше неспокоен до него и хвърляше изпълнени с подозрение погледи към всички. Останалите сподвижници на Жулио ги следваха. Кюрт и Синтия бяха един до друг, а Арманд крачеше последен, притеснен и измъчван от жаждата. Мишел остана вкъщи. Другите ги нямаше. Бяха пръснати нагоре и надолу по реката, на един или друг кораб по нареждане на Жулио. Търсеха пари, защита, ново убежище, където да се съберат. Дамон Жулио най-накрая беше решил да вземат мерки.

Меката светлина на луната се разливаше по реката като масло. Звездите се криеха. Край брега десетки параходи се тълпяха недалеч от платноходите, с техните високи, горди мачти и свити платна. Негрите пренасяха памук, захар и брашно от един кораб на друг. Въздухът беше влажен и благоуханен, а улиците — претъпкани с народ. Избраха си маса с гледка към множеството, поръчаха си *café-au-lait* и от захарните сладки, с които бе известно заведението. Киселия Били отхапа една и цялата му жилетка се покри с пудра захар. Това го накара да изругае.

Дамон Жулио се разсмя. Гласът му бе нежен като лунните лъчи.
— Ех, Били. Колко си забавен.

Типтън повече от всичко мразеше да му се присмиват, но бе принуден да погледне в тъмните очи на Жулио и да се усмихне.

— Да, господине — каза той и печално поклати глава.

Жулио изяде своя десерт внимателно, без да ръси захар по наситените цветове на тъмносивия си костюм и лъскавата алена вратовръзка. Когато привърши, отпи от своето *café-au-lait*, докато наблюдаваше брега и оглеждаше минувачите.

— Ей там, жената до кипариса — каза той и другите извърнаха погледи. — Не е ли поразителна?

Беше млада креолка, придружавана от двама заплашителни на вид господа. Дамон Жулио я гледаше като заплепен младеж. Лицето му изглеждаше спокойно, без никакви бръчки, косата — от гъсти черни къдрици, очите — големи и мрачни. Дори от другата страна на масата, Киселия Били чувстваше жежкия пламък на погледа му и това го плашеше.

— Прелестна е — каза Синтия.

— Има косите на Валерй — добави Арманд.

— Ще я обладаеш ли, Дамон? — усмихна се Кюрт.

Жената и двамата ѝ придружители се отдалечаваха. Вървяха край изящната ограда от ковано желязо. Жулио ги наблюдаваше замислен.

— Не — каза той накрая, обърна се отново към масата и отпи от кафето. — Нощта е твърде млада. Улиците са оживени и съм уморен. Нека поседим.

Арманд изглеждаше отчаян и изпълнен с притеснение.

— Ще прием преди зората — каза му Жулио. — Имаш думата ми.

— Знам едно място — добави загадъчно Киселия Били. — Луксозен публичен дом, кресла, покрити с червено кадифе, добри питиета. Момичетата са прекрасни, ще видите. Цената за цяла нощ е двадесет долара. А на сутринта... — засмя се Били. — Ще сме си тръгнали, преди да заварят каквото ще заварят. Без съмнение така е поевтино, отколкото да се купуват красавици.

Тъмните очи на Дамон Жулио светнаха от радост.

— Били вечно ме кара да се чувствам като скъперник — каза той на останалите. — Какво обаче ще правя без него? — попита и погледна отново към Типтън с отегчение. — Трябва по-често да идвам в града. Когато си стоиш вкъщи, губиш връзка с всички други забавления — Дамон въздъхна. — Чувстваш ли го? Въздухът е пълен с него, Били!

— С какво?

— С живот, Били — Жулио разтегли устни подигравателно и Типтън се насили да му отвърне с усмивка. — Живот, любов, похот, прелестни ястия, прелестно вино, прелестни блянове и надежда, Били. Всичко това е край нас. Възможности — очите му блеснаха. — Защо да преследвам красавицата, която мина край нас, когато има още толкова други, толкова възможности? Някой да знае?

— Аз... Господин Жулио... аз не зная...

— Разбира се, че не знаеш, нали, Били? — Дамон се засмя. — Мисълта ми е за живота и за смъртта на добитъка. Ако някога ще си един от нас, трябва да ти е ясно. Аз съм удоволствие, Били. Аз съм власт. А моята същност, същността на удоволствието и властта, се намира във възможностите. Моите са огромни, безгранични, точно както годините ми нямат край. Аз обаче съм предел за добитъка, аз съм краят на надеждите им, на възможностите им. Разбираш ли вече? Да утолиш алената жажда, е нищо. Дори някой стар черньо на смъртния си одър ще свърши работа. Колко по-прелестно е обаче да пиеш от младите, богатите, красивите, онези, които имат цял живот пред себе си, чиито дни и нощи блестят от възможности! Кръвта е просто кръв. Всеки скот може да я погълне, *всеки*. — Той посочи вяло към моряците на брега, негрите, пренасящи буренцата си, и всички добре облечени богаташи от „Вьо Кар“. — Кръвта не облагородява, не те превръща в господар. Прави го *животът*, Били. Изпиваш живота им, за да удължиш своя. Храниш се с плътта им, за да бъде твоята по-силна. Наслаждаваш се на красотата им и ставаш по-красив.

Киселия Били Типтън слушаше внимателно. Жулио рядко беше в толкова сърдечно настроение. Той обикновено седеше сред мрака в библиотеката, рязък и страховит. Вън обаче той сияеше. Това му напомни какъв беше, когато за първи път се появи в плантацията на Шарл Гару, където Били беше надзирател. Спомена му именно това и Жулио кимна.

— Да — каза той. — Плантацията е безопасна, но точно в тази безопасност се крие заплаха — усмивка разкри белите му зъби. — Шарл Гару — замисли се той. — Ех, възможностите на този младеж! Беше красив, силен, здрав. Луда глава. Всички дами го обожаваха, мъжете изпитваха уважение. Дори чернилките харесваха господаря Гару. Имаше прелестни дни пред себе си! Толкова общителен характер, лесно можеше да се сприятелиш с него, да спечелиш вечното му доверие, като го спасиш от клетия Кюрт, който сега е сред нас. — Жулио се засмя. — Покани ме в дома си и след това нямаше нужда да полагам никакви усилия, за да го посещавам по мръкнало, за да пия от него малко по малко. Мислех си, че умира от болест. Веднъж се събуди, докато бях в стаята му, и помисли, че съм дошъл да го утеша.

Приведох се над леглото му, той се протегна да ме прегърне, а аз го захапах. Ех, каква сладост имаше в Шарл, каква сила и красота!

— Старецът бая се разстрои, когато момчето умря — вметна Киселия Били.

Тогава той беше останал доволен. Шарл Гару винаги казваше на баща си, че Типтън е твърде груб към негрите и опитваше да издейства уволнението му. Все едно можеш да изкопчиш някакви усилия от чернилките, ако си мек с тях...

— Да, Гару обезумя — каза Жулио̀. — Какво щастие беше, че можех да го утеша в мъката му. Най-добрият приятел на сина му. Докато скърбяхме заедно, често ми казваше, че за него ще бъда четвърто дете.

Киселия Били си спомняше всичко добре. Жулио̀ се беше справил отлично. По-младите синове бяха изоставили стареца. Жан-Пиер бе пияница и пройдоха, Филип нямаше никаква смелост. Цивреше като жена на погребението на брат си. Изпълнен с мъжество и сила, Дамон се прояви като опора. Гробът на Шарл се намираше в покрайнините на плантацията — в семейното гробище. Земята там беше толкова влажна, че го положиха да почива в голям мраморен мавзолей със статуя на крилатата богиня Нике върху него. Дори през августовските жеги там оставаше хладно. В следващите години Киселия Били често идваше да пие и да пикае върху саркофага на Шарл. Веднъж дори довлече една негърска курва. Удари ѝ няколко плесника и я изчука три-четири пъти само за да види духа на добрия стар Шарл как е правилно да се отнася човек с чернилките. Случилото се с младежа беше само началото, спомни си Били. Шест месеца по-късно Жан-Пиер се отправи на курварлък и комарджийство в града и никога не се върна, а не след дълго клетият, боязлив Филип бе разкъсан от горски зверове. По това време Гару вече страдаше от сериозни сърдечни проблеми, но Дамон Жулио̀ остана до него през цялото време и го утешаваше. Накрая старецът го осинови и му завеща всичко. Не след дълго последва нощ, която Киселия Били никога нямаше да забрави. Тогава Дамон Жулио̀ показа колко е всеобхватна властта му над Рене Гару. Случи се в спалнята на стареца. С тях бяха и Валерй, Адриен и Ален. По това време те вече живееха в къщата, тъй като всички приятели на Жулио̀ бяха добре дошли в дома на Гару. Заедно гледаха как, застанал до голямото легло с балдахин, Дамон

прониза Рене с погледа на тъмните очи и спокойната си усмивка и му каза истината, цялата истина за Шарл, Жан-Пиер и Филип. Жулио носеше на ръката си пръстена-печат на Шарл. Дубликат от него висеше на верижката около шията на Валерї. Нейният бе принадлежал на Жан-Пиер. Не искаше да го слага. Жаждата я измъчваше и предпочиташе да довършат стария Гару веднага, без приказки. Дамон Жулио обаче задуши възраженията ѝ с нежни слова и студени очи, затова тя сложи пръстена и застана кротко, за да изслуша всичко.

Когато Жулио привърши разказа си, Гару трепереше, очите му бяха пълни със сълзи, болка и ненавист. Тъкмо тогава, съвсем ненадейно, Дамон Жулио поиска от Киселия Били да даде ножа си на стареца.

— Още ней мъртъв, господин Жулио — възрази Били. — Ще ви разпори корема.

Дамон само го изгледа с усмивка. Типтън посегна с ръка зад кръста си, извади ножа и го подаде в сбръчканата, покрита със старчески петна, десница на Гару. Ръката му трепереше силно и Били се уплаши, че ще изпусне острието. Въпреки това той някак успя да го задържи. Дамон Жулио седна на леглото.

— Рене — каза той, — приятелите ми са жадни — гласът му беше тих и звучен.

Нямаше защо да говори повече. Ален подаде чаша от фин кристал, украсена със семейния герб, и Рене Гару внимателно преряза китката си, за да я напълни със собствената си кръв, докато плачеше и трепереше през цялото време. Валерї, Ален и Адриен отпиха един след друг от чашата. Накрая Дамон Жулио я пресуши, докато старецът кървеше до смърт в леглото си.

— Гару ни осигури няколко прекрасни години — каза Кюрт и думите му прекъснаха спомените на Киселия Били. — Разполагахме с богатство и безопасност, а градът беше наблизно, когато ни трябваше. Храна, пиетиета, негри, нови красавици всеки месец.

— Но това отмина — каза Жулио с лека тъга. — Всичко има край, Кюрт. Мъчно ли ти е?

— Нещата не са същите — призна другият. — Всичко е прашно, къщата гние, плъхове. Няма защо да се боя, че ще се местим, Дамон. Сред обществото винаги ще сме уязвими. След лова винаги следва страх, бягство, спотайване. Не искам да изживявам това отново.

Жулио̀ се усмихна подигравателно.

— Това е неприятно и вярно, но не напълно. Ти си млад, Кюрт. Запомни, че дори да те преследват, ти си господар. Ще ги видиш мъртви, след тях — децата им и децата на техните деца. Домът на Гару се руши. Няма значение. Всичко, което добитъкът твори, накрая се руши. Видял съм как изпепеляват Рим. Само ние продължаваме напред — той сви рамене. — Можем да открием нов Рене Гару.

— Докато сме с теб — каза Синтия притеснена. Беше изящна, красива жена с кафяви очи. След като Жулио̀ отпрати Валер̀и, тя се бе превърнала в негова любимка. Дори Киселия Били обаче знаеше, че позицията ѝ е несигурна. — Когато сме сами, е ужасно.

— Значи не възнамерявате да ме оставите? — попита Дамон с усмивка.

— Не — отвърна тя. — Моля те.

Кюрт и Арманд също се взираха в него. Твърде неочаквано Дамон бе започнал да отпраща приближените си един по един. Първо прокуди Валер̀и точно както тя искаше. Изпрати я нагоре по реката, но вместо проблемния Жан с нея тръгна смуглият красавец Раймонд — коварен, силен и, поне според някои, син на Жулио̀. Без съмнение, той щеше да осигури безопасността ѝ. Поне така твърдеше Жулио̀ в онази нощ, когато тя коленичи пред него. На следващата вечер отпрати Жан, който потегли сам. Киселия Били смяташе, че това ще бъде всичко, но грешеше. Дамон Жулио̀ бе намислил друго. Седмица по-късно ги напусна Жорж, след това — Кара и Венсан, други също тръгнаха, сами или по двойки. Останалите бяха наясно, че съвсем не са в безопасност.

— Ах — въздъхна Жулио̀ развеселен, — вече сме само петима. Ако сме внимателни и се опитаме да задържаме красавиците по... хм, месец-два, като сръбваме по малко... тогава вероятно ще издържим до зимата. Дотогава някой от другите сигурно ще ни повика. Ще видим. Можеш да останеш с мен, скъпа. Както и Мишел, ти също, Кюрт.

Арманд се стресна.

— Ами аз? — възкликна той. — Дамон, моля те.

— Жаждата ли, Арманд? Заради нея ли трепериш? Въздържай се. Ще разкъсваш ли, когато отидем при онези приятели на Били? Знаеш колко ненавиждам това — Жулио̀ присви очи. — Още не съм сигурен за теб.

Арманд погледна надолу към празната си чиния.

— Аз ще остана — каза Киселия Били.

— Ех — отвърна му Дамон Жулио. — Разбира се. Че какво ще правим без теб, Били!

Типтън не хареса усмивката, която се появи върху лицето на Жулио, но не можеше да стори нищо.

Не след дълго тръгнаха към мястото, което Били им беше препоръчал. Сградите се намираха извън „Вьо Кар“, в американската част на Ню Орлиънс, но на известно разстояние. Дамон Жулио вървеше най-отпред по тясната, осветена от газените лампи, улица, хванал Синтия под ръка. По устните му играеше призрачна усмивка, а очите му блуждаеха по терасите с метални перила и портите, водещи към вътрешни дворове с пищна украса, фонтани и газени фенери върху железни стълбове. Киселия Били им показваше пътя. Не след дълго се озоваха в по-мрачна и запусната част от града, в която сградите бяха от дърво и изронени тухли, направени от пясък и черупки на стриди. Там нямаше дори газени фенери, макар че градът разполагаше с инсталация за светилен газ вече от двадесет години. По ъглите се поклащаха маслени лампи, окачени на тежки, железни вериги, които минаваха диагонално над улиците, закрепени с големи куки към стените на сградите. Светлината им беше приглушена и мъжделива. Фигурите на Жулио и Синтия потъваха в сенките, после пак навлизаха в светлината на фенерите и отново се изгубваха в мрак. Киселия Били и останалите ги следваха.

Група от трима мъже изникна от една пресечка и мина пред тях. Жулио не им обърна внимание, но един от тях забеляза Типтън.

— *Vue!* — викна непознатият.

Киселия Били се извърна и ги изгледа, без да продума. Бяха млади креоли, подпийнали и по тази причина — опасни.

— Познавам ви, мосю — каза мъжът и приближи към Били. Смуглото му лице бе пламнало от алкохол и гняв. — Забравихте ли ме? Бях с Жорж Монтрой, когато го обидихте във Френската борса.

— Бре, бре — каза Били, когато го позна.

— Мосю Монтрой изчезна през една нощ този юни, след като цял следобед игра комар в „Сейнт Луис“.

— Доста тъжно наистина — отвърна му Типтън. — Предполагам, е спечелил много и, за негово нещастие, са го ограбили.

— Загуби, *мосю*. От седмици само губеше. Нямахте какво да му вземат. Не мисля, че са били разбойници. Мисля, че сте били вие, господин Типтън. Той разпитваше за вас. Мислеше да ви подреди както заслужавахте. Ако бяхте джентълмен, *мосю*, щях да ви призова. Ако смеете, покажете се отново във „Вьо Кар“. Имате думата ми, ще ви бичувам по улиците като негър. Ясен ли съм?

— Ясен си — каза Били и се изплю върху обувките му.

Креолът изпсува и лицето му преbledня от гняв. Той направи крачка напред и посегна към Киселия Били, но Дамон застана между двамата и го спря, като положи длан на гърдите му.

— Мосю — каза Жулио с глас, сладък като мед и вино. Мъжът се спря объркан. — Мога да ви уверя, че господин Типтън не е нападнал вашия приятел.

— Кой пък сте вие?

Дори пиян, креолът разбираше, че човекът пред него е твърде различен от Киселия Били. Прекрасните му одежди, хладните черти, учтивият тон — всичко сочеше, че е джентълмен. Очите на Жулио пламтяха заплашително на светлината от фенерите.

— Господин Типтън работи за мен — отвърна той. — Не можем ли да обсъдим всичко това другаде? Знам едно място по-нататък, където можем да седнем под нощното небе и да пийнем по нещо, докато говорим. Ще ми позволите ли да почерпя вас и приятелите ви?

Другите креоли пристъпиха напред и застанаха до другаря си.

— Да го изслушаме, Ришар.

Мъжът се съгласи с неохота.

— Били — каза Дамон Жулио. — Води ни.

Типтън сдържа усмивката си, кимна и ги поведе. Свиха в една пресечка и продължиха към някакъв мрачен вътрешен двор. Киселия Били се облегна на ръба на мръсния фонтан в него. Водата изпръска панталоните му, но той съвсем не забеляза.

— Какво е това място? — попита приятелят на Монтрой. — Не е кръчма!

— Е — възкликна Киселия Били Типтън, — сигурно съм обърнал пътя.

— Това не ми харесва — каза един от мъжете.

— Какво правите?

— Какво правя? — повтори Дамон Жулио̀. — Ех, мрачен вътрешен двор, лунна светлина, фонтан. Вашият приятел Монтрой умря на такова място, *мосю*. Не точно това, но доста подобно. Не, не гледайте към Били. Той няма вина. Ако имате нещо за казване, отнесете го към мен.

— Вие? — каза приятелят на Монтрой. — Както желаете. Позволете ми да се оттегля за миг. Моите другари ще бъдат секунданти.

— Разбира се — каза Жулио̀.

Мъжът се оттегли настрана и се посъветва за кратко с другите двама. Един от тях пристъпи напред. Киселия Били се надигна от фонтана и го пресрещна.

— Аз съм секундант на господин Жулио̀. Да уговорим ли правилата?

— Вие не сте подходящ секундант — подхвана мъжът.

Лицето му беше издължено и красиво, а косата — тъмнокафява.

— Правилата — повтори Киселия Били и прокара ръка зад гърба си. — Предлагам бой с ножове.

Мъжът изсумтя и залитна назад. Погледна надолу ужасен. Острието на Киселия Били беше забито до дръжката в корема му. Червенината бавно се разливаше по жилетката му.

— Боже — изхленчи непознатият.

— Но такъв съм си аз — продължи Киселия Били. — Нито съм джентълмен, нито подходящ за секундант. Ножовете също не са джентълменско оръжие.

Мъжът падна на колене. Приятелите му забелязаха това и хукнаха напред.

— Вижте, господин Жулио̀ има друг подход — Били се усмихна. — Предпочита да използва зъбите си.

Жулио̀ се зае с приятеля на Монтрой, онзи Ришар, докато другият правеше опити да избяга. Синтия го прегърна и го спря с продължителна, влажна целувка. Той опита да се отскубне от нея, но не успя. Тя притискаше тила му с бледите си длани, докато дългите ѝ, остри като бръснач нокти се плъзгаха по вените му. Синтия спря виковите му с устни и език. Междувременно Киселия Били вадеше своя нож от жертвата си.

На лунната светлина кръвта по острието изглеждаше почти черна. Били започна да го мие във фонтана, но се спря. Вдигна ножа до устните си и колебливо облиза плоската му страна. Последва гримаса. Вкусът беше ужасен. Типтън изми острието и го прибра. Дамон Жулио беше оставил Ришар на Кюрт и сега стоеше сам, взирайки се в луната. Киселия Били приближи към него.

— Спестихме малко пари — каза той.

Жулио го изгледа с усмивка.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
Начес,
август 1857*

За Абнър Марш нощта продължаваше. Беше хапнал малко, за да успокои стомаха и страховете си, а след това се върна в каютата. Сънят обаче не желаше да го утеши. Часове наред се взираше в сенките. Мислите му препускаха, прескачаха от подозрение към ярост и дори вина. Между тънките колосани чаршафи той се потеше като свиня. Когато го застигнаше унесът, се мяташе, въртеше и често се будеше. Откъслечните му несвързани сънища бяха изпълнени със скрит смисъл: кръв, горящи параходи, жълти зъби, Джошуа Антън Йорк, блед и студен, окъпан в алена светлина.

Следващият ден беше най-дългият в живота на Марш. Всичките му мисли се въртяха отново и отново около едно и също. По обед вече знаеше какво трябва да направи. Бяха го хванали и това нямаше как да бъде поправено. Можеше единствено да признае своята вина на Джошуа. Дори това да означава край на съдружието им. Така трябваше да постъпи, въпреки че мисълта да загуби „Трескав блян“ го изпълваше със слабост, почти го поболяваше. Почувства отчаяние като в онзи ден, когато видя отломките, в които ледът бе превърнал корабите му. Това щеше да го довърши. Вероятно го заслужаваше, задето бе предал доверието на Джошуа. Нещата със сигурност не можеха да продължат както преди. Йорк трябваше да чуе цялата история от собствената му уста. Това означаваше, че трябва да стигне до него преди Катрин. Даде инструкции на целия екипаж: „Искам веднага да ми съобщите, когато се върне. Без значение кога и какво върша, трябва да ми кажете на момента. Ясно?“ След това зачака. Опита да намери някакво утешение в прелестната вечеря: печено свинско със зелен боб и лук и половин боровинков пай за десерт.

До полунощ оставаха два часа, когато един моряк го потърси.

— Капитан Йорк се връща. С него има и други хора. Господин Джефърс ги настанява в каютите.

— Джошуа качи ли се в стаята си? — попита Марш.

Морякът кимна. Абнър грабна бастуна си и тръгна натам. Изпита кратко колебание, когато се озова пред вратата на Йорк. Изпъна широките си рамене и почука силно с ръкохватката на бастуна. Джошуа отвори чак след третия път.

— Влез, Абнър — каза той с усмивка.

Марш прекрачи прага, затвори зад себе си и се подпря на вратата. В това време Йорк прекоси стаята и се захвана с онова, което бе прекъснал. Беше извадил сребърен поднос и три чаши и тъкмо посягаше към четвъртата.

— Радвам се, че си тук. Доведох няколко души на борда, с които искам да се запознаеш. Когато се настанят в каютите си, ще дойдат за питие.

Йорк взе една бутилка от специалното питие, която стоеше на рафта за вино, и отстрани восъка с ножа си.

— Не ми пука за това — отвърна рязко Марш. — Джошуа, трябва да поговорим.

Йорк постави бутилката на подноса.

— Какво става, Абнър? Звучиш разстроен.

— Имам ключ за всяка врата на кораба. Господин Джефърс ги държи в касата. Докато беше в Начес, взех ключа и претърсих каютата ти.

Джошуа Йорк почти не трепна, но щом чу думите на Марш, стисна устни.

Абнър го погледна право в очите, както е редно да направи един мъж в подобна ситуация, и почувства у него мраз и гняв, предизвикани от предателството. Щеше да понесе по-леко всичко, ако Джошуа се бе развикал или бе извадил оръжие, вместо да го гледа по този начин.

— Намери ли нещо интересно? — попита накрая Йорк с равнодушен тон.

Абнър Марш се откъсна от сивите очи на Джошуа и смуща писалището с бастуна си.

— Дневниците ти — отвърна той. — Пълни са с трупове.

Йорк не отвърна. Само хвърли поглед към бюрото, смръщи се, седна на едно от креслата и си наля малко от своето гъсто, силно

питие. Изпи го на един дъх и едва тогава се обърна към Марш.

— Седни — нареди му той. Абнър зае мястото срещу него и Йорк добави само още дума. — Защо?

— Защо? — повтори Марш, с прокрадващ се гняв в гласа. — Може би защото ми е писнало да имам съдружник, който не ми казва нищо, който не ми се доверява.

— Имахме сделка.

— Зная, Джошуа, и съжалявам, ако изобщо има значение. Съжалявам, че го направих и, по дяволите, съжалявам още повече че ме хванаха. — Той се усмихна с горчивина. — Онази Катрин ме видя. Ще ти разправи това-онова. Виж, трябваше направо да дойда при теб и да ти кажа какво ме яде отвътре. Правя го сега. Може би е твърде късно, но го правя. Джошуа, обожавам параходите повече от всичко. Денят, в който вземем рогата на „Еклипс“, ще е най-щастливият в живота ми. Мислих обаче и реших, че е по-добре да се откажа от това и да напусна парахода, ако нещата продължат така. Реката е пълна с разбойници, мошеници, фанатици, аболиционисти, републиканци и всякакви други шантавели, но ти си най-шантав от всички, кълна се. Това с нощните часове няма значение, не ме притеснява изобщо. Книги, пълни с мъртъвци — е, това е друго нещо, но всеки харесва да чете различни неща. Познавах един лоцман от „Великият турчин“, чиито книги щяха да накарат дори Карл Фрам да се изчерви от срам. Но всички тези забавяния, всички твои изчезвания, вече не мога да търпя. *Бавиш ми парахода*, проклетнико, разваляш ни името още преди да сме го изградили. Това не е всичко, Джошуа. Видях те онази нощ, когато се върна от Ню Мадрид. Ръцете ти бяха оцапани с кръв. Отречи го, ако можеш. Наругай ме, ако искаш. Аз ще си зная. Имаше кръв по ръцете, гръм да ме удари, ако не е така.

Джошуа Йорк пресуши едно голямо питие, намръщи се и напълни отново чашата си. Погледна отново към Марш, ледът в очите му се беше стопил. Изглеждаше замислен.

— Предлагаш да преустановим съдружието ни? — попита той.

Марш се почувства сякаш муле го е ритнало в корема.

— Ако така желаете, да. Нямам пари да откупя всичко, разбира се, но ще задържиш „Трескав блян“, аз ще взема моя „Илай Рейнолдс“. Може би ще изкарам нещо с него и ще ти пратя част от печалбата.

— Това ли предпочиташ?

Марш го изгледа.

— По дяволите, Джошуа, знаеш, че не.

— Абнър — каза му Йорк. — Трябваш ми. Не мога да управлявам „Трескав блян“ сам. Научих малко за кормуването и познавам малко по-добре реката, но и двамата знаем, че не съм моряк. Ако напуснеш, с теб ще си тръгне и половината екипаж. Господин Джефърс, господин Блейк и Косматия Майк, а, без съмнение, ще ги последват и други. Верни са ти.

— Мога да им наредя да останат с теб — предложи Марш.

— Предпочитам и ти да останеш. Ако си затворя очите за тази твоя простъпка, ще можем ли да продължим както преди?

Бучката в гърлото на Абнър Марш беше толкова твърда, че сякаш щеше да го задуши. Той преглътна и каза най-трудната за произнасяне дума в живота си:

— Не.

— Разбирам — отвърна Джошуа.

— Трябва да вярвам на съдружника си — заяви Марш. — Той също трябва да ми има доверие. Говори с мен, Джошуа, кажи ми какво се случва и ще бъда твой съдружник.

Джошуа Йорк направи гримаса и отпи бавно от питието си, докато размишляваше.

— Няма да ми повярваш — каза той накрая. — Разказът е по-невероятен дори от историите на господин Фрам.

— Нека чуя. И без това не може да навреди.

— Може да навреди, Абнър, *може*. — Тонът на Йорк беше сериозен.

Той остави чашата и застана до библиотеката.

— Докато претърсваше, разгледа ли книгите?

— Да — призна си Марш.

Йорк извади един от неозаглавените томове с кожена подвързия, върна се в креслото и отвори на една страница, покрита с неразбираеми символи.

— Успя ли да прочетеш нещо? — попита той. — Тази книга и другите до нея може би са ти разяснили всичко.

— Погледнах ги. Не разбрах нищо.

— Разбира се — каза Йорк. — Абнър, това, което ще ти разкажа, е трудно за вярване. Независимо дали ще го приемеш, не бива да го

споменаваш извън тази каюта. Разбираш, нали?

— Да.

Йорк погледна въпросително.

— Този път не искам грешки, Абнър. Разбираш, нали?

— Казах „да“, Джошуа — промърмори обидено Марш.

— Добре — продължи Йорк и отбеляза страницата с пръст. —

Това е сравнително прост код, но за да го разбереш, трябва да знаеш, че езикът, на който се основава, е примитивен руски диалект. Изчезнал е преди няколко столетия. Оригиналните записки, които са преписани тук, са много, много стари. Разказват за живота и смъртта на определени хора, населявали северните брегове на Каспийско море преди много векове. — Той замлъкна на миг. — Извинявам се, не хора. Руският ми не е много добър, но ми се струва, че точната дума е „одоротен“^[1].

— Какво? — попита Марш.

— Това е просто едно от наименованията за тях. Различните езици ползват други думи: *kruvnik*, *cèdomes*, *wieszczy*. Също *vilkakis* и *vekolàk*, макар че тези имат малко по-различно значение от останалите.

— Говориш безсмислици — каза Марш, макар че някои от тези думи му звучаха познато.

Напомняха смътно на брътвежите, които си разменяха Смит и Браун.

— Тогава няма защо да ти споменавам африканските им имена — отвърна Джошуа. — Както и азиатските или останалите. Все пак *nosferatu* говори ли ти нещо?

Марш гледаше безизразно.

Джошуа Йорк въздъхна.

— Ами „вампир“?

Това вече значеше нещо дори за Абнър.

— Какви ги говориш? — отвърна рязко той.

— Това е история с вампири — каза Йорк и хитро се усмихна. — Трябва да си чувал за тях по-рано. Те са живи мъртвци, безсмъртни, дебнат в мрака, нямат душа, прокълнати са да скитат вечно. Спят в ковчези, пълни с пръст от родната земя, плашат се от слънцето и кръста, а всяка нощ излизат, за да пият от кръвта на живите. Могат и да променят облика си, превръщат се в прилепи или вълци. Онези, които често използват вълчата форма, се наричат „върколаци“. Макар че това

всъщност са напълно различни същества. Те са двете страни на една и съща тъмна монета, Абнър. Вампирите също се превръщат в мъгла, а жертвите им стават вампири на свой ред. Цяло чудо е, че като умножават редиците си по този начин, не са изместили напълно хората. За щастие, те имат слабости наред с безкрайната си мощ. Въпреки че силата им е плашеща, те не могат да влязат в нечия къща, ако не са поканени, без значение дали са в облика на човек, на животно или са мъгла. Те притежават изключително силен животински магнетизъм — силата, описана от Месмер^[2], и лесно убеждават жертвите си да ги поканят. Кръстът обаче ще ги накара да избягат, чесънът ги отблъсква и не могат да прекосяват течаща вода. Макар и да изглеждат точно като мен и теб, те нямат душа, поради което не се отразяват в огледало. Светената вода ги изгаря, не понасят сребро, слънчевите лъчи ги унищожават, ако ги заварят извън ковчезите им. За да се избави светът от вампир, главата му трябва да се отдели от тялото или да се забие дървен кол в сърцето му. — Джошуа се отпусна на креслото, взе питието си и отпи с усмивка. — *Вампири, Абнър* — добави той и почука по корицата на книгата с един от дългите си пръсти. — Тук е разказано за някои от тях. Те съществуват. Стари, вечни, истински. Книгата е написана през шестнадесети век от *одоротен*, за да опише в нея предшествениците си. Вампир.

Абнър Марш не продума.

— Не ми вярваш — каза му Джошуа Йорк.

— Не съм — отвърна Абнър Марш и приглади твърдите косми на брадата си.

Йорк трябваше да му каже още нещо. Всички тези истории за вампири съмням не го тревожеха толкова, колкото въпросът къде се вписваше самият Йорк в цялата работа.

— Нека не обсъждаме дали вярвам или не — подхвана отново Марш. — Щом понасям небивалиците на господин Фрам, значи мога поне да те изслушам. Продължавай.

Джошуа се усмихна.

— Ти си умен човек, Абнър. Сам ще съобразиш всичко.

— По дяволите, съмням не се чувствам чак толкова досетлив — отвърна Марш. — Кажи ми ти.

Йорк отпи и сви рамене.

— Те са враговете ми. Истински са, Абнър, и са край нас, срещат се по цялата река. Благодарение на книги като тази, с проучвания на вестници и много тежка работа успях да ги проследя в източноевропейските планини, немските и полските гори, руските степи. Тук също, в долината на река Мисисипи — в Новия свят. Зная кои са и погубвам всичко онова, което някога са били. — Той се усмихна. — Стана ли ти по-ясно всичко за книгите, Абнър? А за кръвта по ръцете ми?

Марш помисли за кратко, преди да отвърне.

— Спомням си, че държеше да има огледала навсякъде в главната каюта вместо маслени картини и други подобни. Било е за... защита?

— Именно. Както и среброто. Виждал ли си някога толкова много сребро в параход?

— Не.

— И, разбира се, реката. Дяволската Мисисипи. Никъде по света няма толкова много течаща вода! „Трескав блян“ е убежище. Преследвам ги, а те не могат да ни доближат.

— Учудва ме, че не си поискал от Тоби да слага чесън на всичко — каза Марш.

— Мислих за това — отвърна Джошуа, — но не обичам чесън.

Абнър премисли всичко отново.

— Да кажем, че вярвам на това — подхвана той. — Не казвам, че е така, но нека го приемем, поне засега. Някои неща все още ме тревожат. Защо не ми каза по-рано?

— Ако го бях направил в „Домът на плантатора“, нямаше да ми продадеш част от дружеството, а имах нужда от властта да се придвижвам където пожелаая.

— А защо си буден само през нощта?

— Те дебнат пляката си само по тъмно. По-лесно е да ги откриеш, когато са навън и не се крият в убежищата си. Зная привичките им. Придържам се към техните часове от денонощието.

— А тези твои приятели? Симо и останалите?

— Симо е мой сподвижник отдавна. Другите се присъединиха по-скоро. Те знаят истината и ми помагат. Надявам се, че отсега нататък и ти ще го правиш — каза Джошуа с усмивка. — Не се тревожи, Абнър, всички ние сме смъртни като теб.

Марш приглади брадата си.

— Може ли да пийна нещо — каза той. Йорк се надигна и той добави скорострелно: — Само не от онова, Джошуа. По-добре друго. Имаш ли уиски?

Йорк стана и му наля. Марш изпи питието на един дъх.

— Не мисля, че това ми харесва. Мъртъвци, пиене на кръв, всякакви работи, на които никога не съм вярвал.

— Абнър, играя опасна игра. Не съм възнамерявал да намесвам по никакъв начин теб или екипажа. Никога нямаше да ти разкажа толкова много, но ти настоя. Нямам възражения, ако не искаш да участваш в това. Управлявай „Трескав блян“, това е всичко, което искам от теб. С тях ще се оправям аз. Съмняваш ли се във възможностите ми?

Марш видя колко спокойно Йорк седи в креслото си и се сети за мощта в сивите му очи и силната му десница.

— Не.

— Бил съм искрен в много от нещата, които съм ти казвал — продължи Джошуа. — Обичам този параход не по-малко от теб, Абнър. Споделям много от бляновете ти, свързани с него. Искам да го управлявам, за да науча повече за реката. Искам да присъствам, когато задминем „Еклипс“. Повярвай ми, че...

Някой почука на вратата.

Марш се стресна. Джошуа Йорк се усмихна и вдигна рамене.

— Приятелите ми от Начес идват за питие — обясни той. — *Един момент!* — извика той силно и заговори бързо и шепнешком на Марш: — Помисли за всичко, което ти казах, Абнър. Ако искаш, ще поговорим отново. Доверявам ти всичко това, но не казвай на никого. Не искам да замесвам и други.

— Имаш думата ми — каза Марш. — Пък и кой, по дяволите, ще повярва?

Джошуа се усмихна.

— Ще бъдеш ли така добър да посрещнеш гостите ми, докато наляя питиетата?

Марш стана и отвори вратата. Отвън мъж и жена си шушукаха нещо. Зад тях луната се издигаше между комините като бляскаво украшение. Отдалеч, откъм Начес-под-хълма, долитаха неприлични песни.

— Влезте — покани ги той.

Непознатите бяха добре изглеждаща двойка. Мъжът бе млад, почти момче, много строен и красив, с черна коса, светла кожа и плътни, чувствени устни. В черните му очи се таеше хаплив мраз. А жената... Абнър Марш погледна към нея и едва отместил поглед. Истинска красавица. Дълга коса, тъмна като нощта, кожа — фина като млечнобяла коприна, високи скули. Талията ѝ беше толкова малка, че Марш се зачуди дали големите му длани не могат да я обгърнат цяла. Вместо това погледна нагоре и видя, че тя го наблюдава.

Очите ѝ бяха невероятни. Абнър никога не бе виждал такива: тъмни, кадифенотемени, изпълнени с обещание. Почувства, че може да се удави в тях. Напомниха му за една багра, която бе виждал по реката само веднъж или два пъти при залез — необикновени темени щрихи, които се показват само за миг, преди тъматата да обгърне всичко. Марш се взря безпомощно в очите ѝ. Секундите се нижеха като векове. Накрая тя се усмихна тайнствено и бързо влезе.

Джошуа беше напълнил четири чаши: уиски за Марш, а за другите — от специалното му питие.

— Радвам се, че сте сред нас — каза той, докато поднасяше питиетата. — Надявам се, че каютите ви удовлетворяват.

— Напълно — каза мъжът и се вгледа подозрително в чашата си.

Понеже още помнеше вкуса, Марш съвсем не го винеше.

— Имате прекрасен параход, капитан Йорк — отбеляза жената с нежния си глас. — Пътуването ще ми хареса.

— Надявам се, че известно време ще попътуваме заедно — отвърна любезно Джошуа. — Колкото до „Трескав блян“, наистина се гордея с него. Комплиментите ви обаче са по-скоро за моя съдружник. — Той направи жест към приятеля си. — Позволете ми да ви представя един истински джентълмен — капитан Абнър Марш. Той е мой партньор в Параходно дружество „Река Треска“ и, ако трябва да сме честни, безспорният господар на „Трескав блян“ — жената се усмихна на Абнър, а мъжът просто кимна. — Абнър — продължи Йорк, — запознай се с господин Раймонд Ортега от Ню Орлиънс и неговата годеница Валерий Марсо.

— Радвам се, че сте на борда — поздрави ги Марш неумело. Джошуа вдигна чашата си.

— Тост — каза той. — За едно ново начало!

Всички повториха и отпиха.

---

[1] Одоротен — Джошуа греши. Правилната дума на руски е „оборотень“ и носи значението на „върколак“. ↑

[2] Франц Месмер (1734–1815) — германски лекар, създал хипнозата и предшестващите психоанализата практики. Пръв употребява термина „животински магнетизъм“, за да означаи с него невидимите сили, присъщи за човека и животните, пораждащи сексуално привличане и естествената харизма сред себеподобните. ↑

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Мисисипи,
август 1857*

Умът на Абнър Марш беше също като тялото му: обширен по обхват и капацитет, а той умееше да натъпква в него какво ли не. Паметта му беше силна. Когато той напипаше нещо с ръка, трудно го оставяше да се изплъзне, а щом си вкараше мисъл в главата, никога не я забравяше.

Беше силен мъж, със силен ум, но тялото и мозъкът му споделяха една обща черта: бяха тромави. Някой би казал — направо „бавни“. Марш не тичаше, не танцуваше, не го биваше в подскоците и плавните стъпки. Той вървеше с целеустремена, изпълнена с достойнство походка, която винаги го отвеждаше до целта. Абнър не бързаше с думите и мислите си, но далеч не беше глупав. Обмисляше всеки един проблем от всички страни, но го правеше със свое собствено темпо.

Когато „Трескав блян“ напусна Начес, той едва бе започнал да мисли за нещата, които му беше споделил Джошуа Йорк. Колкото повече го правеше, толкова повече се измъчваше. Стига да ѝ вярваше, небивалата история на Джошуа за лов на вампири обясняваше почти всичко, което го безпокоеше, но съвсем не даваше сведения за всичко. В бавната, но упорита памет на Абнър Марш имаше спомени, които се носеха из главата му като гнили дънери по реката — напълно неизползваеми, но пък притеснителни.

Симо например, който яде комари.

Странното нощно зрение на Джошуа.

И преди всичко — гневът му, когато Марш го беше събудил. Освен това не дойде да види как се надпреварват с „Южняк“. Това силно притесни Марш. Добре, може би предпочиташе нощните часове заради тия негови вампири, но това пак не обясняваше защо се държа така онзи следобед. Повечето хора, които Абнър познаваше, се

придържаша към деня, но това не означаваше, че няма да станат в три сутринта, ако се случваше нещо интересно.

Марш чувстваше силна необходимост да поговори за всичко с някого. Джонатоун Джефърс беше истински запален по книгите, а Карл Фрам вероятно знаеше всяка шантава история, която някога е била разказвана по проклетата, дяволска река. Все някой от тях сигурно знаеше каквото трябва за тия вампири. Но не можеше да им каже. Бе обещал на Джошуа. Чувстваше се признателен към него и не искаше да го предаде за втори път. Не и без да има някакво основание. Сега разполагаше единствено с половинчати съмнения.

С всеки ден, докато „Трескав блян“ пъплеше надолу по Мисисипи, тези съмнения сякаш ставаха все по-силни. Вече почти винаги се движеха през деня и акостираха след здрач, а след това потегляха отново на разсъмване. Плаваха по-бързо, отколкото преди да достигнат Начес, което зарадва Марш. Останалите новости обаче не му бяха толкова присърце.

Не се вреше край новите приятели на Джошуа. Бързо разбра, че са странни като останалите му сподвижници — нощни птици. За Марш Раймонд Ортега бе нервен тип, на когото не можеше да се разчита. Той не се придържаше към местата за пътниците и все изникваше там, където не му беше мястото. По някакъв свой горделив и вял начин беше учтив, но край него Абнър винаги го побиваха тръпки.

Валерй излъчваше топлина, но го смущаваше не по-малко с тези нейни нежни слова, предизвикателни усмивки и погледи. Съвсем не се държеше като годеница на Раймонд Ортега. Още от самото начало показваше истинска привързаност към Джошуа. Твърде силна привързаност, поне по мнението на Марш. Това щеше да причини проблеми. Една порядъчна жена би останала в частта за дамите, а Валерй прекарваше нощите си с Джошуа в салона и понякога се разхождаше по палубата с него. Един човек дори каза, че са се качили в стаята му. Абнър опита да предупреди Йорк за тревожните слухове, които бяха започнали да се разнасят, но той просто вдигна рамене.

— Нека си търсят скандал, Абнър, щом им харесва — каза той.
— Валерй се вълнува от парахода ни, а за мен е истинско удоволствие да ѝ го покажа. Между нас има единствено приятелство, довери ми се

— докато казваше това, в очите му почти се четеше тъга. — Може би ми се иска да не беше така, но това е истината.

— По дяволите, по-добре внимавай какви ги мислиш — скастри го Марш безцеремонно. — Онзи Ортега може би има свое мнение по въпроса. Той е от Ню Орлиънс, вероятно някой от онези креоли. Те започват дуели за каквото се сетят, Джошуа.

Йорк се усмихна.

— Не се боя от Раймонд, но ти благодаря за предупреждението, Абнър. А сега, моля те, стига. Какво правим с Валерì, си е наша работа.

Марш го послуша, но не остана спокоен. Беше убеден, че рано или късно Ортега ще предприеме нещо, особено след като Валерì Марсо се превърна в постоянна спътница на Джошуа през последвалите нощи.

Това обаче беше само началото. След всяко спиране идваха нови непознати. Джошуа винаги им намираще каюта. При Баю Сара слезе от „Трескав блян“ заедно с Валерì и се върнаха с блед, едър мъж на име Жан Ардо. Пропътуваха едва няколко минути и отбиха до един склад за дърва, където Ардо слезе, за да доведе някакво конте с изпито лице — Венсан. В Батън Руж качиха още четирима, в Доналдсвил — трима.

След това започнаха онези необичайни трапези. Джошуа Йорк поиска да поставят маса в салона на тексаската палуба. Там той вечеряше с другарите си винаги в полунощ. През останалото време се хранеха с всички останали в главната каюта, но тези събирания оставаха тайни. Обичаят започна в Баю Сара. Веднъж Абнър Марш спомена на Джошуа, че вечерите в полунощ са му присърце, но не получи покана. Джошуа само се усмихна. В същото време броят на гостите нарастваше с всяка нощ. Накрая любопитството надви у Марш и той успя да мине няколко пъти край салона на тексаската палуба и да погледне през прозореца. Нямаше кой знае какво за гледане. Всички се хранеха и разговаряха. Маслените лампи излъчваха мека, приглушена светлина, а завесите бяха дръпнати почти до края. Джошуа седеше на централното място, отдясно на него беше Симо, а отляво — Валерì. Всички пиеха от еликсира на Йорк. Бяха отворили няколко бутилки от него. Когато Марш надникна за първи път, Джошуа говореше нещо

оживено и останалите го слушаха. Валерì се взираше в него с обожание.

Втория път Йорк слушаше Жан Ардò. Бе оставил ръката си небрежно на покривката. Абнър видя, че Валерì поставя своята длан върху нея. Джошуа я погледна и се усмихна блажено. Тя му отвърна по същия начин. Марш хвърли един поглед на Раймонд Ортега, измърмори „проклета жена“ под носа си и тръгна намръщен.

Опита да премисли нещата: всички тези странни непознати, шантавите им привички, приказките на Джошуа Йорк за вампири. Нямаше да е лесно. Колкото повече мислеше, толкова повече се объркваше.

В библиотеката на „Трескав блян“ нямаше книги за вампири или други подобни, а не искаше да се промъкна отново в каютата на приятеля си. Като стигнаха Батън Руж, слезе в града и пообиколи няколко подходящи кръчми с надеждата да открие нещо. При всяка възможност опитваше да спомене вампирите. Обикновено се обръщаше към пияния си събеседник с думите:

— Я кажи, чувал ли си нещо за вампири по тая река?

Беше открил, че така е по-безопасно, отколкото да повдига въпроса в парахода, където дори само споменаването на тази дума можеше да доведе до неприятни разговори. Няколко души се разсмяха и го изгледаха странно. Един свободен цветнокож, едър, черен като въглен мъж със счупен нос, когото Марш заговори в една задимена кръчма, побягна веднага, щом чу въпроса. Абнър опита да го настигне, но скоро остана без дъх. Останалите изглежда бяха добре запознати с вампирите, макар че историите им нямаха никаква проклета връзка с Мисисипи. Чу отново и отново всички ония неща, които му бе казал Джошуа: кръстове, чесън и ковчези с пръст.

Марш започна да наблюдава внимателно Йорк и сподвижниците му, докато вечеряха и след това — в главната каюта. Бяха му казали, че вампирите не се хранят и не пият. Джошуа и другите обаче се справяха със значителни количества вино, уиски, бренди, стига да не пиеха от специалното питие на съдружника му. Пък и всички оценяваха високо хубавото пилешко и свинските котлети.

Джошуа винаги носеше сребърния си пръстен със сапфир, голям като гълъбово око, и никой не изпитваше притеснение от среброто в

каютата. Използваха сребърните прибори много по-сръчно от екипажа на „Трескав блян“.

Когато всички полилеи бяха запалени, огледалата в главната каюта искряха бляскаво. Те се изпълваха с добре облечени отражения на Йорк и спътниците му, които танцуваха, пиеха, играеха карти също като другите хора в салона. Нощ след нощ Абнър Марш се взираше в огледалата. Джошуа винаги се намираше, където трябва. Той се смееше или усмихваше. Образът му преминаваше от огледало в огледало, независимо дали говореше за политика с някого от пътниците, обсъждаше нещо със Симо или Жан Ардо, слушаше небивалиците на Фрам, или пък просто държеше Валерй под ръка. Всяка нощ из покритата с килими палуба на „Трескав блян“ се разхождаха хиляди йорковци. Всеки — величествен и жив също колкото останалите. Приятелите му също имаха отражения. Това изглеждаше напълно достатъчно, но бавният, мнителен ум на Марш все още се безпокоеше. Едва в Доналдсвил стигна до план, който щеше да го успокои. Слезе в града с една манерка и я напълни със светена вода от католическата църква, намираща се недалеч от реката. След това дръпна настрана сервитьора, който обслужваше масата на компанията, и му даде петдесет цента.

— Вечерта ще напълниш чашата за вода на капитан Йорк с това, ясно? — каза му Марш. — Искам да се пошегувам с него.

По време на вечерята момчето гледаше към Джошуа в очакване на смешната част и остана разочарован. Йорк изпи светената вода, без дори да забележи.

— О, по дяволите — каза си Марш. — Това вече трябва да е достатъчно.

Но не се оказа така и още същата нощ Абнър Марш се оттегли с извинения от главната каюта, защото нещо не му даваше мира. Остана съвсем сам на тексаската палуба няколко часа. Беше седнал на стола си с крака на перилата, когато чу откъм стълбите шум от нечия рокля. Валерй приближи и се усмихна.

— Добър вечер, капитан Марш — поздрави го тя.

Столт хлопна с краката си върху палубата, когато Абнър свали ботушите си от парапета.

— Пътниците нямат място на тексаската палуба — каза той и опита да скрие раздразнението си.

— Долу беше много топло и помислих, че тук ще е по-хладно.

— Е, така си е — отвърна Марш колебливо.

Нямаше представа как да продължи разговора. Всъщност жените винаги го караха да се чувства неловко. Те нямаха място в живота на един моряк. Абнър никога не бе разбирал как да се отнася с тях. Красавиците го правеха дори по-неспокоен. По това Валерѝ съвсем не се отличаваше от останалите прелестни дами на Ню Орлиънс. Тя обгръщаше една от резбованите колони с изящната си ръка и гледаше към реката и Доналдсвил отвъд нея.

— Утре ще стигнем Ню Орлиънс, нали? — попита тя.

Марш се изправи, понеже реши, че вероятно не е много възпитано да е на стол, докато Валери стои права.

— Да, госпожице — отвърна той. — Намираме се само на няколко часа нагоре по течението, пък и смятам да ускорим малко, така че няма да ни отнеме много време.

— Разбирам — каза тя и се извърна внезапно към него. Бледото ѝ, красиво лице изглеждаше сериозно. Беше го приковала с големите си теменужени очи. — Джошуа каза, че вие сте безспорен господар на „Трескав блян“. Той ви уважава много по един свой начин. Би се вслушал във вас.

— Съдружници сме — отвърна Марш.

— Ако той е в опасност, ще му помогнете ли?

Абнър Марш се намръщи, замислен за историите с вампири, които Йорк му бе разказал, като съзнаваше напълно колко бледа и прекрасна е Валерѝ, озарена от звездите, и колко бистри са очите ѝ.

— Джошуа знае, че може да разчита на мен, ако се намира в опасност — каза Марш. — Мъж, който не би помогнал на другарите си, не е никакъв мъж.

— Празни думи! — отвърна му презрително Валерѝ и отметна назад гъстата си черна коса. Вятърът беше силен и непрестанно скриваше лицето ѝ с нея. — Джошуа Йорк е велик мъж, силен мъж. Цар. Заслужава по-добър съдружник от вас, капитан Марш.

Абнър почувства кръвта в слепоочията си.

— Какви, по дяволите, ги говорите? — попита той.

— Влезли сте тайно в каютата му — отвърна тя с хитра усмивка.

— Казал ви е? — възкликна Марш, изпълнен от внезапна ярост.

— Проклет да е, бяхме си изяснили всичко. Пък и не е ваша работа.

— Напротив. Джошуа е в голяма опасност. Той е смел, безразсъден. Нуждае се от подкрепа. Искам да му помогна, но той, капитан Марш, слуша единствено вас.

— Нямам шибана представа за какво говориш, жено — отвърна Абнър. — От какво се нуждае Джошуа? Предложих му помощ с проклетите вам... проблеми, които му са на главата, но той не ще и да чуе.

— Наистина ли бихте му помогнали? — попита Валерѝ.

Чертите на лицето ѝ се бяха посмекчили.

— Той е проклетият ми съдружник.

— Тогава обърнете кораба, капитан Марш. Отведете ни от тук. Нека отидем в Начес, Сейнт Луис, няма значение къде. Само не в Ню Орлиънс. Не бива утре да сме в Ню Орлиънс.

Абнър Марш изсумтя.

— Защо, по дяволите? — Валерѝ не отвърна, а само погледна настрана и той продължи: — Това е параход, не някакъв си шибан кон, дето мога да си го яздя накъдето ми скимне. Имаме график, хора, които са се качили, за да пътуват, стоки за разтоварване. Трябва да отидем в Ню Орлиънс — той се намръщи. — А и какво ще каже Джошуа?

— На разсъмване той ще спи в каютата си — отвърна Валерѝ. — Когато се събуди, ще сме в безопасност на север.

— Джошуа ми е съдружник, а човек трябва да има доверие на съдружниците си. Може да съм претършувал веднъж каютата му, но няма да направя нещо подобно отново нито заради теб, нито заради някой друг. Няма да обърна „Трескав блян“, без да му кажа. Ако Джошуа дойде при мен и ми каже, че не иска да стигнем до Ню Орлиънс, по дяволите, ще го обсъдим, но иначе няма как да стане. Искаш ли да го питам?

— *Не!* — отвърна веднага Валерѝ, изпълнена с притеснение.

— И без това е добра идея да го направя — каза Марш. — Трябва да знае, че кроите нещо зад гърба му.

Валерѝ го улови за ръката.

— Моля ви, недейте — хватката ѝ беше силна. — Погледнете ме, капитане.

Абнър Марш щеше да се отдръпне, но нещо в гласа ѝ го убеди да я послуша. Той се взря в теменужените ѝ очи и не отмести поглед.

— Не е толкова трудно да ме гледате — продължи тя с усмивка.
— Знам, че сте поглеждали и друг път, капитане. Не можете да откъснете поглед от мен, нали?

Гърлото на Марш пресъхна.

— Аз...

Валерї отметна коса назад игриво и кокетно.

— Едва ли бленувате единствено за параходи, капитан Марш. Машината е студена дама, тя не умее да обича. Топлата плът е нещо повече от дървото и стоманата. — Марш никога не бе чувал жена да говори по този начин. Стоеше като ударен от гръм. — Приближете се — каза Валерї и го придърпа към себе си. Беше само на сантиметри от лицето ѝ. — Погледнете ме — продължи тя. Топлината ѝ го обгръщаше, очите ѝ бяха като бездънни теменужени езера, хладни, копринени, приканващи. — Искате ме, капитане — прошепна тя.

— Не — каза Марш.

— Да, искате ме. Виждам желанието в очите ви.

— Не — възрази Марш. — Ти си... Джошуа...

Валерї се засмя — лек, звънлив смях като чувствена музика.

— Не се тревожете за Джошуа. Вземете каквото искате. Страхувате се, затова възразявате. Не се страхувайте.

Абнър Марш се разтрепери силно — някъде дълбоко в ума си той уплашен осъзна, че трепери от похот. През целия си живот никога не бе копнял толкова за жена. Въпреки това някак се съпротивляваше, бореше се, докато очите на Валерї го привличаха към себе си. Целият свят сякаш бе изпълнен с аромата ѝ.

— Отведете ме в каютата си — прошепна тя. — Тази нощ съм ваша.

— Моя? — промълви Марш. Потта се стичаше от челото му и замъгляваше погледа му. — Не — промълви той. — Това е невъз...

— Възможно е — прекъсна го тя. — Трябва само да обещаеш нещо.

— Да обещая? — отвърна Абнър с дрезгав глас.

Пламенните ѝ теменужени очи продължаваха да го приканват.

— Отведи ни далеч от Ню Орлиънс. Обещай и ще ме имаш. Толкова много го искаш. Чувствам го.

Абнър Марш вдигна ръце и ги постави на раменете ѝ. Тресеше се. Устата му пресъхна. Искеше да я притисне към себе си в меча

прегръдка и да я хвърли на леглото си. Вместо това някак успя да събере сили и да я изблъска грубо. Тя извика, препъна се и падна на едно коляно. Свободен от клопката на очите ѝ, Марш се развика.

— Махай се! — изкрещя той. — По дяволите, махай се от тексаската, що за проклетница си, върви по дяволите, ти си само една... *махай се!*

Валерѝ погледна отново към него. Беше оголила зъби.

— Мога да те принудя...

— *Не* — каза Джошуа Йорк властно, но спокойно зад нея.

Появи се внезапно като сътворен от тъмнината. Валерѝ го изгледа, в гърлото ѝ се сподави някакъв тих звук и тя избяга надолу по стълбите. Марш чувстваше такова изтощение, че едва стоеше изправен.

— Проклятие — процеди той през зъби.

Извади кърпичка от джоба си и изтри потта от челото си. Когато привърши, видя, че Йорк го наблюдава внимателно.

— Не знам какво си видял, Джошуа, но не е каквото си мислиш.

— Наясно съм с всичко, Абнър — отвърна той. Почти не звучеше сърдит. — Бях тук през почти цялото време. Когато забелязах, че Валерѝ е излязла от салона, отидох да я потърся. Чух, че говориш, докато се качвах по стълбите.

— Не съм разбрал.

— Когато се налага, мога да съм много тих, Абнър — каза Джошуа с усмивка.

— Тая жена — започна Марш. — Тя е... тя предложи... по дяволите, тя е една проклета... — Думите му секнаха. — Тя не е дама — промълви накрая. — Отпрати я, Джошуа, нея и Ортега.

— Не.

— Защо? — изръмжа Марш. — Чу я!

— Това не променя нищо — отвърна спокойно Джошуа. — Всъщност онова, което чух, ме кара да я ценя много повече. Правеше го заради мен, Абнър. Загрижена е за мен повече, отколкото съм се надявал.

— Ник'ъв проклет смисъл няма в това, дето говориш — изруга гневно Марш.

— Вероятно е така — усмихна се Джошуа. — Това не е твоя работа, Абнър. Остави Валерѝ на мен. Повече няма да ти създава

проблеми. Просто беше уплашена.

— Уплашена от Ню Орлиънс — каза му Марш. — От вампирите. Тя знае.

— Да.

— Сигурен ли си, че можеш да се справиш с онова, към което приближаваме? Ако искаш да не акостираме там, просто кажи, по дяволите! Според Валерй...

— А как е според теб, Абнър? — прекъсна го Йорк.

Марш го гледа мълчаливо дълго, дълго време.

— Според мен продължаваме към Ню Орлиънс.

Двамата се засмяха.

На следващата сутрин „Трескав блян“ пристигна в Ню Орлиънс с пъргавия Дан Олбрайт на кормилото. Абнър Марш беше застанал гордо на капитанския мостик с палтото и новата си шапка. Слънцето грееше ярко на синьото небе. Дори най-дребните клончета по реката се къпеха в злато. Навигацията беше лесна и корабът напредваше бързо. Параходи и всякакви платноходи изпълваха цялото пристанище. Реката се оживяваше от песента на свирките и камбаните им. Марш се подпираше на бастуна си, наблюдаваше градския пейзаж и слушаше как „Трескав блян“ призовава другите кораби да внимават с камбаната и протяжните писъци на свирката си. Беше посещавал много пъти Ню Орлиънс, но не по този начин — на капитанския мостик на своя собствен параход, на най-големия, луксозен и бърз съд в пристанището. Чувстваше се като божество.

Веднага щом привързаха кораба, се захванаха за работа. Стоките трябваше да се разтоварят, да се открият нови пратки за обратния курс към Сейнт Луис, а обявленията още не бяха публикувани по вестниците. Марш реши, че дружеството трябва да открие канцелария в града, затова се захвана да оглежда подходящи помещения, уговори банковата сметка и наемането на представител. Същата нощ вечеря в хотел „Сейнт Чарлс“ заедно с Джонатоун Джефърс и Карл Фрам, но умът му витаеше далеч от храната, зает с опасностите, от които се страхуваше Валерй. Чудеше се какво ли е намислил Джошуа.

Когато Марш се върна на парахода, Йорк разговаряше със сподвижниците си в салона на тексаската палуба. Нямаше нищо необичайно, освен Валерй, която беше седнала до него. Тя изглеждаше

мрачна и засрамена. Марш реши да си ляга, забрави за всичко и през следващите дни дори не помисли за нейните страхове.

„Трескав блян“ го държеше зает през дните, а нощем вечеряше в града, възхваляваше кораба си на питие в пристанищната кръчма, разхождаше се из „Вьо Кар“, възхищаваше се на прелестните креолски дами, на всички вътрешни дворове, фонтани, балкони. Отначало реши, че Ню Орлиънс беше точно толкова красив, колкото го помнеше. Постепенно обаче започна да се безпокои. Някакво смътно чувство за нередност го караше да гледа на познатото по друг начин. Времето бе чудовищно. Денем се ширеше душна жега, влажният въздух натежаваше, щом се отдалечиш от хладния речен бриз. През цялото време над отворените шахти се издигаше пара, изпълнена с резлива миризма на гнилоч, носеща се над застоялата вода като някакъв отвратителен парфюм. Нищо чудно, че жълтата треска често вилнееше из Ню Орлиънс. Градът беше пълен със свободни чернокожи и прекрасни млади кварталонки, октарунки и грифки^[1], които се обличаха не по-зле от белите жени. Имаше и много роби. Бяха навсякъде. Тичаха по задачи, седяха или обикаляха из колибите на улиците „Моро“ и „Комън“, влачеха се навързани на синджири между борсите, чистеха каналите. Робството бе оставило отпечатък дори в пристанището. Огромните параходи със странични колела, обслужващи търговския поток на Ню Орлиънс, винаги отвеждаха и се връщаха с чернокожи. Марш виждаше непрестанно как едни отплават, а други пристигат. Понякога бяха оковани, а друг път — не, но през цялото време бяха седнали между товарите на групи или се потяха край пещите.

— Съвсем не ми харесва — оплака се Марш на Джонатоун Джефърс. — *Нечисто* е. Казвам ти, не искам такива неща на „Трескав блян“. Никой няма да пълни парахода ми с тях, ясно?

Сметководителят го изгледа с огорчение.

— Ама, капитане, ако не пренасяме роби, ще загубим цял куп пари. Звучите като аболиционист.

— Не съм проклет аболиционист — сопна се Марш, — но думите ми са сериозни. Ако някой джентълмен реши да се качи с един-двама роби, слуги и така нататък, добре. Ще ги кача в каюта или на палубата, не ме вълнува. Ама няма да ги вземем така, навързани от някой проклет търговец.

На седмата нощ, откакто бяха пристигнали в Ню Орлиънс, Марш почувства, че градът му опротивява и го тревожи. Същата вечер Джошуа Йорк слезе на вечеря с няколко карти на реката. Абнър почти не беше виждал съдружника си след пристигането им.

— Харесва ли ти Ню Орлиънс? — попита Марш, когато седнаха.

— Градът е прекрасен — отвърна Йорк с необичайно тревожен глас, който накара приятеля му да вдигне поглед от фразелата, която мажеше с масло. — Мога само да се възхищавам на „Вьо Кар“. Твърде различен е от повечето градове край реката. Изглежда почти европейски. Някои от къщите в американската част също са превъзходни. Въпреки това не ми харесва.

— Но защо? — смръщи вежди Марш.

— Имам лошо предчувствие, Абнър. Този град... жегата, ярките цветове, ароматите, робите... Ню Орлиънс е жив, но отвътре е прогнил. Всичко е толкова красиво и пищно: кухнята, обноските, сградите, но отвъд това... — той поклати глава. — Гледаш всички тези прекрасни вътрешни дворове, всеки от тях се кипри с изискан кладенец, а след това виждаш, че каруцарите продават вода от реката и разбираш, че течността в кладенеца не става за пиене. Опитваш прекрасния вкус и мирис на храната, но после научаваш, че целта на подправките е да прикрият вкуса на развалящото се месо. Разхождаш се из „Сейнт Луис“, погледът ти се плъзга по всичкия мрамор и величественния купол, откъдето светлината облива ротондата, ала скоро научаваш, че това е известен пазар за роби, където хора се продават като добитък. Тук дори гробищата са красиви. Няма нито една плоча или дървен кръст, а само пищни мраморни мавзолеи, всеки — по-царствен от предишния. Имат статуи и красиви стихове, гравирани на камъка. Вътре обаче — все гниещи тела, пълни с личинки и червеи. Трябва да ги положат върху камък, понеже земята не става дори за погребения — гробовете се пълнят с вода. Болестите обгръщат града като покров. Не, Абнър — заяви Джошуа е необичайно отнесен поглед. — Обичам красотата, но понякога онова, което изглежда достойно за преклонението ни, крие безчестие и злост. Колкото по-скоро отплаваме, толкова по-добре.

— По дяволите — отвърна Марш. — Гръм да ме удари, не зная защо, но се чувствам по същия начин. Не се измъчвай. Можем да се отървем доста скоро.

Джошуа се намръщи.

— Добре — каза той. — Първо обаче имам да свърша нещо — той отмести чинията си и разгъна картата, която беше донесъл. — Искам утре по здрач да откараш „Трескав блян“ надолу по течението.

— *Надолу по течението?* — повтори поразен Марш. — По дяволите, нищо не'а надолу по течението. Няк'ви плантации, много кейджуни^[2], блата, тресавища и после Залива.

— Виж — каза Йорк. Пръстът му проследи пътя надолу по Мисисипи. — Продължаваме натам, завиваме в този ръкав и след това плаваме около шест мили в тази посока. Няма да ни отнеме много време. Утре вечер можем да се върнем, за да вземем пътниците за Сейнт Луис. Искам да спрем за малко *тук* — натърти той и почука с пръст.

Пържолата на Марш пристигна, но той не ѝ обърна внимание, а се приведе, за да види какво му показва Джошуа.

— Сайпръс Ландинг — прочете той на картата. — Не го знам.

Абнър се огледа в почти празния салон. Карл Фрам, Уайти Блейк и Джак Или се хранеха на далечния край на масата.

— Господин Фрам — викна Марш, — елате при нас за минутка — лоцманът дойде и Абнър показа пътя, за който говореше Джошуа. — Можете ли да ни прекарате надолу и нагоре по този ръкав, или стигаме твърде далеч?

Фрам вдигна рамене.

— Някои ръкави са много широки и дълбоки, но други създават проблеми за малки лодки, камо ли за параходи. Но вероятно ще стане. Има пристанище и плантации, значи другите кораби ги достигат. Повечето обаче едва ли са големи като нас. Без съмнение, ще сме много бавни. Трябва да се измерва през цялото време и да се внимава за дънери и наноси. Ще се наложи и да поизрежем клоните наоколо, за да не удрят комините ни — той се наведе над картата, за да разгледа отблизо. — Къде отиваме? Бил съм толкова надолу по течението само един-два пъти.

— Сайпръс Ландинг — каза Марш.

Фрам присви замислено устни.

— Едва ли ще е толкова зле. Това е плантацията на стария Гару. Параходите я посещаваха често. Товареха сладки картофи и захарна тръстика за Ню Орлиънс. Гару умря заедно с цялото си семейство и от

тогава никой не отива към Сайпръс Ландинг. Дори се сецам, че разказват някои забавни истории за мястото напоследък. Защо отиваме там?

— Личен въпрос — каза Джошуа Йорк. — Просто ни отведете там, господин Фрам. Тръгваме утре по залез.

— Вие сте капитанът — отвърна кормчията и се върна към вечерята си.

— Къде, по дяволите, е млякото ми — оплака се Марш и се огледа. Сервитьорът, слабоват млад негър, се мотаеше край кухненската врата. — Носи ми вечерята — изрева му Марш и момчето подскочи стреснато. След това Абнър отново се обърна към Джошуа. — Това отклонение... — каза той. — Свързано ли е с онова, което ми разказа?

— Да — отвърна Йорк рязко.

— Опасно ли е?

Джошуа сви рамене.

— Не ми харесват — каза Марш. — Тия, вампирските работи.

Той сниши гласа си до шепот, преди да произнесе *вампирските*.

— Скоро ще приключи, Абнър. Ще посетя плантацията, за да свърша малко работа и да доведе някои приятели с мен и така всичко ще свърши.

— Нека дойда с теб за тая работа — каза Марш. — Нямам предвид, че не ти вярвам, но ще ми е доста по-лесно, ако видя някого от онези, знаеш кои, със собствените си очи.

Джошуа го изгледа. Марш погледна за миг в очите му, но нещо в тях сякаш се протегна към него и опита да го докосне. Внезапно той извърна поглед и сгъна речната карта.

— Не мисля, че ще бъде разумно — отвърна той, — но ще помисля. Извини ме. Трябва да се погрижа за нещо.

Той стана и тръгна. Марш продължи да го гледа, без да знае какво точно се бе случило помежду им.

— Проклет да е — измърмори накрая и се обърна към пържолата си. Часове по-късно Абнър Марш имаше посетители.

Беше в каютата си и опитваше да заспи. Тихото почукване на вратата го събуди, сякаш бе гръмотевичен тътен. Сърцето му заблъска. По някаква причина почувства страх. В стаята бе съвсем тъмно.

— Кой е? — викна той. — Проклет да си!

— Тоби, капитане — отвърна едва чуто глас откъм вратата.

Притесненията на Марш изведнъж се стопиха и придобиха глуповат вид. Едва ли някога на парахода се бе качвала по-мила и кротка душа от стария Тоби Лейнърд.

— Идвам — викна Марш, запали нощната си лампа и отиде да отвори вратата.

Отпред стояха двама мъже. Единият беше Тоби — около шестдесетгодишен, с плешиво черно теме, около което растеше стоманеносива коса. Лицето му изглеждаше изнемощяло, сбръчкано и черно като чифт стари удобни обувки. До него стоеше млад чернокож — нисък, но як негър в скъп костюм. На мъжделивата светлина Марш едва разпозна Джебедея Фрийман — бръснаря, когото бе наел в Луисвил.

— Капитане — каза Тоби, — искаме да поговорим с вас, насаме, ако мо'е.

Марш им махна да влязат.

— Какво има, Тоби? — попита той и затвори вратата.

— Ний сме нещо като другари по приказка — каза готвачът. — Познавате ме от бая време, капитане, знайте, че нема ви излъжа.

— Разбира се — отвърна Марш.

— И нема да избягам също. Дадохте ми свобода и всичко, само да ви готвя. Ама някои от другите негри, огнярите и таки'а, не слушат съвсем Джеб и мене за туй, че сте добър човек. Уплашени са и щат да бягат. Момчето на вечеря чуло да говорите с капитан Йорк да сте ходили към Сайпръс и ся всички негри говорят.

— Какво? — възкликна Марш. — Никога не сте били там, никой от вас. Какво толкова има в Сайпръс Ландинг?

— Хептен нишо — отвърна Джеб, — ама някои от другите негри са го чували. Вървят истории за т'ва място, капитане. Лоши истории. 'Сички негри бягат от туй място, зарад' т'ва, дето се случва там. Ужасни неща, капитане, ама ужасни са.

— Молим ви да не отиваме там, капитане — каза Тоби. — Знайти, че не съм ва молил за нищо преди.

— Не може един готвач и един бръснар да ми казват къде ще плава параходът ми — отвърна строго Абнър Марш, но щом видя лицето на Тоби, смекчи тона си. — Нищо не'а се случи — обеща им той. — Ако искате обаче, може да изчакате в Ню Орлиънс. Разрешавам

ви. Няма да ни трябва готвене и бърснене на такова кратко пътешествие.

Тоби изглеждаше признателен, но веднага заговори:

— Ама огнярите...

— Те ми трябва.

— Не'а останат, капитане, сигурен съм.

— Тогава смятам, че Косматия Майк ще трябва да си поговори това-онова с тях.

Джеб поклати глава.

— Тия негри са плашат от Косматия Майк, ама са страхуват повече от туй място, дето ни засилвате към него. Ше избягат, па ги гледай.

— Проклети глупаци — изруга Марш. — Не можем да подаваме пара без огняри. Джошуа иска това отклонение, не аз. Дайте ми малко време да се облека, момчета, и ще намерим капитан Йорк, за да му кажем всичко.

Двамата чернокожи се спогледаха, но замълчаха.

Йорк не беше сам. Когато Марш застана пред вратата на капитанската каюта, чу, че гласът на съдружника му извира отвътре силен и ритмичен. Абнър се поколеба, но след като разбра, че Джошуа чете поезия, въздъхна... и то доста силно. Почука с бастуна и Йорк прекъсна заниманието си, за да ги покани да влязат.

Приятелят му седеше спокойно с книга в скута си, отбелязал страницата, до която беше стигнал, с дългия си блед пръст. На нощното шкафче до него имаше чаша с вино. На другото кресло седеше Валери. Тя погледна към Абнър и бързо извърна поглед. След случката на тексаската палуба го избягваше, а за Марш се оказа твърде лесно да не ѝ обръща внимание.

— Кажи му, Тоби — нареди той.

Готвачът изглежда имаше много по-големи трудности да събере думите си, отколкото по-рано, когато беше пред Марш, но накрая успя да каже всичко. Когато привърши, сведе поглед, като през цялото време не спря да мачка износената си шапка с ръце.

Лицето на Йорк помръкна.

— От какво се страхуват? — попита той с учтив, но студен тон.

— Да отидат там, гус'дине.

— Дай им думата ми, че ще ги пазя.

Тоби поклати глава.

— Капитан Йорк, ще ма извините, ама тия ми ти негри са страху'ат и от вас, особено сега, като искате да отидем *там*.

— Мислят, че сте един от *тях* — прибави Джеб. — Че вие и вашите другари ни водите при останалите. Според историите тия хора не излизат денем, а вий праите същото, капитане, същото. Ний с Тоби знаем добре работите, ама не и другите.

— Кажете им, че ще удвоим надниците за времето в ръкава — каза Марш.

Тоби не вдигна поглед. Вместо това само поклати глава отново.

— Не ги вълнуват парите. Ше избягат.

Абнър Марш изруга.

— Джошуа, щом нито парите, нито Косматия Майк ще ги накарат, значи нищо не може. Ще трябва да ги отпратим и да наемем нови огняри, докери и всички други, а това ще отнеме време.

Валерй се приведе напред и положи длан върху ръката на Йорк.

— Моля те, Джошуа — промълви тя. — Послушай ги. Това е знак. Не е било писано. Нека се върнем в Сейнт Луис. Обеща да ми покажеш града.

— Ще го направя, но първо ще свърша необходимото — той изгледа строго Тоби и Джеб. — Мога да стигна Сайпръс Ландинг по суша безпроблемно. Така ще е най-бързо и лесно, за да направя каквото е необходимо, но това не ми стига, господа. Това или е моят параход, или не е. Или съм негов капитан, или не. Не искам екипажът да ми няма доверие, нито да се страхува от мен — възмутен, той хвърли книгата, която тупна силно на масата. — Наранил ли съм те по някакъв начин, Тоби? Отнесъл ли съм се лошо към някого от твоите хора? Направил ли съм нещо, с което да заслужи тези подозрения?

— Не, гус'дине — промълви готвачът.

— Не, а въпреки това искат да ме оставят.

— Да, гус'дин капитан, боя се, че е тей.

Джошуа Йорк придоби строго и решително изражение.

— Ами ако бях доказал, че не съм онова, за което ме вземат? — погледът му премина от Тоби към Джеб и обратно. — Ако ме бяха виждали на дневна светлина, щяха ли да ми вярват?

— *Не* — каза Валерй ужасена. — Джошуа, не можеш...

— Мога — прекъсна я той — и ще го направя. Е, Тоби?

Готвачът вдигна очи, погледна Йорк и кимна бавно.

— Ми, мо'е би... ако ви бяха видели...

Джошуа дълго се взира в двамата чернокожи.

— Добре — каза той накрая. — Тогава утре ще дойда на трапезата следобед. Пригответе ми място.

— Гръм да ме удари — каза Абнър Марш.

---

[1] Гриф — човек с три четвърти афроамериканска кръв и една четвърт европейска или индианска. ↑

[2] Кейджуни — потомците на французите, изселени насилствено от Аркадия (територия в Канада) от англичаните по време на британско-френските конфликти преди Седемгодишната война (1755–1764). ↑

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
Ню Орлиънс,
август 1857*

За обяда Джошуа облече белия си костюм, а Тоби надмина себе си.

Новината се разнесе навсякъде и, разбира се, почти целият екипаж на „Трескав блян“ се навърташе наоколо. Сервитьорите, изтупани в спретнатите си бели сака, щъкаха напред-назад, изнасяйки от кухнята целия пир, подготвян от Тоби: плата, чинии, над които се издигаше пара, и фини порцеланови купи. Имаше супа от костенурка, салата с омари, пълнени раци, момици в свинска мас, пай от стриди и овнешко, сладководна костенурка, пиле на тиган, репички, печено телешко и панирани телешки котлети, ирландски картофи, млечна царевица, моркови, артишок, зелен боб, всякакви франзели и други хлябове, вино, спиртни напитки от бара, прясно мляко от града, чинии със свежо масло, а за десерт: сливови и лимонови пайове, „плаващи острови“^[1] и пандишпани, полети с шоколад.

Абнър Марш никога не бе сядал на толкова богата трапеза.

— Проклятие — каза той на Йорк. — Иска ми се да идваш по-често на обяд, за да си похапвам все така.

За разлика от него, Джошуа почти не докосваше храната. На ярката дневна светлина той изглеждаше като съвършено различен човек, свит, без капчица внушителност. Под дневното небе бледата му кожа бе приела болнав, мъртвешки вид, а Марш реши, че е обагрен с тебеширеносиво.

Йорк се движеше като насън, понякога дори непохватно. Обичайната му елегантност и сила се бяха изпарили. Най-голяма разлика обаче имаше в очите му. Под неговата бяла шапка с широка периферия погледът му изглеждаше уморен, безкрайно уморен. Зениците му приличаха на черни карфичени връхчета, сивото около тях бледнееше. Липсваше силата, която Марш бе свикнал да вижда в

тях. Въпреки всичко той стоеше пред екипажа и това сякаш променяше всичко. Преди да отиде в салона, Джошуа излезе от каютата си посред бял ден, мина по откритата палуба, слезе по стълбите и се яви на обяд още преди Бог, екипажа или когото и да било. Всички слухове и страхове, породени от нощните му бодърствания, заприличаха на бабини деветини веднага, щом светлината на деня обля Джошуа Йорк и елегантния му бял костюм.

Почти през цялото време той изглеждаше умислен, въпреки че отговори на всички въпроси, които му зададоха, а понякога дори хвърляше по някое изказване по собствена воля. Когато сервираха десерта, той отместа чинията встрани и остави ножа. Изглеждаше изнемощял.

— Кажете на Тоби да дойде — каза той.

Готвачът излезе от кухнята, оцапан с брашно и масло.

— Ни харесват ли храната, капитан Йорк? — попита той. — Нишо не хапнахте.

— Хубава е, Тоби. Боя се, че просто нямам апетит в тази част на деня, но съм тук и се надявам, че докажах нещо.

— Да, гус'дине — отвърна Тоби. — Няма грижи вече.

— Отлично — каза Йорк, а щом готвачът се прибра в кухнята, се обърна към Марш. — Реших да отложим пътуването. Ще тръгнем утре по здрач, не тази вечер.

— Ами добре, Джошуа — каза Марш. — Подай ми още едно парче пай, ако обичаш.

Йорк му го подаде с усмивка.

— Капитане, по-добре днес, вместо утре — намеси се Дан Олбрайт, който използваше една костичка вместо клечка за зъби. — Мирише ми на буря.

— Утре — настоя Йорк.

Лоцманът сви рамене.

— Тоби и Джеб могат да останат — подхвана отново Йорк. — Всъщност искам да вземем само толкова хора, колкото ни трябва, за да плаваме. Всички пътници, които са подранили, ще слязат на брега за няколко дни, докато се върнем. Няма да имаме товари, затова и докерите могат да излязат в кратък отпуск. Ще вземем само една вахта. Може ли да се уреди?

— Сигурен съм — отвърна Марш.

Той изгледа хората на масата. Целият екипаж се взираше любопитно в Джошуа.

— Тогава утре по здрач — заяви Йорк. — Извинете ме. Трябва да спя. Той стана, за момент сякаш щеше да залитне. Марш се изправи веднага, но Джошуа му махна да го остави.

— Добре съм — каза той. — Връщам се в каютата. Не ме безпокойте, докато не стане време за отплаване.

— Няма ли да слезеш за вечеря? — попита Абнър.

— Не — отвърна Йорк и обходи с поглед цялата главна каюта. — Вечерта ми изглежда по-добре — каза той. — Лорд Байрон беше прав за деня.

— А? — възкликна Марш.

— Не помниш ли? Стихотворението, което ти казах в корабостроителницата в Ню Олбани. Тъкмо като за „Трескав блян“ е. *Тя ходи в красота...*

— ... *като нощта*. — довърши Джефърс, докато наместваше очилата си. Марш го изгледа поразен.

Той беше истински демон на шаха и сметките, дори понякога ходеше на театър, но Абнър не подозираше, че Джефърс може да рецитира поезия.

— Познаваш Байрон! — зарадва се Джошуа.

За миг той почти приличаше на себе си.

— Да — призна Джефърс. Беше вдигнал вежда. — Капитане, намеквате, че прекарваме дните си на „Трескав блян“ в непорочност? — усмихна се той. — Това със сигурност е нещо ново за Косматия Майк и господин Фрам.

Боцманът се засмя, а лоцманът възрази:

— Ей! Имам три жени, ама това не значи, че съм лош. 'Сяка от тях ще се застъпи за мене!

— Какви ги говорите? — вметна Марш.

По-голямата част от екипажа беше объркана поне колкото него.

Джошуа се усмихна загадъчно.

— Господин Джефърс ми напомня за последната строфа от стихотворението на Байрон.

Той изрецитира:

*При тази буза и над тази вежда
— тъй меки и спокойни, а говорят —
усмивка покорява в багри нежни,
разказва дни на минало добро
и смисълът във всичко се оглежда,
сърцето ѝ обича непорочно.^[2]*

— Непорочни ли сме, капитане? — попита Джефърс.

— Никой не е свършено непорочен — отвърна Джошуа Йорк, — но въпреки това произведението е пленително. Нощта е красива, затова се надяваме да открием покой и благородство в мрачното ѝ обаяние. Твърде много хора се страхуват от тъмата безпричинно.

— Може би — отвърна Джефърс. — Понякога си е плашеща.

— Не — заяви Джошуа Йорк и тръгна, прекъсвайки рязко словесния си дуел със сметководителя.

Веднага щом излезе, останалите се разотидоха, за да изпълнят задачите си. Само Джонатоун Джефърс остана на мястото си. Потънал в мисли, той се взираше в другия край на салона. Марш седна отново, за да довърши пая си.

— Господин Джефърс — каза той. — Нищо не разбирам. Проклети стихове. Какво хубаво може да излезе от префърцунени речи? Ако тоя Байрон е имал да казва нещо, защо не го е направил на обикновен, прост език? Я кажете.

Сметководителят го изгледа, докато примигваше с очи.

— Съжалявам, капитане — каза той. — Опитвах да си спомня нещо. Какво казахте?

Марш си взе от пая, отпи малко кафе и повтори въпроса.

— Значи, капитане — отвърна Джефърс с иронична усмивка, — просто поезията е красива. Начинът, по който думите се допълват, ритъмът, картините, описани в нея. Стихотворенията са истинска наслада, когато се произнесат на глас. Римите, мелодията, начинът, по който звучат — той отпи от кафето си. — Трудно е да се обясни, ако не го чувстваш. Нещо като параход е, капитане.

— Не съм чувал поема, красива като параход — отвърна сърдито Марш.

Джефърс се ухили.

— Капитане, защо „Северна светлина“ има картини на Аврора върху корпусите на колелата? Не му трябват. И без тях ще плава по същия начин. Защо нашата лоцманска будка, и какво ли още не, е украсена с всякакви орнаменти, резби и украси, защо всеки прочут кораб е с хубаво дърво, килими, маслени картини, ажурна резба? Защо върховете на комините ни са във формата на цветя? И да са обикновени, димът пак ще излиза. — Марш, на свой ред, смръщи вежди, а Джефърс заключи: — Параходите могат да бъдат и обикновени и прости — но по другия начин са по-красиви и приятни за пътуване. Със стиховете е същото, капитане. Поетът може да каже нещо направо. Ще е достатъчно, но като сложи рима, като го напише в мерена реч, то става нещо повече.

— Ем' сигурно — отвърна Марш със съмнение.

— Сигурен съм, че мога да намеря стих, който дори ти ще харесаш. Байрон има един такъв. Казва се „Гибелта на Сенахериб“^[3].

— Къде е т'ва?

— Не „къде е“, а „кой е“ — поправи го Джефърс. — Стихотворението е за война, капитане. Римите му са прелестни. И препуска не по-зле от „Мичетата на Бъфало“^[4] — той стана и оправи връхната си дреха. — Ела да ти покажа.

Марш изпи кафето си до дъно, надигна се от масата и тръгна след Джонатоун Джефърс към библиотеката на „Трескав блян“.

Като стигнаха, Абнър се тръшна в едно голямо, меко, бяло кресло, докато главният сметководител претърсваше рафтовете, които изпълваха цялата стая и стигаха чак до тавана.

— Ето го — каза накрая Джефърс и извади един немалък том. — Знаех си, че някъде тук имаме книга с поезията на Байрон.

Той разлисти страниците — някои дори не бяха отрязани и се наложи да ги раздели с нокът — и накрая откри каквото търсеше. След това зае поза и прочете „Гибелта на Сенахериб“. Марш бе принуден да признае, че стихотворението притежава необикновен ритъм, особено така, както го рецитираше Джефърс. Не беше чак „Мичетата от Бъфало“, но ставаше.

— Не е зле — каза той на Джефърс, когато го чу цялото. — Ама крайт не става. Проклети библейски работи. Намесват Господ във всичко.

Джефърс се засмя.

— Лорд Байрон не се е занимавал с библейски работи, мога да те уверя. Всъщност е бил доста неморален, поне така съм чувал.

Той се замисли и започна отново да разлиства книгата.

— Какво търсиш?

— Стихотворението, което се опитах да си спомня на масата — отвърна Джефърс. — Байрон има още едно за нощта, което съвсем не съответства... аха, ето го — той прегледа страницата от горе до долу и кимна. — Слушай, капитане. Заглавието е „Мрак“.

Той започна отново да рецитира.

*Сънувах сън, а може би не сън.
Угаснало бе слънцето и сляпо
из непрогледното небе звездите
витаеха; смразената Земя
се носеше в безлунното пространство;
не идваше след утрото денят;
и хората с отчаяни сърца
във ужаса на своята самотност
отправяха за светлина молитви (...)*

Гласът на сметководителя звучеше мрачно и меланхолично. Стихотворението беше по-дълго от останалите. Марш скоро се изгуби между думите, но въпреки това те успяха да го трогнат. Покоси го мраз, който сякаш изпълни пространството. Думите бушуваха в съзнанието му. Стихотворението носеше у себе си страх, напразна молитва, отчаяние, лудост и огромни погребални клади, война, глад, хора, оскотели като зверове.

*(...) кръв струваше храната;
и всеки, свъсен, лакомо във мрака ядеше скришом;
любовта изчезна;
и всички заживяха с мисълта
за близка и безславна смърт; гризеше човешките
стомаси вълчи глад;
за мъртвите не ровеха гробове,*

че мършавите мършата ядяха (...)

Джефърс продължаваше да чете. Злото се вихреше сред зло.
Накрая завърши:

*(...) потъваха в безжизнената бездна
без плисък; приливите бяха мъртви.
Луната — господарката им — беше
изчезнала; и ветровете също;
и облаците — бяха те ненужни
на повсеместния вселенски Мрак.^[5]*

Той затвори книгата.

— Бълнувания — каза Марш. — Звучи като някой обзет от треска.

Джонатону Джефърс се усмихна плахо.

— Господ дори не се появява — въздъхна той. — Според мен Байрон е имал две различни мнения за тъмнината. Това стихотворение съдържа много по-малко невинност. Дали капитан Йорк го е чел?

— Разбира се — каза Марш и стана от креслото. — Я дай това.

Той взе тома от ръцете на Джефърс.

— Вече се интересувате от поезия ли, капитане?

— Да не ти пука — отвърна Марш и напъха книгата в джоба си.
— Нямах ли си някаква работа за вършене в кабинета?

— Без съмнение имам — каза Джефърс и тръгна.

Абнър Марш остана в библиотеката още три-четири минути. Чувстваше се изключително необичайно. Стихотворението му бе внушило безпокойство. Може би все пак имаше някакъв смисъл в поезията, помисли си той.

Реши да прегледа книгата в свободното си време и да помисли сам върху нея.

Марш си имаше свои задължения, които го държаха зает през по-голямата част от следобед и вечерта. След това съвсем забрави за книгата в джоба си. Карл Фрам тъкмо тръгваше към Ню Орлиънс, за да вечеря в „Сейнт Чарлс“, и той реши да се присъедини към него. Беше

почти полунощ, когато се върнаха на „Трескав блян“. Докато се събличаше в каютата си, Марш се сети за книгата и я постави внимателно на масичката до леглото, облече нощната си риза и седна, за да почете малко на светлината на свещта.

„Мрак“ звучеше дори по-злокобно през нощта, сред тъмата в самотната му малка каюта, макар че словата не носеха студената злокобност, вложена у тях от Джефърс. Отново изпита същото вълнение. Разлисти страниците и прочете „Сенахериб“, „Тя ходи в красота...“ и някои други, но мислите му все го теглеха към „Мрак“. Въпреки жегата Абнър Марш усещаше как го побиват студени тръпки.

На заглавната страница имаше портрет на Байрон. Марш го разгледа. Изглеждаше красив, смугъл и чувствен като креол. Беше съвсем ясно защо жените са си падали по него, въпреки че е бил куц. Разбира се, имал благороден произход. Това ставаше ясно от надписа под портрета:

ДЖОРДЖ ГОРДЪН, ЛОРД БАЙРОН

1788–1824

Абнър Марш се визира дълго в лицето на поета и осъзна, че му завижда. Капитанът никога не бе разполагал с красота. Вероятно бленуваше за големи, прелестни параходи именно защото сам бе твърде грозен. С грамадното си тяло, брадавицата, сплескания нос, на Марш не му се налагаше да се тревожи много и за жени. Когато беше по-млад и още работеше по салове и платноходи, а дори и след като прекара известно време по параходите, той си имаше местенца в Начес-под-хълма и Ню Орлиънс, където можеше да си намери нощно забавление срещу разумна цена. След време, когато Параходно дружество „Река Треска“ стана достатъчно заможно, в Галена, Дъбюк и Сейнт Пол имаше жени, които бяха готови да се омъжат за него, стига да бе поискал — някоя добра, жилава, решителна вдовица, съзнаваща изгодата от един силен и здрав мъж като него, притежаващ толкова много параходи. След сполетялото го нещастие обаче всички загубиха интерес. И без това те не бяха онова, което търсеше. Когато Абнър Марш размишляваше за такива неща, а това не ставаше често, той бленуваше за тъмноока креолка или смугла свободна кварталонка от Ню Орлиънс. Гъвкава, изящна и горда като параходите му.

Капитанът въздъхна и духна свещта. Опита да заспи, но мислите не му даваха покой. Словата ехтяха неясно и плашещо из мрачните проходи на съзнанието му.

*... не идваше след утрото денят.
... ядеше скришом; любовта изчезна;
... хората с отчаяни сърца
във ужаса на своята самотност.
... кръв
струваше храната;
... поразителен човек.*

Абнър Марш подскочи и седна в леглото. Напълно буден, той слушаше ударите на сърцето си.

— Проклятие — промълви той.

Намери кибритена клечка, запали свещта и отвори стихосбирката на страницата с портрета на Байрон.

— Проклятие — повтори Абнър.

Облече се бързо. Отчаяно се нуждаеше от груба сила — от мускулите и черната метална палка на Косматия Майк или от бастуна със сабя на Джонатоун Джефърс. Това обаче беше само между него и Йорк. Имаха уговорка да не разгласява нищо. Плисна малко вода на лицето си, взе хикориновия бастун и излезе на палубата. Искаше му се на борда да има свещеник или поне кръст. Стихосбирката бе в джоба му. Някъде долу в пристанището друг параход изпускаше пара и товареше. Докерите пееха заедно бавна, тъжна песен, докато пренасяха стоки по талпите.

Застанал пред вратата на Йорк, Абнър Марш вдигна бастуна си, за да почука, но съмненията го възпряха. Джошуа бе наредил да не го безпокоят. Щеше да остане крайно разочарован от онова, което имаше да му каже. Всичко приличаше просто на някаква глупост. Сънуваше кошмари заради стихотворението или пък вина имаше храната. Но все пак, все пак...

Продължаваше да стои на място, потънал в мисли и с вдигнат бастун, когато ненадейно вратата на каютата се отвори тихо. Вътре беше тъмно като в рог. Луната и звездите хвърляха слабо сияние във

вътрешността на стаята, но отвъд него тегнеше плътен мрак. На няколко крачки от вратата се различаваше нечий силует. Лунните лъчи разкриваха босите ходила и неясната фигура на мъж.

— Влез, Абнър — промълви глас от сенките. Бе дрезгавият шепот на Йорк.

Марш прекрачи прага. Силуетът помръдна и вратата внезапно се затвори. Чу превъртането на ключа. Вътре бе съвсем тъмно. Не виждаше нищо. Една силна десница хвана здраво ръката му и го поведе напред. След това го бутна назад. Той се уплаши за миг, но после усети креслото под себе си. Нещо изшумя тихо. В опит да отличи нещо в чернотата наоколо, Марш завъртя глава слепешком.

— Не съм почукал — произнесе той.

— Да — отвърна Йорк. — Чух, че приближаваш. Очаквах те, Абнър.

— Каза, че ще дойдеш — произнесе трети глас от друга част на стаята. Беше женски, нежен, но и рязък. Валерй.

— Вие? — възкликна Марш удивен. Съвсем не бе очаквал това. Чувстваше се объркан, гневен, изпълнен със съмнения, но присъствието й направи всичко това още по-мъчително. — Какво правите тук?

— Мога да ви попитам същото — отвърна гласът. — Тук съм, понеже Джошуа се нуждае от мен, капитан Марш. Трябва му помощ. С всичките си думи не сте направили повече от мен. Вие и другите като вас, вашите подозрения, цялото ви благочестие...

— Стига, Валерй — отвърна рязко Джошуа. — Абнър, не зная защо си дошъл, но знаех, че ще го направиш рано или късно. Вероятно щях да постъпя по-добре, ако си бях избрал за съдружник глупак, някого, който да ми се подчинява безропотно. За твое или мое зло обаче, ти си твърде проникателен. Знаех, че е въпрос на време да прозреш отвъд историята, която съчиних в Начес. Видях, че ни наблюдаваш. Знам и за твоите малки изпитания — той се засмя дрезгаво и с нежелание. — Светената вода, ама че трик!

— Как... знаел си? — каза Марш.

— Да.

— Проклето момче.

— Не му се заканвай. Не е намесен, Абнър, макар че забелязах как ме гледа през цялото време. — Смехът на Йорк бе измъчен и

плащещ. — Не, самата вода се издаде. Няколко дни след разговора ни пред мен се появява чаша кристалночиста вода. Какво бих могъл да си помисля? Откакто плаваме, прием само вода, пълна с кал и пясък. Можех да си направя цяла градина с пръстта, която е оставала по дъното на чашите — той издаде сух звук, смътно напомняш радостен възглас. — Или пък да напълня ковчега си.

— Разклащаш и я изпиваш заедно с водата — каза Абнър Марш, без да обръща внимание на последните му думи. — Това те прави моряк. — Той замлъкна. — Или просто истински мъж.

— Ех — въздъхна Джошуа. — Дойдохме си на думата.

Той замълча и дълго не продума. В каютата тегнеха мрак и тишина. Беше задушно. Когато най-накрая заговори отново, гласът на Йорк носеше хлад и строгост.

— Донесе ли си кръст, Абнър? Или пък кол?

— Нося това — каза Марш, извади стихосбирката и я хвърли в мрака към мястото, на което предполагаше, че седи Джошуа.

Чу движение, шум като от плесник, когато летящата книга бе уловена във въздуха. Последва разлистване на страници.

— Байрон — каза Йорк объркан.

Дори на инч от лицето си Абнър Марш нямаше да види собствените си пръсти, толкова плътно бяха спуснати кепенците и дръпнати завесите на каютата. Джошуа обаче не просто виждаше достатъчно добре, за да улови книгата, той можеше да я прочете. Въпреки жегата Марш отново почувства тръпки.

— Защо Байрон? — попита Йорк. — Озадачаваш ме. Ново изпитание, кръст, въпрос — щях да ги разбера, но Байрон... не.

— Джошуа — каза капитанът, — на колко години си? — Последва мълчание. — Умея да съдя за нечия възраст — продължи Марш. — Ти си труден с тази бяла коса и всичко останало. Все пак по вида ти — лицето, ръцете — бих казал тридесет, най-много тридесет и пет. Според тази книга той е починал преди тридесет и три години. Ти каза, че си го познавал.

Йорк въздъхна.

— Да — отвърна мрачно той. — Глупава грешка. Величието на парахода ме беше завладяло напълно и се самозабравих. Мислех, че няма да забележиш. Не знаеше нищо за Байрон. Бях сигурен, че ще забравиш.

— Мисля бавно, но не забравям. — Марш стисна силно и уверено бастуна си и се приведе напред. — Джошуа, искам да поговорим. Разкарай жената от тук.

Валерѝ се изсмя студено в мрака. Звучеше по-близо, въпреки че Марш не я бе чул да се движи.

— Какъв смел глупак — каза тя.

— Валерѝ остава, Абнър — заяви Йорк без заобикалки. — Може да ѝ се има доверие и да чуе всичко, което имаш да ми казваш. Тя е каквото съм и аз.

Марш почувства хлад и самота.

— Като теб — повтори той с усилие. — Каж ми тогава. *Какво си?*

— Сам прецени — отвърна Джошуа.

Изведнъж в мрака на каютата пламна клечка.

— Боже мой — възкликна Марш.

Само за няколко мига пламъчето хвърли ярка светлина върху лицето на Йорк. Устните му изглеждаха подпухнали и напукани. Кожата на челото и страните му беше обгоряла, черна и изпъната. Мехури, пълни с вода и гной, изпъкваха под брадичката му и покриваха изранената алена длан, държаща клечката. Сивите му очи гледаха побелели и сълзящи в кухините си. Джошуа Йорк се усмихна зловещо. Марш чу как увисналата плът пука и се разкъсва. Бледа течност се стече бавно по едната му страна от разтворилата се цепнатина върху нея. Парче кожа се отрони и оголи розовото месо под себе си.

Пламъкът угасна, блажен мрак обгърна всичко.

— Казвате, че сте съдружник — укори го Валерѝ. — Казвате, че бихте му помогнали. Ето я помощта ви, вашата, на екипажа, подозренията и заплахите ви. Можеше да умре заради вас. Той е бледият цар, а вие сте нищо, но си причини всичко *това*, за да спечели вашето безполезно доверие. Доволен ли сте, капитан Марш? Щом сте тук, изглежда не сте.

— Какво, по дяволите, се е *случило* с теб? — попита Марш, без да обръща внимание на Валерѝ.

— Дневната светлина, за по-малко от два часа — отвърна Джошуа. Едва сега Марш разбра защо шепотът му е изпълнен с болка. — Знаех риска. Правил съм го и преди, когато е било необходимо.

Четири часа можеха да ме убият. Шест — със сигурност. Два или по-малко обаче, особено ако през по-голямата част не съм на пряка светлина... познавам възможностите си. Изгарянията изглеждат по-лоши, отколкото са в действителност. Болката е поносима. Ще премине бързо. Утре по това време вече няма да има и следа от случилото се. Плътта ми зараства, мехурите се пукат, а мъртвата кожа пада. Видя сам.

Абнър Марш затвори очи и ги отвори отново. Нямаше никаква разлика. Мракът обгръщаше всичко. Въпреки това все още виждаше бледосинкавото сияние на клечката и обезобразеното лице на Йорк.

— Значи светената вода и огледалата нямат никакво значение — каза Марш. — Нямат значение. Наистина не можеш да излизаш през деня. Онова, което каза... тия твои проклети вампири са истински. Но пак ме излъга. *Излъга* ме, Джошуа! Не си ловец на вампири, ти си един от тях. Ти, тя и всички останали. *Вие самите сте проклети вампири!*

Марш вдигна хикориновия си бастун като безполезен дървен меч, за да се предпази от онова, което не вижда. Чувстваше гърлото си сухо и раздразнено. Валерй се засмя тихо и приближи.

— По-спокойно, Абнър — каза му Йорк. — Спести ми възмущението си. Да, излъгах те. Още на първата ни среща те предупредих, че ако настояваш за отговори, ще получиш лъжи. Принуди ме да излъжа. Съжалявам само, че не го направих по-добре.

— Съдружникът ми — подхвана гневно Марш. — По дяволите, не мога да го повярвам. Убиец или дори нещо по-лошо. Какво правеше през всички онези нощи? Търсеше самотници, пиеше кръвта им, разкъсваше ги? И след това продължаваше нататък. Дааа. Точно така. Почти всяка нощ си в различен град. Така си в безопасност. Докато местните разберат какво си направил, вече плаваш нататък. Дори не се налага да бягаш. Просто се шляеш с финес в първокласен параход със собствена каюта и така нататък. Нищо чудно, че толкова много искахте кораб, господин капитан Йорк. Вървете в ада!

— *Тишина!* — прекъсна го Йорк с такъв тон, че в същия миг Марш замлъкна. — Свали тоягата си, преди да си съборил нещо, както я размахваш. Казах, *свали я!* — Марш хвърли бастуна си на пода. — Много добре.

— И той е като всички останали, Джошуа — каза Валерй. — Не разбира. Изпитва към теб единствено омраза и страх. Не можем да го

оставим жив.

— Може би — отвърна неохотно Йорк. — Мисля, че у него има нещо повече, но може би греша. Какво ще кажеш ти, Абнър? Внимавай. Животът ти зависи от всяка дума.

Абнър Марш беше твърде гневен, за да мисли. Страхът у него бе дал път на истинска ярост. Бяха го излъгали и въвели във всичко това, бяха го направили на голям, грозен глупак. Никой не се отнасяше така с Абнър Марш, независимо дали този някой изобщо е човек. Заради Йорк неговият „Трескав блян“ му изглеждаше като същински кошмар.

— Отдавна съм моряк — каза Марш. — Не опитвай да ме плашиш. Когато бях на първия си параход, видях как разпраха корема на мой приятел в един салон в Сейнт Джо. Хванах оня негодяй, който го направи, взех му ножа и му счупих гърба. Бил съм и на Бед Екс, и надолу по проклетия Канзас, така че някакъв си проклет кръвопиец не може да ме уплаши. Ако искаш да ми скочиш, направи го още сега. Тежа два пъти повече, а ти си изгорял до кокал. Ще ти откъсна главата. И без това може би трябва да го направя заради всичко, което си сторил.

Последва тишина, а след това, напълно неочаквано, Джошуа Йорк се засмя продължително и силно.

— Ех, Абнър — каза той, когато се успокои, — ти си истински моряк. Наполовина мечтател, наполовина самохвалко, но съвсем изцяло глупак. Напълно сляп си, а знаеш, че виждам отлично на светлината, която се процежда от кепенците, завесите и вратата. Ти си дебел и тронав, познаваш силата и бързината ми. Знаеш колко тихо умея да се движа. — Настъпи тишина, нещо изскърца и гласът на Йорк дойде от другия край на стаята. — Ето така. — Отново мълчание. — И така. — Оказа се зад него. — И така. — Отново се намираше там, откъдето бе започнал. Марш бе обръщал поглед през цялото време и сега почувства, че му се вие свят. — Мога да те накарам да кървиш до смърт с хиляди леки докосвания, които едва ще усетиш. Мога да се прокрадна до теб в мрака и да разкъсам гърлото ти, преди да разбереш, че съм престанал да говоря. И въпреки това стоиш там, гледаш в грешната посока с наперена брада, ругаеш и заплашваш. — Йорк въздъхна. — Имаш дух, Абнър Марш. Слаба преценка, много силен дух.

— Ако си решил, че ще опиташ да ме убиеш, давай, направи го — каза Марш. — Готов съм. Може би никога няма да изпреваря „Еклипс“, но съм свършил почти всичко, което някога съм искал. По-добре да гния в някоя от онези кичозни гробници в Ню Орлиънс, отколкото да управлявам параход заради глутница вампири.

— Веднъж те питах дали си суеверен или религиозен — каза Джошуа. — Тогава отрече. Сега говориш за вампирите като необразован имигрант.

— Какви ги говориш? Ти ми каза...

— Да, да. Ковчези, пълни с пръст, същества без душа, които нямат отражение, не преминават течаща вода, превръщат се във вълци, прилепи, мъгла, но въпреки това се свиват от ужас при вида на скилидка чесън. Твърде умен си, за да вярваш на подобни глупости, Абнър. Отърси се от страховете, от гнева и помисли!

Това накара Марш да замълчи. Присмехулната хапливост в гласа на Джошуа караше всичко това да изглежда наивно. Светлината наистина го беше поизгорила, но изпи светената вода, носеше сребро, отразяваше се в огледалата.

— Твърдиш, че все пак *не си* вампир или какво? — попита объркан Марш.

— Вампирите не съществуват — отвърна търпеливо Джошуа. — Те са като небивалиците, които Карл Фрам разказва толкова умело. Съкровището на „Дренън Уайт“. Параходът-фантом. Кормчията, който бил толкова верен, че излязъл на вахта дори след смъртта си. Измислици, Абнър. Безсмислени истории, които възрастните хора не бива да приемат насериозно.

— Някои от тях са истина — възрази вяло Марш. — Имам предвид, познавам лоцмани, които твърдят, че са виждали светлините на фантома, когато минават по Ракурси, и дори са чували как моряците, които измерват, ругаят и кълнат. А „Дренън Уайт“... е, не вярвам в проклетия, но корабът потъна точно както Фрам разказва. Параходите, които опитаха да го издърпат, пострадаха по същия начин. Мъртвият кормчия... по дяволите, познавах го. Беше сомнамбул, това е всичко. Управляваше парахода заспал, уж мъртъв. После историята тръгна нагоре и надолу по реката и се изопачи.

— Това щях да ти кажа, Абнър. Ако държиш на думата, да, вампирите съществуват, но историите за нас са малко изопачени. Твоят

сомнамбул се е превърнал в мъртвец само след няколко години преразказване на случката. Помисли какво би станало за век-два.

— Ако не си вампир, какво си тогава?

— Нямам точна дума — отвърна Джошуа. — На английски твоят вид ме нарича вампир, върколак, вещер, маг, вълшебник, демон, гул. Другите езици предлагат различни имена: *nosferatu*, одоротен, упир, *loup garou*. Всички названия са дадени от твои кръвнородствени за бедните същества като мен. Тези думи не ми харесват. Не се оприличавам с нито една от тях. Въпреки това нямам с какво да ги заменя. Не разполагаме с дума за самите нас.

— Ваш собствен език... — подхвана Марш.

— Нямаме такъв. Използваме думите на хората и техните имена. Винаги е било така. Не сме човеци, но не сме и вампири. Ние сме... друга раса. Когато трябва да се наричаме някак, използваме някоя от вашите думи, на вашите езици. Придаваме им скрито значение. Ние сме хора на нощта, хора на кръвта или просто хората.

— А ние? — попита Марш. — Ако вие сте хората, какво сме ние?

Джошуа Йорк се поколеба, но Валер̀и заговори преди него.

— Хората на деня — каза тя бързо.

— Не — заговори Йорк. — Така ви наричам аз. Не е разпространено сред останалите като мен. Валер̀и, времето за лъжи приключи. Кажете истината на Абнър.

— Няма да му хареса — отвърна тя. — Джошуа, опасността...

— Без значение — каза Йорк. — Кажете му, Валер̀и...

За миг настъпи тежко мълчание.

— Добитъкът — каза тихо Валер̀и. — Така ви наричаме, капитане. Добитъкът.

Марш се намръщи и сви груб, месест юмрук.

— Абнър — каза му Йорк, — искаше истината. Напоследък размишлявам често за теб. Боях се, че след Начес ще се наложи да подготвя инцидент. Страхуваме се, че ще ни разкрият, а ти си заплаха. Симо и Катрин ме убеждаваха да те убия. По-новите ми сподвижници, на които имам вяра, като Валер̀и и Жан Ардо̀, изглеждаха съгласни с това. Въпреки че аз и хората ми щяхме да сме в по-голяма безопасност след смъртта ти, аз се отдръпнах от това решение. Омръзнало ми е от смърт и страх, безкрайно уморен съм от ненавистта между расите ни.

Зачудих се дали вместо това можем да работим заедно, но съвсем не бях сигурен дали мога да ти имам доверие. Поне до онази нощ край Доналдсвил, когато Валерѝ опита да те убеди, че трябва да обърнеш „Трескав блян“. Тогава доказа, че си много по-силен, отколкото съм очаквал, а и много по-верен. Още там и тогава реших, че трябва да живееш, а дойдеш ли отново — да научиш цялата истина, без значение добра или лоша. Ще изслушаш ли всичко?

— Имам ли някакъв избор? — попита Марш.

— Не — призна Йорк.

Валерѝ въздъхна.

— Джошуа, моля те да размислиш. Той е един от тях, без значение колко го харесваш. Няма да разбере. Ще се върнат със заострени колове, знаеш го.

— Надявам се, че няма да го направят — отвърна Джошуа и след това заговори на Марш. — Тя се страхува, Абнър. Предлагам нещо ново, а новите неща са винаги опасни. Изслушай всичко, но не ме съди и може би след това ще бъдем истински съдружници. Никога преди не съм казвал истината на някого като теб...

— На никого от добитъка — измърмори Марш. — Е, аз пък никога не съм слушал друг вампир, така че сме квит. Давай. Тоя бик пред теб е готов да слуша.

---

[1] „Плаващи острови“ — френски десерт от разбити варени белтъци във ванилов сос. ↑

[2] Превод Николай Тодоров. ↑

[3] „Гибелта на Сенахериб“ — стихотворение на лорд Байрон от 1815 г., посветено на библейската история за опита на асирийския цар Сенахериб да завладее Йерусалим. ↑

[4] „’Мичетата от Бъфало“ — американска песен, написана от барда Джон Ходжис през 1844 г. с изключително значение за попкултурата на САЩ през следващите повече от сто години: „’Мичета от Бъфало, ще излезете ли тая нощ?/ Ще излезете ли тая нощ, ще излезете ли тая нощ?/ ’Мичета от Бъфало, ще излезете ли тая нощ?/ Ще танцувате ли на лунна светлина?“. ↑

[5] Откъсите са в превод на Любомир Любенов. ↑

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

*Времена мрачни
и далечни.*

Слушай тогава, Абнър, но нека първо ти кажа условията ми: никакви прекъсвания, никакви гневни изблици, никакви въпроси, никакви оценки, не и преди да съм завършил. Голяма част от разказа ми е мрачна и страшна, предупреждавам те, но ако ми позволиш да те отведа от началото до края, може би ще разбереш. Нарече ме убиец, вампир и, в известен смисъл, аз съм точно това. Ти обаче също си убивал, както сам призна. Смяташ, че постъпките ти са извиними съобразно обстоятелствата. Така считам и аз за своите. Ако не извиними, то поне оправдани. Чуй *всичко*, което искам да ти кажа, преди да съдиш мен и вида ми. Нека започна със себе си, с моя живот, а след това ще ти кажа останалото, както сам съм го научил.

Попита за възрастта ми. Аз съм млад, Абнър. Нося се сред първите пориви на зрелостта според приетото за моята раса. Роден съм в провинциалните части на Франция през 1785 година. Никога не съм познавал майка си по причини, които ще разкрия по-късно. Баща ми беше дребен благородник. Спечелил титлата, докато се изкачвал в обществото. Той живееше във Франция вече няколко поколения и се радваше на определено положение, въпреки че изтъкваше източноевропейския си произход. Имаше пари и малко земи. За да обоснове дълголетие си през шестдесетте години на изминалия век се бе престорил на сина си. Така беше наследил сам себе си. Оттук разбираш, че съм на седемдесет и две години и наистина съм изпитал удоволствието да срещна лорд Байрон. Това обаче се случи след известно време.

Баща ми беше като мен самия. Такива бяха и двама от слугите ни — наши другари, които се преструваха на подчинени. Тези трима възрастни от моята раса ме научиха на езици, маниери, на много за света... и на предпазливост. Спях през деня, излизах нощем, научих се да се боя от зората, както децата от твоя вид, които са се опарили

веднъж, изпитват страх от огъня. Казваха ми, че съм по-различен, висш, отделен от останалите, господар. Не биваше да говоря за това, понеже добитъкът се страхуваше и щеше да ме убие. Трябваше да твърдя, че съм нощна птица по прищявка. Налагаше се да изуча и наблюдавам разновидностите на католицизма, дори да присъствам на нарочни среднощни меси в личния ни параклис. Трябваше да... няма защо да продължавам. Разбираш, Абнър, бях само дете. Можех да науча още, да разбере повече за другите около мен и за живота, който водехме, защо и как... Щях да бъда съвсем различен, ако всичко бе продължило така.

През 1789 година обаче кладите на Революцията промениха живота ми безвъзвратно. Терорът започна и ни отведоха. Въпреки цялата си предпазливост, параклиси и огледала баща ми събуди подозрение с нощните си навици и тайнственото си богатство. Човеките сред прислугата ни го обвиниха във вещерство, сатанизъм, наричаха го последовател на маркиз дьо Сад. А той се зовеше аристократ — най-черният грях от всички. Двамата му сподвижници се измъкнаха, понеже винаги бяха заемали роля на слуги. Мен ме отведоха заедно с него. Въпреки че бях много малък, имам живи спомени от килията, в която ни затвориха. Вътре беше студено и влажно, със стени от груб камък, а огромната желязна врата притежаваше такава здравина, че дори баща ми не бе достатъчно силен, за да я отвори. Миришеше на урина, спяхме без завивки в мръсната слама на пода. Имаше прозорче, но се намираше високо и врязано в ниша на масивната каменна стена, дебела поне десет фута. Беше много малко и препречено с решетки. Всъщност, струва ми се, че бяхме под земята, в нещо като подземие. До нас стигаше много малко светлина, но, разбира се, това беше мнима утеха.

Когато останахме сами, татко ми каза какво да направя. Той не можеше да стигне прозореца, нишата беше твърде тясна. Аз обаче можех, понеже още бях малък, но и достатъчно силен, за да се справя с решетките. Нареди ми да го оставя. Даде ми и други съвети: да нося дрипи, да не привличам внимание, да се крия през деня, да крада храна нощес, да не казвам никога, че съм различен, да си намеря кръст и да го нося. Не разбрах и половината от думите му, а и скоро забравих повечето, но му обещах да изпълня всичко. Каза ми да напусна Франция и да потърся слугите, които са избягали. Посъветва ме да не

отмъщавам за него, тъй като възмездието е сигурно; всички тези хора щяха да умрат, а аз — да живея. След това ми каза нещо, което никога няма да забравя: „Не могат да спрат. Алената жажда е обладала цялата нация. Само кръвта ще я засити. Това е нашето проклятие.“

Тогава го попитах какво е алената жажда.

„Скоро ще разбереш — отвърна той. — Не можеш да я сбъркаш.“

След това ме закле да си вървя. Стиснах металната рамка на прозореца. Решетките бяха стари и изгнили. Понеже и без това никой не можеше да ги достигне, не бяха счели за необходимо да ги сменят. Останаха в ръцете ми.

Никога повече не видях баща си. По-късно, при Реставрацията^[1], която последва Наполеон, направих запитвания за него. Изчезването ми бе предрешило съдбата му. Решили, че без съмнение освен аристократ е и магьосник. Изправили го пред съд и бил гилотиниран някъде в провинцията. Тялото му било изгорено заради обвиненията във вешерство.

Преди това не знаех нищо. Избягах от затвора, напуснах провинцията и тръгнах към Париж. През онези дни там беше лесно да оцелееш поради целия хаос. През деня се криех в мазетата на къщите. Колкото по-мръсни бяха, толкова по-добре. Излизах през нощта и крадах храна. Предимно месо. Не харесвах зеленчуци и плодове. Превърнах се в опитен престъпник. Бях бърз, тих и изключително силен. С всеки ден ноктите ми ставаха по-здрави и остри. Ако се наложеше, с тях можех да пробия дърво. Никой не ме забелязваше, нито пък разпитваше. Говорех на изискан френски, добър английски и повърхностен немски. В Париж усвоих и булевардния език. Търсех избягалите ни слуги. Тогава не познавах никой друг от нашата раса. Нямах представа как да ги намеря и усилията ми оставаха безплодни. Израснах сред твоите. Добитъкът. Хората на деня. Бях умен и наблюдателен. Въпреки че изглеждах също като тях, скоро разбрах колко съм различен... и колко по-съвършен, както ми бяха казвали. По-силен, по-бърз и — както предполагах — по-дълголетен. Единствената ми слабост бе дневната светлина. Но пазех добре тайната си.

Животът, който водех в Париж обаче, беше оскъден, унизителен, скучен. Искях повече. Започнах да крада и пари. Намерих някого, който ме научи да чета, и скоро взех да отмъквам и книги. Един-два пъти почти ме хващаха, но винаги се измъквах. Можех да се сливам

със сенките, да изкача стена, преди да ти мигне окото, да се движа тихо като котка. Може би онези, които са ме преследвали, са решавали, че се превръщам в мъгла. Вероятно понякога е изглеждало точно така.

Когато започнаха Наполеоновите войни, внимавах да не ме вземат във войската, тъй като със сигурност щяха да изискват присъствието ми през деня. Въпреки това ги следвах при нашествието. Така пътувах из Европа. Видях много убийства и палежи. Откъдето минеше императорът, имаше плячка за мен.

В Австрия през 1805 година съзрях големия си шанс. Натъкнах се на заможен венециански търговец, бягащ от френските войски. Носеше цялото си богатство в злато и сребро. Баснословна сума. Проследих го до странноприемницата, в която бе решил да прекара нощта, и когато се уверих, че е заспал, влязох вътре, за да се покрия с пари. Той обаче не спеше. Войната го бе направила плашлив. Очакваше ме и разполагаше с оръжие. Извади пистолет изпод завивката и стреля. Изненадата и болката ме покосиха. Свлякох се на пода. Беше ме улучил право в корема. Кървях обилно. След това обаче изведнъж кръвта намаля, а болката отслабна. Изправих се. Сигурно съм бил ужасна гледка. Блед и окървавен. Почувствах нещо странно за първи път. Лунната светлина се процеждаше от прозореца. Търговецът крещеше. Преди да разбере какво върша, вече го бях сграбчил. Искях да млъкне, да сложа ръката си пред устата му, но... нещо ме облада. Ръцете ми се плъзнаха надолу, ноктите ми... бяха много остри и здрави. Разкъсах гърлото му. Удави се в кръвта си.

Стоях там, треперех, наблюдавах как черната течност се стича от него, как тялото му се мята в леглото, окъпано от луната. Умираще. И преди бях виждал смъртта, в Париж, през войната, но това беше различно. Аз го бях убил. Изпълваше ме наслада, почувствах... *страст*. Бях чел за страстта в книгите, за лъстта и плътските наслади, към които хората са податливи, но сам не ги познавах. Бях виждал голи жени и мъже, двойки в сексуално общение, но нищо от това не можеше да ме развълнува. Не разбирах всички тези безсмислици, които четях — за нестихващи страсти и похот, могъща като огън. Тогавя обаче ги проумях. Стичащата се кръв, дебелият богаташ, умиращ в ръцете ми, звуците, които издаваше, краката му, ритациите му крака. Всичко това възбуждаше звяра у мен. Ръцете ми бяха целите в кръв. Беше тъмно и горещо. От гърлото му се издигаше пара.

Приведох се и опитах. Вкусът ме накара да почувствам лудост, треска. Ненадейно бях заврял лице във врата му. Разкъсвах го, пиех кръвта, раздирах, гълтах. Той спря да се мята. Хранех се с него. И тогава вратата се отвори. Отпред стояха мъже с ножове и пушки. Изгледах ги стреснато. Сигурно съм ги ужасил. Преди да реагират, се хвърлих през прозореца и избягах в нощта. Малко по-рано бях взел пояса с парите на търговеца. Това бе едва частица от богатството му, но ми стигаше. През онази нощ тичах дълго, избягах далеч и прекарах деня в изгнилото мазе на един изгорен, пустеещ чифликчийски дом. Бях на двадесет години. За човек на нощта това е още детство, но вече възмъжавах.

Когато се събудих следващата нощ в избата, покрит със засъхнала кръв, притиснал пояса с парите до себе си, чух отново думите на баща си. Вече знаех какво е алената жажда. Само кръв можеше да я утоли, така ми беше казал. Бях сит. Чувствах се по-силен, по-здрав откогато и да било, но въпреки това изпитвах ужас и отвращение. Бях израснал сред твоите кръвнородствени, разбираш, притежавах мисъл като тяхната. Нямах как да се отъждествя с животно или чудовище. Още там и в същия онзи миг реших да променя начина си на живот, за да не повторя постъпката си. Измих се, откраднах дрехи, най-хубавите, които открих. Тръгнах на запад, далеч от боевете. След това на север. Денем отсядах в странноприемници, наемах карети, за да пътувам от град на град нощем. Накрая, макар и затруднен от войната, стигнах до Англия. Приех ново име и реших да стана джентълмен. Имах достатъчно пари, можех да изуча всичко.

Това пътешествие ми отне около месец. На третата нощ в Лондон се почувствах странно, като болен. Дотогава никога не се бях разболявал. Следващата нощ нещата се влошиха. Едва на другата вечер вече знаех какво изпитвам. Алената жажда ме владееше. Кресях и блъсках. Поръчах си хубава храна, хубаво, дебело парче червено месо. Мислех, че ще ме засити. Изядох го и опитах да се успокоя. Нямах полза. След час вече скитах по улиците. Скрих се зад една пресечка и зачаках. Премина млада жена. Някъде дълбоко в себе си се възхитих на красотата ѝ. Изгаряше ме като огън. Друга част от мен обаче изпитваше само глад. Почти откъснах главата ѝ, но поне всичко свърши бързо. След това плаках. Потънах в месеци отчаяние. Благодарение на книгите имах представа какво съм. Знаех онези думи.

Двадесет години се бях считал за нещо по-съвършено, а едва тогава разбрах, че съм неестествен, звяр, бездушно чудовище. Не можех да реша дали съм вампир или върколак. Чувствах се объркан. Нито аз, нито баща ми умееше да променя облика си, но алената жажда тегнеше над мен по веднъж месечно, сякаш имаше връзка с кръговрата на луната... невинаги обаче съвпаднаше с пълнолунието. Книгите приписваха това на върколаците. Четях много и се опитвах да разбера себе си. Също като върколаците от легендите, често разкъсвах гърлата на жертвите си, изяждах част от плътта, особено ако жаждата беше твърде силна. След това тя ме напускаше. През останалото време, подобно на върколаците, се държах като съвсем нормален човек. От друга страна, среброто не ме плашеше, нито самакитката. Не се променях, не ме покриваше козина. Подобно на вампир, можех да излизам само нощем. Чувствах, че копнея повече за кръв, не за плът. Спях в легло, не в ковчег, бях преминавал течаща вода хиляди пъти без никакви трудности. Със сигурност не бях мъртвец, а религиозните предмети нямаха власт над мен. Веднъж взех с мен тялото на една от жертвите ми, за да видя дали ще се превърне във вълк или вампир. Остана просто труп. След време се размириша и го погребях.

Можеш ли да си представиш ужаса ми? Не бях човек, но не бях и никое от тези легендарни създания. Реших, че книгите са безполезни. Бях просто себе си. Алената жажда ме обладаваше месец след месец. През онези нощи чувствах някакво злокобно тържество, Абнър. Когато убивах, се чувствах по-жив. След това обаче всичко свършваше и се изпълвах с ненавист към онова, в което се бях превърнал. Разкъсвах младите, невинните, красивите, най-вече тях. За разлика от болните и старите, те сякаш разполагаха с някакъв вътрешен пламък, който разгаряше жаждата. Възхищавах се на качествата на хора, които желях да убия.

Отчаяно се опитвах да извърша промяна у себе си. Макар и силна, волята ми не струваше нищо, щом алената жажда ме покосеше. Обърнах се към вярата с надежда. Щом усетих пипалата на треската, потърсих църква и изповядах всичко на свещеника, който ми отвори. Не ми повярва, но се съгласи да се помоли заедно с мен. Сложих кръст на шията си, коленичих пред олтара, молах се пламенно, заобиколен от свещи и статуи, скрит в Божия дом, до един от служителите на Господа. След около три часа се обърнах към него и го убих там. В

църквата. Откриха тялото на сутринта и това предизвика известно внимание към случая. Реших да се осланям на ума си. Щом вярата нямаше влияние над мен, значи не носех нищо свръхестествено у себе си. Опитах да избивам животни вместо хора. Откраднах човешка кръв от лекарски кабинети. Разбих една морга, в която знаех, че има наскоро докарано тяло. Това помагаше. Жаждата отслабваше, но не изчезваше. Сред тези половинчати мерки най-добър ефект имаше убийството на животно. Изпивах кръвта му още топла. Трябваше ми живота, разбираш ли? Животът и кръвта. Трябваше да внимавам и за безопасността си. На няколко пъти пътувах из Англия, за да не бъда свързан със смъртните случаи и изчезванията на моите жертви. Опитвах да изгарям повечето тела. Започнах да действам разумно. Трябваша ми пари и затова търсех само богата плячка. Замогнах се, а след време разполагах с още повече. Златото носи още злато. Когато се сдобих с достатъчно, започнах да печеля още честно и почтено. По това време вече знаех английски прекрасно. Отново смених името си, облякох се като джентълмен, купих си отдалечена къща сред шотландските бърда, където привичките ми щяха да привличат по-малко внимание, и наех няколко деликатни слуги. Всеки месец заминавах по работа, винаги в късна доба. Жертвите ми винаги бяха отдалеч. Служителите ми не подозираха нищо.

Накрая стигнах до нещо, което реших, че ще ми даде отговор. Една от прислужничките ми — красива девойка, ставаше все по-близка с мен. Сякаш ме харесваше, но не само като работодател. Отвърнах на чувствата ѝ. Беше честна, весела, много интелигентна, макар и необразована. Приех я като своя приятелка, в нея видях начин да избягам от всичко. Често се бях замислял дали да не се окова или заключа по някакъв начин, докато алената жажда премине, но не разполагах с ясен план за действие. Ако не можех да достигна ключа, нямаше как да се освободя. Трябваше ми чужда помощ, но винаги се осланях на съвета от баща си да не доверявам тайната си на никого от вас.

Реших да поема риск. Отпратих другите си слуги и не наех нови на тяхно място. В къщата имаше една стая. Беше малка и без прозорци, с дебели каменни стени, желязна врата, здрава като онази в килията, която някога споделях с баща си. Можеше да се заключи отвън с три големи метални резета. Нямаше как да избягам. Когато приготвих

всичко, извиках моята красива, крехка девойка, за да ѝ дам нарежданията си. Не ѝ вярвах достатъчно, за да призная всичко. Абнър, страхувах се, че ако узнае цялата истина, ще ме издаде, или поне ще избяга още в същия миг, а така щях да изгубя решението на въпроса, което изглеждаше толкова близо. С него щяха да си отидат къщата, имуществото, животът, който имах. По тази причина ѝ разкрих само, че всеки месец ме спохожда краткотрайна лудост, пристъп, подобен на епилепсия. Казах ѝ, че при необходимост ще се затварям в специалната стая, където тя трябва да ме заключва, за да остана вътре три дни. Трябваше също да взема храна и вода с мен, включително няколко живи пилета, за да притъпя поне малко жаждата.

Беше потресена, загрижена, много обърквана, но накрая се съгласи, понеже я помолих. Предполагам, че ме обичаше по свой си начин и затова беше готова да направи почти всичко за мен.

Жаждата ме сполетя. Беше свирепа. Въпреки липсата на прозорци чувствах кога денят идва и си отива. Както винаги, спях по светло... нощите обаче бяха кошмарен делириум. Още първата вечер убих пилетата и се натъпках с тях. След това поисках да изляза, но върнатата ми девойка отказа да ме пусне. Закресях ругатни по нея, надавах нечленоразделни викове като животно. Хвърлях се по стените и блъсках вратата, докато юмруците ми не се разкървавяваха. Клецах и ближех собствената си кръв. Опитах да изроня стените с нокти, но не успях да избягам.

На третия ден умът ми се възвърна. Треската отслабваше. Утихваше. Скоро щях да бъда на себе си. Чувствах как жаждата чезне. Повиках прислужницата, за да ѝ кажа, че вече всичко свършва и може да отвори. Отказа. Заяви, че съм ѝ казал да ме държи три пълни нощи, както бе в действителност. Засмях се и отвърнах, че е права, но пристъпът е отминал и няма да се появи до месец. Въпреки това тя не искаше да дръпне резетата. Този път не беснеех. Казах, че разбирам и я похвалих, задето следва толкова отдадено заповедите ми. Помолих я да остане, за да поговорим, понеже ми е самотно в затвора. Тя се съгласи и разговаряхме около час. Бях спокоен, а изказът ми — ясен, дори омаен, примирен, че ще остана още нощ. Повтарях ѝ колко е добра и съвестна. Преувеличавах добродетелите ѝ, разкривах привързаността си. Накрая я помолих да се омъжи за мен, когато изляза.

Тя отвори вратата. Изглеждаше щастлива, Абнър. Толкова щастлива, толкова жива. Пълна с живот. Приблужи и ме целуна, обвих я с ръце, притиснах я в обятията си. Целунахме се няколко пъти. След това устните ми се спуснаха към шията ѝ, намерих артерията и я разкъсах. Храних... се... дълго. Бях жаден, а животът у нея притежаваше безкрайна сладост. Когато я пуснах, тя залитна, но още беше жива, едва жива, бледа, обезкървена, умираща, но още в съзнание. Очите ѝ, Абнър. Очите ѝ. Никога не съм вършил нещо по-ужасно. Винаги ще са пред мен. Очите ѝ.

Отчаях се напълно. Опитах самоубийство. Купих един сребърен нож с дръжка във формата на кръст... суеверията още ме държаха, разбираш ли? Прерязах си китките и легнах в горещата вана. Чаках смъртта, но раните зараснаха. Хвърлих се на меча си, както са правели древните римляни, но пак оцелях. С всеки ден научавах повече за способностите си. Възстановявах се бързо, почти не чувствах болка. Кръвта ми се съсирваше практически мигновено, без значение каква пролука отварях в плътта си. Не знаех какво съм, но, без съмнение, бях истинско чудо.

Накрая ми дойде нещо наум. Закрепих две масивни метални вериги към една от външните стени на къщата. През нощта се оковах и хвърлих ключа възможно най-далеч. Разстоянието бе голямо. Зачаках зората. Слънцето беше по-ужасно, отколкото си мислех. То ме изгаряше и заслепяваше. Всичко се размаза. Кожата ми запламтя. Струва ми се, че виках. Помня как затворих очи. Останах там с часове. Приближавах се към смъртта. Чувствах само вина.

И точно тогава, по някаква причина, в агонията, откъсваща ме от живота, реших да остана на този свят. Как и защо, не бих могъл да ти кажа. Струва ми се, че винаги съм обичал живота, не само у мен, но и у другите. Ето защо здравето, красотата и младостта ме привличаха. Ненавиждах се, понеже творях смърт, а отново щях да убия, макар и себе си. Не можех да измия греховете си с още кръвопролития. За да се изкупя, трябваше да живея, да нося живот, красота, надежда, да заменя всичко, което бях отнел. Спомних си за слугите на баща ми. Имаше и други като мен по света. Вампири, върколаци, вещици, каквото и да бяха, бродеха в нощите. Чудех се как ли се справят с алената жажда. Де да можех да ги намеря. Щях да се доверя на моя вид, щом не можех

да говоря с човечите. Заедно можехме да надделеем над злото. Можех да науча нещо от тях. Реших да живея.

Веригите бяха много здрави. Когато ги подбирах, не исках да избягам от болката и смъртта. Волята обаче ми даде по-голяма сила от всякога, дори от онази, която ме обладаваше при пристъпите на жаждата. Щях да скъсам веригите, да ги изкъртя от каменната стена, в която ги бях вградил. Дърпах и опъвах на внезапни тласъци. Не поддавах. Бяха здрави. Светлината ме обливаше вече цели часове. Не зная какво ме крепеше в съзнание. Кожата ми изгоря и почерня. Болката стана толкова силна, че вече дори не я усещах. Не се отказвах. Накрая лявата верига се скъса. Пръстенът в стената се бе изронил от зида. Още не бях напълно свободен. Смъртта ме поглъщаше, пред очите ми запрепусаха видения. Знаех, че скоро ще припадна, че ако се сгромолясам на земята, повече няма да се изправя, а дясната верига не помръдваше.

Тя така и не поддаде, Абнър, но успях да се измъкна. Скрих се в тъмното, хладно мазе и останах там повече от седмица. Бълнувах, горях, гърчех се от болка, но и се възстановявах. Бях прегризал собствената си китка и бях оставил лявата си длан там. Измъкнах чуканчето от белезниците и избягах. Когато дойдох в съзнание след седмица, отново имах ръка. Изглеждаше мека, малка, деформирана и болеше. Болеше ужасно. Но след време кожата се втвърди, плътта набъбна, пропука се и от нея изтече гъста бяла течност. Когато изсъхна и се обели, кожата отдолу изглеждаше по-здрава. Това се случи три пъти и отне повече от три седмици, но щом приключи, нямаше и следа от случилото се. Бях поразен. Това стана през 1812 година, която се оказа преломна за живота ми. Когато възвърнах силите си, разбрах, че съм се измъкнал от изпитанието с голяма цел: да променя себе си и цялата си раса, да ги освободя от онова, което моят баща бе нарекъл проклятието на алената жажда, да възстановя живота и красотата, която бяхме отнели на света. За да направя това, трябваше първо да откроя други като мен, а единствените, които познавах, бяха някогашните слуги на татко. По това време нямаше как да ги издирия. Англия воюваше с Френската империя. Отношенията между двете държави бяха прекъснати. Това принудително отлагане не ме тревожеше. Знаех, че разполагам с достатъчно години. Докато чаках, започнах да изучавам медицина. Моят народ бе напълно непознат на

лекарите, разбира се. Дори самото ни съществуване представляваше легенда. Имаше обаче какво да науча от твоята раса, толкова подобна, но и толкова различна от моята. Сприятелих се с много медици. Сред тях — един водещ хирург по онова време и няколко членове на факултетния съвет на известен медицински университет. Четях научна литература, стара и нова. Ровех се из химия, биология, анатомия, дори алхимия. Търсех всяко проникновение. В същата стая, която някога се бе оказала злочастен затвор за мен, построих лаборатория, за да провеждам опити. Всеки път, когато отнемах живот — правех го всеки месец — отнасях тялото с мен, изследвах го, извършвах дисекция. Копнеех за труп от моята собствена раса, Абнър, така щях да забележа разликите! На втората година от изследванията ми отрязах един от пръстите на дясната си ръка. Знаех, че ще се възстанови. Трябваше ми плът като моята за анализ и дисекция.

Един пръст не можеше да отговори на стотиците ми въпроси, но болката си струваше. Костта, плътта, кръвта, всички бяха твърде различни от онези на хората. Кръвта беше по-бледа, също като месото, и не разполагаше с няколко елемента, присъщи за вас. Костите пък съдържаха повече от тези елементи. Бяха едновременно по-здрави и по-гъвкави. Кислородът, чудният газ на Пристли и Лавоазие^[2], се движеше в кръвната и мускулната тъкан в много по-големи количества, отколкото в пробите, взети от твоята раса.

Не знаех как това ми помага, но ме изпълни с нови теории. Предполагах, че липсващото в кръвта ми има нещо общо с желанието да пия онази на другите. Когато същия месец жаждата отново ме застигна и обладах нова жертва, взех кръв от себе си и отново я изследвах. Структурата беше различна! Някак бях превърнал чуждата кръв в своя. Изглежда така ставаше по-гъста и по-богата на елементи поне за известно време. Започнах да вземам проби всекидневно. Изследванията показваха, че с всеки ден кръвта ми се разпада. Вероятно жаждата се задействаше, когато нещата стигнеха критичната точка. Тази хипотеза породила много въпроси. Защо животинската кръв не можеше да утоли жаждата? Нито пък човешка кръв, взета от труп? Дали губеше някаква част от качествата си след смъртта? Защо жаждата не ме беше обладала, преди да бях навършил двадесет? Какво е било различно преди това? Не знаех отговорите. Нямах

представа и как да ги намеря. Сега обаче поне разполагах с надежда, с отправна точка.

Започнах да правя отвари. Какво да ти кажа за това? Отне години, безкрайни опити и учение. Използвах човешка кръв, животинска кръв, метали, всякакви химикали. Варях кръв, сушах я, пиех я сурова, смесвах я с пелин, бренди, със зловонни консервиращи препарати, билки, сол, желязо. Изпих хиляди смеси без никакъв ефект. На два пъти ми ставаше лошо. Стомахът ми тежеше и се превивах, докато не повърнех буламача, който бях изпил. Опитите оставаха безплодни. Отвари, консервирана кръв и лекарства. Можех да изпия стотици, но алената жажда пак ме принуждаваше да ловувам през нощта. Вече убивах, без да чувствам вина. Знаех, че се боря за отговор, с който щях да укротя звяра у себе си. Не се отчайвах, Абнър. Най-накрая, през 1815 година, открих онова, което търсех.

Някои от смесите ми действаха по-добре от други. Продължих да работя над тях, да ги подобрявам. Правех промени и добавки, след това продължавах с още. Работех търпеливо, изпитвах ги една след друга. С всяка следваща правех нови разкрития. Сместа, която изработих най-накрая, беше базирана на овча кръв в голяма пропорция, смесена със силно концентриран алкохол, чиято цел беше да запази качествата ѝ. Това, разбира се, е твърде опростено обяснение. Вътре се съдържа много лауданум^[3], който създава приятни и успокоителни видения, калиева сол, желязо, пелин, много други билки и алхимически препарати, излезли отдавна от употреба. Търсих го три години и го изпих в една лятна нощ през 1815-а, след като вече бях опитал толкова други отвари. Алената жажда не ме застигна.

На другата вечер почувствах горещината и безпокойството, бележещи началото на проклятието. Налях си чаша от питието и я изпих на един дъх, уплашен, че победата ми е била само блян, илюзия, но чувството премина. И тази нощ не изпитах жаждата, не излязох на лов, не убивах.

Захванах се за работа, трябваше да направя големи количества от същата течност. Невинаги е лесно да постигнеш същата пропорция, а ако сместа е различна, не би имала действие. Трудех се неуморно. Вече познаваш резултата, Абнър. Специалното ми питие. Винаги е край мен. Абнър, бях постигнал нещо, което никой от моята раса не беше правил, макар че тогава, обладан от този изпепеляващ триумф, дори не знаех

това. Започваше нова епоха за целия ми вид, а с него — и за твоя. Мрак, в който няма страх, край на ловците и жертвите, на криенето и отчаянието. Нощите, изпълнени с падение и кръв, приключваха. Абнър, бях победил алената жажда! Сега зная какво изключително блаженство е това. Познанията ми се оказаха повърхностни и бегли. Тогава смятах, че разликата между твоя и моя народ се корени единствено в кръвта. По-късно научих колко съм грешал. Чувствах, че излишъкът на кислород е причината за треската, пълзяща по вените ми заедно с алената жажда. Сега смятам, че кислородът дава на моята раса сила и спомага за регенерацията на телата ни. Много от онова, което мислех, че зная през 1815 година, се оказа погрешно, но това е без значение, тъй като решението, което бях намерил, беше правилно.

Убивал съм и след това, Абнър, не отричам. Но също както го правят човеците и по причини като техните. От онази нощ в Шотландия през 1815 година не съм опитвал вкуса на кръвта, нито съм чувствал опустошението на алената жажда. Не престанах да се уча нито тогава, нито изобщо някога. За мен знанието е красота, а аз се прекланям пред всяка красота. Трябваше да разбере още много за себе си и за своя народ.

След откритието ми акцентът на работата се промени. Започнах да търся други като мен. Отначало подирих помощта на пълномощници и писма. По-късно, когато дойде мирът, сам се отправих към континента. Тогава разбрах как е приключил животът на баща ми. Нещо повече, в стари провинциални архиви открих откъде е дошъл. Тръгнах по следата през Рейнланд^[4], Прусия и Полша. Поляците го помнеха смътно като всяващ страх отшелник, за когото мълвели прадядовците им. Някои казваха, че бил тевтонски рицар, други сочеха на изток към Урал. Нямаше значение. Тевтонските рицари не съществуваха от векове, а Урал е огромна планинска верига, не можех да търся из нея на сляпо. Попаднах в тази задънена улица, реших да рискувам. Сложих си голям сребърен пръстен и кръст с надеждата, че ще отблъсна всички възможни суеверия, и започнах да разпитвам за вампири, върколаци и други подобни легенди. Някои ми се присмиваха и подиграваха, неколцина се прекръстиха и заминаха тихомълком, но мнозина предпочетоха да разкажат на лековерния англичанин народните предания, които знаеха, в замяна на питие или обяд. Тези истории ми дадоха насока. Съвсем не беше лесно. Търсих в

продължение на години. Научих полски, български, руски. Четях вестници на няколко езика, издирвах съобщения за смъртни случаи, напомнящи връзка с алената жажда. На два пъти се връщах в Англия, за да приготвя още от питието си и да се погрижа за някои дела.

Накрая *те* ме откриха. Бях в една селска странноприемница в Карпатите. Разпитвах и хората бяха подели от уста на уста въпросите ми. Уморен и отчаян, вече чувствах първите тръпки от жаждата и трябваше да се прибера по-рано в стаята си, доста преди изгрева. Седях пред пукация огън и отпихах от питието си, когато чух почукване. Отначало реших, че бурята кънти в заскрежения прозорец. Обърнах се да погледна — в мрака на стаята светеше единствено запаленото огнище — прозорецът се беше отворил отвън. Върху перваза, открояващ се на фона от тъма, сняг и звездни небеса, стоеше мъж. Вмъкна се вътре като котка, без да издава никакъв шум. Само студеният вятър свистеше край него, изпратен от виещата навън зима. Беше тъмен като сянка, но очите му пламтяха, Абнър, *пламтяха*.

„Вампирите са ти интересни, англичанино“, прошепна той на сносен английски, докато затваряше прозореца след себе си.

Беше плащещ миг, Абнър. Може би мразът отвън, който изпълни стаята, ме накара да потръпна, но не вярвам. Видях непознатия в онази светлина, в която толкова много човеци като теб бяха виждали мен, преди да се хвърля върху тях, за да изпия кръвта им, още топла. Облян от мрак, с пламнали очи, страшен, сянка със зъби, която се движеше уверено и елегантно и шепнеше зловещо. Когато се изправих от стола си, той вече бе застанал пред светлината. Видях ноктите му. Бяха като на граблива птица, дълги поне пет инча, черни и остри. След това вдигнах очи и видях лицето му. То изплува от детските ми спомени заедно с името.

„Симо“, казах аз.

Той спря и очите ни се срещнаха. Взрях се в него, Абнър. Виждах си силата на погледа му, а вероятно — и още нещо у него, целия онзи мрак. Това е присъщо за моята раса. Месмер е писал за животинския магнетизъм, за странната енергия у всяко живо същество, по-силна при някои и по-слаба при други. Виждах съм я и у човеци. На война двама офицери могат да дадат на хората си една и съща безумна задача. Един ще бъде убит от собствената си войска, друг, използвал същите думи и момент, ще убеди останалите да го следват към сигурна

смърт. Предполагам, че Бонапарт е разполагал с много от тази сила. Всички от моята раса обаче разполагат с нея. Тя е в гласа ни, в очите. Ние сме ловци. Умеем да омайваме естествената си плячка с поглед, да я подчиняваме на волята си, понякога дори я правим съучастница в собственото ѝ заколение.

По онова време не знаех нищо от това. Виждах само очите на Симо, пламъка им, гнева и подозрението в тях. Чувствах жаждата, която го изгаряше, и гледката разбуди смътно собствената ми заспала кръвожадност. Не можех да отместя поглед. Нито пък той. Продължихме да се взираме един в друг, без да продумахме. Движехме се бавно в кръг. Чашата ми падна и се разби на пода. Не знам колко време е минало, но накрая Симо сведе глава и така приключи всичко. Тогава той направи нещо стряскащо и необичайно. Коленичи пред мен, разкъса една вена на китката си, за да прокърви, и вдигна ръка покорно към мен.

„Кръвник“, каза той на френски.

Стичащата се кръв разбуди сухотата в гърлото ми. Посегнах и сграбчих ръката му. Приведох се към нея с трепетни конвулсии, но в същия миг се опомних. Ударих му шамар и се извърнах. Бутилката стоеше на масата до огнището. Налях две чаши и изпих едната, а другата дадох на него. Той ме гледаше учудено.

„Пий“, наредих му и той изпълни повелята.

Бях негов кръвник, а това превръщаше думата ми в закон. Така всичко започна в Карпатите през 1826 година. Симо бе един от някогашните сподвижници на баща ми. Татко е бил кръвник. След смъртта му Симо повел, понеже бил по-силен. На следващата вечер ме отведе на мястото, което обитаваше — закътано помещение, затрупано от руините на стара планинска крепост. Там срещнах другите — една жена, която също помнех като слугиня от детството ми, и още двама от моята раса, които ти наричаш Смит и Браун. Симо беше техен кръвник. Вече аз заемах мястото му. Нещо повече, дадох им свобода от алената жажда. Пихме и така прекарахме много нощи. Постепенно от тях научих историята и привычките на хората на нощта.

Ние сме *стар* народ, Абнър. Много преди расата ви да издигне градовете си на юг, моите предци се носели из зимните нощи на Северна Европа и ловували. Според легендите ни идваме от Урал или степите и през вековете сме тръгнали на запад и юг. Населявали сме

Полша преди поляците, дебнели сме в германските гори преди германските варвари, господствали сме над Русия преди татарите, преди Велики Новгород^[5]. Като казвам „стар“, не говоря за столетия, а за хилядолетия. Толкова са преминали сред мраз и тъма. Били сме диваци, казват легендите, коварни и голи като животни, слети с нощта, бързи, смъртоносни, непокорни, по-дълголетни от всички други зверове, господари и повелители по природа. Такива бяха сказанията. Всички на два или на четири крака се страхували от нас. Всяко живо същество било просто храна за моята раса. През деня праотците ми спели в пещери на глутници, семейства. През нощта владеели света. След това твоята раса придобила от юг. Хората на деня приличали много на нас и все пак били различни. Били сте слаби. Избивали сме ви лесно, харесвало ни е, у вас сме виждали красота, а тя винаги е била по вкуса ни. Вероятно приликата помежду ни се е оказала твърде привлекателна за нас. Били сте наша плячка векове наред.

С времето обаче нещата се изменили. Расата ми е дълголетна, но и малобройна. Влечението към сношение не се проявява у нас. То владее вас, както ние се подчиняваме на алената жажда. Когато попитах Симо за майка си, той ми каза, че мъжките от моята раса изпитват възбуда единствено когато женската е разгонена, а това се случвало твърде рядко — обикновено когато двамата са споделили плячка. Дори в този случай обаче женските рядко са плодовити, но всъщност те са твърде благодарни за това, понеже раждането обикновено причинява смъртта им. Симо каза, че съм убил майка си. Проправял съм си път през нейната утроба. Раните били толкова тежки, че дори възстановителните ѝ сили не успели да ги излекуват. Обикновено така ставало, когато на бял свят излиза някой от моята раса. Започваме животите си сред кръв и смърт и така ги живеем. Това е равновесие. Бог, ако вярваш в него, или Природата, ако не вярваш, дава, но и взема. Можем да преживеем хилядолетия. Ако бяхме плодовити като вас, щяхме да останем единствени на земята. Твоята раса се плоди, плоди, плоди, роите се като мухи, но и умираме като такива от дребни рани или болести, които не покосяват моя вид.

Не е чудно, че изначално човеците не са занимавали мислите ни. Но вие сте се плодили, построили сте градове, учили сте се. Имали сте ум също като нашия, но ние никога не сме имали причина да го използваме, толкова сме силни. Вие сте открили огъня, войските, лъка

и копието, дрехите, изкуството, писмеността, езика. Цивилизацията, Абнър. Напредъкът ви ви е отредил нова позиция и от плячка сте се превърнали в ловци.

Избивали сте ни с огън и колове, идвали сте денем в пещерите ни. И без това малкият ни брой постепенно е започнал да чезне. Борили сме се с вас и сме губили, бягали сме, но не след дълго вашият вид ни е застигал. Накрая сме направили каквото е било нужно, Започнали сме да се учим от вас. Дрехите, огънят, оръжията, езикът, всичко. Никога не сме имали собствени, разбираш ли? Взели сме вашите. Организирали сме се добре, мислели сме, планирали сме и накрая сме се претопили напълно сред вас. Заживели сме в сенките на света, построен от вашата раса, преструваме се на ваши себеподобни, прокрадваме се в нощта, за да утолим жаждата си с вашата кръв, крием се през деня и се страхуваме от вашето отмъщение. Това е историята на моя вид, хората на нощта.

Научих я от Симо, както той я бе чул преди години от други, сега изклани или изчезнали. Той бе най-стар от всички в групата, която открих. Твърдеше, че е на почти шестстотин години. Разбрах и за други легенди за нашия произход, обвързващи го със зората на самото време. Дори там съзрях намесата на твоя народ, понеже митовете ни бяха заети от християнската Библия. Браун, който някога е бил свещеник, ми прочете откъса от Битие за Адам, Ева и децата им — Каин и Авел, първите и единствени човеци. Когато Каин убил брат си, се оттеглил в изгнание и взел жена от земята Нод. Откъде е дошла тя, ако не е имало други хора на света, Битие не казва. Според Браун Нод била земята на нощта и тъмнината, а жената — прародителка на цялата ми раса. Произлезли сме от нея и Каин. Ние сме негови деца, не чернокожите, както смятат някои от вас. Каин убил брат си и се скрил. По същия начин ние сме принудени да убиваме далечните си братовчеди и да се крием, когато слънцето изгрее, понеже то е ликът Божий. Запазили сме дълголетието, присъщо за всички хора в първите библейски епохи, но сме прокълнати и трябва да живеем в страх и тъмнина. Някои приемаха тези митове за истина, други дори вярваха в приказките за вампири, които вашата раса разказва, и се възприемаха за безсмъртни служители на злото.

Слушах истории за предци, живели много отдавна, за борба, бягство, преселение. Смит ми разказа за голяма битка на пустите

балтийски брегове преди хилядолетие, в която няколкостотин от моята раса връхлетели цяла орда от човеци и когато слънцето изгряло, осветило поле, покрито с кръв и тела. Тогава си спомних за „Сенахериб“ на Байрон.

Симо говореше за древна Византия, в която много от моя народ живеели съвсем невидими в гъмжащия от хора Константинопол и благоденствали векове наред, но накрая кръстоносците дошли, разграбили и унищожили всичко и изгорили много от нас на кладата. Нашествениците носели кръста със себе си. Чудя се дали оттук не произлиза сказанието, че расата ми се бои от символите на християнството. Всички ми казваха за легендарния град, който сме построили. Огромно селище на нощта от желязо и черен мрамор в мрачни пещери някъде из Азия. Простирал се край бреговете на подземна река и море, недокоснати никога от слънцето. Още преди Рим и дори Ур^[6] сме имали този огромен град. Така ми казваха, в противоречие с историите от по-рано, че сме тичали голи на лунна светлина през заснежените гори. Според митовете сме били изгонени от града заради някакво прегрешение и от тогава се скитаме забравени вече хиляди години. Градът обаче още съществувал и някой ден щял да се роди цар, най-великият кръвник от всички, който щял да събере цялата ни разпокъсана раса и да ни поведе към града на нощта и морето, нивга неогрян от слънцето. Абнър, от всичко, което чух тогава, най-много ме развълнува тази история. Съмнявам се, че огромният подземен град съществува или някога е съществувал, но точно тази история ме убеди, че моят вид не е съставен от зли и бездушни вампири. Нямахме изкуство, нито литература, нито собствен език... но легендата ми показва, че умеем да бленуваме, да копнеем. Никога не бяхме градили, създавали. Крадяхме дрехите ви, живеехме във вашите градове, хранехме се с живота ви, силата, кръвта... но щом мълвахме истории за наши собствени селища, значи можехме да творим, стига да разполагахме с възможност. Алената жажда беше проклятие, тя превръщаше двете ни раси във врагове, лишаваше народа ми от всяко достойнство. Белегът на Каин.

Управлявали са ни велики водачи, Абнър. Съвсем реални кръвници от минали епохи. Имали сме свои Цезар, Соломон, презвитер Йоан^[7]. Очаквахме спасителя, нашия Христос.

Спотаен сред руините на мрачния замък, слушах вятъра навън, Симо и останалите пиеха от питието ми, разказваха ми легенди и ме наблюдаваха с трескавите си очи. Тогава разбрах какво вероятно си мислят. Всеки от тях беше с поне сто години по-възрастен от мен, но аз бях най-силен, бях кръвник. Носех им еликсир, прогонващ алената жажда. Изглеждах им почти като човек. Абнър, в очите им аз бях спасителят от сказанията^[8], обещаният цар на вампирите. Не можех да го отрека. Това беше моята орисия, знаех го, трябваше да изведа народа си от тъмата.

Трябва да свърша още много, Абнър, още много. Твоят вид е изпълнен със страх, суеверие, ненавист, затова все още трябва да останем скрити. Виждам съм как воювате помежду си, чел съм за Влад Цепеш — който, между другото, не е бил един от нас — за него и за Тай Калигула и останалите царе. Виждам съм как горите старици, понеже подозирате, че са част от моя народ, а тук, в Ню Орлиънс, разбрах как поробват себеподобните си, как ги бичуват, продават ги като животни заради по-тъмната им кожа. Чернокожите са ви близки, кръвнородствени, също като останалите човеци. Можете дори да имате деца помежду си, но няма как това да се случи между нощта и деня. Трябва да останем скрити от вас за наше собствено добро. Свободни от жаждата обаче, един ден ще можем да се разкрием пред просветените сред вас, учените, водачите ви. Можем да си помогнем много, Абнър! Можем да ви научим на собствената ви история. Чрез нас можете да изобретите лекове, да разберете как да живеете по-дълго. Колкото до нас, ние тепърва започваме. Надвих алената жажда и вярвам, че с достатъчно подкрепа ще победя и самото слънце. Тогава ще можем да излизаме и денем. Вашите хирурзи и лекари могат да помогнат на жените ни при раждане, за да не означава бременността им сигурна смърт. Това, което моята раса може да постигне, няма граници. Разбрах го, докато слушах Симо — бих могъл да направя нашия народ един от най-великите на земята.

Първо обаче трябваше да открия моята раса. Това не беше лесна задача. Симо ми каза, че когато бил млад, имало около хиляда от нас в цяла Европа, разпръснати от Урал до Британия. Според легендите някои се преселили на юг — в Африка, и на изток — към Монголия и Китай. Никой обаче нямаше доказателства за това. От всички хиляда в Европа повечето са загинали във войни или при лов на вещици, или са

били заловени и убити, забравили за безопасността си. Може би стотина са оцелели, предполагаше Симо, може би по-малко. Не се бяха родили много, а и всички се намираха на разстояние един от друг и оставаха скрити.

Започнахме издирване, което продължи десетилетие. Няма да те занимавам с всички подробности. В една руска църква намерих книгите, на които ти попадна в каютата ми. Това е единствената известна литературна творба, написана от моя вид. Постепенно успях да я разчета. Разказва тъжна история за група от петдесет хора на кръвта, злочестията им, преселенията, битките, в които са участвали, и смъртта им. Всички бяха мъртви. Последните трима били разпънати на кръст и изгорени векове преди да се родя. В Трансилвания открихме останките на планинска крепост с пещери под нея. Вътре бяха скелетите на двама от моята раса. Между ребрата им стърчаха прогнили дървени колове. Черепите им стояха на прътове. Научих много от костите им, но все още нямахме оцелели. В Триест попаднахме на едно семейство, което никога не излизаше денем. Говореше се, че всички са необичайно бледи. Наистина беше така. Албиноси. В Будапеща се натъкнахме на богата жена, ужасно извратена, която изсмукваше кръвта на прислужничките си с пиявици и ги нараняваше с ножове. Втриваше кръвта в кожата си, за да се поддържа млада. И тя не беше една от нас. Признавам, че я убих със собствените си ръце — толкова ме оскърбиха деянията ѝ. Не я принуждаваше жаждата. Правеше го единствено от злост. Това ме разгневи.

Не открихме нищо, затова се върнахме в моя дом в Шотландия. Изминаха години. Жената с нас, спътницата на Симо, прислужницата, която помня от детството си, почина през 1840-а. Така и не разбрах каква е причината. Беше на по-малко от петстотин години. Направих ѝ дисекция и разбрах колко различни сме от хората. Имаше поне три органа, които не бях виждал в човешките трупове. Бегло можех да си представя за какво служат. Сърцето ѝ беше наполовина на човешкото, червата също бяха много по-къси, но имаше втори стомах — предполагам, че служеше единствено за преработка на кръвта. Това не бяха единствените различия, но сега не е толкова важно.

Четях много, учех нови езици, пишех поезия, размишлявах за политика. Посещавахме най-приятните обществени прояви. Поне аз и

Симо го правехме. Смит и Браун, както ги наричаш, така и не показаха особен интерес към Англия, останаха си саможиви. На два пъти със Симо предприемахме нови търсения на континента. Веднъж го пратих за три години сам в Индия. Накрая, едва преди две години, открихме Катрин. Живееше в Лондон, точно под носа ни, и беше една от нас. Твърде важно обаче се оказа онова, което тя ни разказа.

Около 1750 година значителна група от моя народ живеела, пръсната из Франция, Бавария, Австрия, дори Италия. Назова някои имена, които Симо познаваше. Години наред бяхме издирвали част от тях безуспешно. Катрин каза, че един от тях бил заловен и убит от полицията през 1753 година, или някъде там, в Мюнхен. Останалите се уплашили от тази случка. Техният кръвник решил, че Европа е твърде населена и твърде добре организирана — нещо, което силно ни застрашавало. Живеехме скрити в сенки и цепнатини, а те ставаха все по-малко и по-малко. По тази причина той наел кораб и всички заедно тръгнали от Лисабон към Новия свят, където дивото, безкрайните гори, суровите колониални условия обещавали достатъчно плячка и спокойствие. Защо баща ми и неговите сподвижници не били включени, тя не успя да ми каже. Катрин също трябвало да замине, но дъждове, бури и пътен инцидент забавили придвижването ѝ до Лисабон. Когато стигнала, вече били заминали. Разбира се, веднага отидох в Лисабон и претърсих всички стари корабни архиви, запазени от португалците. Накрая го открих. Корабът така и не се бе върнал от плаването, както предполагах. Толкова време по море, нямали са друг избор, освен да се хранят с екипажа, малко по малко. Въпросът беше дали корабът изобщо е достигнал Новия свят. Не намерих данни за това, но научих местоназначението — Ню Орлиънс. От там, по Мисисипи, можеха да достигнат до всяка част на континента.

Останалото е ясно. Пристигнахме. Бях сигурен, че ще ги откроя. Реших, че ако имам параход, ще се наслаждавам на разкоша, към който бях привикнал, а също на подвижността и свободата, които ми бяха нужни за търсенето. По реката имаше много ексцентрици. Още няколко нямаше да бъдат забелязани. Щеше да е още по-добре, ако започнат да се носят слухове за прекрасен кораб със странен капитан, който се появява само след мръкнало. Можеха да достигнат до правилните хора и така те да дойдат, както бе направил Симо преди

много години. Започнах да разпитвам и накрая се срещнахме в Сейнт Луис.

Мисля, че знаеш останалото, или поне можеш да го отгатнеш. Нека кажа само още нещо. В Ню Олбани, когато ми показа парахода ни, не преувеличих възхищението си. „Трескав блян“ е прекрасен, Абнър, такъв трябваше да бъде. За първи път нещо красиво се бе родило благодарение на нас. Това е ново начало. Името малко ме уплаши... „треска“ е друго име, което използваме за алената жажда. Симо обаче изтъкна, че то ще привлече интереса на всеки от моята раса, който го чуе.

Това е моята история, поне по-голямата част от нея. Истината, която настояваше да получиш. Ти беше честен с мен по свой си начин, повярвах ти, когато ми каза, че не си суеверен. Ако мечтите ми се сбъднат, ще настане време, когато денят и нощта ще си подадат ръце отвъд здрача, ще разберем какво ни дели.

Става все по-рисковано. Нека посрещнем опасностите заедно. Моите блянове и твоите, нашият параход, бъдещето и на моя, и на твоя народ, вампирите и добитъкът... всичко зависи от твоята преценка, Абнър. Какво избираш? Доверие или страх? Кръв или хубаво вино? Приятели или врагове?

---

[1] Реставрация — периодът след Френската революция (1789), Първата френска република (1792–1804) и Първата френска империя (1804–1815), продължил до 1830 г., когато е възстановена династията на Бурбоните. ↑

[2] Пристли и Лавоазие — до днес в науката се води спор кой пръв е открил кислорода. Исторически това прави шведският химик Карл Вилхелм Шееле (1742–1786) през 1772 г., но паралелно с него работи англичанинът Джоузеф Пристли (1733–1804), който публикува откритието си по-рано от него, макар да го прави едва през 1774 г. Антоан Лавоазие (1743–1794) открива кислорода отново през 1775 г., като първи го описва като отделен елемент и измисля името му. ↑

[3] Лауданум — тинктура от опиум. Бил е широко използван като успокоително средство. Днес е под строг контрол, защото води до пристрастяване. ↑

[4] Рейнланд — историческа област по средното и долното течение на р. Рейн. По това време е отделно херцогство под властта на

Прусия. ↑

[5] Велики Новгород — руски град, основан през IX в., столица на държавата на Рюрик, а по-късно — на Новгородската република. Бил наричан от местните хора „Негово Величество Новгород Велики“ поради липсата на монарх в републиканския период на управление. ↑

[6] Ур — древен месопотамски град, достигнал разцвета си две хиляди години пр. Хр. ↑

[7] Презвитер Йоан — легендарен християнски цар или патриарх, управлявал държавата си, заобиколен от мюсюлмански и езически народи някъде в Ориента. Според други версии на легендата — в Индия или Етиопия. ↑

[8] В превод от иврит името „Джошуа“ означава „Йехова е спасител“. „Абнър“, от друга стана, произлиза от същия език и носи значението „баща ми е светлината“ или „син на светлината“. Мартин едва ли е избрал тези имена случайно. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
Ню Орлиънс,
август 1857*

В гробовното мълчание, което настана, след като Джошуа завърши разказа си, Абнър Марш долавяше дори ударите на сърцето си. Йорк сякаш бе говорил часове, но в притаения мрак на каютата нямаше как да бъдеш сигурен. Отвън може би вече се развиделяваше. Тоби сигурно подготвяше закуската, пътниците от първа класа щяха да излязат за утринната си разходка по котелната палуба, а пристаните вече гъмжаха от народ. В каютата на Джошуа Йорк обаче нощта не си отиваше, никога. Думите на онзи проклет поет отново изплуваха в съзнанието му и той заговори несъзнателно:

— „Не идваше след утрото денят.“

— „Мрак“ — прошепна Джошуа.

— През целия си проклет живот си бил такъв — каза Марш. — Без утро, никога. Боже, Джошуа, как си издържал? — Йорк не отвърна. — Невероятно е. Това е най-шантавата история, която някога съм чувал, но гръм да ме удари, ако не ти вярвам.

— Надявах се да го кажеш — отвърна Джошуа. — А сега, Абнър?

Това беше трудната част.

— Не зная — отвърна честно той. — Всички тия хора, които каза, че си затрил, а въпреки това усетих съчувствие към теб. Не знам как трябва да постъпя. Може би въпреки всичко трябва да те убия, дали това не е единственото християнско нещо, което мога да направя? Но може би трябва да ти помогна — Марш въздъхна, раздразнен от дилемата. — Мисля, че това, което трябва да направя, е да те послушам още малко и да отложам решението си. Изпусна нещо, Джошуа, не мислиш ли?

— Да? — отвърна Йорк на мига.

— Ню Мадрид — каза строго Марш.

— Кръвта по ръцете ми? Какво да ти кажа, Абнър? Отнех живот в Ню Мадрид, но не е каквото си мислиш.

— Кажи ми как е тогава. Хайде.

— Симо ми разказа за още нещо от историята на моя вид, нашите тайнства, обичаи, привички. То ми се стори доста смуцаващо, Абнър. Светът, построен от твоята раса, е пригоден за деня, за нас не е лесно да го обитаваме. Понякога, за да се справим, се обръщаме към някого от вас. Използваме силата в очите и гласовете си. Обещаваме ви безконечен живот. Възползваме се от легендите, които твоят народ е измислил за нас. С помощта на лъжи, страх и убеждение можем да си направим човешки роб. Подобно същество е от голяма полза. Пази ни денем, посещава места, които ние не можем, движи се сред себеподобните си, без да буди подозрение.

В Ню Мадрид се беше случило убийство точно в склада за дърва, край който спряхме. Написаното във вестниците ме обнадежди, че ще срещна някого от моята раса. Вместо това намерих... наричай го както искаш: роб, домашен любимец, помощник, лакей. Бе стар, много стар. Мулат, плешив, сбръчкан и грозен. Едното му око беше побеляло като чаша, пълна с мляко, а лицето му — белязано от дивен огън. Не бе приятна гледка, а отвътре... отвътре сякаш гниеше. Истинска поквара. Когато го наближих, той се хвърли към мен с брадва в ръце. Едва тогава погледна в очите ми и ме позна, Абнър. Веднага разбра какво съм. Падна на колене, плачеше, говореше през сълзи, *боготореше ме*, пълзеше в краката ми като куче и ме молеше да изпълня някакво обещание. „Обещанието — казваше. — Обещанието, *обещанието*.“ Накрая го помолих да спре и той го направи още в същия миг. Отдръпна се от страх. Бяха го научили да изпълнява повелите на кръвника. Накарах го да ми разкаже историята си с надеждата, че ще ме отведе до други от моя народ.

Беше мрачна, колкото моята. Родил се като свободен чернокож на място, наречено „Блатото“^[1]. Доколкото си спомням, това е известно място в Ню Орлиънс. Прехранвал се като сводник, джебчия, накрая започнал да прерязва гърлата на лодкарите, които посещавали града. Убил двама души още преди да навърши десет. След това служил при Винченцо Гамби — най-кръвожадният пират от Баратария^[2]. Бил надзирател на робите, които Гамби отвлечал от испанските им

господари и препродавал в Ню Орлиънс. Практикувал и вуду, а след това станал наш довереник.

Разказа ми за своя кръвник. Той го поробил, присмял се на вудуто му и обещал да го научи на по-силна и тъмна магия. Казал, че ако му служи, ще го направи един от нас, а тогава белезите му ще изчезнат, окото му ще прогледне, ще пие кръв и ще живее вечно, без да остарява. Мулатът изпълнявал повелите му. Почти тридесет години правил всичко, което му било наредено. Живял само заради обещанието, убивал за него, научил се да яде сурова плът, да пие кръв.

Накрая господарят му си намерил по-изгодна възможност. Старият и болен мулат вече бил тежест. Вече не бил полезен и затова бил прокуден. Може би убийството е щяло да бъде по-милостиво, но вместо това той бил отпратен нагоре по реката, за да се грижи сам за себе си. Робът не нарушава повелята на кръвника дори ако разбере, че е бил излъган. Старият мулат се скитал пеша и се прехранвал с грабежи и убийства. Придвижвал се бавно. Понякога припечелвал по честен начин като ловец на бегълци или като трудовак, но през повечето време оставал в гората като отшелник, който будувал през нощта. Понякога се осмелявал да се храни с плътта и да пие кръвта на жертвите си, понеже вярвал, че това ще му върне младостта и здравето. Каза ми, че живее край Ню Мадрид от година. Сечал дърва за собственика на склада, понеже той бил твърде стар и немощен, за да го прави сам. Знаел, че корабите рядко спират там. Затова... е, сецаш се за останалото.

Абнър, вашата раса може да научи от нас много, но не можем да ви помогнем за нещата, които са били обещани на този човек. Не. Съжалих го. Беше стар, грозен, останал без надежда. Почувствах и гняв, същия гняв, който бях изпитал към онази богаташка от Будапеща, която се къпеше в кръв. Според легендите на твоя народ ние сме създадени от най-чисто зло. Казват, че вампирът няма душа, няма чест, няма надежда за изкупление. Не приемам това, Абнър. Убивал съм безброй пъти, причинил съм много ужасни неща, но не съм злодей. Не съм избрал сам да бъда такъв. Ако нямаш избор, доброто и злото не съществуват. Моят вид никога не е имал друга възможност. Алената жажда е властвала над нас, предопредила е съдбата ни, отнела ни е всичко, което бихме могли да постигнем. Твоите хора, Абнър... те не страдат от тази треска. Същестото, което срещнах в гората край Ню

Мадрид, никога не беше изпитвало алената жажда. То е могло да стане каквото само пожелае, да избере само пътя си. Но беше избрало да се превърне в това, което видях аз. Ех, ако трябва да съм честен, някой от моята раса също носи отговорност за това същество — онзи, който го е излъгал. Обещал му е нещо невъзможно. Въпреки всичко разбирам защо го е направил, макар, колкото и да го презирам за постъпката му. Съюзник от вашия вид може да бъде нещо твърде полезно. Всички познаваме страха, Абнър, и моята раса, и твоята.

Онова, което не разбирам, е защо някой от вас би прегърнал живот сред мрака, защо би пожелал алената жажда. Мулатът ги желаше с голяма страст. Умоляваше ме да не го оставям, както е направил другият кръвник. Не можех да му дам онова, което искаше. Нямах да го направя дори ако бе възможно. Дарих му каквото можех.

— Разкъса му гърлото, нали? — попита Абнър Марш сред мрака.

— Казах ти — възкликна Валерй. Капитанът почти бе забравил, че и тя е там, толкова беше тиха. — Не разбира. Казах ти.

— Убих го с голи ръце — призна Джошуа. — Да. Кръвта му се стече по ръцете ми и напои земята, но не докосна устните ми, Абнър. Погребах го недокоснат.

В каютата отново се възцари мъртво мълчание. Абнър Марш приглади косата си и помисли.

— Говориш за избор — заговори той накрая. — Казваш, че това е разликата между добро и зло. Изглежда, аз също съм изправен пред избор.

— Всички правим избори, Абнър. Непрестанно.

— Сигурно е така — отвърна Марш. — Макар че това няма голямо значение. Казваш, че ти е нужна помощ, Джошуа. Да кажем, че се съглася. С какво ще се окажа различен от проклетия стар мулат, когото си убил? Каж ми!

— Никога не бих те превърнал в... нещо подобно — започна Джошуа. — Не съм и опитвал. Абнър, ще живея векове след като ти умреш и бъдеш забравен. Някога опитвал ли съм да те изкушавам с безсмъртие?

— Вместо това ме изкуши с проклетия параход — отвърна Марш. — И, без съмнение, ми наговори куп лъжи.

— Дори в измислиците ми имаше някаква истина, Абнър. Казах ти, че търся вампири, за да сложа край на злото им. Не виждаш ли

правотата в това? Търся помощ, Абнър, но помощта на съдружник, а не на роб.

Марш премисли всичко.

— Добре — каза той. — Да кажем, че ти вярвам. Може би трябва да ти се доверя, но ако ще бъда твой съдружник, трябва и ти да го правиш спрямо мен.

— Доверих ти тайната си. Това не е ли достатъчно?

— По дяволите, не — отвърна Абнър Марш. — Мда, каза ми истината и сега очакваш отговор. Само че ако дам грешния, няма да изляза от каютата жив, нали? Мацката ей там ще се погрижи дори ти да не го направиш.

— Много проникателно, капитан Марш — заговори Валерй в мрака. — Не ви мисля злото, но Джошуа трябва да остане в безопасност.

Марш въздъхна.

— Разбра ли какво имам предвид? Това не е доверие. Вече не сме съдружници. Нещата са дяволски нестабилни. Можеш да ме убиеш по всяко шибано време. Трябва да се държа по определен начин или съм мъртъв. От моя гледна точка това ме прави роб, не равноправен. Освен това съм сам. Имаш всички тия проклети кръвосмучещи приятели, които ще ти помогнат в беда. Бог знае какво планираш. Със сигурност не ми казваш. Освен това не мога да споделя с никого. По дяволите, Джошуа, може би трябва да ме убиеш веднага. Подобно партньорство не ми харесва.

Йорк премисли всичко в тишината.

— Добре. Разбирам те. Какво да направя, за да докажа доверието си?

— Като за начало — каза Марш, — да кажем, че искам да те убия. Как мога да го направя?

— Не! — провикна се уплашена Валерй. Марш чу, че се приближава към Йорк. — Не можеш да му кажеш. Не знаеш какво е намислил, Джошуа. Защо ще пита, ако не възнамерява да...

— Да ни направи равнопоставени — каза спокойно Йорк. — Разбирам го, Валерй. Това е риск, който трябва да поемем. — Тя започна да го умолява, но той я накара да замълчи. — Огънят ще свърши работа. Удавяне — също. Изстрел в главата. Мозъците ни са уязвими. Куршум в черепа ще ме убие. Ако ме удари в сърцето, само

ще падна, но след това ще се възстановя. Легендите са прави за две неща. Обезглавяването и колът в сърцето ни убиват. — Той се засмя дрезгаво. — Но това би убило и някого от вашите. Слънцето също може да бъде смъртоносно, както сам видя. Колкото до среброто и чесъна... това са глупости.

Абнър Марш издиша шумно, едва сега разбра, че е стаил дъха си.

— Гръм да ме удари — каза той.

— Доволен ли си? — попита Йорк.

— Почти — отвърна Марш. — Има още нещо.

Чу се драсване на кибритена клечка и в същия миг едно малко пламъче затанцува в дланта на Йорк. Той запали маслената лампа и фитилът започна да гори. Каютата се изпълни с мъжделиво жълто сияние.

— Ето — каза Джошуа и размаха китка, за да изгаси клечката. — По-добре ли е така, Абнър? Равноправие, нали? Съдружието изисква и малко светлина, нали? Така можем да се гледаме в очите.

Марш примижа заслепен. След толкова време в мрака дори тази мъжделива светлина беше ярка за него. Сега стаята изглеждаше по-голяма. Ужасът от задушавачката тъма се стопи. Джошуа Йорк гледеше спокойно към Марш. Лицето му бе покрито с люспи суха, мъртва кожа. Когато се усмихна, една от тях падна. Устните му още бяха подути, а очите му сякаш не виждаха. Изгарянията и мехурите обаче вече ги нямаше. Промяната изглеждаше поразителна.

— Какво друго има, Абнър?

Марш го погледна право в очите.

— Няма да върша това сам — започна той. — Ще кажа...

— Не — каза Валерй, бе застанала точно до Джошуа. — Достатъчно лошо е, че един знае, не можем да позволим това. Ще ни избият.

— По дяволите, жено, не смятам да пускам обявление в „Тру Делта“^[3] или нещо такова.

Джошуа докосна върховете на пръстите си и се обърна замислено към Марш:

— Какво възнамеряваш тогава, Абнър?

— Още хора. Един или двама — каза Марш. — Знаеш, че не само аз бях подозрителен. Пък и може би ще се нуждаеш от повече подкрепа. Ще говоря само с онези, на които мога да имам доверие.

Косматия Майк например. И господин Джефърс. Той е адски умен и отдавна се чуди какво става. Останалите няма защо да знаят. Господин Олбрайт е твърде благопристоен и набожен за това, а кажем ли нещо на господин Фрам, до седмица ще знаят всички по реката. Цялата тексаска може да изгори, без Уайти Блейк да забележи, стига машините му да са наред. Джефърс и Косматия Майк обаче трябва да знаят. Те са сносни и могат да са ти от полза.

— От полза? — каза Джошуа. — Как така, Абнър?

— Какво става, когато някой от твоите хора не хареса питието?

Типичната за Йорк усмивка изчезна моментално. Той стана, прекоси каютата и си наля питие — уиски, чисто. Когато се върна, още беше намръщен.

— Може би трябва да помисля над това — каза той. — Дали наистина мога да им вярвам... Несъмнено имахме някои противоречия относно пътуването надолу по ръкава.

За първи път Валерй не възрази веднага на Марш, както се очакваше. Той я изгледа и видя, че устните ѝ са стиснати силно, а в очите ѝ разчете зараждащ се страх.

— Какво има? — попита капитанът. — Изглеждате... странно.

Валерй вдигна лице.

— Той — каза тя. — Помолих те да тръгнем срещу течението. Правя го отново. Надявам се, че поне един от вас ще се вслуша в думите ми. Той е там, на Сайпръс Ландинг.

— Кой? — попита объркан Марш.

— Друг кръвник — каза Джошуа. — Абнър, разбери, не всички от моя вид мислят като мен. Дори сред моите последователи. Симо ми е верен. Смит и Браун не вземат отношение, но Катрин... още от самото начало усещам негодувание у нея. В сърцето ѝ се спотайва мрак, тя предпочита старите порядки, скърби, задето е изпуснала кораба, и страда под моя власт. Подчинява се, защото трябва. Аз съм кръвник. Това обаче не ѝ харесва. А другите... онези, които качихме при плаването... не съм сигурен за тях. Не се доверявам на никого напълно, освен на Валерй и на Жан Ардо. Спомняш ли си как ме предупреждаваше за Раймонд Ортега? Имам същото лошо предчувствие. Валерй не означава нищо за него. Ти бъркаше, че ревността може да го настрои против мен, но все пак беше прав, че той би могъл да се превърне в проблем. За да го кача на борда, докато

бяхме в Начес, трябваше да го победя, както някога направих със Симо в Карпатите. С Кара дьо Грю и Венсан Тибу също имаше схватки. Следват ме, понеже трябва. Такива са обичаите ни. Въпреки това се чудя дали някои не очакват „Трескав блян“ да се спусне надолу по ръкава, за да се срещна лице в лице с онзи, който е бил господар на всички тях.

Валерì ми разказа много за него. Той е стар, Абнър. По-стар е от Симо и Катрин, от всички други тук. Дори само възрастта му е смущаваща. Сега се нарича Дамон Жулио̀, но преди е бил Жил Ламон. Същият, на когото е служил онзи злочест мулат в продължение на тридесет безполезни години. Зная, че сега има друг човешки роб...

— Киселия Били Типтън — каза Валерì с омраза.

— Тя се бои от този Жулио̀ — каза Йорк. — Другите също говорят за него със страх, но понякога и с известно чувство на преданост. Като кръвник той се е грижил за тях. Дал им е убежище, богатства, пирове. Хранили са се с роби. Не се учудвам, че се е заселил тук.

Валерì поклати глава.

— Остави го, Джошуа. Моля те. Ако не по друга причина, то поне заради мен. Дамон няма да те посрещне добре, нито ще прегърне свободата, която му носиш.

Йорк се смръщи, отегчен от приказките й.

— С него има и други от вида ни. И тях ли да изоставя? Не. А може би грешиш за Жулио̀. Бил е в хватката на алената жажда в продължение на безбройни векове. Мога да облекча треската му.

Валерì скръсти ръце, теменужените й очи пламтяха.

— Ами ако не приеме? Не го познаваш, Джошуа.

— Той е образован, умен, с обноски, ценител на красотата — каза Йорк на инат. — Казала си ми всичко за него.

— Той е и силен.

— Също като Симо, Раймонд и Кара, които сега ме следват.

— Дамон е различен — настоя Валерì. — Няма да е същото!

Джошуа Йорк направи нетърпелив жест.

— Няма значение. Ще го победя.

Абнър Марш наблюдаваше спора им мълчалив и замислен, но накрая заговори.

— Джошуа е прав — каза той на Валерì. — По дяволите, нали съм поглеждал един-два пъти в очите му. Пък и едва не изпочупи всички кости в ръката ми, като се ръкувахме за първи път. Освен това как го бяхте нарекли? Цар?

— Да — потвърди Валерì. — Бледия цар^[4].

— Е, ако наистина той е тоя ваш блед цар, звучи разумно да победи, нали?

Валерì изгледа Марш и Йорк последователно и след това потръпна.

— Вие не сте го виждали. — За миг тя се поколеба, отметна назад тъмната си коса с изящна бледа длан и погледна прямо Абнър. — Може би съм грешала за вас, капитан Марш. Не притежавам силата на Джошуа, нито неговото доверие към вас. Алената жажда имаше власт над мен в продължение на половин век. Човеците бяха моя плячка. Не можеш да се сприятеляваш с плячката. Не можеш. Не можеш и да й имаш доверие. Затова убеждавах Джошуа да ви убие. Никой не може просто да захвърли принципите, които е следвал цял живот. Разбирате ли? — Абнър Марш кимна предпазливо. — Все още не съм сигурна — продължи тя, — но Джошуа ни показа толкова много нови неща и трябва да се съглася, че може би сте достоен за доверието ни. Може би — и лицето й придоби свиреп вид. — Независимо обаче дали съм грешала за вас или пък не, съм права за Дамон Жулио!

Марш смръщи вежди. Не знаеше какво да каже. Джошуа посегна и пое ръката на Валерì в своята.

— Мисля, че няма защо да се страхуваш — каза той. — Но заради теб обещавам, че ще внимавам. Абнър, направи каквото пожела. Кажи на господин Джефърс и на господин Дън. Ако Валерì е права, тяхната подкрепа ще се окаже ценна. Подбери хора за вахтата и отпрати останалите на брега. Когато „Трескав блян“ потегли по ръкава, искам да го управляват само най-добрите, онези, на които може да се разчита най-много. Трябва ни само минимумът, необходим, за да се движим. Без религиозни фанатици, без плашливи или без безразсъдни.

— Ще ги подберем с Косматия Майк — отвърна Марш.

— Ще се срещна с Жулио̀ на собствения си параход и във време, определено от мен. Ще бъда с теб и хората ти зад гърба си. Внимавай как ще обясниш нещата на Джефърс и Дън. Всичко трябва да е точно — той погледна към Валерì. — Доволна ли си?

— Не.

— Не мога да направя повече — каза той с усмивка и се обърна — отново към Марш. — Абнър, радвам се, че не сме врагове. Вече съм близо до изпълнението на всичките си блянове. Победих алената жажда, това беше големият ми триумф. Ще ми се да мисля, че тази нощ заедно с теб постигнахме втори — началото на приятелството и разбирателството между расите ни. „Трескав блян“ ще плава по тънката граница между нощта и деня и ще прокуди всички стари стракове, където и да отиде. Заедно ще постигнем велики неща, приятелю.

Въпреки че не се вълнуваше от патетични слова, пламенността на Джошуа успя да го трогне и той неволно се усмихна.

— Имам бая работа за вършене, преди да постигнем каквато и да е дивотия — каза Марш, взе бастуна си и стана. — Ще вървя.

— Чудесно — отвърна Йорк с усмивка. — Аз ще откъсна. До здрач. Пригответи кораба за отплаване. Ще се справим с това възможно най-бързо.

— Ще се погрижа да сме готови — каза Марш и тръгна.

Навън вече беше ден.

Изглежда приближава девет, помисли си Абнър Марш, докато примижаваше на светлината пред капитанската каюта. Утрото бе мрачно, но горещо и задушно. Тъмносивите облаци засенчваха слънцето. Из въздуха се носеха сажди и пушек от параходите. Приближаваше буря, реши той, а това съвсем не беше обнадеждаващо. Изведнъж усети липсата на сън, придружена от силна умора. Имаше толкова много работа, че дори не помисли за дрямка.

Той слезе в главната каюта, понеже реши, че закуската ще повдигне настроението му. Изпи цял галон горещо черно кафе, докато Тоби му приготвяше варени телешки кексчета и гофрети с боровинки. Докато Марш се хранеше, Джонатоун Джефърс влезе в салона, видя го и се запъти с големи крачки към масата.

— Седни да хапнеш — каза му Марш. — Имаме доста да си говорим, господин Джефърс. Не тук обаче. По-добре изчакай да привърша и ела с мен в каютата.

— Добре — отвърна Джефърс отнесено. — Капитане, къде бяхте? Търсих ви часове наред. Нямахте ви в каютата.

— Разговаряхме с Джошуа. Какво...?

— Този човек тук иска да се срещне с вас — каза сметководителят. — Качи се на борда посред нощ. Доста е настоятелен.

— Не ми 'аресва да чакам, 'се едно съм няк'ъв безполезен боклук — каза непознатият.

Марш дори не го бе видял да влиза. Без да изчака покана, мъжът дръпна един от столовете и седна. Беше грозноват, мършав тип с продълговато лице, белязано от шарка. Около челото му се спускаше тънка, сплъстена и рядка кафеникава коса. Видът му бе болнав, а кожата му — покрита от бели люспички пърхот, сякаш единствено над неговата глава бе валял сняг. За сметка на това, носеше скъп костюм от черно сукно, вълнист бял нагръдник и пръстен с камея.

Абнър Марш съвсем не се развълнува от вида, тона, стиснатите устни и леденосините му очи.

— Кой, по дяволите, си ти? — попита грубо той. — По-добре да имаш някаква проклета причина, задето прекъсваш закуската ми, щото иначе ще те хвърля зад борда.

Тези думи накараха Марш да се почувства по-добре. Винаги беше смятал, че няма защо да си капитан на параход, ако не пращаш от време на време някого по дяволите.

Киселата физиономия на непознатия дори не трепна. Той само прикова студения си поглед към Марш със злоба и самодоволство.

— Ше пътувам на тоя ваш изискан сал.

— Ше вървиш по дяволите — каза Марш.

— Да кажа ли на Косматия Майк да се оправи с този грубиянин? — предложи спокойно Джефърс.

Мъжът хвърли презрителен поглед към сметководителя и отново се обърна към Абнър.

— Капитан Марш, снощи дойдох, за да отправя покана към вас и съдружника ви. Вечеря в „Сейнт Луис“, около час след залез, за вас и капитан Йорк.

— Не знам кой сте и дори не ми пука — каза Марш. — Няма защо да вечерям с вас. Освен това „Трескав блян“ потегля тази нощ.

— Зная. Зная и накъде отива.

— К'во казваш? — намръщи се Марш.

— Не познавате негрите, това казвам. Някой негър чува нещо и скоро друг черньо от града го повтаря. Пък аз просто слушам

внимателно. Със сигурност не'а тръгнете с тоя голям параход по ръкава чак до мястото, което смятате да посетите. Ше заседнете, може би дори ше си разпорите дъното. Мога да ви спестя всички главоболия. Онзи, дето го търсите, си е тук и ви очаква. Тъй че, като се стъмни, 'земете кажете на господаря си, ясно? Кажете му, че Дамон Жулио го очаква в хотел „Сейнт Луис“. Господин Жулио няма търпение да се запознае с него.

---

[1] „Блатото“ — някогашна част от френския квартал в Ню Орлиънс. Днес на негово място се намира улица „Бърбън“ и многобройни барове ↑

[2] Баратария — залив в Карибско море. ↑

[3] „Тру Делта“ — ежедневник, издаван в Ню Орлиънс в периода 1849–1866 г. ↑

[4] Бледия цар — за тази част от вампирската митология Мартин е вдъхновен от стихотворението *La Belle Dame sans Merci* (1819) на Джон Кийтс (1795–1821), в което се говори за бледи царе, князе и рицари, запленени от красотата на смъртоносна жена. ↑

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Ню Орлиънс,
август 1857

Същата вечер Киселия Били Типтън се върна в хотел „Сейнт Луис“.

Беше силно притеснен. Жулио` нямаше да хареса отговора, който му носеше от „Трескав блян“. Господарят бе много опасен и непредсказуем, събудеше ли се гневът му.

В тъмното преддверие на луксозния им апартамент светеше само една малка свещ. Пламъкът ѝ се отразяваше в черните очи на Жулио`, който седеше в мекия, кадифен фотьойл до прозореца и отпиваше от сазерака^[1] си. Цареше тишина. Киселия Били почувства тежестта на всички погледи, които се струпяха върху него. Резето *щракна* зловецко на мястото си, когато вратата се затвори зад него.

— Е, Били? — прошепна Дамон Жулио`.

— Не искат да дойдат, господин Жулио` — отвърна Типтън набързо, слисан от тревога. Слабата светлина не му позволи да види реакцията на господаря си. — Казва, че вие трябва да отидете при него.

— Казва... — повтори Дамон. — Кой е *той*, Били?

— Онзи — отвърна Били, — Другият... другият кръвник. Нарича се Джошуа Йорк. Раймонд ви писа за него. Другият капитан, Марш — дебелият, с брадавиците и брадата, също няма да дойде. Той е проклет грубиянин. Изчаках да мръкне, за да се събуди кръвникът. Заведоха ме при него.

Когато си спомни как студените сиви очи на Йорк го приковаха, Типтън почувства хлад. В тях имаше толкова силно презрение, че, съвсем онемял, Били бе отместил погледа си още в същия миг.

— Кажи ни, Били — подхвана отново Дамон Жулио`. — Какъв е този другият? Този Джошуа Йорк, *кръвникът*.

— Той е... — отвърна Били, подбирайки неловко думите си, — той е... бял, имам предвид — кожата му и всичко е много бледо.

Косата му също няма цвят. Дори облича бял костюм, Като някъв призрак е. И носи много сребро, много. Движенията му... те са като на проклет креол, господин Жулио, изтънчени и господарски. Той е... като вас, господин Жулио. *Очите му...*

— Блед и със силен поглед — прошепна Синтия от далечния край на стаята. — И носи вино, утоляващо алената жажда^[2]. Това той ли е, Дамон? Трябва да е той. Значи е истина. Валерий винаги е вярвала в тези легенди. Аз ѝ се присмивах през цялото време, а всичко е било вярно. Ще събере всички ни и ще ни отведе в изгубения град, мрачния град. Нашето царство. Истина е, нали? Той е кръвник на кръвниците, царят, когото очакваме. — Тя погледна към Дамон Жулио в очакване на отговор.

Той отпи от сазерака и се усмихна лукаво.

— Цар — замисли се Жулио. — И какво ти каза този цар, Били? Нека чуем.

— Каза всички да заповядате на парахода. Утре, по мръкнало. Ще има вечеря. Той и Марш няма да дойдат тук сами, както вие поискахте. Марш каза, че ако дойдат при вас, ще ги придружават и други.

— Царят е странно боязлив — заяви Жулио.

— Убийте го! — неочаквано изтърси Киселия Били. — Отидете на проклетия кораб и го убийте, убийте ги 'сичките. Той *греша*, господин Жулио. Очите му са като на някакъв проклет креол, така ме гледаше. Все едно съм бълха, боклук, а бях там от *ваше* име. Мисли, че е по-добър от вас, а другите, онзи брадавичест капитан и проклетият му сметководител, всички са някакви контета. Нека го нарежа, кръвта му да потече по всички тия изискани облекла. Трябва да го убиете, *трябва*.

След словесния изблик на Киселия Били отново се възцари тишина. Жулио гледаше през отворения прозорец в нощта. Нощният бриз лениво полюшваше завесите. Отвън долитаха уличните шумове. Очите на Жулио бяха мрачни, присвити, втренчени в далечните светлинки.

Когато най-накрая се извърна към стаята, сиянието на самотната свещ отново се отрази в зениците му и остана в тях, червеникаво и блещукащо. Лицето му придоби мрачно и злоещо изражение.

— Питието, Били — напомни той.

— Кара ги всичките да пият — отвърна Киселия Били. Той се облегна на вратата и извади ножа си. Чувстваше се по-добре, когато е в ръката му. Започна да вади мръсотията под ноктите си с него, докато говореше. — Не е просто кръв, както ми каза Кара. В него има още нещо. Всички твърдят, че утолява жаждата. Разходих се из целия кораб. Говорих с Раймонд, Жан, Жорж и някои други. Всички потвърждават. Жан не спря да го превъзнася, какво облекчение било само — ако щете, вярвайте.

— Жан — промълви презрително Жулио̀.

— Значи е истина — каза Синтия. — Той е по-силен от жаждата.

— Има още — добави Киселия Били. — Раймонд каза, че Йорк се е сприятелил с Валер̀.

Тишината във фойето бе изпълнена с напрежение. Кюрт смръщи вежди, Мишел отклони поглед, а Синтия отпи от питието си. Всички знаеха, че Валер̀, прелестната Валер̀, е любимка на Жулио̀. Наблюдаваха го внимателно. Той изглеждаше потънал в мисли.

— Валер̀? — каза той. — Разбирам.

Дългите му бледи пръсти започнаха да барабанят по подлакътника на фотьойла. Доволен, Киселия Били Типтън се захвана да чисти разстоянието между зъбите си с върха на ножа. Знаеше, че сведенията за Валер̀ ще изиграят решаваща роля. Дамон Жулио̀ имаше свой план за нея, а той не обичаше да му се месят в плановете. Когато Били го попита защо я отпраща, той му разказа всичко, изпълнен с хитроумна насмешка. „Раймонд е млад и силен, може да се грижи за нея — беше казал Жулио̀. — Ще бъдат сами, само двамата и жаждата. Какъв романтичен блян, нали? След година, две, може би пет Валер̀ ще очаква дете. Сигурен съм, Били.“ След това се бе засмял — онзи характерен за него дълбок и звънлив смях. Сега обаче не се смееше.

— Какво ще правим, Дамон? — попита Кюрт. — Отиваме ли?

— Ама разбира се — отвърна Жулио̀. — Как да откажем такава покана, и то от цар. Не искате ли да опитаме виното му? — той ги изгледа един по един, но никой не проговори. — Ех — възкликна накрая, — къде изчезна ентусиазмът ви? Жан препоръчва реколтата, Валер̀ — също. Вино, по-сладко от кръв, изтъкано от живот. Помислете си за спокойствието, което можа да ни донесе — той се усмихна. Всички останаха мълчаливи. Изчака, но тишината продължи

още дълго. Накрая Жулио сви рамене. — Добре, хубаво, тогава нека се надяваме, че царят няма да си помисли нещо лошо за нас, ако предпочетем друго питие.

— Кара другите да го пият — каза Киселия Били. — Независимо дали искат или не.

— Дамон — обади се Синтия. — Ще му... откажеш ли? Не можеш. Трябва да отидем. Така е повелил. *Трябва*.

Жулио се извърна бавно към нея.

— Наистина ли го мислиш? — попита той с деликатна усмивка.

— Да — прошепна Синтия. — Трябва. Той е кръвник.

Тя сведе очи.

— Синтия — каза ѝ Дамон Жулио, — погледни ме.

Бавно и с безкрайно нежелание тя вдигна отново лице и срещна очите на Жулио.

— *Не* — изхлипа тя. — *Моля те. О, моля те.*

Дамон не продума. Синтия не отмести поглед. Тя се плъзна от креслото и се хвърли треперееща на колене върху килима. На малката ѝ китка блестеше гривна от фино злато и аметист. Отмести я нагоре и бавно разтвори устни, сякаш щеше да заговори, но в същия миг поднесе ръка към зъбите си. Кръвта потече. Жулио изчака, докато тя не запълзя към него, поднасяйки му своя дар. С изключителна учтивост той пое ръката ѝ в своята, за да пие дълго и жадно. Когато той се насити, Синтия стана на крака, залитайки, свлече се на едно коляно и се изправи отново, като продължи да залита.

— Кръвник — каза тя с преклонена глава. — Кръвник.

Устните на Дамон Жулио бяха алени и влажни. От ъгълчето на устата му се стичаше тънка струйка кръв. Той извади кърпичка от джоба си, внимателно се избърса и я сгъна прилежно.

— Голям ли е параходът, Били? — попита той.

Типтът прибора ножа си с едно привично за него движение и се усмихна. Раната върху китката на Синтия и кръвта, стичаща се по брадичката на Жулио, го накараха да почувства вълнение, възбуда. Господарят щеше добре да подреди ония проклетници на кораба, помисли си той.

— По-голям е от всеки друг съд, който съм виждал по реката — отвърна Киселия Били. — И е много красив. Сребро, огледала, мрамор, много стъклописи и килими. Ще ви хареса, господин Жулио.

— Параход — замисли се Дамон. — Защо ли никога не съм се замислял за реката? Предимствата ѝ са толкова очевидни.

— Значи отиваме? — попита Кюрт.

— Да — отвърна Жулио. — О, да. Та кръвникът ни вика. Царят — той отметна назад глава и се засмя. — Царят! — изкреця той между спазмите на смеха си. — *Царят!*

Един по един и другите се присъединиха към смеха му.

Жулио се изправи рязко като острие на сгъваемо ножче. Изражението му отново беше сериозно. Шумният му изблик свърши внезапно, както бе започнал. Взираше се в тъмнината навън.

— Трябва да занесем подарък — каза той. — Не може да посетиш царска особа без дар — Дамон се обърна към Типтън. — Утре ще отидеш до улица „Моро“, Били. Ще ми донесеш нещо от там. Един малък подарък за бледия цар.

---

[1] Сазерак — най-типичният за Ню Орлиънс коктейл. Приготвя се на основата на ръжено уиски или коняк. Прибавят се абсент, захар, битър и лед. В случая авторът допуска анахронизъм, тъй като питието е измислено през 1859 г. — след действието в книгата. ↑

[2] Христос също налива вино на учениците си на Тайната вечеря, което опрощава греховете (Мат. 26:26-29 и сл.). Както Йорк сам казва по-горе, вампирската митология произлиза от християнството. ↑

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
Ню Орлиънс,
август 1857*

Сякаш половината параходи в Ню Орлиънс бяха решили да отплават този следобед, мислеше си Абнър Марш, докато стоеше на ветровитата палуба и наблюдаваше как потеглят. Обичайно корабите, поемащи срещу течението, тръгваха от пристана около пет. В три машинистите палеха пещите и започваха да подават пара. Хвърляха смола и бор в гладните гърла на параходите, наред с още дърва и въглища. Един след друг корабите започваха да изпускат черен дим, който се издигаше от стройните, украсени с цветя комини на високи стълбове — черни знамена за сбогом. Параходите заемаха плътно четири мили от пристана. Черните им колони се сливаха в огромен облак на няколкостотин фута над реката. Облак, наситен с пепел и гореща шлака, който вятърът разнасяше. Все по-голям и по-голям, той набъбваше от дима, който изхвърляха корабите, докато накрая похлупакът му закри слънцето и започна да пълзи над града.

От височината, на която се намираще Абнър Марш, изглеждаше сякаш целият Ню Орлиънс гори и параходите се готвят да избягат. Това го караше да се чувства неспокоен, все едно другите капитани знаеха нещо, което за него бе останало неизвестно. Като че ли „Трескав блян“ също трябваше вече да потегля. Марш се тревожеше. Въпреки цялото очарование и богатство, което предлагаше търговията в Ню Орлиънс, на него му липсваха местата, които познаваше: горното течение на Мисисипи с неговите отвесни скали и гъсти гори, буйната кална река, която поглъщаше потоците като никоя друга, тясната Илинойс и пълната с тиня и кораби Треска. Онова първо, девствено плаване на „Трескав блян“ по Охайо сега му се струваше блажено, спомен за едни по-простички и добри времена. Въпреки че беше едва преди два месеца, сега всичко това му изглеждаше безкрайно отдавна. Когато

напуснаха Сейнт Луис и тръгнаха надолу по течението, нещата се объркаха. На юг положението се влоши дори повече.

— Джошуа е прав — измърмори Марш на себе си, докато се взираше в Ню Орлиънс. — Има нещо гнило тук.

Беше твърде горещо, твърде влажно, наоколо летяха твърде много насекоми, достатъчно, за да реши човек, че над цялото дяволско място тегне някакво проклятие. И сигурно бе така заради робството, макар че Марш не беше убеден. Без съмнение обаче му се искаше да нареди на Уайти да запали котлите и да разходи Фрам или Олбрайт до лоцманската будка, за да излязат от пристанището и да потеглят срещу течението. Още сега. Преди здрач. Преди *другите* да пристигнат.

Абнър Марш толкова много искаше да изкрещи всички тези заповеди, че чувстваше горчивия вкус на думите в устата си. Чувстваше някакъв суеверен страх за довечера, макар многократно да се бе убеждавал, че не страда от подобни предразсъдъци. Но не беше и слепец... горещина и задух изпълваха въздуха, а на запад от тях назряваше буря, силна и жестока, същата онази хала, която Дан Олбрайт бе надушил преди няколко дни. В това време параходите заминаваха един по един. Докато Абнър Марш наблюдаваше как се понасят на север и изчезват от погледа му сред маранята, го връхлетя самота. Сякаш всеки кораб носеше в себе си частица от собственото му аз, капка смелост, парченце увереност, блян, малка люспица надежда. Много параходи напуснаха Ню Орлиънс всекидневно, казваше си Марш, едва ли сега бе различно от останалите августовски дни по Мисисипи: горещина, дим, леност, всички се движеха бавно, чакаха може би да си поемат малко свеж въздух или дъждът да отмие пушека от небето.

Някъде дълбоко в себе си обаче знаеше, че онова, което очакваха, нямаше да е свежо и чисто, нямаше да им донесе облекчение от жегата, влагата, насекомите и страха. Някъде долу Косматия Майк крещеше на работниците си и показваше заплашителни жестове с черната си железна палка. Пристанищният шум и камбаните, и свирките на параходите обаче заглушаваха думите му. На пристана чакаше цяла планина от товари, почти хиляда тона — вместимостта на „Трескав блян“. Само четвърт от всичко беше пренесено по тънките талпи на основната палуба. Останалото щеше да отнеме часове. Дори да искаше, Марш не можеше да потегли, не и с всичкия този товар,

който очакваше. Косматия Майк, Джефърс и останалите щяха да решат, че се е побъркал. Искаше му се да им беше казал. Възнамеряваше да го направи, за да планират всичко, но нямаше време. Всичко стана толкова бързо, а довечера онзи Дамон Жулио щеше да дойде на вечеря на „Трескав блян“. Нямаше време да се разбере с Косматия Майк и Джонатоун Джефърс. Тази вечер Абнър Марш щеше да бъде сам, или почти сам, само той и Джошуа в една стая с всички *тях*, нощните хора. Марш не броеше Джошуа Йорк към останалите. Той беше някак различен. Пък и му бе казал, че всичко ще мине добре. Разполагаше с питието си, с многобройни красиви думи и блянове. Въпреки това Абнър имаше лошо предчувствие.

„Трескав блян“ беше притихнал, почти пуст. Повечето бяха отпратени на брега от Джошуа. Вечерята щеше да бъде във възможно най-тесен кръг. Това не се харесваше на Марш, но не можеше да спори с Джошуа. В главната каюта масата бе приготвена. Лампите още не светеха, а пушекът, парата и назряващата буря отвън сякаш се бяха наговорили да приглушат, да скрият и погубят небесната светлина. Все едно здрачът вече се спускаше над салона и парахода. Килимите изглеждаха почти черни, а сенки изпълваха огледалата.

Зад дългия бар от черен мрамор един мъж бършеше чашите. Дори той изглеждаше неясно, чезнеше. Марш му кимна и влезе в кухнята, която се намиреше до корпуса за колелото. Вътре имаше някой. Двама от помощниците на Тоби готвеха в големи медни котли, а в тигана цвърчеше пиле, докато сервитьорите безделничеха и се майтапеха един с друг. Капитанът долови мириса на пайовете в печките. Устата му се изпълни със слюнка, но той продължи нататък, без да се спира. Завари Тоби в камбуза^[1] на десния борд, заобиколен от кафези с пилета, гълъби и тук-там — по някоя червеношийка или патица. Птиците вдигаха ужасна врява. Когато Марш влезе, готвачът вдигна глава. Колеше пилета. Три обезглавени животни лежаха на лакътя му, а четвърто беше на дръвника пред него и потрепваше в конвулсии. Тоби държеше сатъра в ръка.

— Хей, капитан Марш — каза той с усмивка и стовари острието с един премерен удар.

Кръвта се разля и обезглавеното пиле се замята диво, щом Тоби го пусна. Здравите му черни ръце бяха оцапани с кръв. Той се изтри в престилката си.

— К'о мо'а пра'я за вас?

— Идвам само да ти кажа, че искам тази нощ, когато вечерята е готова, да слезеш от кораба — каза Марш. — Работиш честно и почтено, заслужил си го. И вземи всичките си кухненски помощници и сервитьори с теб. Ясно, нали? Чу ли всичко точно?

— Разбира се, капитане — отвърна Тоби е широка усмивка. — Разбира се. Тая вечер май малко ще се позабавля'ате?

— Да не ти пука — каза Марш. — Просто гледай да слезеш на брега, когато свършиш с работата. — Той тръгна да си върви със строго изражение, но нещо го накара да се обърне отново. — Тоби?

— Да, гус'дине?

— Знаеш, че никога не съм понасял особено робството, но и не съм казвал нищо против него. Сигурно щях, но тия проклети аболиционисти вдигат такава шумотевица. Само че си мисля, може би все пак са прави. Не може просто така... да ползваш разни други хора, сякаш съвсем не са хора. Нали разбираш? Рано или късно всичко това ще свърши. По-добре да стане мирно, но трябва да свърши, дори да е с кръв и пламъци, ней ли така? Може би за т'ва говорят непрестанно тия аболиционисти. Опитваш да си благоразумен, това е хубаво, разбира се, но ако не стане така, трябва да си готов. Някои неща просто не са правилни и трябва да приключат.

Тоби го гледаше странно, докато продължаваше разсеяно да бърше ръце в престилката си напред-назад, напред-назад.

— Капитане — промълви той, — го'орите кат' аболиционист. В тоя щат тука има робство, капитане. За таквиз думи може да ви убият.

— Може би е така, Тоби, но каквото е правилно, е правилно. Това казвам.

— Вие напрайте добро на стария Тоби, капитан Марш. Дадохте ми свобода и всичко, за да ви готвя. Туй напрайте.

Абнър кимна.

— Тоби, защо не ми донесеш един нож от кухнята? Но не казвай на никого, ясно? Само ми донеси един хубав остър нож. Такъв, че да влезе в ботуша ми. Става ли?

— Да, гус'дин капитан Марш — отвърна готвачът. Очите на старото му черно лице леко се присвиха. — Да, гус'дине — повтори и изтича, за да изпълни заръката.

През следващите няколко часа Абнър Марш ходеше неестествено заради дългия кухненски нож, втъкнат в единия от високите му кожени ботуши. До мръкнало обаче свикна и се чувстваше толкова дяволски удобно, че дори забрави за острието.

Бурята се разрази малко преди здрач. Дотогава повечето параходи от пристанището отдавна бяха отплавали, но други заемаха местата им на пристана. Халата започна с могъщ рев като взрив на параходен котел, светкавиците заблестяха и дъждът започна да се лее шумно, напоително, подобно на поток през пролетта.

Марш стоеше под навеса на котелната палуба и се разхождаше, слушаше барабанящите върху корпуса капки и наблюдаваше как хората на пристана търчат и търсят заслон. Остана там дълго, облегнат на парапета, и размишляваше. Изведнъж Йорк се появи до него.

— Вали, Джошуа — каза Марш и посочи навън с бастуна си. — Може би тоя Жулио няма да дойде. Едва ли ще иска да се намокри.

Джошуа Йорк придоби необичайно, строго изражение.

— Ще дойде — отвърна той.

Това бе всичко. Просто „ще дойде“.

И накрая... той наистина пристигна.

Дотогава бурята бе утихнала. Дъждът вече се лееше гальовно и нежно почти като мъгла. Абнър Марш още стоеше на котелната палуба, когато ги видя. Прекосяваха пустото, мокро пристанище. Въпреки разстоянието знаеше, че са те. Имаше нещо в походките им, грациозно и хищно, изпълнено със зловеща красота. Само един от тях се движеше различно, наперено и с престорена елегантност. Опитваше да прилича на останалите, но не можеше. Когато се приближиха, капитанът забеляза, че това е Киселия Били Типтън. Носеше нещо непохватно в ръце.

Абнър Марш се запъти към салона. Другите вече бяха на масата: Симо, Катрин, Смит, Браун, Раймонд, Жан, Валерй и останалите, които Джошуа бе събрал при пътешествието им. Всички прекъснаха спокойния си разговор, когато Марш влезе.

— Идват — каза той.

Джошуа Йорк стана от централното място на масата и тръгна да ги посрещне. Абнър Марш отиде на бара и си наля уиски. Изпи го на един дъх, набързо се справи с още едно и след това седна на масата.

Джошуа бе настоял той да заеме мястото от лявата му страна. Столът отдясно беше подготвен за Дамон Жулио. Марш се тръсна тежко на мястото си и погледна с намръщени вежди към празния стол от другата страна на масата. Точно тогава те влязоха.

Появиха се само нощните птици. Киселия Били бе останал някъде отвън и това се хареса доста на Марш. Имаше две жени, грамаден мъж с бледо лице и строго мрачно изражение, който започна да изтупва капките от палтото си, и накрая самият *той*. Марш веднага го разпозна. Лицето му бе гладко и неподвластно на времето, оброчено с черни къдрици. В костюма си с цвят на тъмно бургундско вино и ризата със свободна яка изглеждаше като лорд. На един от пръстите му искреше златен пръстен със сапфир, голям колкото бучка захар, а върху черната му жилетка проблясваше шлифован черен диамант, поставен във фина мрежа от злато. Той прекоси стаята, заобиколи масата, спря се за миг и застана до мястото на Джошуа, зад стола на централното място. Постави бледите си ръце върху облегалката и *изгледа* останалите един по един. Всички се изправиха: тримата, които бяха дошли с него, след това Раймонд Ортега, после Кара и останалите, които ставаха сами или по двойки. Валери остана последна. Всички в стаята стояха на крака. Всички, с изключение на Абнър Марш. Дамон Жулио се усмихна чаровно и топло.

— Радвам се, че всички отново сме заедно — каза той и изгледа внимателно Катрин. — Скъпа, колко години изминаха? Колко много години наистина!

Широката усмивка, която грейна на хищното ѝ изражение, имаше зловец вид. Марш реши да поеме нещата в свои ръце.

— Сядайте — изрева той на Дамон Жулио и го дръпна за ръкава. — Гладен съм, достатъчно отложихме вечерята.

— Да — каза Джошуа.

Това сякаш развали магията и всички заеха местата си отново. Жулио обаче седна на стола на Йорк — онзи в централната част на масата. Джошуа се приближи и застана до него.

— Седнали сте на мястото ми — каза той с равен, но напрегнат тон. — Това е вашето, господине, ако обичате.

Йорк придружи думите си с жест, впери поглед в Дамон Жулио. Марш погледна към лицето на приятеля си и почувства цялата мощ в него, студения плам, решителността. Жулио се усмихна.

— Ах — възкликна той тихо и вдигна леко рамене. — Простете.

Без да погледне към Джошуа дори за миг, Дамон стана и се премести на другия стол. Йорк седна, изпънат на стола, и направи нетърпелив жест с ръка. Един келнер се появи веднага от сенките и постави бутилка пред него.

— Можете да напуснете залата — каза Джошуа на младежа.

Бутилката нямаше етикет. Под полилеите, заобиколена от искрящ кристал и сребро, тя изглеждаше мрачна и заплашителна. Беше отворена.

— Знаете какво е това — каза уверено Йорк, обръщайки се към Жулио. — Да.

Джошуа взе винената му чаша, напълни я до ръба и я постави директно пред госта си.

— Пийте — нареди Йорк.

Очите му гледаха към Дамон, който се взираше в чашата. По устните му танцуваше усмивка. Сякаш знаеше нещо смешно, за което другите не подозираха. В салона цареше тишина. Някъде в далечината Марш долавяше тихия вой на параход, проправящ си път през дъжда. Мигът сякаш продължи цяла вечност.

Дамон Жулио взе чашата и пи. Пресуши я на един дъх и сякаш погълна цялото напрежение в залата заедно с течността. Джошуа се усмихна, Абнър Марш прочисти гърлото си, а в другия край на масата останалите хвърляха предпазливи, объркани погледи. Йорк напълни още три чаши за сподвижниците на Жулио. Всички пиха. Разговорът започна с шепот.

Дамон погледна към Абнър Марш с усмивка.

— Имате забележителен параход, капитан Марш — каза той сърдечно. — Надявам се, че храната ще е чудесна.

— Храната — отвърна Марш — е още по-забележителна.

Вече се чувстваше почти както обикновено. Извика и келнерите започнаха да носят ястията, приготвени от Тоби. Храниха се повече от час. Хората на нощта притежаваха изискани обноски, но и моряшки апетит. Нахвърлиха се върху гозбите като пасмина докери, които тъкмо бяха чули как боцманът вика: „Кльопачка!“. Всички, освен Дамон Жулио. Той се хранеше бавно, почти изтънчено и често спираше, за да отпие от виното си, усмихваше се непрестанно без видима причина. Когато Марш привърши с третата си порция, неговата чиния още бе

наполовина пълна. Разговорът протичаше спокойно и неангажиращо. Всички в другия край на масата приказваха тихо, но оживено, а Абнър не можеше да различи думите им. В близост до него Йорк и Жулио размениха поредица от коментари за бурята, жегата, реката, „Трескав блян“. С изключение на последното, капитанът не се интересуваше особено от разговора им и се съсредоточи в чинията си.

Накрая сервираха кафе и коняк и келнерите изчезнаха. В главната каюта останаха само Абнър Марш и хората на нощта. Капитанът отпи от питието си и се чу как изсърба, когато осъзна, че никой не говори.

— Най-накрая всички сме заедно — каза спокойно Джошуа. — За нас, хората на нощта, това е ново начало. Онези, които живеят през деня, биха го нарекли нова зора — той се усмихна. — За нас по-подходящо би прозвучало нов здрач. Слушайте, нека ви разкрия плановете си.

Джошуа стана и заговори с вдъхновение.

Абнър Марш не беше сигурен колко е продължила речта му, но той я познаваше от по-рано: свобода от алената жажда, край на страха, доверие между деня и нощта, постиженията, следващи задружните усилия, велика нова епоха. Джошуа продължаваше нататък с красноречие и пламенност, словата му бяха изпълнени с кратки откъси от стихотворения и върволица от трудни за произнасяне думи. Марш отдели повече внимание на останалите — редиците от бледи лица по протежението на масата. Всички гледаха към Джошуа и слушаха мълчаливо, но не възприемаха замисъла му еднакво. Симо изглеждаше малко неспокоен и непрестанно местеше поглед от Йорк към Жулио и обратно. Жан Ардо наблюдаваше в захлас и с обожание, но някои от другите лица изглеждаха празни, студени, лишени от емоция. Раймонд Ортега се усмихваше дяволито, онзи големият, Кюрт, се мръщеше, Валерй имаше нервен вид, а Катрин... в продълговатото ѝ изпито лице се четеше толкова силна ненавист, че Марш потръпна.

След това Абнър погледна от другата страна на масата, където стоеше Дамон Жулио, и видя, че той се взира в него. Очите му бяха черни, пронизващи и пламтяха като въглини. В тях имаше бездни, две бездънни гърла, пропаст, която заплашваше да погълне всички. Марш отмести очи. Нямахше желание да го принуждава да отмести поглед пръв, както някога лековерно бе опитал да направи с Йорк в „Домът на

плантатора“. Жулио̀ се усмихна, хвърли един поглед към Джошуа, отпи от студеното си кафе и се заслуша. Абнър не хареса нито тази усмивка, нито дълбините на погледа му. Изведнъж бе почувствал страх. Накрая Джошуа привърши и седна.

— Параходът е превъзходна идея — каза Жулио̀ ласкаво. Мекият му глас се понесе из салона. — От питието ви може да има някаква полза. От време на време. Останалото... е, по-добре го забравете, любезни Джошуа — тонът му беше обаятелен, усмивката — спокойна и бляскава.

Някой въздъхна рязко, но всички запазиха мълчание. Абнър Марш стоеше изпънат като струна.

Джошуа смръщи вежди.

— Извинете?

Жулио̀ махна вяло с ръка, за да покаже, че въпросът е приключен.

— Историята ви ме натъжава, любезни Джошуа — каза той. — Отгледан сред добитъка, сте се научили да мислите като него. Разбира се, грешката не е ваша. С времето ще се научите да цените собствената си природа. Покварили са ви. Животинките, сред които сте живели, са ввели у вас своите дребнави нрави, мекушава религия, скучновати блянове.

— За какво говорите? — попита гневно Джошуа.

Жулио̀ не отвърна. Вместо това се обърна към Абнър.

— Капитан Марш — каза той, — печеното, на което се насладихте толкова много, някога е било част от живо същество. Смятате ли, че ако този скот е можел да говори, е щял да изрази съгласието си да бъде изяден?

— Аз... по дяволите, не... но...

— Но го изядохте и без това, нали? — Жулио̀ се засмя. — Разбира се, че го направихте, капитане, не се срамувайте.

— Не се срамувам — каза прямо Марш. — Това е просто някакво говедо.

— Точно така. Добитъкът е просто добитък — заяви Дамон и се извърна към Джошуа Йорк. — Но именно този добитък може би няма да сметне това за вярно. Капитанът, разбира се, няма защо да се притеснява. Той е по-висше същество от говедото. Убийството и гладът са част от природата му, а животното трябва да срещне смъртта

си и да бъде изядено. Виждате ли, Джошуа, животът е твърде елементарен. Грешката ви идва поради обстоятелството, че сте отгледан от говеда, които са ви научили да не се храните с тях. Говорите за зло. Откъде чухте това виждане за нещата. От добитъка, разбира се, че от него. Добро, зло... това са думи на добитъка. Те са празни, измислени единствено за да съхранят безсмисления живот на скотовете. Раждат се и мрат в смъртен страх от нас — естествените им повелители. Обитаваме дори сънищата им, затова търсят утеха в лъжи, измислят богове, които имат власт над нас, иска им се да вярват, че кръстовете и светената вода ни вредят.

Разберете, любезни Джошуа, няма добро и зло, а само сила и слабост, господари и роби. Нравите им, вината, срамът са проникнали у вас като треска. Глупаво е. Тези думи са техни, не наши. Изнасяте проповеди за новото начало, но какво ще започнем? Ще бъдем като добитъка? Да горим под слънцето им? Да работим, когато можем просто да вземаме, да коленичим пред говеждите богове? Не. Те са животни, нашите естествени подчинени, многобройна, прелестна плячка. Така стоят нещата.

— Не — възрази Джошуа Йорк. Той се отместил назад със стола си и стана. Издигаше се над масата като блед и строен голиат. — Те мислят, бленуват, построили са цял свят, Жулио. Греша. Ние сме братовчеди, двете страни на една монета. Не са плячка. Погледнете всичко, което са създали! Носят красота на земята. Какво сме създали ние? Нищо. Алената жажда винаги е била наше проклятие.

Дамон въздъхна.

— Ех, клетки Джошуа — каза той и отпи от коняка си. — Нека добитъкът твори — живот, красота, каквото реши. Ние ще вземаме от създаденото, ще го използваме или унищожаваме. Такъв е естественият ред на нещата. Ние сме господари. Властниците не се трудят. Нека правят дрехи. Ние ще ги носим. Нека строят параходи. Ние ще плаваме с тях. Нека бленуват за вечен живот. Ние ще го живеем. Ще прием животите им, ще душим кръвта. Ние сме господари на тази земя, това е призванието ни. Съдбата ни, ако така ти звучи по-добре, любезни Джошуа. Прегърни това, което си, Джошуа, не опитвай да го промениш. Добитъкът, който знае какво сме, ни завижда. Всеки от тях би станал като нас, ако можеше — Жулио се усмихна злостно. — Някога размишлявал ли си защо този техен Исус Христос заклева

последователите си да пият от кръвта му, за да живеят вечно? — Той се засмя. — Горят от желание да бъдат като нас също както чернилките бленуват да бъдат бели. Виждаш колко далеч стигат. Играят си на господари, дори поробват кръвнородствени.

— Също като вас, Жулио — каза язвително Джошуа Йорк. — Как наричате властта, която имате над други от собствения си вид? Правите ги роби на болното си съзнание — дори ония, които наричате господари.

— Даже при нас има силни и слаби, любезни Джошуа — отвърна Дамон Жулио. — Нормално е силните да водят. — Той остави чашата си и погледна към другия край на масата. — Кюрт, повикай Били.

— Да, Дамон — каза гигантът и стана.

— Къде отивате? — попита Джошуа, докато Кюрт прекосяваше залата. Образът му се носеше решително по десетките огледала.

— Вече достатъчно дълго игра на добитък, Джошуа — отвърна му Жулио. — Ще те науча какво означава да бъдеш господар.

Абнър Марш почувства студ и уплаха. Очите на всички бяха като стъклени топчета, вперени в драмата, разиграваща се край масата. Изправен, Джошуа Йорк се издигаше над Дамон Жулио, но по някаква причина не го превъзхождаше. Очите на Джошуа притежаваха цялата мощ и сила, която можеше да има един човек. Ала Жулио съвсем не беше такъв и Марш го знаеше.

Кюрт се върна след миг. Киселия Били вероятно беше стоял тъкмо отпред, подобно на роб, очакващ повелята на господаря. Гигантът седна отново, а Типтън пристъпи към централното място. Той носеше нещо и в ледените му очи се четеше някакво особено задоволство.

Дамон Жулио отмести чинията и разчисти мястото на масата пред себе си. Киселия Били развърза товара си и постави на покривката пред Джошуа Йорк малко кафеникаво бебенце.

— К'во, *по дяволите!* — изкрещя Марш.

Той се отдръпна от масата гневно и понечи да стане.

— Стой долу и мирувай, момче — каза спокойно и с безразличие Киселия Били. Марш вдигна очи, за да го погледне, и в същия миг почувства нещо студено и много остро, което нежно притисна гърлото му. — Отвориш ли уста, ще трябва да ти пусна кръв — каза Типтън. —

Само си представи какво *ще* направят, като видят всичката тази хубава, топла кръв!

Треперещ от гняв и ужас, Абнър Марш седна отново. Върхът на острието се притисна малко по-силно и Марш почувства как нещо влажно и топло се стича по врата му.

— Хубаво — прошепна Били. — Много добре.

Йорк погледна за миг към Марш и Киселия Били. След това отново се обърна към Дамон Жулио̀.

— Твърде противно — каза студено Джошуа. — Жулио̀, не зная защо сте донесли това дете тук, но не ми харесва, че сте го направили. Кажете на вашия човек да махне ножа от гърлото на капитана.

— Ех — въздъхна Дамон, — ами ако не го направя?

— Ще го направите — каза Джошуа. — Аз съм кръвник.

— Наистина? — попита с ирония Жулио̀.

— Да. Не би ми харесало да използвам вашите способности за принуда, но ако се наложи, ще го сторя.

— Ех — Жулио̀ се усмихна, стана, протегна се лениво като някоя голяма черна котка, която тъкмо се будеше от дрямка, и изпъна длан към Типтън. — Били, дай ми ножа — каза той.

— Ами... ами *той*!

— Капитан Марш вече ще се държи на ниво — каза Жулио̀. — Ножът.

Били го подаде с дръжката напред.

— Добре — заяви Джошуа.

Той не каза нищо повече. Бебето — малко, недохранено, с тъмнокафява кожа и голичко — изгука нещо и се разшава едва-едва. Тогавя Дамон Жулио̀ направи най-ужасното нещо, което Абнър Марш бе виждал през живота си. Приведе се бързо и грациозно над масата, посегна надолу с ножа на Киселия Били и отрязва дясната китка на бебето с един рязък замах.

Детето се разпищя. На масата блисна кръв. Тя изпръска кристалните чаши и сребърната посуда и се просмука във фината ленена покривка. Крайниците на бебето потръпваха в алената локвичка на масата. Жулио̀ заби отрязаната ръчичка, малка едва колкото палеца на Марш, на върха на ножа и я поднесе окървавена към Джошуа Йорк.

— *Пий!* — цялата ласкавост в гласа му се бе изпарила.

Йорк изби ножа от ръката му и той падна заедно със забитата ръчичка върху килима на около шест фута от тях. Джошуа изглеждаше страшен като самата смърт. Той посегна надолу, обвини ръчичката на детето със силните си пръсти и *натисна*. Кръвта спря.

— Дайте ми въже — нареди той.

Никой не помръдна. Бебето продължаваше да плаче.

— Има по-лесен начин да го умирим — каза Жулио.

Бледата му длан покри устата на детето и обгърна изцяло смуглата му главица. Письците секнаха напълно. Дамон започна да свива хватката си.

— *Пусни го!* — викна Йорк.

— Погледни ме — каза Жулио. — Погледни ме, *кръвнико*.

Очите им се срещнаха там, над масата, всеки сграбчил малкото кафеникаво същество пред тях.

Абнър Марш стоеше на стола си като покосен от гръм. Гадеше му се и чувстваше гняв. Искаше да направи нещо, но по някаква причина не можеше да помръдне. Като всички останали, той гледаше Йорк и Жулио, вкопчени в странно мълчаливо съревнование на волите. Джошуа трепереше. Беше присвил устни от ярост, вените на шията му изпъкваха, а сивите му очи носеха мраз и мощ като леден запор. Изглеждаше като обладан от зъл дух, като разгневен блед бог в бяло, синьо и сребро. Марш си каза, че е невъзможно някой да издържи на този потоп от воля и могъщество. Невъзможно. Тогава погледна към Дамон Жулио.

Очите властваха над цялото му лице: студени, черни, изпълнени със злоба и неумолимост. Абнър Марш погледна в тях за миг и главата му се замая. Чу викове на хора някъде в далечината, в устата си усети топлина и вкус на кръв. Видя всички онези лица, наричани Дамон Жулио, Жил Ламон, Жилбер д'Аквин, Филип Кен, Сергей Алексов и още хиляди. Зад всеки стоеше още един, по-стар, по-страшен, пласт след пласт по-чудовищен от предния. Нещото накрая не притежаваше чар, нито усмивка, нито изтънчени слова, нито богати одежди или бижута, в него нямаше нищо човешко, то не беше човек. Носеше у себе си единствено жаждата, треската, *алена*, древна, ненаситна. Беше първично, нечовешко, *могъщо*. Живееше заради страха, вдишваше и пиеше от него, бе старо, много старо, по-старо от човека и всичките му творения, по-старо от горите и реките, по-старо от бляновете.

Абнър Марш премигна и видя пред себе си животно. Високо, красиво животно, облечено в бургундско червено. В него нямаше нищо човешко, чертите на лицето му бяха онези на страха, а очите... очите му бяха червени, а не черни, напълно *червени*, пламтящи, *червени*, огнени, жадни, *червени*.

Джошуа Йорк пусна ръчичката на бебето. Насъбралата се кръв бликна полека върху масата. Миг по-късно в целия салон проехтя ужасно влажно *хрущене*.

Все още замаян, Абнър Марш извади дългия кухненски нож от ботуша си, надигна се с вик от мястото си, бълнуващ и безразсъден. Киселия Били опита да го сграбчи, но капитанът беше твърде силен, твърде обезумял. Той изблъска Били настрана и се хвърли през масата към Дамон. Тъкмо навреме Жулио̀ се отскубна от погледа на Джошуа и отстъпи назад. Острието мина на косъм от едното му око и отвори дълъг, дълбок прорез от дясната страна на лицето му. От раната изби кръв, а Жулио̀ нададе дрезгав вой, подобен на ръмжене.

В същия миг някой сграбчи Марш зад гърба, свали го от масата и го хвърли назад през салона, вдигна и хвърли всички онези триста негови паунда, все едно беше пеленаче. Испита ужасна болка, когато падна, но някак успя да се превърти и изправи на крака.

Джошуа го беше хвърлил. Джошуа, който стоеше най-близо до него. Джошуа, чиито ръце трепереха, чиито сиви очи бяха пълни със страх.

— Бягай, Абнър — каза той. — Слизай от парахода и *бягай!*

Зад него всички други вече бяха станали от масата. Бледи лица, широко отворени очи, които не мигаха, бели ръце, силни и алчни. Катрин се усмихваше. Правеше го по същия начин, като в онази нощ, когато го бе хванала да излиза от каютата на Йорк. Старият Симо трепереше. Дори Смит и Браун се приближаваха към него, бавно, неотклонно. Очите им не бяха приятелски, а устните им блестяха от влага. Всички се движеха, всички. Дамон Жулио̀ заобиколи масата почти безшумно. Кръвта се стичаше от брадичката му, прорезът се свиваше пред очите на Марш. Капитанът сведе поглед към ръцете си и видя, че ножът му го няма. Отстъпи назад крачка по крачка, докато гърбът му не опря огледалната врата на главната каюта.

— Бягай, Абнър! — повтори Джошуа Йорк.

Марш се обърна, отвори и отстъпи в каютата, която беше зад вратата. Видя, че Джошуа поглежда на другата страна, изправен пред останалите — Жулио, Катрин и всички други, хората на нощта, вампирите. Това бе последното, което видя, преди да побегне.

---

[1] Камбуз — помещение за приготвяне и складиране на храна и кухненски прибори на кораб. ↑

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“ река Мисисипи,
август 1857*

Когато на сутринта слънцето изгря над Ню Орлиънс — изпъкнало жълтеникаво око, което обагри речната мъгла в пурпур, нашепвайки за зноен ден, Абнър Марш стоеше на пристана. Предната нощ бе тичал дълго из осветените от газени фенери улички на „Вьо Кар“ също като безумец. Блъскаше се в непознатите, спъваше се, задъхваше се, бягаше както никога през живота си, докато накрая не разбра, че никой не го преследва. След това намери една забутана, опушена кръчма и гаврътна три чаши уиски само за да умири треперещите си ръце. Накрая тръгна обратно към „Трескав блян“. Никога не се бе чувствал по-гневен и засрамен. Бяха го изритали от собствения му параход, опряха нощ в гърлото му, заклаха проклетото бебе пред него, на неговата трапеза. Никой не се измъква, след като се е държал така с Абнър Марш. Нито бели, нито чернокожи, нито червени индианци, нито вампири. Дамон Жулио щеше горчиво да съжалява, закле се той. Денят беше дошъл. Ловците щяха да се превърнат в плячка.

Пристанището вече гъмжеше от народ, когато Марш пристигна. До „Трескав блян“ бе акостирали още един параход със странични колела, който разтоварваше, а улични търговци продаваха плодове и сладолед с количките си. „Трескав блян“ подаваше пара. Марш забеляза това, изпълнен с изумление и тревога. От комините му се виеше тъмен пушек, а долу група докери пренасяха последните товари. Той забърза и се обърна към един от тях.

— Ей, ти! — извика капитанът. — Спри.

Товарачът беше едър и здрав чернокож с лъскаво плешиво теме и едно липсващо ухо. Когато чу вика на Марш, се обърна. На дясното си рамо носеше буре.

— Гус’дин капитан.

— Какво става тук — попита Абнър. — Защо се подава пара? Не съм давал нареждания.

Докерът смръщи вежди.

— Аз само то'аря, капитане. Нишо не знам, гус'дине.

Марш изруга и продължи нататък. Косматия Майк Дън се разхождаше важно по пристана с желязната си палка в ръка.

— Майк — извика му Марш.

Боцманът смръщи вежди. Мрачното му лице придоби вид, издаващ силната му концентрация.

— Добро утро, капитане. Наистина ли сте продали кораба?

— *Какво?*

— Капитан Йорк ка'а, че сте му продал своята половина и не'а да продължите с нас. Малко след полунощ се върнахме с някои от м'четата и Йорк каза, че двамата сте решили, нали, двама капитани било много и затова ви купил. Каза и на Уайти да подава пара. Тъй стана и на такъв хал сме. Истина ли е туй, капитане?

Марш се намръщи. Докерите се бяха събрали любопитни край тях. Той сграбчи Косматия Майк за ръката и го повлече по талпите на основната палуба.

— Нямам време за дълги приказки — каза той, когато и двамата се отдръпнаха на достатъчно разстояние от другите. — Така че не ме отегчавай с въпроси, ясно? Просто прави каквото ти кажа.

Косматия Майк кимна.

— Някакви проблеми ли има, капитане? — попита той и плесна желязната палка в месестата си длан.

— Колко се върнаха? — поиска да разбере Марш.

— Почти целият екипаж, някои пътници. Не всички, няколко.

— Няма да чакаме останалите — каза Марш. — Колкото по-малко сме на борда, толкова по-добре. Отиди да намериш Фрам или Олбрайт. Не ми пука кой от двамата. Заведи го в лоцманската будка и потегляме незабавно. *Незабавно*, чу ли? Ще намеря господин Джефърс. Като заведеш някого от кормчиите там горе, ела при мен в кабинета на сметководителя. Не казвай на никого какво става.

Между черните бакенбарди на боцмана заигра тънка усмивка.

— К'во ще правим? Ще си купим евтино параход, а?

— Не — каза Абнър Марш. — Няма да убиваме хора. Нито пък Джошуа. Сега тръгвай! Среца в кабинета на сметководителя.

Джонатону Джефърс не беше там. Наложих да отиде до каютата му и да чука на вратата, докато съненият Джефърс не отвори по нощна риза.

— Капитан Марш — каза той и опита да сдържи прозявката си. — Капитан Йорк каза, че сте продали своя дял. Реших, че е странно, но вас ви нямаше и не знаех какво да си мисля. Влезте.

— Кажи ми какво стана снощи? — попита Марш, когато се вмъкна в каютата.

Джефърс се прозя.

— Простете, капитане — каза той. — Не съм си доспал.

Той отиде до легена, поставен върху шкафчето, и хвърли малко вода на лицето си, намери пипнешком очилата и се върна при Марш вече на себе си.

— Е, нека помисля малко. Отидохме в „Сейнт Чарлс“, където и казах, че ще бъдем. Решихме да останем там цяла нощ, за да изкарате вечерята в тесен кръг, за която говорехте с капитан Йорк. — Той вдигна вежди иронично. — С мен бяха Джак Или, Карл Фрам, Уайти и някои от огнярите му и... ами доста се бяхме посъбрали. Чиракът на господин Фрам също беше с нас. Господин Олбрайт вечеря с нас, но след това реши да си ляга. Ние останахме да прием, приказвахме. Бяхме си взели стаи и всичко останало, но тъкмо като отидохме да лягаме... трябва да е било два-три сутринта... когато Раймонд Ортега, Симо и онзи — Киселия Били Типтън, дойдоха да ни върнат на парахода. Казаха, че Йорк ни викал незабавно. — Джефърс вдигна рамене. — И така, дойдохме. Капитан Йорк ни посрещна в главната каюта и каза, че сте му продали своя дял и трябва да отплаваме някъде на сутринта. Изпратиха някои от групата ни да потърсят останалите, които бяха още в Ню Орлиънс, и да известят пътниците. Предполагам, че по-голямата част от екипажа вече е тук. Вписах всички товари и реших да поспя. А сега, какво става?

Марш изсумтя.

— Времето не достига, пък и без това няма да повярваш. Видя ли нещо необичайно в салона снощи?

— Не — каза Джефърс и вдигна вежда. — Трябваше ли?

— Може би — отвърна Марш.

— Трапезата беше раздигната — каза Джефърс. — Това е странно, като се замисля. Всички келнери бяха на брега.

— Киселия Били сигурно е разчистил. Но няма значение. Жулио беше ли там?

— Да, заедно с още няколко, които не познавах. Капитан Йорк нареди да им зачисля каюти. Този Дамон Жулио е странен. Стоеше много близко до капитан Йорк. Доста любезен и изглеждаше добре, като изключим онзи белег.

— Казваш, че си им дал каюти?

— Да — потвърди Джефърс. — Капитан Йорк каза, че Жулио ще се настани в твоята каюта, но не се съгласих с това, не и с всички ваши вещи вътре. Настоях да вземе една от първокласните стаи до салона, докато намеря възможност да поговоря с вас. Жулио се съгласи. Нямах затруднения с това.

Абнър Марш се усмихна широко.

— Добре — каза той. — А Киселия Били? Къде е той?

— Настани се в каюта до Жулио — каза Джефърс, — но едва ли е вътре. Последно го видях да обикаля из главната каюта. Държеше се все едно корабът е негов и си играеше с онова ножче. Малко се поскарахме. Няма да повярвате какви ги вършеше — дълбаеше резбованите колони, все едно са някое изгнило дърво. Казах му да спре, за да не извикам Косматия Майк да го хвърли зад борда. Послуша ме, но през цялото време ме гледеше на кръв. Тоя ще носи беди.

— Мислиш ли, че още е в главната каюта?

— Ами легнах си да поспя, но последно там го видях, дремеше на един стол.

— Обличай се — каза му Абнър Марш. — Бързичко. Чакам те пред твоя кабинет.

— Разбира се, капитане — каза Джефърс объркан.

— Вземи бастуна със сабята — добави Абнър и излезе.

След по-малко от десет минути вече беше заедно с Джефърс и Косматия Майк Дън в кабинета на сметководителя.

— Седнете, мълчете и слушайте — каза Марш. — Може да ви прозвучи откачено, но вие двамцата ме познавате от години и сте съвсем наясно, че нито съм малоумен, нито разказвам небивалици като господин Фрам. Това е проклетата истина, кълна се, нека шибаният котел гръмне отгоре ми, ако лъжа.

Абнър Марш си пое дълбоко дъх и се впусна в историята. Разказа им всичко наведнъж. Спря само веднъж, когато силният писък на свирката го прекъсна и палубата се разтресе.

— Отплаваме — каза Косматия Майк. — Нагоре по течението, както ка'а.

— Добре — отвърна Марш и продължи с разказа си, докато „Трескав блян“ излизаше от пристанището на Ню Орлиънс, а след това обърна хода на колелата си и потегли нагоре по Мисисипи под лъчите на парещото слънце.

Когато привърши, Джонатоун Джефърс изглеждаше замислен.

— Удивително — каза той. — Може би трябва да извикаме полицията?

Косматия Майк изсумтя.

— Добре знайш как е. Кат' си на реката, сам си оправяш бакиите. Той вдигна желязната си палка.

— Т'ва тука е моят параход и няма да кач'ам външни на него — съгласи се Абнър Марш, така се правеше на реката. Беше по-лесно да халосаш непрокопсаника и да го хвърлиш зад борда или на колелата, за да го смелят. Старата дяволска Мисисипи пазеше своите тайни. — Особено пък полицията на Ню Орлиънс. Не'а им запука за чернокожото робско детенце, нямаме дори тяло. И без това са просто един куп негодяи и няма да повярват. И да се вземат в ръце, какво от това? Ще влязат с пистолети и палки. Съвсем безполезно срещу Жулио и пасмината му.

— Значи ще се справяме сами — каза Джефърс. — Как?

— Сбирам 'мчетата и избиваме всички — предложи с приветлив глас Косматия Майк.

— Не — възрази Абнър Марш. — Доколкото разбирам, Джошуа може да заповядва на останалите. Правеше го по-рано. Той опита да постъпи правилно, да спре всичко онова снощи, но Жулио му дойде твърде много. Трябва просто да се отървем от него до мръкнало.

— Не'а е трудно — съгласи се Косматия Майк.

— Не съм съвсем сигурен — отвърна Абнър Марш и смръщи вежди. — Не е като в историите. Не са съвсем безпомощни през деня. Просто спят. Ако ги събудиш, са ужасно силни и бързи, съвсем не е лесно да ги нараниш. Трябва да направим всичко точно. Мисля, че тримата можем да се справим, няма нужда да замесваме и други.

Обърка ли се нещо, ще свалим от парахода всички, преди да се стъмни, и ще спрем на някое местенце нагоре по реката, където никой няма да се бърка, а хората на нощта ще останат вътре, в случай че се наложи да убием още някого освен Жулио. Не мисля, че ще трябва да го правим и без това. — Марш погледна към Джефърс. — Имаш втори ключ за каютата му, нали?

— В касата ми е — каза сметководителят и посочи към черната стоманена кутия с бастуна си.

— Добре — отвърна Абнър. — Майк, колко силно удряш с това нещо? Косматия Майк се усмихна и удари с палката в другата си длан. Звукът бе доста силен.

— Колко силно трябва да ударя, капитане?

— Искам да му смажеш проклетата глава — каза Марш. — Трябва да го направиш на мига. Един удар. Няма да има време за втори. Ако само му счупиш носа, след секунда ще ти изтръгне гръкляна.

— Един удар — повтори Косматия Майк. — Само един.

Абнър Марш кимна. Знаеше, че грамадният боцман е верен на думата си.

— Само още нещо. Киселия Били. Той е малкото кученце пазач на Жулио. Може да дреме на някой стол, но се обзалагам, че ще се събуди веднага, ако надуши, че се насочваме към вратата на господаря му. Не трябва да ни вижда. Каятите на котелната палуба имат по два входа. Ако Били е в салона, ще минем от външната част. Ако е вън — минаваме от салона. Преди да тръгнем, трябва да сме сигурни къде е Типтън. Това е твоя работа, Джефърс. Ще намериш господин Киселия Били Типтън, ще ни кажеш къде е, а след това трябва да внимаваш да не се разхожда. Ако чуе суматоха или тръгне към каютата на Жулио, искам да извадиш сабята си от бастуна и направо да я шибнеш цялата в коремчето му. Ясно?

— Ясно — потвърди мрачно сметководителят и намести очилата си.

Абнър Марш замлъкна за миг и изгледа строго двамата си съзаклятници: хилаво конте-сметкаджия със златни рамки на очилата, гети с копчета, с присвити устни и грижливо вчесана назад коса, а до него — огромният боцман с груби дрехи, сурово лице и обноски,

зелени очи, неумолими и подканящи към бой. Странна двойка, но пък корава, помисли си капитанът и се изсмя със задоволство.

— Е, к'во чакаме? — попита той. — Господин Джефърс, вървете да намерите Киселия Били.

Сметководителят стана и изтупа дрехите си.

— Разбира се — каза той.

Върна се след около пет минути.

— В главната каюта е, закусва. Свирката сигурно го е събудила. Яде телешки кексчета с яйца и пие много кафе. Седнал е така, че да вижда вратата към стаята на Жулио.

— Добре — каза Марш. — Господин Джефърс, защо не хапнете и вие?

Сметководителят се усмихна.

— Мисля, че внезапно огладнях.

— Първо ни дай ключовете.

Джефърс кимна и се отправи към касата. С ключовете в ръка, Марш даде на сметководителя десет минути преднина, за да стигне до салона, преди да стане и да си поеме дълбоко дъх. Сърцето му биеше силно.

— Хайде — каза той на Косматия Майк Дън и отвори вратата, за да излязат.

Денят беше светъл и душен. Марш прие това за добра поличба. „Трескав блян“ пореше водите на реката с лекота, калватерът му изхвърляше настрани две бразди бяла пяна. Марш прецени, че сигурно се движи с осемнадесет мили в час. Плаваше елегантно като маниерите на креол. Зачуди се колко ли време ще му отнеме да стигне до Начес и изведнъж почувства, че иска да се качи в лоцманската будка повече от всичко, да наблюдава реката, да ѝ се любува. Абнър Марш преглътна и сълзите му го накараха да премигне. Засрами се, почувства се по-малко мъж.

— Капитане? — каза колебливо Косматия Майк.

Абнър Марш изруга.

— Нищо — каза той. — Просто... я стига... хайде.

Той пристъпи напред и стисна здраво ключа в червендалестата си длан. Кокалчетата му побеляха. Спря, за да се огледа. Откритото пространство по протежението на бакборда беше почти пусто. На голямо разстояние от тях стоеше една дама, навела се над перилата.

Дузина врати по-нататък някакъв тип с бяла риза и раздърпана шапка седеше на стола си с гръб към вратата на каютата, но никой от тях не ги наблюдаваше. Марш пхна внимателно ключа на мястото му.

— Помниш какво ти казах, нали? — прошепна той на боцмана.
— Бързо и тихо. Един удар.

Косматия Майк кимна и Марш завъртя ключа. Вратата се откряна и капитанът натисна. Вътре беше задушно и мрачно. Всички прозорци бяха със спуснати кепенци и завеси, както предпочитаха хората на нощта. На слабата светлина, разливаща се откъм вратата, видяха бледо тяло, проснато между чаршафите. Мушнаха се вътре, закрачиха възможно най-тихо като за двама големи, тромави мъжаги. Марш опита да затвори вратата, а Косматия Майк Дън продължи напред. Той вдигна дългата три фута черна желязна палка над главата си. Абнър забеляза, че нещото в леглото се размърдва в опит да погледне към шума и светлината. С две бързи, големи крачки Косматия Майк вече бе до него, желязната палка описа страховита дъга във въздуха. Сякаш измина цяла вечност, преди да се сгромоляса върху главата на бледата фигура. В същия миг вратата се затвори напълно и преряза последната нишка светлина. В непрогледния мрак Марш чу звук като от парче месо, хвърлено върху тезгяха на месар, а заедно с него — и нещо по-тихо, подобно на чупещо се яйце. Капитанът затаи дъх. Каятата остана тиха, не виждаше нищо. В тъмнината се понесе глух кикот. Студена пот обля Абнър.

— Майк? — прошепна той и се разтършува за клечка кибрит.

— Да, гус'дин капитан — отвърна боцманът. — Един удар и толкоз — той отново се засмя.

Абнър Марш запали клечката на стената и примигна. Косматия Майк стоеше надвиснал над леглото с желязната си палка в ръка. Завършекът на делото им бе мръсен и влажен. Вместо лице съществото между чаршафите имаше обезобразена, червена вдлъбнатина. Половината от горната част на черепа му беше раздробена. Кръвта бавно се стичаше по завивките. Кичури коса и други тъмни частици лежаха разхвърляни по възглавницата, стената и дрехите на Косматия Майк.

— Мъртъв ли е? — попита Марш с внезапното и силно подозрение, че смазаната глава ще зарасне и бледият труп ще се надигне пред тях с усмивка.

— По-мъртво нещо ни съм виждал — каза Косматия Майк.

— Провери — нареди Абнър Марш. — По дяволите, провери.

Боцманът бавно сви яките си рамене, вдигна кървавата желязна палка и я сгромоляса отново върху черепа и възглавницата. Втори удар. Трети. Четвърти. Когато привърши, беше трудно да се каже, че съществува някога е имало глава. Косматия Майк Дън бе ужасно силен мъж.

Ключката опари пръстите на Марш и той издуха пламъчето.

— Хайде — каза той рязко.

— Какво ще правим с него? — попита Косматия Майк.

Абнър отвори вратата. Слънцето и реката се откриха пред него — блажено облекчение.

— Остави го — каза той. — Като се стъмни, ще го хвърлим в реката.

Боцманът последва Марш навън и той заключи вратата. Повдигаше му се. Подпря масивното си тяло на парапета и се хвана с две ръце, за да не падне през борда. Кръвопиец или не, онова, което сториха с Дамон Жулио, беше ужасна гледка.

— Помощ, капитане?

— Не — каза Марш.

С известно усилие той успя да се опомни. Утрото бе горещо, жълтото слънце сякаш безмилостно си отъмняваше за нещо. Марш плувна в пот.

— Просто не съм се наспал — каза той и се засмя насила. — Всъщност съвсем не съм спал. Пък и това, което направихме, си беше сериозна работа.

Косматия Майк сви рамене. Изглеждаше сякаш нищо не се е случило.

— Върви да поспиш — каза той.

— Не — отвърна Марш. — Не мога. Ще отида при Джошуа да му кажа какво сме направили. Трябва да знае, за да се справи с другите.

Изведнъж Абнър Марш се зачуди как ли ще реагира Джошуа, щом разбере за бруталното убийство на някого от неговата раса. След снощи може би нямаше да се притесни особено, но нямаше как да е сигурен — не познаваше добре хората на нощта и начина им на мислене. Жулио бе кръвопиец и уби бебе пред всички, но останалите

бяха правили не по-малко ужасни неща, дори Джошуа. А Дамон Жулио беше и негов кръвник, цар на вампирите. Ако убиеш човешки монарх, дори някого, когото другите ненавиждат, няма ли поданиците му да вземат някакви мерки, дори само защото са принудени да го сторят? Абнър Марш си спомни студената мощ, която притежаваше Джошуа, и с това желанието му да посети капитанската каюта на тексаската се изпари моментално. Пък и той едва ли бе в най-доброто разположение на духа си.

— Може би е по-добре да почакам — каза Марш. — Ще поспя.

Косматия Майк кимна.

— Трябва първо да говоря с Джошуа — Абнър наистина се чувстваше зле, гадеше му се, чувстваше треска, изнемощялост. Трябваше да полегне за няколко часа. — Не, не мога да го събудя — той облиза устни. Бяха сухи като шкурка. — Говори с Джефърс, кажи му какво е станало. Някой от вас трябва да ме събуди преди здрач. Ясно? Преди здрач. Трябва да имам поне час, за да говоря с Джошуа. Ще го събудя, за да му кажа. Така ще знае как да постъпи с останалите, щом се стъмни. А ти... кажи на едно от момчетата си да държи под око Киселия Били... ще трябва да се справим и с него.

— Май ще оставим реката да се погрижи за него — усмихна се Косматия Майк.

— Може би така ще направим — каза Марш. — Може би. Отивам да поспя, но гледайте да ме събудите преди мръкнало. Не оставяйте да ме посрещне мракът, ясно?

— Аха.

Абнър Марш се отправи към тексаската. С всяка стъпка се чувстваше все по-изнемощял. Застанал пред вратата на собствената си каюта, изведнъж почувства страх... ами ако някой от тях все пак е влязъл вътре въпреки възраженията на господин Джефърс? Когато обаче отвори вратата и светлината нахлу, видя, че няма никой. Марш вдигна рамене, дръпна завесите и отвори прозореца, за да влязат повече въздух и светлина. След това заключи стаята, седна тежко на леглото и свали пропитите си с пот дрехи. Реши да не облича нощна риза. Вътре беше задушно, но Марш не усети това заради умората. Сънят го унесе почти на мига.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Мисисипи,
август 1857*

Силното, настойчиво чукане по вратата на каютата най-накрая изтръгна Абнър Марш от дълбокия, лишен от сънища, мрак. Той се раздвижи сънен и седна в леглото.

— Ей сега!

Приблужи тромаво до легена си като голяма гола мечка, която тъкмо се е събудила от зимен сън и съжалява за това. Едва когато блисна малко вода в лицето си, започна да си спомня.

— Проклятие! Да върви по дяволите! — изруга той гневно, щом забеляза сивкавите сенки, които вече покриваха всяко кътче на каютата му. Небето бе мрачно и обляно в пурпур. — Проклятие! — повтори той и си извади чифт чисти панталони.

Обу се набързо и отвори вратата.

— Защо, *по дяволите*, ме оставихте да спя толкова дълго? — развика се Марш на Джефърс. — Казах на Косматия Майк, че трябва да съм буден час преди залез. Проклятие.

— Час преди залез е — отвърна сметководителят. — Облачно е, затова е така тъмно. Господин Олбрайт казва, че отново ще има буря — той прекрачи прага на каютата и затвори зад себе си. — Нося ви това — продължи той и подаде на Марш хикориновия му бастун. — Намерих го в салона, капитане.

Марш го взе вече спокоен.

— Снощи го изгубих — каза той. — Имах си по-важни мисли в главата. Подпря бастуна на стената и погледна смръщен през прозореца.

Отвъд реката целият западен хоризонт представляваше стена от буреносни облаци, носещи се към тях. Приличаха на мрачен колос, готов да се сгромоляса отгоре им. Залязващото слънце дори не се виждаше. Това съвсем не му хареса.

— Най-добре да отивам при Джошуа.

С тези думи той взе една от ризите си и започна да се облича.

Джефърс се подпря на бастуна със сабята.

— Да ви придружа ли? — попита той.

— Трябва да говоря лично с него — отвърна Марш, докато слагаше вратовръзката си пред огледалото. — Не ми е по вкуса де. Защо не дойдеш горе. Ще ме почакаш отпред. Може би ще те извика, за да обсъдим как трябва да постъпим — Марш не спомена другата причина, поради която искаше сметководителят да е край него — може би *той* щеше да го повика, ако Джошуа Йорк не приеме добре вестите за гибелта на Дамон Жулио.

— Добре — каза Джефърс.

Марш облече капитанското си палто и взе бастуна.

— Тогава да тръгваме, господин Джефърс. И без това е доста тъмно.

„Трескав блян“ се носеше бързо по реката, знамената му се вееха и плющяха на силния вятър, от комините се виеше тъмен пушек. Под оскъдната светлина на необичайното теменужено небе водите на Мисисипи изглеждаха почти черни. Марш се намръщи и закрачи бързо към каютата на Джошуа Йорк с Джефърс до себе си. Този път не се поколеба, а веднага вдигна бастуна си и почука. След третия път извика:

— Джошуа, отвори. Трябва да поговорим.

Едва на петия удар вратата се отвори бавно, разкривайки гъста, притаена тъмнина.

— Изчакай ме — каза Марш на Джефърс, влезе в каютата и затвори след себе си.

— Не се ядосвай, Джошуа — каза той в мрака. Коремът му се беше свил на топка. — Не бих те притеснявал, но това е важно, пък и вече е почти нощ — никой не отвърна, въпреки че Марш дочу нечие дихание. — По дяволите, защо винаги трябва да говорим на тъмно, Джошуа? Така се чувствам неудобно — намръщи се капитанът. — Ще запалиш ли свещта?

— Не — гласът бе груб, нисък, мелодичен и не принадлежеше на Джошуа.

Абнър Марш отстъпи една крачка.

— О, Господи Исусе, не.

Нещо изшумя, той посегна към вратата с трепереща ръка и я отвори широко. Очите му вече бяха привикнали с мрака, а теменуженото сияние на буреносното небе се оказа достатъчно, за да придаде очертания на силуетите в капитанската каюта. Джошуа Йорк лежеше проснат на леглото си, блед и гол, със затворени очи. Едната му ръка висеше надолу и опираше в пода. На китката имаше ужасна почерняла рана или коричка съсирена кръв. От мрака излезе и Дамон Жулио, усмихнат и бърз като смъртта.

— *Убихме* те! — изкрещя Марш.

Не можеше да повярва. Отстъпи назад и се озова извън стаята, препъна се и падна в краката на Джонатоун Джефърс. Жулио се спря на прага. По бузата, която Марш бе наранил с удара си, минаваше тъмна линия, не по-дебела от котешка драскотина. Не личаха други следи от снощи. Беше свалил самото и жилетката си. По ризата му нямаше нито петънце.

— Влезте, капитане — каза тихо Жулио. — Не бягайте, нека поговорим.

— Ти си *мъртъв*. Майк ти направи главата на пихтия — развика се Марш, изумен от собствените си думи.

Не поглеждаше Жулио в очите. Още беше ден, вън нямаше опасност, намираще се далеч от лапите на Дамон поне докато слънцето не залезе. Не биваше да гледа в очите му, нито да влиза в каютата.

— *Мъртъв?* — каза Жулио с усмивка. — Ах, другата кабина! Клетият Жан. Толкова много искаше да повярва на Джошуа, а вижте какво му сторихте. Направили сте главата му на пихтия значи, така ли?

Абнър Марш се изправи.

— Разменил си каютите — прозря той. — Проклет дявол. Накарал си го да спи в твоето легло.

— С Джошуа имахме много за обсъждане — отвърна Жулио и махна към него. — Елате сега, капитане, омръзна ми да чакам. Елате, нека пийнем заедно.

— Гори в ада! — каза Марш. — Тази сутрин сме сбъркали, но не си в безопасност. Господин Джефърс, тичайте долу и повикайте Косматия Майк и момчетата му. Десетина ще са достатъчни.

— Не — каза Дамон Жулио. — Няма да го направиш.

Марш вдигна заплашително бастуна си.

— Напротив, ще го направя. Какво, ще ме спреш ли?

Жулио погледна към небето. Беше тъмнолилаво с черни жилки, подобно на голяма синина, скриваща залеза.

— Да — каза той и пристъпи към светлината.

Абнър Марш почувства как студените, лепкави ръце на страха се вкопчват в сърцето му. Той вдигна бастуна си.

— Не приближавай! — гласът му беше изтънял.

Отстъпи назад. Дамон Жулио се усмихна и приближи. Не беше достатъчно светло, помисли си Марш с отчаяние.

В същия миг се чу шум от метал, плъзгащ се в дърво, и Джонатоун Джефърс застана спокойно пред него с гола рапира. Стоманеното острие описа заплашителен кръг.

— Вървете за помощ, капитане — промълви Джефърс и намести очилата си с другата ръка. — Аз ще задържа господин Жулио.

С лекотата на фехтовач Джефърс посегна смело напред с оръжието си — двуостро и с добре наточен връх. Дамон Жулио едва успя да отстъпи. Усмивката му изчезна веднага щом сметководителят замахна само на няколко инча от лицето му.

— Отдръпни се — каза мрачно Жулио.

Джонатоун Джефърс не отвърна. Беше заел бойна стойка и напредваше бавно. Стъпваше леко и принуждаваше противника си да отстъпва назад към вратата на каютата. Внезапно опита да го промуши, но Жулио се оказа твърде бърз. Джефърс изцъка нетърпеливо с език. Дамон отстъпи с един крак зад прага и отвърна със смях, който приличаше повече на ръмжене. Той вдигна ръце и ги разтвори като за прегръдка. Сметководителят нападна отново и тогава Жулио се хвърли към него. Абнър Марш видя как Джефърс пронизва кръвопиеца — Дамон дори не направи опит да избегне удара. Рапирата се вряза точно над слабините му. Бледото му лице се сгърчи и той изсумтя от болка, но въпреки това продължи напред. Острието влизаше по-навътре в тялото му и още преди сметководителят да го издърпа обратно, Жулио го стисна за гърлото. Джефърс нададе сподавен вик, очите му изпъкнаха. Опита да се отскубне и очилата му със златни рамки паднаха на палубата. Марш се нахвърли върху Жулио с бастуна си. Ударите валяха един след друг върху главата и раменете на кръвопиеца. Пронизан от рапирата, той сякаш не усети нито един от тях. Извърна се свирепо и тогава се чу звук като от прекършване на дърво — Джефърс се бе отпуснал в хватката му.

Абнър Марш замахна още веднъж с бастуна си. Използва цялата си сила и стовари дръжката му върху челото на Жулио. Дамон залитна, отпусна хватката си и Джефърс се строполи на земята като парцалена кукла. Главата му бе гротескно извита настрани, почти наопаки. Марш бързо отстъпи. Жулио опипа веждата си, сякаш за да разбере какво е причинило удара. Нямаше кръв, забеляза Абнър с отчаяние. Макар и силен, той не можеше да се мери с Косматия Майк Дън, а и хикориновото дърво не беше като желязната палка на боцмана.

Дамон Жулио изрита тялото на Джефърс, което още стискаше дръжката на рапирата. Треперещ, вампирът извади несръчно кървавото острие от корема си. Ризата и панталоните му бяха подгизнали от кръв. Той захвърли острието почти небрежно и то подскочи няколко пъти, падна в реката и изчезна в тъмните води.

Жулио отново залитна. Зад себе си оставяше кървави дири по палубата, но продължаваше да напредва към Марш. Капитанът отстъпваше. Нямаше как да го убият, помисли си той обезумял от паника. Нищо не можеше да се направи. Бляновете на Джошуа, желязната палка на Косматия Майк, господин Джефърс и рапирата му, нищо не можеше да спре Дамон Жулио. Марш се спусна надолу по тясното стълбище към ветровитата палуба. Задъхан се насочи към вътрешния трап^[1], който водеше от ветровитата палуба към откритото пространство по протежението на бакборда. Надяваше се, че ще срещне някого там. Беше почти нощ. Направи три стъпки надолу, след това стисна здраво парапета и опита да се вземе в ръце.

Киселия Били и четирима от тях се качваха към него.

Абнър Марш се обърна и тръгна обратно нагоре. Трябваше да удари камбаната, за да повика помощ... но Жулио вече бе слязъл от тексаската палуба и стоеше на пътя му. За миг Абнър се вцепени, замрял от отчаяние. Не можеше да избяга, беше в капан. Не разполагаше с никакво оръжие, освен с безполезния си проклет бастун, а и без това нищо не можеше да ги нарани. Нямаше смисъл да се съпротивлява, можеше просто да се предаде. Върху лицето на Жулио се изписа тънка злостна усмивка. В съзнанието на Марш изплува бледото му лице, озъбено и с очи, искрящи от треска, от жажда, алена, древна, неутолима. Ако можеше да заплаче, сигурно щеше да го направи. Не помръдваше, краката му бяха като камък, дори бастунът му изведнъж се оказа твърде тежък.

Тогава далече нагоре по реката, откъм завоя, се появи друг параход. Марш нямаше как да го забележи, но лоцманът го видя. Свирката на „Трескав блян“ изпищя, за да съобщи на другия съд, че той ще премине отляво, когато се срещнат. Пронизителният сигнал изтръгна Абнър от вцепенението. Той погледна напред и видя светлините на приближаващия кораб, огъня, изпускан от комините му, и почти черното небе, надвиснало над него. Някъде отвъд него просветваха мълнии, които озаряваха облаците и реката — безкрайната, черна река, реката, която бе негов дом, поминък, скъпа другарка, но и най-голям враг, невярна, жестока, любяща съпруга. Носеше се, както винаги се е носила. Съвсем не се вълнуваше нито от Дамон Жулио, нито от другите като него. Тя бяха нищо в сравнение с нея. Щяха да измрат и да бъдат забравени, а реката пак щеше да се пени, да прорязва нови канали, да наводнява градове и посеви, да разбива параходи с челюстите си и да плюе отломките.

Абнър Марш тръгна към колелата, издигащи се над палубата. Жулио го последва.

— Капитане — извика той. Гласът му бе изпълнен с яд, но и с очарование.

Марш не му обърна внимание. Той се качи върху корпуса на едно от колелата. Неволята му даваше неподозирана сила, мощ, която дори не предполагаше, че притежава. Огромното колело се въртеше под краката му. Чувстваше го някъде под дървото, чуваше неговото чункачанка. Продължи напред внимателно. Не искаше да падне на погрешно място, където колелото щеше да го повлече и смели. Погледна надолу. Светлината почти беше изчезнала. Сега водата се носеше съвсем черна, но край дирята на „Трескав блян“ се пенеше. Сиянието на пещите я обагреше в червено. Приличаше на кипнала кръв. Абнър Марш се взря надолу и замръзна. Още кръв, помисли си той, още проклета кръв, не можеше да се измъкне от нея по никакъв начин. Мотовилката на колелото гърмеше като буреносен облак. Киселия Били Типтън се покатери и тръгна предпазливо към него.

— Господин Жулио те вика, дебелако — каза той. — Слизай, вече няма къде да отидеш.

Типтън извади ножа и се усмихна плашещо.

— Не е кръв — извика Марш, — само проклетата река е.

Той стисна здраво бастуна, пое си дълбоко дъх и скочи от парахода. Когато падна във водата, в ушите му звънтяха ругатните на Киселия Били.

---

[1] Вътрешен трап — стълба, водеща от палубата до каютите или долните палуби, често предназначена за ползване от екипажа. ↑

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
река Мисисипи,
август 1857*

Когато Киселия Били скочи от корпуса на колелото, Раймонд и Арманд подкрепяха Дамон Жулио от двете стани. Изглеждаше като заклано прасе. Дрехите му бяха пропити с кръв.

— Остави го да избяга, Били — каза той студено. Тонът му накара Киселия Били да почувства тревога.

— Свършен е — настоя Типтън. — Колелото ще го завлече и ще го смаже или ще се удави. Трябваше да видите как цопва долу във водата. Това голямо шкембе... Повече няма да му гледаме брадавиците.

Докато говореше, Киселия Били се оглеждаше. Гледката съвсем не му харесваше. Жулио бе целият в кръв, по стълбището на тексаската и по ветровитата палуба имаше алена дияра, а онова конте сметководителят висеше от ръба и от устата му се стичаше още кръв.

— Били, ако ме провалиш, никога няма да бъдеш като нас — каза Дамон. — Надявам се да е мъртъв заради теб. Разбираш ли?

— Да — отвърна Типтън. — Какво стана, господин Жулио?

— Нападнаха ме, Били. Нападнаха *ни*. Според добрия ни капитан са убили Жан. Направили са главата му на пихтия. Мисля, че това бяха точните думи — той се усмихна. — Марш, нещастният му сметководител и някой си Майк са отговорни.

— Косматия Майк Дън — каза Раймонд Ортега. — Той е боцман на кораба, Дамон. Едър, глуповат и недодялан. Работата му е да вика на чернилките и да ги бие.

— Ех — въздъхна Жулио. — Пуснете ме. Вече се чувствам по-добре. Мога да стоя изправен.

Залезът чезнеше. Стояха в последните му сенки.

— Дамон, на вечеря вахтата се сменя — предупреди го Венсан. — Екипажът ще се запъти към каютите. Трябва да направим нещо. Ако

не слезем от парахода, ще ни разкрият — той гледаше към кръвта и тялото.

— Не — каза Жулио̀. — Били ще изчисти, нали?

— Да — съгласи се Типтън. — Просто ще пратя сметководителя да последва капитана.

— Ами направи го, вместо само да говориш, Били — нареди Жулио̀ с хладна усмивка. — След това ела в каютата на Йорк. Ние ще отидем там още сега. Трябва да се преоблека.

На Киселия Били му трябваша около двадесет минути, за да заличи следите от убийството на тексаската палуба. Действаше бързо, понеже знаеше, че някой всеки момент може да излезе от каютата си или да дойде откъм стълбището. Дотогава мракът бе станал почти непрогледен, което се оказа от полза. Той извлече тялото на Джефърс надолу по палубата и с известни трудности го качи върху корпуса на едно от колелата — сметководителят бе по-тежък, отколкото предполагаше Били — и го хвърли зад борда. Нощта и реката го погълнаха.

Киселия Били тъкмо беше свалил ризата си и беше започнал да чисти кръвта с нея, когато късметът му се усмихна — бурята, която назряваше цял следобед, най-накрая се разрази. В ушите му прокътятътен, мълнията разсече небето и дъждът завали. Чист и хладен порой, който се изля върху палубата и измокри Били до кости, но пък заедно с това изми кръвта.

Когато влезе в каютата на Джошуа Йорк, вече бе подгизнал. Елегантната му риза сега представляваше мокра топка плат, смачкана в ръцете му.

— Готово — каза той.

Дамон Жулио̀ седеше в меко кожено кресло. Беше сменил дрехите си, държеше чаша с питие в ръка и изглеждаше силен и здрав както по-рано. Раймонд седеше до него, на другия фотьойл бе Арманд, Венсан се намиреше върху писалището, а Кюрт — на стола до него. Джошуа Йорк седеше на леглото си, свел поглед надолу, с клюмнала глава и кожа, бяла като тебешир. Приличаше на пребито псе, както си помисли Типтън.

— Ах, Били — възкликна Жулио̀. — Какво изобщо щяхме да правим без теб!

Киселия Били кимна.

— Като бях там, си мислех нещо, господин Жулио — каза той. — Май имаме два варианта. Корабът си има отделна лодка за измерване на дълбочината и така нататък. Можем да я вземем и да отплаваме или, както е почнала бурята, да изчакаме лоцманът да акостира и да слезем на брега. Не сме далеч от Баю Сара, можем да спрем там.

— Баю Сара не ме интересува, Били. Няма защо да слизам от този прекрасен параход. „Трескав блян“ е вече наш. Нали, Джошуа?

Йорк вдигна глава.

— Да — отвърна той.

Слабият му глас едва се чуваше.

— Опасно е — настоя Типтън. — Капитанът и сметководителят заминаха. Какво ще си кажат хората? Ще липсват, ще има въпроси.

— Прав е — съгласи се Раймонд. — Качих се на борда при Начес. Пътниците идват и си отиват, но екипажът... тук сме в опасност. Ние сме необичайните, непознатите, ще ни подозират. Марш и Джефърс ги няма, ще погледнат първо към нас.

— Пък и онзи боцман — добави Били. — Щом е помогнал на Марш, значи знае всичко, господин Жулио.

— Убий го, Били.

Типтън преглътна неспокоен.

— Да кажем, че го направя, господин Жулио. Това няма да помогне. И той ще изчезне. Има си достатъчно хора покрай него. Цяла войска негри, тъпи германци и грамадни шведи. Ние сме по-малко от двадесет, а през деня оставам само аз. По-добре да слезем от парахода възможно най-скоро. Не можем да се бием с екипажа, а дори и заедно да можем, със сигурност няма как да го направя сам. Трябва да вървим.

— Оставаме. Те трябва да се боят от нас, Били. Как може да се превърнеш в господар един ден, ако все мислиш като роб? Оставаме.

— Какво ще направим, когато стане ясно, че Марш и Джефърс са изчезнали? — попита Венсан.

— Ами боцманът? Той е заплаха — добави Кюрт.

Дамон Жулио изгледа Киселия Били е усмивка.

— Ах — възкликна той и отпи от питието си. — Ами че Били ще се справи с това вместо нас. Нека ни покаже колко е разсъдлив. Нали, Били?

— Аз? — Типтън остана със зяпнала уста. — Аз не знам...

— Няма ли, Били?

— Ще го направя — отвърна бързо той. — Да.

— Мога да реша това без кръвопролитие — каза Джошуа Йорк. В гласа му се прокрадваше нотка от някогашната му решителност. — Още съм капитан на парахода. Нека отпратя господин Дън и останалите, от които се боите. Можем лесно да ги свалим от „Трескав блян“. Вече имаше достатъчно смърт.

— Достатъчно ли? — попита Жулио.

— Няма да стане да ги уволним — заяви Киселия Били. — Ще се почудят защо и ще искат да видят капитан Марш.

— Да — съгласи се Раймонд. — Едва ли ще послушат Йорк — обърна се той към Жулио. — Не му вярват. Трябваше да излезе посред бял ден, за да ги убеди да продължат надолу по ръкава. Не може да ги контролира без Марш и Джефърс.

Киселия Били Типтън изгледа Джошуа Йорк с изненада и чувство на възхищение.

— Направил си го? — изтърси той. — Излязъл си през деня?

Другите понякога се осмеляваха да прекратят прага по здрач или оставаха малко след изгрев, но никога не ги бе виждал навън, когато слънцето е високо. Това важеше дори за Жулио.

Джошуа Йорк му хвърли студен поглед и не продума.

— Любезният Джошуа обича да си играе на добитък — каза Жулио развеселен. — Сигурно се е надявал, че ще хване тен и кожата му ще загрубее.

Другите се засмяха деликатно.

В това време на Киселия Били му хрумна нещо. Той се почеса по главата и си позволи да се усмихне.

— Няма да ги уволняваме — заяви той ненадейно. — Ще ги накарам да избягат, зная как. Ей сега го измислих.

— Чудесно, Били. Какво ли щяхме да правим без теб!

— Можете ли да го накарате да прави каквото му кажа? — попита Типтън и посочи към Йорк с палец.

— Ще направя каквото трябва, за да предпазя народа си — каза Джошуа, — а също и екипажа. Няма нужда от принуда.

— Бре, бре — подхвана Киселия Били. — Чудничко. — Всичко щеше да стане по-лесно, отколкото си го представяше. Жулио щеше да бъде впечатлен. — Трябва да си облека нова риза. Вие също се обличайте, господин капитан Йорк. После почваме с *предпазването*.

— Добре — прибави ласкаво Жулио. — Кюрт също ще дойде с вас — той вдигна чашата си към Йорк. — За всеки случай.

След половин час Киселия Били вече водеше Джошуа Йорк и Кюрт към котелната палуба. Дъждът бе утихнал и „Трескав блян“ се намираше в Баю Сара край дузина по-малки параходи.

В салона вечерята вече беше сервирана. Жулио и сподвижниците му се хранеха, без да привличат внимание. На капитанското място обаче нямаше никой и това скоро щеше да породи любопитство. За щастие, Косматия Майк Дън се намираше на основната палуба, където крещеше на докерите, докато товареха стоки и десетина снопа дънери. Киселия Били го бе наблюдавал внимателно от горните палуби, преди да пристъпи към плана си. Дън бе опасният.

— Първо трупът — каза Типтън и ги поведе към външната врата на каютата, в която Жан Ардо̀ бе срещнал края си.

Кюрт разби ключалката с един удар. Вътре Били запали лампата, а те взеха тялото от леглото. Киселия Били подсвирна.

— Бре, бре, тия твои приятели несъмнено са се оправили със стария Жан — каза той на Йорк. — Половината му мозък е върху чаршафите, а другата половина — по стената.

Сивите очи на Йорк се изпълниха с отвращение.

— Стига приказки — каза той. — Сигурно искаш да го хвърлим в реката?

— Не, по дяволите — каза Киселия Били. — Ще го *изгорим* долу в една от пещите, капитане. Няма и да се прокрадваме. Ще минем през салона с него и после — по голямото стълбище.

— Защо, Били? — попита студено Йорк.

— Просто го направете — сопна се човешкият роб. — Освен това за теб съм господин Типтън, *капитане*.

Те загърнаха тялото на Жан в един от чаршафите, за да не се вижда нищо. Йорк понечи да помогне на Кюрт, за да го вдигнат, Киселия Били го отпрати и сам хвана другия край.

— 'Ич не приляга на собственик и капитан да дундурка мъртъвци. Просто ходи след нас и се прави на притеснен.

Съвсем не беше нужно да се насилва, за да добие тревожен вид.

Отвориха вратата към главната каюта и тръгнаха напред. Били и Кюрт носеха увитото в чаршафи тяло на Жан. Масата за вечеря беше почти пълна. Някой възкликна и всички разговори секнаха.

— Мога ли да помогна, капитан Йорк? — попита един дребничък мъж с бели бакенбарди и мазни петна по жилетката. — Какво има? Някой е починал?

— Стойте настрана! — кресна Киселия Били, когато човекът се приближи.

— Прави каквото ти казва, Уайти — каза Йорк.

Машинистът спря на мястото си.

— Е, добре, но...

— Просто мъртвец — каза Киселия Били. — Умрял е в каютата си. Господин Джефърс го е открил. Качил се е от Ню Орлиънс, сигурно е бил болен. Целият горял, когато Джефърс го чул да стене.

Всички на масата се притесниха. Един мъж пребледня и изтича в каютата си. Типтън направи всичко възможно, за да сдържи усмивката си.

— Къде е господин Джефърс сега? — попита Олбрайт, спретнатият нисичък кормчия.

— Отишъл е в каютата си — отвърна веднага Били. — Не се чувстваше добре. Изглеждаше прежълтял. Предполагам, че гледката не му е понесла.

Думите му постигнаха желаня ефект, особено когато Арманд се приведе към Венсан, за да му прошепне отчетливо, както Били го беше помолил: *бронзовият Джон*^[1]. Двамата станаха и си отидоха. Оставиха чиниите си полупълни.

— Не е Бронзовият Джон! — извика Киселия Били. Трябваше да го каже силно, за да чуят всички — изведнъж хората на масата се разприказваха и поне половината станаха на крака. — Трябва да изгорим тялото — добави той и заедно с Кюрт продължиха към стълбището.

Джошуа Йорк тръгна след тях с вдигнати ръце, за да се спаси от стотиците въпроси. Пътниците и екипажът избягваха Кюрт, Били и товара им.

На основната палуба нямаше никой, като изключим двама чужденци с окаян вид и докерите, които идваха и си отиваха, пренасяйки сандъци и дърва за огъня. Пещите бяха изгасени, но излъчваха силна топлина и Киселия Били изгори пръстите си, докато с Кюрт тъпчеха тялото в най-близката от тях. Още псуваше и ръкомахаше, когато Джошуа Йорк дойде при тях.

— Тръгват си — каза той. Бледото му лице бе изпълнено с почуда. — Почти всички пътници си събират багажа, а поне половината екипаж ще дойде при мен за заплати. Огняри, камериерки, келнери, дори Джак Или, вторият машинист. Не разбирам.

— Бронзовият Джон се е качил на парахода ти — каза Киселия Били. — Или поне така си мислят.

— Бронзовият Джон? — смръщи вежди Йорк.

— Жълтата треска, капитане — отвърна Типтън с усмивка. — Изглежда не си бил в Ню Орлиънс, когато Бронзовият Джон реши да го посети. Никой няма да стои в кораба, докато и той е тук, нито пък ще погледне тялото отблизо. Няма и да търсят Джефърс или Марш. Сега си мислят, че са хванали треска. Тя е доста заразна и се развива бързо. Прежълтяваш, повръщаш черно и гориш като в ада, после риташ камбаната. Сега по-добре да изгорим тялото на стария Жан, за да решат, че го приемаме сериозно.

Отне им десетина минути, за да запалят пещта отново, и се наложи да извикат един едър швед, който бе огняр на кораба, за да им помогне. Киселия Били забеляза погледа му, когато видя затрупаното с дърва тяло, и се усмихна, когато непознатият тръгна да бяга. Не след дълго Жан гореше. Типтън погледа дима и след това се обърна отегчен. Тогава забеляза каците с мас наблизо.

— Това е за състезания, а? — попита той Джошуа.

Йорк кимна.

Киселия Били се изплю.

— Тук долу, когато капитанът иска да се състезава и му трябва повече пара, просто казва да натъпчат някой по-дебел негър. Маса е твърде скъпа. Тлей ся, и аз поназнайвам нещо за параходите. Жалко, че не можем да запазим Жан за някое състезание.

Кюрт се усмихна, но Джошуа Йорк само го изгледа строго. Киселия Били никак не хареса това, но преди да каже нещо, чу гласа, който бе очаквал.

— ТИ!

Косматия Майк Дън приближаваше наперено откъм бака^[2]. От периферията на черното му бомбе се стичаше дъждовна вода, бакенбардите му бяха покрити с капчици, а дрехите лепнеха по тялото му. Очите му изглеждаха като два малки, твърди изумруда. В ръка носеше желязната палка, с която потупваше другата си длан

заплашително. Зад него стояха дузина докери, огняри, моряци. Там бе големият швед, един още по-масивен негър с едно ухо, жилав мулат, едър като гардероб, и няколко души с ножове. Боцманът се приближи и другите го последваха.

— Кого гориш бе, момче? — изръмжа Косматия Майк. — К'ви са тия работи за жълтата треска? Няма такваз на борда.

— Прави каквото ти казах — прошепна тихичко Били, след като се обърна към Йорк.

Боцманът приближи и Типтън отстъпи встрани от пещта. Джошуа застана между двамата и вдигна ръце.

— Спрете — каза той, — господин Дън, освобождавам ви тук и сега. Вече не сте боцман на „Трескав блян“.

Косматия Майк го изгледа подозрително.

— Не съм ли? — каза той и се намръщи. — По дяволите, не можеш ме уволни!

— Аз съм собственик на кораба и негов капитан.

— Ти ли? Ами аз приемам заповеди само от капитан Марш. Ако ми каже да се пръждосвам, пръждосвам се. Дотогава оставам. И не ми говорете лъжи, че сте купили неговия дял. Тая заран разбрах, че си измисляте — и той пристъпи още крачка напред. — Ся се махнете от пътя ми, капитане. Ще трябва да поразпитам господин Киселия Били.

— Господин Дън, на парахода има треска. Отпращам ви за ваше добро. — Джошуа Йорк беше доста добър лъжец, помисли си Били. — Господин Типтън ще бъде новият ни боцман. Той вече е бил изложен на заразата.

— Тоя? — желязната палка плесна в дланта на Косматия Майк. — Той дори не е моряк.

— Бил съм надзирател — каза Били. — Оправям се с негрите.

Той пристъпи напред и Косматия Майк Дън се изсмя.

Киселия Били почувства хлад. Ако не можеше да понася нещо, то бе да му се присмиват. Точно затова реши да не плаши Дън. Щеше да е по-приятно, ако го убие.

— Имаш всички тези чернилки и бели боклуци^[3] зад себе си — каза той на боцмана. — Май се боиш да се изправиш лице в лице с мен.

Дън присви заплашително очи и удари палката в дланта си дори по-силно от предния път. Той направи две бързи крачки напред.

Светлината на пещта се изля върху него. Остана там, окъпан в адските пламъци, взрян в горящото тяло. Накрая отново се обърна към Киселия Били.

— Само онзи е там — каза боцманът. — Т'ва е добре за теб. Ако беше капитанът или Джефърс, щях да строша всяка кост, дето имаш в тялото, преди да ти видя сметката. Ся само ще ти видя сметката.

— Не — каза Джошуа Йорк и отново застана пред Косматия Майк. — Слезте от парахода ми. Отпращам ви.

Дън го изблъска от пътя си.

— Стойте настрана, капитане. Честен бой, само аз и тоя. Ако победи, е боцман. Само дето ще му смачкам главичката и после с вас ще намерим капитан Марш, па ще видим кой слиза от кораба.

Киселия Били посегна зад гърба си и извади ножа.

Джошуа Йорк изгледа и двамата отчаяно. Останалите мъже се отдръпнаха и завикаха в подкрепа на Косматия Майк. Кюрт пристъпи напред спокойно и издърпа Йорк настрана, за да не се меси. Окъпан в светлината на пещта, Косматия Майк Дън изглеждаше като дявол от пъкъла. Докато приближаваше, около него се носеше пушек, кожата му бе придобила червеникав оттенък, водата се изпаряваше от косата му, удряше палката в дланта си. Той се усмихна.

— Бил съм и други момчета с ножове — каза той, подчертавайки думите си с удари. — Много шибани малки момченца. — Удар. — И са ме порязвали. — Удар. — Раните заздравяват, Били. — Удар. — Смазаните глави са друга история. — Удар, удар, удар.

Типтън отстъпваше постепенно назад, докато гърбът му не опря върху един палет със сандъци. Хвана ножа с два пръста. Косматия Майк видя, че няма накъде повече да избяга, ухили се, вдигна железната палка високо над главата си и се хвърли напред с рев.

Киселия Били хвърли ножа си. Той проряза въздуха и се заби точно вдясно под брадичката на Косматия Майк. Гигантът падна на колене. От устата му бликна кръв и се разля по палубата.

— Бре, бре — каза Киселия Били, докато приближаваше тялото. Той го ритна в главата и се усмихна заради негрите, чужденците, Кюрт, но най-вече заради Джошуа Йорк. — Бре, бре — повтори отново. — Май станах боцман.

[1] Бронзовият Джон — нарицателно за жълтата треска, появила се след голямата епидемия през 1878 г. по поречието на Мисисипи. Споменаването ѝ тук е анахронизъм. ↑

[2] Бак — помещение в носовата част на кораба, често предназначено за битовите нужди на екипажа. Обикновено там се намира котвеният механизъм или балансираща тежест. ↑

[3] Бял боклук — южняшки жаргон. Употребява се за бели хора, които извършват тежък и нископлатен труд, наравно с афроамериканците. ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

*Сейнт Луис,
септември 1857*

Абнър Марш затръшна вратата зад себе си, когато влезе в централата на Параходно дружество „Река Треска“ на улица „Пайн“.

— Къде е? — попита Марш, прекоси стаята и се приведе над бюрото, за да изгледа строго стреснатия посредник. Край лицето на Абнър избръмча муха и той нетърпеливо я прогони. — Попитах къде е?

Посредникът бе слабават, тъмнокос младеж, облечен в раирана риза, със зелена козирка над очите^[1]. Изглеждаше силно притеснен.

— Ами — каза той, — ами, капитан Марш, какво удоволствие, не съм си мислел, такова, не ви очаквахме, не, господине, капитане, не, съвсем не. „Трескав блян“ пристигна ли, капитане?

Абнър Марш изсумтя, повдигна бастуна си и заблъска по дървения под с възмущение.

— Господин Грийн — каза той, — стига бръщолевене, съберете си акъла. Попитах ви *къде е?* Какво мислите, че искам да зная, господин Грийн?

Посредникът преглътна.

— Мисля, че не зная, капитане.

— „Трескав блян“! — изкрещя Марш, почервенял от ярост. — Искам да знам къде е! Не е в пристанищата надолу по реката. Това го знам, имам очи все пак. Не го видях никъде по проклетата река. Дойде ли тук? Тръгна ли отново? Или потегли към Сейнт Пол, към Мисури? Охайо? Не ме гледай като ударен от гръм, а говори. *Къде е проклетият параход?*

— Не знам, капитане — отвърна Грийн. — Щом вие не сте дошли с него, значи нямам представа. Не е пристигал в Сейнт Луис, след като потеглихте на юг през юли. Чухме обаче... ние...

— Да? Какво?

— Треската, сър. Чухме, че при Баю Сара в кораба е плъзнала жълта треска. Хората мрели като мухи, така чухме, като мухи. Господин Джефърс, а също и вие, чухме, че сте я хванали. Затова и съвсем не очаквах, че някога... нали всички умирали и така нататък, ами решихме, че са го изгорили, капитане. Параходът, имам предвид — той свали козирката и се почеса по главата. — Предполагам треската ви е преминала, капитане. Радвам се да го чуя. Само че... ако „Трескав блян“ не е с вас... къде е? Сигурен ли сте, че не сте дошли с него? Може би не помните? Чувал съм, че треската прави хората ужасно разсеяни.

Абнър Марш смръщи вежди.

— Не съм имал треска и, по дяволите, мога да различа един параход от друг, господин Грийн. Дойдох с „Принцеса“. Бях болен за около седмица, но не беше треска. Настинах, понеже паднах в проклетата река и едва не се удавих. Ей така изгубих „Трескав блян“ и сега трябва да го намеря отново, ясно? — Той изсумтя отново. — Откъде чухте тия неща за жълтата треска?

— Екипажът, капитане, онези, които са напуснали парахода при Баю Сара. Някои дойдоха, след като се върнаха в Сейнт Луис. Беше преди около седмица. Някои питаха за работа на „Илай Рейнолдс“, капитане, но, разбира се, всичко там е заето и трябваше да ги отпратя. Надявам се, че съм постъпил правилно. Не бяхте тук, нито пък господин Джефърс, пък и мислех, че може и двамата да сте умрели, та нямаше от кого да получа нареждания.

— Няма значение — каза Марш. Новините го окуражаваха. Макар Жулио и глутницата му да бяха завзели парахода, поне част от екипажа се намираще в безопасност. — Кой се появи?

— Ами видях се с Джек Или, втория машинист, някои келнери, двама от огнярите — Сам Клайн и Сам Томпсън. Имаше и още няколко.

— Още ли са в града?

Грийн сви рамене.

— Понеже не ги наех, започнаха да търсят работа на други кораби, капитане. Не зная.

— Проклятие — каза Марш.

— Чакайте! — възкликна посредникът и вдигна пръст. — Сетих се! Господин Олбрайт, кормчията, точно той ми каза за треската. Дойде

преди четири дни. Не искаше работа. Той е лоцман за долното течение, нали знаете, затова „Илай Рейнолдс“ не му върши работа. Каза, че ще се настани в „Домът на плантатора“, докато си намери място на първокласен кораб, някой голям параход със странични колела например.

— Олбрайт, а? Ами Карл Фрам? Видяхте ли се с него?

Ако Фрам и Олбрайт бяха слезли заедно от „Трескав блян“, параходът нямаше да е труден за откриване. Без добър кормчия нямаше как да се движат. Грийн обаче поклати глава.

— Не. Не съм виждал господин Фрам.

Надеждите на Марш се сгромолясаха. Ако Карл Фрам още бе на борда, „Трескав блян“ можеше да е навсякъде по реката, по всеки от безбройните притоци или дори да се е върнал в Ню Орлиънс още докато той е лежал край онзи склад за дърва, южно от Баю Сара.

— Ще навестя Дан Олбрайт — уведоми той посредника. — Докато ме няма, трябва да напишете някои писма. На посредници, кормчии, на всеки, когото познавате по реката от тук до Ню Орлиънс. Питайте за „Трескав блян“. Все някой го е виждал. Параход като него не може просто да изчезне. Напишете всичко още този следобед, ясно? После отидете до пристанището. Ще пуснете писмата по най-бързия кораб, който видите. Трябва да си намеря парахода.

— Да, господине — отвърна Грийн.

Той веднага взе куп листове и перодръжка, натопи я в мастилницата и започна да пише.

Когато го видя, рецепционистът в „Домът на плантатора“ поклати глава вместо поздрав.

— Ама че това е капитан Марш — каза той.

— Чух за нещастieto ви. Просто ужасно. Бронзовият Джон е страшилище. Така си е. Радвам се, че сте по-добре, капитане, наистина.

— Да не ти пука — каза Марш раздразнен. — В коя стая е Дан Олбрайт?

Кормчията тъкмо лъскаше ботушите си. Той посрещна Марш с хладно и учтиво кимване вместо поздрав, зае отново мястото си, пхна ръка в единия ботуш и продължи да търка, сякаш никой не бе отварял вратата. Капитанът седна тежко и реши да не губи време в любезности.

— Защо слязохте от „Трескав блян“? — попита направо той.

— Треска, капитане — отвърна Олбрайт.

Той погледна към Марш за кратко и след това се върна към работата си, без да каже нищо повече.

— Разкажете ми за това, господин Олбрайт, не бях там.

Дан Олбрайт се намръщи.

— Не сте ли били? Разбрах, че вие и господин Джефърс сте открили първия болен.

— Разбрали сте грешно. Сега ми кажете.

Олбрайт продължи с ботушите и му разказа за бурята, вечерята, тялото, което Джошуа Йорк, Киселия Били Типтън и другият мъж бяха пренесли през салона, бягството на пътниците и екипажа. Обясни всичко с възможно най-малко думи. Щом привърши, ботушите му светеха. Той ги обу.

— Всички ли слязоха? — попита Марш.

— Не — каза Олбрайт. — Някои останаха. Не всички познаваха треската добре като мен.

— Кои?

Кормчията сви рамене.

— Капитан Йорк, приятелите му, Косматия Майк, огнярите и докерите. Сигурно са били твърде уплашени от Дън, за да избягат, и то в щат с робство. Уайти Блейк може би също е останал. Мислех, че и вие с Джефърс сте там.

— Господин Джефърс е мъртъв — сподели Марш. Олбрайт не продума. — Ами Карл Фрам?

— Не зная.

— Бяхте на една длъжност.

— На различни сме. Не съм го виждал. Не зная, капитане.

Марш се намръщи.

— Какво стана, след като си взехте заплатата?

— Прекарах деня в Баю Сара, след това се качих на „Начес“ с капитан Ледърс. Стигнахме до Начес и останах там за седмица. След това дойдох в Сейнт Луис с „Робърт Фолк“.

— Какво стана с „Трескав блян“?

— Продължи.

— Продължи?

— Сигурно просто е отплавал. Когато се събудих на сутринта, след като треската бе връхлетяла, го нямаше в Баю Сара.

— Без екипажа?

— Сигурно са били достатъчно, за да го подкарат — заяви Олбрайт.

— Къде са отишли?

Лоцманът сви рамене.

— Не ги видях от „Начес“. Сигурно обаче съм ги пропуснал. Не съм и гледал. Може да са слезли надолу по течението.

— Ама от много голяма, проклета полза излязохте, господин Олбрайт — каза Марш.

— Не мога да ви кажа нещо, което не знам. Може да са изгорили парахода. Треската. Просто не е трябвало да го наричате така. Това име не е на късмет.

Абнър Марш губеше търпение.

— Ней изгорен — каза той. — Някъде по реката е и ще го намеря. И няма лош късмет.

— Нали бях кормчия, капитане, видях всичко. Бури, мъгла, забавяния, а после и треска. Параходът беше прокълнат. На ваше място щях да се откажа. Нищо добро не ви чака. Изоставен е от Бог. — Той се изправи. — Това ми напомня, че имам нещо за вас. — Той донесе две книги и ги подаде на Марш. — От библиотеката на „Трескав блян“ са — поясни той. — В Ню Орлиънс играх шах с капитан Йорк и му споменах, че обичам поезия. Даде ми ги на другия ден. Когато слязох, ги взех по погрешка с мен.

Абнър Марш погледна книгите от всички страни. Поезия. Стихосбирка на Байрон и още една — на Шели. Точно това му трябваше, помисли си той. Параходът го нямаше, беше се изпарил от реката и всичко, останало от него, бяха два проклети тома с поезия.

— Задръжте ги — каза на Дан Олбрайт, но той поклати глава.

— Не ги искам. Не харесвам такива стихове, капитане. Неморални са. Нищо чудно, че корабът ви си получи наказание с книги като тия на борда.

Абнър Марш прибра книгите в джоба си и се намръщи.

— Стига ми толкова, господин Олбрайт. Не искам да слушам такива неща за моя кораб. Това е най-прекрасният параход по реката и не е прокълнат. Няма проклетия. „Трескав блян“ е дяволски...

— Точно такъв е — прекъсна го кормчията. Той също се изправи. — Трябва да си потърся нова работа — каза той и поведе Марш към

вратата. Той тръгна с него. Когато му отвори, спретнатият дребничък лоцман продължи: — Капитане, зарежете го.

— Кое?

— Корабът — каза Олбрайт. — Не е за ваше добро. Знаете, че надушвам бурите, нали?

— Да — отвърна Марш. Кормчията правеше това по-добре от всеки. — Понякога надушвам и друго. Не го търсете, капитане. Забравете го. Мислех, че сте мъртъв. Не сте. Трябва да сте благодарен. „Трескав блян“ няма да ви донесе щастие.

Абнър Марш го гледаше с широко отворени очи.

— Е, можете да го твърдите. Били сте на кормилото, отведохте го надолу по реката. Можете да го твърдите — Олбрайт запази мълчание. — Но няма как да ви послушам — продължи Марш. — Това е *моят* параход и някой ден сам ще го управлявам. Ще се изправя срещу „Еклипс“, чувате ли, и... и...

Почервенял от гняв, Марш сякаш изгуби думите си. Не можеше да продължи.

— Гордостта е грях, капитане — каза Дан Олбрайт. — Откажете се.

Той затвори вратата и остави Марш сам в коридора.

Капитанът обядва в „Домът на плантатора“, седнал сам в ъгъла. Думите на Олбрайт го бяха потресли. Същите мисли се въртяха из главата му, докато пътуваше с „Принцеса“. Пред себе си имаше агнешко бутче в сос от джоджен, каша от репички и зелен фасул и три порции тапиока^[2], но дори всичко това не успя да го утеши. Докато пиеше кафето си, Марш се чудеше дали Олбрайт не греши. Ето че отново се намираше в Сейнт Луис, както преди да срещне Джошуа Йорк в същата тази зала. Още притежаваше компанията си, „Илай Рейнолдс“ и малко пари в банката. Като моряк от горното течение на реката, беше сгрешил дори само като слезе чак до Ню Орлиънс. Бляновете му се бяха превърнали в кошмар сред ония земи на робство, в горещия като треска Юг. Сега обаче всичко бе свършило, корабът го нямаше и ако искаше, можеше да твърди, че изобщо никога не се е появявал. Никога не е имало параход с името „Трескав блян“, нито хора, наречени Джошуа Йорк, Дамон Жулио и Киселия Били Типтън. Джошуа се бе появил от нищото и ето че изчезна по същия начин. „Трескав блян“ не съществуваше през април, изглежда го нямаше и

сега. Никой с всичкия си и без това не би повярвал — кръвопийци, дебнещи в нощта, и бутилки с някакво отвратително питие. *Всичко* е било просто Трескав блян, реши Абнър Марш, но сега той бе преминал. Можеше отново да започне на чисто в Сейнт Луис.

Поръча си още кафе. Щяха да продължат с убийствата, мислеше си той, докато пиеше, щяха да продължат с убийствата и кръвта. Никой няма да ги спре.

— И без това никой не може — прошепна той.

Бе дал всичко от себе си — той, Джошуа, Косматия Майк, клетият стар Джефърс, който повече нямаше да вдигне вежда или да премести фигура за шах. Не ги беше намерил, а да се свърже с властите, не бе добра идея, не и с история за глутница вампири, които са му откраднали парахода. Просто ще повярват на измислицата за жълтата треска и след това ще решат, че се е побъркал. Можеха дори да го заключат някъде.

Абнър Марш плати сметката и отново тръгна към централата на дружеството. Пристанището беше оживено и шумно. Над него се издигаше ясното синьо небе, а долу — чистата река, обляна от слънчевите лъчи. Във въздуха се носеха аромати, дим, пара. Той чу свирките на корабите, които се разминаваха по реката, и голямата месингова камбана на парахода, който влизаше в пристанището. Боцманите крещяха, докерите пееха, пренасяха товари, а Марш стоеше, гледаше, слушаше. *Това* бе животът му, а останалото — просто трескав блян. Вампирите убиваха от хилядолетия, Джошуа му бе казал това, как можеше Марш да го промени? Може би Жулио беше прав. Природата им ги караше да убиват, както правеше и Абнър моряк. Нищо повече — нямаше как да се превърне в боец. Йорк и Джефърс бяха опитали и си понесоха последствията.

Когато влезе в централата, вече бе решил, че Дан Олбрайт е напълно прав. Щеше да забрави за „Трескав блян“, за всичко, случило се на борда. Нямаше по-правилен избор. Трябваше да продължи с дружеството и може би щеше да припечели нещо. След година или пък две щеше да има достатъчно пари за по-голям параход.

Вътре Грийн тичаше из кабинета.

— Написах двадесет писма, капитане — каза той на Марш. — Вече са изпратени, както наредихте.

— Добре — отвърна Марш и потъна в креслото си.

Той почти седна върху стихосбирките, натъпкани в джоба му. Извади ги, разлисти набързо, като се загледа в някои заглавия, и ги остави настрана. Просто поезия. Марш въздъхна.

— Донесете ми книгите, господин Грийн — каза той. — Искам да ги погледна.

— Да, капитане — отвърна посредникът, пристъпи напред и ги взе от рафта. След това съзря още нещо и го занесе на Марш заедно със счетоводните книги. — Ах — възкликна той, — замалко да забравя. Той подаде на капитана малък пакет, завит с кафеникава хартия и канап. — Някакъв дребосък го донесе преди три седмици. Каза, че е трябвало да го вземете, но така и не сте се появили. Казах му, че още сте на „Трескав блян“ и платих. Надявам се, че съм постъпил правилно.

Абнър Марш сведе смръщен поглед към пакета, скъса канапа с голи ръце, разкъса хартията и отвори кутията. Вътре имаше чисто ново капитанско палто, бяло като снега, покриващ горното течение на реката през зимата, чисто и прекрасно, с два реда сребърни копчета и с изписано „Трескав блян“ на всяко. Той го извади и кутията падна на пода. Изведнъж Абнър осъзна, че от очите му се стичат сълзи.

— Излезте! — изкрещя капитанът.

Посредникът му хвърли един поглед и изпълни нареждането. Абнър Марш стана, облече бялото палто и го закопча. Беше му тъкмо по мярка и държеше хладно, много по-хладно от тежкото му синьо капитанско палто. В централата нямаше огледало, затова нямаше как да се огледа, но можеше поне да си представи. Реши, че прилича на Джошуа Йорк, елегантен, величествен, изискан. Материята бе толкова прелестно бяла.

— Изглеждам като капитана на „Трескав блян“ — произнесе на глас Марш и тропна силно с бастуна си по пода.

Почувства как кръвта нахлува в лицето му и тогава си спомни. Спомни си парахода сред мъглата в Ню Олбани. Спомни си как блестят огледалата му, среброто му, спомни си мощния рев на свирката, ударите на машината, оглушителни като гръм. Спомни си как бе оставил „Южняк“ зад себе си и как подмина „Мери Кей“. Спомни си за целия екипаж: Фрам и небивалиците му, вечно оцапания с грес Уайти Блейк, Тоби, който колеше пилета, Косматия Майк, виковете и ругатните му, отправени към докери и моряци, Джефърс, побеждаващ

за стотен път Дан Олбрайт на шах. Ако Олбрайт наистина бе толкова умен, мислеше си Марш, защо така и не победи Джефърс? Но в съзнанието му най-често изплуваше Джошуа. Джошуа, целият в бяло, Джошуа, наливащ от питието си, Джошуа, седнал в мрака, докато разказваше бляновете си. Сиви очи, силни ръце, поезия.

„Всички правим избори“ — нашепна съзнанието му.

Не идваше след утрото денят.

— ГРИЙН! — изрева Абнър Марш с цяло гърло.

Вратата се отвори и посредникът надникна притеснен.

— Искam си парахода — каза Марш. — Къде, по дяволите, ми е параходът?

Грийн преглътна.

— Капитане, какво ви казах, „Трескав блян“...

— Не *този*! — прекъсна го Марш и тропна силно с бастуна си. — Другият ми параход. Къде, по дяволите, е *другият* параход, когато ми трябва?

---

[1] Козирка над очите — аксесоар, разпространен през XIX в. сред банкерите и други чиновници, които работели продължително на изкуствена светлина, за да предпазва очите им от умора. ↑

[2] Тапиока — зърнесто нишесте, направено от корените на растението маниока. ↑

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

*На парахода „Илай Рейнолдс“, река Мисисипи,
октомври 1857*

Една хладна вечер в началото на есента Абнър Марш и „Илай Рейнолдс“ най-накрая напуснаха Сейнт Луис и потеглиха към долното течение, за да потърсят „Трескав блян“. Марш можеше да тръгне няколко седмици по-рано, но имаше много за вършене. Трябваше да изчака, докато „Илай Рейнолдс“ се завърне от последното си плаване нагоре по Илинойс. После да извърши оглед, за да е сигурно, че може да продължат на юг. Накрая нае двама кормчии, които познаваха Мисисипи. Марш трябваше и да се справи с някои съдебни претенции от плантатори и изпращачи, които бяха поверили товари на „Трескав блян“ с местоназначение Сейнт Луис. Изчезването на парахода ги беше разгневilo. Абнър можеше да настоява, че загубите им са споделени, но той винаги се бе славел с честността си, затова им плати по петдесет цента на всеки долар. Трябваше да се занимае и с неприятната задача да говори с близките на господин Джефърс — капитанът реши, че не би могъл да им каже какво се е случило *наистина*, затова се възползва от мълвата за жълтата треска. Много други хора имаха братя, синове, съпрузи, които все още липсваха, и притискаха Марш с въпроси, на които нямаше как да отговори. Трябваше да се разправя и с един правителствен инспектор, а и с човека от Асоциацията на кормчиите. Имаше сметки за оправяне, счетоводни книги за преглеждане, приготовления за плаването. Всичко това доведе до месец закъснение, притеснения и суетни.

През цялото време обаче Марш не спря да търси. Когато писмата, които Грийн бе изпратил от негово име, не получиха отговор, написаха още. Винаги, когато разполагаше с достатъчно време, посрещаше пристигащите параходи и питаше за „Трескав блян“, за Джошуа Йорк, за Карл Фрам и Уайти Блейк, за Косматия Майк Дън и Тоби Лейнярд. Нае и двама детективи, които прати по долното течение на реката с нареждания да издирят всичко, което могат. Използва и

един трик, научен от Джошуа — започна да купува вестници от крайречните райони. Прекарваше нощите си сред колонките с корабни новини, обявленията, списъците с пристигащи и отплаващи параходи, дори четеше вестници от далечни градове като Синсинати, Ню Орлиънс и Сейнт Пол. Посещаваше „Домът на плантатора“ и другите популярни сред моряците места по-често от обичайното и задаваше хиляди въпроси.

Въпреки всичко това не научи нищо. „Трескав блян“ сякаш бе изчезнал безследно, беше се изпарил от реката. Нямаше свидетели. Никой не бе разговарял с Уайти Блейк, господин Фрам или Косматия Майк. Дори не бе чувал за тях. Вестниците не обявяваха пристигането или отплаването на парахода.

— Не е възможно — оплака се Марш на ръководния състав на „Илай Рейнолдс“ седмица преди да потеглят. — Корабът е с дължина триста и шестдесет фута, чисто нов, толкова бърз, че би накарал всеки моряк да гледа след него. Все някой трябва да е забелязал такъв съд.

— Не и ако е потънал — предложи Кет Гроув, ниският, набит боцман на „Илай Рейнолдс“. — На някои места реката е толкова дълбока, че може да погълне цели градове. Може да е потънал с всичко на борда.

— Не — заинати се Марш. Не им бе разказал цялата история. Не виждаше как изобщо би могъл да го направи. Никой от тях не се бе качвал на „Трескав блян“. Нямаше да му повярват. — Не е потънал. Някъде там е, скрит е, но ще го открия.

— Как? — попита Йегър, капитанът на „Илай Рейнолдс“.

— Реката е голяма — призна Марш, — а има и много притоци, по-малки реки и ръкави, които извеждат от нея, скосявания на коритото, улеи за спускане на трупи, чупки и какви ли не места, в които може да се скрие параход, без да бъде забелязан лесно. Не е обаче чак толкова голяма, че да не може да се претърси. Ще започнем от единия край и ще стигнем до другия. Запазете въпросите си за по пътя. Ако стигнем Ню Орлиънс и още не сме го открили, тогава можем да направим същото с Охайо, Мисури, Илинойс, Язу, Ред Ривър и всички други дяволски места, на които може да бъде проклетият кораб.

— Може да отнеме доста време — каза Йегър.

— И какво от това?

Йегър сви рамене, а всички от ръководния състав на „Илай Рейнолдс“ си размениха несигурни погледи. Абнър Марш се намръщи.

— Не си товарете главите да се чудите колко време ще отнеме — тросна се той. — Просто подгответе парахода, ясно?

— Да, господин капитан — заяви Йегър.

Той бе висок, прегърбен, измършавял старец с тих глас и плаваше на параходи, откакто *съществуваха* такива. Вече нищо не можеше да го учуди и тонът му издаваше това.

Когато денят настъпи, Абнър Марш облече бялото си капитанско палто с два реда сребърни копчета. Беше му тъкмо по мярка. След това си позволи обилна вечеря в „Домът на плантатора“ — провизиите на „Илай Рейнолдс“ не бяха особено добри, а готвачът можеше само да търка загорелите тигани на Тоби — и се върна в пристанището.

„Илай Рейнолдс“ подаваше пара, забеляза Марш с одобрение. Хич не беше нещо особено. Беше кораб за горното течение на реката, малък, тесен и нисък, подходящ за плитките потоци, по които търгуваше. Дължината му не превишаваше и една четвърт от онази на изчезналия „Трескав блян“, а широчината — половината. Можеше да поеме около сто и петдесет тона товари, за разлика от големите параходи, които пренасяха хиляди.

„Рейнолдс“ имаше само две палуби. Нямахте тексаска и екипажът отсядаше в предната част на котелната палуба. Всъщност пътници се качваха рядко. Колелото на кърмата се задвижваше от един котел. С други думи, не се отличаваше с нищо. Сега не бе натоварен и Марш виждаше машината пред себе си. Редици от прости, варосани дървени греди, прилични на разкривени, рахитични крайници, поддържаха горните палуби, а колоните под наклонения покрив над откритото пространство по протежението на бакборда бяха ъгловати и неугледни като колчета за ограда. Корпусът за колелото изглеждаше като голяма, кубична дървена кутия. Самото то бе просто жалко — вехто, червено и излющено от употреба. Лоцманската будка приличаше на външен клозет от дъски и стъкло, а ниските комини от черно желязо нямаха никаква украса. „Илай Рейнолдс“ не криеше възрастта си, докато се носеше кротко по водната повърхност. Изглеждаше ужасно износен и дори малко разбалансиран, сякаш всеки момент щеше да се килне настрани и да потъне.

Съвсем не можеше да се мери с големия и могъщ „Трескав блян“, но Марш вече не разполагаше с друго и трябваше да се задоволи с него. Той продължи към парахода и се качи на борда. Подвижното мостче бе много износено от стъпките на безбройни ботуши. Кет Гроув го очакваше в бака.

— Всичко е готово, капитане.

— Кажи на лоцмана, че потегляме — каза Марш.

Боцманът извика заповедта и свирката на „Илай Рейнолдс“ иззвистя. Писькът ѝ бе пронизителен и жален, безнадежден, но, без съмнение, сърцат, помисли си капитанът.

Той продължи нагоре по тясното, стръмно стълбище към главната каюта, която бе мрачна, клаустрофобична и дълга едва четиридесет фута. На места килимът беше износен, а пейзажите, изрисувани по вратите на каютите — отдавна избледнели и изгубили блясъка си. Целият интериор вонеше на стара храна, кисело вино, масло, цигари и пот. Вътре се носеше неприятна горещина, а простият тавански прозорец бе толкова зацапан, че почти не пропускаше светлина. Когато Марш влезе, Йегър пиеше кафе заедно с лоцмана, който не беше на смяна.

— Маста качена ли е? — попита Марш и Йегър кимна. — Няма кой знае какво друго на борда, като гледам — продължи той.

Старецът се намръщи.

— Мислех, че така искате, капитане. Натоварени, ще сме побавни. Ще трябва и да спираме по-често.

Абнър Марш помисли над това и кимна одобрително.

— Добре — каза той. — Правилно. Доставиха ли останалото от багажа ми?

— В каютата ви е — отвърна Йегър.

Марш ги остави и се качи в стаята си. Леглото изскърца под тежестта му, когато той седна в ъгъла, отвори пакета и извади пушката и куршумите. Разгледа я внимателно, като прецени теглото, и погледна в цевта. Чувството беше приятно. Може би раните от обикновен пистолет или пушка не представляваха проблем за хората на нощта, но това не бе просто оръжие. Поръча го специално при най-добрия оръжеен майстор в Сейнт Луис. Беше с къса, дебела, осмоъгълна цев, пригодена за стреляне от кон, и беше способна да спре препускащ бизон — беше предназначена именно за тази цел. Петдесетте

специални куршума бяха най-големите, които майсторът бе изработвал досега.

„По дяволите — беше му се оплакал той. — Ще направят дивеча на парчета. Нищо няма да остане.“

Като чу тези думи, Абнър Марш само кимна. Пушката нямаше да се слави с точността си, особено в ръцете на Марш, но това не беше и необходимо. От близко разстояние щеше да отнесе усмивката на Дамон Жулио и да направи проклетата му глава на кайма, без да е нужна кой знае каква прецизност. Марш внимателно я зареди и постави на стената над леглото, където лесно можеше да я достигне с едно движение. Едва тогава се излегна.

И така започна всичко. Ден след ден „Илай Рейнолдс“ все плаваше надолу по течението през дъжд и мъгли, под жежките лъчи на слънцето или е мрачни облаци над него. Спираше във всеки град, параходно пристанище или склад за дърва по пътя за по няколко въпроса. Абнър Марш беше на ветровитата палуба, седнал на дървения стол до старата, пукната корабна камбана, и се взираше в реката час след час. Понякога дори се хранеше там горе. Когато трябваше да си легне, го заместваше капитан Йегър, Кет Гроув или някой от черните сметководители. Така бдението никога не спираше. Когато наблизко преминаваха салове, плоскодонни лодки или други параходи, Марш им викваше: „Ей, вие! Видяхте ли параход е име «Трескав блян»?“. Когато получаваше отговор обаче, той беше все един и същ: „Не, капитане, със сигурност не сме“. Хората по пристанищата и складовете също не знаеха нищо, а реката бе пълна с параходи и денем, и нощем — малки и големи, плаващи на юг или на север или пък затънали в плитчините. Никой от тях обаче не бе „Трескав блян“.

„Илай Рейнолдс“ беше малък и бавен съд. Кретаеше по реката е почти срамна скорост, а честите спирания го забавяха още повече. Градовете обаче се редяха един след друг и те подминаваха гори, къщи и други параходи, зад себе си оставяха острови и наноси, кормчията ловко избягваше клони и паднали дънери и продължаваше неизменно на юг, все на юг. Отминаха Сейнт Женевиев, след него Кейп Жирардо и Кросно, спряха за малко в Хикман и за по-дълго — в Ню Мадрид. Карадърсвил бе забулен в мъгли, но го откриха. Осилока бе притихнала, а Мемфис — шумен. Хелена. Роуздейл. Арканзас Сити.

Наполеон. Грийнвил. Лейк Провидънс. Когато „Илай Рейнолдс“ достигна Виксбърг, на пристанището чакаха двама мъже.

Абнър Марш изпрати на брега по-голямата част от екипажа, а той и капитан Йегър посрещнаха посетителите в главната каюта на парахода. Единият беше едър, с бърнсайдски бакенбарди^[1] и глава, плешива като гълъбово яйце. Носеше костюм от черно сукно. Другият бе по-слаб, добре облечен чернокож с пронизващи черни очи. Марш ги покани да седнат и им поднесе кафе.

— Е — попита той, — къде е?

Плешивият духна намръщен в кафето си.

— Не знаем.

— Платих ви да намерите парахода — каза Марш.

— Не може да бъде открит, капитан Марш — каза чернокожият.

— С Хенк търсехме, бъдете сигурен.

— Не казвам, че не сме открили нищо — допълни плешивият. — Само дето засега нямаме самия кораб.

— Добре — каза Марш. — Кажете ми тогава с какво разполагате.

Чернокожият извади лист хартия от вътрешния джоб на самото си и го разгъна.

— По-голямата част от екипажа и пътниците са слезли на Баю Сара, след като са се уплашили от жълтата треска. На следващата сутрин „Трескав блян“ е отплавал. Според всички свидетели е поел срещу течението. Срещнахме се с няколко негри от един склад за дърва, които се кълняха, че е заредил при тях. Може и да е било лъжа, но не виждам защо ще ни лъжат. Следователно знаем посоката на съда. Имаме достатъчно показания, че са го видели да продължава нататък, или поне така смятат.

— Само че така и не е достигнал Начес — добави другият детектив. — Това е... колко... осем, десет часа нагоре по реката.

— По-малко — каза Абнър Марш. — „Трескав блян“ е адски бърз.

— Бърз или не, загубил се е между Баю Сара и Начес.

— Ред Ривър се влива там — добави Марш.

Чернокожият кимна.

— Но корабът ви не се е появявал в Шрийвпорт, нито в Александрия. В складовете там също не си спомнят за „Трескав блян“.

— По дяволите — каза Марш.

— Може би е потънал — предположи Кет Гроув.

— Знаем и още — каза плешивият детектив и отпи от кафето си.
— Параходът ви не е бил виждан в Начес, но някои от хората, които споменавате, са били.

— Продължавайте — подкани го Марш.

— Прекарахме доста време на улица „Силвър“ — каза той. — Разпитвахме насам-натам. Раймонд Ортега. Там го познавах, присъства и във вашия списък. Една нощ в началото на септември той отново се появил, за да посети някакъв набоб от високите части на града и още няколко души — в ниската. С него били още четирима души. Един от тях съответства на описанието, което давате за Киселия Били Типтън. Останали за около седмица и свършили някои интересни неща. Наели доста хора: бели, цветнокожи, всякакви. Наясно сте какви можеш да наемеш в Начес-под-хълма.

Абнър Марш наистина знаеше. Киселия Били Типтън бе прогонил екипажа, за да го замени с банда главорези като самия себе си.

— Моряци? — попита капитанът.

Плешивият кимна.

— Има още. Този Типтън е посетил „Форк ин дъ Роуд“.

— Това е голям пазар за роби — поясни другият детектив.

— Купил е една сюроя. Платил в злато. — Плешивият извади двадесет златни долара от джоба си и ги сложи на масата. — Монетите били такива. Купил е и някои други неща. Платил е по същия начин.

— Какви неща? — попита Марш.

— За робите — отвърна му чернокожият. — Окови, вериги, чукове.

— Също и боя — добави другият детектив.

Изведнъж истината се стовари върху Абнър Марш като мълния.

— Боже Господи! — възкликна той. — Боя! Нищо чудно, че никой не го е виждал. По дяволите! По-умни са, отколкото мислех, пък аз съм истински бунак! Как не се сетих? — Капитанът удари с големия си юмрук по масата толкова силно, че чашите с кафе подскочиха.

— Досетихте се и вие, значи — отвърна плешивият. — Боядисали са го. Сменили са името.

— Малко боя не стига, за да промениш толкова известен параход — възрази Йегър.

— Да — каза Абнър Марш. — Но той все още не беше известен. По дяволите, направихме само едно проклето плаване надолу по течението, дори не се качихме обратно. Колко души изобщо могат да го разпознаят? Колко изобщо са го чували? Всеки ден минават нови кораби. Плясваш ново име, може би променяш и цветовете тук-там, и имаш нов параход.

— Но „Трескав блян“ е бил голям — каза Йегър — и бърз.

— Има много големи параходи по проклетата река — отвърна Марш. — Ех, беше по-голям от всички, с изключение на „Еклипс“, но колко хора могат да разберат това с един поглед, без другият кораб да е наблизо, за да преценят? А бързината, по дяволите, може просто да са намалили скоростта.

Марш беше бесен. Точно така бяха направили. Движеха се бавно, много под възможностите на парахода, и така опитваха да не привличат внимание. По някаква причина това му звучеше като истинско кощунство.

— Проблемът е — каза плешивият, — че няма как да знаем какво име са написали. Няма да е лесно да го открием. Не можем да се качваме на всеки кораб по реката, за да търсим вашите хора, но... — той сви рамене.

— Не — каза Абнър Марш. — Има и по-лесен начин. Колкото и боя да са сложили, винаги ще позная „Трескав блян“, щом го видя. Сигнали сме далеч, затова продължаваме надолу до Ню Орлиънс — капитанът приглади брадата си. — Господин Гроув — каза той, обръщайки се към боцмана, — доведете ми ония ваши кормчии. Те познават долното течение. По всяка вероятност параходите там са им известни. Попитайте ги дали биха прегледали цялата купчина вестници, които съм събрал, за да проверят дали някой от споменатите кораби не им звучи съмнително.

— Разбира се, капитане — каза Гроув.

Абнър Марш се обърна отново към детективите.

— Господа, услугите ви вече не са ми необходими — каза той. — Ако обаче се натъкнете на парахода, знаете как да ме намерите. Ще се погрижа да ви бъде платено — капитанът стана на крака. — Сега ме придружете до кабинета на сметководителя, за да ви изплатя дължимото.

Прекараха остатъка от деня във Виксбърг. Марш тъкмо бе приключил с вечерята — чиния силно препържено пилешко и прегорели картофи — когато Кет Гроув премести един стол до него с лист хартия в ръка.

— Отне им почти цял ден, капитане, но се справиха — каза Гроув. — Бая много кораби са де. Поне тридесет не бяха чували. Аз също прегледах вестниците за обявления, за да видя какво пише за размера на параходите, на кого са и тей. Някои ги разпознах, пък и задрасках доста колесари и по-малки съдове.

— Колко останаха?

— Само четири, дето никой не ги е чувал. Големи и със странични колела.

Той подаде списъка на Абнър Марш. Имената бяха написани внимателно едно под друго с големи букви:

Б. ШРЪОДЕР
КУИН СИТИ
ОЗИМАНДИЙ
Т. Б. ХЕКИНГЪР

Марш дълго се взираше в листа с намръщено лице. Нещо му изглеждаше доста познато, но, по дяволите, нямаше представа нито какво, нито защо.

— Има ли нещо, капитане?

— Не е „Б. Шръодер“ — каза изведнъж Марш. — Строяха го в Ню Олбани, когато правеха и „Трескав блян“.

Той се почеса по главата.

— Тоя последният кораб — отбеляза Гроув и посочи, — погледнете тия инициали, капитане. „Т. Б.“ — като „Трескав блян“.

— Може би — отвърна Марш и произнесе имената ясно и на глас. — „Т. Б. Хекингър“, „Куин Сити“, „Ози...“ — последното го затрудни. За щастие, не се налагаше да го пише. — „Ози... ман... дий“.

В този миг умът на Абнър Марш, неговият тромав, внимателен ум, който никога не забравяше, изплю отговора пред него като плавей, понесен от вятъра. И преди се бе чудил на тая проклета дума, докато разгръщаше една книга.

— Чакай малко — каза той на Гроув, стана и се отправи към каютата си. Книгите стояха в най-долното чекмедже на шкафчето му.

— Какво е това? — попита Кет, когато капитанът се върна.

— Проклети стихосбирки — отвърна Марш.

Той прегледа набързо томчето на Байрон, но не откри нищо и разтвори Шели. Беше там. Прочете го набързо, облегна се на стола си намръщен и отново впери поглед в словата.

— Капитане? — каза Гроув.

— Слушай това.

Марш започна да чете:

*„Аз Озимандий съм и цар съм над царете!
Делата ми всички със завист погледнете!“
— все още на пиедестала тез слова личат.
Но друго нищо няма. Покрай тая
развалина огромна голи пясъци мълчат,
самотни и безжизнени, се губят във безкрая.^[2]*

— Какво е това?

— Стихотворение — каза Абнър Марш. — Проклето стихотворение.

— Да, но какво означава?

— Означава — започна Марш и затвори книгата, — че Джошуа се чувства тъжен и сразен. Макар че едва ли ще разберете защо, господин Гроув. Важното е, че трябва да търсим параход на име „Озимандий“.

Гроув донесе още един лист хартия.

— Преписах още нещо от вестниците — обясни той и примижа над собствения си почерк. — Да видим, „Ози...“, „Ози...“, каквото е там. Собственикът му е Дж. Антъни.

— Антъни — повтори Марш. — По дяволите, презимето на Джошуа е Антън. По какъв маршрут плават?

— От Начес до Ню Орлиънс, капитане.

— Тази нощ оставаме тук. Утре тръгваме към Начес. Ясно ли е, господин Гроув? Не ща да губя и секунда от деня. Когато проклетото слънце изгрее, искам вече да се подава пара, за да сме готови.

Може би на клетия Джошуа не му беше останало нищо друго, освен отчаянието, но Абнър Марш си имаше сметки за разчистване и когато приключеше с тях, от Дамон Жулио щеше да остане дори по-малко, отколкото от проклетата статуя в стихотворението^[3].

---

[1] Бърнсайдски бакенбарди — дълги бакенбарди, сливащи се с мустаците. Носят името на ген. Амброуз Бърнсайд (1824–1881), който ги популяризира в САЩ. ↑

[2] Цитат от сонета „Озимандий“ (1817) на Пърси Б. Шели (1792–1822). Превод Илия Люцканов. ↑

[3] Липсващата част от стихотворението по-горе е следната: „Странник непознат от край далечен ми разказа:/ два огромни крака сред пустинята стърчат,/ изваяни от камък. Във пясъка до тях,/ напукан и полузарит, лежи на мъж ликът./ Усмивката на този лик, надменен и студен,/ говори, че ваятелят добре е разгадал/ човека — страстите му и до този ден/ от камъка надничат: страсти на човек без жал“. ↑

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

*На парахода „Илай Рейнолдс“,
река Мисисипи,
октомври 1857*

Предната нощ Абнър Марш не бе успял да заспи. Прекара дългите мрачни часове, седнал на стола на ветровитата палуба, с поглед към реката и с гръб към мъждукащите светлини на Виксбърг. Вечерта бе студена и спокойна, а водата — като черно стъкло. От време на време се появяваше по някой параход, над който се издигаха пламъци, дим и сажди. Такива моменти нарушаваха царящото над водите спокойствие. След това обаче съдът спираше или продължаваше нататък и писъкът на свирката му заглъхваше в далечината. Разкъсаната тъмнина се сгъстяваше и придобиваше отново плътност. Луната бе като сребърен долар, понесен от вълните. До Марш достигаха хрипливи, скърцащи стенания от стария „Илай Рейнолдс“, а от време на време — някой вик, стъпка или песен откъм Виксбърг. Всеки звук бързо потъваше в шумовете на реката, във вълните на безкрайните води, които се надигаха и опитваха да преместят парахода, да го отведат на юг, на юг, където го очакваха хората на нощта и „Трескав блян“. Марш усещаше как като никога го завладява красотата на вечерта, с нейните мрачни изкушения, така типични за куция англичанин, когото Джошуа толкова много харесваше. Капитанът се наклони назад със стола си към старата камбана и се загледа в луната, звездите и реката. Мислеше си, че може би това ще е последният му миг спокойствие. Утре или може би вдругиден щяха да открият „Трескав блян“ и летният му кошмар да продължи.

Съзнанието му бе изпълнено с лоши предчувствия, спомени, видения. Виждаше Джонатоун Джефърс с извадена рапира, толкова самоуверен, но и съвсем безпомощен, след като Жулио се прониза сам с острието. Чу отново звука, издаден от прекършващия се врат на

сметководителя, спомни си как очилата на приятеля му паднаха и как проблесна тогава позлатата им.

Масивните му ръце стиснаха здраво бастуна. В черната река той съзря и друго: ръчичката, забита на ножа, и капещата от нея кръв, Жулио, отпиващ от питието на Джошуа, изпоцапаната палка на Косматия Майк, когато тъкмо бе свършил зловещата си работа в каютата. Абнър Марш се страхуваше, страхуваше се повече от всякога. За да прогони призраците, витаещи из нощта, той извика на помощ собствените си блянове. Видя се как стои с пушката за бизони пред вратата на капитанската каюта. Чу рева на оръжието и почувства силния откат. Бледата усмивка и тъмните къдрици на Дамон Жулио се пръснаха като диня, хвърлена от високо, диня, пълна с кръв. Някак обаче, дори след като лицето го нямаше, а димът от дулото се бе разнесъл, очите оставаха на мястото си. Взираха се в него, приканваха го, пробуждаха нещо: гняв, омраза, мрачни и дълбоки чувства. Бяха черни като самия пъкъл и наситени с червено, бездни, безкрайни и вечни като реката, които го зовяха, подклаждаха желанието му, неговата собствена алена жажда. Носеха се пред него, Абнър Марш се взираше в тях, в знойния им мрак, и намери своя отговор, разбра как да ги погуби. Откри начин далеч по-сигурен от всякакви рапири, колове или пушки за бизони. *Огън*. На самата река. „Трескав блян“ гореше. Абнър Марш го чувства: ужасният рев, кънтящ в ушите му, помогъщ от всяка мълния, вихрещите се пламъци, димът, изгарящите трупи и въглища, разхвърляни навсякъде, горещата пара. Облаци бяла смърт обгръщаха кораба, стените се рушаха под огнените езици, наоколо бяха пръснати горящи тела, комините се пропукваха, сгромолясваха, чуваха се писъци, корабът се накланяше и потъваше в реката, пращеше, димеше, овъглени трупове се носеха по водата, с лица надолу. Накрая не остана нищо освен почерняло дърво и един стърчащ над водата комин. В това видение, когато котлите избухнаха, името, написано върху парахода, все още беше „Трескав блян“.

Нямаше да е трудно и Абнър Марш знаеше това. Коносамент за товар към Ню Орлиънс. Никога нямаше да заподозрат нещо. Кази с експлозивни, поставени на основната палуба, недалеч от нагорещените до червено пещи и всички онези огромни котли под високо налягане. Можеше да го уреди. Това щеше да е краят за Жулио и за всички хора на нощта. Фитил, хронометър и можеше да се направи.

Абнър Марш затвори очи. Когато ги отвори отново, горящият параход бе изчезнал, а писъците и грохотът на взривяващите се котли — заглъхнал. Тишината отново обгръщаше нощта.

— Не мога — каза си той на глас. — Джошуа е още на борда. Джошуа. А и другите бяха, или поне се надяваше: Уайти Блейк, Карл Фрам, Косматия Майк Дън и неговите момчета. Пък и трябваше да помисли за своя прекрасен „Трескав блян“.

Марш си представи и друго зрелище. Край един притихнал завой на реката два огромни парахода плаваха един до друг. Зад тях се виеха къдрици от дим, короноваха ги пламъци, колелата им се въртяха яростно. Когато приближиха, един от тях излезе начело. Отначало — само малко, а после — все повече и повече, докато накрая не задмина опонента си напълно. Продължаваше да напредва, докато се губеха в далечината. Марш забеляза имената им. Първенецът беше „Трескав блян“. Знамената му се вееха, докато се носеше, бърз и необезпокояван, нагоре по течението. Зад него беше „Еклипс“, сияещ въпреки поражението си.

„Ще го направя“, помисли си Абнър Марш.

По-голямата част от екипажа на „Илай Рейнолдс“ се върна на борда около полунощ. Капитанът ги видя да приближават откъм Виксбърг и чу нарежданията, които Кет Гроув даде за снабдяването с дърва още тогава, на лунната светлина. Бяха поредица кратки заповеди. Часове по-късно се завихриха първите колони дим от комините, докато машината загряваше. Имаше поне час до изгрев. Някъде тогава Йегър и Гроув се появиха на ветровитата палуба. Със себе си носеха столове и кафе. Седнаха мълчаливи до Марш и му наляха от чайника. Кафето бе черно и горещо. Той отпи блажено.

— Е, капитан Марш — каза Йегър след малко. Издълженото му лице, изглеждаше сивкаво и изнемощяло. — Не смятате ли, че е време да ни разясните какво точно става?

— Откакто напуснахме Сейнт Луис — започна Кет Гроув, — говорите само как искате да си върнете кораба. Може би ще го открием още утре. Ами след това? Не сте ни казали нищо, освен че не'а викнете полицията. Защо не'а да го направите, щом са ви откраднали парахода?

— По същата причина, заради която не съм ви казал, господин Гроув. Няма да ми повярват.

— Екипажът е любопитен — отвърна боцманът. — Аз също.

— Не е тяхна работа — каза Марш. — Корабът е мой, нали? Работиш за мен, както и те. Просто прави каквото ти казвам.

— Капитан Марш — обади се Йегър. — С този стар параход се движим по реката вече доста време. Предадохте ми го веднага щом получихте втория си параход — „Ник Перо“. Мисля, че беше през петдесет и втора. От тогава се грижа за този морук и не сте ме отменяли. Ако съм уволнен, кажете. Ако още съм капитан обаче, кажете накъде отива параходът ми. Поне това заслужавам.

— Казах на Джонатоун Джефърс — отвърна Марш и отново съзря пред очите си блясъка на златото. — Той умря заради това. Може би така е станало и с Косматия Майк. Не зная.

Кет Гроув се приведе елегантно, за да допълни чашата на Марш с хладко кафе от чайника.

— Капитане — каза той, — от малкото, което ни казахте, излиза, че не знаете дали Майк е жив или не, но това не е проблемът. Не сте сигурен обаче и за другите. Уайти Блейк, онзи лоцман, всички останали на „Трескав блян“. И на тях ли сте казали?

— Не — призна Марш.

— Тогава съвсем не е ясно — каза Гроув.

— Ако някъде на юг има опасност, имаме право да знаем — заяви Йегър.

Абнър Марш помисли над това и реши, че са прави.

— Така е — каза той, — но няма да ми повярвате. — А не мога да ви отпратя. „Илай Рейнолдс“ ми трябва.

— Никъде няма да ходим — каза Гроув. — Кажете ни истината.

Марш въздъхна и отново разказа всичко. Когато привърши, се вторачи в лицата им. Израженията им изглеждаха загадъчни, загрижени, разколебани.

— Трудно е за вярване — призна Йегър.

— Според мен е истина — каза Гроув. — Не е по-различно от призраците. Виждал съм привидения. По дяволите, поне дузина пъти!

— Капитан Марш — започна Йегър, — все говорите как ще намерите „Трескав блян“, но рядко споменавате какво ще направите след това. Какво сте намислили?

Марш помисли за пожара, за рева на котлите и взрива, за писъците на враговете си, но бързо отхвърли тази идея.

— Ще си взема кораба обратно — каза той. — Знаете пушката ми. Предполагам, че щом пръсна главата на Жулио, Джошуа ще се погрижи за останалите.

— Казахте, че сте опитали да го направите с Джефърс и Дън. Тогава сте имали власт над парахода и екипажа. Ако детективите ви са прави, сега той е пълен с роби и главорези. Не можете да се качите, без да ви разпознаят. Как ще стигнете до Жулио?

Абнър Марш не бе обмислил това. Сега обаче, когато Йегър повдигна въпроса, беше лесно да види, че не може просто да се качи на борда с пушката за бизони в ръка, и то сам, както бе възнамерявал да направи. Той помисли за момент. Ако можеше да се представи за пътник... но Йегър не грешеше. Нямаше как да го направи. Дори да се обръснеше, нямаше никой друг на реката, който дори да напомня на Абнър Марш.

— Ще влезем със сила — каза той след известно колебание. — Ще взема целия екипаж на „Рейнолдс“. Жулио и Киселия Били вероятно мислят, че съм мъртъв. Ще ги изненадаме. През деня, разбира се. Няма повече да рискувам със светлината. Никой от хората на нощта не е виждал „Илай Рейнолдс“. Само Джошуа знае името му. Ще ги наближим, без значение дали са акостирали или не. След това ще изчакаме слънцето да грейне и тогава аз и всички останали ще се качим на борда. Изметта си е измет. Каквито и негодяи да е събрал в Начес, те няма да си рискуват кожата срещу пушки и ножове. Може би ще тре'а се справим със самия него, но след това пътят ни ще бъде чист. Тоя път ще се уверя, че пред мен стои Жулио, преди да му пръсна главата — Марш разпери ръце. — Достатъчно ли е?

— Звучи добре — каза Гроув.

Йегър изглеждаше скептичен, но никой нямаше по-добри предложения, затова след кратко обсъждане решиха да следват първоначалния замисъл. В това време слънцето изгря и обля с лъчите си скалите и хълмовете на Виксбърг. „Илай Рейнолдс“ трябваше да отплава. Абнър Марш стана от стола и се протегна. Чувстваше се забележително бодър като за човек, който не бе мигнал цяла нощ.

— Извеждайте го — извика той на кормчията, който тъкмо бе минал край тях на път за лоцманската будка. — Към Начес!

Докерите разхлабиха въжетата, които придържаха кораба към пристанището, и колесарят потегли назад, обърна хода си и навлезе в

реката, докато край източния бряг вече се гонеха алени и сиви сенки, а облаците от изток порозовяха.

През първите два часа поддържаха добра скорост. Подминаха Уорънтън, Хард Таймс и Гранд Гълф. Изпревариха ги няколко големи парахода, но в това нямаше нищо неочаквано. „Илай Рейнолдс“ не бе пригоден за състезания. Абнър Марш нямаше основания да бъде недоволен от бързината му, затова се оттегли за половин час — достатъчно време да огледа и изчисти пушката, да я зареди и да закуси набързо с палачинки, боровинки и пържени яйца. Между Сейнт Джоузеф и Родни небето притъмня и това съвсем не се хареса на Марш. Не след дълго над реката се разрази буря, трещеше, гърмеше и валеше, но слабо. Кормчията обаче реши да не рискува и се оттегли от движението за час край един склад за дърва. В това време Марш дебнеше за „Трескав блян“. Фрам или Олбрайт биха продължили въпреки времето. Нямаше как обаче да наеме толкова опитен лоцман за „Илай Рейнолдс“.

Дъждът бе хладен и сив. Когато най-накрая престана, в небето се издигна прелестна дъга, която много се хареса на Марш. Все още имаха достатъчно време да стигнат Начес преди мръкнало. Петнадесет минути след като отплаваха отново, параходът рязко спря в пясъчен нанос — глупава и разочароваща грешка. Младият кормчия, който едва бе преминал чиракуването си, сега опитваше да навакса малко време, като преминаваше през несигурни отсечки, вместо да продължи в основния поток, който правеше плавен завой на изток. Преди месец-два мястото може би е било идеално за кормуване, но сега нивото на реката бе ниско дори за малки съдове като „Илай Рейнолдс“. Абнър Марш изруга от яд и тропна гневно с крак, когато разбра, че са заседнали. Кет Гроув и момчетата му излязоха с крикове и талпи, за да ги измъкнат. На няколко пъти дъждът преваляваше върху тях само за да направи нещата още по-сложни. След четири часа и половина влага и тревоги кормчията задвижи колелото отново и „Илай Рейнолдс“ потегли напред, пръскайки кал и пясък след себе си. Тресеше се, все едно всеки миг щеше да се разпадне. Свирката му изрева триумфиращо. Продължиха бавно и внимателно по скосената отсечка, но веднага щом се върнаха в основния поток, течението ги понесе и „Рейнолдс“ набра скорост. Понесе се на юг, обвит в дим и с главоломна

скорост като самия дявол, но дори и така нямаше как да навакса закъснението.

Абнър Марш седеше на избелялата жълта кушетка в лоцманската будка, когато видя града. Той остави чашата си с кафе върху тумбестата печка и се изправи зад кормчията, който маневрираше съсредоточено. Капитанът не му обръщаше внимание, очите му се взираха в далечното пристанище, където двадесет или дори повече параходи навираха муцуните си в Начес-под-хълма. Беше там точно както предполагаше. Позна го веднага — най-големият кораб, на дължина надминаваше останалите с поне петдесет фута. Комините му също се издигаха най-високо. Когато „Илай Рейнолдс“ се приближи, Марш видя, че почти не са го променили. Все още бе предимно в синьо, бяло и сребристо, въпреки че бяха боядисали корпусите на колелата доста безвкусно с яркочервено като устните на някоя курва от Начес. Името беше изписано нескопосано с жълти букви край извивката на корпусите: „ОЗИМАНДИЙ“. Капитанът смръщи вежди.

— Виждаш ли онзи големия? — каза той на лоцмана и му посочи. — Отиди възможно най-близо до него, ясно?

— Да, гус'дин капитан.

Марш погледна с отвращение към града в далечината. Сенките вече се събираха по улиците, а речните води се къпеха в пурпур и злато. Беше облачно, много облачно. Бяха изгубили твърде много време в склада за дърва и плитчините, пък и залезът през октомври идваше по-рано. Капитан Йегър влезе в лоцманската будка, застана до него и добави още нещо към мислите на Марш:

— Не можете да се качите довечера, капитане. Късно е. След по-малко от час ще е нощ. Почакайте да съмне.

— За какъв проклет глупак ме вземаш? — каза Абнър. — Разбира се, че ще изчакам. Веднъж направих тая дяволска грешка, няма да се излъжа отново.

В яда си той тропна силно с бастуна по палубата. Йегър заговори отново, но Марш не го слушаше. Вместо това все гледаше към големия параход в пристанището.

— *По дяволите* — каза внезапно. — Какво става? — той посочи напред с хикориновия си бастун. — Пушек. Проклятие, подават пара! Ще отплават.

— Не се тревожете — предупреди го Йегър. — Ако отплават, значи отплават, но ще ги настигнем надолу по реката.

— Движат се през нощта, а денем акостираат. Трябваше да се досетя. — Той се обърна към кормчията. — Господин Норман, не акостирайте. Продължете надолу по течението и отбийте в първия склад за дърва по пътя. Почакайте, докато ви подмине онзи кораб. След това продължете след него, доколкото е възможно. Много по-дяволски бърз е от „Рейнолдс“, затова не се притеснявайте, ако го изпуснем. Просто продължете на юг възможно най-близо до него.

— Както заповядате, капитане — отвърна лоцманът.

Той завъртя старото дървено кормило. „Илай Рейнолдс“ скоро се върна в основния поток.

Бяха в склада вече деветнадесет минути, а от двадесет бе нощ, когато „Трескав блян“ премина край тях. Марш го побиха тръпки пред вида на огромния параход. Корабът продължи надолу по течението с изящество, тихо и плавно. Това му напомни за движенията на самия Дамон Жулио. Повечето светлини бяха изгасени. На основната палуба пещите сияеха слабо в червено-розово. Само няколко от първокласните каюти на котелната палуба обаче светеха. Тексаската палуба и лоцманската будка тънеха в мрак. На Марш му се стори, че вижда самотен силует на кормилото, но не бяха достатъчно близо, за да е сигурен. Луната и звездите обливаха с бледо сияние бялата боя и сребристите украшения. Червените корпуси на колелата изглеждаха ужасно. По реката блеснаха светлините на друг параход, който се движеше на север. Двата съда сигнализираха един на друг. Марш би познал свирката по всяко време, но сега тя звучеше по-студено и траурно от преди, като скръбен вопъл, изпълнен с болка и отчаяние.

— Спазвай дистанция — каза Марш на лоцмана, — но не спирай да ги следваш.

Един от докерите развърза въжето, което ги придържаше към пристана на склада за дърва. „Илай Рейнолдс“ погълна вечерята си от смола и борови цепеници и продължи надолу по реката след големия си непокорен братовчед. Минута-две по-късно друг кораб, движещ се към Начес, премина край „Трескав блян“ и продължи към тях с мощен писък на свирката си. „Рейнолдс“ отвърна, но в сравнение с всесилния вой на „Трескав блян“ прозвуча слабо и вяло. Това изпълни Марш със съмнения. Предполагаше, че ще ги изгубят в далечината за минути, но

не стана така. „Илай Рейнолдс“ плаваше в калватера на „Трескав блян“ цели два часа. Изпуснаха ги дузина пъти на завоите, но винаги успяваха отново да ги видят. Разстоянието между двата парахода нарастваше, но толкова бавно, че почти не се усещаше.

— Движим се на максимална мощност или близка до нея — каза Марш на капитан Йегър. — Те дори не се напрягат. Ако не завият към Ред Ривър, значи ще спрат в Баю Сара. Там ще ги настигнем. — Той се усмихна. — Уместно, а?

Със своите осемнадесет грамадни котела и огромна маса „Трескав блян“ поглъщаше много повече гориво от малката си сянка. Той спря за дърва няколко пъти. При тези случаи „Илай Рейнолдс“ винаги го доближаваше. Марш обаче внимаваше и нареждаше на лоцмана да намали скоростта до една четвърт, за да не настигнат големия параход, докато товари. „Рейнолдс“ също спря веднъж, за да зареди полупразната си основна палуба с наскоро отсечени букови трупи. Когато отново потегли по реката, светлините на „Трескав блян“ се бяха превърнали в мъжделиво червеникаво сияние сред черните води пред тях. Марш обаче нареди да хвърлят буре с мас в пещта и приливът на температура и пара скоро стопи излишното разстояние. Когато стигнаха мястото, където Ред Ривър се вливаше в буйната Мисисипи, между двата кораба имаше около миля разстояние. Марш тъкмо бе донесъл нов чайник с кафе в лоцманската будка и сипваше, когато присви очи и каза:

— Погледнете, капитане. Ред Ривър ги блъска настрани. Няма да завиват.

Абнър остави чашата си и впери поглед напред. „Трескав блян“ изведнъж се бе оказал доста по-близо. Лоцманът беше прав. Виждаше голяма част от левия бакборд на кораба. Ако нямаше да завива, значи по-малката река *наистина* го караше да се отклони от курса си. Нямахме как опитен кормчия да допусне това.

— Заобикалят нанос или дънер — каза Марш, но тонът му показваше, че съвсем не е убеден.

Докато наблюдаваше, параходът продължи да изменя посоката си. Вече бе застанал с надлъжната си страна към тях. На лунната светлина Абнър можеше да прочете надписа на корпуса. Корабът се движеше така, сякаш течението го отнасяше, но все още изпускаше дим и искри от комините си. След малко и носът на съда стана видим.

— По дяволите — извика Марш и почувства силен студ като при падането си в реката. — Правят обратен завой. Дяволско проклятие! Правят *обратен!*

— Накъде, капитане? — попита лоцманът.

Абнър Марш не отвърна. Той наблюдаваше „Трескав блян“, изпълнен със страх. Колесар като „Илай Рейнолдс“ можеше да промени посоката си само по два начина, които бяха еднакво тромави. Ако коритото бе достатъчно широко, можеше да направи завой под формата на подкова. За това обаче щеше да е необходимо много време и пространство. Другият начин налагаше да спрат за момент и да обърнат хода на колелото, да дадат на заден ход, за да се обърнат, след това да спрат отново и да продължат направо, за да завършат завоя. За всичко това бе нужно време, а Марш дори не знаеше дали могат да извършат маневрата тук. Параходите със странични колела завиваха много по-лесно. Можеха просто да обърнат едното колело и да оставят другото да се върти напред. Така щяха да се въртят около него, колкото си решат, също като балерина на пръстите си.

Абнър Марш вече виждаше бака на „Трескав блян“. Издигащите се стълбове пара от отдушните тръби приличаха на два дълги остри зъба, а в предните части на основната и котелната палуба започнаха да се събират силуети с тъмни одежди и бледи лица. Корабът се извисяваше пред тях по-голям и внушителен от всякога. Почти бе завършил обратния си завой, а „Илай Рейнолдс“ продължаваше да гребеше към него — *шляп, шляп, шляп*, — гребеше към смъртнобелите лица, към парещите червени очи, към тъмата.

— Проклет глупак! — изкрещя Марш. — Спри! Назад, по дяволите, *обръщай!* Нямаш ли очи? *Тръгват след нас!*

Лоцманът го изгледа объркано и понечи да спре колелото, за да започне маневрата, но Абнър Марш вече знаеше, че е твърде късно. Никога нямаше да обърнат навреме, а дори да го направеха, „Трескав блян“ щеше да ги настигне за минути. Мощта му щеше да е много по-осезаема, когато плават срещу течението. Капитанът сграбчи ръката на кормчията.

— Не! — каза той. — Продължавай! По-бързо! Заобиколи ги отдалеч. Поискай мас веднага, по дяволите, трябва да се изстреляме край тях, преди да са ни скочили, ясно?

„Трескав блян“ вече пълзеше към тях. По палубите му се бяха струпали хора на нощта. Димът се виеше от комините. Марш вече можеше да преброи силуетите, които ги очакваха. Кормчията посегна към ръчката за свирката, но Марш отново го сграбчи за ръката.

— Не!

— Ще се *блъснем*! — каза кормчията. — Капитане, трябва да знаем от коя страна ще минем.

— Нека отгатнат — отвърна Марш. — Проклет да си, нямаме друга възможност! *И пускай маста!*

Отвъд черните, окъпани в лунна светлина води „Трескав блян“ нададе победоносен вой — като на обладан от дявол вълк, помисли си Абнър Марш — вълк подир плячка.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

*На парахода „Озимандий“,
река Мисисипи,
октомври 1857*

— Бре, бре — каза Киселия Били, — кара право срещу нас. Ней ли мило?

— Сигурен ли си, че е Марш, Били? — попита Жулио̀.

— Погледнете сам — отвърна Типтън и подаде далекогледа си на Дамон. — В лоцманската будка на оная таратайка е. Кой друг е толкова дебел и брадавичест? Добре че ми стана интересно защо ни следват по петите.

Жулио̀ остави далекогледа.

— Да — каза той с усмивка. — Какво ли щяхме да правим без теб, Били! — Усмивката му се стопи. — Но ти ме увери, че капитанът е мъртъв, Били. Тъкмо бе паднал в реката. Сигурен съм, че помниш. Нали?

Киселия Били го изгледа предпазливо.

— Този път ще се уверя в това, господин Жулио̀.

— Ах — въздъхна Дамон, — да. Лоцман, искам да минем на около фут от тях. Ясно ли е?

Джошуа Йорк извърна поглед от реката само за миг, без да изпуска кормилото от здравата си хватка. Студените му сиви очи срещнаха погледа на Жулио̀ в мрака на лоцманската будка и след това се сведоха надолу.

— Ще преминем близко — промълви тихо Йорк.

На кушетката зад печката Карл Фрам се раздвижи немощно. Той седна и се изправи, за да застане зад Йорк. Взя се в реката с помръкнали, полумъртви очи. Движеше се бавно и залиташе като пияница или грохнал старец. Като го гледаше сега, на Били му бе трудно да си припомни някогашната му самоувереност. Дамон се бе погрижил добре за Фрам. Стана през онзи ден, когато кормчията се върна на кораба. Шляеше се важно-важно, без да знае, че нещата са се

променили. Тогава високият като върлина Карл се изфука глупаво пред Жулио̀, че имал три съпруги. Това силно развесели Дамон.

— Понеже повече няма да ги видиш — беше му казал той, — ще имаш нови три жени на борда. Лоцманите имат свои привилегии, нали така?

Синтия, Валер̀и и Кара се редуваха. Пиеха внимателно, но достатъчно често. Фрам бе единственият им кормчия с разрешително и не можеха да го изгубят, въпреки че сега Йорк управляваше почти през цялото време. Карл вече не бе висок и силен, нито пък самоуверен. Едва говореше и провлачваше стъпките си. Целите му ръце бяха покрити със следи от зъби и драскотини, а в очите му тегнеше трескав поглед. Той примижа и се загледа в раздрънкания колесар. Изведнъж сякаш го изпълни някакво оживление. Дори се усмихна^[1].

— Близко — промълви лоцманът. — Залагам, че ще мине близко. Жулио̀ го изгледа.

— Какво имате предвид, господин Фрам?

— Хапс'лютно нищо — отвърна той. — Освен че ще ви халоса като коч — усмивката му се разтегна до ушите. — Залагам, че старият капитан Марш е нашибал цялата котелна палуба на тая таратайка с взривове. Т'ва си е стар моряшки номер.

Жулио̀ върна за кратко погледа си към реката. Колесарят напредваше право към „Трескав блян“ и лудо бълваше огън и дим.

— Лъже — каза Киселия Били. — Той все лъже.

— Гле'йте колко бързо напредва — каза Фрам и съвсем не грешеше.

С потока зад себе си и колелото, край което водата кипеше, параходът се носеше напред като самия дявол.

— Господин Фрам е прав — каза Джошуа Йорк и с тези думи започна да върти колелото в другата посока с отмерени и бързи движения.

„Трескав блян“ отмести рязко носа си наляво. Миг по-късно напредващият колесар се отклони в противоположната посока и започна да им се изплъзва. Дори прочетоха избелелите ъгловати букви на корпуса му: „ИЛАЙ РЕЙНОЛДС“.

— Проклет номер! — кресна Киселия Били. — Оставя ги да ни избягат!

— Няма взривове — каза студено Жулио̀. — Приблѝжи ни.

Йорк веднага започна да върти кормилото в противоположната посока, но беше твърде късно. Корабът на Марш не пропусна възможността и се устреми напред с изненадваща скорост и пара, издигаща се с писък от тръбите на високи бели стълбове. „Трескав блян“ реагира мигновено и поднови курса си, но „Илай Рейнолдс“ вече се намираше на около тридесет ярда от десния борд и ги подминаваше, вече в безопасност, надолу по течението. В далечината, откъм парахода, се чу изстрел, толкова силен, че усетиха гърмежа въпреки шума от машините на „Трескав блян“ и колелата му. Нямаше обаче никакви пробойни по корпуса.

Дамон Жулио погледна към Джошуа Йорк, без да обръща внимание на усмивката, грейнала върху лицето на Фрам.

— Сега ще ги хванеш, Джошуа, или ще наредя на Били да хвърли бутилките ти в реката, за да изпитваш жаждата като всички нас. Ясен ли съм?

— Да — каза Йорк.

Той поиска да спрат колелата, а след това задвижи бавно лявото напред, а дясното назад. „Трескав блян“ предприе нов обратен завои, подпомогнат от потока. „Илай Рейнолдс“ се изплъзваше. Колелото на кърмата му гребеше яростно, а комините бълваха искри и пламъци.

— Добре — каза Дамон и се обърна към Типтън. — Били, отивам в каютата си.

Жулио прекарваше голяма част от времето си там. Стоеше сам в мрака, без да пали дори свещ, отпиваше бренди и се взираше в нищото. Все повече оставяше командването на кораба на Били, както някога бе направил с плантацията, докато той обикновено се намираше в тъмната, прашна библиотека.

— Остани тук — каза още Жулио. — Наблюдавай дали нашият лоцман изпълнява заповедта. Щом настигнем парахода, ми доведете капитан Марш.

— Ами другите? — попита колебливо Типтън.

— Сигурен съм, че ще измислиш нещо — отвърна Жулио с усмивка.

Когато Дамон си отиде, Киселия Били се загледа в реката. „Илай Рейнолдс“ се отдалечи доста надолу по течението, преди „Трескав блян“ да завърши обратния си завои. Имаше поне няколкостотин ярда преднина, но това едва ли щеше да продължи дълго. „Трескав блян“

пореше водите, както не го бе правил от месеци. Двете му колела се въртяха с пълна мощност, пещите ревяха, палубите се тресяха от плавните и силни удари на машините долу. Разстоянието се топеше пред очите на Били. Параходът поглъщаше реката пред себе си. Изглежда Марш съвсем скоро щеше да посети Дамон Жулио. Типтън нямаше търпение, опиваше се от желание. Точно тогава обаче Джошуа поиска да забавят дясното колело и започна да върти кормилото.

— Хей! — викна Били. — Оставяш ги да избягат! К'во прайш? — той посегна зад гърба си и извади ножа, за да го опре в гърба на Йорк. — К'во прайш?

— Пресичам реката, господин Типтън — отвърна спокойно Джошуа.

— Върни кормилото обратно. Марш не пресича нищо, нали виждам, откъсва се напред — Йорк не обърна внимание на думите му и Били се ядоса още повече. — Върни кормилото! Не чуваш ли?

— Преди малко минахме покрай заливче — каза Йорк. — Край устието му беше паднала изгнила канадска топола. Това е знакът. На този знак трябва да пресека. Ако продължа направо, ще се насоча към дъното и потъваме. Ей там пред нас има остра подводна скала. Твърде дълбоко е, за да се вижда над водата, но не и толкова, че да не ни разпори дъното. Нали така, господин Фрам?

— Сам не мога да го обясня по-добре.

Киселия Били се огледа подозрително.

— Не ви вярвам — каза той. — Марш не пресече, а дъното му не се разпори. Това поне го видях — той размаха ножа си. — Няма да го оставиш да се измъкне.

В това време „Илай Рейнолдс“ увеличи преднината си с още стотина фута. Едва тогава по-малкият параход измени курса си малко надясно.

— Боцманче — каза Карл Фрам с презрение, — мамка му, тоя малък колесар, дето преследваме, няма никаква изместимост. Като навали добре, може да мине през половин Ню Орлиънс, преди да разбере, че е напуснал реката.

— Абнър не е глупав — добави Джошуа Йорк, — нито пък кормчията му. Знаеха, че скалата е твърде дълбоко, за да я опрат дори когато реката е на това ниво. Минаха над нея и се надяваха, че ще ги

последваме, за да се ударим. В най-добрия случай щяхме да ударим дъното по изгрев. Сега разбирате ли, господин Типтън?

Киселия Били се намръщи. Чувстваше се като глупак. Той прибра ножа, а Карл Фрам започна да се смее. Беше твърде тихо, но достатъчно, за да го чуе Били.

— Млъквай, да не докарам женорята ти — сопна му се той и на свой ред също се закикоти.

„Илай Рейнолдс“ вече се бе превърнал в точка на хоризонта, но пушекът му още се издигаше в небето, а светлините тлееха в далечината. Киселия Били се загледа в тях мълчаливо.

— Защо толкова много се вълнувате от бягството на Абнър? — попита тихо Йорк. — Какво зло ви е сторил капитанът, господин Типтън?

— Не му харесвам брадавиците — отвърна хладно Били, — а Жулио го иска за себе си. Неговите желания са и мои.

— Какво ли щеше да прави без вас — каза Джошуа. Киселия Били не обърна внимание на тона му, но преди да възрази, Йорк отново заговори: — Той те използва, Били. Без теб ще бъде нищо. Ти мислиш и действаш вместо него, пазиш го през деня. Няма да е същият, ако не си тук.

— Мда — каза гордо Били.

Той знаеше колко значим е и това му харесваше. На парахода се чувстваше още по-добре. Да си боцман, беше приятно. Негрите, които купи, и всички бели боклуци, наети от Начес, се страхуваха от него, наричаха го „господин Типтън“ и изпълняваха заповедите му, без да повишава тон или дори да ги поглежда. Отначало някои от белите бяха недисциплинирани, докато веднъж не разпори един. След това го натика в пещта с висящи черва от корема. Така спечели страхопочитанието им. Негрите не правеха проблеми освен на пристанищата. Когато акостираха, Били ги оковаваше с веригите, които бяха сложили на основната палуба, за да не избягат. Беше по-приятно, отколкото да си надзирател в плантация — просто един бял боклук, когото всички ненавиждаха. По реката обаче боцманът на параход бе човек с положение, член на ръководството, някой, с когото трябва да се държиш учтиво.

— Обещанието, което си получил от Жулио, е лъжа — каза Йорк. — Никога няма да станеш един от нас, Били. Ние сме две различни

раси. Анатомията ни се различава, плътта ни, дори кръвта. Не може да те превърне, без значение какво ти казва.

— Сигурно ме мислиш за ужасно глупав — отвърна Типтън. — Не е нужно да слушам Жулио. Знам историите. Вампирите могат да създават други вампири. Няма значение какви ги говориш, някога си бил като мен, Йорк. Само че ти си слаб, а аз — не. Страх ли те е? — Така си мислеше Били. Йорк искаше от него да предаде Жулио, за да не стане един от тях. Ако се случеше това, щеше да бъде по-силен, може би мощта му щеше да се сравнява с онази на Жулио. — Плашате, нали, Джош? Мислиш се за нещо особено, но почакай господарят да ме превърне и ще те накарам да лазиш в краката ми. Интересно, какъв ли вкус има кръвта ти? Жулио знае, нали?

Йорк не отвърна, но Киселия Били знаеше, че е напипал болезнено място. Дамон бе опитвал от кръвта му поне дузина пъти след онази първа нощ на „Трескав блян“. Всъщност вече не пиеше от друг. „Понеже си толкова красив, любезни Джошуа“, казваше той с бледа усмивка, преди да даде на Йорк чаша, за да я напълни. Харесваше му да го гледа как се подчинява.

— Винаги ти се присмива — каза след малко Йорк. — И ден, и нощ. Подиграва ти се и те ненавижда. Смята, че си грозен и смехотворен, независимо че си му от голяма полза. За него си просто животно. Ще те отпрати веднага щом открие по-силен скот, който да му служи. Ще го направи с удоволствие, но дотогава ще си толкова гнил и вмирисан отвътре, че пак ще му вярваш и ще го ласкаеш.

— Не съм ласкател — отвърна Били. — Млъквай! Жулио не лъже!

— Тогава го попитай кога е решил да те превърне. Попитай го как ще направи това чудо, как ще избели кожата ти, как ще преобрази тялото ти и ще те научи да виждаш в тъмното. Попитай го, щом смяташ, че не лъже. И слушайте внимателно, господин Типтън. Слушайте насмешката в гласа му, докато ви говори.

Киселия Били Типтън стискаше зъби. Това бе единственото, което можеше да стори, за да не извади ножа си и да го забие в широкия гръб на Джошуа. Знаеше, че Йорк само ще му се нахвърли, а Жулио едва ли щеше да остане доволен.

— Добре — отвърна накрая. — Може пък и да го попитам. По-стар е от теб, Йорк. Знае повече от теб. Ще взема още сега да го питам.

Карл Фрам отново се засмя. Дори Йорк отмести поглед от реката и се усмихна подигравателно.

— Какво чакаш тогава? — попита той. — Давай.

Киселия Били слезе на тексаската, за да зададе въпроса си. Дамон Жулио се бе настанил в капитанската каюта, която преди бе принадлежала на Джошуа. Типтън почука учтиво.

— Да, Били — чу се мек глас в отговор.

Той отвори вратата и влезе. Вътре беше тъмно, но той усещаше, че Жулио седи, потънал на няколко фута в мрака.

— Вече хвана капитан Марш? — попита Жулио.

— Още се опитва да избяга — отвърна Били, — но скоро ще го хванем, господин Жулио.

— Ех, а тогава защо си тук, Били? Казах ти да стоиш при Джошуа.

— Трябва да ви попитам нещо — подхвана Типтън и разказа всичко, което бе чул от Йорк.

Когато привърши, в стаята бе съвсем тихо.

— Бедничкият Били — заговори накрая Жулио. — Нима се съмняваш след цялото това време? Ако е така, тогава няма как да претърпиш промяната. Това е причината любезният Джошуа да е толкова измъчен. Неговите съмнения са го оставили наполовина господар и наполовина добитък. Разбираш ли? Трябва ти търпение.

— Искам да започна — настоя Киселия Били. — Минаха години, господин Жулио. Вече имаме този параход. Нещата вървят много по-добре. Искам да съм един от вас. Обещахте ми.

— Така е — съгласи се Дамон Жулио и се засмя. — Ами тогава, Били, значи да започваме, нали? Служи ми вярно и ако толкова настояваш, не бих могъл да откажа, нали? Ти си толкова умен, че не бих искал да те загубя.

Киселия Били не можеше да повярва на ушите си.

— Значи ще го направите?

Джошуа Йорк щеше горчиво да съжالياва за тона си, помисли си радостно Били.

— Разбира се, Били. Нали съм ти обещал?

— Кога?

— Промяната не може да стане за една нощ. Ще отнеме време да те превърна, Били. Години.

— Години? — повтори Типтън с тревога.

Не му се чакаше толкова дълго. В историите, които беше чувал, не отнемаше *години*.

— Страхувам се, че да. Както бавно си станал мъж от момче, така ще отнеме време да се превърнеш от роб в господар. Добре ще те храним, Били. Кръвта ще ти даде сила, красота, бързина. Ще пиеш живот, ще го поемаш във вените си, докато не се преродиш за нощта. Няма как да стане бързо, но ще се получи точно както съм ти обещал. Ще имаш вечен живот и власт, ще те обладава алената жажда. Започваме скоро.

— Колко скоро?

— За да започнем, трябва да пиеш, Били. За това ни трябва жертва — Жулио се засмя. — Капитан Марш — допълни ненадейно. — Тъкмо като за теб е, Били. Когато настигнете парахода му, го доведи при мен, както ти наредих. Нека е невредим. Няма да го докосна. Ще бъде за теб, Били. Ще го вържем в големия салон и ще пиеш от кръвта му нощ след нощ. Мъж с неговите размери сигурно има много кръв. Ще ти стигне за дълго време, Били. С него ще изминеш много от пътя си към промяната. Да. Ще започнеш с капитан Марш веднага щом стане наш. Хвани го, Били. Заради мен и заради себе си.

---

[1] Мартин е силно повлиян от „Дракула“ (1897) на Брам Стокър. Тук се прави паралел с трите съпруги на графа, които измъчват по подобен начин Джонатан Харкър. По-рано пък се споменава, че вампирите пият кръвта и живота на жертвите си, а също — питието на Йорк е едновременно сладко и горчиво — два от лайтмотивите в „Дракула“, заети от Библията. По-рано Валерий опитва да изкуши Марш и Йорк я спира също както Дракула изскача от мрака, за да попречи на съпругите си да погубят Джонатан. Неслучайно Йорк открива себеподобни в Карпатите — вампирски *locus classicus*, създаден от Стокър. Паралелите между двете книги вероятно са стотици. ↑

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

*На парахода „Илай Рейнолдс“,
река Мисисипи,
октомври 1857*

Абнър Марш наблюдаваше от лоцманската будка на „Илай Рейнолдс“, когато „Трескав блян“ започна да пресича. Той тропна силно с бастуна си и изруга, но някъде дълбоко в себе си не знаеше дали трябва да е разочарован. Ако онази проклета скала беше разпрала неговия красавец, гледката щеше да му изтръгне сърцето. От друга страна обаче, сега отново ги преследваха, а хванеха ли го, Дамон Жулио също щеше да му изтръгне сърцето. Губеше и в двата случая. Марш остана намръщен, а в това време лоцманът измести кормилото и също започна да пресича. Сред мрака „Трескав блян“ бе страховита гледка. Марш го бе създал така, че да надмине „Еклипс“, да бъде най-бързият параход, а сега се налагаше да бяга от него на борда на най-стария и окаян кораб по реката.

— Никакъв шанс — каза той на глас и се извърна към кормчията. — Състезаваме се. Гледай да не ни стигнат.

Лоцманът го погледна, все едно е полудял. Може би беше точно така.

Абнър Марш слезе на основната палуба, за да види какво може да направи там. Кет Гроув и главният машинист Док Търни вече бяха поели нещата в свои ръце. Беше истинска жега. Пещта ревеше и бумтеше. Огнени езичета се подаваха навън всеки път, щом работниците хвърляха вътре нови цепеници. Гроув бе довел долу всичките си огняри, които, потни от горещината, неуморно хранеха червено-оранжевата паст и потапяха в мас бука и бора, преди да ги хвърлят вътре. Боцманът донесе цяла кофа с уиски и голям меден черпак и мина покрай всички, за да пийнат набързо. По голите му гърди се стичаше пот и, подобно на останалите, бе почервенял от жегата. Едва издържаха на температурата, но пещта неизменно получаваше храната си. Док Търни наблюдаваше датчиците на котела.

Марш също се приближи, за да погледне. Налягането ставаше все по-високо и по-високо. Машинистът го изгледа.

— От четири години съм на този кораб, пък не съм виждал такова нещо — кресна той. Трябваше да се надвиква с прашенето и рева на пещите, писъка на парата и ударите на машината. Марш посегна с ръка и бързо я дръпна обратно. Котелът беше твърде горещ. — Какво да направя с ограничителното петле, капитане?

— Вдигни го — отвърна Марш. — Трябва ни пара, господине.

Търни смръщи вежди и се подчини. Марш погледна към манометъра. Налягането се показваше. Парата запищя в тръбите, но мярката даде резултат: машината се тресеше и блъскаше, сякаш щеше да се разпадне, а колелото се въртеше толкова бързо за пръв път от години — *пляс, пляс, пляс, пляс, пляс*. Зад себе си оставяше кипяща пяна и караше целият кораб да потрепва, докато го теглеше напред.

Вторият машинист и огнярите танцуваха край машината. Смазваха я с масло и грес и така помагаха на плавните ѝ удари. Изпоцапани с катран, те приличаха на група малки черни маймунки. Пък и се движеха бързо като такива. Нямаха избор. Не беше лесно да се смазват движещи се части, особено при такива обороти.

— ПО-БЪРЗО — изрева Гроув. — По-бързо с маста!

Един едър риж огняр се олюля край пастта на пещта, замаян от жегата. Той падна на колене, но веднага друг застана на мястото му. Боцманът приближи пострадалия и обля главата му с черпак уиски. Огнярят вдигна очи, измокрен и примигващ, и отвори уста. Гроув изля още алкохол в гърлото му. След минута вече бе изправен и покриваше с мас боровите цепеници.

Машинистът се намръщи и отвори отдушните тръби за парата. Горещите бели валма засвистяха в нощта. Налягането в котлите намаля и веднага след това започна отново да нараства. Спойките на няколко тръби започнаха да се разтапят, но част от моряците бяха готови да ги закърпят, ако някоя се отвори. Марш бе плувнал целият в пот заради горещата пара и душния дъх на разярената пещ. Навсякъде около него екипажът тичаше, крещеше, хвърляше дърва и мас, наглеждаше пещта, котела, машините. Мотовилката и колелото издаваха ужасяващ рев, пламъците на пещта къпеха всичко в трептяща червена светлина. Беше жежко като в ад: дяволски шумове, неясни движения, дим, пара, опасност. Параходът се тресеше, вибрираше, кашляше като човек,

който всеки момент щеше да припадне и издъхне. Въпреки това обаче продължаваше да плава, а тук долу Абнър Марш не можеше да каже или направи нищо повече, за да го накара да се движи по-бързо. Той се качи на бака, щастлив, че се измъква от отвратителната жега долу. Палтото, ризата и панталоните му бяха мокри, все едно тъкмо излизаше от реката. Вятърът подухваше край него и за миг Марш се почувства благодарен за този хлад. Пред себе си видя остров, разделящ реката на две, а отвъд него, на западния бряг, сияеха светлини. Приближаваха ги бързо.

— По дяволите — почти извика Марш. — Сигурно правим двадесет мили в час. Проклятие, по-скоро са *тридесет*.

Сякаш силата на гласа му щеше да направи скоростта реалност. При добри условия „Илай Рейнолдс“ се движеше с осем мили в час. Сега и течението му помагаше. Марш се качи скорострелно по стълбите, прекоси главната каюта и продължи нагоре по ветровитата палуба, за да погледне назад. Ниските, тумбести комини бълваха огън и хвърляха искри навсякъде, а от отдушните тръби се процеждаше пара. Док Търни изпускаше толкова, колкото проклетият котел да не се взриви и да ги отнесе по дяволите. Цялата палуба беше нестабилна. Марш сякаш стъпваше по кожата на нещо живо. Колелото на кърмата се въртеше толкова бързо, че изхвърляше вода като водопад, който тече наопаки. Зад тях „Трескав блян“ тънеше в тъма, дим и огън, бълвани от високите му черни комини, които сякаш се издигаха до луната. Изглежда ги бяха приближили с около двадесет ярда, откакто бе слязъл долу. Капитан Йегър пристъпи към Марш.

— Не можем да ги победим — каза той с немощния си глас.

— Трябва ни още пара! Още температура!

— Колелото не може да се върти по-бързо, капитан Марш. Ако Док изпусне пара не когато трябва, котелът ще избухне и ще ни избие. Машината е на седем години, ще се разпадне. Маса свършва. Като не остане, ще сме само на дърва. „Илай Рейнолдс“ е старец, капитане. Накарайте го да танцува като в сватбената си нощ, но няма да издържи повече.

— Проклятие — каза Марш и се загледа отвъд колелото. „Трескав блян“ постепенно ги застигаше. — Проклятие.

Йегър беше прав, знаеше го. Марш обърна поглед напред. Приближаваха острова. Основното корито на реката преминаваше от

източната му страна. Западният ръкав беше скосен, но по-пряк път. Въпреки разстоянието Марш виждаше как се стеснява, как издължените, разклонени силуети на дърветата се надвесват отвъд бреговете. Капитанът се върна в лоцманската будка.

— Свий към скосеното — каза той.

Кормчията се извърна към него възмутен. В движение такива решения се вземаха от лоцмана. Капитанът можеше да прави предложения, но не и да дава заповеди.

— Не мога, господине. Реката е плитка. Познавам тази отсечка. Не е проходима по това време на годината. Ако тръгна от там, корабът ще заседне до пролетните дъждове.

— Може и така да стане — съгласи се Марш, — но ако ние не можем да минем, тогава, по дяволите, „Трескав блян“ няма никакъв шанс. Ще трябва да заобиколи. Ще го изгубим от поглед, а сега това е по-важно от всички проклети дънери и наноси, на които ще се натъкнем. Ясно ли е?

Лоцманът се намръщи.

— Нямате право да ми казвате как да управлявам, капитане. Заложено е доброто ми име. Не съм потапял кораб и не мисля да го правя. Оставаме в основното корито.

Абнър Марш почервения от гняв. Той погледна назад. „Трескав блян“ се намираще на около триста фута зад тях и бързо напредваше.

— Проклет глупак! — тросна се Марш. — Това е най-важното състезание, състояло се някога на реката, а кормчията ми е идиот. Ако господин Фрам беше на кормилото им или ако имаха боцман, който знае как се върти кораб, вече щяха да са ни застигнали. Сигурно го тъпчат с *канадски тополи* — той вдигна бастуна си към „Трескав блян“. — Но гле'й, дори бавно, скоро ще ни хванат, освен ако не ги надхитрим по кормчийски. Ясно? *Завий по проклетия ръкав!*

— Мога да се оплача от вас на Асоциацията — отвърна лоцманът твърдоглаво.

— Мога да те хвърля зад борда! — каза Абнър Марш и се приближи заплашително.

— Изпратете лодка, капитане — предложи кормчията. — Ще измерим дълбочината, за да видим как е потокът.

Марш се намръщи от яд.

— Махни се от проклетия ми път — каза капитанът и блъсна грубо лоцмана.

Той се спъна и падна. Абнър сграбчи кормилото и зави рязко надясно. В отговор корабът измени курса си. Лоцманът изруга злобно, но капитанът не му обърна внимание и се съсредоточи в управлението. Параходът пресече блатистата част край острова и навлезе в разкривения западен ръкав. Марш погледна през рамо, за да види къде е „Трескав блян“ — намираше се само на двеста мили зад тях — забави, спря и тръгна на заден ход. Когато погледна отново, видя, че се насочва към източното корито. Нямаше повече време за оглеждане. „Илай Рейнолдс“ се удари силно в нещо. Съдейки по звука, вероятно голям дънер. Марш стисна зъби толкова силно, че едва не си прехапа езика. Наложил се да сграбчи яростно кормилото, за да остане на крака. Лоцманът, който тъкмо се бе изправил, падна отново и изрева. Благодарение на скоростта си, параходът се изкачи върху препятствието. Марш го видя само за миг: голям, черен, наполовина потопен във водата дънер. Последва ужасна глъч, оглушителни удари и тропот. Корабът се разтресе, все едно го бе стиснал подивял гигант. Последва силен трясък и звук на трошащо се дърво — колелото се удряше в дънера.

— Проклятие! — изруга кормчията и отново скочи на крака. — Дай ми кормилото!

— С радост — отвърна Марш и се отдръпна.

„Илай Рейнолдс“ остави изгнилото дърво зад себе си и продължи бясно по тясната отсечка. Параходът потрепваше, докато ореше нанос след нанос. Всеки го забавяше, а лоцманът намали още скоростта. Той биеше звънците в машинното като луд.

— Спрете напълно! — викна кормчията — Спрете колелото!

То се завъртя лениво още няколко пъти и изстена, преди да спре. Двата високи стълба от бяла пара пищяха, докато се издигаха от отдушните тръби.

„Илай Рейнолдс“ изгуби всичката си инерция. Лоцманът вече можеше да върти колелото свободно с ръце.

— Изгубили сме руля — каза той и в същия миг параходът се сблъска с още един дънер, който го спря.

Този път Абнър Марш наистина прехапа езика си и тръгна към кормилото. Преди да чуе, че някой долу крещи, той изплю кръвта,

изпълваща цялата му уста. Болеше ужасно. За щастие, не го беше отхапал напълно.

— Проклятие — каза лоцманът. — Вижте! Само вижте!

„Илай Рейнолдс“ не беше загубил само руля си, но и половината колело. Все още бе свързано с кораба, но висеше разкривено. Половината от дървените гребла бяха счупени или липсваха. Параходът отново изпусна пара, изрева и остана в калта, килнат на дясната си страна.

— *Казах* ви, че не можем да минем от тук — изкрещя лоцманът. — *Казах* ви. През тази част на годината има само наноси и дънери. Това не е *мое* дело и държа никой да не твърди обратното!

— Затваряй си глупавата уста — каза Абнър Марш.

Той погледна назад. Реката едва се виждаше през клоните на дърветата. Коритото изглеждаше пусто. Може би „Трескав блян“ бе продължил? Може би.

— Колко отнема да се измине отсечката докрай? — попита капитанът.

— Проклятие, защо, по дяволите, питате? Няма да мръднете до пролетта. Ще ви трябва нов рул и колело, а също — високо ниво на водата, за да изкарате парахода от тук.

— Ръкавът — настоя Марш. — Колко отнема?

Лоцманът се изплю.

— Тридесет минути, може би двадесет — с предишната скорост, но защо ви интересува? *Казах* ви...

Абнър Марш отвори вратата на лоцманската будка и извика на капитан Йегър. Трябваше да изкрещи три пъти, преди той да го чуе. Старецът се дотътри едва след пет минути.

— Съжалявам, капитане — каза той. — Бях на основната палуба. Томи Ирландеца и Големия Йохансен се изгориха доста лошо. — Той видя отломките от колелото и замлъкна. — Бедният старец — измърмори той и оклюма.

— Някоя от тръбите ли се е счупила? — попита Марш.

— Доста се счупиха — призна Йегър и откъсна поглед от раздробеното колело. — Всичко се напълни с пара. Можеше да е по-зле, но Док отвори отдушните тръби веднага и ги задържа така. Ударът разби всичко.

Марш оклюма. Това бе краят. Дори някак да можеха да се измъкнат от препятствието, да сложат нов рул и да преминат ръкава с половин колело, отмествайки проклетото дърво — а нищо от това не беше лесно, — имаха да се занимават със спукани тръби, а може би и с повреди на котела. Капитанът изпсува продължително на висок глас.

— Капитане — каза Йегър, — няма как да ги хванем, но поне сме в безопасност. „Трескав блян“ ще продължи напред и ще помисли, че отдавна сме им избягали.

— Не — отвърна Марш. — Капитане, искам да направите носилки за ония изгорените и да тръгнете през гората — той посочи към нея с бастуна си. Брегът се намираше на десетина метра отвъд плитката вода. — Намерете град. Наблизо трябва да има.

— На две мили от острова — поясни кормчията.

Марш кимна.

— Добре. Заведете ги там тогава. Искам да тръгнете всички. Направете го бързо. — Той отново си спомни за блясъка на златото, когато очилата на Джефърс паднаха, за онова ужасно краткотрайно сияние. Не отново, не отново. — Намерете лекар, за да ги превърже. Мисля, че така ще сте в безопасност. Искат мен, не вас.

— Няма ли да дойдете? — попита Йегър.

— Имам пушка — каза Абнър Марш — и някакво предчувствие. Ще чакам.

— Елате с нас.

— Ако избягам, ще ни последват. Хванат ли ме, сте в безопасност. Поне така ми се струва.

— Ако не дойдат...

— Тогава тръгвам към вас призори — прекъсна го Абнър и тропна с бастуна си нетърпеливо.

— Все още съм капитан, нали? Сти'а плямпа и прави каквото казвам. Слизайте всички от парахода ми, ясно?

— Капитан Марш — подхвана отново Йегър, — нека поне ние с Кет ви помогнем.

— Не. Хайде.

— Капитане...

— **ВЪРВЕТЕ!** — изкрещя Марш, почервенял от гняв. — **ВЪРВЕТЕ!**

Йегър преbledня, хвана стреснатия кормчия под лакътя и го изведе от лоцманската будка. Щом поеха забързано надолу, Абнър Марш погледна отново към реката — там нямаше нищо — и слезе в каютата си. Взе пушката от стената, провери дали всичко е наред, зареди я и натъпка кутията с куршуми в джоба на бялото си палто. Въоръжен, капитанът се върна на ветровитата палуба и премести стола си, така че да наблюдава реката. Ако бяха умни, помисли си Марш, щяха да знаят колко е плитка водата, да са наясно, че „Илай Рейнолдс“ е способен да преплава ръкава, но може и да не е успял. Дори в най-добрия случай обаче щеше да го направи бавно и да измерват през цялото време. Щяха да знаят, че щом преминат от другата страна острова, значи са победили. Въобще нямаше да продължат надолу по течението. Щяха да почакаят край изхода на ръкава за „Рейнолдс“. В това време хората на нощта щяха да продължат насам с лодка, в случай че опонентът им е спрял или е заседнал. Така би направил самият той. Малкият отрязък от реката, който бе видим за него, продължаваше да е пуст. Почувства някакъв студ. Очакваше всеки момент да види как лодката се носи покрай дърветата, пълна с мълчаливи мрачни силуети с бледи лица и самодоволни усмивки, осветени от лунните лъчи.

Марш провери отново изправността на пушката си и си пожела Йегър да побърза. Заедно с боцмана и останалия екипаж на „Илай Рейнолдс“ бяха тръгнали преди петнадесет минути, а все още по реката не се задаваше нищо. Нощта бе изпълнена с много шумове. Водата клокочеше край отломките на парахода, вятърът накланяше дърветата едно към друго, животните издаваха звуци из гората. Марш се надигна, без да сваля пръст от спусъка, и погледна към горното течение на реката. Нямаше нищо, освен кална вода, миеща наноси, чворести коренища и падналият черен дънер, който бе строшил колелото на парахода. Недалеч се носеше само един плавей.

— Може би не са толкова умни — измърмори Марш под носа си.

С крайчеца на окото си той забеляза нещо бледо на острова, отвъд потока. Извърна се към него и вдигна пушката, но нямаше нищо, освен гъстите черни гори и речната тиня. Между него и мрачния, притихнал остров имаше двадесет ярда плитчини.

Абнър Марш дишаше тежко. Ами ако не идваха с лодката? Ако бяха предпочели да продължат пеша по сушата? „Илай Рейнолдс“ изскърца под него и това го накара да се притесни още повече. Просто

усядаше, каза си капитанът, опираше дъното и усядаше в пясъка. Ала нещо друго му нашепваше, че чува стъпки. Може би се прокрадваха зад него, докато наблюдаваше реката. Ами ако вече бяха на кораба? Дали Дамон Жулио̀ не се изкачваше по стълбите, дали не приближаваше откъм салона? Знаеше колко тихо може да се движи. Сигурно претърсваше каютите и бавно се приближаваше към стълбището, което щеше да го отведе горе, на ветровитата палуба. Марш обърна стола си, за да държи изхода под око, в случай че изведнъж от там изскочи нечие бледо лице. Ръцете му се покриха с пот. Прикладът на пушката стана хлъзгав. Той изтри дланите си в панталона. Откъм стълбището се чу тих шепот. Абнър помисли, че са долу, крояха как да го хванат. Бе останал съвсем сам и беше в капан. Първото, разбира се, нямаше никакво значение. Преди имаше кой да му помогне, но това се беше оказало без значение. Марш стана и тръгна към стълбите. Взираше се в мрака, разсейван единствено от бледата лунна светлина. Стисна здраво оръжието, присви очи и зачака нещо да се появи. Остана така дълго, заслушан в неясния шепот. Сърцето му хлопаше като уморената стара машина на „Рейнолдс“. Искаха да ги чуе, реши Абнър, да се страхува. Бяха се прокраднали вътре като призраци — толкова тихо и бързо, че не ги бе видял. Целяха да го уплашат.

— Знаем, че си там — извика той. — Ела горе. Имам нещо за теб, Жулио̀.

Марш вдигна пушката. Последва тишина.

— Проклет да си — изкрещя отново капитанът.

Нещо в долната част на стълбището се раздвижи. Бледият силует се местеше бързо. Марш вдигна рязко пушката, за да стреля, но сянката изчезна още преди да се прицели. Изруга и пристъпи две стъпала надолу, преди да спре. Реши, че искат да направи точно това — да го примамят към мрачните кабинички и прашния салон, от чийто мръсен тавански прозорец се изливаше лунна светлина. На ветровитата палуба можеше да ги задържи. Нямаше как да се качат безпроблемно. Щеше да забележи как се носят по стълбите, по-точно — как ги изкачват. Долу щеше да бъде на тяхната милост.

— *Капитане* — каза един нежен глас. — *Капитан Марш.*

Абнър вдигна пушката и присви очи.

— *Не стреляйте, капитане. Аз съм. Сама съм.*

Тя пристъпи напред към стълбището.

Валерì.

Марш се поколеба. Усмивваше му се. Черната ÿ коса блестеше на лунните лъчи. Носеше панталони и червеникава мъжка риза, разкопчана отпред. Кожата ÿ беше гладка и бледа, а очите впримчиха неговите, искряха теменужено, дълбоки, красиви, бездънни. Той можеше да плува в тях завинаги.

— *Елате, капитане* — каза Валерì. — Сама съм. Изпрати ме Джошуа. Елате, за да поговорим.

Марш слезе две стъпала по-надолу, пленен от пламенните ÿ очи. Валерì протегна ръце. „Илай Рейнолдс“ изскърца и внезапно се наклони още надясно. Абнър се спъна и удари силно единия си пищял в стъпалото. Болката насълзи очите му. Тогава чу тих смях долу. Усмивката на Валерì постепенно избледня. Марш изруга, вдигна пушката отново и стреля. Откатът почти му отнесе рамото и едва не го събори назад. Валерì бе изчезнала, подобно на привидение. Марш изпсува отново, стана и непохватно бръкна в джоба си за нов патрон. Отстъпваше бавно назад.

— Джошуа, *по дяволите!* — извика той към мрака в дъното на стълбището. — Жулио те е пратил, проклета да си!

Когато се оказа отново на ветровитата палуба, която вече бе наклонена под ъгъл от тридесет градуса, Марш почувства как нещо много твърдо опира между лопатките на раменете му.

— Бре, бре — каза глас зад него. — Ама ако туй ней капитан Марш!

Другите изникнаха един по един, когато Марш хвърли оръжието. Валерì пристъпи бавно към тях. Не смееше да го погледне. Абнър Марш я наруга като най-долна курва. Накрая тя го изгледа само за миг страховито и обвинително.

— Мислите ли, че имах избор? — попита го горестно и капитанът замлъкна.

Не думите ÿ го накараха да затвори уста, а очите ÿ. Теменужените бездни се обърнаха към него само за миг, но това беше достатъчно, за да забележи, че в тях се спотаява срам, страх... и жажда.

— *Мърдай* — нареди Киселия Били Типтън.

— Проклет да си — изсъска Марш.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

*На парахода „Озимандий“,
река Миссисипи,
октомври 1857*

Абнър очакваше да срещне само мрак, но когато Киселия Били го избута през вратата на капитанската каюта, цялата стая бе окъпана в нежната светлина на маслена лампа. Беше по-прашна, но иначе не се различаваше отпреди. Типтън затвори вратата и Марш остана сам с Дамон Жулио. Капитанът стисна здраво хикориновия си бастун и смръщи вежди — Били беше хвърлил пушката в реката, но позволи на Абнър да задържи бастуна.

— Ако ще ме убиваш, давай, опитай — каза той. — Писна ми от игрички.

— Да ви убия? — възкликна с усмивка Жулио. — Но, капитане, мислех да ви поканя на вечеря!

На масичката между двете големи кожени кресла стоеше сребърен поднос. Дамон вдигна похлупака и разкри чиния с пържено пиле и зеленчуци, друга с репички и лук и парче ябълков пай, полят със сирене.

— Има и вино. Моля ви да седнете, капитане.

Марш изгледа храната и я подуши.

— Тоби е жив? — попита той, уверен в преценката си.

— Разбира се — отвърна Жулио. — Ще седнете ли?

Капитанът пристъпи нервно. Не разбираше какво е намислил Дамон, но само след миг реши, че не му пука. Може би в храната имаше отрова, но в това липсваше логика. Разполагаха и с по-лесни начини да го погубят. Седна и си взе от пилешките гърди. Още бяха топли. Захапа ги лакомо и едва сега си спомни от колко време не е случвал на добра храна. Може би всеки момент щеше да умре, но поне нямаше да го направи на празен стомах. Дамон Жулио, сияещ в кафявия си костюм и златната си жилетка, наблюдаваше как Марш се храни, с усмивка на бледото си лице.

— Вино, капитане? — попита той, напълни две чаши и отпи с елегантен жест от своята.

Когато Абнър Марш омете и пая, отпусна се на стола, оригна се и намръщи лице като стафида.

— Хубава вечеря — каза той неохотно. — А сега — защо съм тук, Жулио?

— Онази нощ си тръгнахте твърде ненадейно, капитане. Опитах да ви кажа, че само искам да поговорим, но вие не ми повярвахте.

— По дяволите, точно така, не вярвах — призна Марш. — И сега не вярвам. Ама нямам какво толкова да кажа за този случай, така че говори.

— Вие сте смел, капитан Марш. Силен сте. Възхищавам ви се.

— Едва ли съм ти от голяма полза.

Жулио се засмя. Смехът му бе истинска музика. Тъмните му очи сияеха.

— Забавно — каза той. — Какво празнословие.

— Не знам защо опитваш да ми се мазниш, но това няма да ти направи услуга. Дори с всичкото пържено пиле на света няма как да забравя какво направи с проклетото бебе и с господин Джефърс.

— Изглежда забравяте, че Джефърс тъкмо ме бе пронизал с рапира — каза Жулио. — Рядко някой би приел това с добро настроение.

— Онова бебе нямаше рапира.

— Робче — отбеляза спокойно Жулио. — Вещ според правото на вашия народ. Скот, както биха казали кръвнородствените ви. Спестих му живота във вериги, капитане.

— Върви по дяволите — каза Марш. — Беше просто проклето бебе. Отряза му ръката като пилешка глава, а след това му смаза главата. Нищо не ти беше направило.

— Да — призна Жулио. — Жан Ардо също не бе сторил нищо на твоя вид, но заедно с боцмана му строшихте главата, докато спеше.

— Мислехме, че си ти.

— Ах! — възкликна Жулио с усмивка. — Грешка значи. Независимо обаче дали сте го направили, без да искате, убихте невинен човек. Не мисля, че чувствате особена вина за това.

— Той не беше човек. Беше като *теб*. Вампир.

Жулио се намръщи.

— Моля ви, също като Джошуа, и аз не харесвам това нарицателно. Марш сви рамене.

— Противоречите си, капитан Марш — каза Дамон. — Смятате, че съм зъл заради нещо, което сам извършихте без никакви угризения — отнемате животите на тези, които са различни от вас. Няма значение. Защищавате своя вид. Дори числите към него по-тъмните раси. Затова ви се възхищавам. Знаете какво сте, разбирате мястото и природата си. Така трябва да бъде. По това си приличаме.

— Съвсем не съм като теб — отвърна Марш.

— Напротив! Приемаме се каквито сме, вие и аз, ние не искаме да се превърнем в нещо друго, в нещо чуждо на природата си. Аз презирам слабите, глупаците, които толкова се ненавиждат, че се представят за нещо различно от това, което са. Вие също сте такъв.

— Не съм.

— Не сте? Защо мразите толкова Киселия Били?

— Той е нищожество.

— Разбира се! — Жулио изглеждаше изключително щастлив. — Бедният Били е слаб, жаден е за власт. Би направил всичко, за да бъде част от моя народ. Всичко. Познавал съм и други като него, много други. Те са полезни, често забавни, но никога не заслужават възхищение. Презирате Били, понеже подражава на моя народ и вижда плячка в собствения си, капитан Марш. Нашият любезен Джошуа чувства същото, само че плахо съзира в Били собственото си отражение.

— Джошуа и Били Типтън нямат нищо общо — заяви убедено Марш. — Били е проклета невестулка. Джошуа е вършил злини, но опитва да ги поправи. Щеше да помогне на всички ви.

— Щеше да ни направи като вас. Капитан Марш, собственият ви народ е силно разединен по въпроса с робството, робство, основано на раса. Представете си, че можете да прекратите това. Да кажем, че има начин да направите всички бели хора черни като катран за една нощ. Щяхте ли да го сторите?

Абнър се намръщи. Не харесваше идеята да почернее като катран, но видя накъде бие Жулио, а не му се щеше и той да забива натам. Дамон отпи от виното си с усмивка.

— Ах — въздъхна той. — Знаете, дори вашите аболиционисти смятат, че по-тъмните раси са низши. Едва ли ще търпят да гледат как

роб се прави на бял. Ще се отвратят, ако видят как някой пие отвара, за да почернее. Не нараних онова робско дете от злост, капитан Марш. Аз не съм зъл. Направих го, за да си проправя път до Джошуа, любезния Джошуа. Той е красив, но ме отвращава. Вие сте различен. Наистина ли се страхувахте, че ще ви сторя нещо през онази августовска вечер? Ах, може би щях да го направя заради болката и гнева ми, но не и преди това. Мен ме привлича красотата, капитан Марш, а вие нямате и пращинка от нея. — Той се засмя. — Не мисля, че някога съм виждал по-грозен човек. Вие сте тлъст, пълен с мас, покрит с четинеста брада и брадавици, миришете на пот, носът ви е сплескан, имате очи като на свиня, кривите ви зъби са пожълтели. Възбуждате у мен жаждата по-малко дори и от Били. Въпреки това сте силен, разполагате със страшна смелост, знаете си мястото. Възхищавам се на това. Можете да управлявате и параход. Не бива да сме врагове, капитане. Елате с мен. Управлявайте „Трескав блян“ за мен. — Дамон се усмихна. — Или както там се казва това нещо сега. Били реши, че трябва да сменим името, а Джошуа намери новото отнякъде. Ако искате, може да върнем старото.

— Той — прекъсна го Марш и Жулио̀ смръщи вежди. — Параходът ми е *той*, не *това нещо*.

— Ах — въздъхна Дамон.

— Били Типтъ̀н ли управлява кораба?

Жулио̀ сви рамене.

— Били е надзирател, не моряк. Мога да го отстраня. Искате ли, капитане? Ако останете при мен, ще получите това веднага. Гибелта на Били. Ще го убия за вас или ще ви оставя тази отговорност. Както знаете, той погуби вашия боцман.

— Косматия Майк? — промълви Марш и потръпна от студ.

— Да — отвърна Жулио̀. — Също и машиниста. Стана няколко седмици по-късно. Хванал го да разхлабва котлите, за да избухнат. Искате ли да отмъстите за другарите си? Това е във ваша власт. — Дамон се приведе напред, а тъмните му очи искряха от възбуда. — Може да получите и друго. Богатство. На мен нищо не ми трябва. Можете да разполагате с всичките ми пари.

— Всичко, което си откраднал от Джошуа.

— Кръвникът получава много дарове — каза Жулио̀ с усмивка. — Мога да ви предложа и жени. Живял съм сред вида ви много

години. Познавам страстта ви, вашата жажда. Кога за последно бяхте с жена, капитане? Ще ви хареса ли с Валерий? Може да бъде ваша. По-красива е от всяка жена от вашата раса и няма да остарее и погрознее, не и до края на живота ви. Поискайте и ще я получите. Както и другите. Няма да ви наранят. Какво друго желаете? Храна? Тоби е жив. Може да ви готви по шест-седем пъти на ден, ако решите. Вие сте практичен човек, капитане. Не споделяте религиозните заблуждения на своя народ. Обмислете предложението. Ще можете да накажете враговете си, да предпазите приятелите, ще имате пълен стомах, пари, жени. Всичко това, ако правите онова, което отчаяно желаете — да управлявате парахода, вашия „Трескав блян“.

Абнър Марш изсумтя.

— Вече не е мой. Ти го оскверни.

— Огледайте се. Нима положението е толкова лошо? Често плаваме от Начес до Ню Орлиънс. Корабът е в изправност. Стотици пътници се качиха на борда и слязоха, без дори да забележат нещо странно. Няколко изчезнаха, най-вече на брега, в градовете, които посетихме. Били казва, че така е по-безопасно. На парахода ви загинаха само шепа хора, чиято красота и младост бяха твърде необикновени. В Ню Орлиънс умират повече роби всеки ден, но въпреки това не се борите против робството. Светът е пълен със зло, Абнър. Не те моля за прошка или да участваш в делата ми. Просто управлявай парахода си, грижи се за собствената си работа. Трябват ни уменията ти. Били отблъсква пътниците, с всяко плаване губим средства. Дори парите на Джошуа някой ден ще свършат. Хайде, Абнър, подай ми ръка. Съгласи се. Искаш го. Виждам го в очите ти. Искаш си парахода обратно. В теб има жажда, страст. Вземи го тогава. Доброто и злото са просто лъжа, абсурд, който единствено трови честните и чувствителните. Знаем кой си, Абнър, и мога да ти дам всичко, което желаете. Остани с мен и ми служи. Стисни ръката ми и заедно ще победим „Еклипс“.

Тъмните му очи искряха и горяха, безкрайни бездни, проникващи дълбоко в Марш. Обгръщаха го и достигаха до най-съкровените кътчета на душата му, бяха нечисти, но въпреки това съблазнителни, приканващи, *приканващи*. Той подаде ръка и Абнър Марш понечи да я стисне. Жулио се усмихваше любезно, а и думите му бяха изпълнени със смисъл. Не принуждаваше Марш да върши

нещо лошо, а само да управлява парахода, да пази него и приятелите му. Вече беше защитавал Джошуа, а Джошуа също бе вампир, нали? Може би щеше да има убийства понякога, но бе видял как задушават човек на „Милата Треска“ през петдесет и четвърта, а когато управляваше „Ник Перо“, застреляха двама комарджии на борда. Тогава не бе виновен за това. Грижеше се за своята си работа по параходите. Не беше убил никого. Човек трябва да защитава близките си, но не и целия свят. Щеше да се погрижи Киселия Били да си получи заслуженото. Звучеше добре, дяволски изгодна сделка. Очите на Жулио бяха мрачни и жадни, кожата му излъчваше хлад, десницата му бе силна като онази на Джошуа, като онази на Джошуа в онази нощ на пристана...

... Абнър Марш отдръпна ръката си.

— Джошуа — кресна той. — Това е. Не си го пречупил още, нали? Измъчвал си го, но още е жив и не си го накарал да пие кръв. Не си го променил. Това е. — Капитанът почувства, че почервенява от гняв. — Не ти пука колко проклети пари вадиш от парахода. По дяволите, ако утре потъне, хептен няма те интересува, ще отидеш нейде другаде. А Киселия Били, може и да искаш да се отървеш от него и да използваш мен, но по друга причина. Джошуа е. Ако тръгна с теб, той ще се пречупи напълно. Това ще докаже, че си прав. Джошуа ми вярваше, а ти ме искаш, щото знаеш какво ще му причиниш така — ръката на Жулио все още беше протегната напред, на дългите му бледи пръсти нежно проблясваха пръстените. — Проклет да си! — изрева Марш, взе бастуна си, замахна и отблъсна със силен удар встрани ръката пред себе си. — **ПРОКЛЕТ ДА СИ!**

Усмивката на Дамон Жулио изчезна. В лицето му се появи нещо нечовешко, а очите загубиха всичко освен тъмнината, вечността, искрящия огън, в който тлееше древно зло.

Жулио се изправи пред Абнър Марш. Капитанът замахна към лицето му, но той сграбчи бастуна и го прекърши с голи ръце като кибритена клечка. Захвърли парчетата, те отскочиха от стената и паднаха на килима.

— Можеха да ви запомнят като човека, победил „Еклипс“ — каза Дамон студено и злонамерено. — Вместо това ще умрете. Ще продължи дълго, капитан Марш. Твърде грозен сте за мен. Ще ви поверя на Били, за да познае вкуса на кръвта. Може би нашият

любезен Джошуа също трябва да си пийне чашка. Ще му се отрази добре — той се усмихна. — А за парахода, капитан Марш, не се тревожете. Добре ще се погрижа за *него*, след като си отидете. Всички по реката ще помнят „Трескав блян“. Завинаги.

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

*На парахода „Озимандий“,
река Мисисипи,
октомври 1857*

Когато Абнър Марш бе изведен от капитанската каюта, зората тъкмо разцъфваше. Утринната мъгла покриваше реката, сивкавите валма се виеха като пушек над водата и обгръщаха колоните и перилата на парахода. Гърчеха се като живи същества, които скоро щяха да погинат, изгорени от слънчевата светлина. Дамон Жулио` видя червеникавото сияние на изток и остана в мрака на каютата си. Той изблъска Марш през прага.

— Заведи капитана в стаята му, Били — каза той. — Осигури безопасността му до вечерта. Ще бъдете така добър да ни навестите за вечеря, нали, капитан Марш? — попита Жулио` с усмивка. — Знаех си, че ще се съгласите.

Типтън чакаше отвън, облечен в черен костюм и пъстра жилетка. Стоеше на стола си, облегал назад върху стената на тексаската, и чистеше ноктите си с ножа. Веднага стана, когато вратата зейна, и прехвърли острието в другата си ръка.

— Да, господин Жулио` — отвърна той и изгледа Марш със студените си очи.

С него имаше още двама души. Хората на нощта, които му бяха помогнали да доведе Марш от „Илай Рейнолдс“, се бяха оттеглили в каютите си, за да избегнат досега с утрото. Край Били стояха няколко от отрепките му. Когато Жулио` затвори вратата, те пристъпиха напред. Единият от тях бе едър младеж с раздърпани кафяви бакенбарди и втъкната в колана дъбова тояга. Другият беше истински гигант, най-големият грозник, заставал някога пред очите на Марш. Бе висок почти седем фута, но имаше малка глава, кривогледи очи и дървено чене, а носът му липсваше. Капитанът се стресна.

— Не гле'й към Безносото — каза Киселия Били. — Не е много дружелюбен, капитане. — Безносото изглежда се съгласи. Той сграбчи

ръката на Марш и я изви силно и болезнено зад гърба му. — Няк'ъв алигатор му отхапал носа — поясни Типтън. — Не е по негова грешка. Вече държиш капитан Марш достатъчно здраво, Безносо. Той много обича да скача в реката, а ние не искаме да го направи. — Били се приближи с важна походка и опря ножа си в корема на Абнър, колкото капитанът да усети остротата му. — Плуват по-добре, отколкото мислех, капитане. Явно шкембето помага да се носите по водата — той рязко вдигна ножа си и отрязва едно от сребърните копчета на палтото. То падна върху палубата и започна да се върти в кръг, докато накрая Киселия Били не го настъпи. — Днес няма да плувате, капитане. Ще ви настаним подобаващо. Дори ще имате собствена каюта. Не мислете за бягство или нещо такова. Нощните птици може и да са си легнали, но Безносото или аз ще стоим пред вратата цял ден. Хайде, тръгвайте.

Били размаха лениво ножа си, прибра го зад гърба си и се обърна. Поведоха го към предната част на кораба. Безносото придържаше ръцете на Марш, а третият мъж вървеше най-отзад.

— *Тоби!* — викна Марш.

Той опита да продължи напред, но Безносото изви ръката му. Капитанът извика от болка и спря.

Киселия Били Типтън също застана на място.

— Какво, по дяволите, правиш тук, чернилко? — сопна се той. Тоби дори не го погледна. Той стоеше пред тях, облечен в износения си кафяв костюм, с ръце зад кръста, сведена глава и нервно риеше с крак по палубата. — Казах — *какво, по дяволите, правиш тук, чернилко?* — повтори заплашително Киселия Били. — Защо не си окован в кухнята? Тръгвай веднага или ще съжаляваш, черньо.

— *Окован!* — изрева Марш.

При тези думи Тоби най-накрая вдигна лице и кимна.

— Господин Били казва, че е роб отно'о, нишо че имам документи за свобода. Оковава ни, като не работим всичките.

Киселия Били Типтън посегна зад гърба си и извади ножа.

— Как се измъкна? — попита той.

— Скъсах му веригите, господин Типтън — каза един глас някъде над тях. Всички вдигнаха очи. Джошуа Йорк стоеше на тексаската и ги наблюдаваше. Белият му костюм сияеше, окъпан в лъчите на утринното слънце, а сивият му плащ се развяваше от вятъра. — А сега бъдете така любезен да пуснете капитан Марш.

— Ден е — викна младежът най-отзад и посочи към слънцето с дъбовата си тояга.

Звучеше уплашен.

— Махай се — каза Киселия Били Типтън. — Ако направиш нещо, ще извикам господин Жулио.

— Наистина? — каза Джошуа Йорк с усмивка и погледна към слънцето. Вече се виждаше ясно — пламтящо жълто око сред алени и оранжеви облаци. — Мислиш ли, че ще дойде?

Киселия Били нервно облиза тънките си устни.

— Съвсем не ме плашиш. — Той вдигна ножа си. — Ден е и си сам.

— Не, не е — каза Тоби Лейнърд и вдигна ръце пред себе си.

В едната от тях държеше сатър, а в другата — голям, назъбен касапски нож. Типтън погледна към него и отстъпи назад. Абнър Марш се извърна за миг. Безносото още примижаваше с лице към Джошуа. Хватката му беше отслабнала. Капитанът реши да се възползва и се хвърли назад с цялата си тежест. Безносото залитна и падна. Марш се сгромоляса върху него с всичките си триста паунда. Вряза се като гуле в гиганта. Ударът изкара въздуха на опонента му. Капитанът измъкна ръката си и се претърколи. Спря се тъкмо навреме — в същия миг само на инч от лицето му се заби острие. Марш преглътна и се усмихна. Изтръгна ножа и се изправи. Мъжът с тоягата направи две необмислени стъпки напред, но после се разколеба и отстъпи. Изведнъж Джошуа Йорк се оказа точно зад него. Абнър дори не видя удара, който повали младежа.

— Оставете ме! — кресна Киселия Били, докато отстъпваше от Тоби. Изведнъж гърбът му се опря в Марш, който го сграбчи и блъсна в една от вратите наблизно. — Не ме убивай! — изпищя Типтън. Капитанът опря лакът в гърлото му и натисна. Бе опрял ножа в мършавите му ребра, точно над сърцето. Леденостудените му зеници се разтвориха от уплаха. — *Не!* — кресна той сподавено.

— Защо не, по дяволите?

— Абнър! — викна Джошуа.

Марш се обърна тъкмо навреме, за да види, че Безносото се изправя на крака. Той издаде някакъв животински рев и се хвърли напред. Точно тогава Тоби се втурна към него с изненадваща скорост и великанът се свлече на колене, ужасен от собствената си кръв. Само с

един замах на касапския нож готвачът бе прерязал гърлото му. Кръвта шуртеше от раната. Безносото примига с малките си кривоогледи очи и вдигна ръце към врата си, сякаш за да събере течността с шепа. Накрая се строполи на палубата.

— Не беше необходимо, Тоби — промълви Джошуа Йорк. — Можех да го спра.

Вежливият готвач смръщи вежди, стиснал сатъра и касапския си нож.

— Ни съм толкоз добър кат' вас, капитан Йорк — каза той и се извърна към Марш и Киселия Били. — Тоя го разпорете, капитан Марш — прикани Тоби. — Залагам, че вие, господин Били, нямате сърце там вътре.

— Не, Абнър. Една смърт е достатъчна.

Марш чу и двамата и натисна с острието точно толкова, колкото да пробие ризата на Типтън. Потече тънка струйка кръв.

— Това харесва ли ти? — попита капитанът. По челото на Били изби пот. — Обичаш ти да държиш ножа, нали?

Били опита да отвърне, но само изхриптя. Марш дръпна ножа от гърлото му и го остави да говори.

— Не ме убивай! — каза Били. Гласът му беше слаб и писклив. — Не го правя т'ва, Жулио ме кара. Ще ме убие, ако не изпълнявам!

— Копелето уби стария Космат Майк и също Уайти — намеси се Тоби, — и сума други. Един изгори в пещта. Бедният клетник крещя дълго време. Ка'а ми, че пак съм роб, капитан Марш. Като му показвах документите за свобода, ги скъса и изгори. Разпорете го, капитане.

— *Лъ'е! Проклети негърски лъжи!*

— Абнър — каза Джошуа, — остави го. Държиш оръжието му. Така е безобиден. Ако го убиеш, значи си като него. Може да ни е от полза, ако някой ни срещне. Трябва да стигнем до лодката и да избягаме.

— Лодката — повтори след него Абнър. — Да върви по дяволите. Вземам си парахода обратно — той се усмихна на Типтън. — Струва ми се, че Били може да ни отведе до каютата на Жулио.

Били преглътна шумно. Марш почувства как адамовата му ябълка подскочи.

— Ако нападнеш Жулио, си свършен — каза Джошуа. — Няма да ти помогна. — Марш извърна лице към Йорк и го изгледа с

изумление.

— Дори след всичко, което стори?

Ненадейно Джошуа бе придобил изключително уморен и немощен вид.

— Не мога — промълви той. — Твърде силен е, Абнър. Той е кръвник, повелява ми. Дори само това, което правя в момента, е нечувано в историята на моя народ. Той ме победи с волята си няколко пъти. Принуждаваше ме да го храня с кръвта си. Всяка проява на покорство ме прави... по-слаб. Негов роб. Абнър, моля те, разбери ме. Не мога да го направя. Ще ме погледне с онези очи и още преди да разбере какво става, ще бъда негов. Тогава по-скоро ще убия теб, а не Жулио.

— Тогава ще го направим с Тоби — каза Марш.

— Абнър, нямате шанс. Послушай ме. Можем да избягаме. Можем да избягаме сега. Поех голям риск, за да те измъкна. Не го пропилявай.

Марш погледна към безпомощния Били и помисли. Може би Джошуа беше прав. Освен това пушката му я нямаше. Как щяха да наранят Жулио? Ножовете и сатърите нямаше да помогнат, а Марш не искаше да разчита на ръкопашните си умения.

— Тръгваме тогава — каза той накрая, — но първо ще го убия.

— Не — изхленчи Киселия Били. — Пусни ме, ще ви помогна — белязаното му от шарка лице се обливаше в пот. — Лесно ти е на теб с тоя скъп параход и всичко останало. Аз никога не съм имал избор, нищо не съм имал, нито семейство, нито пари, винаги съм правил, каквото ми кажат.

— Не само ти си израснал в бедност — каза Марш. — Това не е извинение. Сам си извратил проклетия си мозък. — Ръцете на Абнър трепереха, толкова много искаше да забие ножа, че сам изпитваше болка, но по някаква причина не можеше да го направи, не и по този начин. — Върви по дяволите — измърмори той с нежелание, отмести лакът от гърлото на Били и отстъпи. Типтън се свлече на колене. — Хайде, води ни към лодката.

Тоби въздъхна с отвращение и Киселия Били го изгледа притеснено.

— Дръжте проклетия негърски готвач далеч от мен! И него, и сатъра!

— Скачай на проклетите си крака — нареди Марш и погледна към Джошуа, който държеше ръка на челото си. — Добре ли си?

— Слънцето — каза Йорк с тревога. — Трябва да сме бързи.

— Другите — каза Марш. — Карл Фрам? Жив ли е?

Джошуа кимна.

— Да, другите — също, но не можем да вземем всички. Нямаме време. Вече изгубихме достатъчно.

Абнър се намръщи.

— Може би е така, но не мога да тръгна без господин Фрам. Само вие двамата можете да управлявате параход. Ако го вземем, ще заседнат тук, докато не решим да се върнем.

Джошуа кимна отново.

— Пазят го. Били, къде е Фрам?

Типтън се изправи с мъка.

— Валерй — каза той и Марш си спомни за бледия силует и теменужените очи, подканящи го да пристъпи в тъмата.

— Добре — каза Йорк. — Бързо.

Продължиха нататък. Марш не откъсваше поглед от Киселия Били. Тоби прибра оръжията си. Каютата на Фрам беше на тексаската, но от другата страна на кораба. Завесите на прозореца бяха дръпнати, а вратата — заключена. Джошуа разби ключалката с един удар на силната си бледа ръка и отвори. Марш влезе след него, изблъсквайки Типтън пред себе си. Фрам беше напълно облечен и лежеше по очи в леглото си, съвсем забравил за света. До него седеше блед силует, който ги изгледа сърдито.

— *Кой...* Джошуа?

Тя побърза да се изправи. Белите дипли на нощницата й се разпиляха наоколо.

— Ден е. Какво искаш?

— Него — каза Джошуа.

— *Ден е* — настоя Валерй. Погледът й прескачаше между Марш и Киселия Били. — Какво правиш?

— Тръгвам — отвърна Джошуа Йорк. — Господин Фрам идва с нас.

Марш каза на Тоби да държи Били под око и се приближи до леглото. Лоцманът не помръдваше. Абнър го обърна с лице нагоре. На гърлото му имаше рани. Брадичката и ризата му бяха покрити със

засъхнала кръв. Беше отпуснат и тежък, не даваше никакви признаци, че ще се пробуди, но все още дишаше.

— Жаждата ме застигна — промълви Валерѝ и погледна към Марш и Йорк. — Стана след лова... нямах избор... Дамон ми го повери.

— Жив ли е? — попита Джошуа.

— Да — отвърна Марш. — Ще трябва да го носим — той стана и махна. — Тоби, Били, ще го заведете в лодката.

— Джошуа, *моля те* — каза Валерѝ. Застанала пред тях в нощницата си, тя изглеждаше съвсем безпомощна и плаха. Никак не можеше да бъде свързана с начина, по който изглеждаше в „Илай Рейнолдс“, нито пък да си представиш как пие от кръвта на Фрам. — Когато Дамон разбере, ще ме накаже. Моля те, недей.

Йорк се поколеба за миг.

— Трябва да го отведем, Валерѝ.

— Вземи и мен тогава! — каза тя. — Моля те.

— Ден е.

— Щом ти рискуваш, значи и аз мога. Силна съм. Не се страхувам.

— Твърде опасно е — настоя Джошуа.

— Ако ме оставиш, Дамон със сигурност ще реши, че съм ти помогнала. Ще ме накаже. Не ме ли наказва вече достатъчно? Той ме мрази, Джошуа... мрази ме, понеже *те* обичах. Помогни ми. Не я искам... жаждата. *Не* я искам! Моля те, Джошуа, нека дойда с вас!

Абнър Марш виждаше страха ѝ. Внезапно тя вече не изглеждаше като една от тях. Беше просто жена, човешка жена, молеца за помощ.

— Нека дойде, Джошуа.

— Облечи се тогава — каза Йорк. — Побързай. Облечи някои от дрехите на господин Фрам. По-плътни са от твоите и ще покрият повече от кожата ти.

— Да — съгласи се Валерѝ.

Тя свали нощницата и откри слабото си бледо тяло с висока, пълна гръд и силни крака. Извади от шкафа една от ризите на Фрам и я облече. След около минута беше готова: панталони, ботуши, жилетка, палто и бомбе. Всички дрехи ѝ бяха широки, но въобще не затрудняваха движенията ѝ.

— Хайде — възкликна Марш.

Били и Тоби носеха Фрам заедно. Лоцманът все още беше в безсъзнание и ботушите му се влачеха по палубата, докато бързаха към стълбището. Марш вървеше точно след тях с ръка на ножа, който бе втъкнал в колана си. Острието оставаше скрито под палтото му. Последни бяха Валерй и Джошуа. Салонът бе пълен с пътници. Няколко от тях ги загледаха любопитно, но никой не продума. На основната палуба трябваше да прескачат заспалите на земята докери. Марш не разпозна никого. Когато стигнаха до лодката, няколко души се приближиха към тях.

— Къде отивате? — попита единият.

— Не е ваша работа — каза Киселия Били. — Ще водим Фрам на лекар. Май не е много добре. Вземете ни помогнете да го качим в лодката.

Един от мъжете се поколеба, загледан във Валерй и Джошуа. Изглежда ги виждаше за първи път през деня.

— Жулио знае ли за това? — попита той.

Другите надничаха от всички кътчета на палубата. Марш стисна ножа, готов да пререже проклетото гърло на Киселия Били, ако каже нещо неуместно.

— Сметка ли ми държиш, Тим? — попита студено Били. — По-добре си спомни какво се случи с Джордж Алигатора. Ся си размърдай задника и прави каквото ти казвам!

Тим се сепна и побърза да се подчини. Още трима му се притекоха на помощ и почти мигновено измервателната лодка вече беше спусната. След това поставиха Карл Фрам вътре. Джошуа помогна на Валерй да се прехвърли, а Тоби скочи след тях. Палубата вече бе пълна с любопитни моряци. Абнър Марш се приближи до Киселия Били.

— Добре се справяш засега — прошепна му той. — Скачай в лодката. Типтън го изгледа.

— Каза, че ще ме пуснеш.

— Излъгах — призна Марш. — Оставаш с нас, докато не се отдалечим.

Киселия Били пристъпи назад.

— Не. Просто ще ме убиете — кресна той. — *Спрете ги!* Принудиха ме, искат да избягат, спрете ги!

Типтън бързо се отдалечи от Марш. Капитанът изруга и извади ножа, но вече беше твърде късно. Всички докери и моряци пристъпваха напред. Двама имаха ножове.

— Убийте го! — викаше Киселия Били. — Доведете Жулио̀, доведете помощ, избийте ги!

Марш сграбчи въжето, което задържаше лодката към парахода, и го отрязва. След това хвърли ножа към зяпналата уста на Били, но ударът не бе достатъчно добър и Типтън успя да го избегне. Някой хвана Марш за палтото, но той го зашлеви през лицето и го отхвърли назад.

Реката вече отнасяше лодката, когато Абнър понечи да скочи в нея. Джошуа му крещеше да побърза, но тогава някой стисна капитана за гърлото и го дръпна назад. Абнър риташе и се дърпаше, но нападателят продължи да го държи. Лодката се отдалечаваше. Йорк крещеше, а Марш вече бе решил, че всичко е свършило. Тогава проклетият сатър на Тоби Лейнярд изсвистя край ухото му, отрязва малко от него и ръката, стиснала гърлото му, се отпусна. Абнър усети как кръвта изцапа рамото му и в същия миг се хвърли напред към лодката. Прескочи почти половината разстояние и се сгромоляса във водата по корем. Ударът му изкара дъха, а от студената вода го побиха тръпки. Абнър Марш размаха ръце. Устата му се напълни с вода и тиня, преди да изплува на повърхността. Видя, че лодката се отдалечава бързо надолу по течението и заплува към нея. Недалеч от главата му прелетя камък или нож. Още един падна на ярд от него. Тоби беше отпуснал греблата, за да забави малко лодката. Марш я настигна и почти я обърна, когато опитваше да се качи, но Джошуа побърза да му помогне. Миг по-късно Абнър вече лежеше в лодката и плюеше вода. Когато се надигна, бяха на двадесет ярда от „Трескав блян“ и се отдалечаваха бързо. Потокът ги понесе яростно напред. Киселия Били Типтън бе взел пистолет отнякъде и се целеше в тях от бака, но така и не се реши да стреля.

— Проклятие — каза Марш. — Трябваше да го убия, Джошуа.

— Ако го беше направил, никога нямаше да се измъкнем.

Марш смръщи вежди.

— По дяволите. Може би, но пък щеше да си струва.

Той се огледа. Тоби гребеше сам и изглежда се нуждаеше от помощ. Марш хвана втория чифт гребла. Карл Фрам все още беше в

безсъзнание. Капитанът се замисли колко ли кръв е изпила Валери. Тя също не изглеждаше добре — свита в дрехите на Фрам и със схлупена шапка. Светлината вече я изгаряше. Бледата ѝ кожа беше порозовяла, а големите ѝ теменужени очи изглеждаха дребни, помръкнали, изпълнени с болка.

„Дали се измъкнахме?“ — мислеше си Абнър, докато вдигаше и спускаше греблата.

Ръката го болеше, а от ухото му се стичаше кръв. Яркото слънце се издигаше на небето.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

*По река Мисисипи,
октомври 1857*

Абнър Марш не беше гребал в измервателна лодка от двадесет години. Да го правят само двамата с Тоби, съвсем не бе лесно, въпреки че се движеха по течението. След половин час ръцете и гърбът му вече едва издържаха. Капитанът изсумтя, но продължи да гребе. „Трескав блян“ не се виждаше на хоризонта. Слънцето пълзеше нагоре по небето, а реката ставаше все по-широка. Вече приближаваше почти мия.

— Боли — каза Валерй.

— Загърни се — посъветва я Джошуа Йорк.

— *Гори*. Не мислех, че ще е чак така.

Тя погледна към слънцето и извърна поглед настрани като ударена. Марш се стресна от наситената червенина, заляла лицето ѝ. Джошуа се приближи към нея, но внезапно спря. Изглеждаше нестабилен. Закри чело с ръка и си пое бавно и дълбоко дъх. След това внимателно се приближи.

— Ела в сянката ми — каза той. — Свали си шапката.

Валерй се сви на дъното на лодката, почти в скута на Джошуа. Той посегна към нея и оправи яката на палтото ѝ с нетипично нежен жест. След това постави ръка на тила ѝ.

Марш забеляза, че тук бреговете на реката са оголени. Вместо гори тук-там се виждаха редици фиданки, заобиколени от безкрайни и равни нивя, сред които се издигаше голяма, пищна плантаторска къща в неокласически стил^[1]. Куполът ѝ гледаше отвисоко кротката, пълноводна река. Някъде на западния бряг тлееха сухи стебла, останали от беритбата на захарна тръстика. Те бълваха сивкав задушлив дим, който се издигаше към небето в стълб, по-висок дори от къщата. Пушекът се стелеше като саван над реката. Марш не виждаше пламъци.

— Може би трябва да спрем — каза той на Джошуа. — Това тук е плантация.

Йорк бе затворил очи. Погледна едва когато Абнър заговори.

— Не — възрази той. — Още сме близо. Трябва да се отдалечим. Били може би ни следва по брега, а когато падне нощта...

Нямаше нужда да продължава.

Капитанът изсумтя и продължи да гребе. Джошуа отново затвори очи и схлупи по-надолу бялата си шапка с широка периферия. Продължиха надолу по течението, без да разговарят. Цял час се чуваха единствено греблата и песните на птиците. Тоби Лейнърд и Абнър Марш не спираха да гребат, а Джошуа и Валерì лежаха свити един в друг, все едно спят. Карл Фрам бе проснат на дъното, покрит с одеяло. Слънцето вече беше високо. Денят беше хладен и ветровит, но нямаше никакви облаци. Марш бе благодарен на плантаторите за дима, който покриваше бреговете, защото сивият покров поне малко скриваше хората на нощта от изгарящите лъчи.

Валерì извика, покосена от ужасна болка. Джошуа отвори очи, приведе се над нея, погали дългите ѝ черни коси и започна да ѝ шепне. Тя заплака.

— Мислех, че си ти, Джошуа. Бледият цар. Мислех, че си дошъл, за да промениш всичко, да ни отведеш — докато говореше, цялото ѝ тяло трепереше. — Градът, татко ми беше казал за града. Има ли го, Джошуа? Градът сред тъмата?

— Тихо — каза Йорк. — Тихо. Губиш сили.

— Има ли го? Мислех, че ще ни отведеш у дома, мили Джошуа. Бленувах за това, бленувах. Бях уморена от всичко. Мислех, че ще ни избавиш.

— *Тихо* — каза отново Йорк.

Опитваше да ѝ вдъхва сила и увереност, но гласът му издаваше тъга и немощ.

— Бледи царю — шепнеше тя, — ела да ни избавиш. Мислех, че си дошъл да ни избавиш.

Джошуа Йорк целуна нежно нейните подутти, покрити с мехури устни.

— За това дойдох — отвърна той с огорчение, сложи пръст върху устата ѝ, за да я умири, и отново затвори очи.

Абнър Марш гребеше. Реката се носеше покрай тях, слънцето се издигаше над главите им, а вятърът бе наситен с пушек и пепел. Една пращинка попадна в окото му. Той изруга и започна да го търка, докато то не се поду и зачерви. Вече цялото тяло го болеше.

Бяха изминали два часа, когато Джошуа заговори, без да отваря очи. Гласът му беше изпълнен с болка.

— Той е луд. Така е, наистина. Караше ме да се подчинявам, ноц след ноц. Бледият цар, да, мислех си го, мислех, че... но Жулио идваше отново и отново. Предадох се. Очите му, Абнър, виждаш си ги. Мрак какъв мрак. И *старост*. Мислех, че е зъл, силен, умен, но разбрах, че не е така. Жулио не е... Абнър, той просто е луд. Някога сигурно е бил всичко онова, за което го мислех, но сега... той сякаш е в транс. Понякога се събужда, само за кратко, тогава усещаш какъв е бил. Но през повечето време... Абнър, той не се вълнува от кораба, реката, хората от нищо, случващо се около него. Киселия Били управлява „Трескав блян“ измисля как да пази хората от моя народ. Жулио рядко дава нареждания, а когато го направи, те са необмислени, дори глупави. Той не чете, не разговаря, не играе шах. Дори се храни е безразличие. Не мисля, че усеща вкус. След като превзе парахода, Жулио изпадна в някакъв мрачен транс. Прекарва почти цялото си време в каютата, в тъмнината сам. Били забеляза, че ни следите, не той.

Отначало мислех, че е злодей, цар на мрака, водещ народа си към гибел, но, докато го наблюдавах... той вече е като погинал, той е кух празен. Поглъща живота на твоя народ, понеже няма свой, дори няма собствено име. Преди се чудех за какво ли размишлява, докато е сам в мрака през всички тези дни и нощи. Сега зная, че дори не мисли. Може би бленува в полусън. Ако е така, значи бленува за смърт, за край Обитава мрачната, празна каюта, все едно е мавзолей, прокрадва се извън нея само при мириса на кръв. А онова, което прави... безумно е. Той търси гибел. Иска да срещне края, иска почивка. Твърде стар е. Колко ли е уморен...

— Предложи ми сделка — каза Абнър Марш и без да спира с гребането, описа разговора си с Дамон Жулио.

— Това е само половината от истината, Абнър — заяви Джошуа, щом изслуша всичко. — Щеше да му хареса да те поквари, за да ме подиграе, но това не е било всичко. Можел си да се съгласиш, без да

имаш намерение да спазиш уговорката. Да го излъжеш, да чакаш възможност и накрая да го убиеш. Мисля, че е очаквал това. Искал е да пофлиртува със собствената си смърт.

Марш смръщи вежди.

— Ако му се мре, може да ни помогне малко повече.

Джошуа отвори очи. Изглеждаха малки и помръкнали.

— Когато опасността е истинска и приближава, това го събужда. Звярът у него... той е стар, глуповат, уморен, но когато е на себе си, се бори отчаяно за живот... силен е, Абнър. Силен и стар. — Джошуа се засмя немошно, изпълнен с горчилка. — След онази нощ... след като всичко се обърка... питах се отново и отново *как* се случи така. Жулио изпи цяла чаша от моята... моята отвара... трябва да е било достатъчно, за да утоли алената жажда, трябва да е било... Не разбирах... винаги се получаваше дотогава, винаги, но не и с Жулио, не... не и с *него*. Отначало смятах, че е заради мощта, силата му, злото. След това... след това една нощ той видя въпроса в очите ми, засмя се и ми каза всичко. Абнър, помниш ли... когато ти разказах историята си... когато бях много млад, жаждата не ме застигаше. Помниш ли?

— Да.

— Жулио е стар, Абнър, *стар*. Жаждата... не я е изпитвал от години... стотици, хиляди... години... затова пиетието... не подейства. Не знаех, никой освен него не е знаел, че жаждата може да бъде надживяна, а той... той не я чувстваше... но се хранеше, понеже го *искаше* заради всичко онова, което наговори през онази нощ. Помниш ли? Силни и слаби, господари и роби, всичко онова. Понякога си мисля... човешкото в него е съвсем кухо, маска... Той е просто едно старо животно, толкова древно, че дори е загубило усета си за вкус към храната, но въпреки това ловува, понеже само това помни, той е само това, звяр. Сказанията на твоя народ, Абнър, вашите истории с вампири... живи мъртъвци, немъртви, носим тези названия в приказките ви. Жулио... мисля, че за Жулио всичко това е истина. Дори жаждата липсва. Немъртъв. Студен, кух, немъртъв.

Абнър Марш тъкмо реши да вметне, че би искал да премахне това „не-“ от думата, когато Валерй внезапно се надигна и седна в лодката. Капитанът се стресна и замръзна, стиснал греблата. Под шапката с периферия кожата ѝ изглеждаше като зееща рана. Обсипана с мехури и изпъната, цветът ѝ вече бе станал наситеночервен.

Покриваха я тъмнолилави петна, които изглеждаха като синини от силен удар. Тя разтегли напуканите си устни в безумна усмивка и разкри дълги, остри зъби. Теменуженото в очите ѝ се бе превърнало в бяло. Изглеждаше сляпа и умопомрачена.

— *Боли!* — извика тя и вдигна почервенелите си като рачешки щипки ръце в опит да закрие слънцето.

Очите ѝ се раздвижиха и попаднаха на Карл Фрам. Тя се хвърли към него с разтворена уста.

— *Не!* — извика Джошуа.

Той скочи към нея и я издърпа настрана, преди зъбите ѝ да разкъсат гърлото на Фрам. Обладана от безумие, Валерì извика и опита да се измъкне. Йорк не ѝ позволи да се движи. Челюстите ѝ се свиваха и отпускаха толкова яростно, че накрая разкъса собствените си устни. От устата ѝ потекоха кръв и слюнка. Макар да се бореше яростно, Джошуа бе твърде силен за нея. Накрая силите я напуснаха. Тя се отпусна назад, отворила широко към слънцето слепите си очи. Отчаян, Йорк я пое в обятията си.

— *Абнър* — каза той. — Оловната тежест. Под нея. Снощи я скрих там, когато тръгнаха да те търсят. Моля те, *Абнър*.

Марш спря да гребе и отиде при навитото въже, завършващо с тръба, пълна с олово. Беше дълго тридесет и три фута и служеше за измерване на дълбочината. Под него капитанът откри онова, което търсеше Джошуа. Винена бутилка без етикет. Една трета от нея беше изпита. Той я подаде на Йорк, който извади тапата и поднесе гърлото на шишето към подутите, разкъсани устни на Валерì. Течността потече по брадичката ѝ. По-голямата част накваси ризата, с която беше облечена, но Джошуа успя да налее малко и в гърлото ѝ. Изглежда помогна. Тя ненадейно започна да отпива жадно като сукалче.

— *Бавно* — каза ѝ Джошуа Йорк.

Абнър Марш отмести оловото настрана и се намръщи.

— Само тази бутилка ли имаме? — попита той.

Джошуа кимна. И неговото лице вече изглеждаше като попарено също като на онзи помощник-капитан, който веднъж бе застанал близо до една от парните тръби тъкмо преди тя да се пръсне. Бяха се появили мехури и рани.

— *Жулио* държи запасите ми в каютата си. Не ми даваше по повече от една. Не смеех да възразявам. Често се заканваше да ги

унищожи всичките — той дръпна бутилката от устата на Валерì. Вече беше наполовина празна. — Мислех... мислех, че ще стигне, докато направя още. Не знаех, че Валерì ще дойде с нас.

Ръката му трепереше. Той въздъхна, поднесе гърлото на бутилката към устните си и изпи една голяма глътка.

— *Боли* — промълви Валерì.

Тя се сви кротко. Тялото ÿ трепереше, но пристъпът очевидно бе преминал.

Джошуа Йорк подаде бутилката на Марш.

— Прибери я, Абнър — каза той. — Трябва да остане нещо. Ще прием на дажби.

Тоби Лейнърд бе оставил греблата и се взираше в тях. Карл Фрам помръдваше на дъното на лодката. Носеха се по течението и далеч пред тях Марш видя пушек от приближаващ параход. Той хвана отново греблото.

— Към брега, Тоби. Хайде. Ще спра проклетия кораб. Трябва да си вземем каюта.

— Да, гус'дин капитан — каза Тоби.

Джошуа постави длан на челото си и изведнъж се стресна.

— Не — промълви той. — Не, Абнър, не бива. Въпроси. — Опита да се изправи, но се почувства замаян и падна на колене. — Гори. Не. Чуй ме. Не корабът, Абнър. Продължавай. Град, ще стигнем град. До мръкнало... Абнър?

— По дяволите — отвърна Марш. — Навън си вече някъде към четири часа, виж се! Виж нея! Дори не е обяд. Ако не се скрием от слънцето, и двамата ще станете на чипс.

— Не — настоя Йорк. — Ще задават въпроси, Абнър. Не можеш...

— Затваряй си глупавата уста — каза му капитанът и се съсредоточи в гребането.

Лодката се носеше по реката. Параходът ги приближаваше с плющящи от вятъра знамена, а малка група пътници на палубата наблюдаваше реката. Беше пощенски кораб от Ню Орлиънс — среден по размери параход със странични колела на име „Х. Е. Едуардс“. Абнър размаха греблото си към него, а Тоби продължи да гребе, докато лодката не се разтресе от вълните. Някои от пътниците по палубите на кораба помахаха в отговор и посочиха към тях. Свирката на парахода

изрева нетърпеливо и Абнър Марш извърна глава и видя как надолу по течението приближава и друг параход — бяла точка в далечината. Сърцето му замря. Състезаваха се. Нито един кораб на света нямаше да спре за пътници в разгара на надпревара. „Х. Е. Едуардс“ ги подмина с голяма скорост. Колелата му гребяха толкова напористо, че разпененият калватер ги понесе като бързей. Абнър Марш изруга, извика след парахода и размаха греблото заплашително. Вторият кораб приближи и ги подмина с още по-голяма бързина. Комините му хвърляха искри. Бяха останали сред кроткото речно течение, заобиколени от пусти полета. Слънцето беше високо в небето, а в далечината от запалените стебла се издигаше висок сивкав стълб от пушек.

— Земя — каза Марш на Тоби и заедно загребаха към западния бряг.

Когато стигнаха, той скочи и започна да дърпа лодката, затънал до колене в тиня. Дори на проклетия бряг никъде нямаше сянка, нито дървета, под които да се скрият от безмилостното слънце.

— Идвай тук — нареди Марш на Тоби Лейнърд. — Трябва да ги свалим на брега. После ще издърпаме проклетата лодка и ще я обърнем да ги скрием под нея.

Тоби кимна. Най-напред пренесоха Фрам, след това Валерй. Марш я носеше през рамо, когато тя изкреця обезумяла. Лицето й изглеждаше толкова зле, че той се страхуваше да го докосне, за да не му остане в ръката. Когато се върнаха за Джошуа, той вече беше слязъл.

— Ще помогна. Тежко е.

Марш кимна на Тоби и тримата заедно издърпаха лодката от реката. Беше трудно. Абнър вложи цялата си сила. Тинята сякаш опитваше да го възпре с влажните си лепкави пръсти. Без Джошуа сигурно никога нямаше да успеят. Накрая преминаха дигата в полето и с лекота обърнаха лодката. Марш отново взе Валерй през рамо и я скри под нея.

— Ти също ще се скриеш там, Джошуа — нареди той.

Тоби се грижеше за Карл Фрам. Опитваше да му даде малко речна вода. Йорк беше изчезнал. Марш се намръщи и огледа край лодката. Панталоните му бяха покрити с тежка тиня и прилепваха към краката му.

— Джошуа — викна той, — къде, по дяволите, отиде...

Намериха го изгубил съзнание край брега. Беше забил почервенелите си изгорели ръце в калта.

— Проклятие — кресна Марш. — Тоби!

Готвачът изтича натам и заедно пренесоха Йорк на сянка. Очите му бяха затворени. Абнър донесе бутилката и наля малко в гърлото му.

— Пий, Джошуа, пий. Проклет да си.

Накрая Йорк започна да преглъща. Течността свърши и Марш обърна шишето. Последната капка от специалното питие се стече върху калния му панталон.

— По дяволите — каза Марш и хвърли бутилката в реката. — Остани с тях, Тоби. Аз ще доведа помощ. Наоколо трябва да има някой.

— Да, гус'дин капитан — отвърна готвачът.

Абнър се огледа наоколо. Захарната тръстика бе изцяло ожъната. Заобикаляха ги обширни пусти полета. Той обаче забеляза как тънък стълб дим се издига над един хълм. Тръгна натам с мисълта, че е къща, а не още проклета запалена тръстика. Надеждата се оказа напразна, но няколко минути по-нататък видя група роби, работещи на нивата. Той им извика и хукна към тях. Зведоха го в дома на плантатора и там Марш разказа на надзирателя тъжна история за взривен котел, който потопил парахода му. Загинали всички освен няколко души, които се измъкнали с измервателната лодка. Човекът се съгласи да помогне и доведе плантатора.

— Двама са жестоко изгорени — каза му Марш. — Трябва да сме бързи.

След няколко минути вече бяха впрегнали чифт коне на закрыта каруца и препускаха през полето. Когато стигнаха до прекатурената лодка, Карл Фрам стоеше изправен. Изглеждаше замаян и слаб. Абнър Марш скочи от каруцата и махна с ръка.

— Размърдайте се — каза той на мъжете, които бяха дошли с него. — Тия изгорените са отдолу. Трябва да ги вкарахме вътре — той се обърна към Карл. — Добре ли сте, господин Фрам?

Той се усмихна немощно.

— И по-добре съм бил, капитане, но, по дяволите, бил съм и много по-зле.

Двама мъже пренесоха Джошуа Йорк в каруцата. Белият му костюм беше изцапан с кал и вино. Той не помръдваше. Третият им помощник, най-младият син на плантатора, излезе изпод лодката. Бършеше ръце в панталоните си. Изглеждаше сякаш му се гади.

— Капитан Марш — каза той. — Жената вътре. Изгоряла е до смърт.

---

[1] Неокласически стил — архитектурно течение, подражаващо на зданията в Древна Елада. Може би най-известните сгради в този стил са Бранденбургската врата, Британският музей и австрийският парламент. ↑

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

*Плантацията на Грей, Луизиана,
октомври 1857*

Двама слуги свалиха Джошуа Йорк от покритата каруца и го понесоха по широкото вито стълбище към една от стаите горе.

— Някоя по-тъмна — викна им Абнър Марш. — И дръпнете проклетите завеси, ясно? Не искам никаква шибана светлина вътре.

Докато плантаторът, синът му и няколко роби бяха навън, за да огледат тялото на Валерì, капитанът се обърна за кратко към другарите си. Тоби подкрепяше Фрам през рамо, за да го държи изправен.

— Вие сте изяли нещо развалено, господин Фрам — каза Марш и лоцманът кимна. — Спомнете си какво се случи. Бяхме на „Илай Рейнолдс“ и котелът избухна. Уби всички, да, всички без нас. Потъна напълно, далеч на север, където дълбочината е голяма. Само това знаете, ясно? Останалото ще разкажа аз.

— Не знам ли още нещо? — попита Фрам. — Как, по дяволите, съм се озовал тук?

— Да не ти пука. Просто прави каквото казвам.

Марш им обърна гръб и тръгна нагоре по стълбите, а Тоби помогна на Фрам да седне.

Бяха положили Джошуа Йорк в голямо легло с балдахин. Когато Марш влезе, тъкмо го събличаха. Лицето и ръцете му изглеждаха ужасно изгорени. Дори кожата под дрехите бе почервеняла. Той се пораздвижи, когато сваляха ботушите му, и простена.

— Госп'ди! Изгорял е *лошо* — каза един от робите и поклати глава.

Марш се намръщи и отиде при прозорците, които бяха широко отворени. Затвори ги и дръпна кепенците надолу.

— Донесете ми одеяло или нещо такова — нареди Абнър. — Ще го сложа тук. Проклетата светлина е твърде силна. Дръпнете и балдахина.

Тонът му, като на всеки капитан от параходния флот, не търпеше възражение. Марш излезе едва когато затъмни възможно най-много стаята. Вътре остана една слабовата, съсухрена, чернокожа жена, за да се погрижи за изгарянията на Йорк с билки, мехлеми и студени кърпи.

На долния етаж плантаторът — строг мъж с каменно изражение и здрава челюст, който се представи като Арън Грей — и двама от синовете му бяха седнали на масата с Карл Фрам. Мирисът на храна накара Марш да си спомни откога не бе хапвал нищо. Беше гладен като вълк.

— Седнете при нас, капитане — подкани го Грей.

Марш седна на един от столовете и с радост забеляза, че му поднасят пържено пиле, царевичен хляб, сладък грах и компирчета.

Джошуа се оказа прав за въпросите, но Марш отговори на всичко, докато омиташе чинията си. Семейство Грей го питаха какво ли не. Стига устата му да не беше пълна, трябваше да измисля възможно най-добри отговори. Фрам се извини точно според нарежданията на Абнър — лоцманът все още изглеждаше ужасно — и се съгласи да го заведат в отделна стая, за да полегне. С всеки въпрос Марш започваше да се чувства все по-неудобно. Не беше добър лъжец като някои от познатите му моряци и това ставаше ясно с всяка негова проклетата дума. Щом свърши с десерта, Грей и най-големият му син вече го наблюдаваха странно.

— Вашият негър е добре — каза вторият син, когато ставаха от масата, — а Робърт отиде да доведе доктор Мур, за да се погрижи за другите двама. В това време Сали ще им помогне. Няма защо да се притеснявате, капитан Марш. Може би ще искате да си отпочинете. Преживели сте много. Загубили сте параход и другарите си.

— Да — съгласи се Абнър Марш. Още щом чу тези думи, той почувства изключителна немощ. Не беше спал от почти тридесет часа. — Ще се радвам да го направя.

— Покажи стаята, Джим — каза плантаторът. — Капитане, Робърт ще повика и гробаря заради онази клетница. Тъжно, колко тъжно. Как казвате, че е било името й?

— Валерй — отговори Абнър, но съвсем не можеше да си спомни фамилията й. — Валерй Йорк — измисли си той.

— Ще бъде погребана както подобава за една християнка — каза Грей. — Може би предпочитате да я отведете при семейството й?

— Не — отвърна Марш, — не.

— Добре. Джим, отведи капитан Марш горе. Настани го близо до клетия му другар.

— Да, татко.

Абнър дори не забеляза коя стая му отредиха. Спа като пън. Когато се събуди, беше нощ. Надигна се вдървено и седна в леглото. Гребането си казваше думата. Ставите му изпукаха. Чувстваше раменете си ужасно схванати. Все едно някой беше удрял ръцете му с тежка дъбова тояга. Той изпъшка и се придвижи бавно към ръба на леглото. Едва свали босите си крака на пода. Всяка стъпка му носеше болка. Той приближи прозореца, отвори го и хладният нощен бриз нахлу в стаята. Откри се малък каменен балкон, отвъд него се простираха редици китайско дърво^[1] и обширни, пусти полета, окъпани в лунна светлина. В далечината различаваше мъжделивото сияние на запалена захарна тръстика, която продължаваше да бълва дим. Още по-нататък се намираше реката, която слабо блещукаше. Марш потръпна, затвори прозореца и се върна в леглото. В стаята вече беше хладно, затова той придърпа завивките и се обърна настрани. Лунните лъчи щрихираха светлосенките навсякъде. На бледата светлина обзавеждането бе придобило необичаен вид. Не можеше да заспи. Мислеше си за Дамон Жулио и „Трескав блян“, тревожеше се дали параходът още се намира там, където го бе видял за последно. Валерй също не напускаше съзнанието му. Беше видял всичко, когато я извадиха изпод лодката. Грозна гледка. Нямаше как някой да разбере, че по-рано е била прекрасна, бледа, изящна, чувствена, с пленителни теменужени очи. Абнър Марш изпитваше тъга, въпреки че не разбираше защо. Снощи бе опитал да я убие с пушката си за бизони. Светът е ужасно странно място, мислеше си той, особено щом толкова много може да се промени само за ден.

Накрая се унесе отново.

— Абнър — нечий шепот смути съня му. — Абнър — повтори гласът. — *Пусни ме вътре.*

Марш отново седна в леглото. Джошуа Йорк стоеше на балкона и почукваше по стъклото на прозореца с бледа, дамгосана от белези ръка.

— Почакай — каза капитанът.

Навън тегнеше пълен мрак. Цялата къща беше притихнала. Джошуа се усмихна, когато Марш стана от леглото и тръгна към него. Лицето му бе покрито с цепнатини, прорези и бръчки, с люспи мъртва кожа. Абнър отвори вратата на терасата и Йорк влезе, облечен в раздърпания си бял костюм, целият изпоцапан и намачкан. Едва тогава капитанът си спомни за бутилката, която бе хвърлил в реката, и отстъпи ненадейно.

— Джошуа, ти не... ти не си *жаден*, нали?

— Не — отвърна Йорк. Сивият му плащ се виеше и потрепваше пред полъха на вятъра, нахлуващ откъм отворената врата на балкона. — Не исках да чупя ключалката или стъклото. Не се страхувай, Абнър.

— По-добре си — каза Марш.

Устните на приятеля му все още бяха напукани, очите му изглеждаха като потънали в дълбоки лилаво-черни кухини, но въпреки това вече възвръщаше здравето си. По обед приличаше на мъртвец.

— Да — каза Джошуа. — Абнър, дойдох да се сбогуваме.

— Какво? — слиса се Марш. — Не можеш да си тръгнеш.

— Трябва, Абнър. Видяха ме, собственикът на плантацията. Смътно помня, че ме прегледа и лекар. Утре ще бъда здрав. Какво ще си помислят?

— А какво ще си помислят, когато ти донесат закуска и не те намерят в стаята?

— Със сигурност ще се учудят, но е по-лесно за обяснение. Ти също можеш да изглеждаш изненадан, Абнър. Ще им кажеш, че се скитам в пристъп на треска. Никога няма да ме открият.

— Валерй е мъртва — каза Марш.

— Да. В каруцата отвън има ковчег. Предполагам, че е за нея — Йорк въздъхна и поклати глава. — Предадох я. Предадох народа си. Не биваше да я вземам.

— Тя сама направи този избор. Поне вече е свободна от *онзи*.

— Свободна? — повтори Джошуа с горчилка. — Такава свобода ли донесох на моята раса? Каква утеха. За кратко, преди Дамон Жулио да се появи в живота ми, се осмелявах да бленувам, че някой ден Валерй ще бъде моя любима. Не по начина, по който го разбира моят народ, не разгорещени от кръвта, а от страст, родена в нежност, привързаност, взаимна страст. С нея сме обсъждали това — устните му се разкривиха от тъга и самообвинение. — Тя ми вярваше. Убих я.

— Проклятие — каза Марш. — Накрая каза, че те обича. Не беше нужно да идва. Тя сама го пожела. Както казваш, всички правим избори. Мисля, че тя постъпи правилно. Беше дяволски красива.

Джошуа Йорк потръпна.

— „Тя ходи в красота като нощта“ — промълви той, загледан в стиснатия си юмрук. — Понякога се чудя дали изобщо има подходящо време за моята раса, Абнър. Нощите са изпълнени с кръв и ужас, но дните са просто безмилостни.

— Къде отиваш? — попита Марш.

— Връщам се — каза мрачно Джошуа.

— Не можеш — намръщи се капитанът.

— Нямам избор.

— Тъкмо *избяга* от там — възрази разпалено Марш. — Не можеш просто да се върнеш след всичко, което направихме, за да се измъкнем. Почакай. Скрий се в гората или нещо такова, отиди в някой град. Ще се махнем от тук и ще дойдем при теб. Измисли как да си върнем парахода.

— Отново? — Джошуа поклати глава. — Има нещо, което така и не ти разказах, Абнър. Случи се много отдавна, още през първите ми месеци в Англия, когато алената жажда ме застигаше всеки месец и желаше да диря кръв. Една нощ се опитах да я победя, изгубих и се хвърлих в среднощен лов по улиците на града. Натъкнах се на двойка, мъж и жена, които бързаха за някъде. Обичайно не се нахвърлях на подобна плячка. Нападах само по един, за да съм в безопасност. Жаждата ми обаче беше силна и дори от голямо разстояние виждах, че жената е много красива. Привличаше ме както огън пеперуда и тръгнах след тях. Изскочих от мрака и стиснах мъжа за врата. Откъснах половината му гърло, или поне така ми се стори. След това го захвърлих настрани и той падна на земята. Беше едър човек. Сграбчих жената в обятията си и нежно доближих зъби към шията ѝ. Очите ми я държаха мирна, опиваха я. Тъкмо бях вкусил топлата ѝ сладка кръв, когато някой ме сграбчи и откъсна от нея. Беше същият мъж, нейният любим. Изглежда не го бях убил. Вратът му бе дебел, със здрави жили и много мазнина, и макар да го бях разпорил и от него да течеше кръв, той пак стоеше на крака. Не каза нищо. Само вдигна ръце като боксьор и ме удари право в лицето. Беше много силен. Юмрукът ме зашемети и разкъса едната ми вежда. Чувствах се объркан. Когато те откъснат по

този начин от жертвата, се чувстваш замаян, губиш ориентация. Мъжът ме удари отново. Зашлевих го с опакото на ръката си и той се сгромоляса тежко с разкъсана буза. Едното му око почти бе изскочило от черепа. Обърнах се отново към жената и притиснах устни към шията ѝ. В същия миг той отново се нахвърли върху мен. Изтръгнах се от ръката му и я извадих от ставата, счупих и един от краката му с ритник. Той се свлече отново. Този път го наблюдавах. С мъка отново се изправи, вдигна юмруци и тръгна към мен. Съборих го още два пъти и два пъти ставаше. Накрая прекърших врата му и издъхна. След това убих жена му.

Все още не мога да го изкарам от ума си. Сигурно е разбрал, че не съм съвсем човек. Вероятно е знаел, че макар да е силен, не може да се мери с мен, със скоростта и жаждата ми. Треската и красотата на жената бяха отвлекли вниманието ми и така бях пропуснал да го убия веднага. Можеше да остане жив. Да избяга. Да извика помощ. Да намери оръжие. Не го направи. Той видя своята дама в обятията ми, видя как пия от нейната кръв и единственото, което се сети в този миг, бе да се изправи срещу мен с глупавите си грамадни юмруци. Когато имах достатъчно време, за да помисля, осъзнах, че се възхищавам на силата, на безразсъдната му смелост, на любовта, която сигурно е изпитвал към тази жена.

Но, Абнър, въпреки всичко е бил *глупав*. Не спаси нито нея, нито себе си.

Приличаш ми на него, Абнър. Жулио̀ ти отне „Трескав блян“ и всичко, за което мислиш, е само как да си го върнеш. Затова ставаш и се перчиш с юмруци. Приближаваш се и Жулио̀ те събаря на земята отново. Един ден просто няма да станеш, ако продължаваш така. Абнър, откажи се!

— Какво, по дяволите, говориш? — попита ядосано Марш. — Жулио̀ и неговите вампири трябва да се боят. Проклетият параход няма да мръдне без кормчия.

— Аз мога да го управлявам — каза Джошуа Йорк.

— *Ще го направиш ли?*

— Да.

Марш се почувства предаден, изпълнен с гняв.

— *Защо?* — попита той. — Джошуа, ти не си като тях!

— Ще бъда, ако не се върна — отвърна Йорк строго. — Ако нямам от отварата, жаждата ще ме покоси. Ще бъде много по-могъща след всички тези години, през които съм я потискал. Ще убивам, ще пия, ще бъда като Жулио. Следващият път, когато вляза в нечия спалня, няма да бъде за разговор.

— Върви тогава! Донеси от проклетото питие! Но не подкарвай проклетия параход, не и преди да дойда.

— С въоръжени хора. Със заострени колове и омраза в сърцата. Готови да убиват. Няма да го позволя.

— На чия страна си?

— Онази, от която е моят народ.

— Там е Жулио — тросна се Марш.

— Не — каза Джошуа Йорк и въздъхна. — Слушай, Абнър, и опитай да разбереш. Жулио е кръвник. Той ги владее, владее всички. Някои са като него, покварени, зли. Катрин, Раймонд и други, те го следват доброволно, но това не важи за всички. Видя Валеръ, чу я какво каза в лодката. Не съм сам. Расите ни не са толкова различни. Сред нас има добри и зли и всички ние имаме свои блянове. Въпреки това, ако нападнеш парахода, ако се изправиш срещу Жулио, всички те ще го защитават, без значение на какъв развой се надяват. Вековете на омраза и страх ще ги накарат. Между деня и нощта тече кървава река, а тя не се пресича лесно. Ония, които се колебаят, ако има такива, ще бъдат заставени. Ако дойдеш, Абнър, ще загинеш с другарите си. Не само заради Жулио. Другите ще го пазят и ще мрат наред с твоя народ.

— Понякога трябва да рискуваш — каза Марш. — Ония, които помагат на Жулио, заслужават смъртта.

— Наистина ли? — попита тъжно Джошуа. — Може би е така. Може би всички трябва да измрем. Не сме достойни за света, построен от твоята раса. Твоят вид е избил всички ни. Оцелелите са само шепа. Може би е настанал мигът да бъдат изклани — той се усмихна мрачно. — Ако целиш това, Абнър, тогава си спомни кой съм. Ти си ми приятел, но те са кръв от моята кръв, моят народ. Принадлежа им. Преди мислех, че съм техен цар.

Гласът му бе изпълнен с горчилка и отчаяние, което разсея гнева на Абнър Марш. На негово място дойде съжалението.

— Ти опита — каза той.

— Провалих се. Предадох Валери и Симо, предадох всички, които ми повярваха. Предадох теб и господин Джефърс, и онова детенце. Мисля, че предадох и Жулио по някакъв странен начин.

— Вината не е твоя — настоя Марш.

Джошуа Йорк вдигна рамене, но в сивите му очи се прокрадваха хлад и тъмнина.

— Миналото е минало. Вече мисля за тази и следващата нощ. Трябва да се върна. Нужен съм им, макар че сигурно не го осъзнават. Трябва да се върна и да направя каквото мога, колкото и да е малко.

Абнър Марш се намръщи.

— А казваш на мен да се откажа? Мислиш, че съм като онзи проклет глупак, дето все се е нахвърлял върху теб? По дяволите, Джошуа, ами ти? Колко пъти Жулио е пил от кръвта ти? Струва ми се, че си инат и глупак точно като мен.

— Може би — призна Йорк с усмивка.

— Проклятие — изруга Марш. — Точно така. Връщаш се при Жулио като кръгъл идиот. По дяволите, какво искаш да направя?

— Най-добре напусни плантацията възможно най-скоро. Още преди домакинът ни да се е усъмнил твърде много.

— Това и аз го знам.

— Няма друго, Абнър. Не ни търси повече.

Абнър Марш смръщи вежди.

— По дяволите.

— Проклет глупчо — каза му Джошуа с усмивка. — Е, търси, ако решиш. Няма да ни откриеш.

— Ще видим.

— Може би още има някаква надежда за нас. Ще се върна, ще подчиня Жулио и ще изградя мост между нощта и деня. Заедно ще изпреварим „Еклипс“.

Абнър Марш изсумтя с насмешка, но някъде дълбоко в себе си му се искаше да повярва във всичко.

— Грижи се за проклетия ми параход — каза той. — Все още няма по-бърз от него и трябва да е в добро състояние, щом се върна.

Джошуа се усмихна и една суха люспа мъртва кожа край устните му се откъсна. Той вдигна ръка към лицето си, за да я махне. Свали я като част от маска, грозна маска, обсипана с белези и бръчки. Кожата под нея беше млечнобяла, чиста, гладка, готова да се покаже на света,

който да изрисува белезите си върху нея отново. Йорк премахваше старото си лице с ръка. Белязано с рани от миналото, то се ронеше на люспи, които се сипеха по пода. Той изтри ръка в палтото си и я протегна към Абнър Марш. Ръкуваха се.

— Всички правим избори — каза капитанът. — Ти ми го каза, Джошуа, и беше прав. Тия избори невинаги са лесни. Някой ден ще се наложи да избираш. Между твоите хора на нощта и... е, избери внимателно. Постъпи правилно. Знаеш какво имам предвид. Постъпи правилно, Джошуа.

— Ти също, Абнър. Прави изборите си внимателно.

Джошуа Йорк извърна гръб, плащът му се развя зад него. Той излезе на балкона, прехвърли с изящество парапета и скочи долу от цели двадесет фута с такава лекота, все едно правеше това всеки ден, а после изчезна. Движеше се толкова бързо, че сякаш се разтвори в нощта.

Може би се превърна в проклета мъгла, както реши Марш.

Някъде в далечината проблясваше реката, параход надаваше вой със свирката си — слаб, печален вопъл, изгубен и едновременно самотен. Нощта не бе добра за плаване. Марш потръпна и се зачуди дали няма да падне слана. Той затвори вратата на балкона и се върна обратно в леглото.

---

[1] Китайско дърво — още мелия или бял чедър. Хималайски сорт, особено популярен в Луизиана и другите югоизточни щати за декоративни цели. ↑

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Трескави години:

ноември 1857 — април 1870

И двамата бяха казали истината: Абнър Марш не спря да търси, но така и не откри парахода.

Напуснаха плантацията на Грей веднага щом Карл Фрам се оказа достатъчно силен, за да пътува, което стана няколко дни след като Джошуа бе изчезнал. Марш се зарадва, че могат да потеглят. Грей и родът му бяха започнали да стават твърде мнителни. Във вестниците не пишеше нищо за взрив на кораб, а съседите им също не бяха чули за случая. Изчезването на Джошуа също ги удивляваше. Абнър вече се оплиташе сам в лъжите си. Когато заедно с Тоби и Карл Фрам се изкачиха нагоре по течението, „Трескав блян“ вече бе изчезнал, както и очакваше. Марш се върна в Сейнт Луис. Капитанът продължи да търси и през дългата сурова зима, която последва. Разпрати още писма, обикаляше крайречните барове и билиардни зали, нае детективи, четеше много проклети вестници, откри Йегър, Гроув и останалите от екипажа на „Илай Рейнолдс“ и ги изпрати на север и на юг по реката, за да търсят. Без резултат. Никой не бе виждал „Трескав блян“, никой не бе виждал и „Озимандий“. Абнър Марш реши, че отново са сменили името му. Прочете всяко проклето стихотворение на Байрон и Шели, но този път това не му помогна. От отчаяние дори започна да ги наизустява и да търси други поети, но единственото, до което стигна по този начин, бе окаян колесар на име „Хайауата“^[1].

Марш получи един доклад от детективите, от който не научи нищо ново. Параходът „Озимандий“ бе напуснал Начес през онази октомврийска нощ с четири хиляди тона товар, четиридесет пътници в първа класа и поне два пъти по толкова на основната палуба. Стоките така и не стигнали местоназначението си. Никой повече не видял нито парахода, нито пътниците, като изключим хората от няколко склада за дърва на юг от Начес. Абнър Марш прочете внимателно писмото поне дузина пъти. Числата бяха твърде ниски, което означаваше, че Киселия

Били върши дяволски лоша работа — освен ако не го правеше нарочно, за да няма главоболия за Жулио̀ и нощните му хора. Сто и двадесет души липсваха. Бяха изчезнали. Марш се обля в студена пот. Той се вгледа в писмото и си спомни какво му бе казал Дамон Жулио̀: „Всички по реката ще помнят «Трескав блян» Завинаги“.

Месеци наред Абнър Марш бе измъчван от кошмари за кораб, плаващ надолу по течението. Изцяло черен, със загасени светлини, с огромни, черни, брезентови платнища, покриващи основната палуба, през които не прозираше дори рубиненото сияние на пещите. Кораб, обвит в мрак като самата смърт, черен като грях, сянка, блуждаеща на лунна светлина сред мъглите, почти невидима, тиха и бърза. В съня параходът се движеше безшумно, а по палубите му се носеха бледи силуети, разхождаха се из салона, а в каютите пътниците трепереха от страх. Една нощ вратите се отвориха и всички започнаха да пищят. Един-два пъти Марш също се събуди с викове. Но дори и през деня не можеше да забрави кораба, кораба, за който бе бленувал, обвит в сенки и писъци, бълващ дим, черен като очите на Жулио̀, и пара, алена като кръв.

Когато ледът по горното течение на реката се разтопи, Абнър Марш се изправи пред труден избор. Така и не намери „Трескав блян“, а търсенето почти го беше разорило. Счетоводните му книги описваха мрачна картина, в касата нямаше почти нищо. Притежаваше параходно дружество без параходи и нямаше пари да построи дори някой поскромнен. С неохота Марш писа на посредниците и детективите си да прекратят търсенето. Използва средствата си да се спусне надолу по течението, където „Илай Рейнолдс“ още стоеше в ръкава на реката. Сложиха нов рул, позакрепиха колелото на кърмата и зачакаха пролетта. Нивото на водата се надигна, ръкавът отново стана проходим. Йегър и екипажът му се погрижиха да върнат „Рейнолдс“ в Сейнт Луис, където той получи чисто ново колело, машина с удвоена мощност и втори котел. Дори го пребоядисаха и взеха яркожълт килим за главната каюта. След това Марш започна да го използва в Ню Орлиънс. Корабът беше твърде малък и стар и по тази причина — не особено подходящ за работа, но така Абнър можеше да продължи лично издирването. Още от самото начало бе наясно, че начинанието е почти безнадеждно. Между Кайро и Ню Орлиънс реката бе дълга над хиляда и сто мили. На север следваше горното течение на Мисисипи,

което продължаваше чак до Водопадите на Сейнт Антъни^[2]. В реката се вливаха Мисури, Охайо, Язу, Ред Ривър и още поне петдесет по-малки притока, годни за плаване, а повечето от тях имаха свои собствени притоци, да не говорим за малките заливчета, потоци и ръкави, които бяха достатъчно пълноводни в отделни части на годината, ако разполагаш с добър кормчия. Можеше да го крият навсякъде и ако „Илай Рейнолдс“ минеше край него и го пропуснеха, всичко започваше отначало. Хиляди параходи плаваха по речната система на Мисисипи. Всеки месец имаше нови кораби, а това означаваше още много проклети имена във вестниците. Ако не друго обаче, Марш беше твърдоглав. Той не се отказваше. „Илай Рейнолдс“ се бе превърнал в негов дом. Нямаше много товари. За търговията между Сейнт Луис и Ню Орлиънс се надпреварваха най-големите, бързи и луксозни кораби, а „Рейнолдс“ беше стар и бавен и не се уреждаше с много клиенти покрай грамадните параходи.

— Не е просто защото е бавен като охлюв и два пъти по-грозен от него — казваше посредникът на Марш в края на 1858 година, когато напускаше работа. — *Вие* сте. Да, по дяволите, наистина сте вие.

— Аз? — кресна Абнър. — Проклятие, какво говориш?

— Хората по реката си говорят. Казват, че сте най-големият нещастник, който някога е имал параход, че сте прокълнат като „Дренън Уайт“, дори по-зле. Един от корабите ви се взривил. Всички загинали. Така казват. Четири били смазани от ледения заповор. Един бил изгорен, след като всички умрели от жълта треска. А последният, според слуховете, сте го потопили сам в пристъп на лудост, докато сте налагали лоцмана с бухалка.

— Проклет да е тоя — изруга Марш.

— Та, да ви попитам, кой, по дяволите, ще се качи с някого като вас? Или пък ще реши да работи за вас? Аз със сигурност няма да го направя. Не и аз.

Човекът, когото бе назначил като заместник на Джонатоун Джефърс, помоли Марш повече от веднъж да премести „Рейнолдс“ по горното течение на Мисисипи или Илинойс, където щеше да бъде по-подходящ. Щеше да се съгласи и за Мисури, която, макар и по-опасна и камениста, предлагаше добра печалба, стига параходът да не бъде разбит на трески. Абнър Марш отказа и уволни служителя, когато той продължи да настоява.

Знаеше, че няма начин да открие „Трескав блян“ на север. Освен това през последните няколко месеца тайно спираше на някои от складовете за дърва в Луизиана и ненаселените острови в Мисисипи и Арканзас, вземаше на борда избягали роби и ги отвеждаше в свободните щати. Тоби го беше свързал с група, наречена „Подземна железница“^[3], които организираха всичко. На Абнър Марш не му трябваше железница, затова настояваше да я нарича „Подземната река“, но за него важното бе, че помага, чувстваше се сякаш така някак наранява Дамон Жулио. Понякога разговаряше с бегълците на основната палуба и ги разпитваше за хората на нощта и „Трескав блян“ с надеждата, че чернокожите знаят нещо неизвестно за белите, но така и не научи нищо полезно.

Почти три години Марш продължи да търси. Бяха трудни времена. До 1860 година той натрупа огромни дългове покрай разходите си с „Рейнолдс“. Оказа се принуден да затвори централите в Сейнт Луис и Ню Орлиънс. Кошмарите вече не го навестяваха, но с годините ставаше все по-самотен и по-самотен. Понякога му се струваше, че след времето, прекарано с Джошуа Йорк на „Трескав блян“, не бе имал истински живот, че последвалите месеци и години минаваха покрай него като в неясен блян. Друг път чувстваше точно обратното, чувстваше, че *това* е реалността: червеното мастило в счетоводните му книги, палубата под краката му, парата, петната по жълтия килим. Спомените за Джошуа, за разкоша на огромния параход, който бяха построили заедно, за студения ужас, вдъхван от погледа на Жулио, всичко *това* бе само сън, мислеше си Марш. Нищо чудно, че бяха изчезнали, че местните го мислеха за луд. Събитията от лятото на 1857 година се превръщаха все повече в сън, едно по едно. Онези, които ги бяха споделили с него, постепенно започнаха да напускат живота му. Старият Тоби Лейнярд тръгна на изток месец след като се върнаха в Сейнт Луис. Да бъде поробен отново, веднъж му стигаше, затова искаше да се отдалечи възможно най-много от южните щати. В началото на 1858 година за Марш пристигна кратко писмо, в което Тоби споменава, че е станал готвач в един бостънски хотел. Повече не получи вести от него.

Дан Олбрайт си намерил място на чисто нов параход от Ню Орлиънс. През лятото на 1858 година претърпял истинско нещастие, понеже се оказал в града по време на епидемията от жълта треска.

Болестта убила мнозина, включително и Олбрайт. След тези събития се наложи да подобрят хигиената в града, така че да не напомня на открита септична яма през лятото.

Капитан Йегър управляваше „Илай Рейнолдс“ до 1859 година, когато реши да се оттегли във фермата си в Уисконсин, където почина година по-късно.

Когато той си отиде, Марш сам стана капитан на колесаря си, за да спести пари. Дотогава бяха останали само шепа познати лица на борда. Док Търни бе убит и ограбен в Начес-под-хълма предното лято, а Кет Гроув остави реката и замина на запад. Първо в Денвър, а след това в Сан Франциско, по-късно в Китай, Япония или някое друго забутано място. Марш нае Джак Или, някогашния втори машинист на „Трескав блян“, за да замени Търни. Качи и други от екипажа на изчезналия параход, но повечето измряха, смениха реката или професията.

През 1860 година само Марш и Карл Фрам останаха от ония, които бяха преживели триумфите и ужасите на 1857-а. Фрам кормуваше на „Рейнолдс“, въпреки че уменията му го правеха подходящ за много по-голям и прочут параход. Той разполагаше с твърде много спомени, които не можеше да разкаже на никого, дори на Марш. Все още беше добродушен както преди, но вече не приказваше небивалици. Абнър забелязваше мрак в очите му, който някога липсваше. Лоцманът вече носеше револвер.

— В случай че ги намерим — каза той.

— Това мъничко нещо не може да нарани Жулио.

Усмивката на Фрам все още бе разкривена, а златният му зъб искреше на светлината, но в очите му нямаше ведрина.

— Не е за Жулио, капитане. За мен е. Този път няма да ме хванат жив. — Той изгледа Марш. — Мога да направя същото и за вас, ако се наложи.

Марш смръщи вежди.

— Няма да се наложи — каза той и напусна лоцманската будка.

Разговорът се задържа в ума му през целия ден. Спомни си и коледното тържество в Сейнт Луис през 1859 година, дадено от капитана на един голям параход от река Охайо. Марш и Фрам присъстваха заедно с други моряци от града. Когато всички се понапиха, започнаха да си разказват истории. Знаеше всички, но

почувства някакво спокойствие и увереност да слуша как ги разказват отново и отново на търговците, bankerите и красавиците, които не ги бяха чували. Разговаряха за Стария Ал — царя на алигаторите^[4], за кораба-фантом от Ракурси^[5], за Майк Финк^[6], Джим Бауи^[7], Кресливия Джак Ръсел^[8] и голямото състезание между „Еклипс“ и „А. Л. Шотуел“^[9], за кормчията, който преминал през най-трудния участък на реката през мъгла, въпреки че вече бил мъртъв, за проклетия параход, който преди двадесет години разнасял дребна шарка и така убил двадесет хиляди индианци — „Разгонил фамилията на цялата търговия с кожи“, както завършваше историята. Като изключим Марш и още някои, всички други се засмяха на това. След това някой започна да говори за невъобразимо големите параходи — „Ураган“, „Е. Дженкинс“ и останалите, които сами си отглеждали дърва за гориво, понеже имали засадени цели гори на ветровитите палуби, а колелата им били толкова големи, че правели едно пълно завъртане за цяла година. Абнър Марш се ухили, а Карл Фрам проби през тълпата с чаша бренди в ръка.

— И аз зная една история — каза лоцманът. Звучеше пиян. — Пълна истина. Има един параход на име „Озимандий“...

— Никога не съм го мяркал — прекъсна го някой.

— Не ти и тря'а да го *виждаш* — отвърна Фрам с тънка усмивка. — Тия, дето са го виждали, отдавна ги няма. Плава само по мръкнало. Обгърнат е в мрак, само в мрак. Целият е боядисан в черно като комините си, всеки инч, освен вътре. Килимът в салона е с цвят на кръв, по стените са окачени огледала със сребърни рамки, които не отразяват нищо. Огледалата винаги са празни, макар че параходът е пълен с народ, бледи хора с прекрасни одежди. Усмиват се често, но нямат отражение.

Тръпки побиха част от слушателите. Всички пазеха мълчание.

— Защо? — попита накрая един машинист, когото Марш познаваше бегло.

— Защото са *мъртви* — отвърна Фрам. — Всички тия проклетници са мъртви, но не намират покой. Те са грешници и трябва да плават на кораба завинаги, черният кораб с кървавите килими и празните огледала, нагоре и надолу по реката, непрестанно, без да стъпят в пристанище.

— Фантоми — каза някой.

— Привидение — вметна една жена. — Като на парахода от Ракурси.

— По дяволите, не — каза им Фрам. — Можеш да минеш през привидението, но не и през „Озимандий“. Той е напълно истински. Това лесно се разбира, за твоя жалост, особено ако се качиш на него през нощта. Мъртъвците са *гладни*. Те пият кръв, алена и топла. Кривят се в мрака и щом видят светлините на друг параход, тръгват след него. Хванат ли го, се изсипват на борда, всички тези мъртви, бледи, усмихнати силуети, облечени в прекрасни одежди. След това потапят кораба, изгарят го, а на следващата утрин не е останало нищо, освен някоя греда, стърчаща над водата, или потънал кораб, пълен с трупове. Сред тях обаче няма грешници. Те отиват на борда на „Озимандий“ и плават с него завинаги — лоцманът отпи от брeндитo си с усмивка. — Затова, ако някоя нощ сте по реката и видите сянка над водата, носеща се след вас, погледнете внимателно. Може да е параход, боядисан целият в черно, с екипаж, блед като привиденията. „Озимандий“ няма светлини, затова понякога не можеш да го видиш, преди да те застигне с черните си колела, разплискващи водата. Ако го забележите, по-добре се надявайте, че разполагате с опитен кормчия или пък с петрол на борда, или поне мъничко мас. Да, понеже той е голям, той е бърз и когато ви застигне по тъмно... свършени сте. Ослушвайте се за свирката му. Тя ще изреве само когато е сигурно, че са ви хванали. Чуete ли я, бройте си греховете.

— Какъв е звукът на свирката?

— Баш като писък на човек — отвърна Карл Фрам.

— Как беше името? — попита един млад кормчия.

— „Озимандий“ — каза му Фрам. Знаеше как да го произнесе правилно.

— Какво означава?

Абнър Марш се изправи.

— От едно стихотворение е — отвърна той. — „Делата мои всички със завист погледнете!“.

Хората от тълпата го гледаха с празни очи, а една пълничка дама се изсмя нервно, позададено.

— По тая дяволска река има и проклетия, и по-лоши неща — подхвана един сметководител.

Докато разказваше, Марш дръпна Карл Фрам за ръката и го понесе настрана.

— Защо, по дяволите, разказа това? — попита капитанът.

— За да се страхуват — отвърна кормчията. — Ако го видят някоя проклета нощ, така поне ще знаят, че трябва да избягат.

Абнър Марш обмисли това и накрая кимна с неохота.

— Предполагам, че няма проблем. Нарече го с второто му име. Ако беше казал „Трескав блян“ обаче, господин Фрам, щях да ти откъсна главата още там и тогава. Ясно?

За лоцмана беше ясно, но това нямаше значение. За добро или лошо, историята се понесе. След месец Марш чу изопачен неин вариант от устата на непознат, докато вечеряше в „Домът на плантатора“, а след това — още два пъти през зимата. Разбира се, част от разказа беше изменена, понякога дори името на черния параход не съответстваше. Изглежда „Озимандий“ беше твърде странно и трудно за произнасяне. Без значение как наричаха кораба обаче, проклетата история си оставаше същата. След около половин година Марш чу друг разказ, който промени живота му.

Тъкмо бе седнал на обед в един малък хотел в Сейнт Луис, доста по-евтин от „Домът на плантатора“ и „Южняшки“, но пък с добра храна. Беше по-малко популярен сред моряците, което се харесваше на Марш. През последните години старите му другари и врагове го гледаха странно, избягваха го заради лошия му късмет или пък искаха да обсъдят с него всички застигнали го нещастия. Абнър не можеше да търпи нищо от това. Предпочиташе да бъде сам. Онзи ден през 1860 година той седеше кротко на мястото си, отпиваше от виното, а келнерът му донесе пържено патешко със земни ябълки, зелен боб и топъл хляб. Изведнъж обаче някой наруши спокойствието му.

— Ни съм те виждал от години — каза един мъж.

Марш едва го разпозна. Преди няколко години човекът беше огняр на „А. Л. Шотуел“. Покани го да седне без особено желание.

— Нямах против, значи — каза бившият огняр, дръпна един от столовете и започна да дърдори.

В момента бил втори машинист на някакъв кораб от Ню Орлиънс, за който Марш не беше чувал. Знаеше всякакви слухове и новини покрай плаването по реката. Марш слушаше от любезност и се чудеше кога ли ще пристигне храната му. Не беше ял цял ден.

След малко патицата бе сервирана. Абнър мажеше масло върху едно хубаво парче топъл хляб, когато машинистът каза:

— Бе, чу ли за урагана надолу край Ню Орлиънс?

Марш отхапа от хляба, преглътна и отхапа отново.

— Не — каза той.

Не го интересуваше. Изолиран от всички, той рядко чуваше новини за наводнения, бури и други промени във времето.

Мъжът изсвири през пожълтелите си зъби.

— По дяволите, лоша ра'ота си беше. Един куп кораби се скъсаха и ги отнесе. „Еклипс“ беше от тях. Чух, че бая зле го смачкал.

Марш преглътна и остави ножа и вилицата, които тъкмо бе взел в ръце.

— „Еклипс“ — повтори той.

— Мда.

— Колко зле? — попита Абнър. — Капитан Стърджън ще го поправи, нали?

— По дяволите, твърде смачкан е за това — отвърна машинистът. — Казват, че ще използват каквото е останало като подвижен пристан в Мемфис.

— Подвижен пристан — повтори Марш едва чуто, докато мислеше за онези немощни, стари, сиви черупки, настанени край пристанищата в Сейнт Луис, Ню Орлиънс и другите големи крайречни градове. Параходи без машини и котли, празни корпуси, които се използват само за качване и сваляне на товари. — „Еклипс“ не е... „Еклипс“...

— Ами аз реших, че туй си заслужава този кораб — каза някогашният огняр. — По дяволите, щяхме да го бием с „Шотуел“, само...

От гърлото на Марш изригна сподавен рев.

— *Махай се, проклетнико* — изкрещя той. — Ако не беше от „Шотуел“, щях да ти ритам шибания задник по цялата улица заради тия думи. Махай се!

Машинистът веднага се изправи.

— Луд си точно както разправят — изсъска той, преди да си тръгне.

Абнър Марш остана замислен на масата още дълго. Храната му седеше недокосната в чинията. Той се взираше в нищото с мрачно и

студено изражение. Накрая към него се приближи един от келнерите.

— Има ли някакъв проблем с патешкото, капитане?

Марш погледна надолу. Храната беше поизстинала и мазнината се втвърдяваше.

— Вече не съм гладен — каза той, сложи настрани чинията, плати сметката и излезе.

Прекара следващата седмица над счетоводните книги. Прибавяше нови дългове. След това повика Карл Фрам.

— Няма никакъв смисъл — каза му Марш. — Вече никога няма да се състезавам с „Еклипс“, дори да го намеря, а и без това няма да успея. Уморих се да търся. Ще отведа „Рейнолдс“ в Мисури, Карл. Трябва да спечеля нещо.

Фрам го погледна укорително.

— Нямам разрешително за Мисури.

— Зная. Пускам те да си вървиш. И без това заслужаваш подобър кораб от „Рейнолдс“ — лоцманът ухапа лулата си и не продума. Марш не можеше да го погледне в очите, вместо това прелистваше някакви документи. — Ще ти изплатя всички заплати.

Фрам кимна и тръгна, но спря на вратата.

— Ако си намеря ново място, ще продължа да търся. Намеря ли го, ще разбереш.

— Няма да го откриеш — каза Марш безцеремонно.

Лоцманът затвори вратата след себе си. Така той напусна парахода и живота му. Капитанът отново бе останал сам. Вече никой освен него не помнеше „Трескав блян“, белия костюм на Джошуа и пъкъла, спотайващ се зад очите на Дамон Жулио. Сега всичко това съществуваше само защото Марш го пазеше в спомените си, а той искаше да го забрави.

Годините минаваха.

„Илай Рейнолдс“ трупаше печалба по Мисури. Повече от година той продължи да плава там, а Марш капитанстваше, потеше се по палубите, грижеше се за товарите, пътниците и счетоводните книги. С първите си два курса събра достатъчно, за да покрие две трети от дълговете. Можеше да забогатее, ако събитията по света не бяха застанали срещу него: Линкълн спечели изборите (Марш гласува за него, въпреки че беше републиканец), Сецесията^[10], Битката за Форт Самтер^[11]. В самото начало на бурята Марш си спомни за думите на

Джошуа Йорк: *Алената жажда е обладала цялата нация. Само кръвта ще я засити.*

Нужна бе много кръв, мислеше си с тъга Марш след време. Той рядко говореше за войната или преживяното през нея и едва изтърпяваше ония, които непрестанно разказваха за битките.

— Имаше война — казваше той в такива моменти. — Победихме. Вече е свършила, не виждам защо да дрънкаме до безкрай, все едно е нещо, с което да се гордеем. Единственото хубаво, дето видяхме от нея, е, че робството го няма. Друго не спечелихме. Да застреляш някого, не е нещо, с което да се хвалиш, по дяволите.

Марш и „Илай Рейнолдс“ се върнаха към горното течение на Мисисипи през първите години от войната. Превозваха войски от Сейнт Пол, Уисконсин и Айова. По-късно Абнър служеше на оръдеен кораб на Съюза и се включи в няколко речни битки. Карл Фрам също се би на реката. Марш чу, че е загинал в Битката за Виксбърг^[12], но така и не беше сигурен дали наистина е станало там.

Когато мирът дойде, Марш се върна в Сейнт Луис и посвети „Илай Рейнолдс“ на търговията по горното течение на Мисисипи. За кратко се включи в едно сдружение заедно със собствениците и капитаните на още четири кораба, с които формираха параходна линия с точен график, за да се конкурират успешно с по-големите дружества. Всички обаче бяха твърде напористи, твърдоглави мъже и след цяла година кавги и крясъци организацията се разпадна.

По това време Абнър Марш бе решил, че вече няма да се занимава с параходна търговия. Реката се беше променила. След войната съвсем нямаше толкова кораби, колкото някога. Съревнованието за печалба обаче бе дори по-тежко, тъй като железниците поемаха все повече от оборота. На влизане в Сейнт Луис имаше не повече от дузина параходи, а някога заемаха повече от миля по крайбрежието. И друго се промени в годините след войната. Въглищата започнаха да изместват дървата почти навсякъде, освен по дивите бързеи на Мисури. Появиха се федерални инспектори, които следяха дали правилата и законите се спазват, провеждаха се проверки за безопасност, регистрации, какво ли не, дори опитаха да забранят състезанията. Моряците също се промениха. Повече от познатите на Марш вече почиваха в гроба или се бяха оттеглили. Ония, заели местата им, бяха особени по един странен начин. Някогашният буен,

ругаещ, луд моряк с лека ръка, който щеше да те плесне по гърба, да те черпи с пиене цяла нощ, да ти разказва шантави небивалици, вече бе изчезващ вид. Дори Начес-под-хълма се бе превърнал в сянка на някогашната си същност. Беше станал почти като града на възвишенията — порядъчни имения с помпозни имена.

Една нощ през май 1868-а, повече от десет години, откакто за последно бе видял Джошуа Йорк и „Трескав блян“, Абнър Марш се разхождаше край пристана. Мислеше си за нощта, в която се срещнаха с Джошуа за първи път, когато заедно крачеха на същото място. Параходите ги обкръжаваха, големи, горди кораби със странични колела и малки колесари, стари съдове и нови. „Еклипс“ също беше там, завързан за пристана. Сега той беше подвижен пристан, а по реката имаше момчета, които наричаха себе си огняри, черни сметководители, чираци на лоцманска служба, но никога не бяха го виждали как плава. Пристанището бе почти празно. Марш се спря и започна да брои. Пет кораба. Шест, ако брои „Илай Рейнолдс“. „Рейнолдс“ вече беше толкова стар, че Марш се боеше да го пусне по реката. Сигурно беше най-старият проклет параход на света, мислеше си Абнър, с най-стария капитан. И двамата бяха уморени.

Товареха „Велика република“. Беше огромен, нов параход със странични колела, построен преди година в Питсбърг. Казваха, че е дълъг триста петдесет и пет фута, което го правеше най-големия кораб на Мисисипи, тъй като „Еклипс“ и „Трескав блян“ бяха отдавна изчезнали и забравени. Беше прекрасен. Марш го бе оглеждал дузина пъти. Веднъж дори се качи на борда. Изящна дърворезба заобикаляше лоцманската будка, а куполът ѝ беше покрит с орнаменти. Рисунките, стъклото, полираното дърво и килимите вътре можеха да ти разбият сърцето. Твърдяха, че е най-изпипаният, най-красивият параход, построяван някога, толкова луксозен, че можеше да засрами всички някогашни съдове. Но не развиваше голяма скорост, така бе чул Марш, и губеше плашещи суми. Стоеше със скръстени ръце пред него. Изглеждаше строг и сериозен в официалното си черно палто. Наблюдаваше как докерите пренасят товара. Бяха черни до последния човек. Това също бе нещо ново. Вече всички докери по реката бяха черни. Имигрантите, които работеха като хамали, огняри, товарачи преди войната, бяха изчезнали. Марш не знаеше къде са отишли, но новоосвободените заеха местата им. Докато работеха, докерите пееха

бавна, тъжна песен: „*Нощта е тъмна, денят е дълъг, а ние сме далече от дома. Плачете, братя мои, плачете*“. Марш я знаеше. Спомняше си и втория куплет: „*Нощта свърши, денят дълъг отмина, а ние плаваме към дома. Веселете се, мои братя, веселете се*“. Работниците обаче не изпяха тази част. Нямахше да го направят тази нощ.

На пустото пристанище товареха кораб, съвсем нов и полуксожен от всеки друг, но въпреки това нямаше достатъчно стоки. Както ги гледаше и слушаше, на Абнър Марш му се струваше, че цялата река умира и той си отива заедно с нея. Бе видял достатъчно тъмни нощи и дълги дни за целия си живот и вече не бе сигурен дали някога е имал дом. Капитанът тръгна и, без да бърза, се прибра в хотела.

На другия ден отпрати всички членове на ръководството и екипажа, ликвидира Параходно дружество „Река Треска“ и обяви „Илай Рейнолдс“ за продан. Марш взе всички пари, които му бяха останали, и напусна Сейнт Луис. Купи си малка къща в родния си град Галена с изглед към реката. Само че вече това не бе река Треска. Бяха ѝ сменили името на Галена преди години и всички я наричаха така. Новото име навявало по-добри асоциации, твърдяха хората. Абнър Марш продължи да ѝ вика Треска, както бе правил като дете.

В Галена той не вършеше нищо особено. Четеше много вестници. Беше му останало като навик от годините, през които търсеше Джошуа. Харесваше му да следи бързите кораби и времената, които постигаха. „Робърт Е. Лий“ бе построен в Ню Олбани през 1866 година и плаваше бързо като същински дявол. Моряците го наричаха „Лудия Боб Лий“ или просто „Лошия Боб“. Капитан Том Ледърс, който продължаваше да бъде все така строг, начумерен и ругаещ като при първото си плаване, бе пуснал нов „Начес“ през 1869 година, шести поред е това име. Ледърс кръщаваше всичките си параходи така. Според вестниците новият „Начес“ беше по-бърз от предшествениците си. Пореше водите като кама. Ледърс разправяше наляво и надясно как щял да покаже на капитан Джон Кенън и неговия „Луд Боб Лий“ откъде изгрявало слънцето. Вестниците бяха препълнени с това. Марш вече надушваше състезанието, което щеше да се проведе на Илинойс, и то звучеше като нещо, което можеше да стане истинско събитие.

— Ще ми се да видя туй проклето състезание — каза той на жената, която бе наел, за да чисти дома му. — Нито един от тия

нямаше да има шанс срещу „Еклипс“, обзалагам се.

— И двата имат по-добри времена от твоя стар „Еклипс“ — възрази тя. Обичаше да му противоречи.

Марш смръщи вежди.

— Т'ва нищо не значи. Сега реката е по-къса. Всяка година се скъсява. Скоро ще бъде като няк'ва вада от Сейнт Луис до Ню Орлиънс.

Марш не четеше само вестници. Благодарение на Джошуа, беше развил вкус към поезията и много други проклетии, понякога си взимаше и по някой роман. Занимаваше се и с дърворезба и правеше изящни модели на параходите си по спомени. Боядисваше ги и изпилваше всичко по тях в точни пропорции. Можеше да ги нареди един до друг и така да стане ясно колко са били големи.

— Това е моята „Елизабет А.“ — каза той на икономката си, когато завърши своя шести и най-голям модел. — Най-прелестният кораб, плавал по реката. Щеше да чупи рекорди, ако не беше онзи проклет леден запор. Виж колко голяма беше, почти триста фута. Край него „Ник Перо“ прилича на джудже — той посочи към друг модел. — А това са „Милата Треска“ и „Дънлийт“ — имах доста проблеми с машината на бакборда му, много проблеми. До него е моята „Мери Кларк“. Котлите ѝ се взривиха — Марш поклати глава. — Доста хора загинаха тогава. Може би грешката беше в мен. Не зная. Понякога си мисля за това. А този, малкият, накрая е „Илай Рейнолдс“. Няма какво толкова да се види, но той беше едно кораво, старо копеле. Понесе всичко, на което го изложих, и дори повече, и продължи да върти колелото си и да плава. Знаеш ли колко издържа тоя малък, грозен колесар?

— Не — отвърна икономката. — Нямаше ли и още един параход? Някакъв много луксозен? Чух...

— Не ми пука какво си чувала, по дяволите. Да, имах още един. „Трескав блян“. Кръстих го на реката.

Като чу това, жената нададе неодобрителен възглас.

— Нищо чудно, че от това тука никога не е станало истински град, каквто е трябвало да бъде, с хора като теб, които продължават да говорят за река Треска. Сигурно другите си мислят, че всички сме болни. Защо не ѝ викаш както трябва? Вече се казва река Галена.

Абнър Марш изсумтя.

— Промяна в проклетото име на проклетата река? Никога не съм чувал за тая проклетата глупост. Доколкото знам, името е река Треска и затова ще си остане река Треска, без значение какви ги говори проклетият кмет — той се намръщи. — Или пък ти. По дяволите, както я пълнят с тиня, скоро ще бъде проклетият *ручей* Галена!

— Какви думи! Мислех, че човек, който чете поезия, ще държи цивилизован език зад зъбите си.

— Не ми пука какво мислиш за проклетия ми език — каза Марш. — И няма да разнасяш за поезията из града, ясно? Познавах един човек, който харесваше тия стихотворения, и само затова си купих книгите. Спри да си пъхаш носа навсякъде и гледай по параходите ми да няма прах.

— Разбира се. Ще направиш ли модел на този другия кораб, а? „Трескав блян“?

Марш се премести на едно голямо, меко кресло и се намръщи.

— Не — каза той. — Не, няма. Искам просто да го забравя. Вземи да си бършеш праха и спри с тъпите въпроси.

Той взе един вестник и започна да чете за „Начес“ и новите параходи на Ледърс.

Икономката изцъка с език и най-накрая се захвана с чистенето.

Къщата разполагаше с издигната кула, обърната на юг. Нощем Марш често отиваше там с чаша вино или кафе, а понякога — и с парче пай. Вече не се хранеше както преди, не и след войната. Храната просто нямаше същия вкус. Още беше едър, но в сравнение с онези времена, когато заедно с Джошуа бяха на „Трескав блян“, от теглото му липсваха поне сто паунда^[13]. Кожата му навсякъде висеше, все едно си беше купил дрехи, по-широки с няколко размера, в очакване да се свият. Страните и брадичката му също бяха отпуснати.

— Сега съм по-грозен дори отпреди — процеждаше пред огледалото, когато се поглеждаше.

От прозореца на кулата си Марш виждаше реката. Прекара много нощи там в четене, пиене или просто в съзерцаване на водата. На лунната светлина тя бе красива, носеше се нататък, нататък, нататък, както бе правила още преди той да се роди, както щеше да прави, след като умре и бъде положен в земята. Докато я гледаше, Марш чувстваше спокойствие. Той ценеше това усещане. През по-голямата част от времето обаче изпитваше тревога или печал. Беше чел едно

стихотворение на Кийтс^[14], в което пишеше, че няма нищо по-тъжно от смъртта на нещо красиво. Понякога на Марш му се струваше, че всяко проклето красиво нещо на света е вече мъртво. Чувстваше и самота. Толкова дълго бе живял по корабите, че не му бяха останали никакви приятели в Галена. Никой не го посещаваше и не разговаряше с никого, освен с досадната икономка. Тя винаги го ядосваше, но Марш не се тревожеше за това. Нямаше какво друго да поддържа кръвта му гореща. Понякога решаваше, че животът му е приключил. Тази мисъл толкова го вбесяваше, че цял почервеняваше. Толкова много проклети неща не бе вършил, толкова недовършена работа... но беше стар, не можеше да го отрече. Някога носеше онзи стар хикоринов бастун, за да прави жестове с него, да бъде в крак с модата. Сега имаше скъп бастун със златна дръжка, който му помагаше да ходи. Имаше бръчки около очите, дори между брадавиците си, и някакво смешно кафеникаво петно върху opakото на лявата си ръка. Понякога се взираше в него и опитваше да разбере как се е появило. Така и не бе забелязал. След това изругаваше и посягаше към вестника.

Марш стоеше в гостната и четеше една книга от господин Дикенс, описваща пътешествията му по реките из Америка^[15], когато икономката му донесе писмо. Той възкликна изненадан, хвърли книгата на Дикенс и измърмори под носа си:

— Проклет, глупав англичанин, щях да го хвърля зад проклетия борд.

Абнър взе писмото, разкъса го и остави плика да падне на пода. Да получи писмо, беше странно, но в това имаше нещо още по-необичайно. Бе адресирано до Параходно дружество „Река Треска“ в Сейнт Луис и по-късно препратено към Галена. Абнър Марш разгъна чистия, жълтеникав лист и в същия миг дъхът му секна.

Стара хартия за писане, позна я веднага. Беше я поръчал преди тринадесет години, за да поставят от нея във всяка каюта. Най-отгоре имаше красива мастилена гравюра на голям параход със странични колела и извит, изящен надпис „Трескав БЛЯН“. Позна и почерка — изящен и разлат. Текстът бе кратък:

Скъпи Абнър,

Взех решение. Ако си здрав и имаш желание, нека се срещнем в Ню Орлиънс възможно най-скоро. Ще ме намериш в „Зеленото дърво“ на улица „Галатън“.

Джошуа

— Проклятие! Да върви по дяволите! — изруга Марш. — След цялото това време тоя проклет глупак си въобразява, че може просто да ми пусне някакво си проклето писмо и да отида при него чак до проклетия Ню Орлиънс? И то без нито дума, за да обясни какво се случва! За какъв се мисли, по дяволите?

— Е, аз със сигурност нямам представа — отвърна икономката.

Абнър Марш се изправи и изрева:

— Жено, къде, по дяволите, си ми сложила бялото палто?

---

[1] Хайауата — име на индиански вожд, управлявал племенния съюз на ирокезите преди колониалната епоха, увековечен в аболиционистката епическа поема „Песента на Хайауата“ (1855) на Хенри Уодсуърт Лонгфелоу (1802–1882), разказваща за трагичната любов на вождя към индианката Минехаха. Авторът използва местни устни предания. ↑

[2] Водопадите на Сейнт Антъни — поредица от двадесет водопада край Минеаполис, Минесота, които днес са преустроени в поредица от диги, за да се улесни навигацията в тази част на реката. До 1869 г., когато се развива действието в книгата, там се издига бетонен преливник, имащ същата цел. ↑

[3] „Подземна железница“ — групата е истинска и се е състояла предимно от аболиционисти и други противници на робството, които използвали тайни пътища и маршрути, за да помогнат на поробените афроамериканци от Юга да достигнат Севера или Канада. ↑

[4] Старият Ал — царят на алигаторите — същество, станало известно сред докери и моряци, плаващи по р. Мисури. Според легендата бил огромен алигатор със златна корона, който пушел лула. Бил толкова голям и силен, че местел пясъчните наноси, за да затрудни параходите, пораждал приливи с тласъците на опашката си, а понякога улавял някой докер за закуска. ↑

[5] Легендата е разказана по-горе в книгата. ↑

[6] Майк Финк (1770/1780-1823) — полулегендарен моряк, шегаджия и скандалджия, който можел да направлява кораб по цялата дължина на р. Охайо и след това да се върне отново по нея, въпреки че бил пиян през цялото време. Финк бил и най-добрият стрелец на своето време. Легендата твърди, че можел да изпие галон уиски и пак да уцели свинска опашка от 90 стъпки, а с приятелите му често поставяли чаши с уиски на главите си, за да стрелят по тях, подобно на Вилхелм Тел. Обичал да се бие и налитал на всеки на борда, който не му изглеждал в добро настроение. За него се разказват още десетки истории. ↑

[7] Джеймс „Джим“ Бауи (1796–1836) — тексасец, който на 19 септември 1827 г. участва в дуел. Освен пистолет взел със себе си и изработен по поръчка ловен нож с дължина 24 см на острието и ок. 4 см широчина, който бил подарък от брат му. Бауи бил прострелян в бедрото, след това черепът му бил разбит от удар на приклад и накрая пронизан със сабя. Когато обаче опонентът му понечил да извади сабята си от тялото му, той го убил на място с един точен удар на своя нож и оцелял след схватката. Това донесло изключителна популярност на оръжието. След боя моделът на острието станал известен като „бауи“ и все още е сред най-популярните. ↑

[8] Кресливия Джак Ръсел — полулегендарна историческа личност. Бедно момче от Кентъки, израснало по реката поради липса на препитание. Силната му жажда за знания обаче го превърнала в способен ученик, а здравето му тяло станало като изтъкано от мускули. Ръсел постепенно се превърнал в страшилище за пирати и други престъпници, а когато пораснал, станал най-известният и богат капитан от Ню Орлиънс. Освен това бил умел търговец и велик пътешественик. ↑

[9] Едно от най-значимите параходни състезания, което и днес е обект на многобройни изследвания. Двата кораба изменили разстояние от 1400 мили срещу течението от Ню Орлиънс до Луисвил. „Еклипс“ поставил нов рекорд от 4 дни, 9 часа и 57 минути, а „А. Л. Шотуел“ финиширал само минута след него. ↑

[10] Сецесия — през 1860–1861 г., след избирането на Линкълн за президент, единадесет от южните щати се отделят от САЩ и формират Конфедеративните американски щати, за да запазят института на робството на своята територия. ↑

[11] Битката за Форт Самтер — битка, спечелена от Конфедерацията и състояла се в периода 12–14 април 1861 г. в едноименната крепост в Южна Каролина. Тя слага началото на Американската гражданска война (1861–1865). ↑

[12] Битката за Виксбърг — още Обсадата на Виксбърг, е една от продължителните и най-кървави битки през Американската гражданска война, провела се от 15 май до 4 юли през 1863 г. Загиват над 40 хиляди души. Съюзът успява да завладее града. ↑

[13] Сто паунда — около 45 килограма. ↑

[14] Джон Кийтс (1795–1821) — английски поет, един от най-ярките и влиятелни представители на романтизма, наред с лорд Байрон и Пърси Б. Шели. ↑

[15] Става дума за пътеписа „Американски записки“ (1842) на Чарлс Дикенс. ↑

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

*Ню Орлиънс,
май 1870*

Нощем улица „Галатън“ приличаше на главен път към ада, помисли си Абнър Марш, докато бързаше по нея. Цялата бе опасана от танцови зали, салони, бардаци — всички претъпкани, мръсни и шумни. По тротоарите се разхождаха пияници, курви и джебчии. Докато минаваше покрай тях, блудниците отправяха към него присмехулни покани, които преминаваха в подигравки, щом ги подминеше. Сурови мъже със студени погледи, ножове и месингови боксове го гледаха с презрение. Марш съжаляваше, че изглежда чак толкова достолепен и стар. Той прекоси улицата, за да избегне група хора, които се бяха събрали пред една танцова зала с дъбови тояги в ръце, и се озова пред „Зеленото дърво“. Беше като останалите салони за танци: вход към ада, заобиколен от други входове към същото място. Марш си проправи път и влезе. Вътре беше претъпкано, задимено и мрачно. Из синкавата мъгла се виждаха двойки. Кълчеха се вяло на силната, евтина музика. Един мъж — набит, брадясал дебелак с червена фланелена риза, се клатушкаше на дансинга с партньорка, която изглеждаше все едно е в безсъзнание. Той стискаше гърдите ѝ през тънката басмена рокля, докато я придържаше и влачеше след себе си. Другите танцуващи не им обръщаха внимание. Жените бяха типичните за такова място танцьорки, с тесни, прозиращи рокли от американ и окъсани пантофки. Докато Марш се оглеждаше, мъжът с червената риза се спъна, изпусна партньорката си и падна върху нея. Последва вълна от смях. Той изруга и се изправи колебливо на крака, докато момичето остана легнало на пода. След това, когато смехът утихна, той се приведе над нея, сграбчи предната част на роклята и дръпна. Платът се разпра, мъжът свали роклята и я хвърли настрани с усмивка. Отдолу тя нямаше нищо, освен една червена жартиера около голото си месесто бедро, в която бе втъкната кама. Дръжката ѝ беше розова и с формата на сърце. Партньорът ѝ тъкмо разкопчаваше

панталоните си, когато двама от пазачите на заведението се приближиха към него. Бяха масивни, червендалести мъже с месингови боксове и яки дървени бухалки.

— Води я горе — изрева единият от тях.

Мъжът с червената риза изпсува, но накрая вдигна жената през рамо и тръгна с клатушкане през дима, съпроводен от нова вълна смях.

— Искате ли да танцувате, господине? — прошепна един сладникав женски глас в ухото на Марш.

Той се извърна и ахна.

Дамата пред очите му сигурно тежеше толкова, колкото той бе тежал в миналото. Беше съвсем бледа и гола, както майка я е родила, като изключим тънкия кожен колан с два втъкнати ножа. Тя се усмихна и шляпна Марш, преди той да ѝ обърне рязко гръб и да поеме към тълпата. Капитанът обиколи веднъж залата в опит да намери Джошуа. В едно изключително шумно кътче дузина мъже бяха наобиколили дървена кутия. Те се оригнаха и псуваха, докато наблюдаваха бой с плъхове. На бара също беше претълпкано с хора. Всеки от тях бе въоръжен и гледаше другите с яд. Марш измърмори някакво извинение и мина край слабават мъж с гарота^[1], втъкната в колана му, който говореше оживено с един нисичък човек, носещ чифт пищови. Непознатият с гаротата млъкна и се загледа в Марш с неприятно изражение, докато дребничкият не му извика, за да го въвлече обратно в разговора.

— Уиски — каза Марш, когато се приведе към бара.

— Това уиски ще ти пробие стомаха, Абнър — промълви барманът. Макар и тих, гласът му се чу през цялата гюрултия.

Абнър Марш отвори широко уста. Мъжът зад бара се усмихна. Носеше вълнени панталони, издути на коленете, захванати с въже вместо колан, бяла риза, толкова мръсна, че бе почти сива, и черна жилетка. Лицето обаче бе същото като преди тринадесет години: бледо, без нито една бръчка, обгърнато от права бяла коса, която сега бе поразрошена. Сивите очи на Джошуа Йорк сякаш сияеха сред мрака на танцовия салон. Той стисна ръката на приятеля си.

— Ела горе — каза той притеснено. — Там ще поговорим.

Когато излезе от бара, другият барман го изгледа, а някакъв як тип с лице на невестулка и черен костюм хукна към него.

— Къде, по дяволите, отиваш? Връщай се тук и наливай уиски.

— Напускам — каза му Джошуа.

— Напускаш? Значи ще ти прережа гърлото!

— Наистина? — попита Джошуа.

Той почака, изгледа предизвикателно всички във внезапно утихналата зала. Никой не смееше да помръдне.

— Ще съм на горния етаж с приятеля ми, в случай че някой поиска да опита — каза той на всичките петима-шестима пазачи, които бяха наобиколили бара.

След това хвана Марш под лакът и го поведе през танцьорките към едно тясно стълбище в задната част на салона. На втория етаж имаше малко коридорче, осветено от самотна газена лампа, което водеше до дузина стаи. От една затворена врата се разнасяха стенания и сладострастни вопли. Следващата бе отворена. Някакъв мъж лежеше проснат по очи през прага. Когато го прескочи, Марш забеляза, че е мъжът с червената риза.

— Какво, по дяволите, му се е случило? — попита той на висок глас.

Джошуа Йорк сви рамене.

— Сигурно Бриджит се е събудила и го е ударила, за да му вземе парите. Тя е истинско сладкишче. Мисля, че е убила поне четирима мъже с онова ножче. Всеки път им слага резка на сърцето. — Той се намръщи. — Като става дума за кръвопролития, Абнър, моят народ може да научи твоя на твърде малко.

Джошуа отвори вратата на една празна стая.

— Ако обичаш.

Той затвори, след като запали една от лампите. Марш седна на леглото.

— По дяволите — каза той. — На какво проклето място ме доведе, Джошуа. Тук е зле като в Начес-под-хълма преди двадесет-тридесет години. Гръм да ме удари, ако съм очаквал да те намеря тук.

Йорк се усмихна и седна на един орфан, стар фотьойл.

— Жулио и Киселия Били също не очакват. Това е целта. Зная, че ме търсят. Дори обаче да се сетят за улица „Галатън“, ще им бъде трудно да дойдат тук. Ще нападнат Жулио, защото богатството му е очевидно, а Киселия Били е познат на всички. Взел е твърде много жени, без да ги връща. Само тази вечер в „Зеленото дърво“ имаше поне двама мъже, готови да го убият на мига. Улиците навън

принадлежат на Момчетата на вечнозеления дъб^[2], които може да решат да пребият Били до смърт просто за забавление — Йорк сви рамене. — Дори полицията не би дошла на улица „Галатън“. Тук съм в безопасност, пък и нощните ми навици не привличат внимание. Напълно нормални са.

— Е, това не е от значение сега — каза нетърпеливо Марш. — Получих писмото ти. Пише, че си направил избора си. Ти знаеш защо съм тук, но аз не зная защо ме повика. Може да ми кажеш.

— Съвсем не съм сигурен откъде да започна. Измина много време, Абнър.

— И за двама ни — раздражено рече капитанът, след което продължи с по-мек тон. — Търсех те, Джошуа. Това продължи повече проклетите години, отколкото можех да си представя. Опитах да намеря и теб, и парахода. Но проклетата река е голяма, а времето и парите — недостатъчни.

— Абнър — каза му Йорк, — дори да разполагаше с цялото време и всички пари на света, пак нямаше да ни откриеш по реката. През последните тринадесет години „Трескав блян“ е на твърда земя. Скрит е край една стара дестилационна за индиго в плантацията на Жулио. Намира се на пет хиляди ярда от брега и е добре закътан.

— Какво, по дяволите... — изруга Марш.

— Аз го направих. Нека започна от началото, за да ти разкажа всичко. — Той въздъхна. — Трябва да се върна тринадесет години назад, към онази нощ, в която се сбогувахме.

— Спомням си.

— Тръгнах нагоре по течението възможно най-бързо — започна Джошуа. — Притеснявах се дали ще стигна навреме. Жаждата можеше да ме сполети. Пътуването беше трудно, но на втората нощ се озовах пред „Трескав блян“. Едва се движеше. Беше се отдалечил от брега и тъмните води го връхлитаха от две страни. Когато доближих, наоколо се носеха хлад и мъгла. Корабът бе съвсем замрял и обгърнат в тъма. Нямаше пушек, нито пара или огън. Заради тишината едва не го пропуснах в мрака. Не исках да се връщам, но знаех, че трябва. Доплувах до него — за миг Йорк се поколеба. — Абнър, знаеш какъв живот съм водил. Виждал съм, вършил съм ужасни неща. Нищо обаче не можеше да ме подготви за гледката в парахода.

— Не спирай — каза Марш със сурово изражение.

— Някога ти казах, че според мен Дамон Жулио̀ е побъркан.

— Спомням си.

— Побъркан, безумен, бленуващ за смърт — каза Джошуа. — Тогава той доказа това. О, да, доказа ми го. Когато се качих на палубата, в кораба бе тихо като в гробница. Ни звук, ни движение. Само реката шумолеше вън. Разхождах се съвсем необезпокояван. — Йорк се взираше в Абнър Марш, но очите му бяха отнесени, сякаш виждаше не него, а някаква друга гледка, която никога нямаше да напусне съзнанието му. Той замлъкна.

— Кажи ми, Джошуа — подкани го Марш.

Йорк стисна устни.

— Беше като в кланица, Абнър — за миг този прост факт увисна самотно, необезпокоявано в пространството между тях. — Навсякъде имаше тела. Навсякъде. Не всички бяха цели. Прекосих основната палуба и намерих трупове... сред товарите, край машините... ръце, крака, други части. Откъснати. Разкъсани. Робите и огнярите, купени от Били, още бяха в оковите си — мъртви, с разкъсани гърла. Машинистът беше повесен надолу с глава над цилиндрите и заклан, така че... кръвта да се стича надолу в... все едно е масло. — За миг лицето на Джошуа потръпна. — Броят на мъртвите, Абнър. Не можеш да си представиш. Начинът, по който бяха разкъсани, гротескните наранявания. Мъглата бе нахлула в кораба и не можех да обхвана всичко с поглед. Ходех, оглеждах се и всяка ужасна сцена внезапно изникваше пред мен от мъглата.

Най-накрая, тъжен, но и пълен с гняв, който ме изгаряше като треска, се качих до котелната палуба по голямото стълбище. Салонът... там беше същото. Тела и части от тела. Килимът се бе просмукал с кръв. Навсякъде имаше следи от борба. Десетки огледала бяха счупени, три-четири каюти. На една маса, която още стоеше на краката си, имаше сребърен поднос с човешка глава върху него. Никога не бях виждал толкова ужас на едно място — салонът, тия страховити триста фута. В мрака и мъглата не помръдваше нищо. Нищо живо. Движех се напред-назад, без да зная какво да направя. Спрях пред машината за охлаждане на вода, онази сребърната, която ти сложи в предната част на главната каюта. Гърлото ми беше пресъхнало. Взех една от сребърните чаши и завъртях кранчето. Водата... водата потече

бавно, Абнър. Много бавно. Дори в мрака на салона виждах, че е черна и гъста. Почти... съсирена.

Останах с чашата в ръка, вирах се наоколо, без да виждам, изпълваше ме онзи мирис... *мирисът*, едва намирам думи, мирисът бе ужасен, той... можеш да си представиш, сигурен съм. Стоях напред всичко това и наблюдавах как се процежда бавно и агонизиращо от охладителя. Все едно се задушаваш. Ужасът, гневът... чувствах как се надигат в мен. Хвърлих чашата и изкрещях.

Тогава шумовете започнаха. Шепот, удари, молби, плач, заплахи. Гласове, Абнър, гласове на живи хора. Огледах се, тъгата и гневът ми нарастваха. Поне дузина врати на каюти бяха заковани, а обитателите им не можеха да излязат от затворите си. Щяха да чакат до следващата вечер или онази след нея. Жулио ги бе запазил като живо месо в килера си. Потръпнах. Отидох до най-близката врата и започнах да изтръгвам дъските, които я държаха затворена. Изскачаха със силен, скърцащ звук, с агонизиращ вик. Още не бях привършил, когато чух гласа му.

„Любезни Джошуа, не бива да правиш това. Любезни, блудни Джошуа, върни се при нас“.

Обърнах се и ги видях зад себе си. Жулио ми се присмиваше заедно с Киселия Били до себе си, а другите, всички други, дори собствените ми хора — Симо, Смит и Браун — всички, които бяха останали... ме наблюдаваха. Изкрещях им, безумен и останал без думи. Бяха моите хора, но — въпреки това, бяха участници в *това*. Абнър, бях изпълнен с истинска омраза...

По-късно, дни по-късно, чух цялата история и научих докъде се простира лудостта на Жулио. Вероятно грешката беше моя. Докато съм спасявал Тоби и господин Фрам, съм донесъл смърт на стотици невинни пътници.

Марш въздъхна.

— Не говори така — каза той. — Каквото и да е станало, направил го е Жулио, той е отговорен за всичко това. Дори не си бил там. Не се обвинявай, ясно?

Сивите очи на Джошуа бяха изпълнени с тревога.

— Казвал съм си това много пъти — отвърна той. — Нека довърша историята. Жулио се събудил през онази нощ и разбрал, че сме изчезнали. Разгневил се. Обезумял. Дори повече — тези думи звучат твърде меко, за да изразят злобата му. Вероятно в него се е

пробудила алената жажда, да, след всички тези векове. Дори вероятно го е накарала да мисли, че гибелта му приближава. Кормчиите му бяха изчезнали, а параходът не можеше да плава без тях. Знаел е за твоето намерение да се върнеш, да нападнеш през деня и да го погубиш. Не е предполагал, че вместо това ще дойда аз, за да ги спася. Без съмнение, моята измяна и бягството на Валерий са го изпълнили със страх, с несигурност за бъдещето. Изгубил е контрол. Беше кръвник, а ние бяхме действали срещу него. В цялата история на моя народ това никога не се бе случвало. Мисля, че в онази ужасна нощ Дамон Жулио е видял смъртта, която едновременно иска и от която се бои.

По-късно научих, че Киселия Били настоявал да слязат на брега, да се разделят и да се срещнат отново в Начес, Ню Орлийнс или другаде. Това е била разумна идея, но Жулио загубил разсъдъка си. Тъкмо бил влязъл в главната каюта, с лудост в очите, когато един пътник доближил и започнал да се оплаква, че параходът изостава с графика, а не се движат от цял ден.

„Ах — възкликнал Жулио. — Значи трябва да потегляме веднага.“

Пуснали парахода малко по-навътре, за да не може никой да достигне брега. Като направили това, се върнал в салона, където пътниците вечеряли. Приблизил човека, който се оплакал, и го убил пред всички.

Така започнало клането. Разбира се, хората се развикали, побягнали и се заключили в каютите. Но нямало как да се спасят. Жулио използвал силата си, гласа, очите и изпратил всички свои подчинени да убиват. Разбрах, че в онази нощ на „Трескав блян“ имало около сто и тридесет пътници. Срещу тях се изправили двадесетина души от моя народ, подтиквани от жаждата или от Жулио. В такива моменти треската може да бъде ужасна. Предава се като болест от един на друг, докато накрая всички тръпнат от нея. Киселия Били повикал мъжете, наети в Начес-под-хълма, да помогнат за клането. Казал им, че всичко е част от план да ограбят и избият пътниците, за което ще вземат част от плячката. След това хората на нощта се обърнали срещу човешките си помощници.

Всичко това е ставало, докато сме разговаряли онази нощ, Абнър. Крясъците, клането, безумната жажда за смърт на Жулио. Не получил всичко даром. Пътниците се отбранявали. Разбрах, че повечето от

моите хора били ранени, но са се възстановили. Венсан Тибу бил застрелян в окото и загинал. Двама огняри хванали Катрин и я натъпкали в пещта. Изгорили я напълно, преди Кюрт и Ален да се намесят. Двама от моите кръвнородствени срещнали смъртта си. Двама от нашия и над сто от вашия вид. Оцелелите били затворени в каютите си.

Когато всичко приключило, Жулио останал да чака. Другите били обгърнати в страх и искали да избягат, но той не им позволил. Мисля, че е искал да го хванат. Казват, че говорел за теб, Абнър.

— За мен? — Марш бе като поразен от мълния.

— Казвал, че ти е обещал реката никога да не забрави твоя „Трескав блян“. Засмял се и заявил, че се е погрижил да изпълни заканата си.

Гневът на Абнър Марш се извиси и изригна в бурна въздишка.

— Проклет да е, по дяволите! — каза той с необичайно спокоен тон.

— Така се случило всичко — каза Джошуа Йорк. — Но в онази нощ, когато се върнах на „Трескав блян“, това още не ми беше известно. Знаех само за онова, което виждах пред себе си, което можех да подуша, което можех да отгатна, да си представя. Бях обезумял, Абнър, обезумял. Както казвах, тъкмо изтръгвах дъските, когато Жулио се появи. Закресях срещу него, закрепях без думи. Искях мъст. Искях да го погубя, както не бях искал да убия другиго, да разкъсам бледото му гърло, да вкуся от проклетата му кръв! Гневът ми... ех, думите са безполезни!

Жулио почака да престана и се обърна към мен спокойно:

„Остават още две дъски, Джошуа. Махни ги и нека излезе. Сигурно си много жаден.“

Киселия Били се изкикоти. Не отвърнах.

„Давай, любезни Джошуа — каза Жулио. — Тази нощ наистина ще станеш един от нас, за да не бягаш никога повече. Хайде, любезни Джошуа. Освободи го. Убий го.“

Очите му се срещнаха с моите. Почувствах мощта му. Теглеше ме, теглеше ме към себе си, опитваше да ме подчини, да ми повелява. Да опитам кръв, означаваше да бъда негов, телесно и душевно, завинаги. Беше ме пребивал десетки пъти, беше ме карал да коленича пред него, да го моля да пие от кръвта ми, но не и да убивам. Това

беше причината да запазя онова, което винаги съм бил, в което винаги съм вярвал, което винаги съм искал да постигна, а в онзи миг очите му се опитваха да ми го отнемат. Отвъд него имаше само смърт, кръв, страх, безконечни, самотни нощи, които щяха да се превърнат в нов живот за мен.

Джошуа Йорк замлъкна за миг и се огледа. В очите му имаше нещо мрачно и неизказано. Абнър Марш забеляза с удивление, че ръката му трепери.

— Джошуа — каза той, — каквото и да се е случило, било е преди тринадесет години. Вече е минало. Свършило е. Също като всички онези хора, които си избил в Англия, и останалото. Не си имал избор, никакъв избор. Ти ми каза, че не може да има добро и зло, ако не разполагаш с избор. Дори да си убил онзи човек, не си като Жулио̀.

Йорк го погледна право в очите и се усмихна вяло.

— Абнър, не го убих.

— Не? Тогава какво...

— Отвърнах му — каза Джошуа. — Бях обезумял, Абнър. Погледнах го в очите и му отнех достойнството на кръвник. Борих се с него. И този път победих. Стояхме така поне десет минути и накрая Жулио̀ отстъпи. Изръмжа като животно и изтича нагоре по стълбите към каютата си. Киселия Били тръгна след него. Останалите от моя народ ме гледаха поразени. Раймонд Ортега пристъпи напред и ме предизвика. След по-малко от минута вече бе на колене.

„Кръвник“ — каза той с приведена глава.

След това, един по един, всички коленичиха. Арманд, Кара, Синтия, Жорж, Мишел ле Кюр, дори Кюрт, всички. В очите на Симо грееше триумф. Както и на другите. За някои от тях властта на Жулио̀ беше като бич. Отново бях водач на народа си. Тогава разбрах, че имам избор. Ако не действах бързо, щяха да открият „Трескав блян“, а тогава всички от моята раса щяха да загинат.

— Какво направи?

— Намерих Киселия Били. Все пак той беше боцман. Чакаше пред каютата на Жулио̀, объркан и разтревожен. Казах му, че ще отговаря за основната палуба и повелих на другите да изпълняват нарежданията му. Работеха. Като огняри и машинисти. С уплашения до смърт Били за началник, те вдигнаха парата. Заредихме пещта с дърва, мас и трупове. Зная, звучи ужасно, но трябваше някак да се

отървем от телата, с тях не можехме да спрем за гориво. Качих се в лоцманската будка и поех управлението. Поне там горе никой не беше умирал. Всички светлини бяха изгасени, за да не ни види никой. Трябваше да правим измервания, за да пълзим бавно, а друг път — когато белите валма се разсейваха — се понасяхме надолу по течението достатъчно бързо, та да се гордееш, Абнър! Преминахме край няколко парахода в тъмнината. Свирнах им и те ми отвърнаха, но нито един от тях не беше достатъчно близо, за да прочете името ни. Онази нощ реката беше пуста. Повечето кораби бяха останали вързани за пристаните заради лошото време. Кормуването беше безразсъдна идея, но алтернативата щеше да доведе до разкриване и сигурна смърт. Когато се зазори, още бяхме по реката. Не ги пуснах в почивка, но Били разстла брезентите, така че да ги предпазят от слънцето. Останах в лоцманската будка. Подминахме Ню Орлиънс, когато слънцето разкъса мъглата, и отбихме в онзи ръкав. Беше тесен и плитък — най-трудната част от пътуването ни. Трябваше да измерваме дълбочината на всеки инч. Накрая обаче стигнахме старата плантация на Жулио. Едва тогава посмях да потърся подслон в каютата си. Бях изгорял лошо. Отново — той се усмихна страдалчески. — Изглежда ми ставаше навик. На следващата нощ огледах земите на Жулио. Бяхме завързали парахода на един прогнил пристан в ръкава, но той бе твърде забележим. Ако някой наближеше Сайпърс Ландинг, лесно щеше да го види. Не исках да го унищожа. Можеше пак да ни потрябва. Въпреки това бях принуден да го скрия.

Накрая открих решение. Някога плантацията била използвана за индиго. Собствениците започнали да отглеждат захарна тръстика заради по-добрата печалба преди повече от петдесет години. Жулио, разбира се, не е отглеждал нищо. Южно от къщата обаче намерих стара дестилационна за индиго, до която бе прокаран канал откъм ръкава. Водата в него беше спокойна, застояла, обрасла с растителност и зловонна. Индигото не мирише добре. Широчината на отсечката едва надминаваше тази на „Трескав блян“ и, със сигурност, не бе достатъчно дълбока. Реших да изгреба дъното му. Разтоварихме парахода, изсякохме треволяците и дърветата и прочистихме дъното с драга^[3]. Трудихме се цял месец, Абнър. Не сме си почивали и през нощите. След това поведох кораба надолу по ръкава, с големи трудности завих към канала и се понесох по него. Когато спрях,

параходът вече дращеше по дъното, но беше свършено невидим, скрит зад шубраците. През следващите седмици заринахме устието на канала с тинята и пясъка, които бяхме отстранили от дъното, и източихме водата. След около месец „Трескав блян“ остана на влажната, разкаляна земя, обгърнат от вечнозелени дъбове и кипариси. Едва ли някой можеше да предположи, че там някога е имало вода.

Абнър Марш се намръщи недоволен.

— Това не е заслужен край за параход — промълви той огорчен. — Особено за него. Служеше ни добре.

— Зная — каза Джошуа, — но първо трябваше да се погрижа за безопасността на своя народ. Това беше изборът ми, Абнър, и когато всичко завърши, бях щастлив и тържествуващ. Вече никой нямаше да го открие. Повечето тела бяха изгорени или погребани. Жулио рядко се появяваше след нощта, в която го предизвиках и подчиних. Рядко излизаше от каютата си. Правеше го само за да се храни. Единствено Киселия Били разговаряше с него. Той беше уплашен, но покорен. Всички други ме следваха и пиеха от питието. Бях заповядал на Били да го извади от стаята на Жулио, за да го поставим зад бара в салона. Пиехме от него на всяка вечеря. Имаше само един проблем — пленниците, ония пътници, които бяха оцелели след клането. През цялото време, докато пътувахме и прочиствахме канала, ги бяхме държали затворени, макар и без да им причиняваме зло. Погрижихме се да получават храна и добро отношение. Опитвах да разговарям с тях, да ги успокоявам, но всичко оставаше безплодно — когато влизах в каютите им, изпадаха в истерия. Не исках да ги държа под ключ за неопределено дълго време, но бяха видели всичко и не можех просто да ги пусна.

Решили проблема, без да разбере. Една черна нощ Дамон Жулио излезе от каютата си. Още живееше на парахода заедно с някои от другите — ония, които му бяха най-близки. Тогава съм бил на брега заедно с дузина от другите. Работехме по къщата, която Жулио бе оставил на произвола на стихииите. Когато се върнах на „Трескав блян“, забелязах, че двама от пленниците ни бяха извлечени от каютите си и убити. Раймонд, Кюрт и Адриен седяха в салона, събрани край телата им, и се хранеха. Дамон Жулио им повеляваше.

Абнър Марш изсумтя.

— По дяволите, Джошуа, трябвало е да го убиеш, докато си имал възможност.

— Да — съгласи се Йорк, за огромно учудване на Марш. — Мислех, че мога да му повелявам. Огромна грешка. Разбира се, още онази нощ, когато той се появи отново, опитах да я поправя. Бях гневен и отвратен. Разменихме си тежки думи. Реших, че това ще е последното престъпление за неговия дълг и чудовищен живот. Наредих му да ме погледне. Смятах да го поставя на колене, за да предлага собствената си кръв отново и отново, докато е нужно, докато стане мой, докато изгуби силата си, докато се прекърши и спре да е опасен. Той стана, погледна към мен и...

Йорк се засмя насила, безнадеждно.

— Победил те е? — попита Марш.

Джошуа кимна.

— С лекота. Както винаги бе правил, е изключение на онази нощ. Призовах всичката си мощ, воля, гняв, но не можех да се меря с него. Струва ми се, че дори Жулио не го очакваше. — Той поклати глава. — Джошуа Йорк, цар на вампирите. Отново ги бях предал. Управлението ми бе продължило само два месеца. През следващите тринадесет години Жулио властваше над нас.

— А пленниците? — попита Марш.

Макар да знаеше отговора, се надяваше, че греша.

— Мъртви. Убиха ги един по един през следващите месеци.

Марш се намръщи.

— Тринадесет години. Това е много време, Джошуа. Защо не избяга? Сигурно си имал възможност.

— Много — призна Джошуа Йорк. — Мисля, че Жулио предпочиташе да изчезна. Той бе кръвник от хилядолетия, най-могъщият и страшен хищник, бродил някога по земята. Бях го превърнал в роб за два месеца. Нямахме обяснение за краткия ми горчив триумф, но и нито един от двамата ни не можеше да го забрави. През следващите години се борехме отново и отново и всеки път, преди Жулио да призове цялата си мощ, съзирах съмнение в очите му, страх, че царуването му ще приключи. Но това никога не се случи. Останах. Къде можех да отида, Абнър? Какво добро щеше да излезе от бягството ми? Трябваше да съм с народа си. През цялото време се надявах, че един ден ще успея да му ги отнема. Дори изгубил, смятах,

че присъствието ми е заплаха за Жулио̀. Винаги аз го предизвиквах. Той никога не го правеше. Така и не опита да ме убие. Когато запасите от пиетието ми намаляха, приготвих оборудването си, за да направя още. Жулио̀ не ми попречи. Дори позволяваше на някои от другите да пият с мен: Симо, Синтия, Мишел и още някои. Така утолявахме жаждата си.

Колкото до него, той предпочиташе каютата си. Трудно можеше да бъде наречен властник. Понякога никой, освен Киселия Били, не го виждаше със седмици. Така изминаха години. Жулио̀ бе изгубен в собствените си блянове, макар присъствието му да тегнеше над всички ни. Разбира се, той си получаваше кръвта. Поне веднъж в месеца Типтън отиваше в Ню Орлиънс и се връщаше с жертва. Преди войната вземаше роби. След това — танцьорки, проститутки, пияници, скандалджии — всеки, когото можеше да доведе при нас.

Войната бе трудна за него. Тя наруши покоя му и го накара на няколко пъти да ходи до града. След това започна да изпраща други. Боевете често предлагат лесна плячка за моите кръвнородствени, но могат и да са опасни. Войната взе своите жертви. Една нощ някакъв войник от Съюза нападнал Кара в Ню Орлиънс. Убила го, разбира се, но той бил с няколко от своите другари... тя загина първа. Филип и Ален бяха арестувани. Затворили ги в открито укрепление до разпита. И двамата изгорели със зората. Една нощ войниците подпалиха плантацията. Къщата и без това бе полуразрушена, но не и безлюдна. Арманд погина в пламъците, а Жорж и Мишел получиха страшни изгаряния, но се възстановиха. Останалите от нас се разделиха и се върнаха на „Трескав блян“, когато кръвопролитията приключиха. От тогава той се превърна в наш дом.

Следващите години изминаха в нестабилно примирие между Жулио̀ и мен. Сега сме по-малко, едва дузина, и сме разединени. Моите последователи пият от пиетието, а онези на Жулио̀ — кръв. Симо, Синтия и Мишел са мои, другите — негови. Някои го правят, защото разсъждават като него, някои — защото е кръвник. Кюрт и Раймонд са най-силните му съюзници. Били — също. — Изражението на Джошуа помръкна. — Били е канибал, Абнър. Жулио̀ го превръща в един от нас вече тринадесет години. Поне така твърди той. След всичкото това време кръвта още кара Били да се отвращава. Виждам

съм как му се повдига безброй пъти. Въпреки това яде човешка плът с охота. Винаги първо я готви. Жулио намира това за забавно.

— Трябваше да ме оставиш да го убия.

— Може би. Но ако го нямаше, щяхме да загинем още в онзи ден на парахода. Той е разсъдлив, но Жулио го е извратил ужасно, както прави с всички, които го слушат. Без Били този начин на живот, измислен от Жулио, щеше да рухне. Точно Типтън отива в града и носи свежа плячка. Той продава среброто от парахода, земя и каквото още трябва, за да се изкарат пари. В известен смисъл, дори тази наша среща се състоя благодарение на него.

— Мислех, че ще направиш това по-рано — каза Марш. — Останал си дълго при Жулио, без да избягаш или да предприемеш нещо. Сега си тук, Жулио и Киселия Били те търсят и ми пишеш проклетото писмо. Защо сега? Какво се промени?

Джошуа бе стиснал здраво подлакътниците на креслото си с пръсти.

— Примирието, за което споменах, свърши — каза той. — Жулио отново е на себе си.

— Но как?

— Били — отвърна Джошуа. — Били е връзката ни с външния свят. Когато отиде в Ню Орлиънс, той често носи вестници и книги заради мен, заедно с храната, виното и жертвите. Освен това проучва и всички слухове, всички новини, носещи се из града и край реката.

— И? — възкликна Абнър Марш.

— Напоследък се говори много за едно и също. Вестниците също са пълни с това. Нещо твърде близко до сърцето ти, Абнър. Параходи. Два парахода — по-точно.

Капитанът смръщи вежди.

— „Начес“ и „Лудият Боб Лий“ — промълви той.

Нямаше представа за какво намеква Джошуа.

— Именно — отвърна Йорк. — От вестниците и слуховете, които донесе Били, състезанието изглежда неизбежно.

— Да, по дяволите — каза Марш. — Ще е скоро. Ледърс бръщолеви нагоре-надолу по реката и, доколкото чух, вече пречи на „Лий“ да си гледа търговията. Капитан Канън няма да търпи още дълго. Ще си бъде адско състезание освен това. — Той приглади

брадата си. — Само дето няма как да го видя покрай тия неща с Жулио, Били и проклетите ти хора на нощта.

Джошуа Йорк се усмихна мрачно.

— Били дрънка много. Жулио се интересува. Той още помни, Абнър, помни обещанието си към теб. Веднъж го спрях, но сега, проклет да е, иска да го направи отново.

— Отново?

— Клането на „Трескав блян“ — каза Джошуа. — Абнър, всичко това между „Начес“ и „Робърт Е. Лий“ привлече вниманието на цялата страна. Според вестниците дори в Европа вече се събират огромни залози. Ако се състезават от Ню Орлиънс до Сейнт Луис, ще им отнеме три или четири дни. И три или четири нощи, Абнър. Три или четири нощи.

Изведнъж Абнър Марш разбра накъде бие Джошуа и го полазиха такива студени тръпки, каквито никога не бе изпитвал.

— „Трескав блян“ — каза той.

— Отново ще го пуснат по вода. Отварят канала, който някога запълнихме. Киселия Били събира пари. По-късно този месец ще отиде в града, ще наеме екипаж и ще подготвят парахода. Първо ще остави „Начес“ и „Робърт Е. Лий“ да потеглят и след това ще тръгне с „Трескав блян“ след тях. Когато мръкне, ще приближи кораба, който води, ще продължи успоредно на него и... е, разбираш намеренията му. Двата парахода ще имат малко екипаж и никакви пътници, за да са полеки. Няма да затруднят Жулио. Ще принуди всички ни да участваме. Аз съм кормчията му — Джошуа се засмя мрачно. — Или по-точно бях. Когато чух за това безумие, го предизвиках, но изгубих отново. На сутринта откраднах коня на Били и избягах. Мислех, че с бягството си ще го уплаша. Без лоцман няма как да потегли. Още преди да се възстановя от изгарянията обаче, разбрах, че греша. Били просто щеше да наеме някого.

Стомахът на Абнър Марш се беше свил на топка. Част от него чувстваше отвращение и гняв за това, че Жулио иска да превърне „Трескав блян“ в нещо като параход от ада. Някъде дълбоко в себе си обаче бе очарован от смелостта му, от видението, в което „Трескав блян“ се разкриваше и на Канън, и на Ледърс, и на целия проклет свят.

— По дяволите кормчията — каза Марш. — Тия два парахода са най-бързите по проклетата река, Джошуа. Ако първо ги остави да

напреднат, никога няма да ги настигне, нито пък да убие някого.

Въпреки тези думи Марш не си вярваше.

— Жулио смята, че това прави нещата още по-интересни — отвърна Йорк. — Ако успеят да останат пред него, тогава ще живеят, ако не... — той поклати глава. — Твърди, че има голяма вяра на твоя параход, Абнър. Иска да го направи известен. След това и двата кораба ще бъдат потопени, а после, според Жулио, ще слезем на брега и ще избягаме някъде на изток. Може би Филадельфия, може би Ню Йорк. Твърди, че реката му е омръзнала. Смятам, че говори празни приказки. Омръзнал му е животът. Ако изпълни замисъла си, това ще доведе до гибел цялата ми раса.

Абнър Марш се изправи и тропна гневно с бастуна си по пода.

— Проклятие, да върви по дяволите! — изкрещя той. — Ще ги настигне. Зная го. Можеше да задмине проклетия „Еклипс“, ако беше получил възможност, кълна се. Няма да има никакъв проблем с параходи като „Начес“ и „Лошия Боб“. По дяволите, нито един от тях нямаше да победи „Еклипс“. По дяволите, Джошуа, той няма да направи това с парахода ми, кълна се, че няма!

На лицето на Джошуа се появи тънка, заплашителна усмивка. Абнър Марш погледна в очите му и видя онази решителност, която някога бе забелязал в „Домът на плантатора“, а заедно с нея — и хладния гняв, обладал Йорк, когато Марш веднъж го бе събудил през деня.

— Да — каза Джошуа. — Няма да го направи. Затова ти писах, Абнър, и се молах да си още жив. Дълго мислих за това. Реших. Ще го убием. Няма друг начин.

— По дяволите — възкликна Марш. — Бая време ти отне да разбереш. Казах ти го още преди тринадесет проклети години. Е, с теб съм. Само... — той опря върха на бастуна си в гърдите на Йорк. — Няма да вредим на парахода, ясно? Единственият проблем с този проклет план, дето го има Жулио, е частта, в която всички умират. Останалото си е превъзходно. — Капитанът се усмихна. — Канън и Ледърс ще останат толкова ужасно учудени, че няма да им се вярва.

Джошуа се изправи с усмивка.

— Абнър, ще направим всичко по силите си „Трескав блян“ да не пострада, обещавам ти. Предупреди твоите хора.

Марш смръщи вежди.

— Какви хора?

Усмивката на Джошуа се стопи.

— Екипажът — каза той. — Мислех, че ще дойдеш с някой от твоите параходи и екипаж.

Едва сега Марш си спомни, че Джошуа бе адресирал писмото до Параходно дружество „Река Треска“ в Сейнт Луис.

— По дяволите — изруга той. — Джошуа, вече нямам нито параходи, нито екипаж. Добре де, наистина дойдох с параход. Първа класа, но нищо повече.

— Карл Фрам — каза Джошуа. — Тоби. Другите, онези хора, които бяха с теб на „Илай Рейнолдс“...

— Мъртви, изчезнали, всичките.

Джошуа се намръщи.

— Мислех, че ще съберем хора и ще нападнем през деня. Това променя всичко, Абнър.

Марш бе обгърнат с мрак като буреносен облак, готов всеки миг да загърми.

— Да върви по дяволите — каза той. — Така като гледам, нито едно проклето нещо не се променя. Може би си мислел, че ще отидем там с цяла войска, но аз си знам, че не е нужно. Вече съм проклет старец, Джошуа. Сигурно ще умра скоро. Дамон Жулио не ме плаши. Държи парахода ми от твърде дълго време и съвсем не ми харесва какво е направил с него. Ще си го върна обратно или ще умра, докато опитвам. Писа ми, че си направил избора си, по дяволите. Какъв е? Идваш ли с мен или не?

Джошуа Йорк слушаше мълчаливо бурното излияние на Марш. Постепенно неволна усмивка засия на бледото му лице.

— Добре — каза той. — Ще го направим сами.

---

[1] Гарота (от исп.) — въже за душене. ↑

[2] Момчетата на вечнозеления дъб — ирландска престъпна групировка, която доминирала престъпния свят на Ню Орлиънс през 60-те и 70-те години на XIX в. Избрали са името си, защото членовете на бандата предпочитали дъбовите тояги и бухалки като оръжие. Странноприемница „Зеленото дърво“ е един от обектите, собственост на групата. Основана през 1840 г., днес тя е луксозен хотел. ↑

[3] Драга — уред, с който се извличат наносите от дъната на реки и езера. Използва се за почистване на водите и при търсене на самородно злато. Понякога с него се търсят и телата на удавници. ↑

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

*Плантацията на Жулио, Луизиана,
май 1870*

Напуснаха Ню Орлиънс посред нощ с покритата каруца, която Йорк беше купил предварително. Конският тропот закънтя върху неравните тъмни пътища. Докато държеше юздите и подкарваше конете, облечен в тъмнокафяво и загърнат с развяващ се плащ, Джошуа изглеждаше същото толкова добре, както някога. Абнър Марш стоеше мрачен до него. Подскачаше и се тресеше, когато минаваха през камъни и дупки, но не изпускаше от ръце двуцевката си. Джобът на палтото му бе пълен с муниции.

Джошуа отби от главния път веднага щом излязоха от града, а твърде скоро изостави и второстепенното шосе. Движеха се с висока скорост по рядко използвани пътища, които по това време на денонощието бяха съвсем пусати. Отсечките бяха тесни, разкривени, заобиколени от жълти и червени борове, магнолии, кипариси и вечнозелен дъб. Понякога короните на дърветата се събираха над главите им и те все едно се движеха в тунел без осветление. Марш откри, че когато клоните закриваха луната, остава почти сляп, но Джошуа никога не намаляваше темпото. Очите му бяха пригодени за тъмата. Накрая речният ръкав се откри от лявата им страна. Дълго време пътят продължаваше край него. Луната сияеше бледа и безмълвна над спокойните, черни води. Из ленивата нощ се носеха светулки, а наоколо крякаха крастави жаби. Носеше се тежка и резлива миризма. В застоялата вода растяха гъсти лилии, а бреговете, заслонени под старите дървета, бяха окичени със снежнобял кучешки дрян и татко сивобрад^[1]. Абнър Марш усещаше, че това може би е последната нощ в живота му. Поемаше си дъх жадно, попиваше всички аромати наоколо, сладките и киселите. Джошуа Йорк гледаше право напред и поддържаше скоростта, безжалостен и отнесен, потънал в мислите си. При изгрев от изток се появи колеблива светлина, а звездите започнаха да чезнат. Преминаха край древен испански дъб,

който гниеше, с разкривени клони, покрити със сивкав мъх, и навлязоха в обширно, обраснало с бурени поле. Марш забеляза в далечината редица колиби, почернели като гнили зъби, а по-близо се издигаха овъглените стени на старинна плантаторска къща, останала без покрив. Изпочупените ѝ прозорци се блещеха пред тях. Джошуа Йорк спря каруцата.

— Ще оставим конете тук. Продължаваме пеша — каза той. — Вече не сме далеч. — Той погледна към хоризонта, където светлината бавно поглъщаше звездите. — Ще ударим, когато стане ден.

Абнър Марш смотолеве съгласието си и слезе от каруцата, стиснал здраво пушката.

— Ще бъде прекрасен ден — каза той на приятеля си. — Може би малко по-слънчев от нужното.

Йорк се усмихна и нахлупи шапката си над очите.

— Натам — нареди той. — Придържай се към плана. Разбивам вратата и предизвиквам Жулио. Докато цялото му внимание е насочено към мен, влизаш и стреляш в лицето му.

— По дяволите — каза Марш. — Няма как да забравя. От години стрелям по това лице в сънищата си.

Джошуа вървеше бързо, с големи крачки, а Абнър Марш тръгна тромаво след него, опитвайки да поддържа темпото му. Беше оставил бастуна си в Ню Орлиънс. Тази сутрин се чувстваше отново млад. Въздухът бе свеж и приятен, пълен с аромати. Щеше да си върне отново парахода, своя скъп „Трескав блян“.

Отминаха плантаторската къща и робските колиби и продължиха през поле, в което индигото растеше в безпорядък, цъфнало в розово и лилаво. Увисналите клони на една висока стара върба погалиха Марш нежно по лицето като женска длан. Дори под гъстата сянка на дърветата навсякъде растяха кипариси, палми, цъфнали тръстики, кучешки дрян, *fleurs-de-lis*^[2] във всякакви цветове. Земята беше влажна и ставаше все по-влажна нататък. Абнър Марш почувства как водата се просмуква през подметките на старите му ботуши. Джошуа се приведе под сивкавия водопад на испанския мъх, който висеше от един нисък, разкривен клон. Марш го последва, направиха по още крачка и гледката внезапно се разкри пред тях.

— По дяволите — бе всичко, което капитанът успя да каже.

Водата отново изпълваше стария канал и обгръщаше „Трескав блян“, но все още не беше достатъчно дълбока. Параходът почиваше в плитчините сред кал и пясък, вирнал нос към небето и килнат на десетина градуса ляво на борд. Колелата му почти не докосваха водата. Някога носеше цветовете бяло, синьо и сребърно. Сега беше обагрен предимно в сиво, сивото на старото прогнило дърво, което бе видяло твърде много слънце, влага и почти никаква боя. Сякаш Жулио и проклетите му вампири бяха изсмукали живота от него. Марш забеляза, че върху отсамния корпус на колелото още личат следи от курвенското червено, което Киселия Били бе плеснал върху кораба. Също като стари спомени едва се забелязваха буквите „ОЗ“. Останалото липсваше и истинското име отново се виждаше, където новата боя се беше изронила. Най-много бе пострадало бялото на перилата и колоните. Сивото ги покриваше всички. Тук-там Марш забеляза зеленикави петна по дървото. Видът на „Трескав блян“ го накара да потръпне. Влагата, горещината, цялата тази гнилоч. Нещо влезе в окото му и той го разтърка гневно. Комините на парахода изглеждаха разкривени заради начина, по който бе приведен. От едната стана на лоцманската будка се виеше испански мъх, който се спускаше надолу от наклонения флагщок. Въжетата, които придържаха подвижното мостче, отдавна се бяха скъсали и сега то се бе сгромолясало върху бака. Голямото стълбище — прелестното полирано, резбовано дърво бе покрито с плесен. Тук-там Марш забеляза, че между дъските на палубите са поникнали диви цветя.

— По дяволите — каза той. — *По дяволите*, Джошуа, как си могъл да го оставиш така? Как, по дяволите, си могъл...

Гласът му обаче заглъхна и го предаде. Абнър Марш нямаше думи за гледката.

Джошуа Йорк положи деликатно ръка на рамото му.

— Съжалявам, Абнър. Опитях.

— Ех, зная. Онзи го е сторил. Изгнил е като всичко, което онзи е докосвал. О, да, зная кой е бил. По дяволите, със сигурност зная. Онова, което не зная обаче, е защо, по дяволите, ме излъгахте, господин Йорк. Цялата онази история за „Начес“ и „Робърт Е. Лий“. По дяволите. Няма как да се състезава, няма как дори да плава повече — лицето му бе почервеняло, гласът му ставаше все по-силен. — Проклятие, да върви по дяволите, вече просто ще стои и ще *гние*,

проклятие, *знаел си!* — Внезапно замлъкна, преди да се развика и да събуди всички проклетни вампири.

— Знаех — призна Джошуа Йорк с тъга в очите. Утринното слънце грееше зад него и го караше да изглежда слаб и блед. — Но имах нужда от теб, Абнър. Не всичко е лъжа. Жулио наистина кроеше плана, за който ти казах, но Били го предупреди за лошото състояние на „Трескав блян“ и той веднага се отказа. Всичко друго е истина.

— Как, по дяволите, да ти повярвам? — попита решително Марш. — След всичко, което преживяхме заедно, ме *излъга*. Проклятие, върви по дяволите, Джошуа Йорк. Ти си проклетият ми съдружник, а ме *излъга!*

— Абнър, слушай ме. Моля те. Нека обясня. — Той положи ръка на челото си и затвори очи.

— Давай — подкани го Марш. — Хайде, кажи ми. Слушам те, проклетнико.

— Имах нужда от теб. Знаех, че няма начин да покоря Жулио сам. Другите... дори онези, които са на моя страна, те не могат да се изправят срещу него, пред очите му... може да ги принуди на всичко. Ти беше единствената ми надежда, Абнър. Ти и мъжете, които мислех, че ще доведеш. Болезнена ирония. Ние, хората на нощта, сме ловували хората на деня в продължение на безброй епохи, а сега трябваше да се обърна към вас, за да спася народа си. Жулио ще ни унищожи. Абнър, твоят блян може би гние, но моят е още жив! Някога ти помогнах. Нямах как да го построиш без мен. Помогни ми.

— Можеше просто да кажеш — отвърна Марш. — Да ми кажеш проклетата истина.

— Не знаех дали ще дойдеш заради моя народ. Знаех, че ще го направиш за кораба.

— Щях да дойда заради *теб*, по дяволите. Съдружници сме, нали? Нали така?

— Да — промълви тихо Джошуа.

Марш изгледа сивкавите гнили отломки, които някога бяха гордият му параход, и видя, че някаква проклета птица си е свила гнездо на един от комините. Други птици махаха с криле, прелитаха от дърво на дърво и дразнеха безумно капитана с песните си. Лъчите на утринното слънце къпеха парахода в ярка жълта светлина. Тя се

процеждаше през дърветата и танцуваше с прашинките, носещи се във въздуха. Последните сенки на нощта се криеха от зората в шубраците.

— Защо, по дяволите, точно сега? — попита Марш намръщен. — Ако не са „Начес“ и „Робърт Е. Лий“, тогава какво? Какво прави нещата днес по-различни, отколкото през последните тринадесет години? Защо реши да избягаш и да ми пишеш писма?

— Синтия очаква дете — каза Джошуа. — Моето дете.

Абнър Марш си спомни какво Йорк му бе разказал някога.

— Убили сте някого заедно?

— Не. За пръв път в историята ни зачеването се оказа възможно, без да бъде опетнено от алената жажда. Синтия пие само от отварата ми вече години. Тя придоби... сексуално разположение... без кръв и без треската. Аз ѝ отвърнах. Беше могъщо чувство, Абнър. Силно като жаждата, но различно, по-чисто. Жажда за живот, а не за смърт. Когато времето настъпи, тя ще умре, освен ако твоите кръвнородствени не ѝ помогнат. Но Жулио̀ никога не би позволил това. Трябваше да помисля за детето. Не искам да бъде покварено и поробено от Дамон Жулио̀. Искам с раждането му да започне нова епоха за хората на нощта. Трябваше да направя нещо.

Проклето вампирско бебе, помисли си Абнър Марш. Щеше да влезе вътре и да се изправи пред Дамон Жулио̀ заради дете, което един ден можеше да се окаже като самия Жулио̀. Или пък не. Може би щеше да е като Джошуа.

— Ако искаш да направим нещо — каза Марш, — тогава защо, по дяволите, не сме вече вътре, вместо да си плещим тук?

Той посочи с пушката си към огромния разрушен параход.

Джошуа Йорк се усмихна.

— Съжалявам, че излъгах. Абнър, не познавам никой друг като теб. Имаш цялата ми признателност.

— Да не ти пука — отвърна рязко Марш, объркан от благодарността на Йорк.

Той излезе от сенките на дърветата и тръгна към „Трескав блян“ и прогнилите, оцапани в лилаво резервоари за индиго, издигащи се зад кораба. Когато приближи водата, тинята му събу ботушите и се чу противен засмукващ звук, когато ги извади от нея. Марш провери отново дали пушката е заредена. След това намери една стара, гниеца талпа в плитчините, облегна я на корпуса и се качи на основната

палуба. Джошуа Йорк се движеше бързо и тихо зад него. Голямото стълбище беше пред тях. Отвъд него се простираше мракт на котелната палуба и каютите със спуснати кепенци, където спяха враговете им. Марш не тръгна веднага натам.

— Искам да разгледам парахода си — каза той и заобиколи стълбището, за да влезе в машинното отделение.

Обшивките на няколко от котлите се бяха скъсали. Ръждата бе прояла тръбите. Големите машини бяха корозирали. Марш стъпваше внимателно, притеснен да не счупи някоя от прогнилите дъски на пода. Приблужи една от пещите. Вътре имаше куп стара, студена пепел и още нещо, обагрено в кафяво, жълто и нашарено с черни петна. Той посегна към него и извади кост.

— Кости в пещта — каза той. — Палубата гние. На пода още се въргалят проклетите робски синджири. Ръжда. По дяволите. По дяволите. — Капитанът се извърна. — Видях достатъчно.

— Казах ти — отвърна Джошуа Йорк.

— Исках да го разгледам.

Отново се озоваха при окъпания в слънце бак. Марш погледна през рамо към сенките, гниещите ръждиви сенки на някогашния му параход, на всичко, за което бе бленувал.

— Осемнадесет големи котела — каза Марш с пресипнал глас. — Уайти обичаше тия машини.

— Абнър, ела. Трябва да свършим работата си.

Качиха се по голямото стълбище с внимателни стъпки. Тинята по стъпалата беше зловонна и лепкава. Външният коридор беше пуст и не изглеждаше безопасен. Влязоха в главната каюта. Абнър се намръщи, когато видя пред себе си триста фута гнилоч, отчаяние и гниеща красота. Килимът беше изпоцапан, разкъсан и изяден от плесени и мухъл. Зелените петна покриваха залата като рак, прояждащ душата на парахода. Някой беше боядисал таванския прозорец. Всички прелестни стъклописи се криеха под чернилката. Тегнеше мрак. Дългият мраморен бар бе покрит с прах. Вратите на каютите висяха разбити на пантите си. Един от полилеите лежеше на земята. Преминаха край купчината изпочупено стъкло. Поне една трета от огледалата бяха изпочупени или липсваха. Останалите бяха ослепели — среброто им се бе изронило или почерняло. Когато се качиха на ветровитата палуба, Марш се зарадва, че отново вижда слънцето. Провери пушката си.

Тексаската се издигаше над тях, а каютите на нея бяха заключени и чакаха.

— Още ли е в капитанската? — попита Абнър и Джошуа кимна в отговор.

Изкачиха се по стълбите и тръгнаха към нея.

Киселия Били Типтън чакаше в сенките на един от навесите. Ако не бяха очите му, Абнър Марш никога нямаше да го познае. Беше прогнил като кораба. Той и преди беше слаб, но сега приличаше на ходещ скелет. Острите му кости се забиваха в жълтеникавата му болнава плът. Кожата му изглеждаше като на човек, който е прикован на легло от години. Лицето му приличаше на проклет череп, прежълтял и сипаничав череп. Почти цялата му коса липсваше, а темето му покриваха струпеи и разранени, червеникави петна. Беше облечен в черни дрипи, а ноктите му изглеждаха дълги поне четири инча. Само очите му не се бяха изменили: леденостудени и трескави, широко отворени, те опитваха да вдъхнат страх, да приличат на очите на вампирите, на очите на Жулио. Киселия Били знаеше, че ще дойдат. Сигурно ги бе чул. Когато се показаха зад ъгъла, той беше там с ножа си в ръка — умелата му, смъртоносна ръка.

— Бре...

Абнър Марш дръпна спусъка и изстреля и двата си патрона право в гърдите му. Изобщо не му се чакаше до второто „бре“. Не и този път.

Пушката изрева и даде силен откат, с който удари капитана и ожули ръката му. Гърдите на Киселия Били почервеняха. Изстрелът го хвърли назад. Прогнилите перила на тексаската палуба поддадоха зад гърба му и той се сгромоляса долу на ветровитата. Още с ножа в ръка, той опита да се изправи. Олюля се и залитна замаян като пиян.

Марш скочи след него и презареди. Киселия Били посегна към револвера, втъкнат в колана му. Двете цеви изреваха отново и Абнър го измете от палубата. Пистолетът изскочи от ръката му. Капитанът чу писъка на Били, който се удари в нещо на долното ниво. Погледна към бака. Типтън лежеше по очи, разкривен и целият в кръв. Още стискаше проклетия си нож, но едва ли щеше да нарани някого с него. Абнър Марш изсумтя, извади нови два патрона от джоба си и погледна към тексаската. Вратата на капитанската каюта беше широко отворена. Дамон Жулио се взираше в Джошуа със зловните си черни и

приканващи очи. Йорк беше като в транс. Марш извърна очи от гледката и погледна пушката и патроните в ръката си. „Все едно не е там — каза си той. — На слънце си, не може да доближи, не го гледай, презареди, просто презареди пушката и му дай два проклети куршума право в лицето, докато Джошуа го държи мирен.“ Ръката му потрепна. Той я успокои и вкара единия патрон. Дамон Жулио се засмя. Когато чу това, Марш погледна нагоре въпреки волята си. Вторият патрон още бе в ръката му. Този смях притежаваше толкова музика, топлина, очарование, че бе трудно да почувстваш страх, беше трудно да си спомниш какво стои зад него, какво може да ти причини. Джошуа падна на колене. Марш изруга и направи три бързи стъпки напред. Жулио се извърна с усмивка и тръгна към него. Или поне опита. Той прехвърли прогнилите перила и скочи на ветровитата палуба, но Джошуа се спусна след него и го сграбчи зад гърба. За миг себориха на палубата. След това Марш чу как Джошуа извика от болка. Той извърна поглед, вкара втория патрон и затвори цевите. Погледна отново. Жулио приближаваше. Бледото му лице се издигаше високо, зъбите му блестяха, ужасните му зъби. Пръстът на капитана играеше конвулсивно върху спусъка. Накрая успя да се прицели и пушката изрева. Откатът просна Марш на земята и вероятно това му спаси живота. Жулио пропусна, замая се и... почувства колебание, когато видя, че Джошуа се изправя с четири кървави линии върху дясната си буза.

— Погледни ме, Жулио — промълви Джошуа. — Погледни ме.

Марш имаше още един патрон в цевта. Паднал на палубата, той вдигна пушката, но се оказа твърде бавен. Дамон откъсна поглед от Джошуа и видя, че оръжието е насочено към него. Той се извърна настрана и изстрелът прокънтя във въздуха. Преди Джошуа Йорк да помогне на Абнър Марш да се изправи, Жулио бе излетял надолу по стълбите.

— Тръгвай след него — каза Джошуа с тревога. — И внимавай! Може да те чака.

— Ами ти?

— Ще се погрижа да не напуска кораба.

Йорк скочи от ветровитата палуба върху бака, бърз и пъргав като котка. Приземи се на ярд от мястото, на което Киселия Били се бе сгромолясал и претърколил. След миг отново бе горе. Беше се

стрелнал по голямото стълбище. Марш взе нови два патрона и презареди. След това наближи стълбите, погледна надолу внимателно и започна да слиза с бавни стъпки надолу, докато държеше пушката, готова за стрелба. Дървото скърцаше под ботушите му, но той не долавяше никакъв друг звук. Абнър знаеше, че това не е от значение. Движеха се толкова тихо. Всички го правеха. Имаше предчувствие къде би се скрил Жулио. В салона или в някоя от каютите там. Марш продължи с пръст на спусъка и влезе. Спря, за да свикнат очите му с тъмнината. В другия край на салона нещо помръдна. Марш се прицели и замръзна, след това му олекна. Беше Джошуа.

— Не е излязъл — каза му Йорк и огледа главната каюта, шавайки с очи.

— Разбрах — отвърна Марш.

Изведнъж почувства студ. Застоялият въздух бе изпълнен с хлад като в запечатана гробница. Беше твърде тъмно. Капитанът не виждаше нищо, освен неясни и заплашителни сенки.

— Трябва ми малко проклета светлина — каза той, вдигна пушката и стреля с една от цевите в таванския прозорец.

Оръжието изрева оглушително и звукът проехтя в салона. Стъклото се пръсна. Искрящите парчета се посипаха на земята, а след тях нахлуха и слънчевите лъчи. Марш извади нов патрон и презареди.

— Нищо не виждам — каза той и пристъпи напред с пушката под мишница.

Докъдето стигаха очите му, салонът бе съвсем пуст и безмълвен. Абнър реши, че Жулио може би се крие зад бара и пристъпи натам. Неясен звук се понесе към ушите му — звън на кристали, разклатени от вятъра.

Марш смръщи вежди.

— Абнър! — викна Джошуа. — *Над теб!*

Капитанът вдигна лице тъкмо когато Дамон се хвърляше от големия полилей. Марш опита да вдигне пушката, за да се прицели, но се оказа твърде бавен. Жулио скочи право върху него, той изпусна оръжието и двамата се озоваха на земята. Абнър опита да се претърколи настрани, но нещо го сграбчи и завлече назад. Той удари на сляпо с големия си юмрук. Ответният удар дойде отнякъде и почти му разби главата. За миг остана зашеметен на пода. Жулио хвана ръката му и я изви силно назад. Марш изпищя. Натискът не отслабваше. Той

опита да се изправи, но ръката му бе издърпана нагоре с нечовешка сила. Чу се пукот и той изкрещя още по-силно. Беше притиснат здраво в земята. Лицето му опираше в мухлясалия килим.

— Борете се, любезни капитане, и ще ви счупя и другата ръка — промълви чаровният глас на Жулио. — По-добре стойте мирен.

— Пусни го! — каза Джошуа.

Марш вдигна очи и го видя на около двадесет фута от тях.

— Не мисля да го правя — отвърна Жулио. — Не мърдай, любезни Джошуа. Ако се приближиш, ще разкъсам гърлото на капитан Марш, преди да ти останат и пет фута. Стой на мястото си и ще го пощадя. Разбираш ли?

Абнър опита да помръдне и прехапа устни от болка. Джошуа остана на мястото си, с разперени пръсти като нокти на граблива птица.

— Да — отвърна той. — Разбирам.

Сивите му очи изглеждаха смъртоносни, но изпълнени със съмнение. Марш се огледа за пушката. Беше на около пет фута — достатъчно далеч, за да не я достигне.

— Добре — каза Дамон Жулио. — Защо не се настаним поудобно тогава? — Марш чу, че той си придърпва стол и сяда точно зад него. — Ще бъда тук, на сянка. Можеш да седнеш под светлината, за която капитанът толкова предвидливо проправи път. Хайде, Джошуа. Прави каквото ти казвам, освен ако не искаш да видиш как умира.

— Ако го направиш, вече нищо няма да ме спира — каза Йорк.

— Може би съм готов да поема риска — отвърна Жулио. — А ти?

Джошуа Йорк се огледа, смръщи вежди, взе един стол и го премести под разбития тавански прозорец. След това седна под слънчевите лъчи.

— Свали си шапката, Джошуа. Искам да виждам лицето ти — Йорк направи гримаса, свали шапката си с широка периферия и я хвърли към сенките. — Добре. Сега нека почакаме малко заедно, Джошуа — засмя се Жулио. — До мръкнало.

---

[1] Татко сивобрад южняшкото име на растението хионантус (*Chionanthus virgicus*), известно и като ресничево дърво. ↑

[2] *Fleurs-de-lis* (фр.) — лилия. ↑

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

*На парахода „Трескав блян“,
май 1870*

Киселия Били Типтън отвори очи и опита да извика. Измежду устните му се процеди само тих шепот. Той си пое дъх и погълна кръв.

Бе изпил достатъчно, за да различава вкуса ѝ. Само че този път беше неговата кръв. Изкашля се и отново опита да изпълни дробовете си. Кръв, още кръв.

— Помощ — процеди вяло.

Едва ли се бе чуло на повече от три фута. Потръпна и затвори отново очи, все едно можеше да заспи и след това да се събуди без болки. Те обаче не отмираха. Киселия Били лежеше там отдавна със затворени очи, дишаше на пресекулки, които караха гърдите му да треперят — щеше му се да крещи. Не можеше да мисли за нищо друго, освен за кръвта, която се стичаше от него, твърдата палуба под лицето си и миризмата. Зловонието се носеше навсякъде около него. Накрая Киселия Били разпозна вонята. Беше се насрал в гащите. Не можеше да го почувства, но подушваше. Разплака се. Накрая дори сълзите му секнаха. Болеше много. Болеше ужасно. Опита да мисли за нещо друго, нещо, различно от болката. Може би така тя щеше да го остави на мира. Постепенно си припомни всичко. Марш и Джошуа Йорк, пушката, вдигната към лицето му. Бяха дошли да нападнат Жулио, спомни си, беше опитал да ги спре. Само че този път не бе достатъчно бърз. Отново опита да извика.

— Жулио — каза той малко по-силно, но гласът пак не му достигна. Никакъв отговор.

Киселия Били Типтън измърмори нещо и отново отвори очи. Беше паднал чак от ветровитата палуба. Видя, че сега се намира на бака. Беше ден. Нямахше как Дамон Жулио да го чуе, а дори да можеше, слънцето грееше твърде силно. Нямахше да дойде при него, не и преди да се стъмни. До мръкнало вече щеше да е мъртъв.

— Ще съм мъртъв до мръкнало — произнесе той толкова тихо, че сам едва чуваше гласа си. Изкашля се и погълна още кръв. — Господин Жулио...

Продължи да лежи и да мисли. Бяха го направили на решето. Гърдите му сигурно приличаха на кайма. Трябваше вече да е мъртъв. Марш бе застанал точно пред него, трябваше да умре още там. Но още беше жив. Киселия Били се изкикоти. Знаеше защо не са успели да го убият. Пушките не можеха да го погубят. Вече почти бе станал един от тях. Точно както му беше казал Жулио. Типтън бе чувствал, че това се случва. Всеки път, когато погледнеше в огледалото, изглеждаше малко по-блед, а очите му все повече наподобяваха онези на Жулио. Сам виждаше това. В последните една-две години мракът представляваше все по-малка пречка за зрението му. Вероятно кръвта го беше направила. Ако не му ставаше толкова лошо от нея, сигурно щеше да е много по-напред с резултатите. Понякога му се повдигаше, а коремът му се свиваше ужасно, но продължаваше да пие, както го подканяше Жулио. Тя го правеше по-силен. Понякога сам го чувстваше и виждаше доказателствата. Застреляха го, падна, но не беше мъртъв, о, не, не беше. Раните му зарастаха също като на Дамон Жулио. Вече почти бе станал един от тях. Киселия Били се усмихна и реши, че ще полежи, докато се възстанови напълно. След това щеше да стане и да убие Абнър Марш. Представяше си колко уплашен ще бъде капитанът, когато види, че Били отново се е появил, след като го е застрелял. Само да не го болеше толкова. Зачуди се дали и Жулио е изпитал такава болка, когато онова конте сметководителят го промуши с рапирата си. Господин Жулио добре се разправи с него. Били също щеше да се разправи с някои хора. Той обмисли това, както и всичко друго, което щеше да направи. Щеше да се разхожда по улица „Галатън“, когато пожелае, и всички там да го уважават, да си хваща красиви, високи момичета и креолки вместо курвите от танцовите зали. След като му омръзнаха, щеше да им изпива кръвта. Така никой друг нямаше да ги има, нито пък те да му се присмиват, както курвите правеха някога, в ония отминали, неприятни времена.

На Киселия Били му харесваше да си представя какъв ще бъде един ден. Но след известно време — няколко минути или няколко часа, не беше сигурен — вече не можеше. Мислеше само за болката, за начина, по който го пронизваше всеки път, когато си поемаше дъх. Тя

трябваше да намалява, но не ставаше така. Още кървеше лошо, толкова лошо, че вече му се виеше свят. Ако се възстановяваше, защо още губеше кръв? Изведнъж Били почувства страх. Може би беше далече. Може би нямаше да зарасне, да стане като нов, да се изправи и да хване Абнър Марш. Може би просто щеше да кърви до смърт.

— Жулио — изкреця той, доколкото му стигаха силите.

Той можеше да завърши промяната, да го направи по-силен, да му върне здравето. Ако можеше да го извика при себе си, всичко щеше да е наред. Можеше да му донесе кръв, за да му помогне. Щеше да се погрижи за него. Киселия Били знаеше това. Какво щеше да прави Жулио без него! Отново извика. Крещеше толкова силно, че гърлото му едва не се разкъса от болка. Нищо. Тишина. Заслуша се за стъпки. На Жулио или пък на някого от другите. Нищо. Освен... Той се заслуша по-внимателно. Реши, че чува гласове. Единият беше на Дамон Жулио! Можеше да го чуе! Изпълни го облекчение.

Само че Жулио не чуваше Били. А дори да го чуваше, може би нямаше да излезе на слънце. Тази мисъл ужаси Типтън. Жулио щеше да дойде след залез, за да довърши промяната, но тогава щеше да е твърде късно. Трябваше да отиде сам при господаря, реши Киселия Били, докато лежеше в собствената си кръв, а болката го пронизваше. Трябваше да отиде при Жулио, за да получи помощ. Типтън прехапа устни и събра всичките си сили, за да стане. Изкреця. Болката, която изпита при опита си да се изправи, беше като от нажежен до червено нож, внезапна, остра агония, която се вряза в тялото му и изтръгна всяка надежда и страх от него. Той потръпна и остана на земята. Целият се разтресе в конвулсии. Сърцето му биеше лудо, а болката бавно отслабваше. В този миг Киселия Били Типтън осъзна, че не чувства краката си. Опита да размърда пръстите на стъпалата си, но съвсем не ги усети. Умираще. Не беше честно. Беше толкова близо. Вече тринадесет години пиеше кръв, за да стане по-силен, да се промени, беше толкова близо. Щеше да живее вечно, а сега му отнемаха тази възможност, ограбваха го, винаги накрая губеше, никога не бе имал нищо. Измама. Светът отново го бе измамил, негрите, креолите, богатите контета винаги го мамеха и му се присмиваха, а сега щяха да му вземат живота, желаното отмъщение, всичко.

Трябваше да отиде при Жулио. Ако само можеше да извърши промяната, всичко щеше да бъде наред. Иначе нямаше да си тръгне от

тук жив, щяха да му се присмиват, да го нарекат глупак, боклук, всичко онова, което винаги говореха за него, щяха да пикаят на гроба му и да се смеят. Трябваше да отиде при господин Жулио. Тогава той щеше да се смее последен, да, щеше! Киселия Били си пое дълбоко дъх. Чувстваше, че все още държи ножа си. Размърда ръка, ухапа острието със зъби и потръпна. Ето! Този път не болеше толкова много. Ръката му още беше здрава. Пръстите му се вкопчиха здраво в палубата, покрита с мухъл и кръв. След това се напрегна с длани и ръце, колкото можеше, и започна да се влачи напред. Гърдите му горяха, а нажеженият шиш отново се заби в гърба му. Той потръпна и ухапа здраво стоманата между зъбите си. Немошта и агонията го накараха да изгуби съзнание. Когато болката отново намаля, Киселия Били отвори очи и се усмихна. Беше се преместил! Може би с цял фут. Още петшест напъна и щеше да се озове в дъното на голямото стълбище. След това можеше да се хване за резбованите колони и да се надигне. Струваше му се, че гласовете идват отгоре. Можеше да стигне. Знаеше го. *Трябваше!* Киселия Били протегна ръце, заби дългите си здрави нокти между дъските и ухапа ножа с всичка сила.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Абнър Марш седеше близо до Дамон Жулио̀ и с гръб към черния мраморен бар. Беше отпуснал счупената си ръка в скута, облян в пот. Жулио̀ най-накрая му беше позволил да стане, когато болките се засилиха твърде много и накараха Марш да крещи. Така вече не бяха толкова непоносими, но знаеше, че агонията ще го застигне отново веднага щом се раздвижи. Затова стоеше мирен, държеше ръката си и размишляваше.

За разлика от Джонатоун Джефърс, който някога доказваше това непрестанно, капитанът никога не бе играл шах на ниво. Понякога дори забравяше как се движат проклетите фигури. В този миг обаче с лекота разпознаваше патовата ситуация, в която се намираха.

Джошуа Йорк седеше вцепенен на стола си, с помръкнали очи, в които не можеше да се прочете нищо поради разстоянието, цялото му тяло бе напрегнато. Слънцето го надвиваше, откъсваше живота от него, изпиваше силата му, както изпаряваше речната мъгла всяка сутрин. Той не се движеше. Правеше го заради Марш. Джошуа знаеше, че ако нападне, Абнър ще се дави в кръвта си, преди дори да стигне до Жулио̀. Може би Джошуа щеше да убие Дамон след това, а може би не, но и в двата случая нямаше да има много разлика за Марш.

Жулио̀ също се намиреше в патова ситуация. Ако убиеше Марш, щеше да изгуби защитата си. Тогава Джошуа щеше да го нападне веднага. Очевидно Дамон се боеше от това. Абнър Марш го знаеше. Дамон Жулио̀ бе прекършвал Джошуа десетки пъти, беше го обезкървявал, за да го покори. Йорк имаше само една победа, но това му стигаше. Жулио̀ вече не можеше да бъде сигурен. Страхът се хранеше с него като личинка в труп.

Марш се чувстваше слаб и безпомощен. Ръката го болеше ужасно, а не можеше да стори нищо. Когато не наблюдаваше Йорк или Жулио̀, очите му се обръщаха към пушката. Беше твърде далече. Твърде далече. Когато седна срещу бара, това го отдалечи дори повече. Поне седем фута. Беше невъзможно. Марш знаеше, че никога няма да

успее, дори да бе в по-добрите си години. А със счупена ръка... той стисна устни и опита да измисли нещо друго. Ако Джонатоун Джефърс се намираще в същата ситуация, сигурно щеше да измисли нещо. Нещо умно, изненадващо и заблуждаващо. Но Джефърс беше мъртъв, а Марш можеше да разчита само на себе си. Единственото, което му идваше наум, звучеше безразсъдно, глупаво — да хукне към проклетата пушка. Така щеше да умре със сигурност.

— Светлината притеснява ли те, Джошуа? — попита Жулио след дългото мълчание. — Трябва да свикнеш с нея, ако ще ставаш един от тях. Всички добри скотове от добитъка обичат слънцето.

Той се усмихна, но почти в същия миг лицето му помръкна. Джошуа Йорк не отвърна, а Жулио остана като ням. Докато ги гледаше, Марш си помисли, че самият Дамон е прогнил също като парахода, а Киселия Били вече съвсем се бе разложил. Изглеждаше различен, дори по-плашещ. След този кратък въпрос той не опита да се подиграва повече. Нямаше повече думи. Не поглеждаше към Джошуа или към Марш, или дори другаде. Взираше се в нищото със студените си черни, бездушни като въглени очи. Все още притежаваха блясъка си. Сред сенките изглеждаха все едно горят със свое собствено сияние под неговото бледо, високо чело. Не изглеждаха човешки. Нито пък Жулио.

Марш си спомни за онази нощ, когато той се качи на „Трескав блян“ за първи път. Тогава пак бе погледнал в очите му. Сякаш виждаше как падат маски — една след друга, докато накрая, под всички, не се показва звярът. Сега беше различно. Все едно маските вече не съществуваха. Дамон Жулио бе най-злото същество, познато на Марш, но част от това зло бе човешко: неприязънта, лъжите, ужасният мелодичен смях, коварната наслада от мъченията, любовта му към красотата и нейното унищожение. Изглежда всичко това вече не съществуваше. Беше останал само звярът, дебнещ в мрака с хищните си очи, потаен, страховит и безумен. Жулио вече не се присмиваше на Джошуа, нито пък размишляваше за доброто и злото, силата и слабостта, нито пък пълнеше главата на Марш с омразни и противни обещания. Сега само седеше и чакаше, обгърнат от мрак. Вечно младото му лице изглеждаше лишено от дух, древните му очи бяха празни.

Едва тогава Абнър Марш разбра, че Джошуа е бил прав. Жулио беше луд, дори нещо по-лошо от това. Той се бе превърнал в привидение. В тялото му вече живееше само безумието. Марш си помисли огорчен, че *звярът* ще победи. Дамон Жулио може би щеше да умре, както всички други негови маски си бяха отишли през дългите векове, но *звярът* щеше да оцелее. Жулио бленуваше за мрак и почивка, но *звярът* не можеше да умре. Той беше умен, търпелив, могъщ.

Абнър Марш погледна отново към пушката. Ако само можеше да я достигне. Ако беше още бърз и силен както преди четиридесет години. Ако Джошуа можеше да задържи вниманието на *звяра* достатъчно дълго. Но нямаше полза. Жулио нямаше да се взре в очите на Йорк, а Марш не разполагаше със сила и бързина — само със счупената си ръка и агонията. Никога нямаше да може да се изправи и да вземе пушката навреме. Освен това цевта сочеше в погрешна посока. Мерникът гледаше към Джошуа. Ако беше насочен към Жулио, може би щеше да си струва рискът. Тогава просто щеше да се хвърли към нея и да дръпне спусъка. Заради разположението ѝ обаче щеше да се забави повече. Нямаше да има никаква полза. *Звярът* беше прекалено бърз. От устните на Джошуа се изтръгна стенание, едва сдържан вик на болка. Той вдигна ръка към челото си и се приведе напред с лице, заровено в шепи. Кожата му вече беше порозовяла. Скоро щеше да се обагри в червено, а след това да се овъгли, да почернее. Абнър Марш виждаше с очите си как животът го напуска. Каква ли воля го задържаше под изгарящите слънчеви лъчи, капитанът не знаеше. Джошуа бе смел, проклет да е, ако не можеше да го потвърди. Внезапно Марш заговори:

— Убий го — кресна той. — Джошуа, стани от там и му виж сметката, по дяволите. Да не ти пука за мен.

Йорк вдигна очи и се усмихна вяло.

— Не.

— Проклятие, да вървиш по дяволите, упорити глупако. Прави каквото ти казвам! Вече съм проклет старец, животът ми не значи нищо. *Джошуа, прави каквото ти казвам!*

Йорк поклати глава и зарови отново лице в шепи. *Звярът* се взираше с почуда в Марш, сякаш не можеше да осмисли думите му, сякаш не помнеше как да говори. Абнър започна да ругае и псува,

докато лицето му не почервения. Доста по-добре, отколкото да хленчи като някоя проклета жена.

— Беше адски съдружник, Джошуа. Няма да те забравя, докато съм жив.

Йорк се усмихна. Дори в този миг лицето му бе пропито с болка. Губеше силите си пред очите на Марш. Светлината щеше да го убие и тогава той оставаше сам. От деня оставаха цели часове, но и те отминаваха. Нощта щеше да дойде. Не можеше да я спре, не можеше и да стигне до проклетата пушка. Слънцето щеше да залезе, а мракът — да пропълзи из „Трескав блян“, звярът — да стане с усмивка от стола си. Вратите на каютите щяха да се отворят до една, когато другите се събудят — всички тия рожби на нощта^[1], вампирите, синовете, дъщерите и робите на звяра. Иззад счупените огледала и избледнелите маслени картини те щяха да се появят, мълчаливи, със студени усмивки, бледи лица, ужасяващи очи. Някои бяха сподвижници на Джошуа, една от тях дори носеше детето му, но Марш знаеше, беше убеден, че това няма да направи нещата по-различни. Те принадлежаха на звяра. Джошуа притежаваше слова, справедливост, блянове, но звярът имаше власт и щеше да призове останалите чудовища, които живееха във всички други, щеше да разбуди алената им жажда, да ги подчини на волята си. Той сам не бе жаден, но помнеше какво е да бъде. И когато вратите започнат да се отварят, Абнър Марш щеше да умре. Дамон Жулио беше обещал да го пощади, но звярът не можеше да отговаря за чужди обещания. Той знаеше колко опасен е Марш. Макар и грозен, тая нощ щяха да се хранят с него. Джошуа също щеше да загине или — още по-лошо — да стане един от тях. Детето му щеше да се превърне в нов звяр, убийствата — да продължат, алената жажда — да остане неутолена векове, трескавите блянове — да се превърнат в болест, да изгният. Можеше ли всичко да приключи по друг начин? Звярът бе по-силен от тях, притежаваше силата на самата природа. Той приличаше на вечната река. Нямаше съмнения, нямаше мисъл, мечти, кроежи. Джошуа Йорк успяваше да надвие Дамон Жулио, но само когато Жулио затваряше звяра дълбоко в себе си: жив, неуловим, могъщ. Джошуа бе опиянил своя собствен вътрешен демон, беше го подчинил на волята си, той можеше да се изправи срещу звяра само с помощта на човешкото у себе си. Но това се оказваше недостатъчно. Не можеше да се надява на победа. Абнър Марш се намръщи. Нещо се

въртеше в главата му. Опита се да разбере какво, но му убягваше. Ръката го болеше. Искаше му се да има наблизко малко от проклетото питие на Джошуа. Вкусът му бе ужасен, но знаеше, че в него има лауданум, а това щеше да му помогне. Алкохолът също нямаше да навреди.

Светлината вече се лееше под различен ъгъл от счупения тавански прозорец. Беше следобед. Следобед. Времето бавно пълзеше. Сигурно имаха още няколко часа. Вратите щяха да се отворят. Погледна към Жулио, а после — към пушката. Стисна ръка, все едно това някак щеше да намали болките. За какво, по дяволите, си мислеше? Че иска малко от проклетото питие на Джошуа за ръката си... не, за звяра и как Джошуа никога няма да го победи, за...

Абнър Марш присви очи и се вгледа в Джошуа. Беше го побеждавал. Веднъж, беше го побеждавал веднъж, звяр или не. Защо да не го направи отново? Защо? Марш стисна отново ръката си и я разтри. Опитваше да намали болката, за да проясни мислите си. Защо, защо, защо? Изведнъж мисълта го осени, както винаги ставаше с него в трудни моменти. Може и да загреваше бавно, но Абнър Марш никога не забравяше. Проумя. Питието, разбира се. Знаеше. Изля го до последната капка в гърлото на Джошуа, когато той припадна край реката. Последната капка падна на ботуша му и той запрати бутилката във водата. Джошуа се сбогува с него няколко часа по-късно. Отнело му беше... колко?... дни, отнело му беше дни да се върне на „Трескав блян“. Каза му, че бягал към проклетите си бутилки, бягал от алената жажда. Намерил парахода, всички били мъртви и започнал да изтръгва дъските. Жулио се появил... Марш си спомни думите на Джошуа... „Закресях срещу него, закрепях без думи. Искях мъст. Искях да го погубя, както не бях искал да убия другото, да разкъсам бледото му гърло, да вкуся от проклетата му кръв! Гневът ми...“ Не, каза си Марш, не е било само гняв. Жаждата. Джошуа е бил толкова гневен, че дори не го е осъзнал, но алената жажда е пълзяла към него! Вероятно е изпил чаша от питието си веднага след като Жулио е побягнал, така и не е разбрал защо се е случило нещо различно.

Марш потръпна от студ, когато се замисли дали Джошуа знае за истинската причина, накарала го да изтръгва дъските. Какво ли е щяло да се случи без намесата на Жулио? Нищо чудно, че Джошуа бе победил тогава, но никога не бе успял да го направи отново. Страхът,

смъртта и кръвта край него, без напитката в продължение на дни... трябва да е била жаждата. Онази нощ звярът в него се бе пробудил, бил е по-силен от онзи в Жулио. За миг Абнър Марш се обнадежди. След това обаче се отчая отново. Вярно е, че бе прозрял нещо важно, но това съвсем не му помагаше в този момент. При последното си бягство Джошуа беше взел значителни запаси от питието. Изпи половин бутилка в Ню Орлиънс, преди да тръгнат към плантацията на Жулио. Марш не виждаше как би могъл да събуди жаждата му, треската, която сега беше единствената им надежда... Погледна отново към пушката, проклетата, безполезна пушка.

— По дяволите — промълви той.

Трябваше да забрави за нея, и без това нямаше да му свърши работа. Не можеше просто да хукнеш на състезание с друг параход, трябваше да си умен, да имаш опитен пилот, който познава всички отсечки и как да минава плътно по завоя, а също — да изкупиш всичкия бук, за да остане канадската топола за другите, или поне да имаш малко мас на борда. Чалъми! Марш се намръщи и подръпна бакенбарди със здравата си ръка. Не можеше да стори нищо, знаеше го. Всичко бе в ръцете на Джошуа. Но Джошуа изгаряше, Джошуа губеше силите си с всяка минута и дори нямаше да помръдне, докато животът на Абнър е застрашен. Ако само можеше някак да го принуди да действа... да пробуди жаждата му... някак. Но как изобщо се случваше? Жаждата се появяваше всеки месец, освен когато посегнеше към бутилката. Нямаше ли още нещо? Нещо друго, което можеше да я разгори отново? Марш реши, че би трябвало то да съществува, но не можеше да се досети какво е. Може би гневът имаше нещо общо, но едва ли бе достатъчен. Красотата? Истинската красота го изкушаваше дори след питието.

„Вероятно ме е избрал за съдружник, след като са му казали, че съм най-грозният човек по проклетата река“ — помисли си Марш.

Но това сигурно също не стигаше. Проклетият Дамон Жулио бе достатъчно красив и бе разгневил ужасно Джошуа, но въпреки това той губеше. Губеше винаги заради питието, трябва да е... Марш започна да премисля всички истории, които Джошуа някога му бе разказвал, всички онези мрачни нощи, убийствата, ужасяващите времена, изпълнени с горчилка, когато жаждата му бе отнемала тялото и душата. „Беше ме улучил право в корема — беше казал Джошуа. —

Кървях обилно... Изправих се. Сигурно съм бил ужасна гледка. Блед и окървавен. Почувствах нещо странно за първи път...“ Спомни си как Жулио отпиваше от виното си с усмивка: „Наистина ли се страхувахте, че ще ви сторя нещо през онази августовска вечер? Ах, може би щях да го направя заради болката и гнева ми, но не и преди това...“. Марш видя отново лицето му, разкривено и чудовищно, когато изкарваше рапирата на Джефърс от тялото си... Валерий... тя изгаряше, умираше в лодката, изкрещя и се хвърли към гърлото на Карл Фрам... отново гласът на Джошуа: „Мъжът ме удари отново. Зашлевих го с opakото на ръката си... той отново се нахвърли върху мен...“.

„Трябва да е това — мислеше си Абнър Марш. — Трябва.“

Само за това можеше да се досети, за нищо друго. Погледна нагоре към таванския прозорец. Тъгълът се бе скосил и светлината изглеждаше червеникава. Част от тялото на Джошуа се намираще в сянка. Преди час Марш би почувствал облекчение. Но сега не беше толкова сигурен.

— Помощ... — чу се глас.

Звучеше като хриплив шепот, като призрачно дихание, задушено от болка. Въпреки това го чуха. Чуха го сред тишината на мрака. Киселия Били Типтън изпълзя от тъмнината, оставяйки след себе си кървава диря по килима. Всъщност не пълзеше, забеляза Марш. Влачеше се, забиваше онова проклето ножче в палубата и се придърпваше напред с ръце, гърчеше се, краката и цялата долна част на тялото му бяха безполезни. Гръбнакът му се извиваше по неестествен начин. Били бегло напомняше на човешко същество. Бе покрит с тиня, нечистотии и съсиреци. Кръвта му изтичаше, докато ги приближаваше. Придърпа се с още фут. Гърдите му сякаш бяха хлътнали навътре. Болката превръщаше лицето му в грозна маска. Джошуа Йорк се изправи бавно от стола си, сякаш унесен в бляновете си. Лицето му бе ужасно почервеняло.

— Били... — промълви той.

— Остани на мястото си, Джошуа — каза му звярът.

Йорк го изгледа мрачно и облиза сухите си напукани устни.

— Няма да те докосна — каза той. — Нека го убия. Ще бъда милостив.

Дамон Жулио се усмихна и поклати глава.

— Убиеш ли клетия Били — каза той, — и аз ще видя сметката на капитан Марш.

Сега почти звучеше като старото си аз — изискаността в гласа му, студът, лъхашц от думите, чувството за безпричинно щастие.

Киселия Били измина още един болезнен фут и спря, треперещ. Кръвта се процеждаше от устата и носа му.

— Жулио — каза той.

— Трябва да говориш по-силно, Били. Не те чуваме добре.

Типтън стисна ножа с ръка и се намръщи. Опита да вдигне глава, колкото можеше.

— Аз... помогнете ми... боли. Боли ме. Много. Вътре... вътре, господин Жулио.

Дамон стана от стола си.

— Виждам, Били. Какво искаш?

Устните на Типтън затрепериха.

— Помогнете... — прошепна той. — Помогнете... довършете промяната... трябва... умирам...

Жулио гледаше към Били, но не отделяше вниманието си от Джошуа. Той също стоеше изправен. Абнър Марш напрегна мускули и погледна към пушката. С Жулио на крака съвсем не беше възможно. Нямаше как да се обърне към него и да стреля. Но може би... той погледна към Били, чиято агония почти го накара да забрави счупената си ръка. Типтън се молеше.

— Вечен живот... Жулио... променете ме... един от вас...

— Ах — въздъхна Дамон, — страхувам се, че имам тъжни новини, Били. Не мога да те променя. Наистина ли мислиш, че съществува като теб може да стане един от нас?

— *Обещахте* — промълви Били пискливо. — *Обещахте. Умирам!*

Жулио се усмихна.

— Какво ли ще правя без теб! — каза той и се засмя.

В същия миг Марш разбра, че на повърхността отново се намира Жулио, звярът го бе оставил за кратко. Това беше смехът на Дамон, красив, мелодичен, глуповат. Абнър го чу и погледна към Киселия Били. Видя, че ръката му трепери, докато изтръгва ножа от пода.

— Върви в ада! — кресна Марш към Жулио и също стана на крака.

Дамон го изгледа изненадан. Капитанът сдържа болката си и прекоси стаята, за да се добере до пушката. Жулио бе хиляди пъти по-бърз от него. Марш се приземи тежко върху оръжието и едва не изгуби съзнание заради пронизалата го болка. Веднага щом стигна оръжието, той почувства студените, бели ръце на Жулио около врата си. Изведнъж те се отпуснаха. Дамон крещеше. Абнър се претърколи и го видя зашеметен, скрил лице с длани. Ножът на Киселия Били стърчеше от лявото му око, а кръвта шуртеше между бледите му пръсти.

— Мри, проклетнико — кресна Марш и дръпна спусъка.

Изстрелът събори Жулио на палубата. Откатът удари капитана в ръката и той изпищя. Само за миг изгуби съзнание. Когато болката намаля и той отново възвърна зрението си, срещна затруднения да се изправи, но накрая успя. В същия миг чу рязък пукот, все едно се чупеше зелен клон. Джошуа Йорк се надигна от тялото на Били Типтън с ръце, оцапани в кръв.

— Не можеше да се спаси — каза Йорк.

Марш вдиша дълбоко. Сърцето му биеше лудо.

— Направихме го, Джошуа — каза той. — Убихме проклетия...

Някой се изсмя.

Марш се обърна и отстъпи назад.

Беше Жулио. Още жив. Едното му око липсваше, но ножът не се бе забил достатъчно дълбоко, за да засегне мозъка. Бе полусляп, но не и мъртъв. Марш разбра грешката си твърде късно. Стреля в гърдите, в проклетите гърди, трябваше да му пръсне главата, но избра да заложил на сигурно. Дрехите на Жулио висяха по тялото му на кървави дрипи, но той не беше мъртъв.

— Не съм толкова лесен за убиване, колкото клетият Били — кръвта течеше от очната кухина и продължаваше надолу по страната му. Вече се съсирваше. — Нито колкото ще бъдеш ти.

Той приближи Марш с бавна, небрежна походка. Капитанът опита да задържи пушката със счупената си ръка, докато вадеше нови два патрона от джоба си. Опря приклада в тялото си и отстъпи, но болката го беше направила слаб и тромав. Пръстите му потръпнаха и един от патроните падна на пода. Гърбът му опря в една от колоните.

Дамон Жулио се засмя.

— Не — каза Джошуа Йорк и пристъпи между тях. Лицето му бе изранено и почервеняло. — Забранявам. Аз съм кръвник. Спри, Жулио.

— О — възкликна Дамон, — отново ли, любезни Джошуа? Отново. Това обаче ще е за последно. Дори Били научи истинската си природа. Време е и ти да научиш своята, любезни Джошуа.

Лявото му око бе кървава кора, дясното — всепоглъщаща черна бездна. Йорк остана на мястото си.

— Не можеш да го победиш — каза му Абнър Марш. — Проклетият звяр. Джошуа, не.

Ала Йорк вече не чуваше нищо. Пушката изпадна от счупената ръка на Марш. Той се наведе, взе я със здравата и започна да я зарежда. Не беше лесно с една ръка. Пръстите му бяха подути и несръчни. Патронът постоянно се изплъзваше, но накрая влезе на мястото си. Марш вдигна бавно цевта.

Джошуа Йорк се извърна бавно назад. Също както „Трескав блян“ бе направил обратен завой през онази нощ, когато преследваше „Илай Рейнолдс“. Той пристъпи към Абнър.

— Джошуа, не — каза Марш. — Стой настрана. — Йорк се приближи. Целият трепереше, опитваше да го преодолее. — Отдръпни се. Ще стрелям — Йорк сякаш не чуваше. Лицето му бе страшно като на мъртвец. Той принадлежеше на звяра. Вдигна силните си бледи ръце. — По дяволите. По дяволите, Джошуа, трябва да го направя. Разбрах всичко. Само така ще стане.

Джошуа Йорк стисна Абнър Марш за гърлото. Сивите му очи бяха широко отворени и демонични. Марш зарови дулото на пушката в подмишницата му и дръпна спусъка. Последва ужасен гръм и мирис на пушек и кръв. Йорк залитна и падна тежко. Извика от болка. Марш се отдръпна.

Дамон Жулио се усмихна иронично, пропълзя напред като гърмяща змия и изтръгна пушката от ръцете на капитана.

— Сега сме само двамата — каза той. — Само двамата, любезни капитане.

Още се усмихваше, когато Джошуа издаде звук, който приличаше едновременно на ръмжене и крясък, и се хвърли върху него. Двамата се претърколиха, вкопчени яростно един в друг, докато не се блъснаха в бара. Ударът ги раздели. Дамон Жулио се изправи пръв. Джошуа го последва. Рамото му беше кърваво и раздробено, а

ръката под него висеше безжизнена. В присвитите му сиви очи обаче, сред мъглата от кръв и болка, Абнър Марш почувства гнева на трескавия звяр.

Йорк изпитваше болка. Капитанът знаеше това и тържествуваше. *Болката* щеше да пробуди жаждата. Джошуа бавно се приближи. Жулио отстъпи с усмивка.

— Не бях аз, Джошуа — каза той. — Капитанът те нарани. Капитанът.

Йорк спря и за миг погледна към Марш. В този безкраен миг Абнър чакаше, за да види накъде ще го отведе жаждата, да разбере дали Джошуа бе победил или неговият звяр. Накрая Йорк се усмихна на Дамон Жулио и мълчаливата им битка започна.

Изпълнен с облекчение, Марш спря за секунда и събра сили, преди да вземе пушката от мястото, на което Жулио я бе изпуснал. Вдигна я на масата и презареди бавно и несръчно. Когато я взе отново и подпря приклада под лакътя си, Дамон Жулио вече бе паднал на колене. Той бръкна с пръсти в очната си кухина и изтръгна сляпото си окървавено око. Вдигна го с длан и Джошуа Йорк се приведе над кървавия дар.

Абнър Марш пристъпи бързо напред, притисна дулото в слепоочието на Жулио, в прекрасните му черни къдрици, и изпразни двете цеви едновременно.

Джошуа изглеждаше зашеметен, сякаш някой рязко го бе изтръгнал от транс. Марш изсумтя и хвърли оръжието.

— Стой на място — каза той на Джошуа... — Имам това, от което се нуждаеш.

Той застана тромаво зад бара и намери черните винени бутилки без етикет. Взе една и издуха праха от нея. Едва тогава вдигна очи и видя, че всички врати са отворени, а белите лица ги наблюдават.

„Изстрелите — каза си накрая. — Изстрелите са ги пробудили.“

Марш се затрудни да извади тапата с една ръка. Накрая реши да използва и зъбите си. Джошуа Йорк се приближаваше към бара. Изглеждаше замаян. В очите му борбата продължаваше. Капитанът вдигна бутилката. Джошуа посегна към него и сграбчи ръката му. Марш не помръдна. В един безкраен миг той не знаеше какво ще последва. Дали Джошуа щеше да вземе бутилката, или да разкъса вените на китката му.

— Всички правим проклетите си избори, Джошуа — каза той спокойно, докато силните пръсти на Йорк стискаха ръката му.

Джошуа Йорк сякаш се взираше в него безкрайно дълго. След това взе бутилката от ръката му, отметна глава и я надигна, прилепвайки я към устните си. Тъмното питие бълбукаше, докато се изливаше в гърлото му и обагреше цялата му проклета брадичка. Марш извади още една бутилка от неприятната течност, счупи гърлото ѝ в острия ръб на мраморния бар и я вдигна високо.

— За проклетия „Трескав блян“! — каза той и всички пиха заедно.

---

[1] „Рожби на нощта“ — една от най-енигматичните фрази в „Дракула“ на Брам Стокър, станала лайтмотив на „вампирската“ литература. ↑

ЕПИЛОГ

Гробището е старо и буренясало, над него се носи шумът на реката.

Издига се високо на скалите, а отдолу Мисисипи бушува така, както го е правила хиляди години. Можеш да седнеш на ръба, с крака, висящи над пропастта, и просто да наблюдаваш. Да отпиеш от спокойствието, от красотата. Погледната от тук, реката има стотици лица. Понякога е златна, изпълнена с живот заради рояците насекоми. По залез за кратко сияе с цвета на бронз, а след това почервява. Цветовете постепенно избледняват и тогава ти напомня за Мойсей и една друга много, много далечна река^[1]. Когато нощта е ясна, водите са тъмни, но бистри, приличат на черен сатен, а в сияйната им повърхност се отразяват звездите и приказната луна. Трептяща и танцуваща сред вълните, тя изглежда по-голяма и красива от онази на небосвода.

Реката се изменя и със сезоните. През пролетта настъпва разливът. Той е кафеникав и тинест и бавно пълзи към дърветата и бреговете, които още носят белезите от минали прииждания. Есента покрива синята повърхност с хиляди цветове на лениво носещи се листа. А щом настъпи зимата, реката замръзва и снегът я затрупва, превръща я в неопитомен бял път, по който никой не може да се движи. Така блести, че очите те заболяват. Под леда водата продължава да се носи мразовита и бурна, неуморима. Накрая реката се свива и зимната кора над нея се разчупва. Пукнатините се отварят със страховит, гръмотевичен, разкъсващ шум.

Всички тези настроения на реката могат да се наблюдават от гробището. От тук тя се вижда такава, каквато е била и преди хиляди години. Дори сега по бреговете на Айова няма нищо друго, освен дървета, възвишения, каменисти стръмнини. Реката е спокойна, пуста, кротка. Преди хиляда лета е можело да се взираш часове и да не видиш нищо друго, освен самотен индианец с кану от брезова кора. Днес

можеш да гледаш също толкова дълго и ще съзреш само дълга процесия от шлепове, понесени от малък дизелов влекач.

В онзи период между тогава и днес имаше времена, когато реката бе гъмжаща от живот, когато пушек, пара, свирки и огньове изпълваха целия пейзаж. Вече няма параходи. Реката е спокойна. На мъртвите в гробището така не им харесва. Половината от тях някога са били моряци. Гробището обаче също е спокойно. Повечето кормчии са били погребани много, много отдавна. Сега дори внуците им лежат недалеч от тях.

Рядко има посетители. Малкото хора, които идват тук, посещават само един и същ невзрачен гроб. На места обаче се виждат големи статуи. Една от тях е на висок мъж, облечен като лоцман на параход, който държи парче от кормило и се визира в далечината. Върху няколко паметника се редят прелестни слова за живота и смъртта по реката. Те разказват как обитателите им са изгубили животите си след взрив на котел, във войната, при удавяне. Ала никой не ги посещава. Хората търсят само един простичък гроб. Камъкът му е видял повече от сто години, но още стои здраво на мястото си. Словата, изсечени върху него, са напълно четливи: име, години и два стиха от поема.

КАПИТАН АБНЪР МАРШ

1805–1873

*Нивга повече не ще блуждаем
тъй късно през нощта.^[2]*

Над името, издялано в камъка изкусно и внимателно, има малко украшение с релеф и фини детайли. Изобразява два големи парахода със странични колела в разгара на състезание. Суровото време и годините са ги повредили, но още можеш да видиш пушека, виещ се от комините им, да изпиташ тръпката от скоростта им. Ако се приведеш достатъчно близо и прокараш палец по камъка, дори ще различиш

имената им. Изоставащият е „Еклипс“, велик параход на своето време. А онзи отпред е непознат за повечето историци, изучаващи реката. Изглежда се казва „Трескав блян“.

Човекът, който идва най-често на този гроб, винаги докосва парахода, сякаш за да го дари с късмет.

Твърде необичайно, но той се появява само през нощта.

---

[1] Вероятно става дума за притчата, според която Мойсей е открит като бебе в кошница, носеща се по р. Нил. ↑

[2] Цитат от стихотворението „Нивга повече не ще блуждаем...“ (1830) на лорд Байрон. ↑

Издание:

Автор: Джордж Р. Р. Мартин

Заглавие: Трескав блян

Преводач: Слави Ганев

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: Сиела Норма АД

Град на издателя: София

Година на издаване: 2016

Тип: роман

Националност: американска

Печатница: „Алианс принт“

Отговорен редактор: Мирослав Александров

Редактор: Емануил Томов; Димитър Николов

Художник: Живко Петров

Коректор: Мария Йорданова

ISBN: 978-954-28-2161-8

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/737>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.